

www.burmeseclassic.com

ကမ္ဘာပြားပဲ

THE WORLD IS FLAT

နှစ်ဆယ်တစ်ရာစု သမိုင်းအကျဉ်း

A BRIEF HISTORY OF THE
TWENTY-FIRST CENTURY

THOMAS L. FRIEDMAN ရေး၍

ကျော်ဝင်း

ဘာသာပြန်သည်။

BURMESE
CLASSIC
.com

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စာမူပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုအမှတ် - ၄၀၀၇၀၂၀၆၀၆
မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုအမှတ် - ၄၀၀၆၁၁၀၆၀၆

စီစဉ်သူ
ရွှေကျော်

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း
ကိုဇော်ဦး

ကွန်ပျူတာစာစီ
Plastic Rainbow

ဖလင်
ကိုဦး

ပုံနှိပ်ခြင်း
ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀

ထုတ်ဝေခြင်း
ဇူလိုင်၊ ၂၀၀၆

စာအုပ်ချုပ်
ကိုမြင့်

ထုတ်ဝေသူ
ဦးကျော်သန်း၊ သီလဝစာပေ၊
အမှတ် ၁၆၊ ၃၃ လမ်း၊ ကျောက်တံတား၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ
ဦးဝင်းကျော်ထွန်း၊ မုံရွေးပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၁၄၀၊ ၄၅-လမ်း၊ ဝိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖြန့်ချိရေး
Plastic Rainbow Book Publication
အမှတ် ၂၁၇၊ ပထမထပ်(၁)၊ ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း(အလယ်)
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း ၃၈၄၁၉၉

တန်ဖိုး ၁၈၀၀ ကျပ်
2009

ကမ္ဘာပြားပြီ

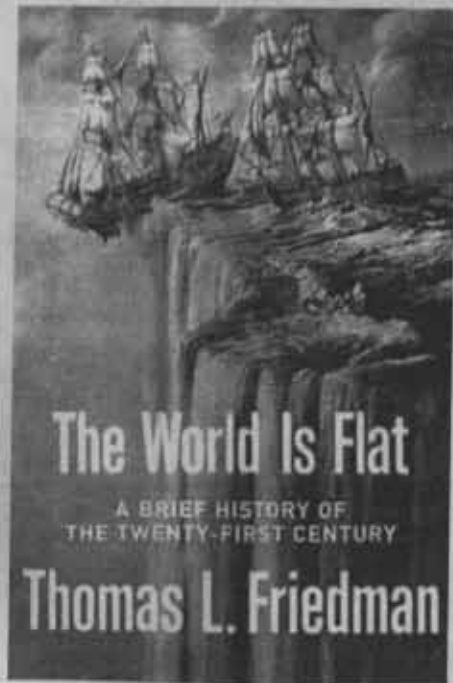
The World is Flat

နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုသမိုင်းအကျဉ်း

A Brief History of The Twenty-First Century

ပထမတွဲ

Thomas L. Friedman ရေး၍
ကျော်ဝင်း ဘာသာပြန်သည်။

BURMESE
CLASSIC
.com

အရပ်ရပ်အခြေအနေအောက်တွင်၊
 အပြောင်းအလဲ လှိုင်းလုံးကြီးများကြားတွင်
 နှစ်မြုပ်မကျန်ရစ်ဘဲ၊
 လှိုင်းထန်လေဆန်ခရီးကို
 အောင်မြင်စွာ ဆန်တက်နိုင်ရေးမှာ၊
 ကျွန်တော်တို့ခေတ်၏ အကြီးဆုံးစိန်ခေါ်မှုဟု
 ဆိုနိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။
 ဤစိန်ခေါ်မှုကြီးကို တုံ့ပြန်ရင်ဆိုင်နိုင်ရေးမှာ
 လွယ်လိမ့်မည်မဟုတ်သလို၊
 ရှောင်တိမ်း၍ ရနိုင်ဖွယ်ရာလည်း မမြင်ပါ။
 မလွဲမရှောင်သာ မေါက်ထွက်ရင်ဆိုင်ကြရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။
 စင်စစ် ယခုစာအုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ၊
 ဤခရီးကြမ်းကြီးကို မဆုတ်မနစ် ဆက်နိုင်ရန်အတွက်၊
 အသုံးဝင်နိုင်ဖွယ်ရာ ညွှန်းဘောင်တစ်ခုကို ပေးနိုင်ဖို့ဖြစ်ပါသည်။

မာတိကာ

ဘာသာပြန်သူ၏အမှာစကား ၆
 ပုဂံလင်းစာရေးသူနှင့်မိတ်ဆက် ၈

အပိုင်း(၁)
 ကမ္ဘာကြီးပြားသွားပုံအကြောင်း

How the World became Flat

အခန်း (၁) ကျွန်တော်အိပ်ပျော်နေစဉ်အတွင်း ၁၀
 While I was Sleeping

အခန်း (၂) ကမ္ဘာကြီးပြားစေသော ခိုက်ခွက်တစ်ဆယ် ၈၃
 Ten Forces that flattened the World

ပထမိုက်ခွက်	၁၁ / ၉ / ၈၉	၈၄
ဒုတိယိုက်ခွက်	၈ / ၉ / ၉၅	၉၆
တတိယိုက်ခွက်	အလုပ်စီးဆင်းမှုအောက်(၈)	၁၀၄
တော့ပိုက်ခွက်	တံဆိပ်ဖျိ စားဖျိ စူးစမ်းရှာဖွေရေး	၁၂၈
ပဉ္စမိုက်ခွက်	အပြင်ထွက် ရင်းမြစ်ရှာခြင်း	၁၅၅
ဆဋ္ဌမိုက်ခွက်	ကမ်းလွန် ရင်းမြစ်ရှာခြင်း	၁၇၃
သတ္တမိုက်ခွက်	ဆပူလှိုင်းခိုင်း	၁၉၇
အဠမိုက်ခွက်	အတွင်းပြန် ရင်းမြစ်ရှာခြင်း	၂၁၈
နဝမိုက်ခွက်	သတင်းပေးခြင်း	၂၃၃
ဒသမိုက်ခွက်	စကားပျိုက်	၂၄၇

ဘာသာပြန်သူ၏အမှာစကား

ကျွန်တော့်အထင် The World Is Flat မှာ အပြည့်အစုံ ဘာသာပြန်ရုံ သင့်သော စာအုပ်ဟု ယူဆပါသည်။ သို့အတွက် ကြိုးစား ဘာသာ ပြန်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

မူရင်းစာအုပ်မှာ ဆိုက်ကြီး၊ စာမျက်နှာငါးရာခန့်ရှိရာ မြန်မာ ဘာသာနှင့်ဆိုလျှင် အတော်ထူမည့်ပုံရှိသည်။ တခြားဘာစာမျှ မရေး ဘဲ။ သူတစ်ခုတည်း တောက်လျှောက် ဘာသာပြန်မည်ဆိုလျှင်ပင်၊ အနည်းဆုံး သုံးလခန့်အချိန်ယူဖို့ လိုပါလိမ့်မည်။ လက်လှုပ်မှ ပါးစပ် လှုပ်ရသော ပရော်ဖက်ရှင်နယ်စာရေးသူအတွက်၊ သုံးလမျှကာလ ကိုပင် ဝင်ငွေမရှိဘဲ၊ ဖြတ်ကျော်နိုင်သည်မဟုတ်ပါ။ သို့အတွက်၊ မဂ္ဂဇင်း/ဂျာနယ်များတွင် ခွဲဖြန့်ရေးပြီးမှ၊ လုံးချင်းစာအုပ်အဖြစ် ပြန်စုရသော လမ်းကြောင်းကိုပင်၊ လိုက်ရတော့သည်။

နောက်ထပ်အခက်အခဲတစ်ခုမှာ၊ ထုတ်ဝေသူနှင့်ဆိုင်သည်။ ဝတ္ထုမဟုတ်သော စာအုပ်ထုကြီးတစ်အုပ်ကို၊ ထုတ်ဝေရသည်မှာ ဈေးကွက်ဝင်ဖို့ မသေချာလှပါ။ 'ကွဲ'ဖို့ များပါသည်။ သို့အတွက်၊ ထုတ်ဝေသူနှင့်တိုင်ပင် စိစဉ်ရသည်။ နောက်ဆုံး၊ သုံးတွဲခွဲ၍ ထုတ် ဝေရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ယခု၊ ပထမတွဲ ထွက်လာပါပြီ။

(၂)

စာအုပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အနည်းငယ်မျှကြိုပြောဖို့၊ လိုမည် ထင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အားလုံးက 'ကမ္ဘာလုံးသည်'ဟု သိထားကြသည့် တိုင်း၊ မူရင်းစာရေးသူ တောမတ်အယ်(လ)ဖရီးမင်း ကမူ၊ 'ကမ္ဘာပြားပြီ' ဟု ဆိုလိုက်ရာ၊ အတော်လေးထူးဆန်းသလို ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ သူ့ဆွဲထုတ်ပြသော အထောက်အထားတွေမှာ၊ စိတ်ဝင် စားဖို့ကောင်းလှသည်။ စဉ်းစားဆင်ခြင်ဖွယ်ရာများ အပြည့်ရှိနေ သည်ဟု၊ သဘောရပါသည်။

ယခု ပထမတွဲမှာ၊ 'ကမ္ဘာပြားစေသည်အကြောင်းရင်းများ' ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုံးပေါ်တက္ကနိုလိုဂျီနှင့် ရှင်းပြချက်များဖြစ်ရာ၊ အိုင်တီနှင့်မန်းလှသော ကျွန်တော့်အတွက်၊ အခက်အခဲအတော်ရှိ ပါသည်။ စာဖတ်ပရိသတ်အတွက်လည်း အတန်ငယ် 'စိမ်း'နေလိမ့် မည် ထင် သည်။ သို့သော်၊ ဤအပိုင်းမှာ ဇာတ်လမ်းကြီးတစ်ခုလုံး၏ ဇာတ်ပန္နက်ပိုင်းဖြစ်ရာ၊ အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားဘာသာပြန်လိုက် ရပါသည်။

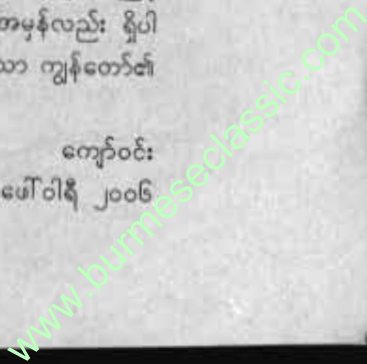
ဆက်တိုက်ထွက်လာမည့် ဒုတိယတွဲနှင့် တတိယတွဲမှာ၊ 'အပြားကမ္ဘာကြီး၏အခြင်း အရာများ၊ ဝိရောဓိများနှင့် တူရူချက်များ' အကြောင်းဖြစ်သည်။ ပထမတွဲထက်စာလျှင်၊ စာဖတ်ပရိသတ်နှင့် ပိုနီးလိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ သို့အတွက် ပထမတွဲဖတ်ပြီး၊ စိတ်ဖျက် မသွားပါရန် စာဖတ်သူများကို ကြိုတင်ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

(၃)

မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ The World Is Flatကို ဘာသာပြန် တင် ဆက်ခွင့်ရသည့်အတွက်၊ ဝမ်းသာကျေနပ်မိပါသည်။ မူရင်းစာအုပ်ကို ရှာဖွေပေးသော Living Color မီဒီယာ၊ စိတ်ရှည်လက်ရှည် အပတ် စဉ်/ လစဉ် ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးသော ဂျာနယ်/မဂ္ဂဇင်းများနှင့် ဇွန်စားထုတ်ဝေပေးသော ကိုရွှေကျော်တို့ကို၊ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

အကယ်၍ ယခုစာအုပ်သည်၊ စာဖတ်သူ၏ဦးနှောက်ကို တစ်စုံတစ်ရာ လာ'ဆွဲ'နိုင်သည်ဆိုခြားအံ့၊ သို့မဟုတ် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံ ခေတ်မီနိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေးအတွက် အုတ်တစ်ချပ်၊ သံတစ်ပွင့်မျှဖြစ်စေ၊ အထောက်အကူပြုနိုင်မည် ဆိုခြားအံ့...။ မူရင်းစာရေးသူ တောမတ် အယ်(လ) ဖရီးမင်းကို ကျေးဇူးတင်ကြဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ ချို့ယွင်းချက်တစ်စုံတစ်ရာရှိလျှင်မူ(အမှန်လည်း ရှိပါ လိမ့်မည်) ဆက်လက်ကြိုးစားရန် လိုအပ်သေးသော ကျွန်တော်၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျော်ဝင်း
၂၂ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၀၆

မူရင်းစာရေးသူနှင့် မိတ်ဆက်

ယခု ဘာသာပြန်ဆို ဖော်ပြမည့်စာအုပ် 'ကမ္ဘာပြားပြီ' (The World Is Flat)၏ မူရင်းစာရေးသူမှာ၊ နယူးယော့တိုင်း(မ) သတင်းစာကြီး၏ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် တောမတ် အယ်(လ) ဖရီးမင်း (Thomas L. Friedman) ဖြစ်ပါသည်။ ဂျာနယ်လစ် လောကတွင် ဖရီးမင်းကို၊ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူအနေနှင့်ရော၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဆိုင်ရာနဲ့စပ်သူ အနေနှင့်ပါ၊ လူသိများကြသည်။ သူ၏ နာမည်ကြီးစာအုပ်များမှာလည်း၊ ဤအကြောင်းအရာနစ်ခုနှင့်ပင် ပတ်သက်ပါသည်။

သူ၏ ၁၉၉၉ခုနှစ်ထုတ်စာအုပ် 'ဘေရုတ်မှသည် ဂျေရုဆလမ်သို့' (From Beirut to Jerusalem) မှာ၊ အာရပ်ကမ္ဘာအတွက် နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံဟူ၍ပင် အညွှန်းပြုကြသည်များရှိသည်။ ၁၉၉၉ခုနှစ်ထုတ်စာအုပ် 'လက်ဆပ်ကားနှင့်သံလွင်ပင်' (The Lexus and the Olive Tree) မှာ၊ ခေတ်ပြိုင်ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းအကြောင်း ဖြစ်သည်။ ခေတ်သစ်အင်အားစု (လက်ဆပ်ကား) နှင့် အစဉ်အလာထိန်းအင်အားစု (သံလွင်ပင်) တို့ကြား၊ ဝိရောမိများကို မီးမောင်းထိုးပြထားသည်။ (ဤစာအုပ်ကို ဆရာမောင်စူးစမ်း ဘာသာပြန်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။)

ယခု ၂၀၀၅ခုနှစ်ထုတ်စာအုပ်မှာလည်း၊ ခေတ်ပြိုင် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း အကြောင်းပင်ဖြစ်ရာ၊ 'လက်ဆပ်ကားနှင့် သံလွင်ပင်' ၏အဆက်ဟု ဆိုနိုင်စရာရှိပါသည်။

၂၁ ရာစုထဲသို့ ဝင်ရောက်လာပြီဖြစ်သော ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းဖြစ်စဉ်ကို၊ ဆက်လက်ခြေရာခံကြည့်ခြင်း ဖြစ်သည်။ '၂၁ရာစု သမိုင်းအကျဉ်း' ဟု၊ ခုတ်ယခေါင်းစဉ် ပေးထားသည်။

အပိုင်း (၁)

ကမ္ဘာကြီးပြားသွားပုံအကြောင်း
How the World became Flat

အခန်း (၁)

ကျွန်တော် အိပ်ပျော်နေစဉ်အတွင်း
While I was Sleeping

အခန်း (၁)

ကျွန်တော် အိပ်ပျော်နေစဉ်အတွင်း

While I was Sleeping

“မြင့်မြတ်သည့်ခရစ္စယာန် ယုံကြည်မှုကို သစ္စာထက်သန်စွာ သာသနာပြုတော်မူထသော ဦးဆောင်အရှင်၊ ကက်သလစ် ခရစ္စယာန်ဘာသာဝင် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးက၊ ကျွန်ုပ် ခရစ္စတိုဖာကိုလံဘတ်ကို ဆိုခဲ့ပြီးသော အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံ များသို့စေလွှတ်ရန် ဆုံးဖြတ်တော်မူခဲ့ပေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ တာဝန်မှာ ဆိုခဲ့ပါတိုင်းနိုင်ငံများရှိ မင်းညီမင်းသားများ၊ တိုင်းသူပြည်သားများနှင့် နယ်ပယ်ပိုင်နက်များကို သွား ရောက်ကြည့်ရှုပြီး၊ သူတို့၏ပင်ကိုယ်စွဲကံ သဘာဝများကို လေ့လာပြီးသကာလ၊ ထိုသူအပေါင်းကို ကျွန်ုပ်တို့၏မြင့်မြတ် သည့် သာသနာတော်တွင်း သွတ်သွင်းနိုင်ရေးအတွက် လျော်ကန်သင့်မြတ်သော နည်းလမ်းများရှာဖွေရန် ဖြစ်ပေ သည်။ ဤအရေးတော်အတွက် မင်းတရားကြီးမိန့်တော် မူသည်မှာ၊ ‘ကျွန်ုပ်အနေနှင့် အများသူငါ သွားရိုးသွားစဉ် အရှေ့အရပ်သို့မထွက်ခွာဘဲ၊ ယခုအချိန်ထိ မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အထောက်အထား မပြုနိုင်သေး သော၊ ကမ္ဘာလုံးကြောင်း ထင်ရှားစေရန် အနောက်အရပ်သို့ ဦးတည်လမ်းကြောင်းသစ်ထွင်ဖို့ ဖြစ်ပေသည်။’

(ခရစ္စတိုဖာကိုလံဘတ်၏ ၁၄၉၂ ရေကြောင်းခရီးစဉ် အတွင်း ရေးသားခဲ့သော နေ့စဉ်မှတ်တမ်း - ၅)

...

“မိုက်ခရိုဆော့(၅)၊ ဝါမှမဟုတ် အိုင်တီအမ် တစ်ခုခုကို စိတ်ထဲက မှန်းထားလိုက်ပေါ့ဗျာ”

အိန္ဒိယတောင်ပိုင်း၊ ဘင်္ဂလားမြို့လယ်မှ ကေချီအေ ဂေါက်ကလပ်မှာ ဖြစ်ပါသည်။ ပထမဆုံးတီခုံပေါ်တွင်ရပ်ရင်း၊ ကျွန်တော်ပတ်တနာဇီစကားကို နားစွင့်နေမိသည်။ သူက၊ ပထမမြက်ခင်းဗလီကွက်၏နောက်၊ ဟို ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ သံမဏိရောင်၊ ဖန်ရောင်၊ မှန်ရောင်လက်နေသော အဆောက်အအုံနှစ်ခုကို လက်ညှိုးညွှန်ရင်းပြောနေသည်။ ထိုစဉ်က ဂိုး(လ)မင်းဆား(ချ) အဆောက်အအုံ မဆောက်ရသေးပါ။ အကယ်၍ ဆောက်ပြီးပြီဆိုလျှင် သူညွှန်ပြစရာ အဆောက် အအုံသုံးခုပင် ရှိလိမ့်မည်။ အိပ်(ချ)ပီနှင့် တက္ကဆပ်အင်စတီကျုမှာ နဝမကျင်း နောက်နားနှင့် ဒေသမကျင်းတာတစ်လျှောက်တွင် နှဲခန်းများဖွင့်ပြီးပါပြီ။ ပြောရလျှင် ဤမျှမကပါ။ တီခုံမှမတ်ကာများမှာ၊ ပရင်တာကုမ္ပဏီ အက်(ပ)ဆန်မှ ဝန်ထမ်းများဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ကယ်ဒီတစ်ယောက်သည်ပင် သီရိအမ်ဦးထုပ်ကို အကျအန ဆောင်းထားလိုက်ပါသေးသည်။ ဂေါက်ကွင်း အပြင် လမ်းညွှန်အမှတ်အသားဆိုင်းဘုတ် တော်တော်များများမှာ တက္ကဆပ် အင်စတီကျုမှ စပွန်ဆာယူထားမှန်း သိသာသည်။ ပီဇာမုန့်ဆိုင် ဆိုင်းဘုတ်ကြီး မှာ လမ်းမပေါ်မိုးလျက်။ အငွေတထောင်းထောင်းထနေသော ပီဇာမုန့်ပုံကြီး အောက်တွင်၊ ခုလို စာတန်းထိုးထားသည်။ ‘ကုဋေကုဋာ အရသာ’ ဆိုလားပင်။

မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဤနေရာသည် ကင်းဆပ် ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ပြောရလျှင် အိန္ဒိယနှင့်ပင်မတူ။ ကျွန်တော်ရောက်နေသည်မှာ ကမ္ဘာသစ်လော၊ ကမ္ဘာမဟောင်းလော...။ သို့မဟုတ် နောက်ထပ်ကမ္ဘာတစ်ခုလော...။

ကိုလံဘတ်စတိုင် ဗူးစမ်းလေ့လာရေးခရီးနှင့်ရင်း၊ အိန္ဒိယ၏ ‘စီလီကွန် ချိုင့်ဝှမ်း’ဟုဆိုကြသော ဘင်္ဂလားသို့ ကျွန်တော်ရောက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုလံဘတ်က ‘နီနာ’၊ ‘ပင်တာ’၊ ‘စင်တာမာရီယာ’ဆိုသော သင်္ဘောသုံးစင်းနှင့် ရွက်လွင့်ခဲ့သည်။ အိန္ဒိယသို့ တိုက်ရိုက်ပေါက်နိုင်မည့်လမ်းသစ် ရှာဖွေဖို့ဖြစ်သည်။ သူတို့ခေတ် ပေါ်ထွက်လူစွန့်စားတွေက၊ အာဖရိကကိုပတ်သွားသော အရှေ့တောင်ဘက်လမ်းကြောင်းကို အာရုံကျနေကြသည်။ ကိုလံဘတ်က သမားရိုးကျ လမ်းကိုမလိုက်ချင်။ ကမ္ဘာလုံးသည်ဟုယုံကြည်ထားသည့်အတွက် အရှေ့သို့ ရောက်ရန် အတ္တလန်တိတ်ကိုဖြတ်ပြီး အနောက်သို့ဦးတည်ထွက်ခဲ့သည်။

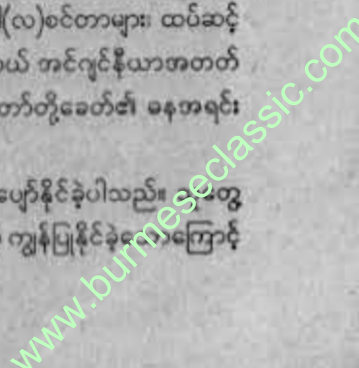
ထိုစဉ်က၊ အိန္ဒိယနှင့် အရှေ့အရပ်မှ ပဉ္စလက်ဆန်သောကျွန်းများမှာ ရွှေပုလဲ၊ ကျောက်မျက်ရတနာနှင့် ပိုးထည်များကြောင့် နာမည်ကြီးနေသည်။ ဖော်ပြ

ခြင်းငှာမစွမ်းသာသော ချမ်းသာကြယ်ဝမှုများ ရှိလိမ့်မည်ဟု သတင်းကြီးနေသည်။ ခက်နေသည်က၊ ကုန်းလမ်းခရီးအားလုံးကို မွတ်ဆလင်ပါဝါများက ချုပ်ကိုင်ထားပြီးဖြစ်ရာ၊ မျှော်လင့်စရာဆို၍ ရေလမ်းသာရှိသည်။ အကယ်၍ ရေကြောင်းလမ်းသစ်သာ ဖောက်နိုင်ခဲ့လျှင်၊ ကိုလံဘတ်နှင့် သူ့အရှင်သခင် စပိန်တော်ဝင်မိသားစုအတွက် စည်းစိမ်ချမ်းသာရေး၊ တန်ခိုးအာဏာပါ ရနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ကိုလံဘတ်၏ ကမ္ဘာလုံးမှန်းဆချက် မမှားပါ။ သို့သော် မှန်ကန်ကြောင်း ပီပီပြင်ပြင် သက်သေမပြနိုင်ခဲ့။ သူ့ အတွက်အချက်များခဲ့သည်။ ကမ္ဘာကြီး၏ အဝန်းအလျားကို လျှော့တွက်ခဲ့သည်။ အရှေ့အရပ်ရှိအိန္ဒိယသို့ မရောက်ခင်၊ ကုန်းမြေကြီးတစ်ခု ကဆီးနေနိုင်သည်ကို သူကြိုတင်မတွက်ဆနိုင်ခဲ့။ သို့နှင့်တိုင်၊ အဆိုပါကုန်းမြေကြီးပေါ်မှ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများကိုမူ သူက အိန္ဒိယန်းဟု ခေါ်ခဲ့သည်။ မျက်နှာပန်းလှလှ အိမ်ပြန်နိုင်ခဲ့ပြီး၊ သူ့သခင် ဖာဒီနန်ဘုရင်နှင့် အစွဘယ်လာမိဖုရားတို့အတွက် အကျိုးဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ အိန္ဒိယသို့ အမှန်တကယ်မရောက်ခဲ့သည့်တိုင်၊ ကမ္ဘာလုံးကြောင်းအထောက်အထား ပြနိုင်ခဲ့သည်။

ကျွန်တော်၏အိန္ဒိယခရီးစဉ်ကမူ၊ ဖရန်ဖွတ်မှတစ်ဆင့် အရှေ့အရပ်သို့ ထွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဂျီပီအက်(စ)မြေပုံများကြောင့်၊ ဘယ်လမ်းကြောင်း အတိုင်း သွားရမည်ဆိုသည်ကိုလည်း တိတိကျကျသိပါသည်။ မြေပုံကြည့်ဖို့လည်း ကရိကထမများလှပါ။ လေယာဉ်ထိုင်ခုံလက်တင်ပေါ်မှာပင် တီဗီစခရင်နှင့်တွဲလျက်သားပါပြီး ဖြစ်သည်။ သည်လိုနှင့် စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း အိန္ဒိယသို့ ချောချောမောမော ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ကိုလံဘတ်လိုပင် ကျွန်တော်သည်လည်း အိန္ဒိယ၏ချမ်းသာကြယ်ဝမှုကို ရှာဖွေဖို့ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုလံဘတ် ရှာခဲ့သည်က အမာထည်များဖြစ်သည်။ အဖိုးတန်ရတနာများ၊ ပိုးထည်များ၊ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်စသော သူတို့ခေတ်၏နေအရင်းအမြစ်များ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ရှာပုံတော်ဖွင့်နေသည်က ‘အပျော့ထည်’...။ ဦးနှောက်ပါဝါ၊ ရှုပ်ထွေးသည့် အယ်လဂိုရီသမ်၊ ပညာအလုပ်သမား၊ ခေါ်(လ)စင်တာများ ထပ်ဆင့် ထုတ်လွှင့်ခြင်းဆိုင်ရာ ပရိုတိုခေါ်(လ)၊ အော့(ပ)တစ်ကယ် အင်ဂျင်နီယာအတတ် ဆိုင်ရာဖောက်ထွက်မှုများ...။ ပြောရလျှင် ကျွန်တော်တို့ခေတ်၏ နေအရင်း အမြစ်များ ဖြစ်ပါသည်။

ခရီးအဆုံးတွင် ကိုလံဘတ်ကြီးတစ်ယောက် ပျော်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ သူတို့ ခဲ့သော လွတ်လပ်သည့် ကာယလုပ်သားလူအုပ်ကြီးကို ကျွန်ပြုနိုင်ခဲ့ကြောင်း

ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ကော ပျော်နိုင်ပါမည်လော...။ ကျွန်တော်လာခဲ့သော ရည်ရွယ်ချက်က 'သိချင်သောကြောင့်' ဖြစ်သည်။ 'တဆစ်ဆစ်ကိုက်ခဲနေသော မေးခွန်းများကို' အဖြေထုတ်ချင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တွေ့ရသော အိန္ဒိယလူမျိုးတွေက ကျွန်တော်တို့အလုပ်တွေကို လုပ်ပေးနေကြသည်။ ဘာ အတွက်နည်း။ အမေရိကနှင့် ဥရောပကုမ္ပဏီကြီးများ၏ ဝန်ဆောင်မှုနှင့်အိုင်တီ အလုပ်များအတွက်၊ သူတို့တစ်တွေမှာ ဘာကြောင့်အရေးပါသော အင်အားစုတွေ ဖြစ်နေရသနည်း။

ကိုလံဘတ်တွင် သင်္ဘောသုံးစင်းအပြည့် နောက်လိုက်နောက်ပါ တစ် ရာကျော်ပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့်အတူပါလာသူများမှာ 'ဒစ်စကာဗာရီတိုင်း(မ) ချယ်နယ်' မှ ဂျာနယ်လစ်အချို့သာ ရှိသည်။ လွန်ရောက္ခရာ ဝင်ကားနှစ်စီး တိုက်စာမျှသာရှိသည်။ ထိုနှစ်စီးကိုလည်း ဖိနပ်ချွတ်မောင်းသော အိန္ဒိယခရိုင်ဘာ တွေက မောင်းပေးသည်။ ကျွန်တော်ခရီးထွက်မီက အများသူငါလို ကမ္ဘာလုံး ကြောင်းယုံကြည်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင် အိန္ဒိယသို့ဒုတ်ဒုတ်ထိရောက်သော အခါတွင်မူ ကျွန်တော်၏ ကမ္ဘာလုံး ယုံကြည်မှုကြီးမှာ အကြီးအကျယ် ရှော့(ခ) ရသွားပါတော့သည်။

ကိုလံဘတ်က အမေရိကကို မတော်တဆတွေ့ခဲ့သည်။ ဒါကိုပင် သူက အိန္ဒိယဟုထင်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က တကယ့်အိန္ဒိယသို့ ရောက်သွားသည်။ သို့သော် အိန္ဒိယတွင်ကျွန်တော်တွေ့ရသူ အများစုမှာ အမေရိကန်တွေဖြစ်နေ သည်။ အချို့ဆိုလျှင် အမေရိကန်နာမည်တွေပင် အပီမုည့်ထားသည်။ ခေါ(လ) စင်တာများတွင်ဆိုလျှင်၊ ပီဘီအမေရိကန်တွေအလား၊ ဒွတ်ဒက်ရွတ်ရှက်ပြော နေကြသည်။ ဆော့ဝဲ(လ)လက်(ပ)များတွင်ဆိုလျှင်လည်း အမေရိကန်တက္ကနီနှင့် စမတ်ကျကျ အလုပ်လုပ်နေကြသည်။

ကိုလံဘတ်က၊ သူ၏ဘုရင်နှင့်မိဖုရားကို ကမ္ဘာလုံးကြောင်း သတင်းပို့ခဲ့ သည်။ သူအမည်မှာ ကမ္ဘာလုံးကြောင်း ပထမဆုံးသက်သေပြသမှုဖြစ် သပိုင်း ဝင်ဖြစ်သွားသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကျွန်တော်ကြုံခဲ့ဆုံခဲ့ရသည်တို့ကို ကျွန်တော့်မဟေသီကိုသာ တိုးတိုးလေးကြိတ်ပြောလိုက်ရပါသည်။

"မိန်းမရေ ကမ္ဘာကြီးပြားသွားပြီ ထင်တယ်ကွ..."

အဆိုပါ ကမ္ဘာပြားပြီဆိုသောနိဂုံးချုပ်ချက်သို့ ကျွန်တော် ဘယ်ပုံရောက် လာခဲ့ပါသနည်း။ ကျွန်တော့်အထင်၊ ဇာတ်၏အစမှာ အင်ဖိုဆစ်တက္ကနီလိုဂျီ လီပီတက်မှ နန်ဒန်နလီခါနီ၏ကွန်ဖရင့်ခန်းမ ဖြစ်မည်ထင်သည်။ အင်ဖိုဆစ်မှာ အိန္ဒိယတိုင်တီလောက၏ ရတနာများစွာထဲမှတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီစီအီးအို နလီခါနီမှာလည်း အိန္ဒိယတိုင်တီလုပ်ငန်း၏ တိုင်ပီယာအကြွယ်ဆုံး လူလေးစား အခဲရဆုံး မာလိန်မျှတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ ဒစ်စကာဗာရီတိုင်း(မ)အဖွဲ့သား များနှင့်ကျွန်တော်တို့ ဝင်ကားလေးနှင့် အင်ဖိုဆစ်ကုမ္ပဏီရှိရာသို့ ထွက်ခဲ့ကြ သည်။ သူတို့ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းများကို လေ့လာဖို့နှင့် နလီခါနီကို အင်တာဗျူးဖို့ ဖြစ်သည်။ အင်ဖိုဆစ်ပရဂျက်သို့ရောက်ရန် ဘင်္ဂလားမြို့လယ်မှ မိနစ်လေးဆယ် ခန့်မောင်းရသည်။ လမ်းကလည်း ကြမ်းသလားမမေးနှင့်...။ ကျောက်ပေါက်မာ ဗလပျစ်နှင့်ဖြစ်သည်။ မြင်းလှည်းများ၊ မော်တာတပ် လန်ချားများက ကျွန်တော် တို့ဝင်ကားကို ပွတ်တိုက်လှမတတ်တိုးဝေနေကြသည်မှာ အသည်းယားစရာ ကောင်းလှသည်။ အင်ဖိုဆစ်ကုမ္ပဏီဂိတ်ဝကြီးကို ကျော်ဝင်လိုက်တော့မှ၊ တခြား ကမ္ဘာတစ်ခုသို့ရောက်သွားပြီလား၊ ဖင်မှတ်မှားရသည်။

အပန်းဖြေစခန်းများတွင်သာ တွေ့ရလေ့ရှိသော အလွန်ကြီးလှကျယ်လှ သည့်ရေကူးကန်ကြီးက၊ ကျောက်တုံးများ တိတိရိရိဖြတ်ထားသောမြက်ခင်းများ ကြားတွင် ရစ်ခွေစီးဆင်းလျက်ရှိသည်။ ရေကူးကန်နှင့်ကပ်လျက်တွင် ဂေါက်သီး ရိုက်လေ့ကျင့်နိုင်သော ဗလီကွက်ကြီးတစ်ခုရှိသေးသည်။ အစားအသောက်မျိုးစုံ ရသော စားသောက်ဆိုင်များကိုတွေ့ရသလို၊ အံ့ဩဖွယ်ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော အားကစားကလပ်ကြီးတစ်ခုကိုလည်း မြင်ရသည်။ ဤပရဂျက်ကြီးအတွင်းမှာပင်၊ သံမဏိနှင့်မှန်ချပ်များအတိုပြီးသော အဆောက်အအုံကြီးများ ရက်သတ္တပတ်တိုင်း လိုထိုးထွက်လျက်ရှိရာ၊ တချိပ်ချိပ်မြင့်လာသောချုံပတ်ကြီးတွေနှင့်ပင် တူသေး တော့သည်။ ဤအဆောက်အအုံကြီးများထဲမှ အချို့တွင် ဥရောပနှင့်အမေရိကန် ကုမ္ပဏီများအတွက် အထူးအော်ဂါဆော့ဝဲ(လ)တွေ ရေးနေကြသော အင်ဖိုဆစ် ဝန်ထမ်းများကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ အခြားအဆောက်အအုံများတွင်မူ အမေရိက နှင့်ဥရောပအခြေစိုက် နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများ၏ နောက်ဖေးရုံးခန်းများ အဖြစ် လှုပ်ရှားလျက်ရှိနေကြသည်။ သူတို့တာဝန်ယူထားသော လုပ်ငန်းများ မှာလည်း စုံမှစုံ...။ ကွန်ပျူတာထိန်းသိမ်းရေးမှအစ၊ အထူးသုတေသန ပရောဂျက်တွေအထိ ရှိသည်။ ကမ္ဘာနှင့်အဝန်းမှဖောက်သည်များ၏ တယ်လီဖုန်း မေးမြန်းစုံစမ်းချက်များကိုလည်း ပြန်လည်ဖြေကြားပေးကြရသည်။

ဤနေရာတွင် လုံခြုံရေးကိုတော့ အထူးဂရုစိုက်ကြဟန်ရှိသည်။ တံခါးပေါက်တိုင်းကို ကင်မရာတွေနှင့်ချိန်ထားသည်။ ခင်ဗျားအနေနှင့် အမေရိကန်အိပ်စပရက်တွင် အလုပ်လုပ်နေသူဖြစ်လျှင်၊ ဂျင်နရယ်အိတ်ထရစ်အတွက် စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများလုပ်နေသော အဆောက်အအုံထဲသို့ ဝင်ခွင့်ပြုလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ အိန္ဒိယလူမျိုး အသက်ငယ်ငယ်အင်ဂျင်နီယာလေးများမှာ အဆောက်အအုံတစ်ခုမှတစ်ခု လှစ်ခနဲလှစ်ခနဲကူးချည်သန်းချည်လုပ်နေကြသည်။ အားလုံး အမျိုးသားတွေချည်းမဟုတ်။ အမျိုးသမီးငယ် သွက်သွက်ထက်ထက်တွေလည်း ပါသည်။ အိုင်ဒီတီဆိပ်လေးတွေ ကိုယ်စီတပ်ထားသော သူတို့အားလုံး၏မျက်နှာမှာ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ့်ကြည်စိတ်ချပေးမှုဖြင့် ဝင်းလက်နေသည်။ သူတို့ထဲမှ ချာတိတ်တစ်ယောက်ဆိုလျှင်၊ သူကပဲ ကျွန်တော့်အတွက် အခွန်နှုန်း သတ်မှတ်ပေးနိုင်သူလို့ . . . ။ ချာတိတ်မလေးတစ်ယောက်ဆိုလျှင်လည်း ကျွန်တော့်ကွန်ပျူတာကိုပင် တစ်စစ်ဆွဲဖြုတ်တော့မည့်ပုံစံမျိုး . . . ။ နောက်တစ်ယောက်ကတော့ သူကပဲ ကျွန်တော့်လက်ထဲကွန်ပျူတာကို ဒီဇိုင်းစဉ်ပေးလိုက်သည်ဟန်မျိုး . . . ။

နောက်တော့ နုလီခါနီကို ကျွန်တော်အင်တာဗျူးသည်။ ပြီးသည်နှင့် သူက ကျွန်တော်တို့တို့အဖွဲ့သားများကို 'အင်ဖိုဆစ်ဂလိုဘယ် ကွန်ဖရင့်စင်တာ' သို့ခေါ်သွားသည်။ ဤနေရာမှာ အိန္ဒိယအောက်ဆွဲလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး၏ ဗဟိုချက်မဖြစ်ပါသည်။ (အောက်ဆွဲလုပ်ငန်း outsourceing ဆိုသည်မှာ ကုမ္ပဏီပြင်ပဝန်ထမ်းများနှင့် လုပ်ငန်းအချို့ကိုခွဲဝေလုပ်ကိုင်စေခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ အပြင်ထွက်ရင်းမြစ်ရှာခြင်းဟု မြန်မာမျှဖြူနိုင်စရာရှိပါသည်။ အမေရိကနှင့် ဥရောပကုမ္ပဏီကြီးများ၏ အိုင်တီလုပ်ငန်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို အိန္ဒိယတရုတ်စသော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသို့ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်လျက် ရှိသည်။ ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀ နောက်ပိုင်း၊ ထူးခြားလာသောဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာပြန်သူ) ကွန်ဖရင့်ခန်းမမှာ သစ်သားများဖြင့်အကွက်ဖော်ထားသော လှိုက်လှုပ်သဏ္ဍာန်မျိုးဖြစ်သည်။ အိုင်ဒီအီ(ခ)ဥပဒေကျောင်းမှ အဆင့်ဆင့်ထပ်ထားသောစာသင်ခန်းတွေနှင့်ပင် တူသေးတော့သည်။ ခန်းမအဆုံးတွင် နံရံပြည့် စရာမ'စခရင်ကြီးတစ်ခုကိုတွေ့ရပါသည်။ စခရင်ပေါ်ပိုင်းနေသော မျက်နှာကြက်ပေါ်တွင် ကင်မရာများတပ်ဆင်ထားသည်။ 'တယ်လီကွန်ဖရင့်'လုပ်ဖို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

"ဒါ ကျွန်တော်တို့ ကွန်ဖရင့်ခန်းမပါ။ အာရှမှာတော့ အကြီးဆုံးဖြစ်လေမသားပဲ . . . ။ ဝစ်ဂျစ်ထယ်စခရင်လေးဆယ်ကို ပေါင်းထားတာပေါ့ . . . "

နံရံပြည့်စခရင်ပြားချပ်ချပ်ကြီးကို ညွှန်ပြရင်း၊ နုလီခါနီက ဂုဏ်ယူပုံကြားစွာရှင်းပြသည်။ သူ ဂုဏ်ယူမည်ဆိုလျှင်လည်း ဂုဏ်ယူလောက်ပါသည်။ ကျွန်တော်မြင်ဖူးသမျှ တီဗွီစခရင်များထဲတွင်တော့ အကြီးဆုံးပင်ဖြစ်သည်။

"ကျွန်တော်တို့ ဂလိုဘယ်ဆယ့်လီင်းချိန်းထဲက ကီးပလေယာတိုင်းအနေနဲ့ ဟောဒီစခရင်ကြီးပေါ်မှာ ကြိုက်တဲ့အချိန်၊ ကြိုက်တဲ့ပရောဂျက်ကို စည်းစေးတိုင်ပင်လို့ရပြီဗျ။ 'ဝီ' အစည်းအဝေးပေါ်ဗျာ . . . "

သူပြောသော 'ဝီ' ဆိုသည်မှာ အိုင်တီဝေါဟာရ virtual ကိုဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။ အစစ်အမှန်မဟုတ်သော်လည်း အစစ်အမှန်ကဲ့သို့ပင် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေသော အိုင်တီအေ၏အာနိသင်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ဝီ၏အကျိုးသက်ရောက်မှုကြောင့်ပင်၊ အမေရိကမှ ဒီဇိုင်းနာတစ်ယောက်အနေနှင့် အိန္ဒိယဆော့ဝဲ(လ)ရေးသူ တစ်ယောက်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ အာရှမှထုတ်လုပ်ရေးသမား တစ်ယောက်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ စခရင်ထက်တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

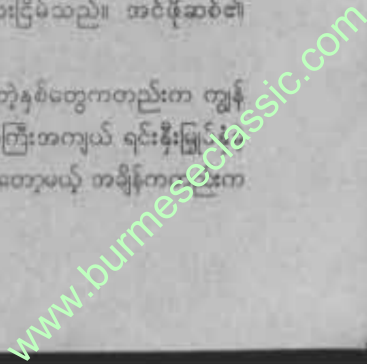
"နယူးယော့ကဖြစ်ဖြစ်၊ လန်ဒန်ကဖြစ်ဖြစ်၊ တော့စတွန်ကဖြစ်ဖြစ်၊ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုကဖြစ်ဖြစ် . . . ။ အယ်နေရာက ဘယ်သူနဲ့ဖြစ်ဖြစ်ပေါ့ဗျာ။ ဟောဒီကွန်ဖရင့်ခန်းမမှာ ကျွန်တော်တို့ ပိုင်းထိုင်ဆွေးနွေးလို့ရပြီ။ အဲ . . . အလုပ်က စင်ကာပူမှာဆိုရင်လည်း၊ စင်ကာပူကမိတ်ဆွေကို ဖိတ်လိုက်ရုံပဲလေ . . . ။ ဒါ ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်းပေါ့ဗျာ . . . "

ပြောရင်းမှ နုလီခါနီက အပေါ်ဘက်သို့ ဖျတ်ခနဲမော့ကြည့်လိုက်သည်။ စခရင်အထက်တွင် စုစုပေါင်းနာရီရှစ်လုံး၊ နာရီတိုင်းတွင် အမေရိကအနောက်၊ အမေရိကအရှေ့၊ ဂျီအမ်တီ၊ အိန္ဒိယ၊ စင်ကာပူ၊ ဟောင်ကောင်၊ ဂျပန်၊ ဩစတြေးလျ စသဖြင့် ဓာတုန်းတစ်ခုစီရေးထားပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံအလိုက် စံတော်ချိန်နှင့်ချိန်ထားသည်။ စံတော်ချိန်လန်အားလုံး ခန်းမထဲသို့ဆွဲစုလိုက်သလိုမျိုး . . . ။

"တကယ်တော့ 'အောက်ဆွဲလုပ်ငန်း' ဆိုတာ၊ ဒီကနေ့ကမ္ဘာမှာ ဖြစ်နေတဲ့ အခြေခံအကျဆုံးတွေထဲက မျက်နှာစာတစ်ခုပါဗျာ။"

ဒီတစ်ခါ နုလီခါနီ၏အသံမှာ အတော်လေးငြိမ်သည်။ အင်ဖိုဆစ်၏ အတိတ်ခရီးကို ပြန်သွားတော့မည်ပုံရှိသည်။

"ဒီကနေ့အခြေအနေကို မှန်းပြီး၊ ဟို လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်တွေကတည်းက ကျွန်တော်တို့ ပြင်ဆင်ခဲ့ကြတာ။ တက္ကနိုလိုဂျီပိုင်းမှာ အကြီးအကျယ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြတာပေါ့။ ခင်ဗျားတို့ထံမှာ ဂျီကွမ်ပူပေါင်း ပေါက်တော့မယ့် အချိန်ကတည်းက

နော်...။ တစ်ကမ္ဘာလုံး အရှေ့ဘက်နားနဲ့ချိတ်နိုင်ဖို့၊ ပင်လယ်ရေအောက်မှာ ကယ်ဘယ်ကြီးတွေချိတ်နိုင်ဖို့၊ ခေါ်လာသနား ရာနဲ့ချိတ်နိုင်ခဲ့ကြတယ်လေ...။ အဲဒီ အချိန်မှာ ကွန်ပျူတာတွေပေးချီးပြီး တစ်ကမ္ဘာလုံးပျံနေပြီဆိုတော့ ချိန်ခါသင့် သွားတာပေါ့ဗျာ။ ဒီလိုနဲ့ ဆော့ဝဲ(လ)ပေါက်ကွဲမှုကြီး ဖြစ်လာတော့တာပေါ့။ အီးမေး(လ)တို့၊ ဂိုးဂဲ(လ)လို ဆာ(ချ)အင်ဂျင်တွေပေါ့ဗျာ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ပိုင် ဆော့ဝဲ(လ)တစ်ခုလည်း ရှိသေးတယ်။ သူက လုပ်ရောအလုပ်တွေကို ခုတ်ထစ်ခွဲစိတ်လို့ရတယ်လေ။ တစ်ပိုင်းကို ဘာစတုရန်းပုံ၊ နောက်တစ်ပိုင်းကို ဘင်္ဂလားပုံ၊ နောက်တစ်ခုကို ပီကင်းပုံ... လုပ်လို့ရတာပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ နောက်ပြေး ကမ္ဘာနဲ့ချိတ်အလုပ်လုပ်လို့ ရပြီပေါ့။”

နုလီခါနီက ခဏနားလိုက်သည်။ သူ့စကားခေါ်ရာ ပါသွားပြီဖြစ်သော ကျွန်တော်တို့မှာ၊ သူ့စကားအဆက်ကို မနည်းသည်းခံစောင့်နေရသည်။

“မရစ်နှစ် ၂၀၀၀ လောက်မှာ၊ ကျွန်တော်တို့လုပ်ရမယ့် အခြေခံပိုင်းတွေ အားလုံးလောက် ပြီးသွားပါတယ်။ ပညာအလုပ်နဲ့ပညာအရင်းကို ဘယ်နေရာမဆို ဖြန့်ဖြူးနိုင်တဲ့ပလက်ဖောင်းတစ်ခု ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ပြီပေါ့ဗျာ။ ခွဲဖြန့်မလား၊ ခွဲဝေ မလား၊ ဖြန့်ဖြူးမလား၊ ထုတ်လုပ်မလား၊ ဒါမှမဟုတ် ပြန့်ပွားမလား... စေလို့ရာ စေလို့ရပြီပေါ့...။ အလုပ်ကို နေရာနဲ့တုပ်နှောင်ထားစရာ မလိုတော့ဘူးလေ။ အထူးသဖြင့် ပညာအလုပ်ဟာ ဘယ်တုန်းကမှနဲ့မတူတော့အောင် လွတ်လပ် သွားပြီဗျ...။ ဘင်္ဂလားမှာ ခင်ဗျားတို့ ဒီနေ့မြင်ကြရတာတွေဟာ၊ ကျွန်တော် တို့ကြိုးပမ်းမှုတွေအားလုံးရဲ့ရလဒ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့ဗျာ...”

နုလီခါနီ၏ဇွဲခန်းရှေ့ ဆိုဖာပေါ်တွင် ကျွန်တော်တို့အားလုံး အေးအေးလူလူ ထိုင်ရင်း ကင်မရာတွေဆင်နေကြသောတီဗွီအဖွဲ့သားများကို စောင့်နေကြသည်။ နုလီခါနီက စကားအမျှင်မပြတ်သေး။ သူက ကျွန်တော့်လက်ကိုဖမ်းဆုပ်ရင်း၊ ရင်းရင်းနီးနီးပြောလိုက်သည်။

“တွမ်ရေ... ကစားကွင်းက လယ်ဝယ်တူသွားပြီဗျ”

သူ့စကားက၊ ကျွန်တော့်နားစည်သို့ ‘ဒိန်း’ခနဲဝင်ဆောင်ပြီး၊ ခေါင်းလောင်း သံလိုတလွင်လွင် ပဲ့တင်ထပ်ကျန်ရစ်တော့သည်။ သူ့စကားအသွားအလာအရ ဂလိုဘယ်ပညာပြိုင်ပွဲကြီးတွင် အိန္ဒိယလိုမျိုးဆန့်ခိုင်ပျားအနေနှင့်၊ ဘယ်တုန်းက မှုနှင့်မတူအောင် ကျကျနနယှဉ်ပြိုင်နိုင်ပြီဟု ဆိုလိုချင်သည်လား။ ဤအတွက် အမေရိကအနေနှင့်အသင့်မြင်ဆင်ထားပါမူ၊ တော်ကာကျမည်ဟု သတိပေးချင် သည်လား...။ ကျွန်တော် သူတို့ တည့်တည့်တင်းတင်းမေးလိုက်သည်။

“အမေရိကဟာ စိန်ခေါ်ခံရတော့မှာပေါ့ ဟုတ်လား”
သူကလည်းခပ်တွင်းတွင်းပင် ပြန်ဖြေသည်။

“ဟုတ်တယ်၊ စိန်ခေါ်ခံနေရပြီ...”
တစ်ဆက်တည်းမှာပင် စိန်ခေါ်မှုနှင့်ပတ်သက်သော သူ့အယူအဆကို ဆက်ပြောသည်။

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် စိန်ခေါ်ခံရတာကောင်းတယ်ဗျ။ စိန်ခေါ်ခံလိုက်ရမှ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အကောင်းဆုံးအစွမ်းအစတွေ ပွင့်ထွက်လာတတ်ကြတာမို့ လား...”

ထိုနေ့ညနေစောင်းတော့မှ၊ အင်ဖိုဆစ်မှ ကျွန်တော်တို့ခွာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော့်မှာ အပြန်လမ်းတစ်လျှောက်လုံး၊ နုလီခါနီ၏စကားကိုသာ စားမြုံ့ပြန် နေမိတော့သည်။

“ကစားကွင်းက လယ်ဝယ်တူသွားပြီဗျ...”

လယ်ဝယ်တူသွားပြီ၊ မြေညီကွင်းဖြစ်သွားပြီဆိုတော့ အနိမ့်အမြင့် အချိန် အဝှမ်းတွေ မရှိတော့ဘူးပေါ့...။ ဒါဆိုရင် မြင်ညီကြီး... အပြားကြီး...။ ဟုတ်တယ် အပြား အပြား...။

“ဘုရားရေ ဒီမောင်ပြောတာ ကမ္ဘာကြီးပြား ပြီး ဆိုပါလား...”

ကိုလံဘတ်တစ်ယောက် အနောက်မိုးကုပ်စက်ပိုင်းဆီသို့ ရွက်လွင့်ထွက်ခွာ သွားခဲ့သည်မှစတင်ရေထွက်လျှင်၊ ကျွန်တော် ဘင်္ဂလားသို့ရောက်နေချိန်မှာ နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ ကျော်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ကိုလံဘတ်ကိုနိုင်ခဲ့သည်မှာ သူ့ခေတ်၏မည်ကားမတ္တ ခေတ်ကြောင်းတက္ကနီလိုဂျီယူသာဖြစ်သည်ကိုင်၊ သူ ချော ချောမောမောပြန်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာလုံးကြောင်းကိုလည်း သက်သေပြနိုင် ခဲ့သည်။ ယခု အိန္ဒိယ၏အကောင်းဆုံးတက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး၊ ယနေ့ခေတ်၏ ခေတ်အမီဆုံးတက္ကနီလိုဂျီယူများကို ကျောထောက်နောက်ခံပြုထား သော၊ လက်ရှိအိန္ဒိယ၏စမတ်ကမ္ဘာဆုံး အင်ဂျင်နီယာတစ်ယောက်က ‘ကမ္ဘာ ပြားပြီ’ ဟု ကျွန်တော့်ကိုပြောလိုက်ချေပြီ။ သူ့ကိုင်ထားနိုင်သော ဂလိုဘယ် ဆပလ္လီင်းချိန်းကြီးတစ်ခုလုံး ညီလာခံနိုင်သည်။ သူ၏ကွန်ပရင့်ခန်းမဟုတ် ရာမ စခရင်ကြီးလိုပင်၊ ကမ္ဘာကြီးမှာပြားချပ်ချပ်ကြီး ဖြစ်သွားပြီဟု...။

ပို၍ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းသည်မှာ၊ ဤကဲ့သို့သော ကမ္ဘာကြီးပြေးလာသည့်ဖြစ်ထွန်းမှုသည် ကိစ္စဆိုးမဟုတ်၊ ကိစ္စကောင်းဟုဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ လူတိုးတက်မှုသမိုင်း၏မှတ်တိုင်သစ်ဟူ၍ပင် ဆိုလိုက်သေးသည်။ အိန္ဒိယအပါအဝင် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးအတွက်၊ မဟာအခွင့်အရေးကြီးဟူ၍လည်း မှတ်ချက်ချသည်။

ဝင်ကား၏နောက်ခန်းတွင်လိုက်ပါရင်း၊ အတွေးနယ်၌နေပိသော ကျွန်တော်မှာ မှတ်စုစာအုပ်ကို ကဗျာကယာဆွဲထုတ်ပြီး၊ စာလုံးလေးလုံးကို ခပ်သော့သော့နေချလိုက်သည်။ ကမ္ဘာကြီးပြေး ၂။ ဤစကားလုံးလေးလုံးသည်ပင် ရတ်သတ္တပတ်နစ်ပတ်ကြာ ကျွန်တော်၏လေ့လာရေးခရီးစဉ်အတွင်း၊ ကြားခဲ့မြင်ခဲ့သမျှ အရာအားလုံးအတွက် အနှစ်ချုပ်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာလုံး၌ပြိုင်ကွင်းကြီးမှာ မြေညီကွင်းဖြစ်ခဲ့ချေပြီ။ ကမ္ဘာကြီးကား ပြေးချပ်ချပ်...။

ဤသို့သဘောပေါက်လိုက်သည်နှင့်၊ ကျွန်တော်မှာ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကိုရောစိုးရိမ်ပူပန်မှုကိုပါ တစ်ပြိုင်နက်ခံစားလိုက်ရသည်။ ပထမဆုံး ဣန္ဒာရိယလစ်တစ်ယောက်အနေနှင့် စိတ်လှုပ်ရှားရသည်။ ကမ္ဘာကြီးပြေးဆိုသည်ကို သဘောပေါက်နားလည်ပြီးဖြစ်သော ကျွန်တော်အနေနှင့်၊ နံနက်ခင်းသတင်းစာမှ မျက်နှာဖုံးသတင်း ခြောက်လိုင်းမည်းစာလုံးကြီးများကို၊ ခါတိုင်းထက်ပို၍ အသက်ဝင်စိတ်ဖြင့် မည်ဖြစ်သည်။ ယနေ့ ကမ္ဘာကြီး၏အဖြစ်သနစ်အရပ်ရပ်ကို၊ ပို၍ အသက်ဝင်ပါရင်းပြနိုင်တော့မည် ဖြစ်သည်။ ကောင်းလေစွ...။ ယခုအခါ ကမ္ဘာကြီး၏ ထောင့်တိုင်း နေရာတိုင်းမှ လူများစွာတို့အနေနှင့် ကွန်ပျူတာ၊ ဖီးမေး(လ်) နက်ဝပ်တယ်လီကွန်ဖရင့်နှင့် အလွန်သွက် အလွန်မြန်သော ဆော့ဝဲ(လ်)များကိုအသုံးပြု၍၊ ကမ္ဘာထောင့်တိုင်းနေရာတိုင်းမှအလုပ်ပိုင်းကို အခြားလူများစွာနှင့်ပူးတွဲ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ယှဉ်ပြိုင်၍ သော်လည်းကောင်း၊ တူညီသောအခွင့်အလမ်းကိုယ်စီနှင့် အပြိုင်ကွဲနိုင်ကြပြီဖြစ်သည်။ ဤသို့သောအခွင့်အရေးဖို့၊ သမိုင်းတွင် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှမကြုံဖူးသေး။ ပထမဆုံးကြုံရဆုံရသော မဟာအခွင့်အရေးကြီးပင်ဖြစ်သည်။ နလီခါနီပြောပြလိုက်သည်မှာ ဤအကြောင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်၏အိန္ဒိယခရီးစဉ်အတွင်း ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်မှာလည်း ဤသည်ပင်ဖြစ်သည်။ ယခုစာအုပ်သည်လည်း ဤအကြောင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

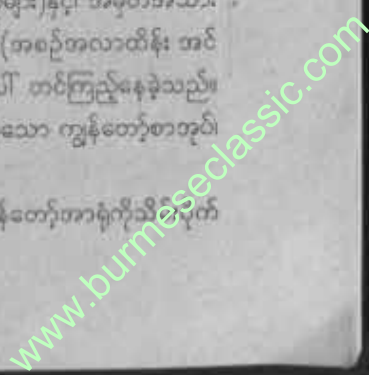
ကမ္ဘာကြီးပြေးဟု စတင်တွေးလိုက်မိသည်နှင့်၊ အရာကိစ္စတော်တော်များများမှာ ရှေးကနှင့်တူတစ်မျိုးထူးသော အဓိပ္ပာယ်သစ်များကို လှစ်ပြနေပါလိမ့်မည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အနေနှင့်လည်း အမှန်ပင်စိတ်လှုပ်ရှားရပါသည်။ အကြောင်းမူ ကမ္ဘာကြီးပြေးဆိုသောအဓိပ္ပာယ်မှာ၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင်ရှိရှိသမျှ ပညာပညာများအနေ

နှင့်၊ တစ်ခုတည်းသော ဂလိုဘယ်နက်ဝပ်ကြီးအဖြစ်၊ ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီးဟု သဘောလူနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ နိုင်ငံရေးနှင့်အကြမ်းဖက်ဝါဒကသာ ကိုးလုံးကန့်လန့် မလုပ်လျှင်၊ ကျွန်တော်တို့အနေနှင့် အဲဒါနန်းကြွယ်ဝမှုနှင့် အဲဒါနန်းတီထွင်မှုခေတ်ကြီးတစ်ခုကို အမှန်ပင်ပွင့်လှစ်နိုင်တော့မည်ဖြစ်ပါသည်။

သို့နှင့်တိုင်၊ အဆိုပါကမ္ဘာကြီးခေတ်ကြီးအကြောင်း အေးအေးအေးအေးအေးအေးအေးအေးအေးအေး၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အနေနှင့်ရော ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ကုန်နယ်လစ်တစ်ယောက်အနေနှင့်ပါ၊ ဖိုးရိမ်ပူပန်မှုအချို့ကိုလည်း တစ်ပြိုင်နက်ခံစားပြန်ပါသည်။ အပြေးကမ္ဘာကြီးတွင် ဆူပါလုပ်ပိုင်ခွင့်များအလွန်ပင် ဖြစ်လာသည်မှာ၊ ဆော့ဝဲ(လ်)ရေးသူများနှင့် ကွန်ပျူတာအရာတွင် ထူးလို့ချေ ရေလိုနောက်နိုင်သူများချည်း မဟုတ်ပါ။ အယ်(လ်)ဒိုင်းဂ်လီ အကြမ်းဖက်နက်ဝပ်များတွင်လည်း အလားတူဆူပါလုပ်ပိုင်ခွင့်များ လျှံကျလာနိုင်စေရာရှိနေပါသည်။ တီထွင်ဖန်တီးသူများအတွက် မြေညီကွင်းဖြစ်လာရုံမျှမက၊ စိတ်ချင်ပေါက်နေသူများအတွက်ပါ ထင်တိုင်းရမ်းရန် အစစအဆင်ချောလာနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အကြမ်းဖက်သမားများအတွက် မြင်းကိုဖျံ(ချီ)တပ်သလိုဖြစ်လာနိုင်သော ကမ္ဘာကြီးခေတ်ကြီးကိုဖြတ်သန်းရမည့် လူတစ်ဦးအနေနှင့်၊ မိမိဘဝလုံခြုံရေးအတွက် သောကကင်းစွာ နေနိုင်ပါမည်လော...။

ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ကုန်နယ်လစ် တစ်ယောက်အနေနှင့်လည်း၊ ကမ္ဘာကြီးပြေးဆိုသည်ကို သိမှတ်လက်ခံလိုက်ရသည်မှာ စပ်ဖျဉ်းဖျဉ်းနိုင်လှပါသည်။ ကျွန်တော်အိပ်ပျော်နေစဉ်အတွင်း ကမ္ဘာကြီးပြေးသွားသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် ကမ္ဘာကြီးပြေးသွားသည့်မဟာဖြစ်စဉ်ကြီးကို၊ ဣန္ဒာရိယလစ်ကြီးကျွန်တော်ဘာမှမသိလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ် အမှန်တကယ်တိမ်မြောက်နေခဲ့သည်တော့မဟုတ်ပါ။ ပြောရလျှင် တစ်လွှဲဆံပင်ကောင်းနေသောကြောင့်ဟု ဆိုရလိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ ၉/၁၀ မတိုင်မီက ကျွန်တော်စိတ်ဝင်စားမှုမှာ ဂလိုဘယ်လိုက်ဖေးရှင်းစွပ်ကြောင်းကြီးထဲမှာပင် ရှိခဲ့ပါသည်။ စီးပွားရေးအရပေါင်းစည်းလာမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော လက်ဆပ်ကား(ခေတ်သစ်အင်အားစုများ)နှင့်၊ အမှတ်အသားသရုပ်နှင့်ဇာတိပုညတို့ကို ကိုယ်စားပြုသော သံလွင်ပင်(အစဉ်အလာထိန်း အင်အားစုများ)တို့ကြား တင်းမာမှုကို၊ သုတေသနဖန်ပြားပေါ် တင်ကြည့်နေခဲ့သည်။ ဤသည်၏အကျိုးရလဒ်မှာ၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့သော ကျွန်တော်စာအုပ် 'လက်ဆပ်ကားနှင့်သံလွင်ပင်' ဖြစ်ပါသည်။

၉/၁၀ နောက်ပိုင်းတွင်မူ သံလွင်ပင်ကသာ ကျွန်တော်အာရုံကိုသိစေလိုက်

သွားတော့သည်။ ကျွန်တော်၏အချိန်အများစုကို အာရပ်နှင့်ပွတ်လောင်ကမ္ဘာတွင်သာလှည့်လည်သွားလာရင်း ကုန်ဆုံးစေခဲ့သည်။ သည်လိုနှင့် ကျွန်တော်မှာ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းနှင့် မျက်ခြည်ပြတ်သွားခဲ့ရသည်။ ဤသို့လမ်းပျောက်သွားခဲ့သော ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကို ၂၀၀၄ ဖေဖော်ဝါရီ ဘက်လားခရီးတွင် ပြန်တွေ့ခဲ့ပါသည်။ ဤတွင် ကျွန်တော်သဘောပေါက်လိုက်မိသည်မှာ၊ ကဘူးနှင့် ဘက်ဂဗက်မှသံလွင်ပင်ရိပ်တွင် ကျွန်တော်အိပ်ပျော်နေစဉ်အတွင်း၊ အလွန်အရေးကြီးသည့်တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီဆိုသောအကြောင်းပင် ဖြစ်တော့သည်။

အကယ်၍ ယခုစာအုပ်ကို 'လက်ဆယ်ကားနှင့်သံလွင်ပင်' ၏အဆက်အဖြစ်ယူ၍ တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်းလေ့လာလိုက်လျှင်၊ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏သမိုင်းဆိုင်ရာ ခေတ်သုံးခေတ်ကို မှန်းဆနိုင်စရာရှိပါလိမ့်မည်။ ပထမခေတ်မှာ ကိုလံဘတ်၏ခရီးစဉ်နောက်ပိုင်း၊ ကမ္ဘာဟောင်းနှင့်ကမ္ဘာသစ်ကြား ကုန်သွယ်ရေးလမ်းပွင့်လာသော၊ ၁၄၉၂ ခုနှစ်မှ ၁၈၀၀ ပြည့်နှစ်ဝန်းကျင်အထိ ဖြစ်သည်။ ဤကာလကို 'ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ပထမခေတ်' ဟု သတ်မှတ်ပါမည်။

ဤကာလအတွင်း ကမ္ဘာကြီးမှာအကြီးစားမှတစ်ဆင့်သို့ ကွဲသွားသည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းပထမခေတ်မှာ၊ တိုင်းပြည်များနှင့်ကြွက်သားပျင်များ၏ အကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြောင်းလဲမှု၏အဓိကအားကျင့်မှာ 'ခွန်အား ဘယ်လောက်ရှိ'၊ 'ကြွက်သား ဘယ်လောက်သန်စွမ်း' ဆိုသောအချက်ဖြစ်သည်။ ဂလိုဘယ်ပေါင်းစည်းမှုဖြစ်စဉ်ကို မောင်းနှင်ပေးသောပိုင်းနမစ်တွန်းအားများ မြင်းကောင်ရေအား လေတိုက်နှုန်းနှင့်(နောက်ပိုင်းတွင်) ရေမွှေးငွေအား စသည်တို့ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်တစ်ခုအနေနှင့် အဆိုပါခွန်အားများကို မည်မျှထိထိရောက်ရောက်နှင့် တီထွင်ဖန်တီးမှုရှိရှိ အသုံးပြုနိုင်-မချနိုင်ပေါ်တွင်မူတည်သည်။ ဤကာလအတွင်း တံတိုင်းများဖြိုချခြင်း၊ ကမ္ဘာကြီးကိုတစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းဖြစ်အောင်ဆွဲခြင်း၊ ဂလိုဘယ်ပေါင်းစည်းမှုသို့ မောင်းနှင်ပေးသောဖြစ်စဉ်အားလုံးကို တိုင်းပြည်များနှင့်အစိုးရများက ဦးဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ပထမခေတ်၏ အခြေခံအကျဆုံးပေးခွန်းများမှာ 'ငါတိုင်းပြည်အနေနှင့် မည်သည့်နေရာတွင် ဂလိုဘယ်ပြိုင်ပွဲကြီး၊ ဂလိုဘယ်အခွင့်အလမ်းကြီးများနှင့် အဝင်ခွင့်ကျဖြစ်မည်နည်း'၊ 'တိုင်းပြည်ဆိုသောအတိုင်ပေါ်မှနေ၍ အခြားသူများနှင့် မည်သို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြမည်နည်း'၊ ဂလိုဘယ်သဘောရောက်အောင် ဘယ်လိုကြံဆောင်ကြမည်နည်း' ဆိုသောပုစ္ဆာများဖြစ်ပါသည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ဒုတိယခေတ်မှာ၊ အကြမ်းအားဖြင့် ၁၈၀၀ ပြည့်မှ

ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀ အထိဖြစ်သည်။ ဤကာလအတွင်း၊ မဟာစီးပွားပျက်ကပ်ကြီးတစ်ခုနှင့် ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲကြီးနှစ်ခုကြား ဝင်ဖောက်သည်။ ဤဒုတိယခေတ်ကာလတစ်စားကမ္ဘာကို အသေးစားကမ္ဘာဖြစ်အောင် ချဲ့ပစ်လိုက်သည်။ ဤကာလအတွင်း ဂလိုဘယ်ပေါင်းစည်းရေးကို မောင်းနှင်ပေးသောပိုင်းနမစ်အင်အားများ နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများ ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည်ပင်လျှင် အပြောင်းအလဲ၏ အဓိကအားကျင့်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ အဆိုပါနိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများအနေနှင့်၊ ဈေးကွက်နှင့်လုပ်အားအတွက် ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်သည်။ ဤဖြစ်စဉ်ကြီး၏ပြားဦးတွင် ဝပ်(ချ)နှင့်အင်္ဂလိပ် ဂျိုင်စတော့ကုမ္ပဏီများနှင့် စက်မှုထောက်လှန်ရေးတို့ရှိသည်။ ဤကာလရှည်ကြီး၏ ပထမတစ်ဝက်တွင်၊ ဂလိုဘယ်ပေါင်းစည်းမှုကို အင်ဂျင်တပ်ပေးလိုက်သည်မှာ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစရိတ်များ ကျလာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကျေးဇူးတင်ကြရမည်မှာ မီးသင်္ဘောနှင့်မီးရထားတို့ဖြစ်သည်။ ဒုတိယနှစ်ဝက်သို့ ရောက်သောအခါတွင်မူ၊ တယ်လီဆက်သွယ်ရေးစရိတ်များ ကျဆင်းလာမှုက ကျေးဇူးပြုခဲ့သည်။ ဤအတွက်ကျေးဇူးရှင်များမှာ တယ်လီဂရပ်၊ တယ်လီဖုန်း၊ တစ်ကိုယ်ရေသုံးကွန်ပျူတာ(ပီစီ)၊ ဗြိဟ်တု၊ ဖိုက်ဘာအော့ပတစ်၊ ကေဘယ်နှင့် ဖြစ်ထွန်းခဲ့စေ 'ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ကြီး'(World Wide Web)တို့ ပျံ့နှံ့သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာလုံးစီးပွားရေး မွေးဖွားကြီးပြင်းအရွယ်ရောက်လာခဲ့သည်မှာ၊ ဤဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ဒုတိယခေတ်အတွင်းမှာပင်ဖြစ်သည်။ ကုန်စည်များနှင့် အင်ဖော်မေးရှင်းကြီးများ တိုက်ကြီးတစ်ခုနှင့်တစ်ခု အိမ်ဦးကြမ်းပြင် ပြေးနေကြရာမှ၊ ဂလိုဘယ်သဘောဆောင်သောဈေးကွက်ကြီး ဖြစ်ထွန်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ ကုန်စည်များနှင့်လုပ်အားကို ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်မှ မောင်းနှင်လာကြသောခေတ်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤခေတ်ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏ နောက်ကွယ်မှတွန်းအားမှာ 'အမာထည်' ပိုင်းမှ၊ ဖောက်ထွက်တီထွင်နိုင်မှုများဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အစပိုင်းကာလတွင် မီးသင်္ဘော မီးရထားတို့ဖြစ်ပြီး၊ နောက်ပိုင်းတွင် တယ်လီဖုန်းနှင့် ကွန်ပျူတာတို့ဖြစ်သည်။ ဤခေတ်ကြီး၏အကြီးဆုံးပုစ္ဆာများမှာ 'ငါ့ကုမ္ပဏီအနေနှင့် မည်သည့်နေရာတွင် ဂလိုဘယ်စီးပွားရေးနှင့် အဝင်ခွင့်ကျဖြစ်မည်နည်း'၊ 'အခွင့်အလမ်းကြီးများကို မည်သို့အသုံးပြုမည်နည်း'၊ 'ကုမ္ပဏီဆိုသောအတိုင်ပေါ်မှ နေ၍ အခြားသူများနှင့် ဘယ်လိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြမည်နည်း'၊ 'ဂလိုဘယ်သဘောရောက်အောင် မည်သို့ကြံဆောင်ကြမည်နည်း... ' စသောမေးခွန်းများ ဖြစ်ပါသည်။

'လက်ဆပ်ကားနှင့်သံလွင်ပင်' မှာ အခြေခံအားဖြင့် ဤကာလကြီး၏ ဇာတ်ထွက်ပိုင်း ဖြစ်သည်။ နံရံကြီးများတင်ပြကြချိန်ကိုနောက်ခံပြုပြီး ဂလိုဘယ်ပေါင်းစည်းမှုများနှင့် တုံ့ပြန်မှုများကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော ဇာတ်လမ်းအသစ်ဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင် နံရံကြီးများပြုကျနေပြန်သော်လည်း စပ်ကြောင်းမရှိတစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း ပေါင်းစည်းရေးအတွက်မူ အတားအဆီးများ မနည်းမနောရှီနေသေးသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၂ သမ္မတ ဘီ(လ) ကလင်တန် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရချိန်တွင် အစိုးရအဖွဲ့နှင့် အကယ်ဝမိများပုလွဲ၍ မည်သူတွင်မူ အီးမေ(လ)မရှိအေးပါ။ အလားတူ ကျွန်တော် 'လက်ဆပ်ကားနှင့်သံလွင်ပင်' ရေးခဲ့သော ၁၉၉၈ ခုနှစ်ကဆိုလျှင်လည်း အင်တာနက်နှင့် အီးကောမတ်(စ)တို့မှာ စလုံးရေးစ အဆင့်မူသာရှိပါသေးသည်။

သို့နှင့်တိုင် ကျွန်တော်အိပ်ပျော်နေစဉ်အတွင်းမှာပင် အခြားအရာများနှင့် အတူ ဆိုခဲ့ပါအားလုံး အမှန်ပင် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြင့် ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀ ဝန်းကျင်မှာပင် ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်းတတ်ယခေတ်ထဲသို့ ချင်းနင်းဝင်ရောက်လာခဲ့တော့သည်။ ဤဖြစ်စဉ်ကြီးက အသေးစားကမ္ဘာကို ပီစီကွေးလေးမြစ်သွားအောင် သပ်မံကျွန်းကျွန်းပစ်လိုက်ရှုမက တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ကမ္ဘာလုံးချီကစားကွင်းကြီးကို စည်မျက်နှာပြင်လို တစ်ညီတည်းဖြစ်သွားအောင်၊ ဆွညီပစ်လိုက်သလိုရှိသည်။ သည်လိုနှင့် ကျွန်တော်တို့ကမ္ဘာကြီးမှာလည်း လုံးရာမှ ပြေးသွားတော့သည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်းပထမခေတ်က ကမ္ဘာပတ်တိုင်းပြည်များမှာ ခိုင်းနမစ်အင်အားဖြစ်ခဲ့ပြီး ဒုတိယခေတ်တွင် ကမ္ဘာပတ်ကမ္ဘာ့ဇာတိများက ခိုင်းနမစ်နေရာယူလာသည့်တိုင် ယခု တတိယခေတ်ရောက်သောအခါ နောက်ထပ်အင်အားသစ်တစ်ရပ် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာလုံးချီ၍ ပေါင်းအောင်ရွက်နိုင်သလို ကမ္ဘာလုံးချီ၍ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းသော အစွမ်းအစများအပ်နှင်းခံလိုက်ရသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်အစဉ်အဆက်အခန်းကဏ္ဍ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း၏ အခန်းကို ဂလိုဘယ်အဆင့်ရောက်အောင် ထွန်းတင်ခဲ့သည်မှာ မြင်းကောင်ရေအား မဟုတ်သလို အမာထည်များထဲမှာပင် မဟုတ်တော့ပါ။ ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် အသုံးချနိုင်သော အပျော့ထည်များ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးကို အိမ်နီးချင်းတွေလို ဆွဲစုပစ်လိုက်သည်။ 'ဂလိုဘယ်ဖိုက်ဘာအော့ပတစ်နက်ဝပ်' ကြီး ဖန်တီးနိုင်လိုက်ခြင်းနှင့်အတူ ပေါ်ထွက်လာသော အပျော့ထည်များ ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအနေနှင့် 'ဂလိုဘယ်ပြိုင်ပွဲကြီး' ဂလိုဘယ်အခွင့်အမ်းကြီးဖြင့် အဝင်ခွင့်ကျဖြစ်အောင် ဘယ်နေရာက စေမည်နည်း ဘာတွေ

ပြင်ဆင်ရမည်နည်း၊ ဘာတွေ ကြံဆောင်ဖို့လိုမည်နည်း စသော မေးခွန်း များဖြင့် မိမိကိုယ်ကို စိစစ်ကြရတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်းတတ်ယခေတ်၏ ရွေးကန့်မတူ တစ်ခုထူးခြားမှုများမှာ ကမ္ဘာကြီးသေးကျပြီး ချုပ်သွားခြင်းနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ အခန်းကဏ္ဍများဖြင့် မားလာခြင်းဆိုသော အခြင်းအရာနှစ်ရပ်တည်းနှင့် ပြီးပြည့်စုံသေးသည်မဟုတ်ပါ။ ပထမခေတ်၊ ဒုတိယခေတ်များနှင့် ဘယ်လိုမှ မတူနိုင်တော့သော နောက်ထပ်ထူးခြားမှုတစ်ခု ရှိပါသေးသည်။ ယခင် ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်းခေတ်များကို မောင်းခွဲကြသည်မှာ များသောအားဖြင့် ဥရောပနှင့် အမေရိကမှ ဘီဇနက်သမားများဖြစ်ပါသည်။ ၁၈ ရာစုတစ်ခုပြည့်မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးမားဆုံး စီးပွားရေးကြီးဖြစ်ခဲ့သည့်တိုင် ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်းကို ဦးတည်ပုံဖော်ခဲ့ကြသူများမှာ အနောက်နိုင်ငံများမှ ကုမ္ပဏီများနှင့် စူးစမ်းရှာဖွေသူများသာ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ရှေ့ဆက်ရမည့်ခရီးတွင်မူ ဆိုခဲ့ပါ အနောက်၏ တစ်ဖက်သတ် လွှမ်းမိုးမှုမျိုး တစ်ခန်းရပ်တော့မည်သဘော ရှိသည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်း တတိယခေတ်တွင် ကမ္ဘာကြီးမှာ သေးကျပြီး ချုပ်လာရုံမျှမက ပို၍လည်း ပထမသင်္ခါဒီဖြစ်ပါသည်။ အနောက်မဟုတ်သူများ၊ လူဖြူမဟုတ်သူများ၊ အပြားကမ္ဘာ၏ ထောင့်တိုင်းနေရာတိုင်းမှ အသားအရောင်မရွေး၊ လူမျိုးမရွေး တစ်သီးပုဂ္ဂလလူသားများနှင့် လူအုပ်စုများမှာ ကမ္ဘာမြေအနှံ့ ပျံ့ဝဲလှုပ်ရှားနိုင်သော အတောင်ကိုယ်စီတစ်နိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုမှပင် ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်းဖြစ်စဉ်ကြီးမှာ သက်တံ့ရောင်စုံဖြာနိုင်လာတော့သည်။ ဤသည်ပင် ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်းတတိယခေတ်၏ အရေးအကြီးဆုံးသော အခြင်းအရာ ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုခဲ့ပြီးသည်များကို ကျွန်တော်အနေနှင့် တစ်လားရှိ နလီခါနီ၏ ကွန်ဖရင့်ခန်းမမှ ထွက်ခွာခဲ့စဉ်က ရေးရေးမှုသာသဘောပေါက်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုညနေ၊ ဂျပ်တော်တည်းခိုရာဟိုတယ် လသာဆောင်တွင် စိတ်အေးလက်အေးစဉ်းစားမိတော့မှ ဖြစ်ရပ်များနှင့် တူရုချက်များကို ပို၍ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မှန်းဆလာနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်အမျှ ကျွန်တော်အာရုံကို 'ချဉ်ခြင်း' တစ်ခုက တွန်းထိုးလှုံ့ဆော်လိုက်တော့သည်။ လက်စမသတ်နိုင်သေးသော အလုပ်အားလုံးကို ဘေးချိတ်၍ စာအုပ်သစ်တစ်အုပ်ရေးတော့မည်။ ကျွန်တော်စာအုပ်သစ်က ကမ္ဘာကြီး ပြားသွားပုံအကြောင်းကို ရှင်းပြပါလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာပြားဖြစ်စဉ်ကို ဂယက်ကြောင့် တိုင်းပြည်များ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းတို့ပေါ်သက်ရောက်မှုများကိုလည်း ဋီကာဖွင့်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

လသာဆောင်ထက်တွင် ငြိမ်ငြိမ်လေးထိုင်နေနိုင်တော့...။ တယ်လီဖုန်းကို ဆွဲထုတ်ပြီး ကျွန်တော့်စနီးသည်ကို ဝရောသောပါးခေါ်လိုက်သည်။

"အန်းရှေ့ ကိုယ် စာအုပ်အသစ်တစ်အုပ်ရောမလို့ကွ...။ နာမည်တောင် ပေးပြီးပြီ 'ကမ္ဘာ့ပြားပြား'...တဲ့..."

"ဟယ် ဟုတ်လား... ဖတ်ချင်လိုက်တာ..."

ထုံးစံအတိုင်း 'အန်း'က မြေမြေကြွကြွတုံ့ပြန်သည်။ မိန်းမပီပီ စပ်စပ်စုစု ရှိသည်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သက်သက်သာသာဆိုရလျှင်မူ 'သိလိုစိတ် ပြင်းပြသွဲ့' ဆိုပါစို့...။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ အန်းမှာ ကျွန်တော်၏ ပထမဦးဆုံးနှင့် အရေးအကြီးဆုံး စာဖတ်ပရိသတ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ဉာဏ်အလင်းရလိုက်သော ကမ္ဘာ့ပြားပြားကို 'အန်း'တစ်ယောက် သဘောပေါက်လာအောင်၊ ကျွန်တော် ပြောပြနိုင်လိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ စာဖတ်သူများနှင့်ပတ်သက်လျှင်လည်း ဤသို့သာ မျှော်လင့်ထားချင်ပါသည်။ သို့အတွက် ချစ်စွာသောစာဖတ်သူ၊ မိတ်ဆွေကို ကျွန်တော်နှင့်အတူ အိန္ဒိယခရီးစဉ်အစသို့ ပြန်ခေါ်သွားလိုသည်။ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်ရင်ဆိုင်တွေ့ခဲ့ရသော 'ကမ္ဘာ့ပြား' လုံးရာမှပြားသွားစေသည့် အဖြစ်သနစ် များစွာကို၊ ကျွန်တော်နှင့်အတူမျှဝေစဉ်းစားကြည့်ကြပါစို့...။

ဂျသီရက်ဂျယ်ရီရိုမှာ ဘင်္ဂလားတွင် ကျွန်တော်ပထမဆုံးတွေ့ခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ လီလာဝဲလော့(စ)ဟိုတယ်တွင် သူနှင့်စကားပြောပြောလို့မှ ဘာမျှမကြားသေးခင်မှာပင်၊ သူက ကျွန်တော့်ကို အခုလိုပြောချလိုက်သည်။

"ခင်ဗျားရဲ့ tax returns (အခွန်တော်စည်းကြပ်ရန် တင်ပြရသည့် ဝင်ငွေစာရင်း)ကို ကျွန်တော် ကြည့်လုပ်ပေးမယ်လေ။ ဘယ်နှယ်လဲ..."

သူ့အဆိုအရ ဘင်္ဂလားတွင်ကျွန်တော်ရှိနေစဉ်အတွင်း လိုအပ်သမျှစာရင်းအင်း အားလုံးကို သူတာဝန်ယူပေးမည်ဟု ကမ်းလှမ်းလာသည်။ ကျွန်တော် ငြင်းလိုက်ပါသည်။

"ကျေးဇူးပါပဲဗျာ...။ ဒါပေမဲ့ မလိုဘူးထင်တယ်ဗျ။ ချီကာဂိုမှာ ကျွန်တော့်စာရင်းကိုင် ရှိတယ်"

သူက ပြုံးရုံမျှပြုံးပြပြီး ခပ်အေးအေးပြန်ပြောသည်။

"ဟုတ်ပါပြီလေ။ ဘင်္ဂလားမှာတော့ ကျွန်တော်က ခင်ဗျားရဲ့စာရင်းကိုင်

ပေါ့။ ဒါမှမဟုတ် ခင်ဗျားစာရင်းကိုင်ရဲ့စာရင်းကိုင်ပေါ့ဗျာ..."

ကျွန်တော် နားမလည်ပါ။ သူကတော့ စာရင်းကိုင်လုပ်ငန်းသည်ပင် 'အောက်ဆို့'(out source)ဖြစ်သွားပြီဟု ရှင်းပြနေသည်။

"အခု ကျွန်တော်တို့စကားပြောနေတုန်းမှာပဲ ဒီအတိုင်းဖြစ်သွားပြီလေ..."

ရိုမှာ မွန်ဘိုင်းဇာတိဖြစ်သည်။ (ယခင်ကတော့ မွန်ဘိုင်းကို ဘုံဘောဟု ခေါ်သည်။) သူ့ကုမ္ပဏီမှာ မွန်ဘိုင်းအခြေစိုက် အမိဖာဆိုင်အက်(စ)ဖြစ်သည်။ သူတို့ကုမ္ပဏီတွင် အိန္ဒိယလူမျိုးစာရင်းကိုင်အဖွဲ့တစ်ခု ရှိသည်။ သူတို့အဖွဲ့က အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအပါအဝင် ပြည်နယ်အားလုံးမှ စာရင်းကိုင် အလုပ်များကို အိန္ဒိယမှတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။ အခွန်အကောက်လုပ်ငန်းကိုပင် နယ်နိမိတ်ကျော်ပြီး အောက်ဆို့(outsource)လုပ်လာကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

"အမေရိကားက အသေးစားနဲ့အလတ်စား CPAကုမ္ပဏီအားလုံးနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ချိတ်ထားပါတယ်"

ကျွန်တော့်မှာအံ့ဩလို့မဆုံး စိတ်ထဲက ဘဝင်မကျလှသေးသည်နှင့် သူ့ဆီမှ အတည်ပြုချက်ယူရသည်။

"ပါဖြင့်ရင်၊ ဒီမှာ ခင်ဗျားက ကျွန်တော့်စာရင်းကိုင်ပေါ့ ဟုတ်လား..."

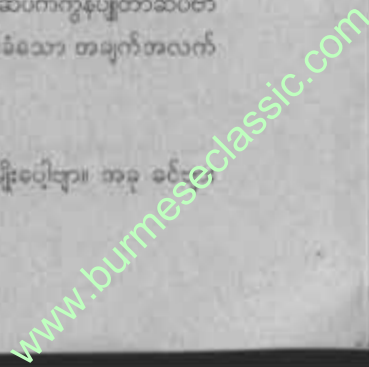
"အသေအချာပါပဲ ခင်ဗျား"

ရိုက အပြုံးနှင့်တုံ့ပြန်သည်။ ရိုတို့ကုမ္ပဏီက စံချိန်ပီဖောမက်တစ်ခုနှင့် ဆော့ဝဲ(လ)ပရိုဂရမ်တစ်ခု တီထွင်ထားသည်။ ဤဆော့ဝဲ(လ)ကိုအသုံးပြုပြီး ကျွန်တော်၏ဝင်ငွေစာရင်းကို ဈေးသက်သာလွယ်ကူစွာဖြင့် အိန္ဒိယမှပင်လုပ်ပေးနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဤဖြစ်စဉ်အားလုံး၏ အက်လမ်းအစကို ရိုက ဤသို့ ရှင်းပြသည်။

"အမေရိကားက ခင်ဗျားရဲ့စာရင်းကိုင်က၊ မနှစ်က ခင်ဗျားဝင်ငွေစာရင်းကို စစ်ကြည့်မယ်ဗျာ။ ပြောရရင် ခင်ဗျားရဲ့စတော့ရော၊ ဘောနပ်တွေရော အကုန်ပေါ့။ ဒါတွေအားလုံး ကာလီဖိုးနီးယား၊ ဒါမှမဟုတ် တက္ကဆပ်ကကွန်ပျူတာဆပ်ဇာထဲမှာ ရှိပြီးသားလေ" (computer server မှာ တောင်းခံသော အချက်အလက်များကို ပို့ပေးသောပရိုဂရမ်ဖြစ်သည်။)

"ဆက်ပါဦး အဲဒီတော့ဘာဖြစ်လဲ..."

"ခင်ဗျား အမေရိကားမှာပဲရှိနေရင်တော့ တစ်မျိုးပေါ့ဗျာ။ အခု ခင်ဗျား

က နိုင်ငံခြားရောက်နေတော့ ခင်ဗျားစာရင်းကိုင်ဘာလုပ်မလဲ။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့မျိုးနွယ်အမည်၊ ဒါမှမဟုတ် လူမှုလုံခြုံရေးနဲ့ပါတ်၊ ဒါမှမဟုတ် ခင်ဗျားရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာတစ်ခုခုကို၊ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တစ်ခုခုက သိသွားမှာမျိုးကို လိုလားပါ့မလား...။ ဒီသဘောကိုသိနေတော့ ခင်ဗျားစာရင်းကိုင်အနေနဲ့လည်း၊ အင်ဖော်မေးရှင်းတွေကို ထိန်းသိမ်းဖို့လိုလားပြီလေ...။”

သူ့စကားကစိတ်ဝင်စားဖို့ ပိုကောင်းလာသည်။ သူတော့ အပြုံး အေးအေးဖြင့် ဆက်ပြောသည်။

“ဒီတော့ ခင်ဗျားစာရင်းကိုင် ဘာလုပ်မလဲ၊ အိန္ဒိယမှာရှိတဲ့ ကျွန်တော့်လို စာရင်းကိုင်တစ်ယောက်နဲ့ လှမ်းချိတ်လိုက်တာပေါ့ဗျာ။ အမေရိကမှာရှိတဲ့ ဆပ်ဘာ ထဲက ခင်ဗျားနဲ့ပတ်သက်တဲ့အင်ဖော်မေးရှင်းတွေကို စကားဝှက်နဲ့ ကျွန်တော့်ဆီ လှမ်းပို့လိုက်မယ်။ ဒီမှာ ကျွန်တော်က ခင်ဗျားရဲ့ဝင်ငွေစာရင်းကို ပြုစုပေးလိုက် မယ်။ ခင်ဗျားအကြောင်း ဘယ်သူမှမသိစေရဘူး။”

ကျွန်တော်သဘောပေါက်သလို ရှိလာသည်။ သို့နှင့်တိုင် စိတ်ထဲက မသေချာသေး။

“ခင်ဗျားတို့ကကော ဘယ်လောက်စိတ်ချရမှာလဲ”

“အမေရိကမှာရှိတဲ့ ‘တစ်ကိုယ်ရေလွတ်လပ်ခွင့်ဥပဒေ’အတိုင်း၊ ခင်ဗျား ဒေတာတွေ လုံလုံခြုံခြုံစေဖို့ ကျွန်တော်တို့အာမခံနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကုမ္ပဏီက တစ်ဦးချင်းလွတ်လပ်ခွင့်ကို အထူးတန်ဖိုးထားစောင့်ရှောက်ပါတယ်။ ဒါ ကျွန်တော်တို့အလုပ်ရဲ့ အရေးအကြီးဆုံးဂုဏ်သိက္ခာပါ။ ဒီအတွက်လည်း အထူးကြပ်မတ်ထားတယ်လေ။ အိန္ဒိယက စာရင်းကိုင်တစ်ယောက်ဟာ၊ ဒေတာ တွေကို စခရင်ဖတ်တော့မယ်ဆိုရင်၊ စာရွက်တို့ဖောင်တို့နဲ့တို့ ယူခွင့်မရှိဘူး။ ဒေါင်းလုတ်(down load)လည်း လုပ်ခွင့်မပေးဘူး။ ပရင့်အောက်(print out)လည်း လုပ်ခွင့်မရှိဘူး။ အဲ...။ ဒီမောင်က ဆိပ်မှတ်ဉာဏ်ကောင်းရင်တော့ အလွတ် ကျက်ချင်ကျက်ထားပေါ့ဗျာ။ ခင်ဗျားသိပါတယ်။ ဒီလောက်အချိန်တိုအတွင်း၊ ကိန်းဂဏန်းတွေအလွတ်ကျက်ဖို့ဆိုတာ တယ်မလွယ်ပါဘူး။ ဘယ်နှယ့်လဲ ခင်ဗျား စိတ်ချနိုင်ပြီလား။”

သူ့အပြုံးက ပို၍လက်လာသည်။ ကျွန်တော် သူ့ကိုသာမန်စာရင်းကိုင် တစ်ယောက်ဟု သဘောမထားနိုင်တော့။ အောက်ဆုံးလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုတွင် ထဲထဲဝင်ဝင်လှုပ်ရှားနေသည့် ‘ပညာအလုပ်သမား’ ဖြစ်ကြောင်း ရိပ်မိသွားသည်။

“ဪ... ခင်ဗျားတို့က ဝန်ဆောင်မှုကိုတောင်၊ အောက်ဆုံးလုပ်ငန်းကြီးကို”

“အဲ... ပြောလက်စနဲ့ပြောရဦးမယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အမေရိကက CPA (စာရင်းကိုင်)အနေနဲ့ ဝမ်းနည်းထဲတောင်ထိုင်နေစရာမလိုဘူး။ ကာလီဖိုးနီးယား ကမ်းခြေကနေ ကျွန်တော့်ဆီ ဝမ်းမေး(လ)ပို့လိုက်ရုံပဲ။ ‘ဂျယ်ရီရေ ကျွန်တော့် ပိတ်ဆို့ကြီး မပွတာ အရိုမင်း အိန္ဒိယရောက်နေပြီ။ သူ့အတွက် လိုအပ်တာတွေ ခင်ဗျားလုပ်ပေးလိုက်ပါ’... ပေါ့။ အဲဒီလိုပဲ၊ အမေရိကက တခြားစာရင်းကိုင် တစ်ယောက်ကလည်း၊ အိန္ဒိယက ကျွန်တော့်လိုစာရင်းကိုင်တစ်ယောက်ဆီ ဝမ်းမေး(လ)ပို့လို့မယ်။ ‘ဆွန်နီယာရေ ဝါရှင်တန်နဲ့မလော်ရီရာက ဝင်ငွေစာရင်းတွေ မင်းတို့အလီအဖွဲ့က တာဝန်ယူလိုက်ပါ’... ပေါ့ဗျာ၊ ဒါပါပဲ။ ဘာမှခက်ခက် ခဲခဲကြီး မဟုတ်ပါဘူး။ ခုဆိုရင် ခင်ဗျားလိုဝင်ငွေစာရင်းမျိုး၊ ထောင်နဲ့ချီပြီး ကျွန်တော်တို့လုပ်ပေးခဲ့ပြီးပါပြီ”

၂၀၀၃ ခုနှစ် တစ်နှစ်တည်းမှာပင်၊ အမေရိကမှ ‘အခွန်စည်းကြပ်ရန် တင်ပြရသည့်ဝင်ငွေစာရင်းပေါင်း’ (tax return) ၂၅,၀၀၀ကို၊ အိန္ဒိယမှာပင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ သို့ရောက်သောအခါ အဆိုပါကိန်းဂဏန်းမှာ၊ ၁၀၀,၀၀၀ သို့ရောက်သွားသည်။ ၂၀၀၅ တွင် ၄၀၀,၀၀၀ အထိတိုးသွားလိမ့် မည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ ဆယ်စုတစ်ခုအတွင်း အမေရိကန်စာရင်းကိုင်တစ် ယောက်အနေနှင့်၊ သူ့အလုပ်၏အခြေခံလုပ်ငန်းအများစုကို နိုင်ငံခြားမှာပင် အော်ဖါအပ်တော့မည့်ပုံ ရှိသည်။

“ခင်ဗျား ဒီလုပ်ငန်းထဲ ဘယ်လိုရောက်လာတာလဲဗျာ လုပ်စမ်းပါဦး...။”

ဂျာနယ်လစ်ပီပီ ပါးစပ်အငြိမ်မနေတတ်သောကျွန်တော်က၊ စပ်စုကြည့် လိုက်သည်။ ရိုက သူ့အကြောင်းကို အားတက်သရောမြန်မြန်ပြောပြပါသည်။

“အရင်က၊ ကျွန်တော် ကာလီဖိုးနီးယားစီးတီးဂရုမှာ အလုပ်လုပ်တယ်ဗျာ။ ကျွန်တော်ရယ်၊ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ဂျာနယ်ရယ်ပေါ့ဗျာ။ သူ့က ဒတ်(ချ)လူမျိုး တစ်နေ့တော့ ကျွန်တော်တို့နဲ့နစ်ယောက်၊ နယူးယောက်အတူပြန်လာကြတယ်ဗျာ။ လေယာဉ်ပေါ်မှာပဲ ကျွန်တော့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဖွင့်ပြောလိုက်တယ်။ ‘ငါတော့ အလုပ်ထွက်တော့မယ် သူငယ်ချင်းရာ’။ ဒီမောင်ကလည်း ဘာကြောင့်ထွက်မှာလဲ ဆိုတာ မမေးဘူးဗျာ။ ‘အေး... ငါလည်း ထွက်မယ်ကွ’ တဲ့။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်လုံးစဉ်းစားနေကြတာက ‘ငါတို့ ကိုယ်ပိုင်သိဝန်ကတစ်ခု ဘာကြောင့် မလုပ်နိုင်ရမှာလဲ’ ဆိုတာလေ...။”

“အလုပ်ထွက်တာတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ခင်ဗျားတို့ ဘာဆက်လုပ်ကြလဲ။”

“၁၉၉၇-၉၈ လောက်မှာ၊ ကျွန်တော်တို့သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ကချက်

တစ်ခု စ.အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့တယ်။ ကုမ္ပဏီကြီးတွေရဲ့ အလုပ်တချို့ကို အင်တာနက်ကနေတစ်ဆင့် တာဝန်ယူလုပ်ပေးတာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီအထိ ပင်လယ်ရပ်ခြားမှာအောက်ဆို့လုပ်ဖို့ စိတ်ကူးမရသေးပါဘူး။ ပြည်တွင်းအောက်ဆို့လို့တော့ ဆိုနိုင်တာပေါ့။”

“နောက်တော့ . . .”

“အင်း . . . လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်နှစ်လောက်က ဆိုပါတော့ဗျာ။ ကျွန်တော်လက်(စ)ပီလက်(စ)မှာ၊ တက္ကနိုလိုဂျီကွန်ဗင်းရှင်းတစ်ခု တက်ဖြစ်တယ်ဗျာ။ အဲဒီမှာ အမေရိကားက အလတ်စားစာရင်းစစ်ကုမ္ပဏီတချို့က၊ ကျွန်တော့်ကိုချဉ်းကပ်လာတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကုမ္ပဏီကြီးတော်တော်များများက၊ သူတို့အလုပ်တွေကို အိန္ဒိယပို့ပြီး ခွဲဖြန့်လုပ်နေကြပြီလေ။ ဒီတော့ ပိုမြန်ပိုသွက်လာတာပေါ့။ ဒါကို အလတ်စားရဲ့အသေးစားကုမ္ပဏီတွေက သိပ်မကျေနပ်ဘူး။ ဒါနဲ့ သူတို့လည်း အောက်ဆို့လုပ်ဖို့ စဉ်းစားလာကြတာပေါ့ဗျာ။ ဒီကိစ္စ ကျွန်တော်တို့တိုင်ပင်ကြတယ်။ ကုမ္ပဏီကြီးတွေထက် ကျောပို့ဆိုရင်၊ သူတို့ထက် ပိုထက်ပိုသွက်တဲ့ တက္ကနိုလိုဂျီ ကိုယ်မှဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော်တို့သဘောတူကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ကြီးစားကြရင်း VTR ဆိုတဲ့ဆော့ဝဲ(လ)တစ်ခု ထွင်နိုင်ခဲ့ကြတယ်ဆိုပါတော့ဗျာ။ အရှည်ပြောရရင် Virtual Tax Room ပေါ့။ ဒီဆော့ဝဲ(လ)ရဲ့အားသာချက်က လုပ်အားရော အလုပ်ချိန်ရော အရင်းအနှီးရော အားလုံးကိုချုပ်စွဲလို့ရတယ်။ ဒီလို ဆော့ဝဲ(လ)မျိုးသာ မကိုင်နိုင်ရင် အကောင်ကြီးတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ယှဉ်နိုင်မှာလဲဗျာ။ ခုတော့ ဆော့ဝဲ(လ)ကျေးဇူးနဲ့ မြေညီကွင်းဖြစ်သွားပြီလေ။ ဘယ်လောက် အကောင်ကြီးကြီး ကျွန်တော်တို့မမူတော့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကုမ္ပဏီက မကြီးလှပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အိန္ဒိယအောက်ဆို့မှာ ထိပ်တန်းလို့ပြောနိုင်ပါတယ်။”

သူ့စကားက အားတက်စရာကောင်းပါသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် အမေရိကမှ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတွေကတွက်လည်း စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မိသည်။ အထူးသဖြင့် စာရင်းကိုင်လုပ်ငန်း။ ကျွန်တော့်သောကကို ဟာသဖြင့်ဖော်ပြလိုက်ရသည်။

“အင်း . . . အမေရိကားမှာ ကျန်ရစ်တဲ့မိန်းမဆီတောင်၊ ခုလိုအကြောင်းကြားရတော့မယ် ထင်ပါရဲ့ဗျာ။ အမေကြီးရေ-တို့သားသမီးတွေကြီးလာရင် စာရင်းကိုင်မလုပ်စေနဲ့ . . . လို့”

ရိုက ကျွန်တော်ပြန်လုံးကို မရယ်ပါ။ ခပ်အေးအေးပင်ရှင်းပြသည်။

“အဲသလောက်တော့လည်း စိုးရိမ်စရာမရှိပါဘူးဗျာ။ ကျွန်တော်တို့

အလုပ်ဆိုတာ သိပ်ပညာပါလှတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ မင်ဗျားသိတဲ့အတိုင်း ဝင်ငွေစာရင်းပြုစုတယ်ဆိုတာ၊ တီထွင်ဖန်တီးမှုလိုတဲ့အလုပ်မျိုးမှ မဟုတ်တာ။ ဒီလို အလုပ်မျိုးသာ အောက်ဆို့လုပ်လို့ရတာပါ။”

“ဒါဖြင့် အမေရိကားမှာ ဘယ်လိုအလုပ်မျိုးတွေ ကျန်ရစ်နိုင်မလဲ”

“တီထွင်ဖန်တီးမှုနဲ့ယှဉ်တဲ့အလုပ်တွေအားလုံး တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ကျန်ရစ်မှာပါ။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ဆက်စွယ်တာကို ပြောရရင်၊ အခွန်သက်သာအောင် စာရင်းလိမ်တာတို့၊ တရားဝင်အခွန်သက်သာအောင် လုပ်တာတို့ ဖောက်သည်နဲ့ ရေရှည်ဆက်ဆံရေးတည်ဆောက်တာတို့ စတာမျိုးတွေပေါ့။ ယေဘုယျသဘော ပြောရရင် တီထွင်ဖန်တီးမှုကို အဓိကထားလုပ်ရတဲ့အလုပ်မျိုးတွေတော့၊ လောလောဆယ် အောက်ဆို့မဖြစ်နိုင်သေးပါဘူး။”

ရိုနှင့်စကားကောင်းနေဆဲမှာပင်၊ ဖတ်ခဲ့ရသောဂျာနယ်တစ်စောင်မှ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ဖျတ်ခနဲအမှတ်ရလိုက်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၇ ရက် ရေထုတ်၊ ‘ယနေ့စာရင်းစစ်လုပ်ငန်းဂျာနယ်’မှ ဆောင်းပါးဖြစ်ပါသည်။ ဆောင်းပါးရှင်မှာ မန်ဟက်တန်အခြေစိုက်၊ ဘွန်းမားအတိုင်ပင်ခံကုမ္ပဏီ၏စီအီးဘိုဖြစ်သူ ဂရော့ဘွန်းမားဖြစ်သည်။ သူက ဤသို့ရေးထားသည်။

“ပြီးခဲ့သော အခွန်ရာသီအတွင်းက နိုင်ငံခြားမှပင် ဝင်ငွေစာရင်းတင်ပြခဲ့သည့်အရေအတွက်မှာ ၁၀၀,၀၀၀ ခန့်အထိရှိသည်။ ယခုအခါ ဤလုပ်ငန်းကို လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအတွက်သာမက၊ ထရပ်များ၊ ဖက်စပ်ကုမ္ပဏီများ၊ ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများအတွက်ပါ ဆောင်ရွက်နေချိန်ဖြစ်သည်။ ယခုနှစ်တာကာလအတွင်း အောက်ဆို့လုပ်ငန်း ဤမျှအတက်ကြမ်းလာသည်မှာ၊ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများ၏ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု (ဤထူးသဖြင့်) ပညာရေးရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင်ဆိုလျှင်၊ နှစ်စဉ် စာရင်းတင်ပညာဘွဲ့ရပေါင်း ၇၀,၀၀၀ခန့် မွေးထုတ်ပေးနေသည်ဟု သိရသည်။ ယခင်က ဘွဲ့ရလူငယ်အများစုမှာ ဒေသခံ အိန္ဒိယကုမ္ပဏီများမှာပင် တစ်လခေါ်လာ ၁၀၀ မှုနှင့်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ မြန်နှုန်းမြင့်ဆက်သွယ်ရေးတက္ကနိုလိုဂျီများ အားကောင်းလာခြင်းနှင့် အဆိုပါလူငယ်များကိုယ်တိုင်၏ ပညာရည်မြင့်ပေးလာမှုကြောင့်၊ ယခုအခါသူတို့အားလုံးမှာ အမေရိကနှင့်ဥရောပကုမ္ပဏီကြီးများ၏ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို၊ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နိုင်ကြပြီဖြစ်ပါသည်။”

ဆောင်းပါး၏နိဂုံးချုပ်အပိုင်းကို ပြက်ပြက်ထင်ထင် မှတ်မိနေသေးသည်။

“ယခုအခါ စာရင်းကိုင်လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုလုံးမှာ အလွန်ကြီးမားနက်ရှိုင်းသော အပြောင်းအလဲကြီးတစ်ခုပေါ့။ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ အတိတ်နှင့်သံယောဇဉ်မဖြစ်နိုင်ဘဲ၊ အပြောင်းအလဲကိုတောင့်ခံနေသူများအတွက်၊ ရော့ကွက်ပျောက်တော့မည့်ကိန်းနှင့် တည့်တည့်ကြီးတိုးမိနေပေပြီ... ”ဟုဆို။

ဂဏေဘွန်းမား၏ဆောင်းပါးကို ကျွန်တော်ဖတ်ရစဉ်က၊ အနာဂတ်ဟောကိန်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ထင်ထားခဲ့သည်။ ယခု ရှိနှင့်စကားပြောလိုက်ရတော့မှ အနာဂတ်မဟုတ်ဘဲ၊ ပစ္စုပ္ပန်တည်တည်ဖြစ်နေပြီကို သဘောပေါက်လိုက်ရတော့သည်။

“ခင်ဗျားပြောသလိုဆို ဆရာဝန်ဖြစ်ခြင်း၊ ရှေ့နေဖြစ်ခြင်း၊ ဝိသုကာဖြစ်ခြင်း၊ စာရင်းကိုင်ဖြစ်ခြင်း၊ အမေရိကားက ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းအားလုံးဟာ၊ အထိမခံဓမ္မပန်းကန်ဖြစ်နေပြီပေါ့နော်။ ဒစ်ဂျစ်တိုက်(digitize)လိုက်လုပ်လို့ရတဲ့ ဘယ်လုပ်ငန်းမျိုးကိုမဆို အောက်ဆုံးလုပ်လို့ရပြီပေါ့။ ဟုတ်လား...။ အင်း... အရေးကြီးတာက၊ စမတ်ကျွမ်း၊ စော့ချိုဖို့...၊ ဒါမှမဟုတ်၊ နှစ်ခုလုံးလား...”

“အဲဒါတွေထက် ပိုအရေးကြီးတာက၊ ‘ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး’(value added) ဖြည့်နိုင်ဖို့ဗျ”

ရိုက မဆိုင်းမတွဲဖြည့်စွက်သည်။

“နေဦးဗျ ကျွန်တော် မေးခွန်းတစ်ခုထပ်မေးချင်သေးတယ်။ ဆိုကြပါရအောင်၊ ကျွန်တော်ဟာ စွက်ကြမ်းရေကျိုစာရင်းကိုင်တစ်ယောက် ဆိုပါစို့။ အစိုးရတာဝန်သို့လဲတစ်ခုခုက’B+’အဆင့်နဲ့ ကျွန်တော်ဘွဲ့ရခဲ့တယ်ပေါ့။ အဲဒီနောက်၊ စာရင်းကိုင်တုမ္မက်ကြီးတစ်ခုမှာ အလုပ်ဝင်ပြီး၊ စံချိန်မီအလုပ်တွေ အများကြီးလုပ်ခဲ့ဖူးတယ် ထားပါတော့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်မှာ ဖောက်သည်တွေနဲ့တော့ တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ခွင့်၊ သိပ်မရဘူး။ ကုမ္ပဏီက၊ ကျွန်တော့်ကို နောက်တန်းမှာပဲထားတာပေါ့။ ခက်တာက၊ ကျွန်တော့်အတွက်လက်ခံနိုင်လောက်တဲ့ ဝင်ငွေလည်း ရနေတော့ ကုမ္ပဏီအလုပ်ကို တွန်တော်ပျော်နေတယ်။ ကိုင်း၊ ကျွန်တော့်အနာဂတ် ဘာဖြစ်မလဲဗျာ၊ ခင်ဗျား ဟောစမ်းပါဦး...”

“သိပ်ကောင်းတဲ့ မေးခွန်းပါဗျို့။ ဒီကိစ္စကို ကျွန်တော်တို့ ရိုးရိုးသားသား စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်ဗျာ”

ရိုက၊ မာရသွန်မိန့်ခွန်းခြေတော့မည်ပုံမျိုး စကားပလ္လင်ခံသည်။ ပြီးမှ

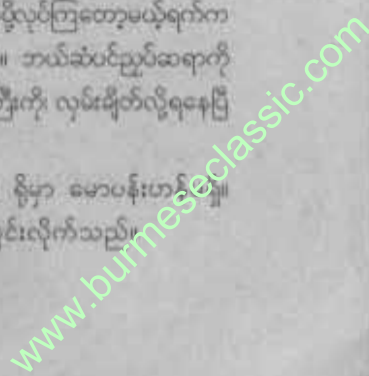
တောက်လျှောက်ဆက်ပြောသည်။

“တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေဟာ၊ အတော်ကြီးကျယ်တဲ့တာတွေ နို့လိုကျိအပြောင်းအလဲကြီးတစ်ခုရဲ့ ခါးလယ်ခေါင်မှာ၊ ရောက်နေကြတာဗျာ။ ဒီအပြောင်းအလဲကြီးမှာ၊ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ခေတ်အမီဆုံးနိုင်င်(အမေရိကန်ဆိုပါတော့ဗျာ)မှာရှိနေတော့၊ ရှေ့ဘာဖြစ်မယ်ဆိုတာခန့်မှန်းလို့ လွယ်မှာမဟုတ်ပေဘူး။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ဟာတော့ လွယ်လွယ်လေးတွက်လို့ရတယ်။ ဒီနေ့ ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ ဆောင်ရွက်မယ့်၊ နောင်ဆယ်နှစ်ကြာရင် ကျွန်တော်တို့သေချာပေါက် ရနိုင်တယ်။ ရခဲအောင်လည်း ကြိုးစားမှာပဲ။ ပြောရရင်၊ ကျွန်တော်တို့အတွက် အနာဂတ်ဟာ ရှင်းတာပေါ့ဗျာ။

အင်း... ခင်ဗျားတို့ကျတော့ တစ်ဖို့။ ခင်ဗျားတို့က အနာဂတ်ကို ဦးဆောင်ပုံဖော်နေရတာကိုး။ လာတော့မယ့်တီထွင်မှုလှိုင်းလုံးကြီးရဲ့ ထိပ်မှာရပ်နေရတာကလား။ ဒီတော့ ရှေ့ဘာဖြစ်မယ်ဆိုတာ၊ သေချာပေါက်ပြောဖို့ ခက်နေတာပေါ့။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လှိုင်းတွေကို ကျွန်တော်တို့လျှော့တွက်လို့ မရဘူးဗျ။ ရင်ဆိုင်ရမှာပဲ။ ရိုးရိုးသားသားနဲ့ အဖြေရှာရမှာပဲ။ ဒီမယ် မစွတာဖရီးမင်း၊ ဘယ်အလုပ်မဆို ဒစ်ဂျစ်တိုက်(digitize)လုပ်လို့ရရင်၊ တန်ဖိုးကွင်းဆက်တွေကို ခွဲဖြန့်လို့ရရင်၊ နေရာရွေ့လို့ရရင် သေချာပေါက်ကမ္ဘာပတ်သွားမှာပဲ။ ‘အောက်ဆုံး’ကို တယ်သုမှတားလို့မရတော့ဘူး။

မေးစရာတော့ရှိတာပေါ့ဗျာ။ မင်ဟက်တန်က အသားကင်ကို နယူးဝေလ်မှာစားချင်တယ်။ တယ်လိုလုပ်မလဲလို့...။ ဒီအတွက် မေးစရာအဖြေကလည်း အဆင်သင့်ဗျ။ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ကြိုက်တဲ့နေရာက ကြိုက်တဲ့ဆိုင်မှာ ခင်ဗျားကြိုက်တဲ့ အစားအသောက်မျိုး၊ ကြိုတင်ပွားစားလို့ရနိုင်မယ့်ရက်တာ မုန်းဆလို့ရနေပါပြီ။ ဘောဂဗေဒကျောင်းသုံးစာအုပ်တွေကို ခင်ဗျားဖတ်ကြည့်လိုက်ရင်၊ ခုလိုတွေမှာပေါ့။ ‘ကုန်စည်တွေကိုသာ ကုန်သွယ်လို့ရတယ်။ ဝန်ဆောင်မှုကတော့ ထုတ်လုပ်တဲ့ နေရာမှာပဲ စားသုံးပစ်ရတယ်’လို့ မဟုတ်ဘူးလား...။ ဆံပင်ပုံစံကို အိပ်စဉ်လုပ်လို့ မရဘူးလို့ ဆိုကြတယ်လို့လား။ ဒါပေမဲ့ ဆံပင်ပုံစံကို အိပ်စဉ်လုပ်ကြတော့မယ့်ရက်က ရောက်နေပြီဗျ။ ခင်ဗျား ဘယ်လိုဆံပင်ပုံစံမျိုး ကြိုက်လဲ။ ဘယ်ဆံပင်ညှပ်ဆရာကို သဘောကျလဲ။ ခေါ်(လ)စင်တာတွေကနေ ပိုးအဝေးကြီးကို လှမ်းချိတ်လို့ရနေပြီဗျ...။

စကားတွေအများကြီး ပြောသွားသော်လည်း၊ ရိုမှာ မောပန်းဟန်မရှိ။ ကျွန်တော် သူ့ဆီကိုနောက်ဆုံးမေးခွန်းတစ်ခု ပစ်သွင်းလိုက်သည်။

“ရှေ့ဆက်ပြီး ခင်ဗျားတာလုပ်မလဲ”

“ကျွန်တော် အစွမ်းကုန်တစ်ခုနဲ့ စကားပြောထားတယ်ဗျ”

ရိုင်းနောက်ထပ်အိပ်မက်မှာ ‘အကျဉ်းချုံ့တက္ကနိုလိုဂျီ’(compression technology)ဖြစ်သည်။ ဤတက္ကနိုလိုဂျီအသစ်ဖြင့် ကမ္ဘာကြီးကိုပိစိကွေးလေး ဖြစ်စေတောင့် ချဲ့ပစ်မည်ဟုဆိုသည်။

“ဒါဆိုရင် ခင်ဗျားအနေနဲ့ အင်တာနက်ကတစ်ဆင့် ‘CAT စကင်’ကို ထရန်စမာလုပ်လို့ရပြီ။ ကမ္ဘာတစ်ခြမ်းက သမားတော်ဆီကို၊ မိနစ်ပိုင်းအတွင်း ခုတီယအကြိမ် အကြံတောင်းလို့ရပြီ... ”

နိနှင့်စကားပြောပြီး ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်မျှအကြာမှာပင်၊ ဌွန်ဟော့(ပ)ကင်းတက္ကသိုလ်မှ ဌိုလိုက်သော အီးမေး(လ)တစ်စောင်၊ ကျွန်တော့်ဆီ ရောက်လာသည်။ ကျွန်တော်မကြာခင်ကမှအင်တာဗျူးခဲ့သော၊ တက္ကသိုလ် ပါမောက္ခ အီး(လ)အိုဒီထံမှ ဖြစ်သည်။ သူ့အီးမေး(လ)က ရှိပြောပြသွားသော အောက်ဆိုအကြောင်းကို ထပ်မံလင်းပြလိုက်သလိုရှိသည်။

ခင်တဲ့ ‘တွမ်’

ဌွန်ဟော့(ပ)ကင်းမှာလုပ်တဲ့ စဉ်ဆက်မပြတ်ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အစည်းအဝေးတစ်ခုကို ကျွန်တော် တက်လိုက်ရတယ်ဗျ။ ရေဒီယိုလိုဂျစ် (ရောင်ခြည်အမျိုးမျိုးဖြင့် ရောဂါကုသသူ)တွေရဲ့ ဆေးပညာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ ဆိုပါတော့ဗျာ။ ဒီအစည်းအဝေးမှာ မမျှော်လင့်ဘဲ၊ စိတ်ဝင်စားစရာတစ်ခုတွေ့ရလို့ ဒီစာကိုရေးလိုက်တာ၊ ခင်ဗျားလည်း စိတ်ဝင်စားမယ် ထင်တယ်လေ။

ကျွန်တော်တို့အမေရိကားမှာရှိတဲ့ အလတ်စားနဲ့အဝယ်စား ဆေးရုံတွေက ရေဒီယိုလိုဂျစ်တွေဟာ၊ CAT စကင်တွေဖတ်ဖို့ အိန္ဒိယနဲ့ ဩစတြေးလျက ဆရာဝန်တွေဆီ၊ အော်ဒါအပ်ကြတယ်တဲ့ဗျာ။ ကျွန်တော်လည်း မကြာသေးခင်ကမှ သိရတာ။ ဆေးရုံရဲ့လိုအပ်ချက်ကို ပြည့်မီအောင်လုပ်ဖို့၊ ပန်ထမ်းမလုံလောက်တာနဲ့ ခုလိုလုပ်ရတာတဲ့ဗျ။ များသောအားဖြင့် ဒီအလုပ်ကို ညဘတ်မှာလုပ်ကြတယ်တဲ့။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ညဆိုရင်၊ အိန္ဒိယတို့ ဩစတြေးလျတို့မှာက ရေနူးလား။ ဒီတော့ ဟိုက ဆရာဝန်တွေက သူတို့ပို့ပေးတဲ့စကင်တွေကို ချက်ချင်းဖတ်ပြီး ပြန်ပို့လိုက်တာ၊ နောက် တစ်နေ့မနက်ဆိုရင် ဒီပြန်ရောက်ရောတဲ့ဗျ။ တစ်ညတည်းနဲ့ပြီးတော့ အလုပ်တွင်တာပေါ့ဗျာ။ ပို့တာပြတာကလည်း

တာမှမခက်ဘူးတဲ့လေ။ CATစကင်ကပုံရိပ်တွေကို ခစ်ကွစ်တယ်ဖောမက် ပြောင်းလို့ရတာမို့ နက်ဝပ်ကနေ စပယ်ရှယ်ပရိုတိုကောနဲ့ ဖမ်းယူလိုက်ရုံပဲတဲ့ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ဘယ်နေရာက မဆို အလွယ်တကူဖတ်ဖတ်လို့ ရနေပြီပေါ့ဗျာ။

အဲဒီလို ညတွင်းချင်း စကင်ဖတ်ပေးတဲ့သူတွေကို ‘ညစွန်ရဲတွေ’ (night hawks) လို့ခေါ်ကြသတဲ့ တွမ်ရေ... ကိုင်း ဘယ်နှယ်ရှိစ။ ခင်ဗျား စိတ်ဝင်စားသွားပြီဆိုလား။

အကောင်းဆုံးတွေ ဖြစ်ပါစေ-
အီး(လ)

ကျွန်တော့်မှာ စာရင်းကိုင်လည်းမဟုတ်၊ ရေဒီယိုလိုဂျစ်လည်းမဟုတ်ဘဲ ဂျာနယ်လစ်တစ်ဦးဖြစ်နေသည့်အတွက်၊ ကိုယ့်ကံကြမ္မာကိုပင် ကျေးဇူးတင်ရမလို ရှိတော့သည်။ ကျွန်တော့်အလုပ်ကိုမှ အောက်ဆိုလုပ်၍မရတန်ရာပါ။ အဲတစ်ခုတော့ရှိသည်။ ကျွန်တော့်စာဖတ်ပရိသတ်အချို့က ကျွန်တော့်ဆောင်းပါးတွေကို မြောက်ကိုရီးယားသို့ပို့လိုက်လျှင်တော့ မပြောတတ်။ စင်စစ်၊ ဤသည်တို့မှာ ကျွန်တော့်အလုပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ ကျွန်တော်စဉ်းစားမိသလောက်သာ ဖြစ်သည်။ တကယ်လက်တွေ့တွင်မူ ကျွန်တော်၏ဂျာနယ်လစ်အလုပ်မှာလည်း ထွက်တော်မူ နန်းကခွာရတော့မလို ရှိနေပေပြီ။

အိန္ဒိယမှစိုက်တာသတင်းဌာန၏ အလုပ်များအကြောင်းကို ကျွန်တော် ကြားခဲ့ရသည်။ ဘင်္ဂလားဒီးရှ်စိုက်တာနဲ့သို့သွားဖို့တော့ အချိန်မရခဲ့ပါ။ သို့နှင့်တိုင် စိုက်တာစီအီးတို့ တွမ်ဂလိုဆာကိုမှ၊ သူ့ဘာတွေလုပ်နေကြောင်း မေးမြန်းစုံစမ်းခွင့် ရခဲ့ပါသည်။ ဂလိုဆာမှာ သတင်းဆယူလိင်းချိန်းကြီးကို အောက်ဆိုလုပ်ဖို့ ပထမဆုံး ကြံဆခဲ့သည့် ပိုင်အိုနီယာတစ်ဦးဟု ဆိုနိုင်လောက်သဖြင့်ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း ဂျာနယ်လစ်ပေါင်း ၂၃၀၀၊ ဗျူရိုပေါင်း ၁၉၇ ခု ရှိပြီး အလွန်ကြီးအလွန်ကျယ်သောဈေးကွက်ကြီးကို၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးနေရသည့် စိုက်တာ၏ဖောင်သည်များနှင့် ပရိသတ်များမှာ ပဒေသာစုံဖြစ်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘဏ်ဝန်ထမ်းများ၊ တစ်ဆင့်ခံကုန်သည်များ၊ စတော့ပွဲစားများပါသလိုပင် တင်းစား၊ ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ အင်တာနက်တို့နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ထားရမည်။

ဤမျှအပြန်ကျယ်သောပရိသတ်အိမ်ချစ်ခြင်းကို၊ မြည့်ပေးဖို့ကိစ္စမှာ သိပ်တော့ မလွယ်။ အလွန် လက်ပေါက်စိပ်သည်။

ဒေါ့ကွမ်ပူပေါင်း ပေါက်သွားသောအခါ၊ ရိုက်တာ၏ပရိသတ်အများစုမှာ တတ်နိုင်သလောက် ကုန်ကျစရိတ်ချွတ်တာလာရတော့သည်။ သို့နှင့်အမျှ ရိုက် တာမှာလည်း၊ ကုန်ကျစရိတ်နှင့်စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြန်လည်ချိန်ညှိဖို့၊ စဉ်းစား လာရသည်။ ဝလိုဘယ်သတင်းဆယ့်လိုင်းချိန်းကြီးကို မပြတ်လောင်စားပြည့်ပေး နိုင်ရန်၊ ရိုက်တာ၏လူများကို မည်သည့်နေရာတွင်စုစည်းဖို့ လိုမည်နည်း။ ဂျာ နယ်လစ်ဇင်လုပ်ငန်းကို ခွဲစိတ်ဖြတ်တောက်ပြီးသကာလ၊ တစ်ပိုင်းကို လန်ဒန် နောက်တစ်ပိုင်းကို နယူးယော့၊ ကျန်တာကို အိန္ဒိယပို့လုပ်လို့ရနိုင်ပါမည်လော . . .။ ရိုက်တာကို စိန်ခေါ်လာသောမေးခွန်းများ ပြစ်ပါသည်။

ဝလိုဆာက အခြေခံအကျဆုံးအလုပ်မှ စတင်သည်။ နိစ္စဉဝ စက္ကန့်မလုပ် ပြန်ချိန်ပေးနေရသောကုမ္ပဏီများ၏ ဝင်ငွေထုတ်ပြန်ချက်များဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- အိပ်စွန်ကုမ္ပဏီက၊ ၎င်း၏ဝင်ငွေစာရင်းကို ထုတ်ပြလိုက်သည်နှင့် နိုင်ငံပေါင်းစုံမှ တွန်ပူတာစခရင်မျိုးစုံထက်သို့ အမြန်ဆုံးရောက်အောင်ပို့ပေးနိုင်ဖို့ ဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် ထုတ်ပြန်ချက်သက်သက်မှုမကသေး။ ယခုသုံးလပတ်တွင် ဝင်ငွေ မည်မျှ၊ ယခင်သုံးလပတ်က ဝင်ငွေဘယ်လောက်စသဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြနိုင်ဖို့လည်း လိုသေးသည်။

“ဒီနေရာမှာ အရေးအကြီးဆုံးက မြန်ဖို့နဲ့တိကျဖို့ပဲဗျ”
ဝလိုဆာက သူ၏လုပ်ငန်းသဘာဝကို ရှင်းပြသည်။

“ဒီအဆင့်မှာ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြောရာ မလိုသေးပါဘူး။ ထုတ် ပြန်လိုက်တဲ့အခြေခံသတင်းကို အမြန်ဆုံးဖြန့်နိုင်ဖို့ပဲလိုတယ်။ ကုမ္ပဏီက တရားဝင် ထုတ်ပြန်ပြီးစက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း လျှပ်တစ်ပြက်ဖြန့်နိုင်ရင်အကောင်းဆုံးပဲ။ ဆက်တိုက် ပဲ။ သုံးလပတ်ဝင်ငွေတွေကိုနှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်အောင် ဇယားပြုစုပေးဖို့လည်း လိုတယ်။ ဒီအလုပ်ကိုလည်း ပထမသတင်းဖြန့်ပြီးစက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း လုပ်ရမှာ . . .”

ဝလိုဆာ၏အလိုအရာ အဆိုပါအဆင့်ကို ကမ္ဘာကြီး၏မည်သည့်နေရာမှ မဆို လုပ်လို့ရသည်ဟုဆိုပါသည်။ ဤအတွက် တက္ကန့်လိုရီအခြေခံရုံနှင့်ပြီးပြီဟု ဆိုသည်။ အရေးကြီးသည်မှာ၊ နောက်ထပ်ငါးပိနစ်အတွင်းလုပ်ရမည့် သတင်း အကြမ်းထည်ကို တန်ဖိုးသစ်ဖြည့်ပေးရမည့်ပညာအလုပ် ဖြစ်သည်။

“ဒီအဆင့်ရောက်တော့ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ကုမ္ပဏီရဲ့ သဘောထားကိုသိဖို့ လိုလာပြီ။ ဒီနယ်ပယ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ထိပ်တန်းခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသူ နစ်ယောက်

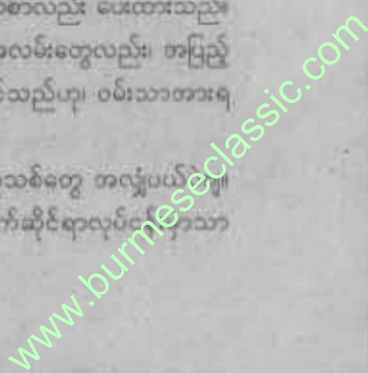
လောက်ရဲ့ထင်မြင်ချက်ကို ရဖို့လိုလာပြီ။ ပြီးတော့ ပြိုင်ဘက်ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ ဝေဖန်ချက် . . .။ ဒါတွေအားလုံး ပြည့်စုံအောင်ပေးပါမှ။ စာဖတ်ပရိသတ်က တက်ပေါင်းစုံအမြင်ကို စဉ်းစားလို့ရမှာလေ . . .။ အင်း . . . ဒီနေရာမှာတော့ အဆင့်မြင့်ဂျာနယ်လစ်ဇင် လိုလာပြီပေါ့ဗျား။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ဒီနယ်ပယ်မှာ အယ်သူဟာ၊ အတော်ဆုံးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်သူ ဖြစ်သလဲဆိုတာသိဖို့ လိုလာပြီ။ သူနဲ့အမြန်ဆုံးချိတ်ဆိုင်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ အဲ . . . ချိတ်လို့ရပြီဆိုရင်တော့၊ နေ့လယ်စာ ဒိတ်ကျွေးလိုက်ပေတော့ဗျို့ . . .”

ဒေါ့ကွမ်ပူပေါင်းအကွဲနှင့် ကမ္ဘာပြားဖြစ်စဉ်ကြီးတော့၊ ရိုက်တာ၏မီဒီယာ လုပ်ငန်းကို မြန်လည်စိစစ်သုံးဆပ်ဖို့၊ တွန်းပို့လိုက်သလိုရှိသည်။ ဤနေရာတွင် အဓိကပေါ်လာသောမေးခွန်းမှာ၊ ဂျာနယ်လစ်ဇင်ကို အပိုင်းပိုင်းခွဲတစ်ချို့ အောက်ဆိုလုပ်လို့၊ ရမရဆိုသောကိစ္စပင်ဖြစ်သည်။ အားလုံးသိသည့်အတိုင်း ဂျာနယ်လစ်ဇင်မှာ သတင်းအကြမ်းထည်ကို ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး ပြည့်ပေးရသည့် အလုပ်ဖြစ်သည်။ အဆင့်မြင့်တန်ဖိုးဖြည့်ကိစ္စများကို မလုပ်နိုင်လျှင်သော်မှ၊ တစ်စုံတစ်ရာ အဆင့်နိမ့်တန်ဖိုးဖြည့်ကိစ္စများကို အိန္ဒိယနိုင်ငံလိုနိုင်ငံမျိုးသို့ လက်ခွဲခိုင်းလို့ မဖြစ်နိုင်ပါသလော။ အရေးကြီးသည်မှာ လစာစာရင်းတွင်၊ နစ်ခါ သုံးခါထပ်နေသည်မျိုး မဖြစ်ဖို့ပင်။ ဂျာနယ်လစ်ဇင်လုပ်ငန်းများကို တတ်နိုင် သလောက်အဆင်သင့် ဖန်တီးပေးနိုင်ဖို့ပင်ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော် ပထမဆုံးလုပ်လိုက်တဲ့ခြေလှမ်းကတော့၊ ဘင်္ဂလားမှာ သတင်းထောက်ခြောက်ယောက်ကို၊ အခမ်းအန့်ကြည့်လိုက်တာပဲဗျ။ သူတို့ကို သတင်းအကြမ်းထည်တွေ စတင်ပို့ပေးတယ်။ ခေါင်းစဉ်တပ်ပေးတယ်။ ဇယားတွေ လုပ်ပိုင်းကြည့်တယ်။ ဘင်္ဂလားမှာထိုင်ပြီး လုပ်လို့ရနိုင်စရာရှိတဲ့အလုပ်တွေ၊ ခိုင်းကြည့်တာပေါ့ဗျာ . . .”

အဆိုပါ အိန္ဒိယနိုင်ငံသားလူသစ်များမှာ၊ စာရင်းကိုင်အတွေ့အကြုံ တစ်စုံတစ်ရာရှိပြီးသူများဖြစ်သည်။ ရိုက်တာက ထပ်မံလေ့ကျင့်ပေးသည်များလည်း ရှိသည်။ အိန္ဒိယလစာနန်းထားအရ အတော်မြင့်သောလစာလည်း ပေးထားသည်။ အားလပ်ရက်နှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အခွင့်အလမ်းတွေလည်း အပြည့် ပေးထားသည်။ ဝလိုဆာက ဝူစမ်းသပ်မှု အောင်မြင်သည်ဟု၊ ဝမ်းသာအားရ ခြောက်ပါသည်။

“ဟာ . . . အိန္ဒိယမှာ၊ အရည်အချင်းပြည့်လှသစ်တွေ အလွှဲပယ်ပုံ၊ ပြောရရင် မယုံနိုင်လောက်စရာပဲ။ ဒီလူတွေက သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းမှာသာ

ကျွမ်းကျင်တာမဟုတ်ဘူး၊ ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စတွေမှာလည်း အားကိုးလို့ရတယ်”
 ကုမ္ပဏီတစ်ခုမှ ဝင်ငွေစာရင်းထုတ်ပြန်လိုက်သည်နှင့်၊ ၎င်း၏ပထမဆုံး
 အလုပ်မှာ ဝါယာကြိုးများထဲသို့ထည့်ပေးလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ၊
 ရိုက်တာ၊ ဒိုဂျ်၊ ဘလွန်းအတ်စသောသတင်းဌာနများသို့ ပြန်ချိရန်လိုက်ခြင်း
 ဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းနှင့် သတင်းအကြမ်းထည်ကို ရလိုက်သည်။ ရသည်နှင့်၊
 အမြန်ဆုံးပြန်ချိနိုင်ရန် အပြိုင်ကြိုးစားကြရသည်။

“ဘင်္ဂလားဆိုတာက ကမ္ဘာပေါ်မှာဝါယာကြိုးတွေ အရှုပ်ထွေးဆုံးနေရာ
 ပိုလား။ အဲ . . . နည်းနည်းတော့ နောက်ကုသပေးပါဗျာ။ ဝါကလည်း တစ်စက္ကန့်တောင်
 မရှိပါဘူး။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘင်္ဂလားမှာထိုင်နေရုံနဲ့ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်ရဲ့
 ‘ဝီလက်ထရော့နစ်တီးရှင်း’ကို ခင်ဗျား အေးအေးဆေးဆေးရနိုင်ပါတယ်။ ဝါကို
 အိန္ဒိယကလှည့်စေတာ၊ ခင်ဗျားတို့ လန်ဒန်တို့ နယူးယော့တို့မှာ လုပ်သလို
 ဇာတ်လမ်းဖွဲ့ သတင်းရေးပေးပါဗျာ။ ကိုင်း . . . ခင်ဗျားတို့ဂျာနယ်လစ်ဇင်ကို
 ကျွန်တော်က အောက်ဆိုလုပ်လိုက်ပြီ။ ဘယ်နှယ့်လဲ”

“အဲဒီတော့ ခင်ဗျားမှာ ဘာအကျိုးအမြတ်ရလဲ”

“ဟာ . . . သိပ်ရှိတာပေါ့ဗျာ။ ဒီမှာက ဝန်ထမ်းခရော့၊ အဆောက်အအုံ
 ငှားခပါ သိပ်ရေးချိုတာ။ ခင်ဗျားတို့ အနောက်တိုင်းမြို့တော်ကြီးတွေထက်၊
 ဝါပုံတစ်ပုံလောက် ရေးချိုတယ်”

“ဝါဖြင့် ဘာပြဿနာမှ မရှိဘူးပေါ့၊ အစစ အစုံကပေါ့၊ ဟုတ်လား”

“ဟင်း . . . ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဝန်ထမ်းဟောင်း၊ လက်ရင်းဂျာနယ်လစ်တွေ
 အတွက်တော့၊ အထိတ်အလျောက်ပြဿနာရှိတာပေါ့ဗျာ။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ သူတို့
 အပေါ် သံယောဇဉ်ပြတ်နိုင်ရင်တော့၊ အချိန်ပေးပြီး ကြိုးစားခိုင်းရမှာပဲ။ သတင်း
 အကြမ်းထည်မှာ၊ ပိုအဆင့်မြင့်တဲ့တန်ဖိုးသစ်တွေ ဖြည့်နိုင်ဖို့ကြိုးစားပေးပါဗျာ။
 ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်တဲ့စွမ်းရည်ကို ပြန် ‘သ’ ခိုင်းပေး။ ပြောရရင် သူတို့ရဲ့ဂျာနယ်
 လစ်ဇင်အရည်အသွေးကို မြှင့်ခိုင်းရတာပေါ့ဗျာ”

ဧကန်ဆိုလုပ်လာသည်နှင့်အမျှ၊ ရိုက်တာမှာ ဖောက်သည်သစ်တွေနှင့်
 ဆက်ဆံလာရသည်။ အိန္ဒိယကုမ္ပဏီတွေ၊ အိန္ဒိယဂျာနယ်လစ်တွေနှင့် လက်တွဲ
 အလုပ်လုပ်လာရသည်။ ဤအတွက်လည်း၊ ရိုက်တာမှာအကျိုးများပါသည်။
 နယူးယော့တွင် ပတ်ကားဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ကို အသုံးပြုရသောစရိတ်
 မျှနှင့်၊ အိန္ဒိယတွင် အရည်အချင်းမကွာလှသောဂျာနယ်လစ် တော်တော်များများ
 အသုံးပြုရသည်။ ၂၀၀၄ ခုရာသီစာရင်းစာယားများအရ၊ ဘင်္ဂလားရိုက်တာနဲ့

တွင် ဝန်ထမ်းပေါင်း ၃၀၀မျှရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ၁၅,၀၀၀အထိတိုးခဲ့ဖူးရည်ရွယ်ချက်
 ရှိသည်။ အဆိုပါဝန်ထမ်းများထဲတွင်၊ ရိုက်တာလူဟောင်းများလည်း ပါဝင်ပါ
 သည်။ သူတို့၏အဓိကတာဝန်မှာ အိန္ဒိယလူသစ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးဖို့
 ဖြစ်သည်။ လူသစ်အချို့ကို သတင်းအကြမ်းထည်ကိုင်ရာတွင် သုံးသည်။ အများ
 စုကိုမူ၊ အထူးပြုလေ့လာစရာသိပ်မလိုလှသည့် ဂျာနယ်လစ်ဇင်လုပ်ငန်းများတွင်၊
 တာဝန်ပေးထားသည်။ အချက်အလက်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာစစ်သည့် လုပ်ငန်းမျိုး
 ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်တို့နဲ့ဆက်စပ်နေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ဖောက်သည်တွေဆိုရင်လည်း၊
 ကျွန်တော်တို့လမ်းကြောင်းအတိုင်း လိုက်နေကြပြီဗျာ။ ခင်ဗျားသိတဲ့ အတိုင်းပဲလေဗျာ။
 ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပုံစံသက်တဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်းဆိုတာ၊ သိပ်အကုန်အကျများတာ
 ပိုလား။ အခုတော့ ကုမ္ပဏီတော်တော်များများက၊ ကုန်ကျစရိတ်လျှော့ချလုပ်နေ
 ကြပြီဗျာ။ သိလား”

“ဘယ်လိုလုပ်ကြတာလဲ”

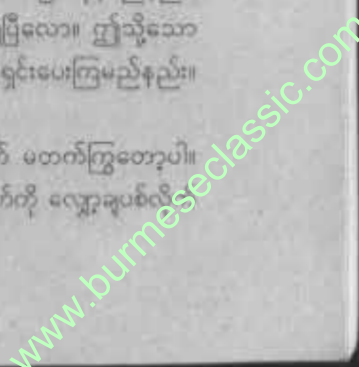
“အခြေခံလုပ်ငန်းတချို့ကို ဘင်္ဂလားပြိုပြီး၊ လက်ခွဲလုပ်ခိုင်းတာပေါ့ဗျာ။
 ဒါလည်း၊ အောက်ဆိုတစ်မျိုးပေါ့”

ယခင်ကဆိုလျှင် ဝေါ့စထရီမုကုမ္ပဏီကြီးများအနေနှင့်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
 ဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းအတွက် ဝေါ်လာသန်းချီသုံးခဲ့ကြရသည်။ ယခုအခါ
 အခြေခံဖွံ့ဖြိုးစိတ်ဖြာမှုလုပ်ငန်းအချို့ကို ဘင်္ဂလားသို့လွှဲပေးလိုက်ရာ၊ ကုန်ကျစရိတ်
 သိသိသာသာသက်သာသွားသည်ဟု သိရသည်။ အကယ်၍ လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးကို
 နယူးယော့၊ သို့မဟုတ် လန်ဒန်တွင်လုပ်လျှင်၊ ဝေါ်လာ ၈၀,၀၀၀ မျှကျန်သည်။
 ယခု ၁၅,၀၀၀ မျှသာကျန်တော့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဤဇာတ်လမ်းများကိုကြားရသောအခါ၊ ကျွန်တော်မှာ တစ်ချိန်က လုပ်ဖော်
 ကိုင်ဘက်ဟောင်းများကို၊ ဖျတ်ခနဲသတိရလိုက်မိသည်။ ကျွန်တော်၏မိမိဒီယာ
 သမားအဝအစက၊ ယူပီတိုင်သတင်းဌာနတွင် သတင်းထောက်အဖြစ် တာဝန်
 ယူခဲ့ရသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်မိတ်ဆွေတွေ၊ ယခုအခါ ဘာဖြစ်ကုန်မည်နည်း၊
 သူတို့အလုပ်တွေကို ဟိုးအစေးအိန္ဒိယသို့ လွှဲအပ်လိုက်ရပြီလော။ ဤသို့သော
 လုပ်ငန်းခွင်ပျောက်ဆုံးသွားသူများအရေးကို မည်သို့ဖြေရှင်းပေးကြမည်နည်း။

“ဟင်း . . . ဒီကိစ္စ အတော်သိမ်မွေ့တယ်ဗျ”

ဒီတစ်ခါ ဂလိုဆာ၏လေသံမှာ ယခင်ကလောက် မတက်ကြွတော့ပါ။
 သူကိုယ်တိုင်လည်း၊ ရိုက်တာဝန်ထမ်း လေးပုံတစ်ပုံလောက်ကို လျှော့ချပစ်လိမ့်

သည်ကို ကျွန်တော်သိနေသည်။ လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုလုံး အသက်ဆက်ရှင်သန်ဖို့ အတွက် လုပ်လိုက်ရသည်မို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့နှင့်တိုင် တစ်ချိန်ကလုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်များကို ဤမျှအထိ ပစ်တောင်းဆန်ခါမလုပ်သင့်ဟု ထင်သည်။

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွမ်းကျင်စွာကစားအားပေးအားပေးပေးရန်တစ်ရပ်ကိုတော့ ကျွန်တော် စွဲစွဲမြဲမြဲယုံတယ်ဗျာ။ အလုပ်ဆိုတာ အကောင်းဆုံးနေရာကို ရွေးသွားမှာပဲတဲ့၊ ဒါပေမဲ့ အခြေအနေအရာ အလုပ်လက်လွတ်သွားတဲ့သူတွေအတွက်လည်း စဉ်းစား ပေးကြရမှာပေါ့ဗျာ။ သင်တန်းတွေပြန်ပေးတာတို့၊ အလုပ်သစ်ရှာပေးတာတို့၊ အလုပ်သစ်မရခင် လူမှုလုံခြုံရေးပိုက်ကွန် ခံပေးတာတို့ပေါ့”

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး အမေရိက အခြေစိုက် ရိုက်တာကိုဦးဆောင် နေသူ၊ ဒေးဗစ်ရှလင်ဆင်းကားကမူ ဖြစ်တန်ရာအခြေအနေကို နှလုံးသွင်းနိုင်ရန် နည်းလမ်းရှာကြည့်သည်။ သူ၏အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးမှာ သူ့စာတမ်းတစ်ခု ဝေပေးပြီး အသေအချာလေ့လာစေသည်။ သူ့စာတမ်းမှ ကျွန်တော်မှတ်မိသမျှ ပြန်ပြောရလျှင်... ဤသို့ ...

လောကဓံတရားနှင့်လူတာဝန်

ကွန်နီတီကပ်ပြည်နယ် နယူးလန်ဒန်တွင် ကျွန်တော် ကြီးပြင်းအရွယ် ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉ ရာစုက ကျွန်တော်တို့ဒေသလေးမှာ ဝေလငါးဖမ်း လုပ်ငန်း၏ဗဟိုအချက်အချာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၆၀ နှင့် ၇၀ အလွန် ဝီယက်နမ်စစ်ပွဲက ကျွန်တော်တို့မြို့လေးကို အသွင်ပြောင်းပစ်လိုက်ပါ သည်။ ဝေလငါးတွေရှားသွားသလို ငါးဖမ်းလုပ်သားကြီးများမှာလည်း တပ်ထဲရောက်ကုန်သည်။ ကျွန်တော့်ကျောင်းနေဘက် သူဝယ်ချင်းများ၏ မိဘများဆိုလျှင် ရေတပ်ထဲရောက်သွားသူများရှိသည်။ ကမ်းခြေစောင့် တပ်ဖွဲ့တွင် စင်လုပ်သူများလည်းရှိသည်။

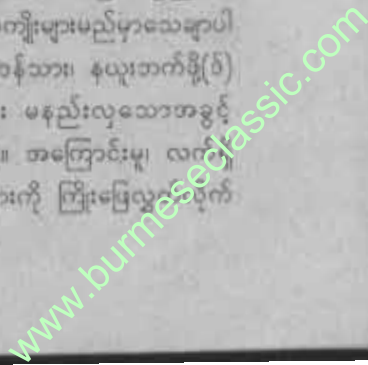
ဝီယက်နမ်စစ်ပွဲပြီးတော့မှ ပြန်လည်စည်ကားလာခဲ့သည်။ သို့သော် ဝေလငါးဖမ်းလုပ်ငန်းတော့ ပြန်မဖြစ်တော့ပါ။ ကာမီနီ လောင်း ကစားပွဲတွေ ခေတ်စားလာသည်။ မော်ဂင်ဆန်တို့ မောက်(စ)ဂူတို့လို၊ ကာမီနီဂိုဏ်းကြီးတွေရောက်လာသည်။ နောက်တော့ ဖစ်ဇာလိုဆေးသူတေ သနကုမ္ပဏီတွေလည်း ရောက်လာသည်။ အလုပ်ဟောင်းတွေနေရာတွင်၊ အလုပ်သစ်တွေဝင်လာသည်။ ရှိရင်းစွဲကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အလုပ်မဖြစ်တော့

ရာမှာ ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်တွေ အရေးကြီးလိုလာသည်။ ဒေသတစ်ခု လုံး ပြောင်းလဲသွားသလို လူတွေလည်း လိုက်ပါပြောင်းလဲရတော့သည်။

စင်စစ်အပြောင်းအလဲမှာ နယူးလန်ဒန်တစ်ခုတည်းတွက် ဖြစ်နေသည်တော့မဟုတ်ပါ။ စက်ရုံတွေဝိတ်ပစ်လိုက်ရသည့် စက်မှုမြို့ တော်တွေ၊ ဘယ်နှမြို့ရှိပြီနည်း။ တစ်ချိန်က ဒီနပ်ချုပ်လုပ်ငန်းနှင့် နာမည် ကြီးခဲ့ပြီး ယခုအခါ ဒီနပ်ချုပ်သမား တစ်ယောက်မျှပင် မရှိတော့သည့် မြို့ပေါင်း မည်မျှရှိနေပြီနည်း။ တစ်ခေတ်တစ်ခါက အထည်အလိပ် လုပ်ငန်း၏ပါဝါအိမ် ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ တရုတ်ပြည်မှလိုင် နင်စများ ဝယ်သုံးနေရသောမြို့တွေ မည်မျှများနေပြီနည်း။

အပြောင်းအလဲဆိုသည်မှာ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းပါသည်။ မျှော်လင့်မထားသူများအတွက်၊ ပို၍ကြမ်းတမ်းပါလိမ့်မည်။ လိုက်လျော ညီထွေ လိုက်ပါမပြောင်းလဲနိုင်သူများ အတွက်မူ အခက်ခဲအကြမ်းတမ်း ဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့နှင့်တိုင် အပြောင်းအလဲမှာ အသစ်အဆန်းတော့ လည်း မဟုတ်ပါ။ သဘာဝတရားသာဖြစ်ပါသည်။ အရေးလည်းကြီးပါ သည်။ ယခု အငြင်းပွားနေကြသော ‘အလုပ်တွေ နိုင်ငံခြားထွက်ပြေး ကုန်သည့်ကိစ္စ’ (အောက်ဆို)မှာ စပ်ပူစပ်လောင်နိုင်လှပါသည်။ သေချာ တွေးကြည့်လိုက်တော့ ကျွန်တော်တို့အလုပ်တွေ တိနီယ၊ တရုတ်၊ မက္ကစီကိုတို့သို့ ရောက်ကုန်သည်မှာ ယခုမှတွေ့ကြုံရသည့် ပြဿနာ သစ်တော့လည်း မဟုတ် ပါ။ နယူးလန်ဒန်မှ အသားညှပ်မုန့်လုပ်ငန်းတွေ ပျောက်ကုန်သလို၊ မန်ချက်စတာမှ ဒီနပ်ချုပ်လုပ်ငန်းတွေ ထွက်ပြေး ကုန်သလို၊ မြောက်ကာရိုလိုင်နားမှ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းတွေ ရေကြည်ရာမြက်နုရာရွှေသွားသလို၊ ကျွန်တော်တို့ တွေပူးကြွဖူးသည့် အရာများသာ ဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်ဆိုသည်က ထိရောက်အစွမ်းဆောင် နိုင်ဆုံးနေရာသို့ ရောက်သွားတတ်သည်မှာ အလွန်သဘာဝကျပါသည်။

ယနေ့ကြုံတွေ့နေရသော အပြောင်းအလဲဖြစ်စဉ်ကြီး၏ အောက်တွင် ကုလားတွေ၊ တရုတ်တွေ၊ အကျိုးများမည်မှာသေချာပါ သည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် နယူးလန်ဒန်သား၊ နယူးဇီလန်(၆) သား၊ နယူးယော့သားတွေအတွက်လည်း မနည်းလှသောအခွင့် အလမ်းများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်စရာရှိပါသည်။ အကြောင်းမူ လူကြီး အပြောင်းအလဲကြီးက လူများနှင့်အရင်းများကို ကြီးမြေလှူပေးရန်

သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ပို၍ ပမေသာစုံပြီး ပိုမိုခေတ်မီဆန်းကြယ် သောအလုပ်များသို့ ဦးတည်သွားစေရန်၊ တွန်းအားပေးလိုက်သော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အလားတူပင်၊ စားသုံးသူများအတွက်ရော ကော်ပို ရေးရှင်းကြီးများအတွက်ပါ၊ အကျိုးများစေပါသည်။ အကြောင်းမူ၊ အပြီး သတ်ကုန်ချောများကို ကုန်ကုစရိတ် သက်သက်သာသာနှင့် ထုတ်လုပ် နိုင်ပြီး၊ ဈေးချိုချိုနှင့်ရောင်းချနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

သို့နှင့်တိုင်၊ မိမိတို့ ဝါးမဦးချအလုပ်ကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးလိုက်ရ သူများအတွက်မူ၊ ခက်ခဲသောကာလများနှင့် အချိန်အတန်ရင်ဆိုင် ရနိုင်စရာ ရှိသည်။ သူတို့အတွက် နာကျင်မှုများနှင့်အတူ ကပ်၍ပါ လာသော အခွင့်အလမ်းများကို မြင်အောင်ကြည့်နိုင်ဖို့လိုပါသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်က အထွက်မြောက်မှုများနှင့်အတူ မျှော်လင့်နိုင်စရာရှိသော အသစ်အသစ်များကို အာရုံထားဖို့လိုပါသည်။ ကော်ပိုရေးရှင်းတိုင်း လိုပင်၊ လူတိုင်းတွင်လည်း မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်စီးပွား ရေးရည်မှန်းချက်များ ရှိကြသည်သာဖြစ်သည်။ စက်ရုံအလုပ်ရုံများ၊ ဖိနပ်ချုပ်ရုံများမှ ကျွန်တော်တို့ မိဘ ဘိုးဘွားတွေ လျှောက်ခံသည့်လမ်းကြောင်းအတိုင်း၊ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လျှောက်ကြရ ပါလိမ့်မည်။ အတိတ်ကိုလွှမ်းမနေ တော့ဘဲ အနာဂတ်ကိုစတင်စဉ်းစား ကြပါစို့...။”

ငယ်နီတာ ဖီးလောင်နေပြီလား

ဖိနပ်က ခေါ(လ)စင်တာတွေ
ဘာနဲ့တူပါသနည်း။
စာဖတ်သူ သိပါလေစ...။

'အောက်ဆို့ဆင်း' (outsourcing)နှင့်ပတ်သက်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ကားရိုက်နေစဉ် ကျွန်တော်တို့ အချိန်နည်းနည်းရလိုက်သည်။ သို့ဖြင့်၊ ကျွန်တော်နှင့် တိစ္ဆာစွဲသွား တွေမှာ၊ ဘင်လားရှီခေါ(လ)စင်တာတစ်ခုတွင် တစ်ညနေ အချိန်ဖြုန်းလိုက်ကြ သည်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်သွားသော ခေါ(လ)စင်တာ၏အမည်မှာ၊ 24 / 7 Customerဖြစ်ပါသည်။ ကောလိပ်ကလပ်တစ်ခုနှင့် တယ်လီဖုန်းကုမ္ပဏီတစ်ခုတို့ မှတ်တမ်းတင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ခေါ(လ)စင်တာအဆောက်အအုံကြီးမှာ၊ တကယ့် မိုးပျံတိုက်ကြီးတစ်လုံး၊ ဘယ်နှထပ် ဘယ်နှလွှာရှိမှန်းပင် မသိ။ အလွှာတစ်လွှာ တွင်၊ အခန်း ၂၀ ကျော် ပါသည်။ အဆောက်အအုံတစ်ခုလုံးဆိုလျှင်၊ အခန်း ပေါင်း ၂၅၀၀ မျှ ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ရုံးခန်းတိုင်းတွင်၊ သီးခြားကန်ထားသော တစ်ယောက်ခန်းလေး တွေကိုယ်စီ ရှိသည်။ အဝေးပြောဖုန်းလိုင်းအတွက်ရော၊ အနီးပြောအတွက်ပါ အော်ပရေတာတွေ အလုံအလောက် ခန့်ထားသည်။ သူတို့အလုပ်မှာ၊ ကမ္ဘာတစ် ဝန်းမှ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်မေးမြန်းသူများကို ပြန်ကြားပေးရသည်။ ခရက်တစ် ကပ်များ၊ ဖုန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်များ၊ အွန်လိုင်းမှတစ်ဆင့် ရောင်းချကြသလို၊ ကွန်ပျူတာပြဿနာ ဖြေရှင်းပေးရတာလည်းရှိသည်။ ပစ္စည်းပျောက် ရှာပေးရ တာလည်း ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အမေရိကနှင့်ဥရောပမှ၊ လေယာဉ်ခရီးသည် များ၏ပစ္စည်းပျောက်ကို၊ ခြေရာခံစစ်မ်းပေးရလေ့ရှိသည်။

ခေါ(လ)စင်တာတွင် တာဝန်ယူနေသူအများစုမှာ၊ လူငယ်တွေသာဖြစ် သည်။ သူတို့ကိုယ်စားပြုရာ ကုမ္ပဏီတံဆိပ်လေးတွေတပ်ပြီး၊ အစုလိုက်လှုပ်ရှား နေကြသည်။ သို့ဖြင့်၊ ခန်းမကြီး၏တစ်ထောင့်တွင် ဝဲ(လ)အုပ်စုကိုတွေ့ပြီး၊ နောင် တစ်နေရာတွင် မိုက်ခရိုဆော့အလံလေးတွေမြင်ရသည်။ ကျွန်တော်တွေခုံမှသာ ခေါ(လ)စင်တာတော်တော်များများမှာ၊ ဝန်ထမ်းအင်အားမလုံလောက်သည်က

များရာ ရက်ရက်စက်စက်ခိုင်းလေ့ရှိသည်။ 24 / 7 ကမူ ဤသို့မဟုတ်။ ပျားပန်း
ခတ်မှု လှုပ်ရှားနေကြသည့်တိုင်း သူတို့အားလုံး သွက်နေကြသည်။ ပြီးနေသည်။

ကျွန်တော် 'ပျား' ခဲ့ရသလောက် လူငယ်တိုင်းလိုလိုမှာ၊ သူတို့ရသော
လခကို မိဘအပ်ကြသည်ဟုဆိုပါသည်။ တချို့က အကုန်အပ်၊ တချို့က တစ်စိတ်
တစ်ပိုင်းအပ်၊ သလောက်သာကွာသည်။ စင်စစ် သူတို့ရသောလခမှာ၊ သူတို့မိဘ
များ၏ပင်စင်လစာထက် အများကြီးပိုနေပြီဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်ဝင်ခါစ အဆင့်
မှာပင် လခအတော်ကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ဘင်္ဂလားစံတော်ချိန် ညနေ ၆ နာရီဝန်းကျင် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိုက်ခရိုဆော့
ဆက်ရှင်တွင်၊ ကျွန်တော် ဟိုငေးဒီငေး လျှောက်နေမိသည်။ အိန္ဒိယလူမျိုး
ကောင်မလေးတွေ၊ ကောင်မလေးတွေ တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် ရောက်လာသည်။
သူတို့အလုပ်ဝင်ချိန် ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။ အမေရိကမှာဆိုလျှင်တော့ ငိုသောက်ယံ
ဖြစ်လိမ့်မည်။ အိန္ဒိယနှင့်အမေရိက၊ လုပ်ငန်းချိန်တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်အောင် စီစဉ်
ထားပုံရသည်။ ကျွန်တော်က၊ အိန္ဒိယအမျိုးသား ကွန်ပျူတာကျွမ်းကျင်သူ
တစ်ယောက်ကို စပ်စုကြည့်လိုက်သည်။

"ဒီမှာ အကြာဆုံးတယ်လီဖုန်းပြောချိန်၊ ဘယ်လောက်ရှိလဲ"

စက္ကန့်မဆိုင်း ချက်ချင်းပြန်ဖြေသည်။

"ဆယ့်တစ်နာရီ"

"ဆယ့်တစ်နာရီ၊ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်တယ်၊ ဆယ့်တစ်နာရီ"

သူ့စကားမှန်မမှန်၊ ကျွန်တော် မစစ်ဆေးသာပါ။ သို့နှင့်တိုင်း သူတို့
ဖုန်းစကားတွေ တစ်စွန်းတစ်စကြားရသည်မှာ၊ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းလှသည်။
သူတို့၏အရည်အချင်းကိုလည်း လှစ်ပြနေသလိုရှိသည်။ သူတို့က ကုလားသံနှင့်
အင်္ဂလိပ်စကား မပြော။ ပီဘီ နယူးယော့သားတွေလား၊ လန်ဒန်သားတွေလား
ထင်ရသည်။ အထူးလှေကျင့်ထားဟန်တူပါသည်။ ထို့ထက် တစ်ဖက်တယ်လီဖုန်းမှ
ဘယ်လောက်ကြမ်းကြမ်း ဘယ်လောက်ဆဲဆဲ (ယုတ်စွာဆုံး) အယုတ္တ အနတ္တ
ပြောသည်ဖြစ်စေ၊ သူတို့မျက်နှာမှာအပြုံးမပျက်။ သူတို့အသံမှာ ကြည်ကြည်
လင်လင် ယဉ်ယဉ်တော့တော့...။ ကျွန်တော်ကြားရ မြင်ရသည်များမှ နမူနာ
အချို့ ထုတ်ပြပါမည်။

အမျိုးသမီး အော်ပရေတာတစ်ဦး-

"ကောင်းသောနေ့လယ်ခင်းပါရှင်၊ ကျွန်မ ----နဲ့ စကားပြောပါရစေ..."

တစ်ဖက်မှ ဆောင့်ကြီးအောင့်ကြီးဖုန်းချသွားဟန် တူသည်။

အမျိုးသားအော်ပရေတာ တစ်ယောက်-

"ဟုတ်ကဲ့... ကုန်သွယ်ရေးဌာနက လွယ်ရီပါ။ ကျွန်တော် ဘာများ
အကူအညီပေးရပါမလဲခင်ဗျာ..."

ခေါ(လ)စင်တာမှ အော်ပရေတာလူငယ်အများစုမှာ၊ အနောက်တိုင်း
နာမည်ကိုယ်စီနှင့် ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့အပြောအရ ခုလိုနာမည်မျိုးနှင့်မှ၊ ဥရောပ
အမေရိကန်ဖောက်သည်တွေနှင့်၊ ဆက်ဆံရတာ ပိုအဆင်ပြေသည်ဟုဆိုသည်။
အနောက်တိုင်းအမည်ဆိုရာတွင်လည်း၊ 'ဆူဆန်' တို့ 'ဘော့' တို့လို ခိုးဖိုးတာတာ
ကြီးတွေမဟုတ်။ အပုံစားဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ဖောက်သည်တစ်ယောက်နှင့်
ဖုန်းပြောနေသော၊ အမျိုးသမီးအော်ပရေတာတစ်ယောက်၏အသံကို နားစွင့်
ကြည့်လိုက်ပါ...။

"ဟယ်လို ကျွန်မ အိုင်ဗီ၊ တင်းဘားဂျီရှင်...၊ ခြောက်... လူကြီးမင်း
ခဲလူမှုလုံခြုံရေးနံပါတ်လေး သိချင်လို့ပါရှင်...၊ ဟုတ်ကဲ့... ဟုတ်ကဲ့...
နောက်ဆုံးလေးလုံးကို တဆိတ်လောက် ပြန်ပြောပါလားရှင်...။ ဟုတ်ကဲ့
ရပါပြီ...။ ကျေးဇူးပဲနော်..."

နောက်ထပ် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကမူ၊ မြတင်းပေါက်မှအပြင်ကို
ငေးရင်း အေးအေးဆေးဆေးလမ်းညွှန်နေသည်။ နယူးယော့မှဖောက်သည်ကို
ပြောနေသည်မှာ၊ မန်ဟက်တန်သူလား ထင်ရသည်။

"ဟုတ်ကဲ့ ဒုတိယလမ်းသွယ်၊ နံပါတ် ၇၄...၊ ဟုတ်ကဲ့ပါ။ အဲဒါ
ကျွန်မတို့ ကုမ္ပဏီခွဲပါရှင်..."

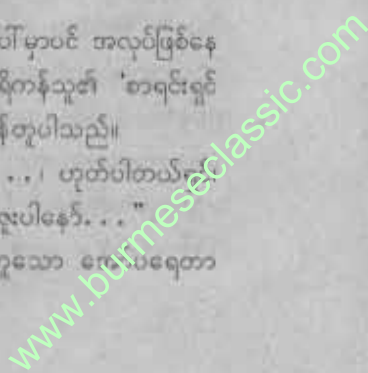
တယ်လီဖုန်းနှင့်၊ ရွေးကွက်ဖွင့်နေသည်ကိုလည်း ဤသို့ကြားရသည်။
ဒီတစ်ခါကြားရသည်က၊ အမျိုးသားအော်ပရေတာ၏အသံ...။

"ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျာ၊ ရွေးအချိန်မှာ APR နဲ့ လူကြီးမင်းဆိုကို၊ ဒီက ခေတ်တစ်
ကပ်လေး အပြန်ဆုံးရောက်လာပါလိမ့်မယ်..."

ဘက်ကီစွဲဝန်ဆောင်မှုမှာလည်း၊ တယ်လီဖုန်းပေါ်မှာပင် အလုပ်ဖြစ်နေ
သည်။ ဘင်္ဂလားမှ အမျိုးသမီးအော်ပရေတာက၊ အမေရိကန်သူ၏ 'စာရင်းရှင်
အပ်ငွေ'(checking account)ကို စစ်ဆေးပေးနေဟန်တူပါသည်။

"ဟုတ်ကဲ့... ခြောက် ခြောက် ငါး... ပါ...၊ ဟုတ်ပါတယ်၊
ခြောက် ၈၁ ဒေါ်လာ ၅၅ ဆင့်...၊ ဟုတ်ကဲ့ပါ၊ ကျေးဇူးပါနော်..."

မနက်စောစောစီးစီး တယ်လီဖုန်းခေါ်မိဟန်တူသော ရှေးပရေတာ

ပလေးကမူ၊ ဤသို့ တောင်းပန်နေစရာသည်။

“အားနာလိုက်တာရှင်၊ ရပါတယ် ရပါတယ်... မနိုးလိုက်နဲ့နော်... နေ့လယ်မှ တစ်ခေါက်ဆက်လိုက်မယ်”

ကွန်ပျူတာဖောက်သွားဟန်တူသော အမေရိကန်မိစ္ဆာကွက်၊ တက်လားသူ က ညွှန်ကြားနေသည်ကိုလည်း ဤသို့ကြားခဲ့ရသေးသည်။

“ဟုတ်ပြီ၊ မောက်(စ)ကလစ်ကို နှိပ်လိုက်ပါ... ဟုတ်ပါပြီရှင်... အဲ... ရပြီ၊ အန်တာခေါက်လိုက်တော့... ဆိုကောနော်... ဆိုကော...”

အမျိုးသမီးအော်ပရေတာ တစ်ယောက်ကမူ၊ ‘ကူညီပါရစေလို့’ ကို တာဝန်ယူထားဟန်တူသည်။

“စိတ်အေးအေးထားပါရှင်၊ အခုချက်ချင်း ဆောင်ရွက်လိုက်ပါမယ်... စိတ်ချနော်၊ စိတ်ချ...”

တစ်ဖက်မှ ဘာပြောလိုက်သည်မသိ။ တယ်လီဖုန်းကိုအသာချရင်း၊ တီးတိုး ခေရုတ်နေသည်ကိုလည်း ကြားခဲ့ရသေးသည်။

“အင်း... ဒီနေ့ ကံမကောင်းပါလား...”

ကွန်ပျူတာပြဿနာတက်နေဟန်ရှိသော အမေရိကန်အမျိုးသမီး၏ အကူအညီတောင်းသံကမူ၊ တစ်ဖက်လူ အသက်စွဲများစေလောက်သည်။

“ဒီလိုပြဿနာမျိုး ကြားပင် မကြားစဖူး...”

“ဘယ်လိုဖြစ်လဲဆိုတာ ပြောပြပါလားဟင်... ရှင်... ဘယ်လိုရယ်၊ မော်နီတာမီးလောင်နေပြီ... ဟုတ်လား”

ယခုအခါ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှ၊ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ချက်များကို ပြန်ကြား ပေးနေကြသော အိန္ဒိယလူမျိုးအော်ပရေတာပေါင်း ၂၄၅,၀၀၀ ယူရိုနေပြီဟုသိရ ပါသည်။ အမေရိကတွင်မူ ဤအလုပ်မျိုးမှာ လခလည်း မကောင်းလှသလို၊ ဂုဏ်သိက္ခာမြင့်သောအလုပ်ဟူ၍လည်း ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ သို့နှင့်တိုင် အိန္ဒိယ တွင်တော့၊ လခလည်းကောင်းသလို သိက္ခာလည်းရှိသည်။ 24 / 7 အပါအဝင် ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့သော ခေါ်(လ)စစ်တာများမှလူငယ်တိုင်းမှာ၊ စမတ်ကျကျ အလုပ်လုပ်နေကြသလို စိတ်နေလည်းမြင့်ကြပါသည်။ ကမ္ဘာတစ်ခြမ်းမှလူများနှင့် အိမ်နီးချင်းမိတ်ဆွေတွေလို စကားစမြည်ပြောရသည်မှာ၊ သူတို့အတွက် စိတ်

လှုပ်ရှားစရာလို ဖြစ်နေဟန်တူပါသည်။

24 / 7 မှအမျိုးသမီးအော်ပရေတာ စီအမ် မက်ဟနာ က၊ သူမအတွေ့ အကြုံကို ဤသို့ပြောပြသည်။

“ကျွန်မဖောက်သည်တွေက အလုပ်အကြောင်းပြောကြရုံသက်သက် မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စတွေကိုပါဖွင့်ပြောပြီး အကူအညီတောင်းကြ တာတွေရှိတယ်။ ဥပမာ-ပိုက်ဆံအိတ်ပျောက်တာမျိုးပေါ့။ ဒီတော့ ကျွန်မ ကလည်း စဉ်းစားရသလောက် အကြံပေးရတာပေါ့...”

‘အိပ်ရာအောက်မှာ တစ်ချက်လောက် ကြည့်လိုက်ပါလားဟင်၊ တစ်ခါ တလေး၊ စိတ်မှတ်က မသိလိုက်ဘဲ ထိုးထည့်မိတာမျိုး ဖြစ်တတ်တယ်လေ...’ ဝါမဟုတ် ခန့်ကတစ်မျိုး ပေါ့...

‘ခါတိုင်းကော၊ ပိုက်ဆံအိတ်ကို ဘယ်မှာထားတတ်သလဲ...’ အဲဒါလေး တစ်ချက်လောက် ပြန်စဉ်းစားလိုက်ပါလား...’

‘သေဖြင့်ပေါ့ရှင်။’

‘အိုကေ... ရှင်အကြံပေးတဲ့အတိုင်းလုပ်ပါမယ်။ အခုလိုကူညီတာ ကျေးဇူးတင်တယ်နော်’ တစ်ဖက်က အသလိုပြန်ပြောရင်း ကျွန်မလည်း ပျော်သွား ရော...

ဆိုမိယာဟုခေါ်သော ခပ်ချောချော အော်ပရေတာပလေးကဆိုလျှင်၊ ဤသို့ပင် ရယ်ရယ်မောမောပြောပြလိုက်သေးသည်။

“တစ်ခါကဆိုရင်၊ ဖောက်သည်တစ်ယောက်က ကျွန်မကို လက်ထပ်ပါ ရစေတဲ့၊ ဟင်း... ဟင်း...”

ဆိုမိဆန်ဝါမှာ၊ ဒယ်လတာခေါ်(လ)စစ်တာရှိ ပစ္စည်းပျောက်၌နမူ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူမကလည်း စိတ်ထဲစွဲနေသည့်အတွေ့အကြုံတစ်ခု ကို၊ ခုလိုပြန်ပြောပြသည်။

“အဲဒီအမျိုးသမီးရဲ့အသံက ဟုန်လို့ ဖုန်းပြောရင်း ငိုနေသလားထင်ရ တယ်။ အင်း... ငိုမယ်ဆိုလည်း ငိုချင်စရာပေါ့ရှင်။ သူက လေယာဉ်ခရီးစဉ် နှစ်ခု ဆက်တိုက်သွားခဲ့တာ။ အိမ်ပြန်ရောက်မှ အိတ်ပျောက်ပုန်းသိတော့၊ ဘယ် လိုက်ရမှန်းမသိတော့ဘူးလေ။ အိတ်ထဲမှာက သူ့သမီးရဲ့သတို့သမီးဝတ်စုံနဲ့ လက်ထပ်လက်စွပ် ပါသွားတယ်ဆိုလားပဲ... ကျွန်မလည်း တက်နိုင်သလောက် ခုံစမ်းမေးမြန်းပါတယ်။ ဘာသတင်းမှမရဘူး။ စိတ်မကောင်းလိုက်တာရှင်...”

ထန်ဝါ၏အတွေ့အကြုံကရ၊ ဖောက်သည်တော်တော်များများမှာ ဒေါ်

ကြီးကြသည်ဟု ဆိုသည်။

“မုန်းခေါ်လိုက်ပြီဆိုတာနဲ့ သူတို့စပြောကြတာက ‘ကျွန်ုပ်တို့ကိုအမြန်ဆုံး ပြန်ရချင်တယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ဘယ်မှာလဲ’ တဲ့လေ။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ သူ့နာမည်တောင် မနည်းမေးယူရတာ။ ‘ဟုတ်ကဲ့ပါ။ အတတ်နိုင်ဆုံးကြိုးစားပေးပါမယ်။ လူကြီးမင်း အမည်လေးသာ၊ တစ်ဆိတ်လောက်အပိန်ရှိပါရှင်...’ ပေါ့။ ဒါနဲ့တောင် တချို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့ဘယ်မှာလဲ’ လို့အော်တတ်ကြသေးတယ်”

တစ်ခါတလေကျတော့လဲ၊ ရယ်ရမလို့ငိုရမလို့မျိုး တွေကြုံရတတ်သည် ဟုဆိုသည်။

“ဖောက်သည်တစ်ယောက်က ကျွန်မကိုမေးဖူးတယ်။ ‘ခင်ဗျား ဘယ် တိုင်းပြည်ကလဲ’ တဲ့။ ‘အိန္ဒိယ’ လို့ ကျွန်မကပြန်ဖြေတော့၊ သူက ‘အင်ဒီယာနာ’ လားတဲ့ရှင်။ အိန္ဒိယဆိုတဲ့တိုင်းပြည်ကို မကြားဖူးကြဘူးထင်ပါရဲ့။ ‘ပါကစ္စတန်နဲ့ ကပ်လျက်တိုင်းပြည်ပါ’ လို့ ရှင်းပြလိုက်ရတယ်”

သူတို့အလုပ်မှာ ဘာမျှပညာသားမပါ၊ ငြီးငွေ့စရာဟုထင်ရသည့်တိုင် အပြိုင်အဆိုင်တွေကား များလှသည်။ ဤသည်မှာ လခခကောင်းသည့် တစ်ချက် တည်းကြောင့်တော့ မဟုတ်တန်ရာ။ အလုပ်ချိန်က ညဖြစ်သည်ပို့၊ နေ့ဘက် တစ်ချိန်လုံးအားနေရာ၊ ပညာရှာခိုင်သောကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဘဝ ခရီးကို မြင့်သထက်မြင့်အောင်တက်ရေးတွင်၊ ဤအလုပ်ကလေးမှာ ပထမဆုံး ‘တက်ခုံ’ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤသဘောကို 24 / 7 ကို ပူးတွဲတည်ထောင်သူနှင့် ဝိစီးအိုဖြစ်သူ၊ ပီဇီခါနန်က ပြောပြသည်။

“စာခုဆိုရင် ဘင်္ဂလား၊ ဟိုက်ဒရာဘတ်နဲ့ ချန်နိုင်းမှာဖြန့်ထားတဲ့ ကျွန်တော်တို့လုပ်ဖော်တိုင်ဖက်တွေ လေးထောင်လောက်ရှိမယ်ဗျ။ သူတို့အားလုံး ဒေါ်လာ ၂၀၀ လောက်နဲ့ စတင်လုပ်စင်ကြတာပေါ့ဗျာ။ အဲ- ခြောက်လလောက် ကြာတော့၊ ဒေါ်လာ သုံး-လေးရာ ရရော၊ ခန့်စရိတ်၊ နေ့လယ်စာ၊ ညနေစာနဲ့ တခြားအသေးသုံးတွေလည်း သပ်သပ်ပေးသေးတယ်လေ။ ပြီးတော့၊ အသက် အာမခံစရိတ်တို့၊ မိသားစုဝင်တွေအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတို့လည်း ရှိသေးတယ်။ လုပ်ပျော်တာပေါ့ဗျာ...”

အထွေထွေထောက်ပံ့ကြောအားလုံးနှင့် ပေါင်းလိုက်လျှင်၊ အော်ပရေတာ အသစ်စက်စက်တစ်ဦး၏လစာမှာ ဒေါ်လာ ၅၀၀ လောက်ရှိပြီး၊ ခြောက်လ အတွင်း ဒေါ်လာ ၆၀၀ မှ ၇၀၀ အထိဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ထို့ထက်၊ လူတိုင်း အတွက် ဘောနပ်ခံစားခွင့်လည်းရှိသေးသည်။ အချို့သောဘောနပ်ဆိုလျှင် မူရင်း

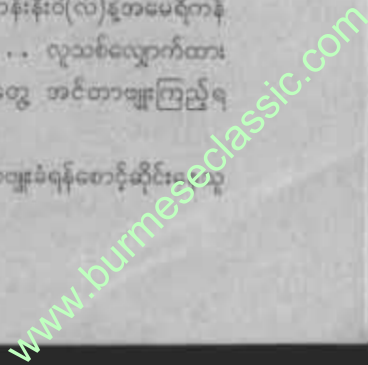
လစာ၏ ၁၀၀ရာခိုင်နှုန်းအထိပင်ရှိသည်။ ဤသို့ အစစအဆင်ပြေနေသည်ထက် ပိုအရေးကြီးသည်မှာ၊ ပညာရှာချိန်ကောင်းကောင်းရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

“အော်ပရေတာတွေထဲက ၂၀ရာခိုင်နှုန်းလောက်ဟာ ‘ဘီဇနက်ဒီဂရီ’ ဒါမှမဟုတ် ‘ကျွန်ပျူတာသိပ္ပံဒီဂရီ’ တစ်ခုခုရရှိ ကျောင်းတက်နေကြတဲ့ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားတွေဗျ။ အဲ... သုံးပုံတစ်ပုံကျော်ကျော်လောက်ဆိုရင်၊ ‘ဘီဇနက်’ ဒါမှမဟုတ် ‘ကျွန်ပျူတာသင်တန်း’ တက်နေကြတာများတယ်။ အိန္ဒိယမှာ အသက် ၂၀ ခန်းကျင်လူငယ်တိုင်းဟာ၊ ပညာရှာဖို့ သဲကြီးမဲကြီးဖြစ်နေကြတာပေါ့။ တစ်ဦးချင်း၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး မြင့်သထက်မြင့်အောင်လုပ်ဖို့၊ အပြိုင်ကြိုးစား နေကြတာ။ ဒါကို၊ မိဘတွေရော ကုမ္ပဏီတွေကပါ၊ တတ်နိုင်သလောက် အား ပေးကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကုမ္ပဏီက၊ ကမကထလုပ်ပြီးဖွင့်ထားတဲ့ MBA သင်တန်းတစ်ခုလည်း ရှိသေးတယ်။ စနေ၊ တနင်္ဂနွေတွေဆိုရင် တစ်နေ့ကုန် ကလပ်(စ)တွေရှိတယ်လေ။ ဒီမှာက၊ တစ်ပတ်မှာငါးရက် အလုပ်လုပ်ကြတယ်။ တစ်နေ့ ရှစ်နာရီ၊ နေ့ခင်း ထမင်းစားချိန်တစ်နာရီအပြင်၊ ၁၅ မိနစ် နှစ်ကြိမ်လောက် အနားပေးထားသေးတယ်”

ခါနန်၏ပြောစကားအရ၊ ခေါ်(လ)စင်တာအော်ပရေတာအလုပ်၏ စနစ်ပွင့်မှုကို၊ ခန့်မှန်းနိုင်စရာရှိပါသည်။ 24 / 7 ခေါ်(လ)စင်တာတစ်ခုတည်းမှာပင်၊ နေ့စဉ်လျှောက်ထားသူပေါင်း ၇၀၀ ခန့်ရှိသည်ဟု သိရသည်။ သူတို့ထဲမှ ၆ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကိုသာ၊ လက်တွေ့အလုပ်ပေးနိုင်သည်။ ဤနေရာတွင်၊ ဘင်္ဂလားရှိ အမျိုးသမီးကောလိပ်တစ်ခုမှ လူသစ်ရွေးချယ်ရေး ဆက်ရှင်တစ်ဦးမြင်ကွင်းကို အနည်းအကျဉ်းမျှ ဖိတ်ဆက်ပေးလိုသည်။

- လူသစ်စုဆောင်းသူ ၁ - မင်္ဂလာပါ သမီးတို့
- ကျောင်းသူများ(သံပြိုင်) - မင်္ဂလာပါ ဆရာမ
- လူသစ်စုဆောင်းသူ ၁ - နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းတွေက သူတို့အတွက် လူသစ်စုဆောင်းပေးဖို့၊ ဆရာမတို့ကို တာဝန် ပေးထားတယ်လေ။ ဒီနေ့ တို့ရဲ့ အဓိကဖောက် သည်တွေကတော့၊ ဟန်းနီးဝဲ(လ)နဲ့အမေရိကန် တွန်လိုင်းပေါ့။ ကိုင်း... လူသစ်လျှောက်ထား တဲ့သူတွေနဲ့၊ လက်တွေ့ အင်တာဗျူးကြည့်ရ တောင်။

လျှောက်လွှာစာရွက်လေးတွေကိုရှိ၊ အင်တာဗျူးခရန်စောင့်ဆိုင်းနေသူ

အမျိုးသမီးငယ်ဆယ့်နှစ်ဦးခန့်ရှိသည်။ သူတို့တစ်တွေ၏ 'ဗျူးပုံ'ကို နမူနာ ထုတ်ပြပါဦးမည်။

လူသစ်စုဆောင်းသူ ၁ - သမီးက၊ ဘယ်လိုအလုပ်မျိုး လုပ်ချင်တာလဲ။
လျှောက်ထားသူ ၁ - စာရင်းအင်းအလုပ်ဆိုရင်တော့ သမီးနဲ့ ပိုအဆင် ပြေမယ်ထင်ပါတယ်ရှင်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်လိုအလုပ် မျိုးဖြစ်ဖြစ်ပါ။ ပေးသမျှတာဝန်ကို တတ်နိုင်သ လောက်၊ မကျင့်နိုင်ဘဲကြိုးစားပါ့မယ်။

လူသစ်စုဆောင်းသူ ၁ - စကားပြောရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုရှိပေစေ ကွယ်၊ ဟုတ်လား။ သမီးကြည့်ရတာ စိတ်လှုပ် ရှားနေပုံပဲ...။ ကိုင်း...။ ကိုင်း...။ သမီးကို အလုပ်လေးတစ်ခု ခိုင်းကြည့်မယ်၊ ကြိုးစားလုပ် ဟုတ်ပြီလား၊ ပြီးမှ ပြန်တွေ့ကြတာပေါ့။

လူသစ်စုဆောင်းသူ ၂ - ကဲ... သမီးအကြောင်းက စပြော...။
လျှောက်ထားသူ ၂ - ကျွန်မ၊ SSC စာမေးပွဲကို ဂုဏ်ထူးနဲ့တောင်ပါ တယ်။ ကျွန်မရဲ့ ဗျမ်းမျှရမှတ်က ၇၀% ပါ။ (SSC မှာအမေရိကန် SAT လိုစာမေးပွဲမျိုး ဖြစ် သည်။)

လူသစ်စုဆောင်းသူ ၂ - ဖြေးဖြေးပြောသမီး၊ စိတ်ကိုငြိမ်ငြိမ်ထား...၊ အေးဆေးပေါ့...။

လျှောက်ထားသူတစ်ယောက်ကို လက်ခံလိုက်ပြီဆိုသည်နှင့်၊ သင်တန်း တက်ရပါလိမ့်မည်။ သင်တန်းကာလအတွင်းမှာပင် လခပေးထားသည်။ ယေဘုယျ အားဖြင့် သင်တန်းတွင်ဘာသာရပ်နှစ်ခု ရှိသည်။ တစ်ခုမှာ သက်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီ အလိုက်၊ အိုင်အမ်အယ်လ်အယ်အယ်များကိုမိတ်ဆက်ပေးဖို့ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ ဘာသာရပ်မှာ၊ အသံထွက်ကိုအဓိကသင်ပေးသော စကားပြောသင်တန်း ဖြစ်သည်။ accent neutralization class ဟုခေါ်သည်။ အင်္ဂလိပ်စကားကို အိန္ဒိယ လေသံဖျောက်ပြီး၊ မိမိတာဝန်ယူရမည့်စေသ (အမေရိကန်၊ သို့မဟုတ် ကနေဒါ၊ သို့မဟုတ် ဥရောပတစ်ခုခု)လေယူလေသိမ်းနှင့် အသံထွက်တတ်စေအောင်၊ ဦးစားပေး သင်ကြားသည်။

ကျွန်တော်ရောက်သွားချိန်တွင်၊ ဗဟိုအမေရိကလေသံနှင့် အသံထွက် တတ်အောင်သင်ပေးနေချိန် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာသုံး အသံထွက်သင်တန်းနှင့်

ရေထားသောစာပိုဒ်တစ်ခုကို ဆရာမက နမူနာဖတ်ပြနေသည်။ အထူးသဖြင့် 'i' သံကိုဖော့ပြီး၊ 'r' သံကိုလျှာလိပ်တတ်ဖို့ ကြိုးစားသင်နေသည်။

ဆရာမလေးမှာ မိခင်လောင်းတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ရိုးရာဆာရီကိုဝတ်ထား သော်လည်း၊ သူမအသံထွက်မှာ တကယ့်အမေရိကန်မလေးနှင့် ဘာမှမခြား...။

"အမေရိကန်အသံထွက်က၊ အင်္ဂလိပ်တွေလို တိုတိုပြတ်ပြတ်နဲ့ရှင်းရှင်း လင်းလင်းကြီး၊ မဟုတ်ဘူးကွဲ့။ ခပ်ပြားပြား ခပ်ဝါးဝါးနဲ့၊ ပိုမြန်တယ်။ ဟောဒီလို" သူမက 'ဘီ' သံတွေဖော့ဖော့သီသီပါသော ဝါကျတစ်ကြောင်းကို၊ အမေရိကန်လေသံနှင့် ရွတ်ပြသည်။

"Betty bought a bit of better butter"

ဆက်လက်၍၊ ခဲခဲကပ်ကပ်အသံတွေနှင့် ဖွဲ့ထားသော စာပိုဒ်တစ်ပုဒ်ကို၊ ရွတ်ပြပြန်သည်။ ထိုစာပိုဒ်ထဲတွင်၊ turtle, bottle, vattle, ladle, noodles ဆိုသော 'အဲ(လ)' သံတွေ၊ ဖော့ဖော့သီသီပါသည်။

"ကိုင်း...။ ဒီစာပိုဒ်ကို ဆရာမက တစ်ခေါက်ဖတ်ပြမယ်၊ ပြီးတော့ မင်းတို့တစ်ယောက်ချင်း ဖတ်ပြရမယ်"

ဆရာမအသံနောက် လိုက်သွားမိသောကျွန်တော်မှာ၊ တိမ်မြန်ရောက် သွားသလိုဖြစ်သွားသည်။ စာပိုဒ်ဆုံးသည်နှင့်ဆရာမက၊ သူတပည့်တွေကို စိန်ခေါ် လိုက်သည်။

"ကိုင်း...။ သူရဲကောင်းရွေးမယ်ဟေ့...။ ဘယ်သူစမတ်မလဲ"

တပည့်မတွေအလှအယက် ဖတ်ကြသည်။ အမေရိကန်အသံနှင့် တူ သထက်တူအောင်၊ 'လျှာ'ကို စက်တပ်၍ ရွတ် ဒက် ရွတ် ရွတ် ရွတ်ပြနေသော သူတို့လေးတွေ၏အသံများကြားတွင်၊ ကျွန်တော်ပါပျော်လာသည်။ ဖွဲ့ကြည့်ပရိ သတ်တစ်ယောက်လို့ ကျွန်တော်ငြိမ်မနေနိုင်တော့ပါ။ ဆရာမလေးကို ခွင့် တောင်းရသည်။

"ဆရာမခွင့်ပြုမယ်ဆိုရင်၊ စောစောကစာပိုဒ်လေးကို ကျွန်တော်လည်း ဖတ်ကြည့်ချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က မင်နီဆိုးတားဇာတိလေ..."

"ဟာ...။ သိပ်ကောင်းတာပေါ့ မစ္စတာဖရိုင်းမင်းရယ်၊ ကိုင်း...။ သမီးတို့နားထောင်ကြဟေ့၊ ဟောဒါ ဖော်ဂျီဂျင်နယ်မင်နီဆိုးတားအသံ"

စာပိုဒ်ဆုံးသည်နှင့်၊ ဓမ္မာရုံလင့်မထားသော လက်ခုပ်ကြဘာသံကြီးကို ကြားလိုက်ရသည်။ ဆရာမက၊ ကျွန်တော်လက်ကိုဆုပ်၍ အားရပေးရကော့ဇူစကား ဆိုသည်။ ကျွန်တော်တစ်သက်တာ ကြားခဲ့ဖူးသမျှလက်ခုပ်သံများထဲတွင်၊ အာရုံစိုက်

ဟုဆိုချင်ပါသည်။

အပြားကမ္ဘာကြီးတွင် မြင်မြင်ဆိုင်ဆိုင်ကြီးမြိုင်နိုင်စေရန်၊ လေသံတွေ ခပ်ပြားပြားဖြစ်အောင်လေ့ကျင့်ရသည်များ ခပ်ကြောင်ကြောင်ဟုထင်စရာ ခိုကောင်း ရှိပါလိမ့်မည်။ သို့နှင့်တိုင် သူတို့လေးတွေ၏ထက်သန်သောစိတ်နှင့် တက်ကြွ လှသောအားထုတ်မှုကို မြင်နေရရာ၊ ကျွန်တော့်မှာ သူတို့ကိုအထင်မကြီးဘဲ မနေ နိုင်။ လေယူလေသိမ်းတစ်ချက် ကမ္ဘာဆန်လာသည်နှင့်၊ အောင်မြင်မှုလေ့ကား ဆန်တစ်ခုပေါ် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ခြေချနိုင်လိမ့်မည်ဟု၊ စွဲစွဲမြဲမြဲယုံကြည်ထားကြ ဟန်တူပါသည်။

အင်ဖိုဆစ်စီအီးဘို နလီခါလီ (သူဦးဆောင်သော ခေါ်(လ)စင်တာတစ်ခု လည်းရှိသေးသည်) တ၊ အိန္ဒိယလူငယ်တို့၏ စိတ်သဘာဝအခြေအနေကို ဤသို့ ရှင်းပြသည်။

“ဖိစီးမှု အတော်ကြီးတဲ့ပတ်ဝန်းကျင်လို့ ဆိုရမှာပေါ့ဗျာ။ နေ့ရောညရော အလုပ်လုပ်တာမျှား အဲ... နောက်တစ်နေ့မှီးလင်းတော့လည်း အလုပ်ထိ ရောက်ရော... ဒါပေမဲ့ တုံ့ပြန်မှုကောင်းတာက၊ ဒီချာတိတ်တွေ တစ်ချက်မပြုကြ ဘူးဗျ။ သူတို့ဘဝမှာ ဖိစီးမှုရှိတယ်ဆိုရင်လည်း၊ ဒါဟာအောင်မြင်မှုကိုဆာလောင်တဲ့ ဖိစီးမှုပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ သူတို့က ဘာခိန်ခေါ်မှုတွေလားမလဲလို့တွေးပြီး၊ လန့်နေ ကြတာမဟုတ်ဘူးဗျ။ ဘယ်လိုရင်ဆိုင်မလဲလို့ပဲ စဉ်းစားနေကြတာ။

ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့သမျှ ခေါ်(လ)စင်တာများမှလွှဲလွှဲအော်ဝေရတာများ နှင့်စကားပြောပြောကြည့်ရာ၊ နလီခါလီပြောပြသောစိတ်သဘာဝကို ရှင်းရှင်း လင်းလင်းကြီး မြင်လိုက်ရပါသည်။ အခြားသော ခေတ်မီရေးလွှဲလွှဲကြီးများလိုပင် အောက်ဆို့ဆင်း(outsourcing)သည်လည်း အစဉ်အလာနှုန်းစံများနှင့် ဘဝဟန် ပန်များကို အရှိန်နှင့်တိုက်စားနေသည်။ အိန္ဒိယပညာတတ်များမှာ ဆိုရှယ်လစ် ဗျူရောကစီနှင့်၊ နှစ်ရှည်လများယှဉ်ပါးခဲ့သူများဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်ကဆိုလျှင်၊ အိပ်မက်ကြီးကြီးမက်လိုသူတိုင်း ချစ်ခင်မြတ်နိုးရာများနှင့်ဝေးရမလို ရှိခဲ့သည်။ ယခု၊ ဤလို့မဟုတ်တော့ပါ။ သူတစ်ပါးနိုင်ငံသွား၍ ဘဝကို 'တစ်' ကပြန်စရာ မလိုတော့ပါ။ မိမိတတ်မှာပင် အိမ်ကွာအိမ်မကွာ၊ ချစ်ခင်နှစ်သက်သူများနှင့် ခွဲခွာ စရာမလိုတော့ဘဲ၊ အိပ်မက်လွှဲလွှဲနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့တာလုပ်ငန်းခွင် တွင် 'ဂလိုဘယ်'ဝန်းကျင်မှာ ရှင်သန်ရသော်လည်း၊ အလုပ်ဆင်း အိပ်ပြန်ရောက် သည်နှင့် အိန္ဒိယဝန်းကျင်သို့ပြန်ရောက်ရပြီ ဖြစ်သည်။ ဤသည်ပင် 'အောက်ဆို့ ဆင်း'က၊ ဆောင်ယူပေးလိုက်သော ကမ္ဘာပြားကျေးဇူးဖြစ်တော့သည်။

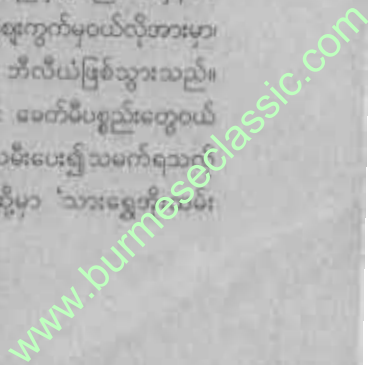
24 / 7 မှာအမျိုးသမီးမန်နေဂျာတစ်ဦးဖြစ်သူ အင်ဒိုအန်နီခရစ်ရှန်က၊ သူမဘဝအချိုးအကွေ့ကို စားမြုံ့ပြန်ပြန်ပြသည်။

“ကျွန်မ MBA သင်တန်းတက်ပြီးပြီ။ ရည်ရွယ်ချက်က GMAT ဖြေပြီး အမေရိကန်တက္ကသိုလ်တစ်ခုခု တက်မယ်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ မတတ်နိုင်ပါဘူးရှင်။ ကျွန်မ ဒီဘာက၊ သူဌေးမှမဟုတ်တာ။ ခုတော့ ဟန်ကျသွားပြီရှင်...။ ကမ္ဘာလုံး စီးပွားရေးကြီးက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်လားဟုလေ။ ကိုယ့်အိမ်မှာကိုယ်နေရင်း နိုင်ငံစုံ စီးပွားရေးမှာဝင်ကစားလို့ရပြီ။ ပေါင်မုန့်နဲ့ဒီဒီခဲမစားဘဲ၊ ချာပါတီနဲ့ပဲဟင်းသောက် ပြီး ခေတ်မီလို့ရနေပြီ။ ကျွန်မအတွက် အမေရိကသွားစရာ မလိုတော့ပါဘူး။ အရင်က ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်းဆိုတာကို အဝေးကနေမျှော်ကြည့်ရတာ။ အခု ကျွန်မတို့ဆီရောက်လာပြီလေ...။”

သူမ၏ လက်ရှိလူနေမှုအဆင့်မှာ အမေရိကန်တွေနှင့်မကွာလှတော့ပါ။ ကိုယ်ပိုင်တိုက်ခန်းရှိသည်၊ ကိုယ်ပိုင်ကားရှိသည်၊ ဂလိုဘယ်ပညာကိုင်ပြီး ဂလိုဘယ် ရှေးကွက်တွင် ကျကျနေနေ ပလေးနိုင်ပြီ။ လာခြင်းကောင်းသော 'အောက်ဆို့' ပေထကား...။

အောက်ဆို့ကြောင့်၊ ကျွန်တော်တို့ဝန်ဆောင်မှုအလုပ်တွေ အိန္ဒိယရွှေ့ ကုန်ရာ၊ မထိတ်သာမလန့်သာ မျက်ကလူးဆန်ပြာဖြစ်နေကြသော အမေရိကန် တွေ အတော်ရှိပါသည်။ ကျွန်တော့်အမြင်၊ သူတို့တစ်တွေမှာ အစိုးရိပ်ကြီးသလား လင်သည်။ 24 / 7 ခေါ်(လ)စင်တာတွင်လျှောက်ကြည့်ရင်း၊ သူတို့၏စိုးရိမ် သောကများ ခြေခြေမြစ်မြစ်မရှိလှဟုစဉ်းစားမိသည်။ ကြည့်ပါ...။ အားလုံး သုံးနေကြသည့်ကျွန်ုပ်တို့တာက 'ပိုက်ခရိုဆော့ဝင်းရီး'၊ ချစ်(ပ)ပြားတွေက 'အင် တယ်(လ)ဒီဂိုင်း'၊ တယ်လီဖုန်းမှာ 'လူးဆန်း'၊ လေအေးစက်က 'ကယ်ရီယာ' ပြောရလျှင် ရေသန့်ပုလင်းပင် 'ကုတ်' တံဆိပ်နှင့်ဖြစ်သည်။

ဝန်ဆောင်မှုအလုပ်တွေ အိန္ဒိယရောက်ကုန်သည်မှာမှန်ပါသည်။ သို့နှင့် အမျှ အမေရိကန်ကုန်စည်တွေ ကွဲကွဲရေပါဖြစ်သွားသည်မှာလည်း အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ ကိန်းဂဏန်းအတိအကျပြောရလျှင် အိန္ဒိယရှေးကွက်မှဝယ်လိုအားမှာ၊ ၁၉၉၀ က ၅၀၀ လာ ၂. ၅ ဘီလီယံရှိရာမှ ၁၉၉၀ တွင် ၅ ဘီလီယံဖြစ်သွားသည်။ အောက်ဆို့ကြောင့် အိန္ဒိယခေတ်မီလာသည်။ ထို့ကြောင့် ခေတ်မီပစ္စည်းတွေဝယ် အား တက်ကုန်သည်။ တယ်သုဘယ်သူမှ မနစ်နာပါ။ သမီးပေး၍ သမက်ရသလို မျိုးသာဖြစ်သည်။ ဤအိမ်မှာအရဆိုလျှင် အောက်ဆို့မှာ 'သားရွှေအိမ်မီး လာသည့်ကိန်း' ဟုဆိုနိုင်လိမ့်မည်ထင်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သောကိစ္စနှင့် မော်တော်ကားထုတ်လုပ်ရေးတွင်၊ ဂျပန်က အမေရိကကို ဖြတ်ကျော်တတ်နေစဉ်လောက်က ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤကိစ္စနှင့်ဆက်စပ်ပြီး ကျွန်တော် ဆောင်ပါးတစ်ပုဒ်ရေးခဲ့ဖူးသည်။ ကျွန်တော်နှင့်ကိုးနှစ်အရွယ် သမီးလေးတို့ ဝိမ်းကစားကြသည့်အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ ဝိမ်းထံမှတတ်လိုက်ကြီးကားပွဲစား ဆန်ဒီယာဂိုကိုယ်စား၊ 'ကမ္ဘာပတ်၍ ကားရှာရသည့် ကစားနည်း' ဖြစ်ပါသည်။ ကားပွဲစားတွေ ဝက်ထရွိုက်သို့သွားလေ့ရှိသည်ကို ဝိုင်းတိုးရိပ်တိပ်ပြလို၍ ကျွန်တော်က သမီးလေးကို မေးခွန်းတစ်ခု မေးလိုက်သည်။

"မော်တော်ကားတွေ ဘယ်နိုင်ငံကထုတ်လုပ်လဲ သမီး"

"ဂျပန်ကပေါ့"

"အိုး . . ."

သမီးလေးအဖြေကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ ကိုယ့်နဖူးကို ဖျတ်ခနဲခိုက်လိုက်မိသည်။ ဘက်လားအခြေစိုက် ဂလိုဘယ်စီးဂဲ(လ)ဆော့ဝဲ(လ) ဒီဇိုင်းကုမ္ပဏီသို့ ရောက်သွားသောအခါ၊ ကျွန်တော့်မှာ ဆိုခဲ့ပါဖြစ်ရပ်လေးကိုသတိမရဘဲ မနေနိုင်၊ ဂလိုဘယ်စီးဂဲ(လ)မှစေ့ကွတ်မန်နေဂျာ ရာဂျက်ရိုက သူနှင့်အမေရိကန်စီအီးတီတစ်ယောက် အပြန်အလှန် တယ်လီဖုန်းပြောကြသည်ကို ပြန်ပြောပြသည်။ သူ့ကို အိန္ဒိယဆော့ဝဲ(လ)ကုမ္ပဏီမှဟု သိသောအခါ တစ်မက်မှအမေရိကန်ဘီဇနက်သမားက 'နမစတေး' ဟုနှုတ်ဆက်လိုက်သည်ဟု ဆိုသည်။

"လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်-သုံးနှစ်လောက်ကဆိုရင် အမေရိကန်တွေက ကျွန်တော်တို့ကို သိပ်ဆေးမော်ကြော့ဖက် လုပ်ချင်ကြတာ မဟုတ်ဘူးဘူး။ 'နမစတေး' ဆိုတဲ့ ဟိန္ဒူနှုတ်ဆက်စကားကိုသိတဲ့လူဆိုလို့ မရှိသလောက်ရှားလိမ့်မယ်။ ခုတော့ အခြေအနေက သိတဲ့အတိုင်းပဲလေ . . ."

ဆော့ဝဲ(လ)ထုတ်လုပ်ရေးတွင် အိန္ဒိယသားတွေ၊ အဘယ်မျှ စနိုးတက်နေသည်ကို ကျွန်တော်သိပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာသာ မြေးမလေးတစ်ယောက် ရှိလျှင်၊ ယခုလိုမေးလိမ့်မည်ထင်သည်။

"အိန္ဒိယဆိုတာ၊ ဆော့ဝဲ(လ)တွေလုပ်တဲ့နိုင်ငံပေါ့နော် ဘိုးဘိုး"

ပြောရလျှင်၊ မြေးမလေးထင်ထားသလိုတော့လည်း မဟုတ်ပါ။ ဆော့ဝဲ(လ)အသစ်ဖြစ်စေ၊ မည်သို့သော ပစ္စည်းအသစ်အဆန်းပင်ဖြစ်စေ၊ စက်ဝန်းတစ်ခုကို ဖြတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ပထမဆုံး၊ အခြေခံသုတေသနအဆင့် ရှိမည်။ နောက် အသုံးချသုတေသန လာမည်။ ပြီးလျှင် ဥပမာကဲ့သည့်အဆင့် (incubation) ဒီဇိုင်းဆင်သည့် အဆင့်၊ စမ်းသပ်ထုတ်လုပ်သည့်အဆင့်၊

စေ့ကွတ်တင်သည့်အဆင့်၊ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းရေးအဆင့် စသဖြင့် လာလိမ့်မည်။ အဆင့်အသီးသီးကို အထူးပြုလုပ်ကိုင်ရသည်ဖြစ်ရာ၊ တိန္ဒိယဖြစ်စေ တရုတ်ဖြစ်စေ ရုရှဖြစ်စေ မည်သည့်နိုင်ငံတွင်မှ၊ အဆင့်အားလုံးအတွက် ကျွမ်းကျင်အလုပ်အင်အားစု ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ တစ်ခုပဲရှိသည်။ နိုင်ငံအလိုက် သုတေသနပိုင်း အားကောင်းလာသည်နှင့်၊ အဆင့်တော်တော်များများတွင် ခေရာပိုရနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ယခင်က လိုပစ္စည်းတစ်ခုကို၊ နိုင်ငံတစ်ခု-နှစ်ခုမှ အစအဆုံးစီစဉ်ထုတ်လုပ်သည့်ခေတ်မျိုး မရှိနိုင်တော့ပါ။ အမေရိကနှင့်ဥရောပ တုမ္ပဏီများမှ သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်၊ ရုရှားတို့သို့ အောက်ဆို့လုပ်လာသည်များ၊ ဤသဘောပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ပင်၊ အပြားကမ္ဘာ၏ ထူးခြားချက်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ 'ဂလိုဘယ် သပွဲလိုင်းချိန်း'(global supply chain) ပေါ်ထွက်လာသည်ဖြစ်စဉ်ဟု ဆိုပါသည်။

ကာနတကာပြည်နယ်အစိုးရ အင်တော်မေးရှင်းတက္ကသိုလ်တို့မှအထုတ်ပြန်ကြေညာချက်အရ ဆစ်ကို အင်တယ်(လ) တိုင်တီအမ်၊ တက္ကဆပ်အင်စတုမင့်နှင့်ဂျီအီးကုမ္ပဏီများ၏ အိန္ဒိယယူနစ်များမှ၊ အမေရိကန်မူပိုင်ခွင့်မှသို့ တင်ထားသော မူပိုင်ခွင့်လျှောက်လွှာပေါင်း ၁,၀၀၀ ခန့်ရှိနေပြီဟုသိရသည်။ တက္ကဆပ်အင်စတုမင့် တစ်ခုတည်းကပင်၊ အမေရိကန်မူပိုင်ခွင့် ၂၂၅ ခုရပြီးပြီဟုဆိုသည်။ ဘက်လား အခြေစိုက် အင်တယ်(လ)ကုမ္ပဏီခွဲမှလည်း မြန်နှုန်းဖြင့် ဘဏ္ဍာဘင်ပါယာလက် တက္ကသိုလ်တို့အတွက်၊ မိုက်ခရိုပရိုဆက်ဆာချစ်(ပ)များ တီထွင်ထုတ်လုပ်လျက် ရှိရာ၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင်စေ့ကွတ်တင်နိုင်တော့မည် ဖြစ်သည်။ ဆိုခဲ့ပါမှတ်၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်ထုတ်ပြန်ချက်အရ ဂျီအီးအီဘက်လားရှိ ဂျွန်အက်(စ)ဝဲ(လ၊ဗျ)စင်တာမှ အင်ဂျင်နီယာများတွင်၊ ခလယာဥ်အင်ဂျင်စီရိုင်းသစ်များ တီထွင်ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အိုင်ဒီယာ ရှိနေပြီဟုသိရသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်များအတွင်း ဂျီအီးက အမေရိကရှိ၊ အိန္ဒိယလူမျိုးအင်ဂျင်နီယာများကို၊ ၎င်းတို့မိခင်နိုင်ငံသို့ ပြန်လွှတ်နေပြီဖြစ်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဂျီအီးအီသုတေသနလုပ်ငန်းကို၊ အိန္ဒိယတွင်အောက်ဆို့လုပ်နိုင်ဖို့ ဖြစ်သည်။ ဗစ်ဇက်(စ)ပေါ(လ)များ၊ အိန္ဒိယထိပ်တန်း တက္ကသိုလ်ဂျီကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သော ဝစ်ပရိုတက္ကသိုလ်တို့၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ၏ဌာနချုပ်မှာ အိန္ဒိယတွင် မရှိ။ စီလီကွန်ဝဲလီးတွင် ရုံးထိုင်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဝစ်ပရို၏အမေရိကန် ယောက်သည်များနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ဆက်ဆံနိုင်ရန်ဟု ဆိုပါသည်။ အလားတူ ဂျီအီးအီ ပါဝါဂျင်နရတာဘီဇနက်ကိုဦးဆောင်နေသူ ပြင်သစ်အင်ဂျင်နီယာ

တစ်ဦးကိုလည်း၊ အဆင့်မြင့်စွမ်းအင်သုတေသနလုပ်ငန်းကို ဦးဆောင်နိုင်ရန် အိန္ဒိယသို့ လိုလိုက်ပြီဟုသိရသည်။

ဤသို့ လူများ၊ ကုမ္ပဏီများ၊ ကုန်စည်များ၊ အိုင်ဒီယာများ၊ ကမ္ဘာပတ်နေခြင်းသည်ပင်၊ အပြားကမ္ဘာအိတ်သေသလက္ခဏာများဟု ဆိုနိုင်ကောင်းမည် ထင်ပါသည်။

...

'အောက်ဆို' မုန်းမသိသာဘဲ၊ 'အောက်ဆို' ဖြစ်နေသော အလုပ်တစ်ခုလည်း ရှိပါသေးသည်။ ဤကိစ္စပြောတော့မည်ဆိုလျှင်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကျွန်းတော်မိတ်ဆွေကြီး ဝစ်ဇက်ကု(လ)ကနီအကြောင်းမှ စတင်ပါမည်။ ကု(လ)ကနီမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အစိုးရရုံးတစ်ရုံးမှ အကြီးအကဲဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူတို့ရုံးက ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများဖြင့် အဆင့်မြင့်တက္ကနီလိုဂျီများကို ဆွဲဆောင်နိုင်ဖို့ တာဝန်ယူရသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် သူ့အလုပ်မှထွက်လိုက်ပြီး၊ ကိုယ်ပိုင် ကုမ္ပဏီတစ်ခု ထောင်လိုက်သည်။ သူ့ကုမ္ပဏီအမည်မှာ B2K။ 'ဘရစ်ဝပ်(ခ)' အမည်ရှိဌာနခွဲတစ်ခုလည်း ဖွင့်ထားသည်။ ဘရစ်ဝပ်(ခ)က လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ရှိသော အိန္ဒိယပညာတတ်လူငယ်များကိုစုထားပြီး၊ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းကုမ္ပဏီများ အတွက် လိုအပ်သောသုတေသနတွေ၊ တာဝန်ယူလုပ်ပေးသည်။ အချက်အလက်တွေ ရှာဖွေစုစည်းပေးသည်။ သူတို့ကို 'အဝေးရောက် အလုပ်အမှုဆောင် အထောက်အကူများ (remote executive assistant)' ဟု ခေါ်ပါသည်။ အမေရိကနှင့်ဥရောပရှိ 'ဆုခေါ်အဖွဲ့များ' (Think tank) နှင့်ဆင်ဆင်တူ ခေါ်နိုင်သည်။

အကယ်၍ သင်သည် ကုမ္ပဏီတစ်ခု၏စီအီးအိုဖြစ်လျှင် ဘရစ်ဝပ်(ခ)၏ အဝေးရောက်အထောက်အကူများက သင့်ကိုကူညီဖွဲ့စည်းလှမ်းကြပါလိမ့်မည်။ သင်လိုအပ်သောသုတေသနတွေကို၊ သူတို့ကလုပ်ပေးမည်။ ပါဝါပိုင်တင်ဆက်မှုတွေ ဖန်တီးပေးမည်။ သင်လိုအပ်သမျှအားလုံးကို ညတွင်းမျှင်း အီးပေး(လ)ဖြင့် ပို့ပေးပါလိမ့်မည်။ သည်လိုနှင့် နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် သင် လိုသမျှ သင့်စားပွဲပေါ်ရောက်ပြီးဖြစ်လိမ့်မည်။ ဥပမာ-နယူးယော့စီးတီးမှ စီအီးအိုတစ်ယောက် ဆိုပါစို့...။ ညနေပိုင်း သင် အလုပ်မဆင်းမီ ဘရစ်ဝပ်(ခ)နှင့်ဆက်ပြီး၊ အဝေးရောက် အလုပ်အမှုဆောင်အထောက်အကူများကို တာဝန်ပေးလိုက်ပါ။ နောက်တစ်နေ့ သင် အလုပ်ဆင်းလျှင်၊ သင်လိုသမျှ သင့်စားပွဲပေါ်ရောက်နေပါလိမ့်မည်။

"အမေရိကနဲ့အိန္ဒိယက စံတော်ချိန်မတူဘူးမို့လား၊ အဲဒီတော့ ခင်ဗျား တိပ်နေတုန်း၊ ကျွန်တော့်လူတွေက ခင်ဗျားအလုပ်တွေကို လုပ်ပေးကြမယ်လေ၊ နောက်တစ်နေ့မနက်ဆိုရင်၊ ခင်ဗျားအတွက် အားလုံးအဆင်သင့်ပေါ့... "

ကျွန်တော်နေနေသော ယခုစာအုပ်အတွက်ပင်၊ သုတေသနအလုပ်များ လုပ်စေရန် အဝေးရောက်အထောက်အကူတွေ ငှားပါလားဟု ကျွန်တော့်ကို အကြံပြုပေးသည်။ (ကျွန်တော်ပတ်ဝန်းကျင် ဆယ်ပေပတ်လည်တွင်၊ ရာသက်ပန် အကောင်းဆုံးအထောက်အကူရှိနေပြီဖြစ်ရာ၊ သူကမ်းလှမ်းချက်ကို ကျွန်တော် ငြင်းခဲ့ပါသည်။)

အဝေးရောက် အထောက်အကူတစ်ယောက်ငှားရန် ကုန်ကျစရိတ်မှာ၊ တစ်လ ဒေါ်လာ ၁,၅၀၀ မှ ၂,၀၀၀ အထိရှိသည်။ သူတို့ဖန်တီးပေးနိုင်သော အလုပ်ပမာဏနှင့် အကဲဖြတ်လိုက်လျှင်၊ ထိုကံတန်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ဘရစ်ဝပ်(ခ)အနေနှင့်၊ သူတို့လုပ်ငန်းရှင်သန်နေစေရန်၊ အိန္ဒိယမှပညာတတ် လူငယ်တွေကို စုထားရသည်။ အိန္ဒိယမှာ နှစ်စဉ်ဘွဲ့ရ ၂-၅ သန်း ဖွေးထုတ်နိုင်ပြီး၊ MBA သင်တန်းဆင်း တစ်နှစ် ၈၉,၀၀၀ ခန့်ရှိရာ၊ ပညာရေးသောက်မြစ် ခန်းခြောက်နိုင်စရာပစ္စည်း၊ သို့နှင့်အမျှ၊ မိတ်ဆွေကြီး ကု(လ)ကနီ၏အလုပ်မှာလည်း အစစအဆင်ပြေနေတော့သည်။

"ကျွန်တော်တို့မှာ အဓိကဖောက်သည်ကြီးနှစ်ယောက် ရှိတယ်ဗျ။ တစ်ခုက အမေရိကန်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့၊ နောက်တစ်ခုက အမေရိကန်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘဏ်တွေနဲ့ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ဆောင်မှုကုမ္ပဏီတွေပေါ့ဗျာ။ အားလုံး အမေရိကကပဲ... "

ကု(လ)ကနီ၏ကံအားကို နားထောင်ရင်း 'ပါလီအောက်ဆိုတစ်ယောက်ပါလား' ဟု ကျွန်တော်သဘောပေါက်လိုက်သည်။ သူတို့အဖွဲ့၏ပညာရည် မြင့်သည်နှင့်အမျှ သူတို့တစ်တွေမှာ လက်မလည်အောင်လုပ်ရဖို့ ရှိပါသည်။ သို့အတွက်ကြောင့်ပင် ရင့်ဆက်မပြတ်ပညာသင်ကြားရေးမှာ သူတို့အလုပ်၏ အသက်သွေးကြောဟု ယုံကြည်ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဤသဘောကို ကု(လ)ကနီ၏အလုပ်မစီမံက ဖော်ပြနေသည်။ 'ပညာရှာ ဘယ်မဆုံး' ဟု၏။

...

အိန္ဒိယကိုတွေ့ပြီးသည်နှင့်၊ ကိုလံဘတ်၏ ခရီးစဉ်ပြီးဆုံးသွားခဲ့ပါသည်။ (ဒုက္ခက အိန္ဒိယဟုထင်ခဲ့သော်လည်း၊ အမှန်တကယ် သူတွေ့ရှိခဲ့သောအရာ အမေ

www.burmeseclassic.com

ရိက္ခာသားဖြစ်သည်။) ကျွန်တော်ကတော့ အိန္ဒိယလောက်နှင့် မရပ်တန့်ချင်ပါ။ ကျွန်တော် အိမ်ပြန်ရောက်ပြီးသည်နှင့် ပိုမိုများပြားသော ကမ္ဘာ့ပြားလက္ခဏာများကို ဆက်လက်ရှာဖွေရန်၊ အရှေ့တစ်ခွင်လုံးစူးစမ်းရှာဖွေဦးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်သည်။ သို့ဖြင့်၊ အိန္ဒိယပုပြန်ရောက်ပြီး ချက်ချင်းဆိုသလိုပင်၊ တိုကျိုသို့ထွက်ခဲ့ပါသည်။ တိုကျိုမှာပင် မက်ကင်ဆီကုမ္ပဏီမှ နာမည်ကျော်၊ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဟောင်း ကင်နစ်ချီအိုမေနှင့် တွေ့ဆုံစကားပြောခွင့်ရခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က၊ အိုမေမှာ မက်ကင်ဆီကုမ္ပဏီကို သူ့ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေး 'အိုမေနှင့် အပေါင်းအသင်းများ'ကုမ္ပဏီကို ထူထောင်ခါစဖြစ်သည်။

"အဲဒီမှာ၊ ကျွန်တော် ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးခွန်းထုတ်ရတော့တယ်ဗျ။ ငါဘာလုပ်မလဲဗေ...။ အတိုင်ပင်ခံအလုပ်ကိုဆက်လုပ်လို့ မဖြစ်တော့ဘူးလေ...။"

အိုမေ၏ စကားဖြစ်ပါသည်။ ဂျပန်ရှိ အဆုံးသတ်သိပ်မဟန်လှသော အလုပ်အမျိုးကို၊ တရုတ်ပြည်ရှိ ဂျပန်စကားပြော 'ခေါ(လ)စင်တာ'များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများသို့လွှဲပြီး အပြင်ထွက်ရင်းမြစ်ရှာရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ သူ့စကားကိုကြားရတော့၊ ကျွန်တော်မှာ ကိုယ့်နားကိုပင် မယုံချင်။

"ဘာပြောတယ်ဗျ၊ တရုတ်ပြည်ဟုတ်လား။ ဂျပန်က တရုတ်ကို ကိုလိုနီလုပ်ဖူးတယ်မို့လား။ ခင်ဗျားတို့ထွက်သွားတော့၊ တရုတ်တွေက ခင်ဗျားတို့ကို နာနာကြည်းကြည်း ဖြစ်ကျန်ရစ်ခဲ့တာမို့လား...။"

အိုမေက၊ ကျွန်တော့်အာမေဇိတ်စကားကို အပြုံးဖြင့်ကဲ့ပြန်သည်။

"ခင်ဗျားပြောတာ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ချွန်ထားခဲ့တာ၊ နာကြည်းမှုတစ်ခုတည်းတော့ မဟုတ်ဘူးဗျ။ ဂျပန်စကား ပြောတတ်တဲ့သူတွေလည်း ချွန်ထားခဲ့တယ်။ ဂျပန်လေ့စဉ်ကိုတစ်ချို့လည်း ချွန်ထားခဲ့တယ်။ ဥပမာ၊ 'စုရှီ' တို့ 'ကာရာဘိုကေ' တို့ပေါ့ဗျာ။ အထူးသဖြင့်၊ တရုတ်ပြည်အရှေ့မြောက်ပိုင်းကဆိပ်ကမ်းမြို့၊ ဒါလီယန်(တီယန်ဆင်)တစ်ဝိုက်မှာပေါ့...။"

ဘင်လားမှာ၊ အမေရိကနှင့် အခြားအင်္ဂလိပ်စကားပြောနိုင်ငံများ၏ အပြင်ထွက်ရင်းမြစ်ရှာရာ စဟိုတစ်ခုဖြစ်လာသလို၊ ဒါလီယန်မှာလည်း ဂျပန်အတွက် စဟိုတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့တော့သည်။ လွန်ခဲ့သောရာစုက မိမိတို့အပေါ် ကျူးလွန်ခဲ့သည်များအတွက်၊ တရုတ်တို့အနေနှင့် ဂျပန်ကို ဘယ်တော့မှခွင့်လွှတ်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ သို့နှင့်တိုင်၊ လာမည့်ရာစုနှစ်တွင်မူ 'ငါမသေဘူး ရေကူးတတ်တယ်' ဆိုသည့်သဘောမျိုး ရန်သူဟောင်းဂျပန်အပေါ် ကောင်းကောင်းပြသလိုဟန်တူပါသည်။ သို့အတွက်၊ ဂျပန်မှအောက်ဆို(မ)လုပ်သမျှ

အလုပ်အားလုံးကို၊ လက်ခံဆောင်ရွက်ရန်ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

"ကျွန်တော်တို့အတွက် ဝန်ထမ်းသစ်စုဆောင်းဖို့၊ သိပ်ကိုလွယ်တာပေါ့ဗျာ။ ဒေသခံလူထုထဲသုံးပုံတစ်ပုံလောက်ဟာ၊ ဂျပန်စာကို ဒုတိယဘာသာစကားအနေနဲ့၊ အထက်တန်းကျောင်းမှာတည်းက သင်ခဲ့ရတာလေ။ ဒီတော့ ဘာသာစကားအခက်အခဲ မရှိတော့ဘူးပေါ့။ ဂျပန်ကုမ္ပဏီတွေလည်း လိုမိုဝင်လာကြတော့တာပေါ့။"

အိုမေတို့ကုမ္ပဏီ၏အဓိကလုပ်ငန်းမှာ၊ ဒေတာဘေ့(စ်)အချက်အလက်(ဘက်)ထဲသို့၊ ဒေတာများရှိက်ထည့်ရသည့် အလုပ်(data-entry work) ဖြစ်ပါသည်။ ဂျပန်မှ အီးမေး(လ)သို့မဟုတ်၊ ဖက်(စ်)ဖြင့်ပို့လိုက်သော ဂျပန်မှတ်တမ်းလက်ရေးမူများကို၊ ဒါလီယန်မှ တရုတ်ဝန်ထမ်းများက ဂျပန်စာလုံးပုံစံဖြင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်ဒေတာဘေ့(စ်)ထဲသို့ရိုက်ထည့်ရသည်။ အိုမေတို့ကုမ္ပဏီက ဒေတာများကိုထည့်သွင်းပြီး၊ 'အုပ်စုလိုက်ပေးပို့နိုင်သော အရွယ်တူအစုများ'(packets)အဖြစ်၊ ခွဲစိတ်နိုင်သည့်ဆော့(စ်)တစ်ခုကို ထွင်ထားသည်။ အဆိုပါ packetsများကို လိုအပ်သလိုအသုံးပြုနိုင်ရန်၊ တရုတ်နှင့်ဂျပန်တစ်လွှားသို့ ပို့ပေးပြီး တိုကျိုဌာနချုပ်ရှိကုမ္ပဏီဒေတာဘေ့(စ်)ထဲတွင် ပြန်လည်စုစည်းယူသည်။

"ဒီအလုပ်မှာ အကျွမ်းကျင်ဆုံးလူတွေကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ရွေးသုံးပါတယ်။ ဒီမှာက၊ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းတွေလည်း အများကြီးရှိတယ်လေဗျာ။ စိတ်ကြိုက်ရွေးသုံးလို့ရတာပေါ့။"

အိုမေတို့ကုမ္ပဏီမှာ၊ တရုတ်အိမ်ရှင်မပေါင်း ၇၀,၀၀၀ ကျော်နှင့်လည်း အလုပ်ကန်ထရိုက်စာချုပ်များ ချုပ်ဆိုထားပါသည်။ ဤအမျိုးသမီးများထဲတွင် ဆေးပညာနှင့် ဥပဒေဆိုင်ရာဝေါဟာရ ကျွမ်းကျင်သူများလည်းပါသည်။ သူတို့တစ်တွေက၊ အီးမက္ခာအိမ်မက္ခာနှင့် အိုမေတို့အတွက်data-entry workကို လုပ်ပေးကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန်ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီများအတွက် ကွန်ပျူတာသုံးဒီဇိုင်းပုံစံများ တိုးချဲ့ထုတ်လုပ်ပေးရန်လည်း၊ အိုမေတို့ကုမ္ပဏီက ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

"ခင်ဗျားအနေနဲ့၊ ဂျပန်ကဖောက်သည်တစ်ယောက်နဲ့ အိမ်တစ်လုံး ဆောက်ဖို့ ညီကြွယ်ဆိုပါတော့ဗျာ။ ခင်ဗျားဘက်က ပုံစံကြမ်းတစ်ခုထုတ်ပေးရမှာပေါ့။ ဂျပန်မှာက၊ ဒီအလုပ်မျိုးကို ကွန်ပျူတာသုံးလေ့မရှိဘူးဗျ။ လက်နဲ့ပဲ ဆွဲကြတယ်။ အဲဒါကို အီလက်ထရောနစ်နည်းနဲ့ တရုတ်ပြည်ပို့လိုက်။ တရုတ်တွေက၊ ဒါကို ဒစ်ဂျစ်တယ်ဒီဇိုင်းဖြစ်အောင် ပုံစံပြောင်းပေးလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ ဂျပန်ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီအီးမေး(လ)နဲ့ပို့ပေး။ ဂျပန်ရောက်မှ လက်တွေ့ဆောက်လုပ်ရေးစီမံချက် ရေးတာပေါ့ဗျာ...။"

“တရုတ်တွေကကော၊ ခင်ဗျားတို့ လိုချင်တဲ့ပုံစံရအောင် လုပ်ပေးနိုင်ရဲ့လား...”

ကျွန်တော်က စောဒကတက်ကြည့်တော့၊ ဘုံမေက အားရပါးရဖြေသည်။

“တရုတ်တွေဟာ၊ အတော်ဆုံး ဝေတာအော်ပရေတာတွေလိုတောင် ပြောနိုင်လိမ့်မယ်ဗျာ။ အခုဆိုရင်၊ သူတို့က တစ်နေ့တစ်နေ့ အိမ်ပုံစံခုနစ်ဆယ် ထုတ်ပေးနေပြီလေ...”

ဤသို့၊ ဂျပန်အိမ်များအတွက် တရုတ်တွေက ကွန်ပျူတာဒီဇိုင်းပုံတွေ ထုတ်ပေးနေသည်မှာ၊ ဂျပန်စစ်တပ်က တရုတ်ပြည်ကိုသိမ်းပြီး တရုတ်အိမ်တွေကိုဖျက်ဆီးခဲ့အပြီး၊ နှစ်ပေါင်း ခုနစ်ဆယ်နီးနီးအကြာတွင်ဖြစ်ပါသည်။ ‘အပြားကမ္ဘာကြီး’တွင်၊ သမိုင်းတစ်ပတ် လည်တတ်ပါသကော”ဟု၊ ကျွန်တော် တွေးလိုက်မိပါသည်။

တရုတ်ပြည်၏ဘက်လားဟုဆိုကြသော ဒါလီယန်အကြောင်းကို၊ ပထမဆုံး ကျွန်တော်သိထားလိုပါသည်။ သို့အတွက်၊ အရှေ့ဘက်ကမ်းဦးတန်းတစ်လျှောက် ဆတ်လက်သဝေထိုးနေရသည်။ ဒါလီယန်မှာ၊ တရုတ်မြို့ကြီးတစ်ခုအနေနှင့်သာမက ကမ္ဘာ့မြို့ကြီးတစ်မြို့အနေနှင့်ပါ၊ အထင်ကြီးစရာများရှိနေပါသည်။ ကျယ်ဝန်းသောလမ်းမကြီးများ၊ လှပသော အစိမ်းရောင်ကွင်းကျယ်ကြီးများနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်ကြီးများ၊ နည်းပညာကောလိပ်များ၊ ကြီးမားကျယ်ပြန့်သော ဆော့ဝဲ(လ)ပတ်(ခ)များနှင့် ဒါလီယန်မှာ တရုတ်စီလီကွန်တောင်ကြားဟူ၍ပင် ဆိုနိုင်လောက်စရာရှိသည်။ ဤမြို့ကြီးသို့ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က၊ ကျွန်တော်တစ်ကြိမ် ရောက်ခဲ့ဖူးသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ယခုအခေါက်ရောက်သောအခါ မမှတ်မိနိုင်တော့လောက်အောင်ပင်၊ အဆောက်အအုံအသစ်တွေ တိုးပွားနေပြီဖြစ်ပါသည်။

ပီကင်းမြို့တော်မှ အနောက်မြောက်စူးစူးသို့၊ တစ်နာရီခန့် လေယာဉ်စီးလိုက်လျှင် ဒါလီယန်သို့ရောက်သည်။ တရုတ်ပြည်၏ခေတ်မီမြို့ကြီးများ မည်မျှ မြန်မြန်ဆန်ဆန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသည်ကို၊ ဒါလီယန်က သရုပ်ထင်မြဲလွန်ခဲ့ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ မနည်းလှသော အဆက်ပြတ်ကျန်ရစ်မှုအချို့ကိုမူ တွေ့သလောက် တွေ့နေရဆဲဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ ဒါလီယန်မှာ ထုတ်လုပ်ပေးပို့ချက်မ သက်သက်မျှမကတော့ပါ။ ပညာစင်တာအဖြစ် အသွင်ပြောင်းနေပြီဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဤအချက်ကို၊ ခေတ်မီအဆောက်အအုံများ

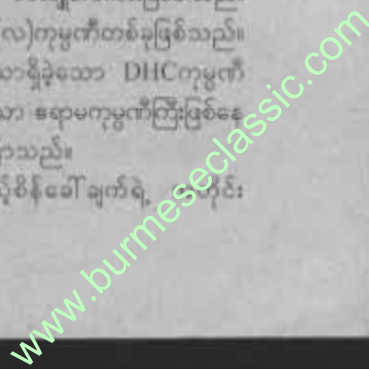
ပေါ်မှ ဆိုင်းဘုတ်တွေကိုတန်းစီဖက်လိုက်ရုံနှင့် ထင်သာမြင်သာရှိပါလိမ့်မည်။ ဂျီအီး၊ ဗိုက်ခရိုဆော့(ဖ) ဆက်(ပ) အိပ်(ချ)ပီ၊ ဆိုနီ... စသဖြင့်...။ အဆိုပါ ကုမ္ပဏီအားလုံး၏ အာရှတစ်လွှားလုပ်ငန်းများအတွက် ဗုံးအလုပ်အားလုံးကို ဒါလီယန်မှတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးနေပြီဖြစ်သည်။ ထို့ထက်၊ ဆော့ဝဲ(လ)သစ်များအတွက် သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း၊ ဤမြို့ကြီးမှပင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေသည်။

ဒါလီယန်မှာ၊ ဂျပန် ကိုရီးယားတို့နှင့် နယ်ချင်းဆိုင်လျက် ရှိနေပါသည်။ နှစ်နိုင်ငံလုံးသို့ လေယာဉ်နှင့်သွားလျှင်၊ တစ်နာရီခန့်သာကြာသည်။ ဤသို့သော ပထဝီအနေအထား၊ ဂျပန်စကားပြောတတ်သူ များပြားလှသည့်လူဦးရေ အလျှယ် အင်တာနက် band width (အချက်အလက်ထုတ်လွှင့်ပေးနိုင်သောပမာဏ) နှင့်ပန်းခြံကျယ်ကြီးများ၊ ကမ္ဘာ့အဆင့်မီဂေါက်ကွင်းများက ပညာအလုပ်သမားများကို ဆွဲဆောင်နေသည်သို့ရှိသည်။ ဤဆွဲအားများကြောင့်ပင်၊ ဒါလီယန်မှာ ဂျပန်အောက်ဆီ(စ)လုပ်ငန်း၏ကိန်းရာတည်ရာ ဖြစ်လာဟန်တူပါသည်။ ဂျပန် ကုမ္ပဏီများအနေနှင့် ဤနေရာတွင် တရုတ်ဆော့ဝဲ(လ)အင်ဂျင်နီယာများကို အဖိုးအခသက်သာစွာ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နိုင်သည်။ ဂျပန်တွင် ဆော့ဝဲ(လ)အင်ဂျင်နီယာတစ်ယောက်အတွက် ကုန်ကျသောစရိတ်နှင့်၊ တရုတ်အင်ဂျင်နီယာသုံးယောက် ရခိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ခေါ(လ)စင်တာတစ်ခုစာ အော်ပရေတာတွေ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နိုင်သည်။ သူတို့အားလုံး၏စွမ်းဆောင်ရည်မှာလည်း၊ ဂျပန် ပညာအလုပ်သမားများနှင့် ဘာမျှကွာလှသည် မဟုတ်။ ဤသို့သောအခြေအနေမျိုးတွင် ဤနေရာသို့လာရောက်အခြေချပြီး ဖေသခံ တရုတ်ပတ်တနာတွေနှင့်၊ လက်တွဲအလုပ်လုပ်နေသော ဂျပန်ကုမ္ပဏီပေါင်း ၂၈,၀၀၀ မျှရှိနေသည်မှာ၊ ဘာမျှမဆန်းလှဟု ဆိုနိုင်လိမ့်မည်ထင်ပါသည်။

“ကျွန်တော် ဒါလီယန်ကို အမေရိကန်တော်တော်များများ ခေါ်လာဖူးတယ်ဗျာ။ အဆင့်မြင့်နည်းပညာလိုနယ်ပယ်မျိုးမှာ၊ တရုတ်စီးပွားရေး ဝီလောက်မြန်မြန် အတက်ကြမ်းနေတာတွေတော့ ဝီလူတွေအားလုံး အံ့ဩမခန်းဖြစ်နေတာပေါ့...”

DHCကုမ္ပဏီအတွက်၊ အမေရိကန်နှင့်ဥရောပသက္ကတို့ ပူးတွဲအကောင်အထည်ဖော်နေသော ပရောဂျက်တစ်ခု၏ဒါရိုက်တာ ဝင်လျှင်စကားဖြစ်ပါသည်။ DHCမှာ၊ ဒါလီယန်တွင်အခြေစိုက်သော ဆော့ဝဲ(လ)ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သည်။ မြောက်နှစ်တာကာလအတွင်း ဝန်ထမ်း ၃၀ မျှသာရှိခဲ့သော DHCကုမ္ပဏီလေးမှာ၊ ဝန်ထမ်းဦးရေ ၁,၂၀၀ နှင့်လည်ပတ်နေသော ဧရာမကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်နေပါပြီ။ ဝင်လျှင်က သူ့အမြင်ကို ယခုလိုဆက်ပြောသည်။

“အမေရိကန်တွေက၊ သူတို့ရင်ဆိုင်ရမယ့်စိန်ခေါ်ချက်ရဲ့

အတာကို မှန်းဆနိုင်သေးဟန် မတူးဘူးဘူး..."

ဒါလီယန်၏ တက်ကြွဖတ်လတ်သောမြို့တော်ဝန် ရှိရာဒါရင်မှာ အသက် ၄၉ နှစ်မျှသာရှိသေးသည်။ သူသည် ယခင်က 'ကောလိပ်တစ်ခု၏အဓိပတိ အဖြစ်၊ တာဝန်ယူဖူးသည်။ တရုတ်ပြည်မှာ ကွန်မြူနစ်စနစ်အောက်တွင် ရှိနေသည့်တိုင်၊ အရည်အချင်းရှိသူများအတွက် တက်လမ်းများစွာရှိနေပါ သည်။ မန်ဒရင်ခေတ်၏ မရစ်တိုကရေစီ(meritocracy-အရည်အချင်းရှိသူကို မြှောက်စားသည့်စနစ်) ယဉ်ကျေးမှုမှာ၊ တရုတ်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ယခုတိုင် အမြစ်တွယ်နေဆဲဟု ဆိုနိုင်မည်ထင်ပါသည်။

မြို့တော်ဝန်က ဒေသခံဟိုတယ်တစ်ခုတွင်၊ တရုတ်ရိုးရာညစာ စားပွဲ မြင့် ကျွန်တော်တို့ကိုတည်းခင်းစဉ်ခံသည်။ ညစာ စားရင်းနှင့် သူကဒါလီယန်၏ တိုးတက်မှုများအကြောင်းကို မြီနီရေယုက်ရေမပြောပြသည်။

"ကျွန်တော်တို့ ဒါလီယန်မှာ ကျောင်းသားပေါင်း ၂၀၀,၀၀၀ကျော်ကို အဆင့်မြင့်ပညာတွေသင်ပေးနေတဲ့ တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်ပေါင်း ၂၂ ခု ရှိနေ ပြီဗျ။"

အဆိုပါကျောင်းသားများထဲမှ တစ်ဝက်ကျော်မှာ အင်ဂျင်နီယာနှင့်သိပ္ပံ ဘွဲ့ယူမည့်သူများဟု သိရသည်။ သမိုင်းနှင့်အနုစာပေယူကြသူ ကျောင်းသားများ လည်း ရှိသင့်သလောက်ရှိသည်။ သူတို့အတွက်မူ၊ ဂျပန် သို့မဟုတ် အင်္ဂလိပ်စာ နှင့်ကွန်ပျူတာသိပ္ပံတို့ကို တစ်နှစ်မျှထပ်မံသင်ယူစေသည်။ သည်လိုနှင့်၊ တက္က သိုလ်ကောလိပ်တိုင်းမှမေးထုတ်သော ကျောင်းသားတိုင်းကို ဖိုင်တီလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုလို့ရလာသည်။ မြို့တော်ဝန်၏ခန့်မှန်းချက်အရ ဒါလီယန်မြို့နေလူထု ၏တစ်ဝက်ကျော်မှာ တိမ်၊ သို့မဟုတ် ကျောင်းတစ်နေရာမဟုတ်တစ်နေရာ အင်တာနက်နှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီဟု ဆိုပါသည်။

"ဒီဇောက်လာတဲ့ ဂျပန်ကုမ္ပဏီအများစုဟာ၊ 'အချက်အလက်စု ဆောင်း သို့လျှင်ထုတ်လွှင့်လုပ်ငန်း' (data processing)နဲ့ စခဲ့ကြတာပေါ့ ဗျာ။ ဒါကိုခြေကုပ်ယူပြီးမှ R & D တို့ ဆော့ဝဲ(လ)အသစ် ထုတ်လုပ်ရေးတို့ကို ခြေလှမ်းလာကြတာ။ လွန်ခဲ့တဲ့တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်လောက်ကတည်းက၊ အမေ ရိကန်ကုမ္ပဏီတွေလည်း ကျွန်တော်တို့ဆီ ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ အမေရိက၊ ကဆော့ဝဲ(လ)လုပ်ငန်းတွေကို၊ ကျွန်တော်တို့အိတ်ဖျတ် လက်ခွဲ လုပ်ကြမယ်ပေါ့။ ဒါကို၊ ကျွန်တော်တို့ သဘောကျပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်နိုင်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ ကြိုးစား ပြင်ဆင်နေကြတာပါ။ ဒီနည်းနဲ့၊ ဝိနိယကို ကျွန်တော်တို့ အပီလိုက်နိုင်လိမ့် မယ်ဆိုတာ ယုံကြည်တယ်"

ဒါလီယန်မှထုတ်လုပ်သော ဆော့ဝဲ(လ)ရိုကုန်များမှာ၊ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ

၅၀ ရာခိုင်နှုန်း မှန်မှန်တိုးတက်လျက်ရှိနေသည်။ တရုတ်ပြည်ကိုယ်တိုင်သည် လည်း၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရအများဆုံး၊ မွေးအထုတ်နိုင်ဆုံးနိုင်ငံကြီး ဖြစ်လာသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ဤအခြေအနေကိုပင် မြို့တော်ဝန်က ကျေနပ်ဟန် မတွေ့သေး။

"ကျွန်တော်တို့လူထုဟာ၊ ဝိနိယလူထုလောက် အင်္ဂလိပ်စာမကောင်း လှသေးဘူးဗျ။ ပြီးတော့၊ ကျွန်တော်တို့လူဦးရေက ပိုများတယ်လေ။ ခုလောလော ဆယ်မှာတော့၊ အင်္ဂလိပ်စာအကျမ်းဆုံး အတော်ဆုံး ကျောင်းသားတွေကို ရွေး ထုတ်သုံးနေရတာပေါ့ဗျာ။ လူထုတစ်ရပ်လုံး ပညာရည်မြင့်လာဖို့ ကျွန်တော်တို့ ဆက်ကြိုးစားရဦးမှာပါ။"

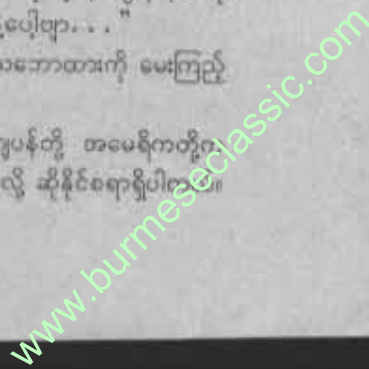
ခက်နေသည်မှာ၊ တရုတ်နှင့်ဂျပန်ဆိုသော နိုင်ငံကြီးနှစ်ခုကြား၊ ယနေ့ တိုင် အကင်းမသေတတ်သေးသည့် သမိုင်းအဟာရွတ်ကြီး၊ ဖြစ်လိမ့်မည်ထင် သည်။ စစ်အတွင်း၊ ဂျပန်အစိုးရ၏ တရုတ်ပြည်အပေါ်ကျူးလွန်မှုများနှင့် ပတ် သက်ပြီး၊ ဂျပန်တို့ဘက်မှ ယနေ့ထက်တိုင် တရားဝင်တောင်းပန်ခြင်းမရှိခဲ့သေး။ ဤနောက်ခံအခင်းအကျင်းတွင်၊ တရုတ်တို့အနေနှင့်စိတ်ရှင်းရှင်းဖြင့် ဂျပန်တွေ အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးနိုင်ပါမည်လော...။

ကျွန်တော်တို့စိတ်ထဲမှ သံသယအတွေးကို၊ မြို့တော်ဝန်က ယခုလိုဖြေရှင်း ပြောပါသည်။

"ကျွန်တော်တို့နှစ်နိုင်ငံကြားမှာ စစ်ပွဲကြီးတစ်ပွဲရှိခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သမိုင်း အချက်အလက်ကို၊ ကျွန်တော်တို့ သယ်တော့မှမပေပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ စီးပွားရေး နယ်ပယ်မှာတော့၊ စီးပွားရေးပြဿနာကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ 'ကန့်'စဉ်းစားပါတယ်။ ပြောရရင် ဆော့ဝဲ(လ)ထုတ်လုပ်ရေးကို အောက်ဆုံး(စ)လုပ်တဲ့ကိစ္စပဲပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ ဒါကိုပဲ စဉ်းစားတယ်။ ဒီအကြောင်းပဲ ပြောကြပါတယ်။ အမေ ရိကန်ကုမ္ပဏီဖြစ်ဖြစ်၊ ဂျပန်ကုမ္ပဏီဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့မြို့ကိုလာပြီး ထုတ်လုပ် ရေးလုပ်ချင်လား...။ လာပါ၊ လုပ်လှည့်ပါ။ ဒါကို၊ ကိစ္စကောင်းလို့ ကျွန်တော် တို့ သဘောထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့လူငယ်တွေဆိုရင်၊ ဂျပန်စကားကို ကြိုးစားသင်နေကြတာ ခင်ဗျားအမြင်ပဲလေ။ ဒီဘာသာစကားကျွမ်းကျင်မှုနဲ့ ဂျပန်ကိုပြိုင်မှာပေါ့။ တစ်ချိန်မှာ သူတို့တစ်တွေလည်း၊ အခု ဂျပန်တွေရနေသလို လမ်းကောင်းကောင်းနေရာမျိုး ရရမယ်ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ပေါ့ဗျာ..."

ယနေ့တရုတ်လူငယ်များနှင့် ပတ်သက်သောသဘောထားကို မေးကြည့် ရာ မြို့တော်ဝန်က တွေးတွေးဆဆဖြေသည်။

"အင်း... ဒီနေ့ တရုတ်လူငယ်တွေဟာ၊ ဂျပန်တို့ အမေရိကတို့စာ လူငယ်တွေထက်စာရင်၊ ပိုရည်ရွယ်ချက်ကြီးမားတယ်လို့ ဆိုနိုင်စရာရှိပါတယ်။"

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့မျိုးဆက်ကိုတော့ မမိသေးဘူးထင်တယ်ဗျ။ ကျွန်တော်တို့ တုန်းကဆိုရင်၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်မတက်ခင် ဟိုးအစောကြီးက ယာတောမှာ ဖြစ်ဖြစ်၊ စက်ရုံမှာဖြစ်ဖြစ်၊ တပ်မတော်ထဲမှာဖြစ်ဖြစ် အရပ်သွားပြီး အစမ်း သပ်ခံကြရသေးတယ်။ အခက်အခဲမျိုးစုံကို ရင်ဆိုင်ကျော်ဖြတ်ပြီးမှ ပညာဆက် သင်ခွင့်ရခဲ့တာကလေး။ ဒီနေ့ကလေးတွေမှာ ကျွန်တော်တို့တုန်းကထက်စာရင် အခက်အခဲကျော်ဖြတ်ရဲတုတ်သတ္တိ နည်းများနေသလားလို့..."

မြို့တော်ဝန်မှာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောတတ်သလို စကားပြောကောင်းသူ လည်း ဖြစ်ပါသည်။ သူ့အာဝဂ္ဂန်းကိုမိအောင် ဘာသာပြန်နိုင်ဖို့ မလွယ်လှပါ။ ကွန်မြူနစ်အရာရှိတစ်ဦး၏ ရေးကွက်စီးပွားရေး ဥပဒေသစာရားကို နာရင်၊ ကျွန်တော့်မှာ မင်သက်နေမိတော့သည်။

"လူ့စွမ်းအားစာရင်းအဖြစ် အလှံပယ်ရုံပြီ။ လုပ်အားခရေးချီတဲ့နေရာ မျိုးကို ဘယ်ဘီစနက်လုပ်ငန်းမဆို၊ ရောက်လာမှာပဲပေါ့ဗျာ။ ဒါ-သဘာဝကျ တယ်လေ...။ ပထမဆုံး ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီတွေ ရောက်လာတယ်။ တရုတ် လူငယ်တွေဟာ အဲဒီနိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီကြီးတွေမှာ ဝင်လုပ်ရတယ်။ ကာလတစ်ခု ကြာတော့၊ လုပ်ငန်းသဘာဝတွေကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်လေ့လာပြီးရော၊ သူတို့ကိုယ်ပိုင် ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီတွေ ထောင်လာကြတာပေါ့။ အခု ဆော့ဝဲ(လ)လုပ်ငန်းမှာ လည်း ဒီအတိုင်းသွားမှာပဲဗျ။ ပထမ၊ ကျွန်တော်တို့လူငယ်တွေ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီ တွေရဲ့ဝန်ထမ်းတွေ ဖြစ်လာမယ်။ နောက်၊ သူတို့ ကိုယ်ပိုင်ကုမ္ပဏီတွေ ထောင်လာကြမယ်။ ဒါ-အဆောက်အအုံတစ်ခုကို လက်တွေ့ကျကျတည် ဆောက်နေတာပေါ့ဗျာ။ ဟုတ်ဖူးလား။ တခုလောလောဆယ်မှာတော့ ခပ်ဘူးတို့ အမေရိကန်တွေက ဒီရိုင်းနာတွေပေါ့၊ ဝိသုကာတွေပေါ့။ ကျွန်တော်တို့လို ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေကတော့ အဟတ်သယ်၊ ကျောက်သယ်၊ သဲလက်ကိုင်အဆင့် လောက်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ တစ်ချို့မှာ၊ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် ဝိသုကာဖြစ်လာမှာ သေချာတယ်ဗျ။ ဒီလိုပဲ ကျွန်တော်တို့လှည့်လည်ထားပါတယ်။"

ကျွန်တော်၏ ရှေးစမ်းလေ့လာရေးခရီးစဉ်မှာ မဆုံးသေးပါ။ အရှေ့ တစ်ဖွင့်ပြုပြင်စင်သည်နှင့် အနောက်သို့ မြန်မြန်လှည့်ခဲ့ပါသည်။ သည်လိုနှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ နွေရာသီသို့ရောက်သောအခါ ကျွန်တော့်မှာ ကိုလိုရာဒိုတွင် ရောက်နေတော့သည်။

ကျွန်တော့်အနေနှင့်၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်က လုပ်ငန်းစတင်ခဲ့သော စပိတ်ကျည်

လေကြောင်းလိုင်း၊ ဂျက်ဘလူး (Jet Blue)အကြောင်းကို ကြားဖူးခဲ့သည်မှာ ကြာပါပြီ။ သို့နှင့်တိုင်၊ ၎င်းလေယာဉ်ခရီးစဉ်များကိုမူ၊ အတိအကျမသိခဲ့ပါ။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော့်မှာ၊ ဝါရှင်တန်မှ အတ္တလန်တာသို့သွားဖို့ရှိနေသည်။ ခက်နေသည်က၊ ကျွန်တော်လိုချင်သောအချိန်ကို မရခြင်းပင်။ သို့ဖြင့် ဂျက်ဘ လူးသို့ ဖုန်းဆက်စုံစမ်းဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ရသည်။ ဝန်ခံရလျှင်၊ အခြားရည်ရွယ် ချက်တစ်ခုလည်း ကျွန်တော့်တွင်ရှိနေပါသည်။ ဂျက်ဘလူးအနေနှင့်၊ ၎င်း၏ ကြိုတင်လက်မှတ် ရောင်းချရေးစနစ်တစ်ခုလုံးကို၊ အား(ချ)ပြည့်နယ်ရှိ အိမ်ရှင် မများသို့ လက်ခွဲလုပ်ခိုင်းထားသည်ဟု သတင်းရထားသည်။ ဤကိစ္စကို စုံစမ်း ကြည့်ချင်တာလည်း ပါသည်။ သည်လိုနှင့်၊ ဂျက်ဘလူးကြိုတင်လက်မှတ်အ ရောင်းဌာနသို့ ဖုန်းဆက်လိုက်သည်ဆိုပါစို့...။

"ဟယ်လို၊ ကျွန်မ ဒေါ်လီပါ။ ဘာများအကူအညီ ပေးရပါလဲရှင်...။ တစ်ဖက်ပုပြန်မြေသံမှာ ထူးထူးကဲကဲချီလှသည်။ အတွေးတစ်ယောက် ၏လေသံလို ကြင်နာမွေးဖွေးမှုအပြည့်...။"

"ဟုတ်တဲ့၊ ကျွန်တော် ဝါရှင်တန်ကနေ အတ္တလန်တာကိုသွားချင်လို့ ပါ။ အဲဒါ-ခပ်ဗျားတို့မှာ ဒီခရီးစဉ်ရှိပါသလားလို့"

"ဝမ်းနည်းပါတယ်ရှင်၊ ကျွန်မတို့မှာ လူကြီးမင်းပြောတဲ့ခရီးစဉ် မရှိပါ ဘူး။ ဝါရှင်တန်ကနေ လော့ဒါဂေး(လ)ကိုသွားမယ့်ခရီးစဉ်ပဲ ရှိပါတယ်...။"

"ဝါရှင်တန်-နယူးယောက် ခရီးစဉ်ကောခပ်ဗျ"

"ဟို-အားနာစရာကောင်းလိုက်တာ။ အဲဒီခရီးစဉ်လည်း မရှိပါဘူးရှင်။ ဝါရှင်တန်ကနေ၊ အုတ်ကလန်တို့ လောင်းဘီ(ချ)တို့ကိုသွားတဲ့ ခရီးစဉ်တော့ရှိ တယ်။"

ဒေါ်လီအသံမှာ၊ တကယ့်ကိုအားနာနေမှန် သိသာလှပါသည်။ ဤသည် ကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး၊ ကျွန်တော်သိလိုရာမေးတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

"ကျွန်တော် တစ်ခုလောက်မေးပါရစေခင်ဗျာ။ အခု အစ်မကြီး ကျွန် တော်၏အကြောင်းပြန်နေတာ အစ်မကြီးဝိမ်ကပ်လားလို့၊ ဂျက်ဘလူးမှာ ကို မကွာထိမ်မကွာ ဝန်ဆောင်မှုပေးနေတဲ့စေးကွင့်တွေ ရှိတယ်လို့၊ ကြားထားလို့ ပါ...။"

ရယ်သံသဲ့သဲ့ ကြားလိုက်ရသည်။ နောက်၊ ဒေါ်လီအသံ ခပ်ဖြူဖြူ...။

"ဟုတ်ပါတယ်ရှင်၊ ကျွန်မတို့အိမ်အပေါ်ထပ်မှာ ဖွင့်ထားတဲ့ ရုံးခန်း ထဲက ကောင်းပြောနေတာပါ။ အပြင်မှာနေသာနေတော့ ပြုတင်းပေါက်ကနေ ဖွင့်လှလှတွေငေးရင်းပေါ့။ လွန်ခဲ့တဲ့ငါးပိနစ်လောက်ကပဲ၊ လူကြီးမင်း အ မေးတဲ့မေးခွန်းမျိုး၊ တစ်ယောက်က ကျွန်မကိုမေးခဲ့သေးတယ်။ သူကတော့

ခလိုင်ပြန်ပြောတယ်ရှင် 'တော်ပါသေးရဲ့၊ နယူးဗေလီကလို့များ ပြန်ဖြေမလားလို့... 'တဲ့လေ... "

"ဒါဖြင့်၊ အစ်မကြီးက ဘယ်မှာနေတာပါလဲခင်ဗျာ"

"ဆော့လိတ်စီးတီး၊ ကပါ၊ ကျွန်မတို့မှာ နှစ်ထပ်အိမ်လေးရှိတယ်လေ။ သိပ်လှတဲ့အိမ်လေးပေါ့ရှင်။ အထူးသဖြင့်ဆောင်းတွင်းဆို၊ ဝိုလှသေး။ နှင်းလေးတွေက တဖွဲ့ဖွဲ့ကျလို့၊ ကျွန်မချစ်တဲ့အိမ်မှာပဲ နုံးခန်းဖွင့်ထားတာ... "

တစ်ဖက်မှ စိတ်ရှည်လက်ရှည်တုံ့ပြန်၍၊ ကျွန်တော်မှာ အားတက်ရသည်။ သို့နှင့်အမျှ၊ ကျွန်တော်သိချင်တာတွေ အားမနာလျှာမကျွေး ဆက်မေးဖြစ်တော့သည်။

"အစ်မကြီး၊ အခုအလုပ်ကို ဘယ်လိုရလာတာလဲခင်ဗျာ"

"ဂျက်ဘလူးက ကြော်ငြာတော့မသုံးဘူးရှင်။ ဒီလိုပဲ၊ တစ်ဆင့်စကား၊ တစ်ဆင့်နား ဆိုပါတော့။ အရင်ကတော့ ကျွန်မလည်း ပြည်နယ်အစိုးရဝန်ထမ်းပါ။ ခုတော့ အငြိမ်းစားယူလိုက်ပြီလေ။ ဒါပေမဲ့၊ အလုပ်ဆက်လုပ်ချင်သေးလို့ အိုးမက္ကာအိမ်မက္ကာလုပ်လို့ရတဲ့ အခုအလုပ်ကို၊ လက်ခံလိုက်တာပါ"

နောက်မှ၊ ကျွန်တော်သိရသည့်ဒေါ်လီ၏ အမည်အပြည့်အစုံမှာ 'ဒေါ်လီဘိတ်ကာ'ဟု ဆိုပါသည်။ ဒေါ်လီတို့တစ်တွေ၊ ယခုလို အိုးမက္ကာအိမ်မက္ကာ အလုပ်ဆက်လုပ်နိုင်ကြသည်မှာ ဂျက်ဘလူးလေကြောင်းကော်ပိုရေးရှင်းကို စတင်တည်ထောင်သူနှင့်၊ စီအီးတို့ဖြစ်သူ ဖေးစစ်နီး(လ)မန်း၏ကျေးဇူးဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ သူက၊ ဤသို့သော အိုးမက္ကာအိမ်မက္ကာ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကို 'အိမ်တွင်းရစ်မြစ်ရှာခြင်း'(home sourcing)ဟု အမည်ပေးထားသည်။ ယခုအခါ ဂျက်ဘလူးတွင်၊ ဒေါ်လီလို အိမ်တွင်းရင်းမြစ်ရှာနေကြသူပေါင်း ဆော့လိတ်စီးတီးဧရိယာတစ်ခုတည်းမှာပင်၊ ၄၀၀ ယူရှိနေပြီဟု သိရသည်။ သူတို့တစ်တွေမှာ၊ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ယာမှာပင် ကလေးထိန်းရင်း၊ ကျန်းမာရေးလေ့ကျင့်ခန်း လုပ်ရင်း၊ ဝတ္ထုဖတ်ရင်း၊ ညစာချက်ရင်းနှင့် ဂျက်ဘလူး၏ကြိုတင်လက်မှတ်ရောင်း ကိုယ်စားလှယ်အလုပ်ကို၊ ပျော်ပျော်ကြီးလုပ်ကိုင်လျက် ရှိကြသည်။

နောက်လအနည်းငယ် ကြာသောအခါ၊ နယူးယောက်မြို့တော် ဂျက်ဘလူးနာနာဆိုင်သို့ ကျွန်တော်ရောက်သွားပြီး၊ နီး(လ)မန်းနှင့်စကားပြောပြောခွင့်ရခဲ့သည်။ သူက၊ သူ့အကြောင်းနှင့် အိမ်တွင်းရင်းမြစ်ရှာခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို၊ စိတ်ရှည်လက်ရှည်ရှင်းပြပါသည်။

နီး(လ)မန်း၏ပထမဆုံး ခွန်စားခန်းမှာ ဂျက်ဘလူးမဟုတ်သေး။ မောရစ်အဲ(လ)လေကြောင်းလိုင်း(Morris Air) ဖြစ်သည်။ သူက၊ ထိုစဉ် အတွေ့အကြုံမှစ၍ နောက်ကြောင်းပြန်ပြပါသည်။

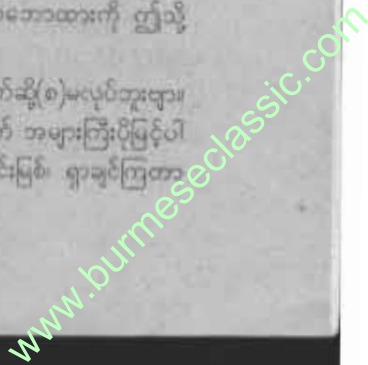
"မောရစ်အဲ(လ)မှာတုန်းက၊ ကျွန်တော်တို့မှာ အိုးမက္ကာအိမ်မက္ကာ ကြိုတင်လက်မှတ်ရောင်းမေးတဲ့ အေးကျင့်ပေါင်း ၂၅၀ ရှိတယ်ဗျာ။ သူတို့နဲ့လုပ်ရတာ ပုံမှန်ဝန်ထမ်းတွေထက် ၃၀ရာခိုင်နှုန်း ပိုအကျိုးများတယ်။ ဆိုလိုတာက ကြိုတင်လက်မှတ် ၃၀ရာခိုင်နှုန်းပိုရောင်းရတာပေါ့ဗျာ။ သူတို့က လုပ်ငန်းအပေါ်၊ ပိုသံသယ ဇဉ်ရှိသလို လုပ်သက်ကြာလာတာနဲ့ အီးလျော့ အီးလျော့ဖြစ်သွားတာမျိုး မရှိဘူးဗျာ။ အိုးမက္ကာအိမ်မက္ကာ အလုပ်လုပ်ရတော့ ပျော်တာလည်း ပါမှာပေါ့။ အဲဒီအားသာချက်ကြောင့်၊ ဂျက်ဘလူးကို ကျွန်တော် စလုပ်တော့၊ အဲသလို အိုးမက္ကာအိမ်မက္ကာ ကြိုတင်လက်မှတ်ရောင်း ကိုယ်စားလှယ်တွေကိုပဲ၊ ရာနှုန်းပြည့်သုံးခဲ့တာပါ"

အိမ်တွင်းရင်းမြစ်ရှာအလုပ်ကို လုပ်ရန်၊ နီး(လ)မန်းတွင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအကြောင်းတစ်ခုလည်း ရှိပါသည်။ နီး(လ)မန်းမှာ 'မိုမုန်'(Mormon)အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ 'မိုမုန်'ဆိုသည်မှာ ၁၈၃၀ ခုနှစ်က၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင်တည်ထောင်ခဲ့သော ဘာသာရေးအသင်းတဖွဲ့တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့အဖွဲ့၏ယုံကြည်မှုမှာ 'အိမ်တွင်းအလုပ်ဖြင့်ပဲနေသော သားသည်အမေများကိုသာ၊ အိုးမက္ကာအိမ်မက္ကာအလုပ်လုပ်လို့ရပြီး တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ဝင်ငွေရအောင်ဖန်တီးပေးနိုင်လျှင်၊ ပိုမိုကောင်းမွန်သောလူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ဖြစ်လာလိမ့်မည်'ဟု၍ဖြစ်သည်။ ဆော့လိတ်စီးတီးမှာ မိုမုန်အဖွဲ့ဝင်အများစုနေထိုင်ရာဖြစ်ပြီး၊ အမျိုးသမီးအများစုမှာ အိမ်ထဲမှအိမ်ပြင်မထွက်သာသော သားသည်အမေတွေက များသည်။ သို့ဖြင့်၊ နီး(လ)မန်းမှာ သူ၏ 'အိမ်တွင်းရင်းမြစ်ရှာစီမံချက်'ကို ဆော့လိတ်စီးတီးတွင် အခြေစိုက်လုပ်ကိုင်ဖြစ်တော့သည်။

အိုးမက္ကာအိမ်မက္ကာ ကြိုတင်လက်မှတ်ရောင်းသည်အလုပ်ကို၊ ရက်သတ္ထပတ်တစ်ပတ်လျှင် ၂၅ နာရီကြာမျှ၊ အလုပ်ချိန်သတ်မှတ်ထားသည်။ ဆော့လိတ်စီးတီးရှိ ဒေသဆိုင်ရာဂျက်ဘလူးရုံးတွင်၊ တစ်လ လေးနာရီကြာမျှလာ၍ ပွမ်းမံသင်တန်းတက်ရသည်။ သင်တန်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြောင်းလဲလာသောအခြေအနေကို အမိလိုက်ရန်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များ ဖြည့်ဆည်းပေးရန် ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်အလုပ်တွေ အိန္ဒိယသို့ရွှေ့ကုန်သည်ကို၊ ဘဝင်မကျသူများထဲတွင် နီး(လ)မန်းလည်း ပါဟန်တူသည်။ သူက၊ သူ့သဘောထားကို ဤသို့ ဖွင့်ပြောလင်းလင်း ပြောပြပါသည်။

"ကျွန်တော်တော့ ဘယ်တော့မှ အိန္ဒိယကို အောက်ဆို့(ခ)မလုပ်ဘူးဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာရနိုင်တဲ့အရည်အသွေးက၊ အိန္ဒိယထက် အများကြီးပိုမြင့်ပါတယ်။ ကုမ္ပဏီတော်တော်များများကတော့ အပြင်ထွက်ရင်းမြစ် ရှာချင်ကြတာ

ပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ့်အိမ်ထဲမှာကိုပဲ ရင်းမြစ်ရှာချင်တယ်။”
၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၉ ရက်နေ့ထုတ် လော့အိန်ဂျယ်လီ(စ)တိုင်း(မ)
သတင်းစာက၊ ဂျက်ဘလူးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဤသို့သတင်းပေးပါသည်။

“၁၉၉၇ ခုနှစ်စာရင်းဖယားအရ အမေရိကန် အိမ်မကွာအိမ်မကွာ
အချိန်ပိုင်းအလုပ်ပေါင်းမှာ ၁၁.၆ သန်းရှိပါသည်။ ယခု ဤအရေအ
တွက်မှာ ၂၃.၅ သန်းထိမြင့်သွားသည်။ အမေရိကန်အလုပ်အင်အားစု
တစ်ခုလုံး၏ ၁၆ရာခိုင်နှုန်းမျှရှိပါသည်။ ဤသို့သော အိမ်တွင်းရင်းမြစ်ရှာ
အလုပ်ကို ရာနှုန်းပြည့်လုပ်ကိုင်နေသည့်ကုမ္ပဏီများ၊ ဂျက်ဘလူးလေ
ကြောင်းကော်ပိုရေးရှင်းဟု သိရပါသည်။ လူတော်တော်များများကမူ
အပြင်ထွက်ရင်းမြစ်ရှာသည့်အလုပ်နှင့် အိမ်တွင်းရင်းမြစ်ရှာသည့်အလုပ်
ကို မဟာဗျူဟာသဘောအရ အပြိုင်ဖြစ်နေသော လုပ်ငန်းနှစ်ရပ်အ
ဖြစ် မမြင်ကြပါ။ ဦးတည်ရာဘက်ချင်း မတူသည့်တိုင်၊ ကုန်ကျစရိတ်
လျော့ချရေးနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားစေရေးအတွက်၊ ကော်ပိုရိတ်
အမေရိက၏ မဆုတ်မနစ်အားထုတ်ချက်ဟူ၍သာ၊ ယူဆကြသည်က
များပါသည်။ . . .”

စသဖြင့်. . .

ကျွန်တော်ခရီးစဉ်အတွင်း လေ့လာတွေ့ရှိသမျှအတွေ့အကြုံအရ ပြော
ရလျှင်၊ ဆော့လီတီဇီးဟု အိမ်တွင်းရင်းမြစ်ရှာခြင်းနှင့် ဘက်လားသို့အပြင်ထွက်
ရင်းမြစ်ရှာခြင်းတို့မှာ၊ ရင်းမြစ်ရှာခြင်းဆိုသော ဒဂိုးတစ်ပြား၏ ‘ခေါင်း’ နှင့်
‘ပန်း’ ဟူ၍ သဘောရပါသည်။

ကျွန်တော်ကတော့ ခရီးဆက်မြဲဆက်လျက်ရှိပါသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်
ဆောင်းဦးပေါက်တွင် ပူးတွဲစစ်ဦးစီးချုပ် ကုန်ရယ် ရစ်ချပ်မေယာနှင့်အတူ
အီရတ်သို့လိုက်ပါခဲ့သည်။ အီရတ်ရှိ ဒြဿနာဒေသများသို့ လှည့်လည်ကြဖို့
ဖြစ်ပါသည်။ ဘဂ္ဂဒက်သို့ရောက်သည်နှင့် ဖော်လူဂျာရှိအမေရိကန်စစ်ဌာနချုပ်
နှင့် ဘာဘီမြို့အပြင်ဘက်တွင်တပ်ချထားသော၊ အပုတ်(၂၄) ရေကြောင်းချီ
ယူနစ်(24M MEU)သို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။ ဤနေရာမှာ၊ ဆွန်နီ
ကြိတ်ဟုခေါ်ကြသော အီရတ်နိုင်ငံ၏ နှလုံးသားတည်တည်နေရာ ဖြစ်သည်။
အမေရိကန်တို့အပေါ်၊ သဘောထားမကောင်းလှသော ဆွန်နီပွတ်စလင်များ
ကြီးစိုးရာဒေသ ဖြစ်ပါသည်။

ဂျင်နရယ်မေယာက၊ အရာရှိများ၊ အခြားအဆင့်များနှင့် ဆွေးနွေးနေစဉ်၊
ကျွန်တော်မှာ တပ်စခန်းတစ်ရပ်လှည့်ပတ်ကြည့်ဖို့၊ အချိန်ကောင်းကောင်း
ရလိုက်သည်။ နောက်ဆုံး ခြေသေစေထိုးလွန်ပြီး၊ အမိန့်ပေးစင်တာသို့ရောက်
သွားရာ၊ အလွန်ကြီးမားသော ပြားချပ်ချပ်စခရင်ကြီးရှိသည့် တီဗွီကြီးတစ်လုံးကို၊
သွားခနဲတွေ့လိုက်ရသည်။ ဦးပျံကင်မရာနှင့် ရိုက်ကူးထားသည်ဟုယူဆရသော
စင်မြေပြင်ပြင်ကွင်းများကို၊ တီဗွီစခရင်ကြီးထက်တွင် live show ပြလျက်
ရှိနေသည်။ တီဗွီစခရင်၏ညာဘက်ခြမ်းတွင်၊ ချက်ချင်းသတင်းပေး ဆွေးနွေး
အပြေရာနေသည့် chat roomတစ်ခုကိုလည်းတွေ့ရသည်။ တီဗွီပြင်ကွင်းထက်
ပုပ္ပံရိပ်များကို ‘တည်’ပြီးဆွေးနွေးနေကြတန်တူပါသည်။

“ဘာကြီးလဲဗျ. . .”

လက်(ပ)တော့တစ်လုံးနှင့်၊ ပေါ်လာသမျှပုံရိပ်တွေကို အသေအရာ
စောင့်ကြည့်နေသောရဲဘော်လေးကို၊ ကျွန်တော်စပ်စုကြည့်လိုက်သည်။

“U.S. Predator drone ဆိုတာ၊ အဲဒါပေါ့ဗျာ. . .”

“အဲဒါက ဘာတုန်း”

သူပြောတာနားမလည်၍ ထပ်မေးရသေးသည်။ စွမ်းအားမြင့်၊ တီဗွီ
ကင်မရာတပ်ဆင်ထားသည့် မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်ဟု၊ ရဲဘော်လေးက ရှင်းပြ
ပါသည်။ 24th MEU၏စစ်ဆင်ရေးဒေသအတွင်းရှိ အီရတ်ကျေးရွာလေးတစ်ရွာ
ပေါ်တွင်၊ ပူးထီးနှင့်တူလှသော အဆိုပါလေယာဉ်လေးက ပျံ့လျက်ရှိသည်။
ရိုက်ကူးရသမျှတတ်ပုံတွေကိုလည်း၊ တီဗွီစခရင်နှင့်လက်(ပ)တော့စခရင်ထက်သို့
အချိန်မဆိုငွေလွှတ်ရုံနေသည်။ ဤလေယာဉ်ငယ် ပူးထီးကလေးကို အမှန်
တကယ်ထိန်းချုပ်နေသည်မှာ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နီဗါဒါပြည်နယ်
လက်(စ)ဗီးဂက်(စ)ရှိ နီးလစ်လေတပ်ဌာနချုပ်တွင်၊ စေးစေးဆေးဆေး ထိုင်
ကြည့်နေသော ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးဟုဆိုသည်။ အီရတ်စစ်မြေပြင်တွင် ပျံသန်း
နေသောလေယာဉ်ကို၊ ပိုင်ထောင်ချီဝေးသည့်နေရာမှ တိုက်ရိုက်ကွပ်ကဲနေခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချိန်တွင်၊ အဆိုပါလေယာဉ်ငယ်လေးမှ ပို့လိုက်သောပုံရိပ်
များကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း ထိုင်ကြည့်နေသူများမှာလည်း၊ နည်းလှသည်မဟုတ်။
24th MEU ပါသည်။ ‘တင်ပါ’အခြေစိုက်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဗဟို
အမိန့်ပေးဌာနချုပ် ရှိသည်။ ကာတာနိုင်ငံရှိ ရေ့တန်းဌာနချုပ် Cent Com
ပါသည်။ ဒါတင်မက ပင်တဂွန်လည်းပါသည်။ စီအိုင်အေပင် ပါကောင်းပါနိုင်
သည်။ ဤသို့၊ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိနေရာမျိုးစုံမှ စောင့်ကြည့်နေသူများ၏ ဆွေးနွေး
လုံးသပ်ချက်များကိုလည်း၊ စခရင်ကြီးညာဘက်ခြမ်းရှိ chat roomတွင် အတိုင်း
သားမြင်နေရသည်။

ကျွန်တော့်မှာတဲ့ကြွလွန်း၍ ပါးစပ်အဟောင်းသားငေးကြည့်နေဆဲ၊ နောက်ဘက်မှအသံတစ်သံကြောင့်၊ ဖုတ်ခနဲလှည့်ကြည့်လိုက်မိသည်။ ကျွန်တော် နှင့်အတူလိုက်ပါခဲ့သော အရာရှိငယ်တစ်ဦး၏မှတ်ချက်ချသံ ဖြစ်ပါသည်။ သူမှတ်ချက် . . .

“စစ်တပ်ရဲ့ထက်၊ အောက်ဖွဲ့စည်းပုံကို၊ အပြားခတ်လိုက်ပြီဗျ။”

သူ့စကားက ကျွန်တော့်ရင်ကိုလာရိုက်သည်။ ဟုတ်သကော . . . ကွန်ပျူတာကိုင်ထားသော အရာရှိငယ်တစ်ဦး၊ သို့မဟုတ် အခြားအဆင့် တစ်ဦး ဦးကို၊ ဤဖွဲ့များပြားလှသောအင်ဖော်မေးရှင်းများကို သိခွင့်ပေးလိုက်သည်မှာ သူရရှိသောအင်ဖော်မေးရှင်းအပေါ် သူကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ပေးလိုက်သလို ရှိတော့သည်။ လက်ဖရင်တင်အဆင့်ရှိသူ တစ်ဦးပင်လျှင် သူ့အထက်အရာရှိများသို့ တင်ပြစရာပလိုက်၊ လိုအပ်သလို ဆုံးဖြတ်စီရင်ပိုင်ခွင့် ရနေသည်မှာ၊ သမားရိုးကျအမြင်အရ အယ်လီမုဒြစ်နိုင်ဖွယ်ရာ ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ယခု၊ အမှန်တကယ်ဖြစ်နေပေပြီ။ ‘ပြဿနာကြီးကြီး ပုံကြီးကြီးဆို လျှင်၊ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ၏အရာ’ဆိုသောနားလည်ချက်မျိုး၊ ဒီတံ အောက်သွားခဲ့ချေပြီ။ အပြားကမ္ဘာခေတ်တွင် စစ်မြေပြင်သည်ပင်၊ အပြားကြီး ဖြစ်သွားချေပြီကော . . .

ဤအကြောင်းများကို ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ နစ်ဘမ်းကိုပြန်ပြောမိသည်။ ‘နစ်’မှာနေတိုးတွင်တာဝန်ကျနေသော အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး ဖြစ်သည်။ Red Sox Nationအဖွဲ့ကြီး၏ သစ္စာရှိပရိသတ်တစ်ဦးလည်းဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဧပြီလက၊ ကာတာနိုင်ငံရှိ ရေတန်းငှာနချပ် Cent Com တွင်၊ သူ ရောက်နေသည်။ သူနှင့်အတူ ဂျင်နရယ် ဂျန်အဘီဇတ်တို့အဖွဲ့ရှိသည်ဟု သူက ပြောပြသည်။

“ဂျင်နရယ်ကြီးနဲ့သူ့လူတွေက၊ စားပွဲတစ်ဖက်ခြမ်းမှာ နေရာယူထား တယ်ဗျ။ ကျွန်တော်က၊ သူတို့နဲ့မျက်နှာချင်းဆိုင်ဘက်မှာ။ အဲ-ကျွန်တော့်နောက် မှာတော့၊ စခရင်အပြားကြီးတွေနဲ့ တီဗွီလေးလုံး၊ တီဗွီသုံးလုံးပေါ်မှာ ပြနေ တာက၊ အီရတ်စစ်မြေပြင်အဖွဲ့ ကင်းထောက်နေတဲ့ Predator droneတွေက ချက်ချင်းပို့ပေးနေတဲ့ ပုံရိပ်တွေ . . . ကျန်တစ်လုံးမှာတော့ Red Sox ဂိမ်း ကစားပြုlive show . . . ခင်ဗျား မြင်ဖောင်ကြည့်လိုက်ပေါ့ဗျာ။ စခရင်တစ်ခုမှာ ပီစရို ဖာတီနက်(စ်)နဲ့ ဒီရက် ဂျေတာတို့ အပြိုင်ဖွဲ့နေတယ်။ အဲ-ကျန်တဲ့စခရင် သုံးခုပေါ်မှာတော့၊ အီရတ်တွေနဲ့ကျွန်တော်တို့ယန္တရားတပ်တွေ ဆော်နေကြ တာ။ ခင်ဗျားပြောတာ ဟုတ်တယ်ဗျ။ . . . ကမ္ဘာကြီး ပြားသွားပြီ . . .”

အပြားတာဝါနှင့် အလူးချောင်းကြော်

အချိန်တန်၍ အိမ်ပြန်ခဲ့ရသည့်တိုင်၊ ကျွန်တော့်လေ့လာရေးခရီးစဉ်ကို သံယောဇဉ် မဖြတ်နိုင်သေးပါ။ အိမ်ပြန်လမ်းတစ်လျှောက်လုံး မျက်စေ့ဖွင့်နားစွင့် နေမိပါသည်။ သည်လိုနှင့်၊ ကမ္ဘာမြေတစ်ဖက်စွန်းမှ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်ရာသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ၊ ကျွန်တော့်ခေါင်းတစ်ခုလုံး ချာချာလည်လျက် ရှိနေတော့ သည်။

သို့နှင့်တိုင်၊ ဇာတ်လမ်းကား မဆုံးသေးပါ။ ကျွန်တော် အိမ်ပြန်ရောက် သည်ဆိုလျှင်ပင်၊ ပို၍ပို၍များပြားသော ကမ္ဘာပြားလက္ခဏာများက ကျွန်တော့် အိမ်တံခါးကို တဖောက်ဖောက်ခေါက်နေတော့သည်။ ကျွန်တော် နေ့စဉ်ထိတွေ့ နေရသော သတင်းခေါင်းစဉ်များဖြစ်ပါသည်။ ဤသတင်းခေါင်းစဉ်များကိုသာ ဖတ်မိလျှင်၊ ပည်သည့်မိဘမဆို ကောလိပ်ကျောင်းသားအရွယ် သားသမီးများ အတွက်၊ စတုဂံမအေးဖြစ်ရလိမ့်မည်ထင်သည်။ ဥပမာ-မေရိကန်စတာသုတေ သနဌာန၏ သတင်းပေးပို့ချက်မျိုး . . .။ ခရစ်နှစ် ၂၀၁၅ သို့ရောက်လျှင်၊ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်လုပ်ငန်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းပေါင်း ၃ သန်းကျော်မျှ အမေရိကမှထွက်သွားလိမ့်မည်ဟု၊ ၎င်းက သတင်းပေးထားသည်။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်၊ ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြစ်ခဲ့ရသော သတင်းတစ် ပုဒ်မှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ထုတ်၊ နိုင်ငံတကာသံကော်ဆင့် သတင်းစာ(IHT)တွင် ပါလာသည်။ ထိုသတင်းက၊ ယခုလို ခေါင်းတပ်ထား သည်။ ‘အောက်ဆို့(စ်) အလူးချောင်းကြော်ရပြီ’ဟု၏။ ကျွန်တော့်မှာ သတင်း အပြည့်အစုံကိုမဖတ်ဘဲ မနေနိုင်တော့။

“မစ်ဆိုရီပြည်နယ်၊ ကိပ်ဂ်ရာဒ်အနီးရှိ အမှတ် (၅၅)တိုင်းဝေးလမ်းမကြီးမှ အနည်းငယ်ခွာ၍၊ မက်ဂေါ် နယ်စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုတွေ့တွင် သင့် ကားကိုထိုးရန်ပြီး ကားပေါ်မှမဆင်းဘဲ သင်စားလိုရာမှာလိုက်ပါ။ နွေး ထွေးဖော်ငွေသည်နှင့်အမျှ၊ လွတ်လက်ချက်များသော ဝန်ဆောင်မှုတစ်ခု ကာ သင့်ကို အသင့်ကြိုဆိုနေပါလိမ့်မည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ သင့်ကို ဝန်ဆောင် မှပေးသူမှာ စားသောက်ဆိုင်ထဲတွင် ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်။ ပြောရလျှင် မစ်ဆိုရီပြည်နယ်မှာပင် ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ မိုင်ပေါင်း ၉၀၀ သို့မဟုတ် ကီလိုမီတာ ၁,၄၅၀မျှဝေးသော ကိုလိုရာဒိုစပရင်းရှိ ခေါ်(လ)စင်တာ တစ်ခုမှဖြစ်ပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်က အဆိုပါခေါ်(လ)စင်တာမှနေ၍ သင့်လိုဖောက်သည်တွေနှင့် အစားအသောက် ချက်ပြုတ်ကြောင့်ပေး သူများကို၊ မြန်နှုန်းမြင့်စေတာလို့ပြော၍ ဆက်သွယ်စီစဉ်ပေးနေခြင်း

www.burmeseclassic.com

ဖြစ်ပါသည်..."

ကျွန်တော့်မှာ သတင်းကိုဆက်မဖတ်နိုင်၊ ကိုယ့်မျက်စိကိုပင် မယုံနိုင် လောက်အောင်၊ မင်တက်မိနေတော့သည်။ စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်းသည်ပင် လျှင် 'အပြင်ထွက်ရင်းမြစ်ရှာအလုပ်'(အောက်ဆုံးဆင်း)နှင့် မကင်းနိုင်တော့ပါ လား...။

ကိပ်စိရာဒီမို တို့ဆိုင်လေး၏ပိုင်ရှင် ရှန်ဒွန်ဒေးဇစ်မှာ အဆိုပါဆိုင်ကိုသာ မက သူပိုင်ဆိုင်သော မက်ဂေါ့နယ်ဖရန်ချိုက်(တရားဝင်ဆိုင်ခွဲ) ဆိုင်သုံးခုလုံး ကိုပါ၊ ကိုလိုရာဒိုခေါ(လ)စင်တာနှင့် ဆက်သွယ်ထားသည်။ ဤခေါ(လ)စင်တာ ကိုဖွင့်ထားသူမှာလည်း မက်ဂေါ့နယ်ဖရန်ချိုက်တစ်ဦးဖြစ်သူ စတီဇင်ဘီဂါရီ ဖြစ်သည်။ အခြားသောတစ်ခုခုလုပ်ငန်းများက ခေါ(လ)စင်တာကိုသုံးပြီး အလုပ်လုပ်ကြသလို၊ စားသောက်ဆိုင်များမှာ လိုက်သုံးလာကြသည်မှာ ကုန်ကျ စရိတ်သက်သာပြီး အမြန်ဆုံးဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်ရုံမျှမက၊ အများအယွင်းနည်း ခြင်းကြောင့်ဟုဆိုသည်။

သူတို့အလုပ်ကို စိတ်ဝင်စားသည်နှင့်၊ သတင်းဆောင်းပါးကို ကျွန်တော် ဆက်ဖတ်ကြည့်လိုက်ပါသည်။

"ကိုလိုရာဒို ခေါ(လ)စင်တာပုဝန်ထမ်းမှာ၊ မင်ဆိုရီရှိမောက်သည်၏ စားသောက်စရာအမှာစာရင်းကို၊ ကယ်လီဆက်သွယ်ရေးစနစ်ဖြင့် ရ လိုက်သည်။ သူက၊ မောက်သည်၏ရုပ်ပုံနှင့်အမှာစာရင်းကို အီလက် ထရောနစ်နည်းနှင့် ခါတ်ပုံရိုက်ပြီး၊ စားသောက်ဆိုင် မီးဖိုချောင်ထဲရှိ စားဖိုပူးထဲသို့၊ စာဖိုပူးက၊ အမြန်ဆုံးပြင်ဆင်ထုပ်ပိုးပြီး မောက်သည် ထံသို့ပို့သည်။ မောက်သည်လက်ထဲ စားစရာရောက်သည်နှင့်၊ ခါတ်ပုံကို ဖျက်စီးပစ်လိုက်ပါသည်။ (ခါတ်ပုံရိုက်ပုံသည်မှာ မောက်သည်မှာသော စားစရာ မလွှဲစေဖို့ဖြစ်သည်။) ဤဖြစ်စဉ်အားလုံးကို အမြင့်ဆုံးမြန်နှုန်းနှင့် ဆောင်ရွက်သည်ဖြစ်ရာ၊ ကားပေါ်မှ မဆင်းဘဲမှာသောမောက်သည် သူကားတိုစက်မနွီးမီမှာပင် သူ့အလိုရှိရာစားစရာကိုရရှိစေမည် ဖြစ်ပါ သည်။ သူ့အမှာစာမှာ ပြည်နယ်နှစ်ခုကိုဖြတ်ကျော် လွန်းထိုးသွားသည် ကို၊ သူ့ကိုယ်တိုင်သိလိမ့်မည် မဟုတ်..."

မက်ဂေါ့နယ်အနေနှင့် ဆိုပါ ခေါ(လ)စင်တာတိုင်ဒီယာကို ပထမဆုံး စမ်းသပ်ကြည့်ခဲ့သည်မှာ၊ အီလီနွိုက်ပြည်နယ် ဘုတ်ဘရစ် ငှားခံဌာနချုပ် တည်ရာအနီးမှ ဆိုင်သုံးဆိုင်တွင်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါဆိုင်သုံးဆိုင် အောင်မြင်မှု ရလာတော့မှ၊ အခြားဆိုင်များတွင် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်ထိ အထူးအောင်မြင်မှုရနေပြီဖြစ်သည့်တိုင်၊ မက်ဂေါ့

နယ်တာဝန်ရှိသူ ကျင်စပင်တန် ကမူ၊ သူတို့ပုံစံသစ်၏အနာဂတ်ကို ထိန်းထိန်း သိမ်းသိမ်းသာပြောပါသည်။

"အမေရိကတစ်ခုတည်းမှာပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ မက်ဂေါ့နယ်ဆိုင်ပေါင်း ၁၃,၀၀၀ ရှိတယ်ဗျ။ ဒါတွေအားလုံး၊ ခေါ(လ)စင်တာနည်းနဲ့ အလုပ်ဖြစ် မဖြစ်တော့ စောင့်ကြည့်ရဦးမှာပါ"

ခေါ(လ)စင်တာအောင်ထားသူ တီဂါရီကမူ၊ မောက်သည်တွေကိုယ် တိုင်က ပုံစံသစ်ကိုနှစ်သက်နေပြီဟု ဆိုပါသည်။ ဤသည်မှာ၊ မြန်နှုန်းမြင့် အားသာချက်ကြောင့် ဖြစ်ဖွယ်ရှိသည်ဟုလည်း၊ ကောက်ချက်ချသည်။ စင်စစ် အမြန်မြင် အစားအစာတီစနက်(fast-food business)တွင်၊ စက္ကန့်ပိုင်းမျှ အချိန်ဈေးတန်ပင်လျှင်ပင် ကျေးဇူးများလှပြီဖြစ်ပါသည်။ ဘီဂါရီ၏အတွေ့အကြုံ အရ၊ သူ၏ခေါ(လ)စင်တာနှင့် ချိတ်အလုပ်လုပ်သောဆိုင်တိုင်း၊ အနည်းဆုံး စက္ကန့်သုံးဆယ်မျှအချိန်လျော့နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ သူတို့နည်းက၊ 'အချိန် သည်ငွေ(time is money)ဆိုသောစကားကို လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ပေးနေသလို ရှိတော့သည်။

အချိန်ကုန်သက်သာရုံမျှမက မိမိမှာသောစားစရာ တိုက်ကျကျရစေ သည်မှာလည်း၊ မောက်သည်များအတွက် လိုလားနှစ်သက်စရာ ဖြစ်ပါသည်။ ယခင်က ၄ ရာခိုင်နှုန်းမျှ အများအယွင်းရှိခဲ့သော်လည်း၊ ယခု ၂ ရာခိုင်နှုန်းမျှ အထိ လျော့ချနိုင်ပြီဟု ဘီဂါရီက ပြောပြသည်။ ထို့ထက်၊ ဝန်ထမ်းစရိတ် သိသိသာသာချွေတာနိုင်သည်မှာလည်း၊ စားသောက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်များအတွက် လိုလားနှစ်သက်စရာ ဖြစ်နေသည်။ သို့အတွက်၊ စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်းကို ခေါ(လ)စင်တာမှတစ်ဆင့် အောက်ဆို့(စ)လုပ်လိုက်နိုင်သည်မှာ၊ မောက်သည် ရော ပိုင်ရှင်အတွက်ပါ ကျေးဇူးများစရာဖြစ်နေတော့သည်။

ကျွန်တော့်မှာ IHT ဆောင်းပါးကိုဖတ်ရင်း၊ 'အပြားကမ္ဘာကြီးတွင် ဟန်တာဂါတွေပါ ပြားကုန်ပါပကော'ဟု၊ သဘောပေါက်လိုက်ရပါတော့သည်။

စီးပွားရေးနှင့်ဆိုင်သည့်တိုင်၊ နောက်ထပ်ကမ္ဘာပြားလက္ခဏာတွေ မနည်းမနော့ရှိပါသေးသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၃ ရက်နေ့က ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေ့ CBS News ၏ တနင်္ဂနွေမနက်ခင်းသတင်းအစီအစဉ်ကို ကျွန်တော် မြင် နေသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို တာဝန်ယူတင်ဆက်သူမှာ၊ CBS မှပါ၊ သတင်း

www.burmeseclassic.com

ထောက် ဘော့ရှစ်မှာ ဖြစ်သည်။ အစီအစဉ်ပြီးသည်နှင့် သူနှင့်ကျွန်တော် လူချင်းဆုံခဲ့ရာ သူက သူ့ကိုယ်တိုင် အံ့အားတသင့်ဖြစ်ခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံ တစ်ခုကို ပြန်ပြောပြသည်။

“လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်ကပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော် CBS တွေ့ရုံပဲက ထွက်လာ တော့ လူငယ်သတင်းထောက်တစ်ယောက် ကျွန်တော့်ကို စောင့်နေတာတွေ တယ်ဗျ။ ပုံမှန်ဆိုရင်တော့ CBS တို့ NBC တို့ ABC တို့ CNN တို့လို နက်ဝပ် သတင်းဌာနကြီးတွေက သတင်းအဖွဲ့တွေ အပြန်အလှန် လွတ်လေ့ရှိတတ်ပါ တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကလေးကြည့်ရတာ အဲဒီဒီဒီယာကြီးတွေက ဟုတ်ဟန်မတူ ပါဘူး။ သူက In De Journal လို့ခေါ်တဲ့တွန့်လှိုင်းသတင်းစာက သတင်းထောက် ပါလို့ သူ့ကိုယ်သူ မိတ်ဆက်ပေးတယ်လေ။ ပြောပုံဆိုပုံက ယဉ်ယဉ် ကျေးကျေး သိမ်သိမ်ပွေ့ပွေ့ပါပဲ...”

ရောက်လွယ်အောင်ပြောရလျှင် အဆိုပါသတင်းထောက်လေးက ‘ဘော့’ကို အင်တာဗျူးလို့ပါသည်ဟု ကမ်းလှမ်းလာသည်။ အားနာတတ်သော ‘ဘော့’ကလည်း လက်ခံလိုက်သည်။ အင်တာဗျူးပြီးသည်နှင့် ‘ခါတ်ပုံရိုက်ပါ ရစေ’ဟု ဆိုပြန်သည်။ သည်တွင် ‘ဘော့’တစ်ယောက် အံ့အားတသင့်ရတော့သည်။ ခါတ်ပုံရိုက်ရအောင် အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်လေးတွင် ကင်မရာမပါ။ ဘာနှင့် ရိုက်မည် နည်း။ ဝါရင့်ဂျာနယ်လစ်ကြီး ‘ဘော့’ တစ်ယောက်၊ စဉ်းစားလို့မမှဆုံးခင် သတင်းထောက်ပေါက်စဉ်လက်ထဲမှ ဆဲ(လ်)ဖုန်းလေးမှ အရောင်လက်သွား သည်။ သည်လိုနှင့် ‘ဘော့’မှာ ၁၀၀၀၀၀၀၀ပြန်လာခဲ့ရသည်။

“နောက်တစ်နေ့မနက်ရောက်တော့ ကျွန်တော်လည်း သူပြောတဲ့ ဝက်(ဘ)ဆိုစကားကို စောင့်ကြည့်ရတာပေါ့ဗျာ။ ဖားပါ။ ကျွန်တော်ခတ်ပုံရော ကျွန်တော့်အင်တာဗျူးရော အပြည့်အစုံပါတယ်ဗျ။ သဘောထားအမြင်တွေ တောင် သုံးရာလောက် ပါလိုက်သေးတယ်။ ကျွန်တော်အံ့အားတသင့်က ဒီလောက် ပြည့်ပြည့်စုံစုံသတင်းကို ဒီလောက်ပြန်ပြန် တစ်ယောက်တည်း လုပ်သွားတာ ကိုပါ။ ဒီချာတီတ်သုံးတဲ့ပစ္စည်းဟာ ဘာလဲပေါ့...”

‘ဘော့’ စကားကြားရသည်နှင့် ကျွန်တော့်မှာ မထိန်းနိုင်မသိမ်းနိုင် စိတ်ဝင်စားသွားတော့သည်။ သို့ဖြင့် In De Journal မှုကိုယ်တော်လေးနှင့် ချက်ချင်းဆက်သွယ်ရတော့သည်။ သူ့အမည်မှာ ဘီး(လ)အာဖီလီနီ။ သူ့အလုပ် က၊ တစ်ကိုယ်တော် အွန်လိုင်းဂျာနယ်လစ်။ ကျွန်တော် ပစ်စလက်ခတ် စိတ်ဝင် စားသွားတော့သည်။ သည်လိုနှင့် သူ့ကိုခွင့်တောင်းပြီး အွန်လိုင်းပေါ်မှာပင် ကျွန်တော်ကို ‘ဗျူး’ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ပထမဆုံး မေးခွန်းမှာ ‘ဘော့’ရော ကျွန်တော်ပါ အထူးသိချင်နေသည့် သူ့လက်စွဲတော်ပစ္စည်းလေးအကြောင်း...။

“မောင်ရင်ရဲ့ တစ်ကိုယ်တော် နက်ဝပ်သတင်းစာအတွက်၊ ဘယ်လို အထောက်အကူပစ္စည်း သုံးသလဲဗျ”

“ဘာမှ မပြောလောက်တဲ့ပစ္စည်းလေး ပါဗျာ။ MP3 ပလေယာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အရွယ်က ၃ လက်မခွဲ၊ အမြင့်က ၂ လက်မလောက်၊ တကယ့် ဝီစီကွေးလေးပါ။ ဈေးကလည်း ပေါ့မှပေါ့ ၁၂၅ ခေါ်လာပဲပေးရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်အတွက် အများကြီးအသုံးတည့်ပါတယ်။ ဒါလေးက တယ် လီဖုန်းလိုလည်း သုံးလိုရတယ်။ ကင်မရာဆိုရင်လည်း ‘ဟုတ်တယ်။ အဲ အသုံးမဝင်လို့လည်း ရတယ်ဗျ။ ကျွန်တော့်သွားလေရာ၊ ဒါလေးကို ဆောင်သွား တယ်လေ။ ဒါ-ကျွန်တော့်သတင်းစာတိုက်ပေါ့...”

မျက်နှာထားရယ်လို့ကျွန်ုပ်တို့ ပေါ့ပေါ့ဝါးဝါးပြောနေသည့်တိုင် သူ့စကားမှာ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ အံ့အားတသင့်ဖြစ်နေတော့သည်။ တက္ကနီလိုကို သစ်များက လူတစ်ယောက်ကိုပင်၊ သတင်းဌာနကြီးတစ်ခု ဖြစ်စေနိုင်ပါသ တော့...။ တွန့်လှိုင်းဂျာနယ်လစ်လောကသို့ ဝင်ကြားမှာလည်း ဘာမျှ ပြော လောက်စရာမရှိ။ ၁၂၅ ခေါ်လာဆီပါလာ။ လွန်ရောကွဲရော ဒေါ်လာ ၂၀၀ လောက်ရိုက်နှင့်၊ သတင်းမီဒီယာကြီးတစ်ခု လက်တွေ့ထူထောင်နိုင်ပေပြီ။ ‘တက္ကနီလို’ကတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ အဆိုပါတက္ကနီလိုကို ကိုင်တွယ်အသုံးပြု သူကကော၊ ဘယ်လိုလူမျိုးဖြစ်မည်နည်း...။ ဤအတွေးနှင့် ဒုတိယမေးခွန်း ကို ကျွန်တော်ဆက်လိုက်သည်။

“အခုလို ကိုယ်ပိုင်သတင်းနက်ဝပ်ထောင်ဖို့ မောင်ရင် ဘယ်လို စိတ်ကူး ရလာတာလဲ...”

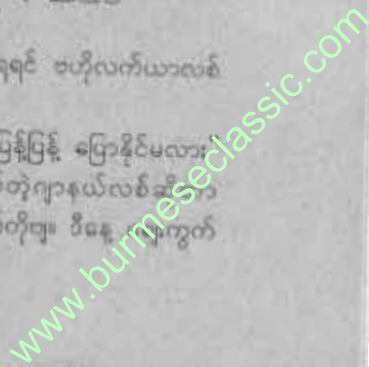
“ကျွန်တော်က လွတ်လပ်တဲ့ဂျာနယ်လစ် ဖြစ်ချင်တာ။ ဒီဆန္ဒကလည်း လက်ရှိ ပင်မမီဒီယာကြီးတွေကို မချင့်မရဲဖြစ်တာက ပေါ်လာတာ ဖြစ်ပါလိမ့် မယ်။ ခင်ဗျားသိတဲ့အတိုင်း ဒီမီဒီယာကြီးတွေက၊ အစွဲအလမ်းနဲ့ ဘက်လိုက် တတ်တယ်။ မပြည့်စုံဘူး။ သူတို့ပြုချင်တာကိုသာ မီးမောင်းထိုးတာ။ သူတို့ မသိစေချင်ရင် အမှောင်မှထားတယ်။ ဒါတို့ ကျွန်တော်မကြိုက်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ဒီမီယာတစ်ခု လုပ်ကြည့်ဖြစ်တာပါ”

“ဒါ့ထက်-မောင်ရင်နီစင်ရေးအယူအဆက”

“ဟုတ်ကဲ့၊ လစ်တရယ်ပါ။ တိတိကျကျပြောရရင် ဗဟိုလက်ယာလစ် တရယ်ပေါ့...”

“မောင်ရင်အယူအဆကို၊ ဒီထက်ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပြောနိုင်မလား”

“ရပါတယ်၊ ကျွန်တော်ပြောတဲ့ လွတ်လပ်တဲ့ဂျာနယ်လစ်ဆိုတာ ‘ဘလော့လှုပ်ရှားမှု’(blogging movement)နဲ့ ညီအစ်ကိုဗျ။ ဒီနေ့ ကျွန်တော်

အင်အားစုရဲ့အသံကို၊ ဒီနေ့ မီဒီယာတွေက မကြားဘူး။ မကြားချင်ယောင် ဆောင်တာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီအသံကို ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ဖွင့်ပြနေတာကဟာ၊ တလော့ဂါတွေပဲ..."

[သူပြောသော ဘလော့ဂါ(blogger)ဆိုသည်မှာ၊ မိမိရင်ထဲရှိသမျှကို တွန့်လှိုင်း ပေါ်တွင် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ဖွင့်ချနေသော၊ အင်တာနက်စာရေးသူများ ဖြစ် ပါသည်။ သူတို့တစ်တွေ၏လှုပ်ရှားမှုကို ဘလော့ဂင်း(blogging)ဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။]

ဘီး(လ)က၊ သူ့အတွေ့အကြုံတစ်ခုနှင့်ယှဉ်ပြီး သူ့အမြင်ကို ဆက်ပြော ပါသည်။

"အိရတ်စ်စ်ပွဲအကြိုကာလကပေါ့ဗျာ။ ဝါရင်တန်ဒီစီက စစ်ဆန့်ကျင် ရေးဆန္ဒပြပွဲတွေကို ကျွန်တော်ရောက်သွားတယ်။ လူထော်တော်များများနဲ့ အင်တာဗျူးလုပ်တယ်။ ဖာတ်ပုံတွေရှိတယ်။ ဆန္ဒပြသမားတွေရဲ့ တကယ့် အသံကို၊ ကျွန်တော်ဖြန့်ချိပေးချင်လို့ပါ။ လက်ရှိမီဒီယာတွေက လိုရာဆွဲ ပြော နေကြတာများတယ်ဗျာ။ သူတို့ပြောသလို ဆန္ဒပြတဲ့လူတွေဟာ၊ ကွန်မြူနစ်အစွဲ မကျွတ်သူတွေ မဟုတ်ဘူး။ အကြမ်းဖက်သမားတွေလည်း မဟုတ်ဘူး။ လွတ် လပ်တဲ့ဂျာနယ်လစ်ဆိုတာ၊ ကိုယ့်စိတ်အထင်နဲ့ တံဆိပ်ကပ်သင့်ဘူး။ အဖြစ် သနစ်တွေကို အရင်းအတိုင်းတင်ပြရမယ်..."

"မောင်ရင့်ရဲ့အလုပ်ကိုကော အောင်မြင်တယ်လို့ ထင်လား"

"မဆိုးဘူးလို့ကော ထင်တာပဲ။ အော့ရှစ်ဖာရဲ့အင်တာဗျူးဆိုရင် ၂၇ နာရီအတွင်းမှာကိုပဲ၊ ဝင်ကြည့်တဲ့သူပေါင်း ၂၅,၀၀၀ ရှိတယ်။ Rathergate အကြောင်းဖွင့်ချတဲ့သတင်းဆိုရင် ၅၅,၀၀၀ အထိ ရှိတယ်။ CBS က၊ အချက် အလက်တွေကို ခေ့လည်ကြောင်ပတ်လုပ်ထားတာဗျာ။ ဒါပေမဲ့၊ သူတို့မသိတာက လူတွေဟာ ပြောသမျှမယုံတတ်တော့တာပဲ။ အချက်အလက်ပေးတဲ့သူတွေ ရှိသလို၊ အချက်အလက်စိစစ်သူတွေလည်း ရှိနေပြီဗျာ။ မီဒီယာလောကမှာ ခရာမူတ်တဲ့သူတွေ အများကြီးရှိနေပြီ..."

"အခုလို၊ မီဒီယာသစ်တွေ အလွှဲပယ်ပေါ်လာတာ ကောင်းလား ဆိုးလား၊ မောင်ရင် ဘယ်လိုထင်လဲ..."

"အကောင်းရော အဆိုးရောရှိပါတယ်။ သတင်းတွေပေါင်းပွလာတော့၊ လူတွေဟာ ရွေးဖော်လာကြတယ်။ ဒီကော့ တစ်ခုလုံးမြင်ကွင်းကို၊ ဘယ် ရမော့ မလဲ။ ဒါပေမဲ့၊ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့အစွမ်းအစကို ဆွဲမြှင့်လိုက်တာကတော့ ကောင်း တယ်။ ပြည့်စုံတဲ့အမှန်တရားဆိုတာ တစ်နေရာတည်းမှာ စုမနေတတ်ပါဘူး။ ရွေးစရာပိုများလာတာ ကောင်းတဲ့လက္ခဏာလို့ ထင်ပါသေး"

ဘီး(လ)အားပိုလီနိုနှင့်စကားပြောရင်း၊ ကမ္ဘာကြီးပို၍ပို၍ ပြားလာနေ သည်ကို ကျွန်တော်ဆင်ခြင်မိလိုက်သည်။ မီဒီယာလောက၏ ထက်၊အောက် ဖွဲ့စည်းပုံများ ဒလစပ်ပြိုကျနေစဉ်မှာပင်၊ ကစားကွင်းတစ်ခုလုံး မြေညှိပေးနေ သည့် တက္ကနိုလိုဂျီအသစ်များလည်း အဆက်မပြတ်ပေါ်ထွက်လျက်ရှိနေသည်။ စင်စစ် အပြောင်းအလဲမှာ၊ မီဒီယာလောကတစ်ခုတည်းတွင်သာ ကျက်ဖြစ်နေ သည်တော့မဟုတ်။ လောကတိုင်း၊ နယ်ပယ်တိုင်းဟူ၍ပင် ဆိုနိုင်လောက်ပါ သည်။ ၂၀၀၄ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ထုတ်၊ နူးရှင်းမဂ္ဂဇင်းမှ ဆောင်း ပါးရှင် မစ်ကပ်မာစ်ဖရိုပြောသလို၊ 'ကျွန်တော်တို့တစ်တွေမှာ ထိပ်မှအောက်သို့ လာသောခေတ်မှ၊ ပိုမိုအပြန်ကျယ်လာသည်နှင့်အမျှ လူတိုင်းလူတိုင်း ထိထိ ပင်ပင်ပါဝင်လှုပ်ရှားနိုင်သည့် ခေတ်သစ်ထဲသို့၊ အချိန်အဟုန်နှင့်ဝင်ရောက် လာနေပြီ' ဖြစ်ပါသည်။

ခေတ်မီတက္ကနိုလိုဂျီကို ကိုင်နိုင်သောနိုင်ငံများ၊ ကုမ္ပဏီများ၊ လူပုဂ္ဂိုလ် များအနေနှင့် ပထမဆုံး ရှေ့သို့ခန့်တက်လာကြသည်။ သို့သော် ဤဖြစ်စဉ်မှာ အဆုံးမသတ်သေး၊ ယခုမှ စာစသောခိုသေးသည်။ နောက်ထပ် ဖာလို့အလို့ ခန့်ပျံတက်မည့်သူတွေ လာလိမ့်ဦးမည်။ ဤသို့ဖြင့်၊ သမိုင်းတွင် ပထမဦးဆုံးအ ကြိမ်အဖြစ် ပို၍ပို၍များပြားသောလူများသည် ကိုယ်တိုင်တီထွင်ဖန်တီးသူများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများ ဖြစ်ခွင့်ရှိလာပြီဗျာ။ ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ပြောရလျှင် ထစ်ခေတ်တစ်ခါက၊ အလွန်ခရမ်းစားလှသော တော်လှန်ရေးကြီးတစ်ခု ကျွန်တော်တို့ဝန်းကျင်တွင် အမှန်ပင်ဖြစ်တည်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ အခြားမဟုတ် အင်မော်မေးရှင်တော်လှန်ရေးကြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် သမ္မတ ကလင်တန်လက်ထက်က၊ ကူးဆန်းရောင်းဝယ် နေရာမှာ၊ အဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦးအဖြစ်တာဝန်ယူခဲ့ဖူးပြီး၊ ယခု လောလော ဆယ် ပုဂ္ဂလိက မဟာဗျူဟာလေ့လာရေးအကြံပေးအဖြစ် တာဝန်ယူနေသော၊ ဒေးဗစ်ရုကော့(စ်)၏ ခေတ်ပြိုင်ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းနှင့်ပတ်သက်သော ဆမော့ထားအမြင်များကို၊ ဖော်ပြဖို့လိုမည်ထင်သည်။

"အင်းရအဖွဲ့တွေနဲ့ ဘီဇနက်လုပ်ငန်းကြီးတွေကြား၊ ပြောင်းလဲလာတဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေကိုပေါ်ပြန်ဖို့ 'ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း' ဆိုတဲ့ခေါ်ဟော တွက်၊ ကျွန်တော်တို့သုံးခဲ့ကြတာပါ။ ဒါပေမဲ့၊ ဒီနေ့ ခေတ်ပြိုင်ဂလိုဘယ် လိုက်ဇေးရှင်းက ပိုအပြန်ကျယ်လာတာနဲ့အမျှ ပိုလည်းကုန်ပါတယ်။"

ဒီနေ့ ဂလိုဘယ်လိုက်ဖေးရှင်းဆိုတာ၊ အစိုးရတွေ၊ ဘီလနက်လုပ်ငန်းတွေ၊ လူတွေ ဘယ်လိုဆက်စပ်ပတ်သက်နေတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းသက်သက်မဟုတ်တော့ဘူး။ အဖွဲ့အစည်းတွေအချင်းချင်း အပြန်အလှန် တုံ့ပြန်သက်ရောက်ပုံလောက်တင် မကတော့ဘူး။ လုံးဝကိုအသစ်ဖြစ်တဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဘီလနက်ပုံစံသစ်တွေ ပေါ်ထွက်လာနေပြီ။ ဒီနေ့ ဂလိုဘယ်လိုက်ဖေးရှင်းဆိုတာ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အနက်ရှိုင်းဆုံးမှာရှိတဲ့ လူတွေရဲ့ ရင်ထဲအသည်းထဲမှာအစိုးရတွေနဲ့ ပြောရရင် လူ့ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဘာဝတွေထိအောင် ဂုတ်ဂုတ်ထိရိုက်ခတ်နေတဲ့ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်ကြီး ကစ်စုလို့ ပြောရပါတော့မယ်..."

ဤတွင် သူ့စကားနှင့်ဆက်စပ်ပြီး မေးခွန်းပေါင်းမြောက်မြားစွာ လျှံကျလာရတော့သည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်တို့၏ နိုင်ငံရေးအဆောက်အအုံမှာ ဆိုက်ဘာလေ့ထွင်နေရာယူလာသော အလုပ်အကိုင်သစ်များနှင့် အဟပ်မညီတော့လျှင် အာတွေဖြစ်ကုန်မည်နည်း။ ကမ္ဘာ့ထောင့်တိုင်း နေရာတိုင်းမှ နည်းမျိုးစုံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေကြသော အလုပ်နယ်ပယ်သစ်ကို၊ အမှန်တကယ် ပြည့်ပြည့်စုံစုံထပ်ထပ်နိုင်တော့လျှင် ဘာဖြစ်မည်နည်း။ ဤလုပ်ငန်းနယ်ပယ်ကြီးကို မည်သူက ထိန်းချုပ်ပုံတိုင်သွားမည်နည်း။ ဤလုပ်ငန်းပေါ်မှ အခွန်အတုတ်များကို မည်သူက ကိုယ်စားပြုကောက်ခံမည်နည်း။ ဤအခွန်အတုတ်များ၏အကျိုးကျေးဇူးကို မည်သူတွေ့ရရှိမိစားကြမည်နည်း။ အမေးသာရှိပြီး တိတိပပ အဖြေမထုတ်နိုင်သေးသောပုစ္ဆာများ ဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ ကမ္ဘာကြီးပြားပြားဆိုသောအနုမာနသာ အမှန်ဖြစ်ခဲ့လျှင်၊ အဆိုပါ ကမ္ဘာကြီးဖြစ်စဉ်မှာ သမိုင်းတွင်ကြုံခဲ့ဖူးသော 'အမျိုးသားနိုင်ငံများ ထွက်ပေါ်လာခြင်း၊ စက်မှုတော်လှန်ရေးစသည့် အခြေခံအပြောင်းလဲကြီးများလိုပင်၊ အလွန်အရေးကြီးဖွယ်ရှိသည့် မောက်လှန်ပြောင်းလဲမှုကြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤသို့သောအပြောင်းအလဲကြီးများက လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း စိတ်အခန်းကဏ္ဍ၊ အစိုးရများ၏ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် အခန်းကဏ္ဍ၊ အမျိုးသမီးထု၏အခန်းကဏ္ဍနှင့် လူတို့၏အလုပ်လုပ်ပုံ၊ ဇီဝစဉ်ပုံ၊ စစ်တိုက်ပုံ၊ ပညာရှာပုံ၊ ဘာသာတရားအပေါ် တုံ့ပြန်ပုံ အနုပညာဖန်တီးပုံ သုတေသနလုပ်ပုံ... စသည်စသည်များကိုလည်း ကျွဲကူးရေပါပြောင်းလဲပစ်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။ (ဤနေရာတွင် ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသမီး အပြန်အလှန် နိုင်ငံရေးတံဆိပ်ကပ်ကြပုံများကို ထည့်မပြောတော့ပါ။)

ရှုကော့(မ)က သူ့အမြင်ကို ဤသို့ဆက်ပြောပါသည်။
 "သမိုင်းကိုမြန်ကြည့်လိုက်ရင်၊ အခြားအပြောင်းအလဲတွေထက် ပိုမာ

ချက်အချာကျတဲ့ ခရီးကြောင်းတစ်ခုလုံးကို ပြောင်းလိုက်သလိုဖြစ်စေတဲ့ 'ပွိုင့်' တချို့ ရှိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုပွိုင့်မျိုးမှာတွက်ပေါ်လာတဲ့ အလှည့်အပြောင်းတွေဟာ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးကို တံမြက်စည်းနဲ့လှည်းထုတ်လိုက်သလို ပြောင်းသလင်းခါသွားစေတတ်တယ်။ မျက်နှာစာတစ်ခုခုမှာသာ တန့်မနေဘဲ၊ မျက်နှာစာပေါင်းစုံကို ယုံနဲ့သွားတတ်တယ်။ ပြီးတော့ ရှေ့ဘာဖြစ်မလဲဆိုတာ ခန့်မှန်းဖို့လည်း ခက်တတ်ပါတယ်..."

အကယ်၍ ယနေ့ကမ္ဘာကြီးဖြစ်စဉ်ကြီးနှင့်၊ ၎င်းနှင့်အတူပါလာသော မိအားများ၊ ကမောက်ကမဖြစ်ရပ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများက သင့်ဘဝရှေ့ရော အတွက်၊ စိတ်မသက်သာဖွယ်ရာ ဖြစ်နေချပြီဟုဆိုလျှင်၊ ဤသည်မှာ သင်တစ်ယောက်တည်း ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသောကံကြမ္မာ၊ မဟုတ်တော့ပါ။ လူ့ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုအနေနှင့်၊ တီထွင်မှုနှင့်အပြိုင် အမျက်စွမ်းအားပါရှိနေသော တက္ကနိုလိုကိုတော်လှန်ရေးကြီးတစ်ရပ်ကို၊ ရင်ဆိုင်ဖြတ်ကျော်လိုက်ရသည်နှင့်၊ အရာအားလုံးမှာ အမြစ်လှန်ပြောင်းလဲရစမြဲဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ယနေ့ တွန်တော်တို့ မျက်မှောက်မြဲနေရသောအပြောင်းအလဲမှာ၊ ယခင်အကြိမ်များနှင့်မတူ ပိုမိုထူးခြားသောအရည်အသွေးအမျိုး အမှန်ပင်ရှိနေပါသည်။ အထူးသဖြင့်၊ အပြောင်းအလဲ၏သက်ရောက်ခွင် အကျယ်အပြန့်နှင့်၊ အပြောင်းအလဲက ဆောင်ကြဉ်းလာသောမြန်နှုန်း ဖြစ်သည်။ ဂူတင်ဘတ်၏ ပုံနှိပ်စက်တော်လှန်ရေးမှာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ဂယက်အနက်ရှိနေသည့်တိုင်၊ ၎င်း၏သက်ရောက်ခွင်မှာ (နှိုင်းယှဉ်လိုက်လျှင်) ကမ္ဘာကြီး၏သေးငယ်သော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအတွင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ယခု ကမ္ဘာကြီးဖြစ်စဉ်က၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူတိုင်းနီးပါးလောက်ကို တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ၊ ဂယက်ရိုက်ခတ်လျက် ရှိနေသည်။ ယခင်အပြောင်းအလဲများမှာ၊ ကမ္ဘာကြီးပြားပြား တစ်စိတ်သာသွားသော်လည်း၊ ယခုအကြိမ်မှာ လျှပ်လက်သလို မြန်လှသွက်လှပါသည်။ ပြောင်းလဲမှုအရှိန်အဟုန် ကြီးမားလေ၊ အပြောင်းအလဲက ဆောင်ကြဉ်းလာသော အမျက်စွမ်းအားမှာလည်း ပိုပြင်းထန်လေဖြစ်နေတော့ရာ၊ ယခင်ကလို နိုင်သူဟောင်းမှ၊ နိုင်သူသစ်သို့ သရဖူကမ်းလိုက်ရုံမျှနှင့် ကိစ္စပြီးနိုင်ဖွယ်မရှိတော့ပါ။

လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်အနည်းငယ်အတွင်း၊ ဈေးကွက်တွင် လျှင်မြန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည့် အပြောင်းအလဲများကို ရင်ဆိုင်ရင်း လန်ကျဲခဲ့ရသော အဆင့်မြင့်တက္ကနိုလိုနီကုမ္ပဏီများ၏ အတွေ့အကြုံများမှာ၊ ယနေ့ ဘီလနက်လုပ်ငန်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အမျိုးသားနိုင်ငံများအတွက်၊ သတိပေးချက်များလို ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများအားလုံး ရင်ဆိုင်နေရသော အပြောင်းအလဲများမှာ၊ ရှောင်လွှဲ၍မရနိုင်ရုံမျှမက ကြိုတင်ခန့်မှန်းလိုက်

မလွယ်နိုင်လောက်အောင် ရှိသည်။ ထို့ထက်၊ ဤအဖွဲ့အစည်းများကိုယ်တိုင်၏ ခေါင်းဆောင်စွမ်းရည် ချို့တဲ့ခြင်း၊ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်နိုင်စွမ်း အားနည်းခြင်း နှင့် လိုအပ်သလို ပြောင်းလဲယူတတ်သည့် စိတ်ကူးစိတ်သန်းများ ပါးလျားခြင်း စသည်တို့ကလည်း 'ဘူးလေးရာမရုံဆင့်'သလို ဖြစ်နေပြန်သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ အဆိုပါအားနည်းချက်များမှာ ဆိုခဲ့ပါအဖွဲ့အစည်းများ၏အပြစ် ဟု၍တော့ ဆိုဖို့ ခက်ပါလိမ့်မည်။ အပြောင်းအလဲ၏အရှိန်အဟုန်က သူတို့အားလုံးကို ဖြတ်တတ် သွားသောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့သော အရပ်ရပ်အခြေအနေအောက်တွင်၊ အပြောင်းအလဲ လှိုင်း လုံးကြီးများကြားတွင် နစ်မြုပ်ကျန်ရစ်ဘဲ၊ လှိုင်းထန်လေဆန်ခဲများကို အောင်မြင် စွာဆန်တက်နိုင်ရေးမှာ၊ ကျွန်တော်တို့ခေတ်၏ အကြီးဆုံးစိန်ခေါ်မှုဟု ဆိုနိုင် လိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤစိန်ခေါ်မှုကြီးကို တုံ့ပြန်ရင်ဆိုင်နိုင်ရေးမှာ လွယ်လိမ့် မည်မဟုတ်သလို၊ ရောင်တိမ်း၍ ရနိုင်ဖွယ်ရာလည်း မပြင်ပါ။ မလွှဲမရွာင်သာ ဖောက်ထွက်ရင်ဆိုက်ကြရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ်၊ ယခုစာအုပ်၏ရည်ရွယ် ချက်မှာ၊ ဤခရီးကြမ်းကြီးကို မဆုတ်မနစ်ဆက်နိုင်ရန်အတွက်၊ အသုံးဝင်နိုင် ဖွယ်ရာညွှန်းအောင်တစ်ခုကို ပေးနိုင်ဖို့ဖြစ်သည်။

ယခုအခန်းတွင်၊ ကျွန်တော် တစ်ဦးချင်းရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သော ကမ္ဘာပြား ဖြစ်စဉ်များကို၊ စာဖတ်ပရိသတ်သို့တတ်စွမ်းသမျှ မျှဝေခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ရှေ့ လာမည့်အခန်းတွင်မူ၊ 'ကမ္ဘာကြီး ဘာကြောင့် ဘယ်လို ပြားသွားရသည်'ကို အသေးစိတ်ဆန်းစစ် လေ့လာသွားမည် ဖြစ်ပါသတည်း...။

အခန်း (၂)

ကမ္ဘာကိုပြားစေသော ရိုက်ချက်တစ်ဆယ့်

Ten Forces that flattened the World

ဆိုပီယက်စနစ်မှာ
 အင်ဖော်မေးရှင်းနှင့် အင်အားလက်ဝါးကြီးအုပ်မှုအပေါ်
 အခြေခံတည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်ရာ၊
 အင်ဖော်မေးရှင်းစီဘော်လူးရှင်းနှင့်အတူ
 ပေါ်ထွက်လာသော
 အင်ဖော်မေးရှင်းရေစီးက၊
 သံကန်လန်ကာကို တိုက်စားပစ်လိုက်သလိုရှိခဲ့သည်။
 ဤအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြရမည်မှာ ဖက်(စ်)ပရင်။
 တယ်လီဖုန်းနှင့် အခြားဆက်သွယ်ရေးမီဒီယံများ
 ပျံ့နှံ့သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၂)

ကမ္ဘာကိုပြားစေသော ခိုက်ချက်တစ်ဆယ့်

Ten Forces that flattened the World

သမ္မာကျမ်းစာ၏အလိုအရ၊ ရေ(စ်)သည် ကမ္ဘာ
 ကြီးကို မြောက်ရက်အစွဲတွင် ဖန်ဆင်းလိုက်ပြီး၊
 သတ္တမမြောက်ရက်တွင် အနားယူတော်မူသည်။
 ကမ္ဘာကြီးကို အပြားခတ်ရသည်ကမူ၊ ထို့ထက်
 အနည်းငယ် အချိန်ပိုယူရပါသည်။ အရေးကြီး
 သော နိုင်ငံရေးဖြစ်ရပ်များ၊ အသစ်ထီထွင်မှုများ
 နှင့် ကုမ္ပဏီများအပါအဝင် ခိုက်ချက်ကြီးဆယ်ခု
 စုစည်း၍၊ ကမ္ဘာကြီးကိုပြားစေောင် ဖန်လိုက်ကြ
 ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဖြစ်စဉ်ကြီးအတွင်း မည်သူမျှ
 အနားမယူကြပါ။ နောင်လည်းနားမည့်ပုံ
 မပေါ်...။

ယခုစာစုမှာ ကမ္ဘာကိုပြားစေသော၊
 ခိုက်ချက်များအကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။ အပြား
 ကမ္ဘာကို ဖန်ဆင်းလိုက်သော စုပေါင်းခိုက်ချက်
 များ၏ ပုံသဏ္ဍာန်သစ်ပေါင်းစုံ၊ လက်နက်ကိရိ
 ယာမျိုးစုံတို့အကြောင်း ဖြစ်ပါ၏။

ပထမရိုက်ချက်

၁၁ / ၉ / ၇၉
တံတိုင်းတွေပြို၊ ဝင်းဒိုးတွေပွင့်

ဘာလင်တံတိုင်းကြီးကို ကျွန်တော် ပထမဆုံးအကြိမ်မြင်ဖူးစဉ်ကပင်၊ ၎င်းတွင် အပေါက်ကြီးတစ်ပေါက်ရှိနှင့်နေပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလ အတွင်းက ဖြစ်သည်။ သတင်းထောက်တွေနှင့်အတူ၊ ကျွန်တော် ဘာလင်ကို ရောက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျိမ်းအေအေဘောကာ ၃ နှစ် ဘာလင်ခရီးစဉ်ကိုသတင်းယူဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ် ဘာလင်တံတိုင်းကြီးမှာ လွန်ခဲ့သောတစ်နှစ် ၁၉၈၉ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ရက် (၁၁/၉) ကတည်းကပင် စတင်ပြိုကျခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အပေါက်တွေပေလွန်နှင့် အပိုင်းပိုင်းပြိုနေပြီဖြစ်သည့် တိုင်း၊ တံတိုင်းတို့ကြီးမှာ ဘာလင်မြို့ပေါ်တွင်ကန့်လန့်ဖြတ် တင်ကျန်ရစ်သော အမာရွတ်ကြီးလို အကျဉ်းတန်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဘောကာမှာ ဆိုဗီယက်ကွန်မြူနစ်ဝါဒ၏ ပြိုကျသွားခဲ့ပြီဖြစ်သောအထိမ်းအမှတ်ကို၊ ပထမ ဆုံးအကြိမ်အဖြစ် သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သတင်းထောက်တွေနှင့် အတူ ကျွန်တော်တို့အားလုံး သူ့ဘေးတွင်ရပ်နေကြသည်။

'ခပ်ပလိုမေစီ၏နိုင်ငံရေး' (The Politics of Diplomacy) ဆိုသော သူ၏ အမှတ်ရချက်စာအုပ်တွင်၊ ဘောကာက ထိုနေ့ကအဖြစ်ကို ဤသို့ရေးပြခဲ့ပါ သည်။

"ထိုနေ့က နေမသာပါ။ မြူတွေဆိုင်းနေ၍ တစ်ဖိုးလုံးပိုင်းနေသည်။ မိုးတာအင်္ကျီရှည်ကြီးဝတ်ထားရသော ကျွန်တော်မှာ၊ ဂျွန်လီကား၏ဝတ္ထု ထဲမှဗတ်ကောင်နှင့်ပင် တူနေသေးတော့သည်။ တစ်ပိုင်းပြိုကျနေပြီ ဖြစ်သောတံတိုင်းကြီး၏ အက်ကြောင်းရာတစ်ခုကြားမှ၊ တစ်ဖက်ကို ကျွန်တော် ဆောင်းကြည့်လိုက်သည်။ ကျွန်တော် မြင်လိုက်ရသည်က ပွဲမြောက်မြောက်ရှုခင်း။ တံတိုင်းတစ်ခုခြားသည်နှင့်၊ ဤမျှ အလင်း အမှောင်ကွာနေသည်ကို ကျွန်တော်မှာအံ့ဩနေမိသည်။ ဤသို့သော အရောင်မဲ့မဲ့သည်ပင် အရှေ့ဘာလင်၏စရိုက်လက္ခဏာလေလော . . .။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ အရှေ့ဘာလင်မှာ၊ ဂျာမနီသားတို့မှာ မိမိတို့ကြံမှုကို မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်လက်ဖြင့်၊ အေးအေးညောင်းညောင်း ဖန်တီးခွင့်ရခဲ့ပြီ

ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ပင် သူတို့၏တော်လှန်ရေး ဖြစ်တော့သည်။" ဘောကာ ပြန်လှည့်သွားတော့၊ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေလည်း သူလိုပင်၊ တံတိုင်း အက်ကြောင်းမှ တစ်ဖက်ကိုချော့ကြည့်ကြသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ သမီးကတော့ တစ်ပြန်လက်ဆောင်ပေးရန်၊ တံတိုင်းပြိုကြီးမှ အင်တေအနှစ်ခဲကို ကောက်ယူခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်အတွေးတွေကိုပင်၊ ယခုတိုင် မှတ်မိ နေသေးသည်။

"ခေတ်သစ်ပြိုကြီးတစ်ပြို၏ခါးလယ်ခေါင်တွင်၊ အင်တေတံတိုင်းကြီး တစ်ခုဖြင့် မြေတစ်ကောင်လို ရစ်ပတ်နေခဲ့သည်မှာ၊ မည်သို့သောရည် ရွယ်ချက်နှင့်ဖြစ်မည်နည်း၊ ဤမှာဘက်မှ လွတ်လပ်မှုအရသာကို၊ ဟို မှာဘက်မှ ပြည်းခမ်းခွင့်မရအောင်ဆိုလျှင်မူ၊ အတော့်ကို သဘာဝ ယုတ္တိနှင့်မည်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည် . . ."

ဘာလင်တံတိုင်းကြီး ပြိုကျခြင်းနှင့်အတူ၊ ဆိုဗီယက်အင်ပါယာတွင် ပိတ်မိနေသော လူများစွာအတွက်၊ အဆုံးစွန်လွတ်မြောက်မှုတို့ ဆောင်ကြမ်းပေး မည့် အင်အားစုကြီးတစ်ရပ်၊ ခုန်ထွက်လာသလိုရှိပါသည်။ ပြောရလျှင် ၁၀/၉၏ ဝယက်အနက်မှာ ဤမျှမကပါ။ ကမ္ဘာတစ်လွှားအင်အားချိန်ခွင်လျှာတို့ ဇေတက် ထိုးဖိုးပျော်ဖြစ်စေခဲ့သည့် ၎င်းမင်းငါ့ဆင်းအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဗဟိုစီမံကိန်းစီးပွားရေး ဘက်မှ၊ အများညီအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရှေးကွက်အခြေပြုစီးပွားရေးဘက်သို့ ချိန်ခွင် လျှာ ပိုက်ဆင်းစေလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ် စစ်တေးဆိုသည်မှာ၊ အရင်းရှင် စနစ်နှင့် ကွန်မြူနစ်စနစ်ဆိုသော စီးပွားရေးစနစ်ကြီးနှစ်ရပ်၏တိုက်ပွဲစဉ်ကြီးပင် ဖြစ်သည်။ ဘာလင်တံတိုင်းကြီးနှင့်အတူ စနစ်တစ်ခုပြိုကျခဲ့ပြီဖြစ်ရာ၊ လူအများ အနေနှင့် ရှင်သန်ကျန်ရစ်သောစနစ်သို့သာ၊ တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း မျက်နှာ မူကြဖို့ရှိတော့သည်။

ရှေ့လာမည့်အနာဂတ်တွင် အီလစ်တစ်စု၏အကျိုးစီးပွားကိုဗဟိုပြုသော အထက်မှလာသည့်စနစ်တို့အတွက်၊ နေရာမရှိနိုင်တော့ပေ။ လူထု၏အကျိုးစီး ပွား၊ လိုလားချက်နှင့် စိတ်ဆန္ဒတို့ကိုအခြေပြုသော၊ အောက်မှလာသည့်စနစ် များသာ၊ ရှင်သန်ခွင့်ရတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ တံတိုင်းပြိုကျပြီး နှစ်၊ နှစ်ဆိုသော အချိန်ကာလအတွင်းမှာပင်၊ ဟာရှ၊ အာဖရိက၊ လက်တင်အမေရိကနှင့် အရှေ့ အလယ်ပိုင်းမှ အောက်ကရုတ်တစ်အုပ်စုပျံ့နှံ့မှုများကို၊ ထီးဖိုးကာကွယ်ပေးနေသည့် ဆိုဗီယက်အင်ပါယာကြီး ပြိုကျသွားခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သောနောက်ခံ အခင်းအကျင်းတွင်မူ၊ ရှေးကွက်နှင့်ဒီမိုကရေစီကိုကျောခိုင်း၍ ဗဟိုအမိန့်ပေး စီးပွားရေးကို ဆက်လက်ဖက်တွယ်ထားနေလျှင်၊ သမိုင်း၏အမှားဘက်ခြမ်း ကျန်ရစ်တော့မည်သာဖြစ်ပါသည်။

သို့နှင့်တိုင် မျိုးဆက်ဟောင်းမှ ခေါင်းမာသူအမျိုးအတွက်မှ ဆိုခဲ့ပါ
 အပြောင်းအလဲကြီးများ ကြိုဆိုဖက်ပွေ့ချင်စရာ ဖြစ်ကောင်းပုံဖြစ်ပါလိမ့်မည်။
 သူတို့အတွက် ကွန်မြူနစ်စနစ်မှာ လူအများတန်းတူညီမျှရေးကို ဖန်တီးဖော်
 ထုတ်မည့် မဟာစနစ်ကြီးဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ လက်တွေ့ကျကျပြောရလျှင်မူ လူ
 အများ တန်းတူညီမျှစွာဆင်းရဲပွဲတေခဲ့ကြသည့် စနစ်တစ်ခုသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။
 ဤသို့သောတန်းတူညီမျှစွာ ပွဲဆေးဖော်သည့်နေရာတွင်မူ ကွန်မြူနစ်စနစ်ထက်
 သာလွန်ကောင်းမွန်သောစနစ်ပင် ရှိတဲ့မထင်။ အရင်းရှင်စနစ်ကမူ တန်းတူ
 ညီမျှမှုကို ချက်ချင်းဆောင်ကြဉ်းနိုင်သည်မဟုတ်။ မည်မျှနှင့်သာ ချမ်းသာ
 ကြွယ်ဝမှုကို ဖန်တီးပေးနိုင်စရာရှိသည်။ အလုပ်၊ တိမ်း၊ ပညာရေး၊ ပင်စင်၊
 အရာအားလုံး(မစို့မပို့မျှပင်ဖြစ်စေ) အာပခံချက်ပေးနိုင်သည်ဆိုသော ဆိုရှယ်
 လစ်နေမှုစတိုင်ကို မက်မပြုဖြစ်နေသူများအတွက်မူ ဘာလင်တံတိုင်းကြီး
 ပြုကျသွားသည့်အဖြစ်မှာ ကောင်းကင်ဘုံပျောက်ဆုံးရသလို ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်
 ပါလိမ့်မည်။ ဤသို့သောစွဲလမ်းသူတစ်စုမှလွဲ၍ လူများစုကြီးအတွက်မူ ကမ္ဘာ
 ကုန်ကျယ်သရွေ့ လေဟနနီးနိုင်မည့်အတောင်ပံတစ်စုံ ရလိက်သလိုရှိပါလိမ့်
 မည်။ ဤအချက်ကြောင့်ပင် တံတိုင်းပြုသည့်အရသာကို ဘာလင်မှာထက်
 အခြားနေရာများက ပို၍ခံစားနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာပြားစေသည့်
 ဇိုက်ချက်မှာလည်း ဤအကြောင်းနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်လျက် ရှိပါသည်။

စင်စစ်၊ ကမ္ဘာကြီးကိုပြားစေောင် ဖန်လိုက်သည့်ဇိုက်ချက်မှာ ဘာလင်
 တံတိုင်းပြုကျမှုကြီး၏ ရေရှည်သဘောဆောင်သော သက်ရောက်မှုဟု ဆိုနိုင်
 စရာရှိပါသည်။ ဤသဘောကို တန်ဖိုးဖြတ်ဖို့ဆိုလျှင် ဂျာမန်မဟုတ်သူ ရှုရှု
 မဟုတ်သူများကို မေးမြန်းကြည့်သည်က ပို၍လျော်ကန်သင့်မြတ်နိုင်ပါသည်။
 အိန္ဒိယအမျိုးသား သရမ်ဝက်(စ်)မှာ ဘာလင်တံတိုင်းကြီးပြုကျစဉ်အခါက
 အိန္ဒိယ စက်မှုကွန်ဖက်ထရေးရှင်းကို ဦးဆောင်နေချိန်ဖြစ်သည်။ ပြုကျမှုအချိန်
 အဟန့်ကြီးက သူ့ဇာတိနိုင်ငံအိန္ဒိယအထိ ရိုက်ခတ်ခဲ့သည်ကို ဝက်(စ်) တစ်
 ယောက်မျက်ဝါးထင်ထင် ကြုံခဲ့ရသည်။ သူက ဤသို့ အတိတ်ကိုဆောင်ပြပါ
 သည်။

“အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဗျူရိုကရေစီနဲ့ထိန်းချုပ်ရေးဥပဒေ
 တွေ တစ်ပြုတစ်မကြီးရှိနေခဲ့တာဗျ... ”

လွတ်လပ်စအိန္ဒိယ၏ အရပ်ရပ်အခြေအနေကို ပြန်ပြောနေသော သူ
 အသွင်မှာ ဘီဇနက်သမားတစ်ယောက်နှင့်မတူ။ သမိုင်းသုတေသီတစ်ဦးနှင့်ပင်
 တူနေသေးတော့သည်။

“ပြီတီသျှကိုလို့ အုပ်စိုးမှုလွန်တော့ လွတ်လပ်တဲ့အိန္ဒိယရဲ့ကံကြမ္မာကို

ဖန်တီးဖို့ နေရာက တာဝန်ယူခဲ့တယ်။ သူတာဝန်ယူရမယ့်တိုင်းပြည်က တကယ်
 ကို အကြီးကြီး၊ ဒါပေမဲ့ သူ့မှာက အုပ်ချုပ်ရေးအတွေ့အကြုံဆိုလို့ ဘာတစ်ခုမျှ
 မရှိဘူး။ အဲဒီတုန်းက ယူအက်(စ်)ဆိုတာကလည်း ဥရောပတို၊ ဂျပန်တို၊ မာရှယ်
 ဇီမံကီန်းတို့ဆိုတာတွေနဲ့ အလုပ်ရွပ်နေခဲ့တာကလား... ဒီတော့ နေရာလည်း
 ဟိမဝန္တာကိုကျော်ပြီး မြောက်ဘက်ကိုမျှော်ကြည့်မိတာပေါ့ဗျာ...။ ဒတာဂဗေဒ
 ပညာရှင်တွေပါတဲ့ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မော်စကိုလွှတ်လိုက်တယ်လေ...။ သူတို့
 ပြန်ရောက်တော့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံအကြောင်း ဟိမဝန္တာအိုးပွန်းခန်းဖွင့်ကြရာ... ”

ဇွဲအသံမှာ အလွမ်းဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ပြန်ပြောနေသလို ဆွေးရိပ်သမ်း
 နေသည်။

“ဒီလိုနဲ့ ဂရင်းအမြစ်တွေကို ခန့်ခွဲကြတော့တယ်။ လိင်စင်တွေ ထုတ်
 ပေးခဲ့ကြတယ်။ အရာရာကိုအဆုံးအဖြတ်ပေးမယ့် စီမံကိန်းကော်မရှင်တစ်ခု
 လည်း ပေါ်ထွက်လာတော့တယ်။ ဒီကော်မရှင် စေတေးထံတော်တိုင်း ကျွန်တော်တို့
 ကိုင်းပြည်လည်း ရွှေခဲရတာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့မှာ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ
 တစ်ခုရှိခဲ့ဖူးပါလား ဆိုတာကိုတောင် မမှီသလောက်ရှိသွားခဲ့ရတယ်။ ၁၉၉၁
 လောက်ရောက်မှ အမေပျော့ခံပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဟာ ပြန်လူးလွင့်ခွင့်ရခဲ့တော့
 တယ်။ ဒါတောင်မှ စီမံကိန်းဝတ်ရုံက မလွတ်တတ်သေးဘူး။ ဘီဇနက်ဆိုရင်
 မယုံသင်္ကာစိတ်က ရှိသလောက်ရှိနေသေးတယ်။ ၁၉၄၇ ကနေ ၁၉၉၁ ခုနှစ်
 အထိ အခြေခံအဆောက်အအုံတစ်ခုလုံးဟာ အစိုးရထိန်းချုပ်မှုအောက်မှာရှိ
 နေခဲ့တာကလား...။ အစိုးရမှာလည်း ဝန်ပီ၊ တိုင်းပြည်ကလည်း ဝေဝါလီခံရလု
 နီးပါ။ ကျွန်တော်တို့ အကြွေးတွေမဆပ်နိုင်တော့ဘူး။ နိုင်ငံသားတစ်ယောက်
 အနေနဲ့ အိန္ဒိယလူမျိုးတွေမှာ တိုယိုကိုယ်ကိုယ့်ကြည့်မှုဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။
 ဟုတ်ပါတယ်။ ပါကစ္စတန်နဲ့ဖြစ်ခဲ့တဲ့ စစ်ပွဲနှစ်ပွဲမှာ ကျွန်တော်တို့ အနိုင်ရခဲ့ပါ
 တယ်။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုအနေနဲ့ယုံကြည်မှုတော့ မရခဲ့ပါဘူး... ”

၁၉၉၁ခုနှစ်က အဏ္ဏာရေးဝန်ကြီးတာဝန် ယူထားသူမှာ ယနေ့ အိန္ဒိယ
 ဝန်ကြီးချုပ် မန်မိုဟန်ဆင်းဖြစ်သည်။ သူက အိန္ဒိယဗီးပွားရေးကိုတံခါးဖွင့်ဖို့
 ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သို့ဖြင့် အိန္ဒိယ၏ခေတ်ဆန်းချိန်သို့ ရောက်လာသည်။
 ဤအပိုင်းသို့ရောက်သောအခါ ဝက်(စ်)၏အသံမှာလည်း ခါတိုင်းလို ထက်
 ထက်သန်သန်ပြန်ပြန်လာသည်။

“ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘာလင်တံတိုင်းကြီး ပြုကျသွားပြီပေါ့ဗျာ။ ဒီတော့မှ
 ကျားကို လှောင်အိမ်ထဲကလွတ်လိုက်သလို ဖြစ်သွားတော့တယ်။ ကုန်သွယ်ရေး
 အတားအဆီးတွေအားလုံး မျက်သိမ်းပစ်လိုက်တယ်။ အရက်က အိန္ဒိယရဲ့စီးပွား
 နေရာ တိုးတက်မှုနန်းဆိုရင် လွန်စရာကွဲရောရှိလှမှ သုံးရာခိုင်နှုန်းပေါ့။ ဟိုတိုင်း

တက်မှုနှုန်းလို့တောင် ပြောပေမယ့်ပြုခဲ့ရတာပေါ့။ အရာရာ သတိကြီးကြီးထားနေ တော့ နေ့တယ်၊ ခေတ်မီဘူး၊ ကျွန်ဆာဖေတစ်ဆန်တယ်။ ၁၉၉၁ ဦးပွားနေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေလည်း လုပ်ပြီးရော၊ ကျွန်တော်တို့တိုးတက်မှုနှုန်းက ခုနစ် ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်လာတယ်။ ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်တစ်လျှောက်လုံး၊ ကျွန်တော်တို့ အဖိုးရလက်ထဲမှာ နိုင်ငံခြားတွေဆိုလို့ ဒေါ်လာ တစ်ဘီလီယံလောက်ပဲရှိခဲ့ဖူးတာ။ အခုတော့ ဒေါ်လာ ၁၁၈ ဘီလီယံရှိနေပြီ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုတွေ အသံတိတ်နေရာက ဆယ်နှစ်မရှိတရီအတွင်းမှာပဲ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေမှာ အရင်က ဘယ်လိုမှ မမျှော်လင့်နိုင်တဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေ၊ ကိုယ်စီရှိလာပြီပေါ့ဗျာ။

ဘာလင်တံတိုင်းကြီး ပြိုကျသွားခြင်းက လွတ်လပ်သောစေ့ကွက်အရင်း ရှင်စနစ်ကို ပြောင်းလဲခံယူနိုင်ရန်၊ လမ်းရှင်းပေးလိုက်ရုံမျှမက အိန္ဒိယ၊ ဘရာ ဝိ(လ်) တရုတ်နှင့် ယခင် ဆိုဗီယက်အင်ပါယာဟောင်းမှ နိုင်ငံများရှိ သန်းပေါင်း များစွာသောလူများ၏ အဖိခံအစွမ်းအစများကို ကြိုးမြေ့လွတ်လိုက်သလိုလည်း ရှိသည်။ ထို့ထက်၊ ကမ္ဘာကြီးနှင့်ပတ်သက်လျှင်လည်း ယခင်နှင့်မတူ၊ တစ်မူ ထူးသောအမြင်ဖြင့် ကြည့်ရှုနိုင်ရန်၊ ဉာဏ်အလင်းပြလိုက်သလိုရှိသည်။ ပထဝီ ကိုကျော်၍၊ စပ်ကြောင်းမရှိ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းသော ကမ္ဘာအဖြစ်၊ ကြည့် မြင်စေသောအမြင်သစ် ဖြစ်ပါသည်။ ပြောရလျှင် ဘာလင်တံတိုင်းကြီးမှာ ကျွန်တော်တို့၏သွားရာလမ်းကို ပိတ်ဆို့ထားရုံမျှ မဟုတ်။ ကျွန်တော်တို့၏ မြင်ကွင်းကိုလည်း ကာဆီးထားသလိုရှိပါသည်။ ဤသို့ ကာဆီးပိတ်ဆို့နေသည့် အတွက် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေမှာ ကမ္ဘာကြီးနှင့်ပတ်သက်လျှင် တစ်ခုတည်း သော ခေ့ကွက်၊ တစ်ခုတည်းသော ဂေဟစနစ်၊ တစ်ခုတည်းသော ကွန်မြူနတီ အဖြစ်၊ မကြည့်မြင်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉ မတိုင်မီကဆိုလျှင် အရှေ့ ပေါ်လစီ (သို့မဟုတ်) အနောက်ပေါ်လစီဆိုသလိုမျိုး ရှိခဲ့ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ဂလိုဘယ်ပေါ်လစီဆိုသည်မျိုးကိုမျှ စဉ်းစားမိသူ မရှိသလောက် ရှားပါလိမ့်မည်။

ယခုအခါ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်တွင် ပို့ချလျက်ရှိသော အိန္ဒိယလူမျိုး နိုဟယ်ဆုရတောင်ဝေဝပညာရှင် အမေဇာဆင်းက ကျွန်တော်တို့ ယခုလို ရှင်းပြဖူးသည်။

“ဘာလင်တံတိုင်းကြီးက ထူးတွေကို အရှေ့ဘာလင်ထဲမှာ ပိတ်ထားရုံ သက်သက်၊ မဟုတ်ဘူးဗျာ။ ကမ္ဘာကြည့် ကြည့်လို့မရတောင် တားဆီးထားသလို လည်း ရှိတယ်။ တံတိုင်းကြီးကကွယ်နေတော့ ကမ္ဘာကြည့် ကြည့်လို့မရတော့ဘူး လေဗျာ။ ကမ္ဘာနဲ့ချိစဉ်းစားလို့ မရတော့ဘူးပေါ့။”

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး နှစ်လို့ဖွယ်ရာကောင်းသော၊ သင်္သကရိုက်ပုံပြင် လေး တစ်ပုဒ်ကိုလည်း သူတပြောပြလိုက်သေးသည်။

“ဟိုရှေ့တုန်းက ရေတွင်းထဲမှာပေး၊ ရေတွင်းထဲမှာကြီးပြီး တစ်သက်လုံး ရေတွင်းထဲက မထွက်ဖူးတဲ့ ဖားလေးတစ်ကောင် ရှိသတဲ့ဗျာ။ သူ့မမှာ ရေတွင်း ထဲမှာပဲနေရတာတော့၊ ရေတွင်းဘောင်က အနားသတ်ပေးသလောက်သာ လော ကကြီးကိုမြင်ရတာပေါ့ဗျာ။ ဘာလင်တံတိုင်းကြီးမပြိုခင်က လူတော်တော်များများ ခဲ့တဝကလည်း အဖီလိုပဲဖြစ်ခဲ့ရတာပေါ့။ အဲ... တံတိုင်းကြီး ပြိုကျတော့မှပဲ ရေတွင်းထဲက ခုန်ထွက်လာတဲ့ဖားလေးလို၊ တခြားဖားတွေနဲ့ သိက္ခန်းဆက် သွယ်ခွင့်ရလာခဲ့ကြတာပါ။ ဘာလင်တံတိုင်းကြီး ပြိုကျသွားတာကို ကျွန်တော် ဂုဏ်ပြုချင်တာ၊ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဘူးဗျာ။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ အပြန် အလှန် ဆည်းပူးလေ့လာခွင့်ရလာလို့ သဘောကျတာ၊ ပညာရှာတဲ့နေရာမှာ တံတိုင်းတွေ ကာမထားသင့်ပါဘူးဗျာ ...”

‘ဆင်းပြောသည့်အတိုင်းပင်၊ ၁၁/၉ နောက်ပိုင်းရောက်မှ ကမ္ဘာကြီးမှာ ပို၍နေပျော်သောပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်လာသည်မှာအမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ နောင်ကြီး တစ်မျှင်ပြတ်သွားသည်က၊ နောက်ထပ်နောင်ကြီးများကို ဆက်တိုက်ဆိုသလို မြွတ်တောက်ပစ်လိုက်ရာ၊ ကမ္ဘာကြီးအတွက် ပြင်ညီကွင်းဖြစ်ရန် တောရှင်းပေး လိုက်သလိုရှိသည်။ သို့ဖြင့် တစ်ချိန်က၊ ကမူပေါ်မှလူများ နိမ့်လာပြီး၊ တစ်ခါက ချိုင်ဝမ်ထိမှလူများ မြင့်လာရသည်။ ဤသဘောကို အမျိုးသမီးလွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုများဖြင့်၊ သာဓကတင်နိုင်သည်ဟု ‘ဆင်း’ကဆိုပါသည်။

“အမျိုးသမီးဓာတ်တံတိုင်းရေ တိုးလာတယ်ဗျာ။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ တိမ်ထောင်ကျတာမျိုးတွေ နည်းလာတယ်ဗျာ။ ကလေးသေပျောက်နှုန်းလည်း ကျလာတယ်။ ပြီးတော့ အမျိုးသမီးတွေအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း တွေလည်း ပွင့်လာတယ်။ ပြောရရင် အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှာတောင်၊ လမ်းစပွင့် သလောက်ပွင့်လာပြီ ...”

တံတိုင်းပြိုကျမှုကြီး၏ နောက်ထပ် မင်္ဂလာရှိသည့်ကိစ္စတစ်ရပ်မှာ၊ တစ်ချိန်က တစ်သီးတခြားစီလိုဖြစ်နေသော ပညာရေးအိုင်များကို၊ တစ်ဆက် တစ်စပ်ရောနှံကြီး ဖြစ်လာစေရန်၊ ကြားခံတစ်တွေ ဖောက်ထုတ်လိုက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်အမျှ၊ အများညီညွတ်တစ်ရပ်ဆီသို့ ဦးတည်သွားနိုင်ရန် လမ်းခင်းပေးလိုက်သလို၊ ရှိလာသည်။ ဦးပွားနေတစ်ခုကို မည်သို့ကိုင်တွယ် ခုတ်မောင်းရမည်၊ ဓာရင်းအင်းတစ်ခုကို မည်သို့ဖြေရှင်းရမည်၊ ဘဏ်လုပ်ငန်း တစ်ခုကို မည်သို့ခန့်ခွဲရမည်၊ တစ်ကိုယ်ရေသုံးကွန်ပျူတာတွေ မည်သို့ဖန်တီး ရမည်၊ ဦးပွားနေအစီရင်ခံစာတွေ ဘယ်လိုရေးရမည်စသည်တို့ကို လင်းပြလိုက် သလိုရှိသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် တံတိုင်းပြိုကျမှုက၊ အကောင်းဆုံးလုပ်ငန်း လုပ်ဟန်များ၊ အတားအဆီးမရှိနှင့်နဲ့ သွားစေရန် တွန်းပို့လိုက်သလို ရှိတော့သည်။

စီးပွားရေးနှုန်းစံတစ်ရပ် (သို့မဟုတ်) တက္ကသိုလ်တိုက်နှုန်းတစ်ခု၊ ကမ္ဘာ့ ဇာတ်ခုံထက်တွင် မိုင်ခိုင်မာမာပေါ်ထွက်လာသည်နှင့်၊ အားလုံးက လျှင်မြန်စွာ နည်းယူအတုယူလာနိုင်ကြသည်။ ဥပမာပေါင်းစည်းရေးဖြစ်စဉ်ကို ကြည့်လိုက် လျှင်ပင်၊ ဤသဘောကို အထင်အရှားတွေ့နိုင်ပါသည်။ တံတိုင်းကြီးပြိုကျသွား သည်နှင့်၊ ယခင်က ၁၅ မိုင်ခိုင်မှုသာရှိခဲ့သော ဥပမာပေါင်းစုများ၊ ယခုအခါ ၂၅ မိုင်ခိုင် ဖြစ်သွားခဲ့ပါပြီ။ ယခင်က သံကန့်လန့်ကာကြီးတစ်ခုနှင့် ပိုင်းခြားခံခဲ့ ရသောဒေသကြီးတွင်၊ ယခုအခါ အများသို့တွေ့ကြား 'ယုရီ' ကိုပေါ်မြှင့် တစ်ခု တည်းသောစီးပွားရေးစနစ်ကြီး၊ ပေါ်ထွက်လာနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။

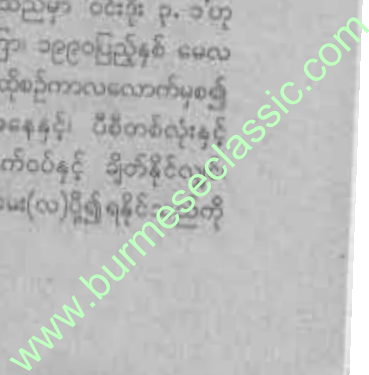
ဘာလင်တံတိုင်းပြိုကျမှု၏ အပြုသဘောဆောင်သော အကျိုးသက် ရောက်မှုများမှာ ဘာမျှမကြာလှသော ကာလအပိုင်းအခြား အတွင်းမှာပင် သိသာထင်ရှားခဲ့ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ အဆိုပါတံတိုင်းကြီးကို မြို့ချလိုက်သော အကြောင်းရင်းများမှာမူ၊ ဤမျှရှင်းလင်းသည်တော့မဟုတ်ပါ။ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အားဖြင့်၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို အခြေမဲ့လိုက်၍ စားခဲ့သည်မှာ၊ စနစ်ကိုယ်တိုင်၏ အတွင်းပဋိပက္ခများနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မပြည့်မှုများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အယူ အဆတစ်ခုကမူ၊ ရေဂင်ကမ်းရစ်၊ ဥပမာပေါင်းစု၏ တည်ဆောက်မှုများဖြင့်၊ ဆိုဗီယက်တို့ကို လက်နက်ပြိုင်ပွဲထဲသို့ ဝင်လာရန် ကျွဲသွင်းလိုက်သလိုရှိရာမှ နောက်ဆုံး၊ စီးပွားရေးအရ ဒေဝါလီခံလိုက်ရသည်ဟု ရှင်းပြသည်။ အချို့က၊ မစ်ဆေးဂေါ်ဘာချော့(ဖ)၏ ဆေးမမီတော့သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့်၊ ကွန်မြူနစ်စနစ် ဤမျှအကျပ်ကပ်ရသည်ဟု ဆိုသည်။

ဤနေရာတွင် ကွန်မတော်ထင်မြင်ချက်ကို ထပ်မံဖြည့်စွက်ရလျှင်၊ ၁၉၈၀ အလွန်နှစ်များ၏အစောပိုင်းနှင့် အလယ်ပိုင်းကာလများက၊ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သော အင်ဖော်မေးရှင်း ချီဘော်လူးရှင်းကြီးကို၊ အမှတ်ပေးလိုသည်။ ဆိုဗီယက်စနစ်မှာ အင်ဖော်မေးရှင်းနှင့် အင်ဖော်မေးရှင်းကြီးအုပ်စုအပေါ် အခြေခံတည်ဆောက် ထားခြင်းဖြစ်ရာ၊ ဆိုဗီယက် ချီဘော်လူးရှင်းနှင့်အတူ ပေါ်ထွက်လာသော အင်ဖော် မေးရှင်းရေးဦးစီးက၊ သံကန့်လန့်ကာကို ထိုက်စားပစ်လိုက်သလိုရှိခဲ့သည်။ ဤ အတွက် ကော့စတီတင်ကြရမည်မှာ မက်(စ)မရှင်း တယ်လီဖုန်းနှင့် အခြားဆက် သွယ်ရေးပို့စစ်များ ပျံ့နှံ့သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဘာလင်တံတိုင်းပြိုကျချိန်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်းလောက်က၊ ပေါ်ထွက်လာခဲ့ သော၊ ဝင်းဖိုးစနစ်နှင့် အလုပ်လုပ်သည့် 'တိုင်ဘီအမ်'တစ်ကိုယ်ရေသုံးကွန်ပျူတာ

များ(IBM PC)မှာလည်း ကွန်မြူနစ်ဝါဒခေါင်းတလားပေါ် ရိုက်သွင်းလိုက်သည့် နောက်ဆုံးသံချက်၊ ဖြစ်နိုင်စရာရှိသည်။ အဆိုပါပီစီများက ဆောင်ကြဉ်းပေးလိုက် သော အလျားလိုက် ဆက်သွယ်ရေးစနစ်က၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒအခြေခံသော ဒေါင်လိုက် ထက်၊ အောက်ဖွဲ့စည်းပုံကို၊ အရှိန်နှင့်ဝင်ဆောင်ပစ်လိုက်သည်။ ဤတွင်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း၏ အင်ဖော်မေးရှင်းစုစည်းနိုင်စွမ်းနှင့်၊ တစ်ကိုယ်ရေ စွမ်းဆောင်ရည်များမှာ ဘယ်တုန်းကနှင့်မျှမတူတော့ဘဲ၊ အကြီးအကျယ်ဖွံ့ဖြိုး လာတော့သည်။ စင်စစ်၊ အင်ဖော်မေးရှင်း ချီဘော်လူးရှင်းဆိုသော ဖြစ်စဉ် ကြီးမှာ၊ သီးခြားစီဘော်လူးရှင်းများ စုစည်းဖြစ်ပေါ်လာသောအကျိုးဆက် ဖြစ်ပါ သည်။ ပထမဆုံး၊ ရုပ်စေခြေခြားမှုလူထုများ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ဆက်သွယ်စကားပြောလိုသော လိုအပ်ဆန္ဒမှာ၊ တယ်လီဖုန်းနက်ဝပ်များ အဆင့် ဆင့်ဖြစ်ထွန်းလာသည်။ ထို့နောက်၊ အဆိုပါနက်ဝပ်ပေါ်တွင် စာပေးစာယူလုပ် နိုင်ဖို့ ခြုံဆာလာရာမှ၊ မက်(စ)မရှင်းများ ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် တက်၍၊ စပရက်ရှီ(ထ)Spread Sheet (ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် စသည် တို့ကို စသော၊ စာတိုင်စသည်တို့တွင် အလွယ်တကူ ပြည့်သွင်း တွက်ချက် ပြင်ဆင် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော အသုံးချပရိုဂရမ်)နှင့်၊ ဝပ်(ထ)ပရိုဆက်ဆင်း Word Processing (စာရေးခြင်း၊ စာရွက်ပုံစံချခြင်း၊ ပရုဖတ်တည်းဖြတ်ခြင်း၊ ပုံနှိပ်ခြင်းစသည်တို့ ခေခိုင်းနိုင်သောပရိုဂရမ်)တို့ တပ်ဆင်ထားသောပီစီများ ထွက်ပေါ်လာသည်။ နောက်ဆုံး၊ ဤအရာအားလုံးကို လက်တွေ့အသုံးပြုနိုင် သောပရိုဂရမ်များ ထည့်သွင်းထားသည့်၊ ဝင်းဖိုးစနစ်များ အဆင့်ဆင့်ဖွံ့ဖြိုး လာသည်။

ပထမဆုံးတိုင်ဘီအမ်ပီစီများ၊ ရေးကွက်ထဲရောက်လာသည်မှာ ၁၉၈၁ ခုနှစ်က၊ ဖြစ်သည်။ ဤအချိန်လောက်ကပင်၊ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှ ကွန်ပျူတာ ပညာရှင်များအနေနှင့် အင်တာနက်နှင့်အီးမေး(လ)ကို စတင်အသုံးပြုနေကြပြီ ဖြစ်သည်။ ဝင်းဖိုးစနစ်အသုံးပြုသော ပထမဆုံးကွန်ပျူတာ၊ ရေးကွက်တွင်ခဲ့ သည်မှာ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က ဖြစ်သည်။ အသုံးပြုသူများအတွက် အဆင်ပြေ လွယ်ကူစေသည့်ပုံသဏ္ဍာန်အဖြစ်၊ ဖောက်ထွက်နိုင်ခဲ့သည်မှာ 'ဝင်းဖိုး ၃.၁'ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဘာလင်တံတိုင်းပြိုကျပြီး ခြောက်လအကြာ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ် မေလ ၂၂ ရက်နေ့တွင်၊ ၎င်းကို စတင်ရေးကွက်တင်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကာလလောက်မှစ၍ သိပ္ပံပညာရှင်များသာမက လူတော်တော်များများအနေနှင့်၊ ပီစီတစ်လုံးနှင့် ဝိုင်(လ)ကပ်(ပ)ဒိုဂစ်တစ်ခု ဝယ်ပြီး၊ တယ်လီဖုန်းနက်ဝပ်နှင့် ချိတ်နိုင်လှ ပျူလီကအင်တာနက်ဆားပစ် များမှတစ်ဆင့်၊ အီးမေး(လ)ပို့၍ ရနိုင်ခဲ့ပြီးကို စတင်တွေ့ရှိ လာခဲ့သည်။

တစ်ကိုယ်ရေသုံး ကွန်ပျူတာ၊ ဖက်(စ်)မရှင်း၊ ဝင်းဒိုးစနစ်နှင့် ဂလိုဘယ်
တယ်လီဖုန်းနက်ဝပ်နှင့် ချိတ်ဆက်ထားသော ဒိုင်း(လ)အပ်(ပ)မိုဝမ်တို့၊ ပျံ့နှံ့
တွင်ကျယ်လာသည်မှာ ၁၉၈၀ အလွန်နှစ်များနောက်ပိုင်းနှင့် ၁၉၉၀ အလွန်
နှစ်များ အစောပိုင်းကာလလောက်ကဖြစ်သည်။ ဤသည်ကပင် ဂလိုဘယ်အင်
ဖော်မေးရှင်း ရီဘော့လူးရှင်းကြီးကို အပေါ်ပေါက်လာသော အခြေခံဝလက်ဖောင်း
တစ်ခု၊ ဖန်တီးလိုက်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး မိုက်ခရို
ဆော့(ဖ)မှ တက္ကနိုလိုဂျီအရာရှိချုပ် ခရစ်(ချ) ငျ မန်ဒိုင်း က၊ ဤသို့ ရှင်းပြ
ပါသည်။

“ဒီနေရာမှာ ဆုံ့ချက်အကျဆုံးက အစောပိုင်းတီထွင်မှုတွေအားလုံးကို
အပြန်အလှန်အသုံးပြုနိုင်တဲ့ စနစ်တစ်ခုဖြစ်တော့မယ်။ ပေါင်းစပ်ပေးလိုက်နိုင်တာ
ပဲဗျ...။ တိုင်းတီအမ်ဒီစီရယ်၊ ဝင်းဒိုးစနစ်ရယ်၊ ဒိုင်း(လ)အပ်(ပ)မိုဝမ်ရယ်၊
ပြီးတော့ ဂလိုဘယ် တယ်လီဖုန်းနက်ဝပ်ရယ်ပေါ့ဗျာ...။ ကွန်ပျူတာနဲ့ ကိစ္စ
တော်တော်များများ လုပ်လို့ရတာကို လူတွေက သဘောကျကြတယ်ဗျ။ ကွန်ပျူ
တာနဲ့ ကွန်ထုတ်သတ္တိတိုးအောင် လုပ်လို့ရတာကို။ ဒီလိုနဲ့ ကွန်ပျူတာကိုအားပဲ့
ပေါ်တစ်ပြီ။ ဦးပွားရေလုပ်တဲ့ခေတ် ရောက်လာတာပေါ့ဗျာ...။ အဲဒီမှာ
လူတွေ ဘာပြောကြလဲ သိလား။ ‘ငါတို့မှာ အက်ဆက်ကောင်းကောင်းတစ်ခု
တော့ ရှိနေပြီ။ ဒါကို ကျကျနုနုအသုံးချဖို့ပဲ လို့တော့တယ်...’ တဲ့ဗျ။”

ကွန်ပျူတာနှင့်ဘီဇနက်လုပ်ငန်း၏ အဆက်အစပ်ကို မန်ဒိုင်းက ဆက်
ပြောပြသည်။

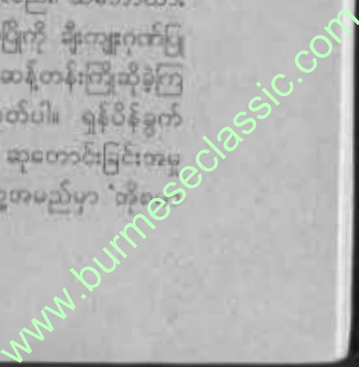
“ဝင်းဒိုးတွေ ပိုအခြေခိုင်လာလေ၊ ပရိုဂရမ်တွေ များများထွက်လာလေ
ဆိုပါတော့ဗျာ။ လုပ်ငန်းသုံးပရိုဂရမ်တွေ ရေလွှာပြီး ဘီဇနက်လုပ်ငန်းမျိုးစုံကို
ကွန်ပျူတာနဲ့လုပ်လို့ ရလာတာပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ ကွန်ထုတ်သတ္တိလည်း ပိုမြင့်
လာတာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီအချိန်လောက်မှာပဲ ကိုယ့်မိခင်ဘာသာစကားနဲ့ ကွန်ပျူ
တာကို စိတ်တိုင်းကုသုံးနိုင်ဖို့ ပရိုဂရမ်အသစ်ရေးတဲ့သူတွေ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာ
ပေါ်ထွက်လာတယ်ဗျ။ အင်း... သန်းဆယ်မျှ ရှိလိမ့်မယ်ထင်တယ်။ ပြောရ
ရင် ဝင်းဒိုးနဲ့ဘာသာပြန်လို့ရတာ၊ ဘာသာစကားပေါင်း ၃၈ မျိုးရှိပြီ။ ကိုယ့်မိခင်
ဘာသာစကားနဲ့ ကွန်ပျူတာကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် အသုံးပြုလာနိုင်ကြတာ
ပေါ့ ဗျာ...”

မန်ဒိုင်းပြောပြသော အသစ်ဖြစ်ထွန်းမှုအားလုံးမှာ စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ်ရာ
ကောင်းလှပါသည်။ သို့နှင့်တိုင် အစောပိုင်း ဒီစီဝင်းဒိုးမိုဝမ်ပလက်ဖောင်းတွင်
အကန့်အသတ်များ ရှိနေသေးသည်သာဖြစ်ပါသည်။ ဤသဘောကို မန်ဒိုင်းက
ဆက်ရှင်းပြသည်။

“အထူးသဖြင့်တော့၊ ဖွဲ့စည်းပုံပိုင်းမှာ အကန့်အသတ်တွေတော်တော်
များများ ရှိနေသေးတယ်ဗျ။ ဒီနေ့ အင်တာနက်လို့ ကျွန်တော်တို့ခေါ်နေကြတဲ့
အခြေခံအဆောက်အအုံမျိုး မရှိသေးဘူးပေါ့ဗျာ။ အင်တာနက်ဆိုတာက လူ
အားလုံး အရာအားလုံးကိုချိတ်လို့ရတဲ့ ပရိုတိုကော့မိုလား။ ပစ္စလက် ဆန်တယ်
လို့တောင် ခေါ်နိုင်လောက်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက နက်ဝပ်တွေမှာရိုက်တဲ့ ပရိုတို
ကော့က ဖိုင်တွေနဲ့အီးမေး(လ)အမှာစကားကိုသာ ဖလှယ်လို့ရတဲ့ အခြေခံ
အဆင့်ပဲ ရှိသေးတာ။ ပြီးတော့ ဒါကို ခုခေတ်လောက် လွယ်လွယ်ကူကူသုံးလို့
လည်း မရသေးဘူး။ ပြောရရင် လူထုသုံးပစ္စည်းအဆင့် မရောက်သေးဘူးဆိုပါ
တော့ဗျာ။ ပြီးတော့ နေရာအနှံ့ကလူတိုင်းနဲ့ ချိတ်လို့မရသေးဘူး ကိုယ့်ကုမ္ပဏီ
အပြင်တက်က လူတွေ ကိုယ့် အင်တာနက်ဆားဗစ်ပြင်ပက လူတွေနဲ့ ဆက်
သွယ်လို့ မရဘူး။ AOL (အမေရိကန်အွန်လိုင်း)သုံးတဲ့ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့
ကွန်ပျူဆပ်(စ်)(Compu Serve)သုံးတဲ့လူနဲ့ ဆက်သွယ်လို့တော့ ရပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့
သုံးပုံသုံးနည်းက သိပ်မရှင်းဘူးဗျ။ သိပ်လည်း စိတ်မချရဘူး။ အင်း...
ပြောမယ်ဆိုရင် ကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်းက နက်ဝပ်ထဲမှာပဲရှိတဲ့ ဝီစီအချင်းချင်းသာ
ချိတ်လို့ရတဲ့ အနေအထားပေါ့...”

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ၁၁/၉.၄ ၁၉၉၀ အလွန်နှစ်များလောက်ထိ ကာလ
အတွင်း လူပုဂ္ဂိုလ်လွန်စွာချင်း၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်မှာ သိသိ
သာသာမြင့်မားလာခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ လူတို့၏အတ္တဘာဝကို ကြီး
မြှောက်လိုက်သော ခေတ်ကြီးတစ်ခုဟု ဆိုနိုင်လောက်ပါသည်။ ‘ငါနှင့် ငါ့စက်၊
ပိုကောင်းကောင်းနှင့်ပိုမြန်မြန် စကားဆိုနိုင်ပြီ။ ငါတစ်ဦးချင်းအနေနဲ့ အလုပ်တွေ
ပိုလုပ်နိုင်ပြီ’ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြသည်။ တံတိုင်းတွေပြိုကျပြီး ဝင်းဒိုးတွေ
ပွင့်လာသောခေတ်ကြီးပင်။ ကမ္ဘာကြီးကို မြေညီကွင်းဖြစ်စေရန် စတင်မြေညီ
လိုက်သည်မှာ ဤခေတ်ကြီးပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင် အကြားအစပ်မရှိ
တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းသော ကမ္ဘာလုံးဆက်သွယ်ရေးခေတ်ကြီးသို့ကား မ
ရောက်တတ်သေးပါ။

ဤသို့သဘောဆောင်သည်။ စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ်ကောင်းလှသော ခေတ်
သစ်ကြီးအတွင်းမှာပင် ကျွန်တော်တို့ သတိမပြုမီခွဲကြသော်လည်း သဘောထား
ကွဲလွဲမှုများကား အမှန်ပင်ရှိနေခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ တံတိုင်းအပြိုကို ခိုးကျွေးကန်ပြု
မုန် ဆိုဝီယက်အင်ပါယာအောက်မှ လူများဆီသို့ လက်ဖုံးဆန့်တန်းကြီးဆိုခွဲကြ
သည်မှာ အမေရိကန်နှင့် ဥရောပသားများချည်း မဟုတ်ပါ။ ရှန်ပိန်ခွက်
မဟုတ်၊ တူရကီကော်ဖီ ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ်ကို ကိုင်မြှောက်ရင်း ဆုတောင်းခြင်းအမှု
ပြုနေသော အခြားသူတစ်ဦးလည်း ရှိနေပါသေးသည်။ သူ့အမည်မှာ ‘တို့စ

“ဘာလင်တံတိုင်းကြီးက၊
 လူတွေကို အရေဘာလင်ထဲမှာ
 ပိတ်ထားရုံသက်သက်၊ မဟုတ်ဘူးလို့။
 ကမ္ဘာကြည့် ကြည့်လို့မရအောင်
 တားဆီးထားသလိုလည်း ရှိတယ်။
 တံတိုင်းကြီးက ကွယ်နေတော့
 ကမ္ဘာကြည့် ကြည့်လို့မရတော့ဘူးလေဗျာ။
 ကမ္ဘာနဲ့ချီစဉ်းစားလို့ မရတော့ဘူးပေါ့။”

အမတရာဆင်း
 နိဘယ်ဆုရဘောဝစေဒပညာရှင်

ဘင်လာဒင်။ သူ့တွင်၊ ကျွန်တော်တို့နှင့်မတူသော ပြောစရာဇာတ်လမ်းတွေ ရှိသည်။

သုတေသနပြုစာရ ကပ်နီတော်ကို အာဖရိကနက္ခတ်နယ်မှဆုတ်ခွာခြင်းဖြင့် ဆိုဗီယက်အင်ပါယာကို ပြည်ထဲကားချစေခဲ့သည်မှာ သူအပါအဝင် အာဖရိကစစ် မြေပြင်မှ ကိုဟတ်စစ်သည်များဖြစ်ကြသည်။ (တကယ့်အဖြစ်မှာ အာဖရိကစစ် မေ့တွင် ယူဘက်(စ)နှင့် ပါကစ္စတန်တပ်ဖွဲ့များ၏ အတူအညီလည်း ပါပါသည်) အဆိုပါ ကိုဟတ်စစ်သည်တို့၏မစ်ရှင် ပြီးမြောက်အောင်မြင်သည်နှင့်၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ် မေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင်၊ ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်မှာ အာဖရိကနက္ခတ် နယ်မှ မောင်းထုတ်ခံလိုက်ရသည်။ နောက်ကိုးလအကြာ ၁၀/၉ တွင်၊ ဘာလင် တံတိုင်းကြီး ပြိုကျသွားခဲ့သည်။ တံတိုင်းအပြိုတွင်၊ ဘင်လာဒင်၏မျက်စိထဲသို့ ကနီလန်ကြီးဝင်ခံနေသည်မှာ လက်ကျန်သူပါပါဝါ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုပင် ဖြစ်တော့သည်။ အဆိုပါ လက်ကျန်သူပါပါဝါမှာ အစ္စလာမ်သာသနာတော် အတွက် မြင့်မြတ်သောမြို့ကြီးနှစ်မြို့ရှိရာ၊ 'ဟိုစမာ'၏မွေးရပ်မြေ ခေတ်ဒီအာ ရေတုတွင်၊ အလွန်ကြီးမားသောစစ်တပ်ကြီးတစ်ခု ချထားလျက်ရှိနေသည်။ ဤ အချက်က၊ 'ဟိုစမာ'၏ရင်ကို တဆစ်ဆစ်ကိုက်ခဲ့စေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေက၊ နံရံအပြိုကြီးပေါ်တွင်ကခုန်ပြီး ဝင်းဒိုးတွေဖွင့်ကာ၊ 'လွတ်လပ်သော ရှေးကွက်အရင်းရှင်စနစ်ပုလွဲ၍ အခြား နွေးချယ်စရာ မရှိဟု ကြွေးကြော်နေကြစဉ်တွင်၊ ဘင်လာဒင်က သူ၏သေနတ် ပြောင်းကို အမေရိကန်ဘက်သို့လှည့်ပစ်လိုက်သည်။ စင်စစ်၊ ဘင်လာဒင် ရော ဖော်နယ်ရောင် နှစ်ယောက်လုံးမှာ၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ပိစ္ဆာအင်ပါယာအဖြစ်

ကြည့်မြင်ခဲ့ကြသူများဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင် ဘင်လာဒင်က၊ အမေရိကကို လည်း ပိစ္ဆာအဖြစ်သာမြင်ခဲ့သည်။ သူ့တွင် 'လွတ်လပ်သော ရှေးကွက်အရင်း ရှင်စနစ်' မဟုတ်သည့်၊ တိုင်ဒီဟိုလိုဂျီအော်လတာနေးတစ် တစ်ခု ရှိသည်။ ဘာသာရေးကို နိုင်ငံရေးကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီ ဝတ်ပေးထားသည့်၊ အစွန်းရောက် အခြေခံဝါဒ ဖြစ်ပါသည်။

သူက ဆိုဗီယက်ယူနီယံနိဂုံးချုပ်သွားခြင်းကို၊ အဆုံးစွန်အောင်ပွဲဟု မခံယူ၊ ဆက်လက်ချီတက်ရဦးမည့် တိုက်ပွဲစဉ်များအတွက်၊ ရဲဆေးတင်ရုံမျှ သာဟု ခံယူသည်။ သူက အမြန်ကျယ်လာသော ကစားကွင်းကြီးကို အာရုံမကျ။ အော့ကြောလန်သူ ဖြစ်သည်။ ပြောရလျှင် ဤသို့သောစိတ်အခံရှိသူမှာ ဟိုစမာ ဘင်လာဒင်တစ်ဦးတည်းတော့ မဟုတ်ပါ။ အချို့က၊ ရော်နယ်ရောင်မှာ လက် နက်ပြိုင်ပွဲထဲသို့ ဆိုဗီယက်တို့ကိုကျုံးသွင်းပြီး စီးပွားရေးချွတ်ခြံကျစေခဲ့သည်ဟု ယူဆကြသည်။ အချို့ကမူ တိုင်ဒီအမ်၊ စတီ(ဗ)ဂျော့နှင့် တီ(လ)ဂိတ်တို့က၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီကို ပါဝါတင်စေသည့်နည်းဖြင့် တံတိုင်းကြီးကိုဖြိုချကာ၊ အနာဂတ်ကို ဆွဲချအသုံးပြု(down load)ခဲ့သည်ဟု နားလည်ထားကြသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ဟိုစမာဝေ ဖွတ်ဆလင်ကမ္ဘာမှ လူတော်တော်များများကမူ၊ သမိုင်းကို တစ်မျိုးတစ်မည်ကြည့်မြင်နေကြဟန် တူသည်။ သူတို့၏အလိုအရာ တင်လာဒင် နှင့် သူ၏သွေးသောက်ရဲဘော်အပေါင်းကသာ၊ စွဲမြဲသောဘာသာရေးစိတ်သန် ဖွင့် ဆိုဗီယက်အင်ပါယာနှင့် တံတိုင်းကြီးကို၊ ဖြိုချခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု ခံယူ ထားကြသည်။ သန်းပေါင်းများစွာသော သူတို့တစ်တွေ၏ အာရုံကျက်စားရာမှာ၊ အတိတ်ကို ဆွဲတင်အသုံးပြု(Up-load)ဖို့ ဖြစ်တန်ရာသည်။

အချုပ်ဆိုရလျှင်၊ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေက ၁၁/၉ကို ရွှေရေစာလုံးဖြင့် ကမ္ဘာ့တစ်ပွဲ ကြီးစားနေကြစဉ်အတွင်းမှာပင်၊ မေုနိုင်ပွယ်ရာမရှိလောက်အောင် ရိုက်ချက်ပြင်းသော နောက်ထပ်နေ့စွဲတစ်ခု (၉/၁၁)၏မျိုးစေ့ကို ပျိုးထောင်သူ တို့က၊ ဩဇာမြေဆွေး ကျွေးလျက်ရှိနေကြပြီ ဖြစ်ပါသတည်း...။

ဒုတိယရိုက်ချက်

၈ / ၉ / ၉၅
နက်စကိပ်(ပ) လူကြားရောက်ချိန်

၁၉၉၀ အလွန် ဆယ်စုအလယ်တွင် ပီစီစီဝင်းရိုးနက်စကိပ် တော်လှန်ရေးကြီးမှာ ဇွန်းတည့်ချိန်သို့ ရောက်လာသည်။ ကမ္ဘာကြီးအနေနှင့် အမှန်တကယ် အပြန် အလှန် ချိတ်ဆက်ဖို့ဆိုလျှင် ကမ္ဘာကို ထကယ်တမ်း စတင်အပြားခတ်ဖို့ဆိုလျှင် အဆိုပါပတ်လည်လှန်ရေးကြီးမှာ နောက်ထပ်အဆင့်သစ်တစ်ခုသို့ ခုန်ကူးရပါတော့ မည်။ မိုက်ခရိုဆော့(ဖ)မှ မန်ဒိုင်း၏အလိုအရ 'ကွန်ပျူတာအခြေခံ ပလက်ဖောင်းမှ အင်တာနက်အခြေခံ ပလက်ဖောင်းသစ်သို့၊ ပြောင်းရတော့မည့် အဆင့်သစ်' ဖြစ်သည်။ ဤအဆင့်သစ်သို့တွန်းတင်လိုက်သည့် စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ် အကောင်းဆုံး အသုံးပြုပရိုဂရမ်မှာ အီးမေး(လ)နှင့် 'အင်တာနက်ပေါ် လမ်း လျှောက်ခြင်း'(internet browsing) ဖြစ်ပါသည်။

အီးမေး(လ)၏တွန်းအားများမှာ AOL, ကွန်ပျူဆပ်(စ်)နှင့် NSNတို့လို လျှင်မြန်စွာကျယ်ပြန့်လာသော စားသုံးသူ ပုဒ်ကြီးများဖြစ်သည်။ ထို့ထက်ပို၍ စိတ်လှုပ်ရှားစရာကောင်းသည်မှာ ဝက်ဘရိုဆာ(web browser)ဟု ဆိုရပါလိမ့် မည်။ ၎င်းက အင်တာနက်ဝက်(ဘ)ဆိုရာတွင် သိမ်းထားသောမှတ်တမ်းများ၊ 'ဝက်ပေ(ချ)များ'(web pages)ကို မြန်သိမ်းပြီး ကွန်ပျူတာစခရင်ထက်သို့ တင်ပေးသည်။ ပြောရလျှင် ကမ္ဘာပင့်ကူအိမ်(world wide web)ကြီးထဲမှ အိုင်ဒီယာမျိုးစုံကိုဖမ်းယူနိုင်သော ဆော့ဖ်ဝဲ(လ)ပရိုဂရမ်ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာပင့်ကူအိမ်ဆိုသည်၏ တကယ်အကောက်အယူမှာ အိုင်ဒီယာမှတ်တမ်း မျိုးစုံကို အလွယ်တကူပြည့်စမ်းကြည့်နိုင်ရန်၊ ဖန်တီးရစဉ်းချိတ်ဆက်ထားသော စနစ်တစ်ခုဟု၊ နားလည်ရပါသည်။ မြီတီသျှလူမျိုး ကွန်ပျူတာပညာရှင် တင်ဘားနား(စ)လီ၏ တီထွင်မှုဖြစ်သည်။ 'တင်'က ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံး ဝက်(ဘ)ဆိုရာကိုထင်လိုက်ရာ နိုင်ငံတကာမှ သိပ္ပံပညာရှင်များအနေနှင့် ၎င်းတို့၏ သုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို အလွယ်တကူ ဖလှယ်လာနိုင်ခဲ့သည်။

ဤသို့သော အစောပိုင်းဝက်(ဘ)ဆိုရာပေါ်မှာပင် အင်တာနက်လွှဲငါးကို စီးနိုင်စေရန် ပညာရှင်အသီးသီးက ဘရိုဆာအမြောက်အမြားကို တီထွင်ခဲ့ ကြသည်။ ၎င်းတို့ထဲတွင် ဝက်(ဘ)ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုလုံးကို လူထုကြားအရောက်

ပို့လိုက်သည်။ ပထမဆုံး ပင်မရေစီး 'ဘရိုဆာ'မှာ နက်စကိပ်(ပ)ဖြစ်ပါသည်။ နက်စကိပ်(ပ)ဆိုသည်မှာ ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ် မောင်းတိုင်းကျေးမှ စတင် တည်ထောင်ခဲ့စ ကမ္ဘာပေါက်စလေး၏အမည်ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၅ခုနှစ် ဩဂုတ် လတွင် 'နက်စကိပ်(ပ)ဘရိုဆာ'ကို ရှေးတွက်တင်လိုက်သည်နှင့် ကမ္ဘာကြီးမှာ ရှေးကနှင့်မတူ တစ်ဖွဲ့လားလာရတော့သည်။ အကျော်အဖျား အ(န)ထရာပရာ နောက်ဆုံးဖြစ်သူ ဂျွန်ဒီရာဇီကောင်းနှင့်ဆိုရလျှင် 'နက်စကိပ်(ပ)က အင်တာနက် နက် နဂါးကြီးကို အိပ်ရာမှနှိုးကြရန်၊ ကမ္ဘာကြီးကို ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် လှုံ့ဆော်လိုက်ခြင်း' ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် အင်တာနက်ဆိုသော နယ်မြေသစ် မှာ အများက လူကြောင်ဟုထင်နေကြသော လူတော်များ၏ပိုင်စားနယ်၊ ဖြစ် လာရတော့သည်။

နက်စကိပ်(ပ)၏ ကနဦးခြေလှမ်းများကပင် အချက်အချာကျသော နည်းမျိုးစုံဖြင့် ကမ္ဘာကြီးကိုအပြားခတ်နေခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ အင်တာနက်လွှဲငါးကို စီးနိုင်စေရန်၊ ၎င်းက ပထမဆုံး လူကြိုက်များသည့် ရှေးကွက်ဝင်ဘရိုဆာကို ပေးခဲ့သည်။ နက်စကိပ်(ပ)ဘရိုဆာက အင်တာနက်ကို အသက်သွင်းလိုက်ရုံမျှမက အသက် ၅ နှစ်မှ ၈၅ နှစ်အထိ အရွယ်မျိုးစုံ၊ လူ မျိုးစုံအတွက် အင်တာနက် လမ်းဖောက်ပေးလိုက်သည်။ အင်တာနက်ရှင်သန် လာသည်နှင့်အမျှ ဝက်(ဘ)ဝေါ်တွင်ပြုဖွယ်အမျိုးမျိုးကို ဆောင်ရွက်ချင်လာ သည့်စားသုံးသူတွေ များလာသည်။ သို့နှင့်အမျှ စကားလုံးများ၊ ဂီတသံစဉ်များ၊ ဝေဟာများနှင့်ဓာတ်ပုံများကို ဝစ်ကွစ်တယ်အသွင်ပြောင်းပြီး အင်တာနက်မှ တစ်ဆင့် အခြားသူများ၏ ကွန်ပျူတာစခရင်ဆီပို့နိုင်သည့် ကွန်ပျူတာ ဆော့ ဝဲ(လ)များနှင့် တယ်လီဆက်သွယ်ရေး နက်စကိပ်များမှာလည်း ဝယ်လိုအားတိုး လာခဲ့သည်။

ဤသို့တိုးပွားလာသော ဝယ်လိုအားကို များသထက်များလာစေရန် ဓာတ်ကူပေးလိုက်သည်မှာ 'ဝင်းဒိုး ၉၅' ဈေးကွက်ပေါ် ရောက်လာခြင်းဖြစ် သည်။ နက်စကိပ်(ပ) လူထုကြားခုန်ဆင်းပြီး ချက်သတ္တပတ်တစ်ခု အကြာမှာ ပင်၊ ဝင်းဒိုး ၉၅ က လိုက်လာသည်။ ၎င်းက ယခင်ဝင်းဒိုးတွေနှင့်တွေ့။ အင် တာနက်နှင့် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်ရန် အထူးတည်ဆောက်ထားသည်။ သို့နှင့် အမျှ ကမ္ဘာလုံးသို့ အသုံးများလာသောဝင်းဒိုးစနစ် ဖြစ်လာသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘရိုဆာများသာမက ပီစီအသုံးချ ပရိုဂရမ်သစ်များကပါ အင်တာနက်အ ကြောင်း ပိုသိလာစေပြီး အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုလာကြသည်။

နောက်ကြောင်းကို မြန်ကြည့်လိုက်သောအခါ နက်စကိပ်(ပ)၏တစ်ဟုန် ပျိုးအောင်မြင်မှုမှာ ခိုဝမ်းတပ်ဆင်ပြီးဖြစ်သော အစောပိုင်းပီစီများ၏ပန်းပေါ်

ကျကျနနတက်ရပ်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့တက်ရပ်ပြီးမှသာ အံ့ဖွယ်တီထွင်မှုဘာရီဆာကို ဆောင်ကြဉ်းနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းက ကွန်ပျူတာ၏ ချိတ်ဆက်နိုင်စွမ်းအပွေကို အဆတိုးစေလိုက်ပြီး လူသန်းပေါင်းများစွာ အတွက် အင်တာနက်တံခါးကို ဖွင့်ပေးလိုက်သည်။ သည်တော့မှ ၎င်းနီးမြှုပ်နှံသူများက အင်တာနက်ကို မျှော်ကြည့်လာကြပြီး (စာရင်းအင်း၊ အရောင်းအဝယ်၊ စာအုပ်၊ ဝိတ၊ ဓာတ်ပုံ၊ ဖြေဖျော်ရေး) အရာအားလုံးကို ဖစ်ဂျစ်တယ်လုပ်ကား အင်တာနက်ရေးစာန်းသို့ တင်ကြပို့၊ စိတ်ကူးရလာခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး အလွန်အကျွံရင်းနီးမြှုပ်နှံမှုများပင် ရှိလာပြီး ချိတ်ဆက်ပုံစံအင်ဖြစ်လာသည် အထိ ခြေလှမ်းကွဲလာကြတော့သည်။ စင်စစ်၊ ဖိနပ်ယမှ ဘင်္ဂလားအနေနှင့် အမေရိကမှ ဘော့စတွန်အိဆင်ခြေပုံ ဖြစ်လာရသည်မှာ မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်၏စိတ်ဆန္ဒနှင့် စိမ်ချက်ကြောင့်မျှမဟုတ်။ ဆိုခဲ့ပါတက္ကနီလိုလီဖော့က် ထွက်မှုများက ဖန်တီးလိုက်ခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့သော ဖြစ်ထွန်းမှုအဆင့်ဆင့်ကို တစ်ခုချင်းလေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

ဂျင်ဘတ်(စ)ဒေး(လ)မှာ နတ်စကိပ်(ပ)၏စိမ်းစိုဟောင်း ဖြစ်သည်။ ယခုစာအုပ်အတွက် သူ့ကိုဗျူးဖို့ရည်ရွယ်ထားရာ ပထမဆုံး ကျွန်တော့်အဖီ အစဉ်ကို ရွေးပြုရသည်။

"ကမ္ဘာကိုအပြားခတ်လိုက်တဲ့ တီထွင်မှုတွေ၊ ဖြစ်ရပ်တွေ၊ တူရုဆွက်တွေ ဆယ်ခုလောက်ကို စာအုပ်ရဲ့ ရှေ့ပိုင်းအခန်းတွေမှာ ရေးမယ်ဗျာ ပထမဆုံးရိုက်ချက်က ၁၁/၉ ပေါ့ . . ."

ကျွန်တော်က ၁၁/၉၏ဇယက်အနက်ကို ရှင်းပြပြီး ကျွန်တော် စိတ်ကူးထားသော ဒုတိယရိုက်ချက်နှင့်ပတ်သက်ပြီး သူ့သဘောထားကို မေးလိုက်သည်။

"ဒုတိယရိုက်ချက်က ၈/၉ ဆိုရင်ကော ဘယ်လိုလဲ မပြောပါဦး ခင်ဗျားအမြင်ကို . . ."

ကျွန်တော်က ၈/၉ ဆိုသော အဆိုကောက်နေစွဲကိုသာ ပြောသည်။ တစ်စက္ကန့်မျှပင် မကြာလိုက်၊ မြေကညှမ်းထိုသောမြစ်ရပ်ကို သူက တန်းပြောသည်။

"နတ်စကိပ်(ပ) လူထုကြား ခုန်ဆင်းလိုက်တဲ့မနုပေါ့"

အမေရိကန်ဒဲ(န်)ထရာပရာနော အသိုင်းအဝိုင်းတွင်၊ ဘတ်(စ)ဒေး(လ)၏အမည်ကို မကြားဖူးသူ အတော်များပါလိမ့်မည်။ သူ ယခင်လုပ်ခဲ့ဖူးသော 'ဖီဝရယ် ကိပ်(စ)ပရက်(စ)'နှင့် 'မက်ကော ဆယ်လူလာ'ကုမ္ပဏီများတွင်၊

သူ၏လုပ်ဆောင်ချက်များမှာ ပြောစမှတ်တွင်ခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၏နေ့တစ်နေ့တွင်မူ သူ့ကို 'မိုဆော့(ချ)ကွန်'အမည်ရှိ ကမ္ဘာ့သစ်တစ်ခုမှ ဦးနှောက်မှဆိုးတစ်ယောက်က ချဉ်းကပ်လာသည်။ ဤကမ္ပဏီသစ်လေးကို ဂျင်ကလပ်နှင့် မှာ(စ)အန်ဒါဆင် ဆိုသော၊ နာမည်ကြီးတီထွင်သူနှစ်ဦးက တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ ကလပ်မှာ 'ဆီလီကွန်ဂရပ်ဖစ်'ကို အစပျိုးခဲ့သူဖြစ်သည်။ ၁၉၉၄ နှစ်လယ်လောက်တွင် သူနှင့်အန်ဒါဆင်တို့ပေါင်းပြီး မိုဆော့(ချ)ကိုဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ သိပ်မကြာမီမှာပင် မိုဆော့(ချ)ကို နက်စကိပ်(ပ)ဟု အမည်ပြောင်းလိုက်သည်။ အန်ဒါဆင်ကိုယ်တိုင်ကလည်း ထက်မြက်သော ကွန်ပျူတာပညာရှင်လူငယ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ တီလီစွိုက်တက္ကသိုလ်အခြေစိုက် NCSA(National Center for Supercomputing Applications)၏ ဆော့ဝဲ(လ)ပရာဂျက်ကို ဦးဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

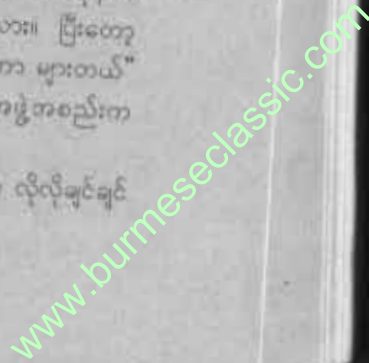
ကလပ်နှင့်အန်ဒါဆင်တို့မှာ သူတို့တီထွင်ခဲ့ကြသော ဘရိုဆာဆော့ဝဲ(လ)၏အလားအလာကောင်းများကို ခန့်မှန်းမိကြရာ အပြန်ဆုံး ဈေးကွက်တင်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားရတော့သည်။ သို့ဖြင့် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူ၊ ကတ်(စ)ဒေး(လ)ကို ချဉ်းကပ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယနေ့အခါတွင်၊ ဘရိုဆာတက္ကနီလိုလီဖွဲ့မှာ ဘာမျှပဆန်းဟုဆိုနိုင်သော်လည်း မိုဒမ်သမိုင်းတွင်မူ အရေးကြီးသောတီထွင်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ကျေးဇူးကြောင့်ပင်၊ အင်တာနက်ဝက်(ဘ)ဆိုရာမှာ သိပ္ပံပညာရှင်များအတွက်သာမက၊ သာမန်လူများအတွက်ပါ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာဖြစ်လာသည်။ ကျောင်းသားလူငယ်များ အတွက်သာမက၊ အဘိုးအဘွားများအတွက်ပါ ခြည်းစမ်းကြည့်ချင်စရာ အသစ်အဆန်းဖြစ်လာသည်။ အန်ဒါဆင်မှာ အင်တာနက်ကိုတီထွင်သူ မဟုတ်သော်လည်း လူ့စိတ်ဝင်စားလာစေရန် အသက်သွင်းပေးလိုက်သူကား အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

မိုဆော့(ချ)သို့မဟုတ်၊ နက်စကိပ်(ပ)ဘရိုဆာ၏ အစပျိုးကို အန်ဒါဆင်က ယခုလိုရှင်းပြသည်။

"၁၉၉၃ မှာ မိုဆော့(ချ)ကို စထုတ်လိုက်တော့ အသုံးပြုတဲ့လူ ဆယ်နှစ်ယောက်ပဲ ရှိတယ်ဗျာ။ အားလုံး ကျွန်တော်အသိတွေပဲ ဆိုပါတော့။ အဲဒီတုန်းက ဝက်(ဘ)ဆိုရာဆိုတာကလည်း ငါ့ဆယ်လောက် ရှိသေးတာကလား။ ပြီးတော့ ဝက်(ဘ)ဆိုရာအများစုမှာ ဝက်(ဘ)ပေ(ချ)တစ်မျက်နှာပဲ ရှိကြတာ များတယ်"

"မိုဆော့(ချ)သူတော့သန့်အတွက်၊ ခင်ဗျားကို ဘယ်အဖွဲ့အစည်းက ထောက်ပံ့ခဲ့တာလဲ . . ."

ကျွန်တော် တစ်ချက်မျှစပ်ရကြည့်လိုက်ရာ၊ အန်ဒါဆင်က လိုလိုချင်ချင် နောက်ကြောင်းပြန်ပြပါသည်။

"NSF(အမျိုးသားသိပ္ပံဖောင်ဝေးရှင်း)ကဗျား ပြောရရင် မိုဆူ(ချ)အတွက် ရန်ပုံငွေချပေးတာတွေ မဟုတ်ဘူး။ ရုပ်ဝေးက ဆူပါကွန်ပျူတာတွေကို NSF နက်ဝပ်နဲ့ချိတ်နိုင်မယ့် ဆော့ဝဲ(လ)တစ်ခုရေးနိုင်ဖို့၊ ထောက်ပံ့တာပါ။ ဒီလိုနဲ့ လုပ်ရင်းကောင်းရင်း၊ သူတော်သိတွေ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ပညာမလှယ်နိုင်တဲ့ ဘရိုဆာ ဖြစ်လာတာ၊ အင်း . . . မိုဆူ(ချ)ဘရိုဆာ ခုလိုအခြေအနေဖြစ်လာတာ ကတော့ 'အပေါင်းလက္ခဏာပြန်ကျော့မှု'(positive feed back)လို့ ဆိုရမလားပဲ"

"ဘယ်လို ပြန်ကျော့တာလဲဗျ . . . ရှင်းပါဦး"

"ဒီလိုဗျာ . . . လူတွေမှာ ဘရိုဆာတွေရှိလာကြတော့၊ တစ်ယောက် နဲ့တစ်ယောက် ပိုပြီးအပြန်အလှန် ချိတ်ဆက်ချင်လာကြတယ်။ ဒါနဲ့အမျှ အကြောင်းအရာ(content)တွေ၊ အသုံးချပရိုဂရမ်တွေ၊ ဆက်စပ်နေတဲ့ ကိရိယာတွေ တီထွင်ဖန်တီးဖို့ မက်လုံးရှိလာတာပေါ့။ ဒီလိုနည်းနဲ့ အပြန် အလှန်ကျော့မှုပြုတာကို ပြောချင်တာပါ။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ တစ်ခုခုကိုတီထွင် လိုက်ရုံနဲ့၊ အသုံးပြုမယ်သူရှိ၊မရှိ မသေချာသေးဘူးလေဗျာ။ အဲ . . . တစ်ယောက်၊ ယောက်က စသုံးပြုဆိုရင်တော့ လူတိုင်းလိုက်သုံးဖို့ နီးစပ်လာပြီ။ ဒီနေရာမှာ အရေးကြီးတာက၊ ဘယ်မလောက်ပြန်ပြန် ပျံ့နှံ့မလဲ၊ ဘာအတား အဆီးတွေ ရှိမလဲ ဆိုတာပဲ"

ဤတွင် ဘတ်စဗေး(လ)ကလည်း သူ၏ဈေးကွက်အတွေ့အကြုံကို နောက်ကြောင်းပြန်ပြသည်။

"ခင်ဗျားသိတဲ့အတိုင်းပဲ၊ ဖော်ကျွန်းမဂ္ဂဇင်းက နေရာသီရောက်တိုင်း အအောင်မြင်ဆုံးကုမ္ပဏီအစိတ်ကို စာရင်းပြုစုပြတယ်ဆိုတာ . . . ၁၉၉၄ ခုနှစ်စာရင်းထဲမှာ မိုဆူ(ချ)ပါလာတယ်ဗျ။ ကျွန်တော်၊ 'ကလပ်'နဲ့အနိဒါဆင်' အကြောင်း အဲဒီမှာဖော်ရတာပဲ။ ကျွန်တော့်အမျိုးသမီးကိုတောင် ပြောဖြစ် လိုက်သေးတယ်။ ဒီလူတွေ အိုင်ဒီယာမဆိုးဘူးလို့။ သိပ်မကြာပါဘူး။ ကျွန် တော်ဆီ ဦးနှောက်မှဆိုး ရောက်လာတော့တာပါပဲ။ ဒီလူတွေ လွှတ်လိုက်တာပေါ့"

သူက၊ ကလပ်နှင့် အနိဒါဆင်ကို မေးဆက်ပြရင်း၊ သုံးယောက်သား ရယ်လိုက်ကြသည်။ ကျွန်တော့်မှာ မရယ်နိုင်။ သူ့စကားအဆက်ကို စိတ်စော နေသည်။

"ဆက်ပါဦးဗျ၊ နောက် ဘာဖြစ်လဲ . . ."

"ကျွန်တော်၊ ကလပ်နဲ့တွေ့တယ်။ မိုဆူ(ချ)ဘရိုဆာကို အစမ်းသုံး ကြည့်တယ်။ သုံးလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ဖောင်းစိတ်နဲ့စားသွားတယ်ဗျ။ အိမ်ပြန် ပြေးပြေး၊ ကျွန်တော့်ကလေး သုံးယောက်လုံးကို ကွန်ပျူတာရှေ့ခေါ်လိုက်တယ်။ 'ကိုင်း . . . ကိုအားလုံး၊ အင်တာနက်ပွဲစေ့ခင်း လှည့်ကြပယ်ကွဲ့၊ သားတို့သမီးတို့

ဘာခေါင်းစဉ် ရွေးမလဲ'လို့ သူတို့ကိုမေးကြည့်တယ်။ ကလေးသုံးယောက်လုံး က၊ စိတ်ဝင်တစားနဲ့အားတတ်သရော ရွေးကြတယ်ဗျ။ ကျွန်တော် သဘော ပေါက်လိုက်ပြီ။ ဒီဆော့ဝဲ(လ) ဈေးကွက်ဝင်ပြီပေါ့ . . ."

"ဒီတော့ . . ."

"ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကြီးဆီ လှမ်းဖုန်းဆက်လိုက်တာပေါ့ဗျာ။ 'ကျုပ် ခင်ဗျားလွှဲပြန်ပြီ' . . ."လို့။

၁၉၉၄ ဝီရိယာတွင်၊ ဈေးကွက်ဝင် နက်စကီပ်(ပ)ဘရိုဆာကို၊ စမြန် လိုက်သည်။ တစ်နှစ်အတွင်းမှာပင် ဈေးကွက်တစ်ခုလုံး လှမ်းသွားတော့သည်။ ပညာရေးကိစ္စနှင့်၊ အခြေမရည်ရွယ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများဆိုလျှင်၊ နက်စ ကီပ်(ပ)ကို အခမဲ့အသုံးပြုခွင့်ပေးသည်။ လူတစ်ဦးချင်းအတွက် စိတ်ကြိုက် အစမ်းသုံးခွင့်ပြုပြီး၊ ကုမ္ပဏီများအတွက် ရက်ပေါင်းကိုးဆယ် အစမ်းအသုံးပြုခွင့် ပေးသည်။

ဤနေရာအရောက်တွင်၊ အနိဒါဆင်က သူတို့၏ဗျူဟာကို ခင်းပြသည်။

"ကျွန်တော်တို့သဘော ကတော့ဗျာ၊ တတ်နိုင်ရင်ဝယ်သုံးကြဗျ။ အဲ . . မတတ်နိုင်လည်း အလကားသုံး၊ ကိစ္စမရှိဘူး။ သုံးတဲ့သူ များလာတာနဲ့အမျှ နက်ဝပ်ကလည်း ဝိုဖွံ့ဖြိုးလာတယ်လေ။ ဒီတော့၊ ငွေပေးသုံးရသူတွေအတွက် ပို ဟန်ကျတာပေါ့ . . ."

နက်စကီပ်(ပ)ဘရိုဆာ၏အားသာချက်မှာ၊ ဝက်(အ)ဆိုဒီပေါ်တွင် မိမိ စိတ်ဝင်စားရာကိုထောက်ပြပြီး၊ ကလစ်နှိပ်လိုက်ရုံနှင့် ကမ္ဘာပတ်နိုင်ခြင်း ဖြစ် သည်။ point-and-clickနစ်ဟု ခေါ်သည်။ သည်လိုနှင့်၊ အင်တာနက်မှာ သိပ္ပံပညာရှင်များအတွက်သာမက၊ လမ်းပေါ်တလူတွေအတွက်ပါ စကားကွင်း ကြီးလို့ ဖြစ်လာတော့သည်။ ဤသည်ပင် တကယ့်တော်လှန်ရေး မဟုတ်ပါ သလော . . ."

ပထမရိုက်ချက်(ဘာလင်တံတိုင်းနှင့် ဝီစီဝင်းဒိုး)ကာလက၊ ဖီးမေး(လ) ခိုသောလူတစ်ယောက် (သို့မဟုတ်) ကုမ္ပဏီတစ်ခုအနေနှင့် သိပ်ဝေးဝေးဆက် သွယ်နိုင်သေးသည်တော့ မဟုတ်ပါ။ ပထမဆုံး၊ 'ဆစ်ကို' အင်တာနက်ရတာ ဆိုလျှင်၊ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦးက တီထွင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့နှစ်ယောက်မှာ တစ်ယောက်က ကွန်ပျူတာကြီးသုံး၍၊ တစ်ယောက်က ဝီစီကိုသာသုံးကြပြီး အချင်းချင်း ချိတ်ဆက်မရ ဖြစ်နေသည်။ သို့ဖြင့်၊ ဖီးမေး(လ)နှင့်မေတ္တာပေး

ရန် 'ဆစ်ကို'ကိုဖန်တီးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က တက္ကနိုလိုဂီအခြေအနေကို အန်ဒါဆင်က ယခုလိုရှင်းပြသည်။

"အဲဒီတုန်းက ကော်ပိုရိတ်နက်ဝပ်တွေက၊ ကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်း အသုံးပြု ရတာမျိုးပဲ။ နက်ဝပ်အချင်းချင်းလည်း အဆက်အစပ်ရှိတာမဟုတ်ဘူး။ နက်ဝပ် တိုင်းမှာက ကိုယ်ပိုင်မောမက်နဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဒေတာပရိုတိုကောနဲ့ ပြီးတော့ စာသား ထည့်တဲ့နည်းတွေကလည်း တစ်ကြောင်းတစ်ဂါထာရယ်။ ဒီတော့ အင်မော် မေးရှင်းက၊ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မဆက်စပ်တဲ့ကွန်းကလေးတွေလို ဖြစ်နေတာပေါ့ဗျာ"

ဂျိုးမှာ၊ ငွေစာရင်းဌာနမှဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ့နဲ့ပုလဲကို သုံး ပြီး၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်အတွက် နောက်ဆုံးအရောင်းစာရင်းကိုရဖို့ ကြိုးစားကြည့် သည်။ သူ မအောင်မြင်ပါ။ အကြောင်းမူ အရောင်းဌာနမှ အသုံးပြုသောစနစ် မှာ၊ သူတို့စာရင်းအင်းဌာနနှင့် မတူသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်တို့ပြော၊ နောက်တစ်ယောက်က ပြင်သစ်လိုပြောသလို ဖြစ်နေရာ၊ 'သူစကား ကိုယ်မသိ၊ ကိုယ့်စကား သူမသိ' ဖြစ်နေတော့သည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် စာရေးကြီး ဂျိုးအနေနှင့်၊ ခုလို ညည်းပြပါလိမ့်မည်။

"အားလုံးချိတ်ဆက်လို့ရတဲ့ နက်ဝပ်ကြီးရှိရင် အိုကေပေါ့ဗျာ။ ခုတော့ အလုပ်ပိုတာပေါ့..."

ဂျိုး၏စိတ်ကူးတို့ လက်တွေ့ဖြစ်လာသည့်အကြောင်းကို၊ အန်ဒါဆင်က ဆက်ရှင်းပြပါသည်။

"အင်တာနက်ဈေးကွက်ထဲ မရောက်ခင်ကဘဲ၊ ပညာရှင်တွေက တံခါးဖွင့် ပရိုတိုကောတွေ ထွင်နေကြပြီဗျာ။ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ လူတိုင်းရဲ့အီးမေး(လ)စနစ်၊ ဝါမဟုတ် တက္ကသိုလ်တိုင်းရဲ့ ကွန်ပျူတာနက်ဝပ်တွေကို၊ တစ်ဆက် တစ်စပ် တည်း သုံးလို့ရအောင်ပေါ့။ သင်္ချာအခြေခံတဲ့ ဒီပရိုတိုကောတွေက၊ ဝစ်ဂျစ်တယ် ကိုရိုယာတွေတိုသုံးပြီး၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် စကားပြောလို့ရအောင် ဖန်တီးပေးတယ်လေ။ ဘယ်လိုကွန်ပျူတာသုံးသုံး လူတိုင်းနဲ့ဆက်လို့ရတယ်..."

"ခင်ဗျားပြောတဲ့ တံခါးဖွင့်ပရိုတိုကောတွေက၊ ဘာတွေလဲဗျာ..."

"FTP တို့၊ HTTP တို့၊ SSL တို့၊ SMTP တို့၊ POP တို့၊ TCP/IP တို့ ပေါ့ဗျာ... အများကြီးပဲ။ ဒါတွေအားလုံးက၊ ဒေတာတွေကို အင်တာနက် ထဲမှာ အဝိုအယူလုပ်ပေးနိုင်တယ်။ ခင်ဗျားကုမ္ပဏီ၊ ဝါမဟုတ် ခင်ဗျားအိမ်မှာ အယ်လိုနက်ဝပ်မျိုးရှိရင်၊ ဘယ်လိုကွန်ပျူတာ၊ ဝါမဟုတ် ဘယ်လို ဆဲ(လ)ဖုန်းမျိုး သုံးသုံး ပြဿနာမရှိဘူး။ အဲ... ပရိုတိုကော တစ်ခုချင်းမှာတော့၊ သူ့သီးခြား ဖန်ရှင်တွေ ရှိတာပေါ့ဗျာ..."

"အဲဒါလေးတွေလည်း၊ အကျဉ်းလောက်လုပ်ပေးပါဦးဗျာ..."

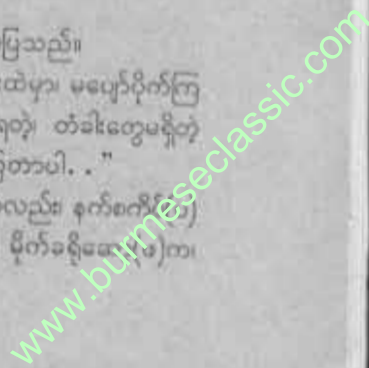
"TCP/IP ဆိုရင်၊ အင်တာနက်ရဲ့အခြေခံပိုက်လိုင်းစနစ်လို့ ပြောနိုင်တာ ပေါ့။ ဝါမဟုတ် အခြေခံမီးရထားလမ်းပေါ့ဗျာ။ အဲဒီပေါ့မှာ၊ ခင်ဗျား စိတ် ကြိုက်လှုပ်ရှားလို့ရတယ်။ FTP ကတော့၊ ဖိုင်တွေကိုရွှေ့ပေးတာ...။ SMTPတို့ POPတို့ကတော့၊ အီးမေး(လ)တမှာစကားတွေကို 'စံ'တစ်ခုပြောင်းပေးပြီး၊ ဘယ်လို အီးမေး(လ)စနစ်မျိုးနဲ့မဆို ရေးလို့ဖတ်လို့ရအောင်လုပ်ပေးတာပေါ့။ HTML ကတော့၊ အိုင်တီနဲ့ဝေးတဲ့ သာမန်လူတစ်ယောက်ကို၊ ဝက်(ဘ)ပေ(ချ)ရေးနိုင် အောင် လုပ်ပေးတဲ့ဘာသာစကားဗျာ။ HTTP က HTML မှာတမ်းတွေကို ဖြန့် ပေးတာလေ...။ ဒီနေ့ ကျွန်တော်တို့ပြောနေတဲ့ 'ကမ္ဘာပင်ကုအိမ်ကြီး'ဆိုတာ၊ ဒီကနေ မွေးထုတ်ပေးလိုက်တာပေါ့။ နောက်တော့ အဲဒီဝက်(ဘ)ပေ(ချ)တွေ သုံးပြီး အီလက်ထရောနစ်ရောင်းဝယ်ရေးဆိုတာ လုပ်လာကြတယ်ဗျာ...။ SSLက၊ ဝက်(ဘ)ဆိုစ်အရောင်းအဝယ်တွေကို လုံခြုံစိတ်ချရအောင်၊ လုပ်ပေး တယ်..."

အင်တာနက်ဈေးကွက်ထဲသို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရောက်လာသောအခါ ဆိုခဲ့ပါ ပရိုတိုကောများအနေနှင့်၊ တံခါးဖွင့်ပုံစံမှ ကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်းပိုင် တံခါး ပိတ်သဘောသို့၊ ရွေ့လာနိုင်စရာများ ရှိလာသည်။ အထူးသဖြင့်၊ ဈေးကွက်ကို လွှမ်းမိုးထားနိုင်သော မိုက်ခရိုဆော့(ဖ)မှာ၊ မိမိတို့ကုမ္ပဏီထုတ် ဆပ်တများနှင့် သာ ကိုင်တွယ်အသုံးပြု၍ရသော ပရိုတိုကောများ ထုတ်လုပ်လာနိုင်စရာရှိ သည်။ သို့အတွက်၊ နက်စကီပ်(ပ)မှာ တံခါးဖွင့်ပရိုတိုကောစနစ်ကို ဆက်လက် ထိန်းနိုင်ရန်ကြိုးစားရတော့သည်။ ဤနေရာတွင်၊ နက်စကီပ်(ပ) အသုံးပြုသော နည်းမှာ လူထုကြားသို့အကျယ်အပြန့်ရောက်စေပြီး၊ တံခါးဖွင့်စနစ်ကို လူထု ပုံသဏ္ဍာန်ဆောင်လာအောင် ဖန်တီးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘရိုဆာများနှင့်အတူ တံခါးဖွင့် ပုံစံကို အထမြောက်စေမည့် ဆော့ဝဲ(လ)များကိုပါ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် ဖြန့်ချိလိုက်သည်။ သို့နှင့်အမျှ၊ ပညာရှင်များမှာ မည်သို့သောကွန်ပျူတာစနစ် တို့သုံးသည်ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့အချင်းချင်း ဆက်သွယ်လို့ရလာသည်။ စားသုံးသူများ ဆက်မှလည်း နက်စကီပ်(ပ)တံခါးဖွင့် ပရိုတိုကောများကို၊ အားတက်သရော ကြိုဆိုတုံ့ပြန်ကြပါသည်။

အန်ဒါဆင်က၊ သူတို့အိအောင်မြင်မှုကို ပြောပြသည်။

"လူတွေက တံတိုင်းတွေကထားတဲ့ ဥယျာဉ်ကြီးထဲမှာ၊ မပျော်ပိုက်ကြ တော့ပါဘူးဗျာ။ အချင်းချင်း အပြန်အလှန်မျှတဆက်လို့ရတဲ့၊ တံခါးတွေမရှိတဲ့ အင်တာနက်ထဲမှာ၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကစားနိုင်ကြတာပါ..."

ဤသဘောကိုနားလည်လာသော 'ဆန်း'ကုမ္ပဏီကလည်း နက်စကီပ်(ပ) လမ်းကြောင်းအတိုင်း လိုက်လာသည်။ ဤအချိန်မှာပင်၊ မိုက်ခရိုဆော့(ဖ)က၊

ရဲရင့်သောခြေလှမ်းတစ်ခုဖြင့် ဈေးကွက်ကိုဆက်ထိန်းနိုင်ရန် ကြိုးစားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ Microsoft Interent Explorer ခေါ် ဝင်းဗီး ၉၅ နှင့်အတူ တွဲ ပါလာသော ဝက်(ဘ)ဘရိုဆာတီထွင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ် ဤအဆင့် တွင် လူတွေကို ဖော်ပြချက်ပေါ်သို့ ဆွဲခေါ်ရေးက အဓိက မဟုတ်တော့ပါ။ ဖော်ပြချက်ပေါ် တစ်ကြိမ်ရောက်ပြီးသည်နှင့် ဘာဆက်လုပ်ရမည်၊ ဘာဖြစ် ချင်သည်ဆိုသည်ကိုသိဖို့က ပိုအရေးကြီးလာပါသည်။ ဘေးသုံးသူ၏အထောက်အထား ပြန်ဆုံးရှုံးခြင်းကိုဆက်ရသည့် နက်ဝပ်ကြီးတစ်ခုပေါ်တွင် လှုပ်ရှားလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့က ကမ္ဘာ့ကီတွေကို ပြိုင်ဆိုင်စေလိုသည်မှာ ဆွဲဖို့မလို၊ ဆွဲဖို့ ဖြစ်သည်။ တံခါးတွေအကျယ်ဆုံး အပြိုင်ဖွင့်ကြဖို့ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် ၁၉၉၀ အလွန်နှစ်များသို့ ရောက်သောအခါ ချုပ်ရိုးမပါသော ဖော်ပြချက်ပေါ်ပေါက် ဖောင်းကြီး အပီအပြင် ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါတော့သည်။ ဤဖြစ်စဉ်ကြီးသည်ပင် လူများစွာကို ပို၍များသောလူများနှင့် ဆက်စပ်ဆွဲစေလိုက်သည့် ကမ္ဘာ့ပြား ရိုက်ချက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

သို့နှင့်တိုင် တက္ကနိုလိုဂျီအသစ်ကို သံသယနှင့်စောင့်ကြည့်နေသူများမှာ ထိုစဉ်ကတည်းက မနည်းမနောရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ သူတို့က ဤသို့ စောစက တက်ကြသည်။

“ဝီစီ ဝယ်ရဦးမယ်ဗျာ။ ဒိုင်းအပ်(ပ)မိုဒမ်လည်း ရှိရဦးမယ်။ ပြီးတော့ ရှုပ်ထွေးတဲ့ တက္ကနိုလိုဂျီဆိုတာကြီးကိုလည်း ယင်ရဦးမယ်။ မလွယ်ပါဘူးဗျာ... လူဆိုတာ စွဲမိစွဲရာအကျင့်ကို ဖောက်နိုင်ခဲ့သားပို့လား...”

လက်တွေ့တွင်မူ အပြောင်းအလဲမှာ အံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင် မြန်ဆန်လှပါသည်။ လူတွေ၏ အပြောင်းအလဲနှင့်အတူ လိုက်ပါနိုင်စွမ်းမှာ လည်း ပို၍ပင် အံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင် မြန်ဆန်လှသည်။ ဆယ်နှစ် မရှိတင် ကာလအတွင်းမှာပင် အင်တာနက်အသုံးပြုသူပေါင်း သန်းရှစ်ရာရှိ လာသည်။ ဘာကြောင့်နည်း... အဖြေမှာ လူသဘာဝဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ လူသည် အများထင်သလို အစွဲအလမ်းကြီးသူမဟုတ်ပါ။ ပြောင်းဖို့လိုပြီဟု နိုင်နိုင်မာမာယုံကြည်လာလျှင် မြန်မြန်ဆန်ဆန်ကြီး ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်း ရှိပါ သည်။ ထို့ထက် လူနှင့်လူချင်း ရင်းနှီးဆက်ဆံလိုသည်မှာ လူ၏ဇာတိစိတ် ဖြစ်ပါသည်။

ဤသဘောကို အနုပညာက သူ့အတွေ့အကြုံနှင့်ယှဉ်၍ ရှင်းပြသည်။ “လူတွေကို အချင်းချင်းဆက်သွယ်နိုင်မယ့် နည်းလမ်းသစ်တစ်ခုသာ ပေးကြည့်၊ ဘယ်လို တက္ကနိုလိုဂျီအတားအဆီးတွေကိုမဆို ကျော်လွှားသွားကြ မှာပဲ။ လူမှာ လေ့လာသင်ယူချင်တဲ့ စိတ်အခံ ရှိပြီးသားပါ...”

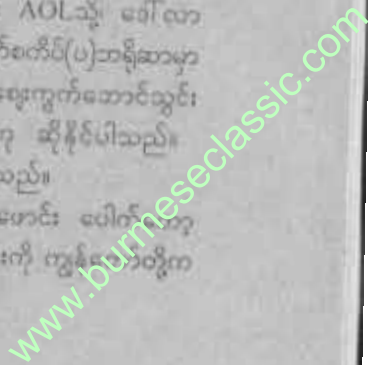
၁၉၉၅ နွေရာသီတွင် ဘတ်(စ)ဒေး(လ)နှင့် သူ၏နက်စကီပ်(ပ) လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် မော်ဂန်စတန်လေမှ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုဘဏ်သမားများ နှင့်အတူ ပုံစံဟောင်းအရောင်းမြှင့်တင်ရေး ခရီးစဉ်တစ်ခု ထွက်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ တိုင်းပြည်တစ်ဝန်းမှ ရင်းနှီးမြုပ်နှံသူများကို နက်စ ကီပ်(ပ)တော့များဝယ်ရန် စည်းရုံးဖို့ဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းကို ဘတ်(စ) ဒေး(လ)က ပြန်ပြောသည်။

“မော်ဂန်စတန်လေက ရွယ်ယာတစ်ခုကို ၁၄ ဒေါ်လာနဲ့ဖွင့်နိုင်လိမ့် မယ်လို့ မုန်းထားတာဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့လည်း လမ်းပေါ်ရောက်ရော ဝယ်အားက ထင်တာထက်ပိုကောင်းနေတော့၊ ၂၈ ဒေါ်လာအထိရောက်သွား တယ်။ ကျွန်တော်တို့က မုန်လုံကားအနက်ကြီးတွေနဲ့ တန်းစီချီတက်လာကြ ကာလေး၊ အင်း... မာဖီးယားဂိုဏ်းကြီးနဲ့တောင် တွဲနေသေးတယ်...”

ကျွန်တော်တို့ မာရီလန်ကိုရောက်တော့ မော်ဂန်စတန်လေဖုံးချုပ်နဲ့ အဆက်အသွယ်ရပါတယ်။ သူတို့က ရွယ်ယာတစ်ခုကို ၃၀ ဒေါ်လာနဲ့ရောင်း မယ်လို့ စိတ်ကူးနေကြတာတဲ့ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့က ၂၈ ဒေါ်လာပဲ တားချင် တယ်။ ဒါမှ အများအပြင်မှာ ဒေါ်လာ ၂၀ကျော်လို့ ဖြစ်မှာမို့လား။ ဒေါ်လာ ၃၀ ကျော်ဆိုတပျိုး မဖြစ်ချင်ဘူး။ ပြောသာပြောရတာပါဗျာ။ တကယ်တမ်း ကျွန်တော့် ကျွန်တော်တို့မုန်းတာတွေ သိပ်နည်းပါတယ်။ နောက်တစ်နေ့မနက် သတင်းရတနာက ၇၁ ဒေါ်လာနဲ့ ဖွင့်တယ်တဲ့ဗျာ... အဲဒီနေ့ ဒိုင်ပိတ်တော့ ၅၆ ဒေါ်လာပေါက်တယ်။ အင်း... ကျွန်တော် မုန်းတာနဲ့ဆိုရင် နှစ်ဆတိက် ကွာတာပေါ့...”

သို့နှင့်တိုင် နက်စကီပ်(ပ)မှာ မိုက်ခရိုဆော့(စ)၏ မြင်းထန်သောမြှင့်ဆိုင် မှုကို ရှောင်မရပဲ။ မိုက်ခရိုဆော့(ပ)၏ နာမည်ကျော် Interent Explorer မှာ နာမည်ရှိပြီးသား ဝင်းဗီးစနစ်နှင့်အတူ ဘရိုဆာများကို အလကားနီးပါးကွဲရောင်း ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ထက် မိုက်ခရိုဆော့(စ)က နက်စကီပ်(ပ)ထက်စာလျှင် ဝက်(ဘ)ရိုဆာအတွက် ပရိုဂရမ်များကိုပိုရနိုင်သည်။ သို့ဖြင့် နက်စကီပ်(ပ)မှာ ရင်းနှီးစေ့ကွက်များကို စွန့်လွှတ်လိုက်ရပြီး နောက်ဆုံး AOL သို့ ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံနှင့်ရောင်းလိုက်ရသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ နက်စကီပ်(ပ)ဘရိုဆာမှာ သမိုင်းဝင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ အင်တာနက်တက္ကနိုလိုဂျီကို ဈေးကွက်ဆောင်သွင်း ရာတွင် နက်စကီပ်(ပ)မှာ တစ်ခုတည်းသောဥက္ကဏ္ဍဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဘတ်(စ)ဒေး(လ)က အတိတ်ကို ပြန်လွှမ်းပြသည်။ “စချီကတည်းက အမြတ်ရခဲ့တာဗျာ။ ဒေါ်ကွမ်ပူဖောင်း ပေါက်တာ ကျွန်တော်တို့ မပါခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့... ဒေါ်ကွမ်ပူဖောင်းကို ကျွန်တော်တို့က

စခဲတာလို့တော့ပြောနိုင်တယ် . . .”

နက်စကီပ်(ပ) လူကြားရန်ဆင်းလိုက်သည်က အရာကိုစုတော်တော်များများကို ဆွေးနွေးသလိုရှိသည်။ ဤအထဲတွင် နောင်တစ်ချိန် လူပြောများလာမည့် ဒေါ်ကွမ်ပူဖောင်း(dot-com bubble)လည်း ပါသည်။ အဆိုပါဖြစ်စဉ်ကြီးကို ဘတ်(စ)ဝေး(လ)က ယခုလိုရှင်းပြပါသည်။

“ပညာရှင်ဆိုတာက အသစ်တီထွင်မှုကို ချစ်တာပဲ။ ကိုယ်တီထွင်လိုက်တဲ့ တက္ကနိုလိုဂျီအသစ်တစ်ခုရဲ့ စွမ်းဆောင်ချက်တွေကိုကြည့်ပြီး ကျေနပ်နေကြတာများတယ်။ အဲ... ဘီစီနက်သမားတွေနဲ့ သားနဲ့လူတွေကတော့ ငွေဘယ်လောက် ဖန်နိုင်မလဲဆိုတာကို စိတ်ဝင်စားကြတာပေါ့ဗျာ။ တက္ကနိုလိုဂျီကိုနိုင်နိုင်တဲ့အတိုင်း စီးပွားဖြစ်လာတော့ သူတို့က ခုလိုတွေးကြတယ်လေ... ‘သူတို့ ဒါတွေလုပ်ပြီး ငွေဖြစ်အောင်ကြံနိုင်ရင်၊ ဟိုကော ဘာကြောင့် မဖြစ်ရမှာလဲ’ ပေါ့။ မီးဆိုးမလုပ်ဘဲ၊ လွယ်လွယ်နဲ့ ငွေဖြစ်နိုင်မယ်ထင်တဲ့ လောဘလို့ ဆိုနိုင်တာပေါ့ဗျာ။ ဒီလိုနဲ့ အလွန်အကျွံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆီ ဦးတည်လာတော့တယ်။ အဲဒါ ပူဖောင်းရဲ့အစပေါ့ . . .”

အင်တာနက်အသုံးပြုမှုနှင့် အင်တာနက်နှင့် ဆက်စပ်နေသောပစ္စည်းများတွင် အကန့်အသတ်မဲ့ဝယ်လိုအား ချိလိမ်မည်ဆိုသည့် ယုံကြည်မှုမျိုး ရလာရန်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကို မည်သည့်အရာက စေ့ဆော်ပေးလိုက်ပါသနည်း။ တစ်ခွန်းတည်း အဖြေပေးရလျှင် ‘ဒစ်ဂျစ်တယ်အသွင်ပြောင်းမှု’(digitization)ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ ဒီစီဝင်းစိုးတော်လှန်ရေးက အင်အားမေးရှင်းကို ဒစ်ဂျစ်တိုက်လုပ်နိုင်မှု၏တန်ဖိုးကို လွန်လွန်လှလှသည်။ အနိမ့်ဘာ တီထွင်မှုတစ်ခု အင်တာနက်ကိုအသက်သွင်းလိုက်ပြီး ဝက်(ဘ)ပေ(ချ)များကို ဆိုနိုင်ကုန်ပြီ။ ပြသနိုင်အောင် အန်တီလိုက်သည်။ ဤတွင် လူတိုင်းက အရာရာတိုင်းကို ဒစ်ဂျစ်တယ်အသွင်ပြောင်းဖို့ တားဆီးလာကြသည်။ သည်လိုနှင့် ‘ဒစ်ဂျစ်တိုက်ရေးရှင်း တော်လှန်ရေး’(digitization revolution)စတင်လာခဲ့သည်။ စင်စစ် ‘ဒစ်ဂျစ်တိုက်ရေးရှင်း’ဆိုသည်မှာ စာလုံး၊ သံစဉ်၊ ဖလင်၊ ဖိုင်၊ ဝေဘ်နှင့် အရပ်များကို တစ်နှင့်ဘိုက်(bits and bytes)အသွင်ပြောင်းပြီး ကွန်ပျူတာစခရင်ပေါ်တင်ပေးနိုင်သော သို့မဟုတ် မိုက်ခရိုပရိုဆက်ဆာတွင် သိမ်းထားနိုင်သော (သို့မဟုတ်) ဗြဟ္မာ့နှင့် မိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်လုံးများမှ ထုတ်လွှင့်နိုင်သော ပစ္စုလက်ဆန်သည့်ဖြစ်စဉ်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။

ယခင်က၊ ရုပ်ဝေမှုသုဉ်းဆီစာပေးလိုလျှင် စာတိုက်သို့သွားရသည်။ ယခု၊ ရေးဆွဲသည့်စာကို ဒစ်ဂျစ်တိုက်လုပ်ပြီး အိမ်မှကွန်ပျူတာဖြင့်ပင် အီးမေး(လ)ပို့လိုက်ရုံသာ ရှိသည်။ ယခင်က၊ ဓာတ်ပုံရိုက်လိုလျှင် ကင်မရာလိုသည်။ ဖလင်ဝယ်ရသည်။(ဖလင်မှာ ငွေရည်သုတ်ထားရာ ဈေးကြီးသည်) နောက် ဓာတ်ပုံကူးရသေးသည်။ ယခု၊ ဆဲ(လ)ဖုန်းနှင့် ဓာတ်ပုံရိုက်လိုရသည်။ ဖလင်မလိုပါ။ ဒစ်ဂျစ်တယ်ဖောမက်ပြောင်းပြီး ဆွဲတင်(up-loaded)လိုက်ရုံသာ ရှိသည်။ ယခင်က၊ ဓာတ်ပုံဝယ်လိုလျှင် နာမည်ကြီးဓာတ်ပုံဆိုင်တွေ သွားပြီး ဟိုလူနီလူနီ ကြည့်ရသည်။ ယခု၊ မလိုတော့ပါ။ အမေရိကန်ကွမ်တွင်ဝင်၍ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းနှင့် စာပြောင်းလို့ရသည်။ ယခင်က၊ သုတေသနတစ်ခုလုပ်လိုလျှင် စာကြည့်တိုက်သို့ ချောင်းပေါက်မတတ်သွားရသည်။ ယခု၊ မလိုတော့ပါ။ ဂျင်(လ)နှင့် ရာဟူးရှိသည်။ အလားတူပင်၊ သီချင်းနားထောင်လိုပါသလား။ ယခင်၊ အယ်(လ)ဘစ်နေရာတွင် ယခု၊ ဝီဘီတွေဝင်လာပြီ။ တိုင်ပေါ့(ထ)(iPod) ဆဲသို့ပင် ဆွဲချ(download)လို့ ရသေးသည်။ အချွန်ဆိုရလျှင်၊ ဆိုခဲ့ပါအဆင်ပြေလွယ်ကူမှုအားလုံးမှာ ဒစ်ဂျစ်တိုက်ရေးရှင်းတက္ကနိုလိုဂျီ၏ ကျေးဇူးမြှူ ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့သော ဒစ်ဂျစ်တယ် အသွင်ပြောင်းမှုကြီးကို မပြတ်စောင့်ကြည့်အကဲခတ်လျက်ရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၏စိတ်အကြံတွင်၊ ‘ငွေတွင်ကြီးတစ်ခု အမှန်ပင် ထင်ဟပ်လာပါလိမ့်မည်။’ ခုလိုသာ အရာရာ ဒစ်ဂျစ်တိုက်လုပ်၊ အင်တာနက်ပါ ဆွဲတင်၊ ကွန်ပျူတာထဲဆွဲချ လုပ်လာကြရင် ဝက်(ဘ)ပေဆောင် ပုတူဇူလီတွနဲ့ မိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ကောင်တည်းပေးဖို့အားဟာ ဘယ်လိုမှ ကျရော မရှိတော့ဘူး။ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာသာ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံလိုက်၊ အနိုးဆိုတာ ငို(ချ)ရုံလားဖြစ်မှာ သေချာတယ်။ ဟိုကေ...’ ဤသည်ပင် ဒေါ်ကွမ်ပူဖောင်းမှု(dot-com boom) ဖြစ်ပါသည်။ လွန်သထက် လွန်လာသောအခါ၊ ပူဖောင်း(bubble) ဖြစ်လာတော့သည်။

ဤနေရာတွင် အလွန်အကျွံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုင်းကို အဆိုးချည်းပြောဖို့ အတော်ခက်ပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍၊ မှန်မှန်ကန်ကန်ချိန်ညှိနိုင်လျှင် ကိစ္စကောင်ပင် ဖြစ်နိုင်စရာရှိပါသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဝေးဇို(စ)ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဖိုရမ်တွင် ကျင်းပခဲ့သော၊ မိုက်ခရိုဆော့(ပ)ဥက္ကဋ္ဌ အီး(လ)ဂိတ်၏ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ခုကို ယခုတိုင် မှတ်မိနေသေးသည်။ အဆိုပါဖိုရမ်ကြီးမှာ တက္ကနိုလိုဂျီ ပူဖောင်းအမြင့်ဆုံးအချိန်တွင် ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သတင်းဆောက်တွေက ‘ဂိတ်’ကို ပူဖောင်းတစ်စွဲမေးခွန်းများဖြင့် တရစပ်ထိုးနှက်နေကြသည်။ ‘မစ္စဂိတ်’ ခင်ဗျာ အင်တာနက်စတော့ဟာ ပူဖောင်းလို့ဖြစ်နေပြီဆိုတာ အပါ

သလား... 'ဆိတ်ဆိတ်နေဝန်ခံလို့ ယူဆနိုင်ပါသလားခင်ဗျာ... 'စသည်ဖြင့်။ နောက်ဆုံး ကမ္ဘာ့ပြားတို့လာဟန်တူသော 'ဝိတ်'က ဤသို့ခပ်ခြိတ်ခြိတ် ပြောချလိုက်သည်။

"မိဖုရား၊ ကိုယ့်လူတို့ ပုဖောင်းဖြစ်တော့ ဘာအရေးလဲ။ ဒီပုဖောင်းကပဲ အင်တာနက်လုပ်ငန်းကြီး အင်အားအဟုန်နဲ့ဆက်စွဲပြီးပဲ။ အရင်းအနှီးတွေကို ဆွဲဆောင်ပေးနေတာ မဟုတ်လား။ ခင်ဗျားတို့ စောင့်ကြည့်နေ...။ ပုဖောင်းကြောင့် အသစ်တီထွင်မှုတွေ မြန်သထက်မြန်လာလိမ့်မယ်။ အဲဒါ လူမိုက်တွေ ပပြင်ကြတဲ့ ဆက်ထုံးပဲဗျ...။"

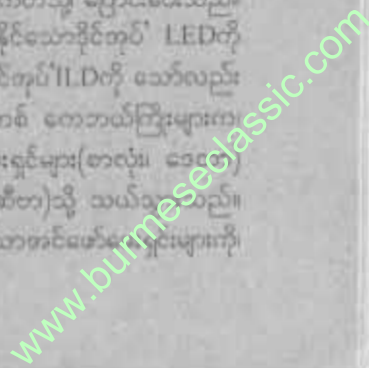
"ဝိတ်'က၊ ရွှေတောများဆီသို့ လူတွေအပြေးတလွှားသွားရောက် စီးပွားရှာခဲ့ကြသည်။ လွန်လေပြီသောကာလတစ်ခုနှင့် ယခုအင်တာနက်စီးပွားရေးကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကဆိုလျှင်၊ ရွှေတူးသမားများနှင့် ဆက်စပ်ပြီး စီးပွားဖြစ်ခဲ့ကြသော ထိုထယ်ပိုင်ရှင်များ၊ ပေါက်ခွန်း၊ ပေါက်ထူးစသည့် လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာအရောင်းဆိုင်များ၏ဝင်ငွေက၊ တကယ်ရွှေတူးသမား ရသည်ထက်ပင် ပိုခဲ့သေးသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စန်းပွင့်မှုဖြစ်စေ၊ ပုဖောင်းဖြစ်စေ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု ရှေ့တန်းရောက်လာသည်နှင့် ဆက်စပ်နေသော အခြားလုပ်ငန်းများပါ ဖွံ့ဖြိုးလာတတ်သည်သာအား ဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေးဆင်တောအရ ပြောရလျှင်မူ စန်းပွင့်မှုစေရာ၊ ပုဖောင်းထွင်ပါ အန္တရာယ်အကျိုးဆက်များရှိနိုင်ပါသည်။ စန်းပွင့်မှုမူ ကျဆင်းမှုသို့ ရုတ်ခြည်းပြောင်းသွားလျှင်၊ သို့မဟုတ် ပုဖောင်း ပေါက်သွားလျှင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသမျှငွေကြေးများ အဟောသိက်ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ကမ္ဘာ့ကီအချို့ဒေဝါလီခံရသည်အထိ အခြေအနေဆိုးသွားနိုင်သည်။ သို့နှင့်တိုင်း 'အဆိုး'ရှိသလို 'အကျိုး'လည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ အသစ်အသစ်သော တီထွင်ဖန်တီးမှုများဆီသို့ မြန်သထက်မြန်အောင် တွန်းပို့နိုင်သောအာနိသင် ဖြစ်ပါ သည်။

အင်တာနက်စတော့ စန်းပွင့်မှုမှာ ဤအတိုင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ကေဘယ်ကမ္ဘာကိုများတွင်၊ အလွန်ကြီးမားသော အလွန်အကျွံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ရှိလာခဲ့သည်။ သို့နှင့်အမျှ၊ မြေပေါ်နှင့်သမုဒ္ဒရာအောက်တို့တွင် ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ကေဘယ်လိုင်းများ အမြောက်အမြားချနိုင်ခဲ့သည်။ ဤသည်၏အကျိုးဆက်အနေနှင့်၊ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်စနစ်တွေ ထိုးကျသွားသည်။ ကမ္ဘာ့ပြေအံ့ ကြိုက်သည့်နေရာသို့ ဝေတာတွေ ဖောဖောသီသီ မြန်မြန် ဆန်ဆန် ဝိုလွတ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ပြောရလျှင်၊ ကမ္ဘာ့ကြီးကို ပြေးအောင် ဖန်လိုက်သည်ဟူ၍ပင် ဆိုနိုင်ကောင်းပါသည်။

ပထမဆုံးရော့ကူကီဝင် ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်စနစ်ကို၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်က

စတင်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်မှစ၍၊ အစဉ်အလာ ကြေးနီဝါယာကြိုးများနေရာတွင်၊ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ် ကေဘယ်ကြိုးများဖြင့် တဖြည်းဖြည်းအစားထိုးသုံးစွဲလာခဲ့သည်။ အကြောင်းမူ၊ အဆိုပါကြိုးများက ဝေတာများနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်အတွင် ပြောင်းထားသော အသံများကို၊ ပို၍ အရေအတွက်များများနှင့် ပိုမြန်မြန် ပို့ဝေးဝေး သယ်ပေးနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဟောင်းစတင်(ဖ)ဝင်(ခ)ကွပ်ခါ အဆိုအရ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ကြိုးများကို ဆံချည်မျှင်လောက်သာရှိသော ဖန်မျှင်များဖြင့် လုပ်ထားပြီး၊ အစည်းကလေးများဖြစ်အောင် ထုပ်ထားသည်။ [အဆိုပါအစည်းကလေးများကို အော့(ပ)တစ်ကယ်(လ)ကေဘယ်ကြိုးဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။] ဤဖန်မျှင်လေးများမှာ ကြေးနီမျှင်များထက် ပိုသေးသောကြောင့်၊ အစည်းတစ်ခု၏သတ်မှတ်ထားသော အချင်းတစ်ခုအတွင်းမှာပင်၊ ပို၍အရေအတွက်များများ ထုပ်ထားနိုင်သည်။ သို့နှင့်အမျှ၊ အရွယ်ပမာဏတူသာမန်ကြိုးများထက် အင်ဖော်မေးရှင်းပိုများများ၊ သယ်ဆောင်ပေးနိုင်သည်။ ဤသို့သယ်ဆောင်(သို့မဟုတ်) ထုတ်လွှတ်ပေးနိုင်သော အင်ဖော်မေးရှင်းပမာဏ (band width) ပိုများသည့်တိုင်း၊ ကြေးနီဝါယာကြိုးများထက် ပိုဝေးဝေး သယ်ဆောင်ပေးနိုင်သည်။ ကြေးနီကြိုးများမှာ၊ ပေးပို့သည့်နေရာမှ ပေအနည်းငယ် ကွာသည်နှင့် အာနိသင်လျော့သွားတတ်သော်လည်း၊ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ကေဘယ်ကြိုးများမှာ ပိုမိုများစွာဝေသည်တိုင်း၊ ဘာမျှဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ကေဘယ်ကြိုးများ အလုပ်လုပ်ပုံနှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ ARC အီလက်ထရောနစ်က ရင်းခါဝက်(အ)ဆိုဒ်မှ ယခုလိုရှင်းပြပါသည်။ "ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်စနစ်၏တစ်ဖက်တွင်၊ ထုတ်လွှတ်သည့်နေရာ (ထရန်စမစ်တာ)ရှိသည်။ သင့်အိမ်ရှိတယ်လီဖုန်း၊ သို့မဟုတ် သင့်ရုံးရှိကွန်ပျူတာမှ အီလက်ထရောနစ်တုန်နှုန်း(electronic pulses)ဖြင့် ပို့သော စာလုံးများ၊ ဝေတာများကို ကြေးနီဝါယာကြိုးဖြင့်သယ်လာပြီး ထရန်စမစ်တာကလက်ခံလိုက်သည်။ ထရန်စမစ်တာက အဆိုပါအီလက်ထရောနစ်သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြထားသောစာလုံးများ၊ ဝေတာများကို အလင်းတုန်နှုန်း(light pulse)ဖြင့်သယ်နိုင်သော သင်္ကေတသို့ ပြောင်းပေးသည်။ (အလင်းတုန်နှုန်းထုတ်နိုင်ရန် 'အလင်းလွှတ်နိုင်သောဒိုင်အိုဒ်' LEDကို သော်လည်းကောင်း၊ 'အင်ဂျက်ရှင်းလေဆာဒိုင်အိုဒ်' ILDကို သော်လည်းကောင်း သုံးနိုင်သည်။) ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ် ကေဘယ်ကြိုးများက ဤသို့အသွင်ပြောင်းထားသော အင်ဖော်မေးရှင်းများ(စာလုံး၊ ဝေတာ)ကို၊ ကျန်တစ်ဖက်စွန်း လက်ခံပည့်နေရာ(ရဆိုတာ)သို့ သယ်လာသည်။ အလင်းကို တုံ့ပြန်နိုင်သော 'ရဆိုတာ'က၊ ရရှိသောအင်ဖော်မေးရှင်းများကို၊

တိလက်ထရာနစ်တန်ခန်းသို့ ပြန်ပြောင်းပေးသည်။ ဤသို့ပြုပြီး သင်၏ ကွန်ပျူတာခေရင်ထက်တွင်၊ စီးမေး(လ)အဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ သင့်ဆဲ(လ)မှန်းတွင် အသံအနေနှင့်သော်လည်းကောင်း ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြန်နှုန်းမြင့်နက်ဝပ်များတွင်၊ ဤသို့သဘာဝရှိသော စိုက်ဘာအော့(ပ) တစ်ကေဘယ်ကြီးများတို့သာ အသုံးပြုကြပါတော့သည်။ ၎င်း၏နောက်ထပ် အားသာချက်တစ်ခုမှာ လုံခြုံရေးဟုဆိုနိုင်သည်။ စိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ကေဘယ်ကြီးများနှင့်ပေးပို့သော အင်မော်မေးရှင်းများကို ကြားဖြတ်ဖမ်းယူဖို့ မလွယ်လှသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

စင်စစ်၊ ဒေါက်ကွမ်ပူမောင်းနှင့် ၁၉၉၆ တယ်လီဆက်သွယ်ရေးဥပဒေတို့မှာ၊ ရှောင်တခင်ကြိုကြိုက်တိုက်ဆိုင်မှုဖြစ်သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ဤနှစ်ချက်ပေါင်းဆုံမိရာမှ စိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ပူမောင်း ဖြစ်လာရသည်မှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါဥပဒေက၊ ဒေသဆိုင်ရာကုမ္ပဏီများနှင့် ရပ်ဝေးကုမ္ပဏီများကို အချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လမ်းဖွင့်ပေးလိုက်ရာ၊ 'ဘေဘီဘဲ(လ)'လို၊ 'ဘေတီ-အင်တီ'လိုကုမ္ပဏီကြီးများနှင့်၊ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်း ရှိလာစေသည်။ သို့နှင့်အမျှ၊ တယ်လီကွမ်ကုမ္ပဏီတိုင်းလိုလိုမှာ မိမိတို့ကိုယ်ပိုင် အခြေခံအဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ဖို့ အားသန်လာကြသည်။ ငါးနှစ်-ခြောက်နှစ်မျှကာလအတွင်း ကမ္ဘာကြီးကိုဝါယာကွန်ရက်ဖွဲ့နိုင်ရန်၊ အသုံးပြုခဲ့ကြသော ဆိုဒိုပါကုမ္ပဏီကြီးများ၏ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာ၊ ဒေါ်လာ တစ်ထရီလီယံမျှထိရှိခဲ့သည်။

မက်နေသည်မှာ၊ အမှန်တကယ်ဝယ်လိုအားနှင့် တကယ်လက်တွေ့အခြေအနေကြား၊ ကွာဟမှုကို မည်သူမျှ ဝရမမြဲခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီတိုင်းလိုလိုပင်၊ ဝယ်လိုအား အလားအလာခန့်မှန်းမှုများ မရှိခဲ့သလောက်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဤသည်ပင်၊ ဒေါက်ကွမ်ပူမောင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ တိုင်တီ၏ပျံ့နှံ့နိုင်စွမ်းမှာ အနှံ့အပြားသဘော ဆောင်လာရာမှ၊ တိုင်တီပစ္စည်းတို့၏ထူးချွန် အကျောက်ရောက်လာသည်တိုင်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာ အလျော့မရှိ၊ ထောက်လျှောက်ဆိုသလို အတတ်ပြနေခဲ့သည်။ ဤသည်၏ အကျိုးဆက်အနေနှင့်၊ အမြတ်နှုန်း အကျဘက်သို့ ပြုလာရာမှ တိုင်တီစတော့ဈေးကွက် ယိုင်ဆင်လာရသည်။ နောက်ဆုံး၊ ပူမောင်းပေါက်သွားသည့် အခြေအနေနှင့်၊ တိုးခဲ့ရသည်။

ဒေါက်ကွမ်ပူမောင်းအတွက်၊ ဈေးကွက်တွင် ကမောက်ကမ်အချို့ ဖြစ်စေခဲ့သည်တိုင်၊ တိုင်တီတော်လှန်ရေးကြီး၏ အရှိန်အဟုန်ကိုမူ တန်ရပ်မသွားစေ

နိုင်ခဲ့ပါ။ လက်ရှိတက္ကနိုလိုဂျီအဆင့်၊ အနှံ့အပြားလက္ခဏာ ဆောင်သွားခြင်းသည်ပင်၊ နောက်ထပ် တက္ကနိုလိုဂျီတီထွင်မှု အသစ်တစ်ခု လိုအပ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ အချက်ပြလိုက်သလိုရှိသည်။ ဤသဘောကို၊ အန်ဒါဆင်က သူ့အတွေ့အကြုံနှင့်ယှဉ်ပြီး ရှင်းပြသည်။

"တကယ်တော့၊ တီထွင်မှုဆိုတာ အချပ်လိုက်အလွှာလိုက်ရဲ့တဲ့ သဘောဗျ။ အလွှာတစ်ခုခိုင်လာရင် နောက်ထပ်အလွှာတစ်ခု ပေါ်လာရမှာပဲ။ ပြောရရင်၊ လက်ရှိအလွှာက နောက်လာမယ့်အလွှာကို တည်ဆောက်ပေးလိုက်တာပေါ့..."

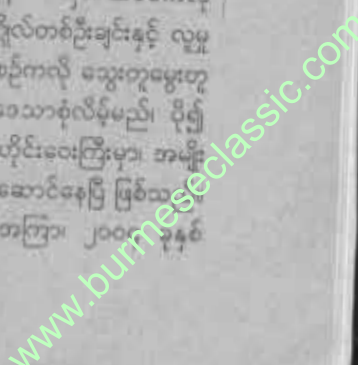
ယခုအခါ၊ အန်ဒါဆင်မှာ နက်စကိပ်(ပ)မှခွာခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ အော့(ပ.စ)ဝပ်အမည်ရှိ နောက်ထပ် ဟိုင်းတက်(ချ)ကုမ္ပဏီ အသစ်တစ်ခုကို၊ အပျိုးနေချိန်ဖြစ်သည်။ သူ့က၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာတီထွင်ရေးကွက်၏ လက်ရှိရောက်နေသောအနေအထားကို ဆက်ရှင်းပြသည်။

"ရှုမေးနီးယား၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၊ ဝိယက်နမ်၊ ဒါမဟုတ်ဘင်္ဂလား၊ ပြောရရင် လက်ဝဲနယ်ပယ်ထဲက နေရာတွေဆိုပါတော့ဗျာ။ အဲဒီနေရာတွေမှာ တိုင်တီရောက်ခဲ့တာ ဆယ်လေးနှစ်လောက်ကြာတော့၊ သူတို့မှာ အင်မော်မေးရှင်းတွေ၊ ကိုရီးယားတန်ဆာပလာတွေ၊ ဆော့(ဖ)ဝဲ(လ)တွေ အသင့်အသုံးချနိုင်တဲ့အနေအထား ရောက်နေပြီ။ သူတို့အသုံးချချင်တဲ့ပညာကို ကျကျနန အသုံးချလို့ရပြီပေါ့ဗျာ။"

ဒီတော့၊ နောက်တစ်ဆင့်က ဘာဖြစ်မလဲ။ လက်ဝဲ မရှိ လက်ယာ မရှိ အရှေ့ မရှိ အနောက် မရှိ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ဆက်စပ်လုပ်ရမယ့်အချိန် ရောက်လာပြီဗျာ။ ဒီဝဲသိပ္ပံပညာကိုပဲ ကြည့်လေဗျာ။ ဓာတ်ခွဲခန်းထဲကနေ ကွန်ပျူတာပေါ်တက်လာပြီလား။ မျိုးဗီဇပတ်သက်တဲ့ဝေတာတွေကို အင်တာနက်မှာ အလွယ်တကူရွာလို့ရနေပြီ။ နောက်ပိုင်းတစ်ခုဆိုရင် ခင်ဗျားလက်(ပ)တော့ ပေါ်မှာပဲ။ ကာကွယ်ဆေးတစ်ခု ဒီရိုင်းဆင်နိုင်တဲ့အခြေအနေမျိုး ဖြစ်လာတော့မှာ။

အန်ဒါဆင်၏ဆိုလိုချက်မှာ တတိယအဆင့် ဂလိုဘယ်လိုက်ဝေးရှင်းကို ရည်ညွှန်းလိုဟန် တူပါသည်။ ဤအဆင့်၏တိုင်းနမစ်တွန်းအားမှာ၊ ယခင်ကလိုနိုင်ငံတွေမဟုတ်တော့၊ ကုမ္ပဏီတွေမဟုတ်တော့၊ လူ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းနှင့် လူမှုအုပ်စုများဖြစ်ဖို့ များသည်။ သူတို့ မိုဆူ(ချ)ကို ဖန်တီးစဉ်ကလို သွေးတုမေးတု သိပ္ပံပညာရှင် ဘယ်နှဦးမျှ မဟုတ်နိုင်တော့၊ ပို၍ပေးသောစုံလိမ့်မည်။ ပို၍တွေ့ပြားလာနိုင်စရာရှိသည်။ ယခုပင် အင်မော်မေးရှင်းဟိုင်းဝေးကြီးမှာ၊ အမျိုးသားနယ်နိမိတ်များကို ဖြတ်ကျော်ပြီး၊ ဂလိုဘယ်သဘောဆောင်နေပြီ ဖြစ်သည်။

အန်ဒါဆင်နှင့်စကားပြောပြီး ရက်အနည်းငယ်အကြား၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်

“လူတွေက

တံတိုင်းတွေကာထားတဲ့ ဥယျာဉ်ကြီးထဲမှာ၊

မပျော်ပိုက်ကြတော့ပါဘူးဗျာ။

အချင်းချင်း အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်လိုရုံတဲ့

တံခါးတွေမရှိတဲ့

အင်တာနက်ထဲမှာ လွတ်လွတ်လပ်လပ်

ကစားချင်ကြတာပါ။”

ခူလှိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့ထုတ် နယူးယော့တိုင်း(မ)သတင်းစာတွင် ထူးထူးဆန်းဆန်း သတင်းတစ်ပုဒ်ပါလာသည်။ ‘ကျွေးဘားမှ ကင်ဆာဆေးသုံးမျိုးကို၊ ယူအက်(စ)က ခွင့်ပြု’ဟု ခေါ်ဝေါ်စဉ်တစ်ထားရာ၊ ကျွန်တော့်မှာ မဖတ်ဘဲမနေနိုင်၊ ချက်ချင်း တောက်ဖတ်မိသည်။ အားလုံးသိကြသည့်အတိုင်း ယူအက်(စ)နှင့် ကျွေးဘားမှာ ‘မပျာသောက’ဖြစ်လေရာ၊ အမေရိကန်အစိုးရအနေနှင့် ကျွေးဘားနှင့်ကွန်သွယ် ချေးကို ယခုထက်တိုင် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ကန့်သတ်ထားဆဲဖြစ်သည်။ အခု ဘယ်လိုဖြစ်ကုန်ပြီနည်း။

သတင်းအကျယ်က ဤသို့ဆိုပါသည်။

“ကျွေးဘားနိုင်ငံတွင် စမ်းသပ်ထုတ်လုပ်သော ကင်ဆာဆေး သုံးမျိုးကို၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နေရာတွင်တွင် ရောင်းချခွင့်ပြုရန်၊ ကာလီဖိုးနီးယား ဇီဝနည်းပညာကမ္ဘာ့ဇီဝဓာတ်က လိုင်စင်လျှောက်ထားခဲ့ရာ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရက ယနေ့ခွင့်ပြုလိုက်ပြီဟု သတင်းရသည်”

သတင်းအဆုံးတွင်၊ လိုင်စင်ရသွားသောကမ္ဘာ့ဇီဝဓာတ် စီအီးအိုနှင့် အင်တာဗျူးကို ဆက်လက်ဖော်ပြထားသည်။ သူ့က၊ ကျွေးဘားနိုင်ငံ၏ဘိုင်ဖိုတက္ကနိုလိုဂျီ အခြေအနေကို၊ ဤသို့ရှင်းပြသည်။

“ကျွေးဘားက ထုတ်လုပ်တဲ့ဆေးကို တရားဝင်လိုင်စင်ရတာ၊ ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာ့ဇီဝဓာတ်က ပထမဆုံးဖြစ်မှာပါ။ တကယ်တော့ ကျွေးဘားဟာ၊ ဘိုဗ်ဘို တက္ကနိုလိုဂျီနဲ့ဝတ်သက်ရင်၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေထဲမှာ အခြေအနေ အကောင်းဆုံးလို့ ဆိုရမယ်ဗျာ။ မနှစ်ကပါ၊ ဟားဘားနားမြို့တော်အနောက်

မြစ်မှာ သုတေသနအင်စတီကျုတစ်ခုဖွင့်ဖို့၊ ဂေါ်လာ တစ်ဘီလီယံသုံးခဲ့ တယ်။ အဲဒီမှာ တာဝန်ယူကြမယ့် ပညာရှင်တွေအားလုံးဟာ၊ ကျွေးဘား လူမျိုးတွေတဲ့။ သူတို့က ဥရောပတက္ကသိုလ်တွေမှာ၊ ပညာဆည်းပူးခဲ့ကြ တာလို့ သိရတယ်...။”

သတင်းစာဖတ်ပြီးသွားသော်လည်း၊ ကျွန်တော့်အတွေးတွေမှာ မရပ် နိုင်။ ယခုချိန်ထိ၊ ကျွန်တော်တို့ကြုံခဲ့ပြီးသော ကမ္ဘာပြားရိုက်ချက်တွေကို မြန် စဉ်းစားနေမိသည်။ ပီစီစင်းဒိုးအဆင့်က၊ ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော့်ကွန်ပျူတာကို ချစ်ကြီးသွယ်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော်-ကမ္ဘာ့ဇီဝဓာတ်က၊ နက်ပပ်တစ်ခုအတွင်း အကန့်အသတ်နှင့်သာဖြစ်သည်။ ဒုတိယကဆင့်၊ အင်တာနက် အီးမေး(လ)ဘရို ဆာတွေ ရောက်လာသည်။ ဤအဆင့်က၊ ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော့်ကွန်ပျူတာ ကို၊ အခြားနေရာမှ အခြားသူများနှင့် သူတို့ကွန်ပျူတာများဖြင့်၊ ချစ်ကြီးသွယ်ပေး လိုက်သည်။ ပီစီစင်းဒိုးအဆင့်က စတင်အခြားခတ်လိုက်သော ကမ္ဘာကို၊ ပြားသ ထက်ပိုပြားစေရန် ဘရိုဆာအဆင့်က၊ နောက်ထပ်ရိုက်ချက် ဆင့်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အနိမ့်ဆင်စီကေးနှင့်ပြောရလျှင် ‘ပထမရိုက်ချက်က၊ ဒုတိယ ရိုက်ချက်ကို မွေးထုတ်လိုက်ခြင်း’ ဖြစ်ပါသည်။

ယခု၊ ဤနှစ်ချက်ပေါင်းလျှင် ဘာဖြစ်မည်နည်း။ ကမ္ဘာကြီးကို ပြား သထက်ပြားစေအင် အခြားခတ်မည့်‘တတိယရိုက်ချက်’ လာတော့မည် ဖြစ်ပါ သတည်း...။

တတိယရိုက်ချက်

အလုပ်စီးဆင်းမှုဆော့ဖ်ဝဲ(လ)

အသုံးဆောင်(လ)ချင်း စကားပြောကြပြီး နေ့လယ်စာ စားကြရိုး

'ဦးနောက်ရိုင်း'(Wild Brain)ဆိုသည်မှာ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုရှိ ခေတ်မီ 'တန်နီမေးရှင်း'(animation-ကွန်ပျူတာစခရင်ထက်မှ အရှုပ်များကို ရုပ်ရှင်လို အသက်ဝင်လာအောင် မန်တီးသည့်ပညာ)စတူဒီယိုတစ်ခု၏အမည် ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဆောင်းတွင်းက ဆီလီကွန်ချိုင့်ဝှမ်းမှာ ကျင်းပခဲ့သော အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် ဦးနောက်ရိုင်းစီအီးဘီ စကော့ဟိုင်တန်နှင့် ကျွန်တော် ဆုံဖြစ်ခဲ့သည်။ တကယ်တော့ သူနှင့်ကျွန်တော်မှာ လူချင်းမတွေ့ဖူးကြသေးသည့်တိုင် စိတ်ချင်းဆက်သွယ်မိပြီးဖြစ်ပါသည်။ သူ့ပို့လိုက်သော အီးမေး(လ)တစ်စောင်ကို ကျွန်တော် လက်ခံပြီးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူ့အီးမေး(လ)က ဤသို့..

'မက်ဂျလန်ခေတ်ကြီးမှာ ကမ္ဘာကိုအပြားခတ်ချင်ကြမယ် ဘာသာရေးလေ့လာသူတွေ ပထဝီသမားတွေ ပညာရှင်တွေ ပေါ်လာမှာသေချာပါတယ်ဗျာ။ ကမ္ဘာကြီးပြားသွားပြီဆိုတာ ကျွန်တော်သိတယ်ဗျ။ ခင်ဗျားလည်း ကျွန်တော့်လိုပဲဆိုတာ သိနေတော့ ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်တယ်...'

ကျွန်တော်၊ ထိုအစည်းအဝေးသို့တက်ဖြစ်သည်မှာ အရင်းရှင်သစ် (venture capitalist)တစ်ယောက်ဖြစ်သူ ဂျွန်ဒီရာက မိတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သူက သူ့ကျောထောက်နောက်ခံ လုပ်ပေးထားသော ကုမ္ပဏီအချို့နှင့်တွေ့ဆုံပြီး ကျွန်တော်၏ကမ္ဘာပြားအိုင်ဒီယာတွေကို ဆွေးနွေးနေချင်သည်။ ဤဆွေးနွေးပွဲမှာပင် ကျွန်တော်နှင့်အမြင်တူသူ ကမ္ဘာပြားဝါဒီတစ်ယောက်နှင့် ဆုံလိုက်ရသည့်အတွက် ကျွန်တော်ပျော်သွားသည်။

စကော့ဟိုင်တန်တို့ ဦးနောက်ရိုင်းစတူဒီယိုက ခစ်ခနဲအပါအဝင် ကုမ္ပဏီအတော်များများအတွက် ရုပ်ရှင်တွေ ကာတွန်းတွေ ထုတ်လုပ်ပေးသည်။ သူ့အလုပ်နှင့်ဆက်နွယ်ပြီး ဟိုင်တန်တစ်ယောက် ကမ္ဘာပြားအိုင်ဒီယာရရှိခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ထင်ထားရာ သူတို့အနိနိမေးရှင်းအလုပ်ကို ကျွန်တော် အထူးစိတ်ဝင်စားမိသည်။ သို့အတွက်၊ တစ်နိုင်သလောက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရှင်းပြပါရန် ဟိုင်တန်ကို မေတ္တာရပ်ခံရသည်။ သူက သူတို့အလုပ်၏သဘော

သဘာဝကိုအကြမ်းဖျင်း ရှင်းပြပါသည်။

"တကယ်တော့ ကျွန်တော့်တို့အလုပ်ဟာ ဘာမျှမရှိရာကနေ တစ်ခုခု ဖြစ်အောင်လုပ်တာလို့ ပြောရမယ်ထင်တယ်ဗျ။ အပြားကမ္ဘာကြီးပေါ်ကနေ အမြတ်ထုတ်လိုက်တာ ပေါ့ဗျာ။ ကမ္ဘာကြီးပြားသွားတာကို ကျွန်တော်တို့က ရန်လုပ်မနေဘူး။ ဒါကိုအကျိုးရှိအောင် အသုံးချသွားတာ..."

နားလည်သလိုလိုရှိသည်တိုင် သိပ်မရှင်းလှပါ။

"ဘာမျှမရှိရာက တစ်ခုခုရှိလာအောင်ဆိုတာ ဘာကို ပြောတာလဲဗျ"

"ကျွန်တော်တို့စတူဒီယိုမှာ ခင်ဗျားကြည့်လေဗျာ။ ဘာမျှမရှိဘူး။ ဇာတ်လို့ဘယ်ဆပုလို့င်းချိန်းကြီးက ရလာတာတွေကို အသက်သွင်းပေးလိုက်တာပဲ ရှိတယ်။ ဒါကို ပြောတာပါ..."

"သိပ်မရှင်းဘူးဗျာ"

"လက်တွေ့ ကာတွန်းရုပ်ရှင်ဖန်တီးတာကို ခင်ဗျားလာကြည့်လှည့်ဗျာ။ ဒါမှ ခင်ဗျား သဘောပေါက်မှာ..."

သို့ဖြင့်၊ ခစ်ခနဲချန်နယ်အတွက် သူတို့ရိုက်ကူးပေးနေသော ကာတွန်းရုပ်ရှင်အလုပ်ခွင်ကို ကျွန်တော် ခရောက်သွားခဲ့သည်။ ဇာတ်ကားအမည်မှာ Higgly town Heroes ဟုဆိုသည်။ ၁၉၅၀ အလွန်နှစ်လောက်က အမေရိကန် မြို့လေးတစ်မြို့အကြောင်းဟု သိရသည်။ ထိုမြို့လေးမှထွက်ကုန်အားလုံးကို ကမ္ဘာအနှံ့တင်ပို့သည်။ ထိုမြို့လေးရှိ ကျောင်းဆရာမှစ၍ ပီဇာမုန့်ရောင်းသူအဆုံး မြို့သူမြို့သားအားလုံးသည်ပင် သူရဲကောင်းများဟု သရုပ်ဖော်ထားသည်။ ၉/၁၀ စိန်ခေါ်မှုနောက်ပိုင်း နှိုးကြားလာသော သာမန်လူထုအကြောင်းကို ထိုယ်စားပြု ပုံဖော်ထားသည်ဟုဆိုပါသည်။

စတူဒီယိုထဲလှည့်ပတ်ကြည့်ရင်း အသေးစိတ်အလုပ်လုပ်ပုံများကို ဟိုင်တန်က စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်းပြပါသည်။ သူတို့အလုပ်သဘာဝကို နားလည်လာသည်နှင့်အမျှ ဟိုင်တန်တစ်ယောက် ဘာကြောင့် ကမ္ဘာပြားဝါဒီ ဖြစ်လာရသည်ကို ကျွန်တော် ပို၍ပို၍ သဘောပေါက်လာသည်။ စင်စစ်၊ စကော့ဟိုင်တန်ဆိုသူမှာ ပီစီဝင်းရိုက်ချက်နှင့် အရှိဆုံးရိုက်ချက်တို့က အပြားခတ်လိုက်သော ကမ္ဘာပြားကြီးကို ကျတုနနအသုံးချနေသူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။

"အမေရိကန်တစ်နိုင်ငံလုံးမှာပြနေတဲ့ ဟောပီ ကာတွန်းရုပ်ရှင်ကို ဂလိုဘယ်ဆပုလို့င်းချိန်းကြီးက ထုတ်လုပ်လိုက်တာလို့ ပြောနိုင်တယ်ဗျ..."

ဟိုင်တန်က ကာတွန်းရုပ်ရှင်ကားတစ်ခု၏ ဘဝဖြစ်စဉ်ကို ဖြန့်ရှင်းပြပါသည်။

"ဇာတ်လမ်းပုတ်တမ်းကင်တာက နယူးဝေယျာ၊ ဒါမှမဟုတ် အယ်(လ) ဝေး၊ ဒီဇိုင်းဆင်တာနဲ့ သရုပ်ပြအမွန်းတင်တာက ဆန်ဖရန်စစ္စကို၊ အဲ... ဇာတ်ညွှန်းကိုတော့ ဖလော်ရီဒါ၊ လန်ဒန်၊ နယူးဝေယျာ၊ ချီကာဂို၊ အယ်(လ)ဝေး၊ ဆန်ဖရန်စစ္စကို... နေရာမျိုးစုံက ရနိုင်တယ်။ ဇာတ်ကောင်တွေကို အသက် သွင်းတာ(အန်နီမေးရှင်း)ကိုတော့ ဘက်လားမှာ လုပ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံး တည်း ဖြတ်တာက ဆန်ဖရန်စစ္စကို ဆိုပါတော့ဗျာ။ ဒီအလုပ်ကိုလုပ်နိုင်ဖို့ ဘက်လားမှာ ဇာတ်ညွှန်းဆရာရှစ်ယောက်နဲ့ အဖွဲ့ရှစ်ဖွဲ့ အပြိုင်လုပ်နေကြတယ်လေ"

"နေပါဦးဗျာ အခုလို ဖွဲ့ဖြန့်လုပ်ထားတာတွေကို၊ ခင်ဗျားတို့ ဘယ်လို ပြန်စုတာတုန်း..."

"ဟုတ်တာပေါ့၊ မေးသင့်တာပေါ့၊ ဇာတ်ကောင် ၅၀ လောက်ကို ဇာတ် ကွက် ၂၆ ခုလောက်ရအောင် ချဲ့ရတာကိုး။ ပြောရရင်တော့ အင်တာနက် ပေါ့ဗျာ။ အင်တာနက်ပေါ်မှာပဲ ပြန်စုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ VPNဆိုတာ ရှိတယ်လေ၊ virtual private network ပေါ့ဗျာ။ Cat-5 Ethernet နဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ ဝါယာမဟုတ် ဝါယာလက်(စ်)အရောဆင်းချိဖြစ်ဖြစ်၊ ချိတ်ဆက်လို့ရတဲ့ ဝယ်ရှယ် လက်(ပ်)တော့ကွန်ပျူတာ ဆိုပါစို့။ VPNကိုသုံးပြီး ကွန်ပျူတာတစ်ချက်နဲ့ ညှိတ်ရုံနဲ့ အရပ်တွေရော၊ အသံတွေရော၊ ဇာတ်ညွှန်းရော၊ အင်နီမေးရှင်းလုပ် ထားတာတွေကိုရော၊ အကုန်ဆွဲရလို့ရပါတယ်။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ အသံထိန်း နားကြပ်ကိုတပ်ပြီး၊ ခင်ဗျားကွန်ပျူတာကိုဖွင့်လို့ကံရုံနဲ့ ကြည့်လို့ရတယ်။ ဖတ်လို့ရတယ်။ နားထောင်လို့ရတယ်။ ပြီးတော့၊ ကြိုက်သလို ထင်မြင်ချက် ပေးလို့လည်း ရပါတယ်..."

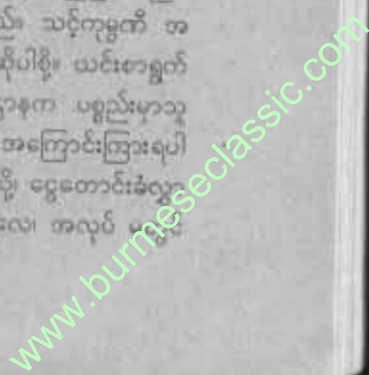
ဦးနောက်ရိုင်း၏ ကိုယ်တွေ့လုပ်ငန်းများမှာ တီထွင်ဖန်တီးမှု၏ နောက် ထပ်အလွှာတစ်ခုကို ပီပီပြင်ပြင် မော်ပြုလိုက်သလိုရှိသည်။ ဘာလင်တံတိုင်း၊ ဝင်းဗီးများနှင့် နက်စကီပ်(ပ်)တို့နောက်မှ ကပ်လိုက်လာသောကမ္ဘာကို အပြား ခတ်လိုက်သည်။ နောက်ထပ်ချိတ်ချက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်က ဤ ချိတ်ချက်ကို 'အလုပ်စီးဆင်းမှုအဆင့်'(work flow phase)ဟု ခေါ်ချင်သည်။ အကြောင်းရှိ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဘာလင်တံတိုင်းပြို၊ ဝီစီ၊ ဝင်းဗီးနှင့် နက်စ ကီပ်(ပ်)အနီးဆုံးပေါ်လာသည်က၊ လူတွေကို ဘယ်တုန်းကနှင့်မှမတူအောင် ချိတ်ဆက်ပေးလိုက်နိုင်သည်။ သိပ် မကြာလိုက်၊ လူ့အလိုဆန္ဒက နောက် တစ်ဆင့် တက်နိုင်လာသည်။ အင်တာနက်ထဲဝင်ကြည့်မှ အီးပေး(လ)ပို့ရုံနှင့် မကျေနပ်ချင်တော့။ ချက်ချင်းသတင်း၊ ချက်ချင်းရုပ်ပုံ၊ ချက်ချင်းဂီတမျှလောက် ဖြင့်၊ အာသာမပြေချင်တော့။

အင်တာနက်ပလက်ဖောင်းထက်တွင် အသစ်အသစ်တွေကို ပုံဖော်

ချင်လာသည်။ ဒီဇိုင်း ဆင်ကြည့်ချင်လာသည်။ ဖန်တီးကြည့်ချင် လာသည်။ ထိုမျှမက၊ အလိုရှိရာပစ္စည်းတွေ ဝယ်ရောင်းလုပ်နိုင်သော အင်တာနက်ဖော့ တန်းကြီး ဖြစ်စေချင်လာသည်။ အသေးစိတ် စာရင်းဝေယားအလုပ်တွေ လုပ် ကြည့်ချင်လာသည်။ အခွန်အကောက်ကိစ္စတွေ မြေရှင်းချင်လာသည်။ ကမ္ဘာ တစ်ပြားမှ ဝိဘီ(က်စ်)ဇေဖလင်ကို ဖတ်ချင်လာသည်။ ဤအလုပ်အားလုံးကို မည်သည့်နေရာမှ မည်သည့်နေရာသို့မဆို၊ မည်သည့်ကွန်ပျူတာမှ မည်သည့် ကွန်ပျူတာသို့မဆို ချုပ်နှိပ်ပျောက်ချိတ်ဆက်ပြီး ဆက်စပ်လုပ်နိုင်ဖို့ အိမ်မက်သစ် တွေဖက်လာကြသည်။ ဆိုခဲ့ပါအိမ်မက်ကို လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်နိုင် ရန် နံရံ၊ ဝင်းဗီး၊ နက်စကီပ်(ပ်)အဆင့်များက လမ်းဖောက်ပြီးခဲ့ပြီဟု ဆိုနိုင်ပါ သည်။ စာလုံး၊ ဂီတ၊ ရုပ်ပုံနှင့် ဒေတာများကို ဝစ်ဂျစ်တယ်အသွင်ပြောင်းပြီး၊ အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။

သို့နှင့်တိုင် နောက်တစ်ဆင့်တက်ဖို့ဆိုလျှင်၊ အင်တာနက်ကို ဒီထက်ပို၍ မြှင့်မြှင့်မားမားအသုံးချဖို့ဆိုလျှင်၊ နောက်ထပ် လိုအပ်ချက်နှစ်ခုလောက် အနည်း ဆုံးရှိရပါလိမ့်ဦးမည်။ ပထမဆုံးလိုအပ်ချက်မှာ၊ အသုံးချဆော့ဝဲ(လ)သစ်များ ဖေးရန် ပရိုဂရမ်များဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့သော အသုံးချဆော့ဝဲ(လ)များရှိမှ သာလျှင်၊ ကျွန်တော်တို့ ကွန်ပျူတာတွေကို ဒီထက်ပို၍မြှင့်မြှင့်မားမား ခိုင်းစေ နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဓစ်ဂျစ်တယ်အသွင်ပြောင်းပြီးသား၊ စာလုံး၊ ဂီတ၊ ရုပ်ပုံ၊ ဒေတာတို့ကို ကုန်ပစ္စည်းများအဖြစ် အသွင်ပြောင်းပုံဖော်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဗုတီးယလ်အပ်ချက်မှာ၊ ပို၍ပစ္စလက်ဆန်သောပိုက်လိုင်းများ ဖြစ်သည်။ လူ တိုင်း လူတိုင်း၏ အသုံးချဆော့ဝဲ(လ)များကို၊ အခြားသော လူတိုင်းလူတိုင်း၏ အသုံးချဆော့ဝဲ(လ)များနှင့် ချိတ်ဆက်အလုပ်လုပ်နိုင်သော၊ ပို၍ပို၍ ထုတ်လွှတ် ပေးပို့နိုင်သော ပရိုတိုကောများဖြစ်ပါသည်။ အချုပ်ဆိုရလျှင်၊ လူလူချင်း ဆက် သွယ်ပေးသော၊ လူတစ်ယောက်နှင့် သူ့ကိုယ်ပိုင်အသုံးချ ဆော့ဝဲ(လ)ကိုသာ ချိတ်ဆက်လို့ရသောအင်တာနက်မှ၊ မည်သည့်ဆော့ဝဲ(လ)ပရိုဂရမ်ချင်းမဆို ချိတ်ဆက်လို့ရသောအင်တာနက်သို့ ပြောင်းပစ်ဖို့ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့အားလုံး၊ ကမ္ဘာလုံးချီ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ယခင်က အလုပ်စီးဆင်းပုံကို စဉ်းစားကြည့်မိမည်။ သင့်ကမ္ဘာကို အ ရောင်းဌာနသို့ ကုန်အမှာစာရွက်တစ်ရွက် ရောက်လာပြီဆိုပါစို့။ ယင်းစာရွက် လေးကို ပို့ဆောင်ရေးဌာနသို့ ပို့ရပါမည်။ ပို့ဆောင်ရေးဌာနက ပစ္စည်းမှာသူ မောက်သည်ဆို ကုန်ပို့ရသလို၊ ငွေစာရင်းဌာနသို့လည်း အကြောင်းကြားရပါ ဦးမည်။ သည်တော့မှ၊ ငွေစာရင်းဌာနမှ မောက်သည်ဆိုသို့၊ ငွေတောင်းခံလွှာ ပို့ရမည်ဖြစ်သည်။ (ဌာနတွေများလေ၊ လမ်းကြောင်းရှည်လေ၊ အလုပ်

လေ ဖြစ်ပါသည်။) တံတိုင်းမြို့၊ ဝင်းဦးပွင့်နှင့် နက်ဝတ်ပ(ပ)အဆင့်များက အလုပ်စီးဆင်းမှုကို ရှေ့သို့ ခုန်ပုံတက်စေလိုက်သည်။ ယခုဆိုလျှင် သင်၏ အရောင်းဌာနသို့ အီလက်ထရောနစ်အမှာစာ ရောက်လာပါလိမ့်မည်။ သင်က ပို့ဆောင်ရေးဌာနသို့ အီးမေး(လ)ဖြင့်၊ အကြောင်းကြားလိုက်ရုံသာ ရှိသည်။ ပို့ဆောင်ရေးဌာနမှ မောက်သည်ဆီသို့ မှာသည်ကုန် ပို့လိုက်ချိန်မှာပင်၊ ဓဋ္ဌစာရင်းတောင်းမိလွှာမှာလည်း မောက်သည်ဆီသို့ တစ်ပြိုင်နက်ရောက်သွား ပါလိမ့်မည်။ သင့်ကုမ္ပဏီမှဌာနအားလုံး တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း အပြန်အလှန် ချိတ်ဆက် အလုပ်လုပ်နိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်အမျှ သင်တို့ကုမ္ပဏီ၏ ကုန် ထုတ်သတ္တိမှာလည်း အဆတိုးလာမည်မှာသေချာသည်။

တစ်ခုတော့ရှိသည်။ အထက်ပါအတိုင်း အဆင်ပြေပြေဖြစ်ဖို့ဆိုလျှင် သင့်ကုမ္ပဏီမှ ဌာနအားလုံးအနေနှင့် တစ်ခုတည်းသော အသုံးဆောင်(လ)နှင့် ကွန်ပျူတာစနစ်ကို အသုံးပြုဖို့လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ တကယ်တော့တွင် ၁၉၈၀ နှင့် ၁၉၉၀ အစောပိုင်းလောက်အထိ၊ ကုမ္ပဏီအများစုမှာလည်း ဤသို့အသုံး မပြုကြသည်က များသည်။ အရောင်းဌာနက မိုက်ခရိုဆော့သုံးလျှင်၊ ငွေစာ ရင်းနှီးငွာနက နိုဝဲ(လ)ကိုသုံးကြသလိုမျိုးဖြစ်သည်။ ဤတွင် ဌာနတစ်ခုနှင့်တစ်ခု မချိတ်ဆက်နိုင်တော့ဘဲ၊ အလုပ်စီးဆင်းမှုမှာ လွယ်သင့်သလောက် မလွယ် ဖြစ်ရတော့သည်။

ဤသို့သောအခက်အခဲကို ဥပမာတစ်ခုနှင့် ဆက်စပ်စဉ်းစားကြည့်နိုင် ပါသည်။ မြို့ကြီးတစ်မြို့၏ ဗဟိုဦးသတ်ဌာနဆိုပါစို့။ ၎င်း၏လက်အောက်တွင် ရပ်ကွက်မီးသတ်ဌာနခွဲတွေရှိမည်။ ပြဿနာမှာ၊ ရပ်ကွက်မီးသတ်ဌာနခွဲ အသီး သီး၏မီးသတ်ပိုက်နှင့် ရေပိုက်ခေါင်းကိုဆက်ပေးသော ကြားခံစနစ်မှာ တစ်ခုနှင့် တစ်ခု မတူခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍၊ သင့်ရပ်ကွက်တွင်မီးလောင်ပြီး၊ သင်တို့ရပ်ကွက်မီးသတ်ဌာနခွဲက နိုင်နိုင်နင်းနင်းငြိမ်းသတ်နိုင်လျှင်တော့၊ ပြဿ နာမရှိပါ။ စီးကြီးပြီး အခြားရပ်ကွက်သို့ အကူအညီတောင်းရပြီဆိုလျှင်မူ၊ သေချာပေါက် ပြဿနာတက်တော့မည်ဖြစ်သည်။ အကူအညီပေးကြမည့် မီး သတ်ကားများ၏ပိုက်များက သင်တို့ရပ်ကွက် ရေပိုက်ခေါင်းနှင့်ဆက်မရ ဖြစ် နေရာ 'ပေးကားပေး၏ မရ' ဆိုသလို ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။

ကမ္ဘာကြီးပြားဖို့ဆိုလျှင် သင့်ကုမ္ပဏီရှိအရောင်းဌာန၊ ဖော့ကွက်ဖွင့်ဌာန၊ ထုတ်လုပ်ရေးဌာန၊ ဓဋ္ဌစာရင်းဌာန(ပြောရလျှင် ဌာနအားလုံး) မည်သည့်ကွန် ပျူတာစနစ်ကို သုံးသည်ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်ဆော့ဝဲ(လ) သုံးသည်ဖြစ်စေ၊ အပြန် အလှန်ချိတ်ဆက် အလုပ်လုပ်နိုင်ဖို့ လိုပါသည်။ ဤမျှမကသေးပါ။ ကမ္ဘာကြီး အဖန်တကယ်ပြားဖို့ဆိုလျှင်၊ မည်သည့်နေရာမှ မည်သည့်ကုမ္ပဏီ၏ မည်သည့်

စနစ်နှင့်ပဆို့၊ အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက် အလုပ်လုပ်နိုင်ရပါလိမ့်မည်။ ဆိုလို သည်မှာ၊ သင်၏အရောင်းဌာနက သင့် 'ဆပလီင်းယာ(ပေးသွင်းသူကုမ္ပဏီ)၏ ငွေစာရင်းဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ရပါမည်။ တစ်ဖန် သင့်ဆပလီင်းယာကလည်း ၎င်း၏ဆပလီင်းယာ(တရုတ်ပြည်တွင် ရှိချင်ရှိမည်)နှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ရပါလိမ့် မည်။ သို့မှသာ၊ သင်က ပစ္စည်းတစ်မျိုးရောင်းတော့မည်ဆိုလျှင် သင့်ဆပလီင်း ယာ၏ ဝိုင်းဝန်းထဲမှပစ္စည်းကို၊ ချက်ချင်းပို့နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချိန်တွင် သင့်ဆပလီင်းယာကလည်း၊ ၎င်း၏ဆပလီင်းယာနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး နောက်ထပ် လိုအပ်သောပစ္စည်းတစ်မျိုးမျိုးကို အချိန်မီ ထုတ်လုပ်ပေးပါလိမ့်မည်။ သင့် ကုမ္ပဏီ၏ငွေစာရင်းဌာနမှ ကုန်ပို့လွှာပို့လိုက်ရုံနှင့်၊ ဆပလီင်းယာကြီးတစ်ခုလုံး အော်တိုမက်တစ် အလုပ်လုပ်သွားစေသည့်သဘော ဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီသုံးခု လုံး၏ မတူသောစနစ်များ၊ အကြားအလပ်မရှိ ချင်ပို့မှု ဆက်စပ်အလုပ်လုပ်နိုင် မှသာ၊ အလုပ်စီးဆင်းမှု ပြန်ဆန်ချောမွေ့နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉၀ အလွန်နှစ်များ အရောက်တွင်၊ ဆိုခဲ့ပါလိုအပ်ချက်ကို ဆော့ ဝဲ(လ)လုပ်ငန်းများက တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ရည်ကြာသော အငြင်း ပြားမှုများ၊ အကြိမ်ကြိမ် စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှုများ၊ အထပ်ထပ်အခါခါ အများအ ထွင်းများကို ကျော်ဖြတ်ပြီးသည့်နောက်တွင်၊ အများသုံးနိုင်သော ဝက်(ဘ)အ ခြေခံစနစ်တစ်ခုကို တီထွင်နိုင်ခဲ့သည်။ ဘက်ပေါင်းစုံ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင် သော၊ ဝစ်ဂျစ်တယ်ပိုက်လိုင်းစနစ်နှင့် ပရိုတိုကောများဖြစ်ပါသည်။ သည်တော့မှ မည်သည့်ရေပိုက်နှင့် မည်သည့်ရေပိုက်ခေါင်းမဆို၊ ဆက်လို့ရလာသလို အသုံး ချောဆော့ဝဲ(လ)အချင်းချင်းလည်း သဟဇာတမျှနိုင်လာခဲ့သည်။

စင်စစ် ဤသည်မှာ အသံတိတ်တော်လှန်ရေးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ တက္က နိုလိုဘီသဘောအရ ပြောရလျှင်၊ ဂေတာသရုပ်ဖော် ဘာသာစကားအသစ်တစ်ခု ပေါ် ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ XMLဟု ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်နေသော ပို့ဆောင်ရေး ပရိုတိုကောတစ်ခု ပေါ်ထွက်လာခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ SOAPဟု ခေါ်ပါသည်။ XML ဧရာ SOAP ပါ ဖွဲ့ဖွဲ့လားစေရေးအတွက်၊ ဟိုင်တီအမ်၊ ပိုက်ခရိုဆော့နှင့် အခြားကုမ္ပဏီပေါင်းမြောက်မြားစွာက၊ ဝိုင်းဝန်းကြံဆောင် မှုကြံခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင်၊ ဤနှစ်ခုလုံးကို အင်တာနက်စံများအဖြစ် လက်ခံအတည်ပြုခဲ့ကြသည်။ XML နှင့် SOAP တို့ကပင်၊ ဆော့ဝဲ(လ)ပရိုဂရမ် အချင်းချင်း အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်အလုပ်လုပ်နိုင်ရန်၊ နည်းပညာအခြေခံ ထစ်စကို ဖန်တီးပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်ပင်၊ ဝက်(ဘ)အထောက် အကူပြုအလုပ်စီးဆင်းမှု၏ အခြေခံလည်းဖြစ်ပါသည်။ ဤအခြေခံက တကွ သောဆော့ဝဲ(လ)ပရိုဂရမ်များကြား ဝစ်ဂျစ်တယ်အသွင်ပြောင်းပြီး

ဝိတား စာတပ်ပုံနှင့် ခေတုများကို အပြန်အလှန်ဖလှယ်နိုင်ခဲ့သည်။ သို့နှင့်အမျှ၊ နေရာအတုအမေးနှင့် ကွန်ပျူတာစနစ်များကို ထည့်တွက်ရမလိုဘဲ၊ ပုံဖော်နိုင်၊ ဒီဇိုင်းဆင်နိုင်၊ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်ကိုင်တွယ်နိုင်၊ တည်းဖြတ်နိုင်၊ ထိန်းသိမ်းနိုင်၊ မြန်ဆိုင်စွာ သယ်ပို့နိုင်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုခဲ့ပါအတိုင်း နည်းပညာအုတ်မြစ်ချဉ်းသည်နှင့် ပို၍ပို၍ အမျိုးအမည် စုံသောလုပ်ငန်းများကို လုပ်နိုင်ရန်၊ အလုပ်စီးဆင်းမှုဆော့ဝဲ(လ)ပရိုဂရမ်များ ရေးကြံမည့်လူများလည်း ပို၍ပို၍များလာခဲ့ပါသည်။ ဦးနှောက်ရိုင်းကုမ္ပဏီ အနေနှင့် အရပ်တွေကိုအသက်သွင်းထားသော အင်နိုမေးရှင်းကာတွန်းရှပ်ရှင်တွေဖြန့်ချိနိုင်ရန်၊ ပရိုဂရမ်များလိုလာရာ ကမ္ဘာ့ပြန့်ပြား တုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့တွေ ညွှလာသည်။ တိုးရင်းကုမ္ပဏီဆိုလျှင်လည်း ကွန်ပျူတာကုန်မှာစာရင်းနှင့် ချောက်လာသော ဝေယာဉ်သုံးအစိတ်အပိုင်းများ၊ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်ပိုပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာပရိုဂရမ်တွေ လိုလာသည်။ ဘင်ဂါမုရိုက်ထားသောစာတပ်ပုံကို ဖတ်လားတွင်ဖတ်နိုင်ရန်၊ ဆရာဝန်များတွင်လည်း ပရိုဂရမ်အသစ်တွေ လိုလာသည်။ အလားတူ အဖေနှင့်အမေတို့သည်လည်း သူတို့၏ရုံးသုံး 'ဒက်(စ်.မ်) တော့(ပ)'(စားပွဲတင်ကွန်ပျူတာ)ကိုကြားခံထားပြီး၊ ဗီစီသုံး 'လက်(ပ်)တော့(ပ်)' (လက်ဆွဲကွန်ပျူတာ)ဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်ရန် 'အီးထက်လုပ်ငန်းဆော့ဝဲ(လ)'၊ 'အီးအကျိုးဆောင်ဆော့ဝဲ(လ)'စသော အသုံးချပရိုဂရမ်များလိုလာသည်။

လူတိုင်း၏ အသုံးချဆော့ဝဲ(လ)တိုင်းက၊ အခြားလူတိုင်း၏ အသုံးချဆော့ဝဲ(လ)များနှင့် စတင်ချိတ်ဆက်နိုင်သည်နှင့်၊ အလုပ်မှာ ဘယ်တုန်းကနှင့် မျှမတူအောင် မြန်ဆန်လွယ်ကူစွာစီးဆင်းနိုင်သလို၊ အလုပ်ကိုခတ်ထစ်ဖြတ်တောက်ပြီး အရပ်လေးပျက်နာသို့ ခွဲဖြန့်လုပ်လို့ရလာသည်။ ကမ္ဘာကြီး၏ မည်သည့်နေရာသို့မဆို အလုပ်စီးဆင်းနိုင်သည့်သဘော ဖြစ်ပါသည်။ လူလူချင်း ကောင်းပြောနိုင်ရုံမျှမဟုတ်တော့ဘဲ ဆော့ဝဲ(လ)ချင်း စကားဆိုနိုင်သည့်အရည်အသွေး ဖြစ်ပါသည်။ ဤအရည်အသွေးကြောင့်ပင် 'ကမ္ဘာပတ်၍ ခွဲဖြန့်လုပ်လာခြင်း'(outsourcing)အတွက် လမ်းပွင့်သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြရမည်မှာ ဝက်(ဘ)အခြေခံ အလုပ်စီးဆင်းမှုဖြစ်ပါသည်။ ဤသဘောကို မိုက်ခရိုဆော့၏တက္ကနိုလိုဂျီအရာရှိချုပ် ခရက်(ချ) မန်ဒိုင်းက ယခုလို ကောက်ချက်ဆွဲပြသည်။

"လူတွေ ကွန်ပျူတာတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ဂလိုဘယ် အလုပ်အင်အားစုကြီး ဖြစ်လာဖို့ တက္ကနိုလိုဂျီက ဂလိုဘယ်ပလက်ဖောင်းကြီးတစ်ခု ဖန်တီးပေးလိုက်တာပဲ ..."

အလုပ်စီးဆင်းမှုအတွက်၊ ဒုတိယလိုအပ်ချက်ဖြစ်သော ပဉ္စလက်ပိုက်လှိုင်းနက်ဝပ်များအကြောင်း၊ ဆက်ပါမည်။ ဤပိုက်လှိုင်းနက်ဝပ်များတွင် TCP/IP တို့လို၊ ယခင်အဆင့်က အင်တာနက်ပရိုတိုကောများ ပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့က အင်တာနက်ပေါ်လျှောက်ကြည့်ရန်၊ အီးမေး(လ)ပို့ရန်နှင့် ဝက်(ဘ)ဆိုဒ်များကို ဖန်တီးပေးသည့် XML နှင့် SOAP လို့၊ ကိရိယာတန်ဆာပလာတသစ်များလည်း ပါဝင်ပါသေးသည်။ ၎င်းတို့က ဝက်(ဘ)အသုံးချမှုအချင်းချင်း၊ ချုပ်ရိုးပျောက်ဆက်စပ်ပေးသည်။ ထိုမျှမက middle ware ဟုခေါ်သော ဆော့ဝဲ(လ)အေးဇူနှင့်များလည်း ပါဝင်ပါသေးသည်။ ၎င်းတို့က၊ အကြီးအကျယ်ကွဲပြားခြားနားသော အသုံးချမှုများကြားတွင်၊ ကြားခံဆက်သွယ်ပေးသူအဖြစ် တာဝန်ယူပေးပါသည်။

ဤသို့သော တက္ကနိုလိုဂျီမျိုးစုံ၏ဆက်စပ်မှုများက၊ အသစ်တီထွင်မှုများကို စနစ်ပွင့်စေသလို၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် အသုံးချမှုများကြားရှိ ပွတ်တိုက်မှုများကိုလည်း သိသိသာသာ လျှော့ချပေးသည်။ အထက်တွင်ပြောခဲ့သော မီးသတ်ဌာနဥပမာနှင့်ဆိုရလျှင်၊ လူတိုင်းက မီးသတ်ပိုက်ခေါင်းခေတ်ဇယ်ကို ထိန်းချုပ်ဖို့ ကြိုးစားကြသည်မျိုးမဟုတ်ဘဲ၊ ခေတ်ဇယ်အားလုံး ပိုက်အားလုံးကို ထစ်ပျိုးတစ်စားတည်းဖြစ်အောင် ဖန်တီးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီများကြား ဖြိုင်ဆိုင်မှုမှာ အသုံးအဝင်ဆုံးနှင့် ခေတ်အမီသုံးအသုံးချမှုများကို ဖန်တီးနိုင်ရေး ဖြစ်လာသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင်၊ အကောင်းဆုံး စံချိန်စံညွှန်းတစ်ခုရရှိရေး ဖြစ်ပါသည်။ ဤသဘောကို IBM၏ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းယူနစ်ခေါင်းဆောင် ကျီးကော်လေးက၊ ဤသို့ ရှင်းပြသည်။

"စံချိန်စံညွှန်းက၊ တီထွင်ဖန်တီးမှုကို ဖယ်ထုတ်ပစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ တီထွင်ဖန်တီးရေးကို ဖိုးကပ်စ်လုပ်လိုက်တာပါ။ တကယ်တန်ဖိုးက ဘယ်မှာရှိလဲ ဆိုတာကို၊ ဖိုးကပ်စ်လုပ်လိုက်တာပေါ့..."

ဆိုခဲ့ပါတက္ကနိုလိုဂျီအပြောင်းအလဲမှာ၊ ကျွန်တော်၏ စာအုပ်ရေးသားမှုအတွေ့အကြုံမှာပင်၊ ထပ်ဟပ်လျက်ရှိနေပါသည်။ ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာ စံချိန်စံညွှန်းအနေနှင့်၊ Microsoft Word ပေါ်ထွက်လာသည်နှင့် ကမ္ဘာတိုက်ကြီးအသီးသီးရှိ လူအမျိုးမျိုးကြားအလုပ်စီးဆင်းမှုမှာ အများကြီးလွယ်ကူချောမွေ့လာခဲ့သည်။ အကြောင်းမူ၊ ကျွန်တော်တို့အားလုံး မျိုးတူစေရင်ပေါ်တွင် ချိုးတူအခြေခံခလုတ်ဘား(tool bar)များနှင့်၊ စာရေးနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ပထမစာအုပ် 'ဘေရွတ်မှ ရေရှစ်လာပုံသို့' ကိုရေးစဉ် ၁၉၈၈ ခုနှစ်ကဆိုလျှင်၊ ကျွန်တော်ခွင့်ရက်တစ်နှစ်တာ၏ အချိန်အများစုကို အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင်၊ ကုန်ဆုံးစေခဲ့ရသည်။ မောင်တိန်နှင့်စာရွက်ကို

www.burmeseclassic.com

အသုံးပြုပြီး မှတ်စုတွေထုတ်ဝေခဲ့ရသည်။ လက်(ပ)တော့မပေါ်မီ၊ Microsoft Word မတိုင်မီမေတ် မြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော့်ဗဟိုယဇာအုပ် 'လက်ဆပ်ကားနှင့်သံလွင်ပင်' ရေးသော ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်မူ၊ အခြေအနေမှာ တစ်ဆစ်ချိုးပြောင်းသွားခဲ့ပြီ မြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်၏ နောက်ဆုံးမိနစ်တည်းဖြတ်မှုကိုမင်း၊ တွန်ပျူတာထက်တွင်ကျကျနုနု လုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်မှာ၊ ဆွတ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဒေးဇိုင်းမြို့၊ ရိုဟိုတယ်တစ်ခုတွင်၊ ရောက်နေသည်။ ကျွန်တော့်ကွန်ပျူတာတွင် ဂျာမန်စားရှင်း Microsoft Word သာရှိသည်။ ခလုတ်ဘားပေါ်မှ၊ အမိန့်ပေးဖန်ရှင်ကို ကျွန်တော် မမတ်တတ်ပါ။ စကားလုံးတစ်လုံးတစ်လေကိုမျှ၊ ကျွန်တော် နား မလည်ပါ။ သို့သော် ကိစ္စမရှိ။ ကတ္တိုလိုဂျီသစ်က၊ ကျွန်တော့်ကို အစေတူညီ သွားသည်။ သို့ဖြင့်၊ ဂျာမန်စားဘုတ်ပေါ်တွင် အင်္ဂလိပ်စာလုံးတွေရိုက်ထည့် ရင်း၊ တည်းဖြတ်သည့်အလုပ်ကို လွယ်လွယ်ကူကူလုပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

နောက်ထပ်ထင်ရှားသည့် ဥပမာတစ်ခုမှာ၊ Pay Pal ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ အီးဘေး (e Bay) ၏ အီလက်ထရောနစ် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဈေးကွက်ကို၊ ယနေ့အခြေအနေသို့ ရောက်စေရန် ဆောင်ကြဉ်းလိုက်သည်မှာ၊ Pay Pal ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ Pay Pal ဆိုသည်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က ပေါ်ထွက်လာခဲ့သော ငွေပို့စနစ်တစ်ခု မြစ်ပါသည်။ ဖောက်သည်တစ်ယောက်မှ ဖောက်သည်တစ် ယောက်သို့ (C.C) အရောင်းအဝယ်လုပ်ရာတွင်၊ အဆင်ပြေလွယ်ကူစေရန် တီထွင်ထားသောဆော့ဝဲ(လ)ဖြစ်သည်။ 'ဝက်(ဘ)ဆိုက်စ်၊ အီးကောမတ်(စ်) လမ်းညွှန်ကွမ်' (website, ecommerce, guide, com)၏အဆိုအရ Pay Pal ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့်၊ အီးမေး(လ)လိပ်စာရှိသော မည်သူမဆို၊ အီးမေး(လ)လိပ် စာရှိသော အခြားမည်သူ့ကိုမဆိုသို့၊ ငွေပို့နိုင်သည်။ နှစ်တစ်နှစ်မှလူတစ်ယောက် အနေနှင့် တစ်စုံတစ်ယောက်အတွက်၊ ရန်ပုံငွေကောက်ခံပေးမည်ဆိုလျှင်လည်း Pay Pal က အသုံးတည့်နိုင်သည်။ စတင်စည်းရုံးသည့်လူက၊ ထည့်ဝင်မည်လူ အားလုံးသို့ Pay Pal နှိုင်းဆော်စာကို၊ အီးမေး(လ)ဖြင့်ပို့လိုက်ရုံသာရှိသည်။ ၎င်းက၊ မည်သို့ငွေထည့်ဝင်ရမည်ကို ရှင်းပြမည်ဖြစ်သည်။

Pay Pal ကိုအသုံးပြုသော ရောင်းသူအနေနှင့်၊ ဝယ်သူထံမှငွေကို နည်း သုံးနည်းဖြင့်လက်ခံနိုင်ပါသည်။ ဝယ်သူ၏ခရက်ကတ်မှ ကျသင့်ငွေကို တောင်းခံခြင်း၊ ဝယ်သူ၏စာရင်းရှင်အပ်ငွေတွင် ဖြုတ်စာရင်းသွင်းလိုက်ခြင်းနှင့် Pay Pal ငွေစာရင်းမှ ကျသင့်ငွေကိုနှုတ်ယူခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဤသုံးနည်းလုံးကို တွန်လိုင်းပေါ်မှာပင်လုပ်ပြီး ရောင်းသူ၏စာရင်းရှင်အပ်ငွေတွင် စုဆောင်းငွေ အဖြစ်၊ ထည့်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် Pay Pal ငွေစာရင်းဖွင့်ဖို့မှာ

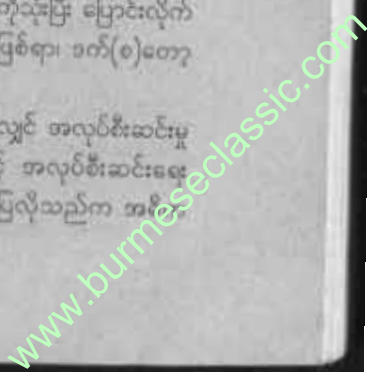
လည်း၊ ဘာမျှ ခက်ရာခက်ဆင်မဟုတ်။ သင့်အမည်၊ သင့်အီးမေး(လ)လိပ်စာ နှင့် သင့်ခရက်ကတ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို၊ ပေးလိုက်ရုံမျှသာဖြစ် သည်။

ဆိုခဲ့ပါ။ အပြန်အလှန်ဆက်စပ် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဘဏ်စနစ်နှင့်၊ အီလက်ထရောနစ် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများက၊ အင်တာနက်ရေး ကွက်ကြီးကို အခြေခံကျကျအခြားခတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤအပြောင်း အလဲတွင်၊ အီးဘေးကိုယ်တိုင်ပင် အပိုက်မိခဲ့သည်များရှိသည်။ ဤအကြောင်းကို အီးဘေးစီအီးအို မက်-ပိုက်မင်းက နောက်ကြောင်းပြန်ပြသည်။

"အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းတွေမှာ၊ အရင်က ကျွန်တော်တို့သုံးတဲ့နည်းက ချက်လက်မှတ်နဲ့ ဒါမဟုတ်။ ငွေပို့လွှာငွေပို့တာပေါ့ဗျာ။ စက္ကူအခြေခံတဲ့နည်း ဆိုပါတော့။ အီလက်ထရောနစ်နည်းကို မသုံးနိုင်သေးပါဘူး။ အဲ- Pay Pal ပေါ်လာတော့မှ၊ ခရက်ကတ်သုံးပြီး တွန်လိုင်းပေါ်မှာတင် အလုပ် လုပ်လို့ ရလာတာ။ ဒီနည်းက၊ ဈေးကွက်ကို ပိုမြေညီကွင်းဖြစ်စေတယ်ဗျာ။ ပွတ်မိတိုက် မိတာတွေ၊ အခုအခဲတွေလည်း ပိုနည်းသွားတယ်။ ဒါကလည်း၊ ဝေါစထရိုရင်းနီး မြှုပ်နှံမှုဘဏ်သမားတွေ ထောက်ခံလို့၊ ကျွန်တော်တို့ Pay Pal ကို ဝယ်လိုက် တာ မဟုတ်ဘူးနော်။ လက်တွေ့အသုံးချသူတွေရဲ့ ထောက်ခံချက်ကြောင့် ခုလို ပြောင်းလာတာဗျ"

ယခုလောလောဆယ်၊ စာပတ်သူဖော်နေသည့်အခန်းကို ကျွန်တော် အယ်ပုံရေးခဲ့မည်ကို၊ ပြောပြချင်ပါသေးသည်။ ပထမဆုံး၊ မက်ပိုက်မင်းနှင့် တွန်တော်၏အင်တာဗျူးကို ကျွန်တော်၏ဒဲ(လ)လက်(ပ)တော့မှ၊ ဒဲ(လ)ဂက်(စ်) တော့သို့ ပို့လိုက်သည်။ နောက် DSL နှင့်ချိတ်ပြီး AOL တွင် ကလစ်နှစ်ချက် နှိပ်သည်။ Pay Pal နှင့်ပတ်သက်သော ရှင်းလင်းချက်ပါသည့်ဝက်(ဘ)ဆိုက်စ်ကို၊ ရိုက်(လ)သုံးပြီးရှာသည်။ ၎င်းက 'အီးကောမတ်(စ်)လမ်းညွှန်ကွမ်'ကို ကြည့်ပါဟု ဆက်လက်ညွှန်ကြားသည်။ Pay Pal နှင့်ဆိုင်သော အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ၊ ရှင်းလင်းချက်များကိုရတော့မှ ကျွန်တော့်ဂက်(စ်)တော့ထဲသို့ ချဲ့ချသည်။ ဤဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းချက်များမှာ 'စာသားပိုင်'(text file)အနေနှင့် အင်တာနက် ဖောင့်နှင့် ရေးသားထားသည်ဖြစ်ရာ၊ Microsoft Word တို့သုံးပြီး ပြောင်းလိုက် ရသည်။ ဒါဆိုလျှင်၊ ကျွန်တော့်တွင် အချက်အလက်ပုံပြန်ဖြစ်ရာ၊ ဝက်(စ်)တော့ တွင်ချရေးလိုက်ရုံသာ ရှိတော့သည်။

ပြောရလျှင်၊ ကျွန်တော်၏ စာရေးသားမှုသည်ပင်လျှင် အလုပ်စီးဆင်းမှု တစ်ခု ဖြစ်နေပါပြီ။ ဤနေရာတွင် ကျွန်တော့်အနေနှင့် အလုပ်စီးဆင်းရေး ကိုရိုသားတန်ဆာပလာများကို၊ အသုံးပြုနိုင်သည်ကို ဖော်ပြလိုသည်က အစီ-

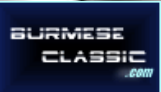
မဟုတ်ပါ။ ဘိက္ခုနီ၊ တရုတ်၊ ရုရှားနှင့် အာရှ(လ)နိုင်ငံများမှ လူတွေတယ် လောက်များများ တက္ကနီလိုဂျီကိုင်းပြီး အလုပ်စီးဆင်းမှုဖြစ်စဉ်ကြီးထဲတွင် ပါ ဝင်လှုပ်ရှားနေကြပြီကို သတိပြုဆင်ခြင်နိုင်ဖို့ဖြစ်ပါသည်။

ယခုဖော်ပြပြီးခဲ့သည်များ၏ ရှေ့ခရီးမှာ မည်သို့ဖြစ်မည်နည်း။ အလုပ် စီးဆင်းမှုတွင် လူအစား စက်ကိုအစားထိုးလိုက်မည်ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ပါသည်။ လာတော့မည့် 'ဝက်(ဘ)ဝန်ဆောင်မှု အလုပ်စီးဆင်းရေးအဆင့်တွင် သွား ဆရာဝန်တစ်ယောက်နှင့် ရက်ချိန်းယူဖို့ကို စဉ်းစားကြည့်ပါမည်။ ပထမဆုံး သင့်ကွန်ပျူတာကို နှုတ်ဖြင့်အမိန့်ပေးလိုက်မည်။ သင့်ကွန်ပျူတာက သင့်နှုတ် ထွက်စကားကို ဒစ်ဂျစ်တယ်ညွှန်ကြားချက်ဖြစ်အောင် သူ့အလိုလို အသွင် ပြောင်းပေးပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက် သင့်ပြုကွဒီနီ၊ သွားဆရာဝန်၏ပြုကွဒီနီတို့ နှင့်ညီကာ၊ သင့်အတွက် ရွေးစရာရက်ချိန်းသုံးခု ပြန်ပေးပါလိမ့်မည်။ ဤ အထဲမှ သင့်စိတ်ကြိုက်တစ်ခုကိုရွေးပြီး ကလစ်နှိပ်လိုက်ရုံသာ ဖြစ်ပါသည်။ ရက်ချိန်းမတိုင်မီ သင်မေ့လျော့မနေစေရန် သင့်ထံသို့ သတိပေးနှိုးဆော်စာ အီးမေး(လ)ဖြင့်၊ ဗွီလိုက်ပါလိမ့်မည်။ ဤဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံးတွင် သင်ဘာမှ လုပ်စရာမလိုဘဲ၊ သင့်ကွန်ပျူတာကသာ သူ့အလိုလိုလုပ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါ သည်။

အလုပ်စီးဆင်းမှုတစ်ခုလုံး ဤအဆင့်သို့ရောက်ဖို့ဆိုလျှင် ပို၍ပို၍ ဘုံ သဘောဆောင်သော စံချိန်စံညွှန်းအသစ်များလိုလိမ့်မည်ဟု IBM မှ မဟာဗျူ တာစီမံကိန်းရေးဆွဲသူ ကော်လေးက ဆိုသည်။

"အင်တာနက်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ပထမဆုံးစံချိန်စံညွှန်းက အခြေခံဒေ တာတွေနဲ့ ဆိုင်တယ်ဗျ။ ကိန်းဂဏန်းတစ်လုံးက၊ ဘာကို ကိုယ်စားပြုတယ်။ ပိုင်တွေကို ဘယ်လိုဖွဲ့စည်းမယ်၊ အတွင်းစာသားကို ဘယ်လိုခင်းကျင်းမယ်၊ ဘယ်လိုသိမ်းဆည်းမယ်၊ အင်ဖော်မေးရှင်းကို ဘယ်လိုဖလှယ်ကြမယ် ဆိုတာမျိုး တွေပေါ့။ အဲဒါ နက်စကီပ်(ပ)အဆင့်လေ...။ အခုဆိုရင် အလုပ်စီးဆင်း မှုကိုဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ နောက်ထပ်စံချိန်စံညွှန်းအသစ်တွေ ပေါ်နေပြီ။ ဘီဇက် လုပ်ငန်းတွေကို ဘယ်လိုတွဲလုပ်ကြမယ်ဆိုတဲ့ စံချိန်စံညွှန်းတွေပေါ့ ဟုာ...။"

နောက်ထပ်လာမည့်အဆင့်တွင် အလုပ်စီးဆင်းမှုဖြစ်စဉ်အားလုံးကို လူအစား စက်က သူ့အလိုလိုလုပ်ပေးသွားလိမ့်မည်ဟု ကော်လေးက ဖြည့် ခွတ်ပြောပြသည်။ ဤအဆင့်သို့ ရောက်သောအခါ ပို၍ပင် ချုပ်စိုးပျောက် ပွပေါင်းလုပ်ဆောင်လာနိုင်ပြီး နောက်ထပ် စံချိန်စံညွှန်းအသစ်များလည်း ပေါ် ထွက်လာလိမ့်မည်ဟုဆိုသည်။ ယခုပင်လျှင် လစာ စာရင်း၊ အီးကောမတ်(စ်) ငွေပေးငွေယူ၊ အန္တရာယ်လေ့လာချက်၊ ဂီတနှင့် စာတိုပုံများကို ဒစ်ဂျစ်တယ်

နည်းဖြင့်တည်းဖြတ်ခြင်း (ပို၍ အရေးကြီးသည်မှာ) ဆပုလင်းချိန်းကြီးတစ်ခုလုံး ဆက်စပ်အလုပ်လုပ်ပုံ-သေညီတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ စံချိန်စံညွှန်းများ ပေါ်ထွက် ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဤစံချိန်စံညွှန်းများ၏ကျေးဇူးကြောင့်ပင်၊ အလုပ်ကို ဆင်ပိုင်း ဖြတ်တောက်၍လုပ်လို့ ရလာသည်။ မြန်နေသောအစိတ်အပိုင်းများကို မြန်စု နိုင်သည်။ အပတ်အတိုက်အခွအခံမရှိဘဲ၊ အလုပ်စီးဆင်းမှု လွယ်ကူချောမွေ့ စေသည်။ ပြောရလျှင် ယခင်က မရခဲ့ဖူးသော ၊ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုများ ဖြစ်ပါသည်။

"ဟင်နရီဂျွီ(စ်)က ကျန်စည်ထုတ်လုပ်ရေးကို တစ်ခေတ်ဆန်းစစ်ခဲ့တယ် မို့လား။ ဒီအတိုင်းပဲ အလုပ်စီးဆင်းမှုပလက်ဖောင်းကြီးက ဝန်ဆောင်မှုထုတ် လုပ်ရေးကို တစ်ခေတ်ဆန်းစစ်လိုက်ပြီဗျာ...။"

ဘိက္ခုနီယုမုနော်၊ အမေရိကန်တို့၏စာရင်းအင်းကိစ္စများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးနေသော အင်ထရာပရာနော့တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဂျယ်ရီရို၏ ကောက်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ သူက အလုပ်စီးဆင်းမှု၏သဘောသဘာဝကို ဤသို့ ဆက်ရှင်းပြသည်။

'လုပ်ငန်းတိုင်းကို ခုတ်ထစ်ဖြတ်တောက်လို့ ရတယ်၊ ပြီးတော့ အရည် အချင်းအရှိဆုံးလူတွေ ချိမယ့်နေရာကို ပို့လိုက်မယ်၊ ပြီးတော့မှ၊ ဒါတွေကို တစ်နေရာမှာပြန်စုမယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုလုပ်နိုင်တာလဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အားလုံး 'ဦးပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရောက်နေလို့ဗျာ'

သူပြောသော 'ဦးပတ်ဝန်းကျင်ဆိုသည်မှာ virtual environmentကို ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။ လူအချင်းချင်း လက်တွေ့ ဘေးချင်းယှဉ်ထိကပ်နေစရာ မလိုဘဲ၊ တက္ကနီလိုဂျီကိုင်းပြီး နီးနီးကပ်ကပ် အလုပ်အတူလုပ်နိုင်သည့် ပတ်ဝန်း ကျင်မျိုးဖြစ်ပါသည်။ ဤဖြစ်စဉ်ကြီး၏အောင်မြင်မှု အတိုင်းအတာကိုလည်း ရိုက် ဆက်ပြောသည်။

"ဝါဟာ မည်ကာမထူတော်လှန်နေ မဟုတ်ဘူးနော်...။ စာကယ့်ကို ကြီးကျယ်တဲ့အပြောင်းအလဲကြီးဗျ။ ကမ္ဘာတစ်ခြမ်းက ဘော့(စ်)အနေနဲ့ ဟို ကမ္ဘာတစ်ခြမ်းက ကျွမ်းကျင်သူတွေနဲ့ အတူတွဲလုပ်လို့ရနေပြီ...။"

ရိုက်၊ 'ဦး'သဘောဆောင်သော ကမ္ဘာလုံးချိန်းခန်းကြီးအကြောင်းကို လည်း ရှင်းပြသည်။

"ဦး'ဂလိုဘယ်ရုံးခန်းကြီးကို ဖန်တီးလိုက်တာ၊ အလုပ်စီးဆင်းမှုဆော့ ဝဲ(လ) ပလက်ဖောင်းဗျ။ တိုင်းပြည်နယ်နိမိတ်တို့ နဲ့ခန်းအဆောက်အအုံတို့ဆိုင် အကန့်အသတ်တွေတို့၊ အလုပ်က မောက်ထွက်ပစ်လိုက်ပြီ၊ အစစ်အမှန်အချိန် (real time)မှာ၊ ကမ္ဘာအနှံ့က ကျွမ်းကျင်သူတွေပေါင်းပြီး အလုပ်စေရက်

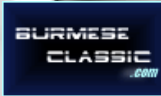

အစတဆုံး လုပ်လို့ ရပြီ။ ဝီဖြစ်စဉ်ကြီးမှာ၊ လူတွေသာ နားချင်နားမယ်။ အလုပ်စီးဆင်းမှုက ရပ်မသွားဘူး။ တစ်နေ့မှာ ၂၄ နာရီ တစ်ပတ်မှာ ခုနစ် ရက်၊ တစ်နှစ်မှာ ၃၆၅ ရက်၊ အလုပ်က အချိန်ပြည့်စီးနေပြီ။ ၂၄/ ၇/ ၃၆၅ ပေါ့ဗျာ ...”

ကမ္ဘာ့ကြီးကျမ်း
ကမ္ဘာ့ကြီးပလက်မောင်း ပေါ်ထွက်လာခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ဤနေရာအရောက်တွင်၊ ခေတ္တနားပြီး ဆင်ခြင် သုံးသပ်ကြစို့လိုပါလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူ ယခုပိုင်(၁၉၉၀ အလွန် နှစ်များ၏အလယ်)မှာပင် အပြားကမ္ဘာကြီးအတွက် ပလက်မောင်းအ သစ်တစ်ခု ပေါ်ထွက်လာသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ပထမဆုံး တံတိုင်း တွေ ပြုတုသွားသည်။ ဝင်းဒိုးတွေ ပွင့်လာသည်။ စာသားတွေ ဝစ်ဂျစ် တယ် အသွင်ပြောင်းသွားသည်။ နောက်၊ အင်တာနက်ဘရိဆာယူနိုက် သွားခြင်းက ဘယ်တုန်းကနှင့်မတူတောင်၊ လူတွေတို့ ချင်ရိုးပျောက် ဆက်စပ်ပစ်လိုက်သည်။ နောက်ဆုံး အလုပ်စီးဆင်းမှုဆော့ဝဲ(လ)က အသုံးချမှုအသီးသီးကို ချင်ရိုးပျောက် ဆက်ပေးလိုက်ပြန်သည်။ ဤတွင် လူတွေမှာ အင်တာနက်နှင့်တွန်းပျံတာကိုအသုံးပြုပြီး၊ မိမိတို့၏ ဖစ် ဂျစ်တယ်စာသားများကို၊ မည်သည့်အခါကမျှနှင့် မတူတော့တောင် ကျွမ်းကျမ်းကျင့်ကျင့် ကိုင်တွယ်အသုံးချလာနိုင်ခဲ့ပါတော့သည်။

ယမင်က မရှိခဲ့ဖူးသော လူနှင့်လူချင်း ချိတ်ဆက်ပေးလိုက်သည့် အဆင့်သစ်ကို၊ ဝက်(ဘ)အခြေခံအသုံးချမှု အချင်းချင်း ချိတ်ဆက်ပေး လိုက်သည့် အလုပ်စီးဆင်းမှုပရိုဂရမ်များနှင့် ပေါင်းစပ်ပေးလိုက်ရာမှ၊ ဘက်ပေါင်းစုံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ကမ္ဘာလုံးအိုင်ပလက်မောင်း အသစ်ကြီးပေါ်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ပင်၊ ကမ္ဘာ့ကြီးဖြစ် စဉ်ကြီး၏ တန္တာတည်ခန်းဖြစ်ပါသည်။ အပြားကမ္ဘာကြီး စတင်ပေါ် လာသည်ကလေး ဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ပို၍စု စည်းပြီး အမှန်တကယ်ပြားလာဖို့ဆိုလျှင်၊ အချိန်များစွာ ယူရပါလိမ့် နှီးမည်။ ယခုအချိန်မှာ၊ ကမ္ဘာကြီးတွင် အပြောင်းအလဲကြီးတစ်ခု ဖြစ် ပေါ်နေပြီဆိုသည်ကို လူတွေ စတင်ခံစားနားလည်မိရုံမျှသာ ရှိပါသေး သည်။ နေရာအသမီးစုံမှ လူများစွာအနေနှင့်၊ မည်သည့်ကာလနှင့်မျှ မတူတောင် မိမိတို့အချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြပြီ၊ ပညာ

ရပ်မျိုးစုံကို မှုဝေသုံးစွဲနိုင်ကြပြီ ဆိုသည်ကို၊ မကြာမတင် ပို၍ပို၍ သဘောပေါက်လာကြပါလိမ့်မည်။ ရိုက်ခရိုဆော့(ဖ)မှ ခရက်မန်ပိုင်း ၏စကားနှင့်ဆိုရလျှင် 'မြိုင်ဘက်ကင်းသော အရည်အချင်းများဖြင့်၊ ပလက်မောင်းသစ်ကြီးကို တည်ဆောက်လိုက်ခြင်း' ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာကြီးကို အမှန်တကယ် အပြားခတ်နိုင်စွမ်းသည့်၊ အလွန်အရေးကြီး သည်နှင့်အမျှ ရေရှည်သဘောဆောင်သော စောက်ထွက်မှုကြီးလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤအတွက် ကေးဇူဇာင်ကြရမည်မှာ၊ ယခုဖော်ပြပြီးသော ပထမဆုံး ရိုက်ချက်သုံးခု ဖြစ်သည်။ ဤရိုက်ချက်များ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှာ၊ အချင်းချင်း ပို၍ပို၍ စကားဆိုလာနိုင်ကြသည်သာ မက၊ ပို၍ပို၍လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြပြီ ဖြစ်သည်။ IBMမှ မဟာဗျူဟာကျွမ်းကျင်သူ ကျီးကော်ဝဲက ဤသည်ကိုပင် 'အရေး အကြီးဆုံးပျိုရုံ'ဟု မှတ်တမ်းတင်သည်။ 'ကျွန်တော်တို့ ဘယ်တုန်းကနဲ့ မတူတောင် အချင်းချင်းဆက်သွယ်နိုင်ကြပြီ။ ဘယ်တုန်းကနဲ့ မှုမတူ တောင်လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါပြီ။ အလုပ်အဖွဲ့ ခွဲမလား၊ ပရောဂျက် ခွဲမလား၊ ပစ္စည်းအသစ်တစ်ခု ထုတ်လုပ်မလား၊ ဘယ်တုန်း ကမျှ၊ အခုလို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ အခွင့်မသာမဲဖူးပါဘူး'ဟု ဆိုပါ သည်။

နောက်လာမည့်ရိုက်ချက်များက၊ နောက်ထပ် ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ရေး ပုံစံသစ်များကို၊ ကိုယ်စားပြုကြပါလိမ့်မည်။ မကြာမြားနားသော နည်းမျိုးစုံဖြင့်၊ မည်သို့မည်ပုံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည်ကို၊ ကျွန်တော်တို့ ပို၍ပို၍ သိရှိနားလည် လာကြသည်နှင့်အမျှ၊ ကမ္ဘာကြီး မှာလည်း ပြားသထက်ပြားလာတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။

...

စတုတ္ထရိုက်ချက်

တံခါးမရှိ စားမရှိ စူးစမ်းရှာဖွေရေး
(OPEN-SOURCING)

သုအလိုလိုစည်းလာသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကွန်ပျူတီယား

အလန်တီဟန်မှာ 'အပါအဝင်'ဆိုသောစကားလုံးကား ပထမဆုံးကြားခဲ့ဖူးသည့် အချိန်ကို ယခုတိုင်မှတ်မိနေဆဲဖြစ်သည်။ ကောင်းတိုင်တတ်ကားတွေ၊ အင်းပီး ယန်းရပ်ရှင်တွေကြည့်ခဲ့ရသော လူငယ်လူရွယ်ဘဝက မဟုတ်။ 'ဘေ့ကွမ်'တွေ ကွက် စန်းပွင့်နေချိန်၊ ၁၉၉၀ အလွန်နှစ်များလောက်က ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က သူ့အလုပ်မှာ တိုင်ဘီအမ်တွင် စီနီယာမန်နေဂျာ၊ စတင်ပေါ်ထွက်ခါး 'အီး-ကောမတ်(၀)'တီဇနက်လုပ်ငန်းကို ကူညီကြီးကြပ်ပေးနေချိန်ဖြစ်သည်။

"ကျွန်တော်မှာ အဖွဲ့တစ်ခုရှိတယ်ဗျ။ ဝေါ်လာရှစ်သန်းလောက်ရှိတဲ့ ဘတ်ဂျက်တစ်ခုလည်းရှိတယ်"

သူက ထိုစဉ်ကလက်ကိုင် ပြန်ပြောပြသည်။

"အဲဒီတုန်းက၊ ကျွန်တော်တို့နဲ့ ထိပ်တိုက်ပြိုင်ရတာဆိုရင် မိုက်ခရိုဆော့(၁)တို့၊ နက်စကီပီ(ပ)တို့၊ အိုရာက(လ)တို့၊ ဆန်း တို့ပေါ့ဗျာ။ တကယ် 'ဝေါ်'တွေချည်းပဲ။ အီး-ကောမတ်စ်အတွက် ကြီးကြီးကြီးနဲ့ဝင်ကစားနေကြချိန် ပေါ့။ တစ်နေ့မှာ ကျွန်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးမန်နေဂျာကို၊ ဝုလို့မေးကြည့်မိတယ်ဗျ။ 'ဂျက်(ဖ)ရေ ဝီး ကောမတ်စ်(စ်)စနစ်အတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးဖြစ်စဉ်တွေကို၊ ကိုယ် နားလည်အောင် ရှင်းပြပေးပါဦးပေါ့။ ငွေမနုတ်'ဝက်(ဘ)ဆာဇာ' ဘာလဲဆိုတာ ကျွန်တော်က သိချင်တာလေ။ အဲဒီမှာ သူပြန်ပြောတဲ့စကားက တစ်ခွန်း တည်းဗျ။ 'အပါအဝင်'ကို။ ကျွန်တော်စိတ်ထဲ ချက်ချင်းပေါ်လာတာ၊ မင်းသားကြီး ဖြန့်ခွဲပေး ပေါ့ဗျာ။ 'ဘာလဲကွ အပါအဝင်တာ'မေးတော့မှ၊ သူက ရှင်းပြပါတယ်။ "အပါအဝင်တာ ဝက်(ဘ)ဆာဇာတက္ကနိုလိုဂျီအတွက်၊ ဆော့ဝဲ(လ)တွေ ရှယ်ယာ လုပ်ထားတဲ့ ပရိုဂရမ်တစ်ခုတဲ့ဗျ (share ware program)၊ (ဝါကို တီထွင် လိုက်တာက)၊ ဘွန်လီင်းပေါ်မှာစုမိကြတဲ့ 'ဂီ(ခ)'(geek)တွေတဲ့ဗျ။"ဂီ(ခ)ဆို သည့်မှာ လူပုံက ငူငူညီညီ၊ အဝတ်အစားက ပုံမကျပန်းမကျနှင့်၊ ကွန်ပျူတာ တစ်လုံးနှင့် အလုပ်ရှုပ်နေတတ်သော တိုင်တီခရေစီချာတီတီများကိုဆိုလိုသည်။

သူ့အဖြေကြားရတော့၊ ကျွန်တော် 'ငေါင်'သွားတာပေါ့ဗျာ။ 'နေပါဦး ကွ၊ မောင်ရှင် အပါအဝင်ကို ဘယ်လိုဝယ်တာလဲ'မေးတော့၊ သူက ဘယ်လိုဖြေ

တယ်မှတ်လဲ။ 'တစ်ပြားပေးစရာမလိုဘူးတဲ့ ဝက်(ဘ)ဆိုခံကနေ 'ခေါင်းလှတ်' လုပ်လိုက်ရုံပဲတဲ့။' 'ဂီ(ခ) ပြဿနာတစ်ခုခုဖြစ်ရင်ကောကွာ၊ တယ်သူက တာဝန် ယူမှာလဲ၊ ကျွန်တော် ဆက်ပေးရသေးတယ်။ သူကတော့ ခပ်အေးအေးပဲဗျ။ 'အဲဒါတော့ မသိဘူး၊ ခုထိတော့ အလုပ်ဖြစ်နေတာပဲတဲ့လေ။ ဒါ အပါအဝင်တဲ့ စကားလုံးနဲ့ ကျွန်တော် ပထမဆုံးထိတွေ့ဖူးတဲ့ အကြောင်းပါဗျာ"

အလန်တီ အပါအဝင်လမ်းမှာ မဆုံးသေးပါ။ သူ့ကြိုခဲ့ဆုံးခဲ့ရသော ဖြစ်ကြောင်းရယ်ကုန်ဝင်ကို၊ စိတ်ရှည်လက်ရှည် ဆက်ပြောပြနေသည်။

"သိတယ်မို့လား၊ မိုက်ခရိုဆော့(ဖ)တို့၊ တိုင်ဘီအမ်တို့၊ အိုရာကယ်(လ)တို့၊ နက်စကီပီ(ပ)တို့ဆိုတာ ဈေးကွက်ဝင် 'ဝက်(ဘ)ဆာဇာ'တွေထုတ်လုပ်ဖို့ အကြီး ကကျယ် ကြိုးစားနေကြတာလေ။ ခင်ဗျားသိတဲ့အတိုင်းပဲ၊ ဒါတွေအားလုံးက ဧရာမကုမ္ပဏီကြီးတွေနဲ့လား။ ခုလိုအကောင်ကြီးတွေ ငွေလုံးငွေရင်းနဲ့ကြိုးစား နေချိန်မှာ၊ ကျွန်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးမန်နေဂျာချာတီတီက အင်တာနက်ကနေ အလ ကားမတ်တင်းနဲ့ ရတယ်ဆိုတော့၊ မဟိုဠာထဲ ဘယ်နေနိုင်ပါမလဲ။ ကမ္ဘာကို ဝီ အီး အို တွေ ခေါင်းချင်းရိုက်နေတုန်း၊ ဝီ(ခ)တွေက ဦးဆောင်သွားတာကို၊ ကျွန်တော် ဝီ(ခ)တွေကို စိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ ဝီတော့ မေးရတယ်။ 'အပါအဝင်'ကို ဘယ်သူ မောင်းတာလဲ'ပေါ့. . ."

မုန်ပါသည်။ ဘယ်သူတွေ ဘယ်ဆော့ဝဲ(လ)သုံးကြပည်ဆိုသည်ကို၊ ဝီ(ခ) တွေက ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဝီ(ခ)ဆိုသည်မှာ၊ ကမ္ဘာမြေအနှံ့မှ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကွန်ပျူတာခရေစီချာတီတီတွေ ဖြစ်သည်။ ဘယ်သူ ကမှ တာဝန်ယူစုစည်းသည်မဟုတ်ဘဲ၊ အွန်လိုင်းပေါ်တွင် သူတို့ ရှောင်တခင် ဆုံဖြစ်ကြသည်။ သူတို့အစုအဝေးက၊ ကမ္ဘာကို ထက်၊ အောက်ဖွဲ့စည်းပုံလို အ ထက်မအောက်သို့ လာသည်မဟုတ်။ အောက်မှအထက်သို့ သွားမြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့တစ်တွေခေါ်လှုပ်ရှားမှုကို Open-Sourceဟုခေါ်သည်။ မည်သူမဆို လွတ် လပ်စွာ ရှာဖွေစူးစမ်းအသုံးပြုနိုင်သော၊ ဆော့ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှုဟု အဓိပ္ပာယ် ထွက်သည်။ 'တံခါးမရှိ စားမရှိ စူးစမ်းရှာဖွေရေး'ဟု အနီးစပ်ဆုံးပြန်မာမှုပြု နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ဝီ(ခ)တို့၏ဆော့ဝဲ(လ)မှာ ဈေးကွက်ဝင်(ကော်မာရှယ်)ဆော့ဝဲ(လ)တွေနှင့် မတူပါ။ ကော်မာရှယ်ဆော့ဝဲ(လ)က၊ ကော်ပီရိုက်ဂျစ်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်ထား သည်။ လူတိုင်း အသုံးပြုခွင့်မရှိ။ သတ်မှတ်တန်ဖိုးပေးမှ သုံးလို့ရသည်။ 'ပရိုဂရမ် ညွှန်ကြားချက်'(source code)ကိုလည်း ကမ္ဘာကိုမျှတက သူတို့သရဖူထက်မှ ရတာနာလို 'စောင့်ကြပ်မှု'လုပ်ထားသည်။ 'တံခါးမရှိ စားမရှိ ဆော့ဝဲ(လ)' (open-source software)က၊ ဆော့ဝဲ(လ)မျိုးစုံကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရှာဖွေ

စူးစမ်းပြီး ပေါင်းစပ်သည်။ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ၊ ကန့်သတ်ချက်တွေ သည့်ထားလျှင်လည်း၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ဖော်ထုတ်သည်။ လူတိုင်းကိုလည်း တစ်ပြားမျှ ပေးစရာမလိုဘဲ၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ်အသုံးပြုခွင့် ပေးသည်။ အသုံးပြုသူများ ကိုယ်တိုင်ကလည်း၊ မိမိတို့အတွေ့အကြုံမှရလာသော တွေ့ရှိချက်အသစ်များ မြင့် မူလဆော့ဝဲ(လ)ကို ပြန်လည်ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဦးတည်စေသောလှုပ်ရှားမှုဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်များ၊ ကွန်ပျူတာဂီ(ခ)တစ်ယောက် မဟုတ်လေရာ၊ သူတို့ တစ်တွေ၏တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းရှာဖွေရေးလှုပ်ရှားမှုကို၊ ဘယ်တုန်းကမျှ အလေးထား မလေ့လာဖူးပါ။ နောက်မှ ဝရုဓမ္မထား လေ့လာကြည့်သောအခါ သူတို့အစုအဝေးမှာ အဖွဲ့ဖွဲ့ကြောငှာလေးတစ်ခုလို ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ သူတို့အားလုံး အွန်လိုင်းပေါ်တွင်ဆုံဖြစ်ကြသည်။ အချင်းချင်း ဉာဏ်ပညာ ဖလှယ်ကြသည်။ ဉာဏ်ကစားကြသည်။ ဉာဏ်ကွန်မြူကြသည်။ ရရှိချက်များကို မည်သည့်အကျိုးအမြတ်မျှ မမျှော်ကိုးဘဲ၊ လူထုကြားချပြသည်။ တစ်ပြားတစ်ချပ်မျှ အခကြေးငွေမယူဘဲ၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ်အသုံးပြုခွင့်ပေးသည်။ တကယ့် ဓေတနာ့ဝန်ထမ်းစစ်စစ်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

သူတို့အားလုံး ဤအလုပ်ကို ပျော်ပျော်ကြီးလုပ်နေကြသည်မှာ၊ ဈေးကွက်မှမရနိုင်သောအရာကို ရနေသောကြောင့်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အခြား မဟုတ်။ 'ဝီဘီ'သက်သက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့တစ်တွေ၏ စုပေါင်းဖန်တီးချက်က မိုက်ခရိုဆော့(ဖ)လို၊ အိုင်ဘီအမ်လို 'ပကေ'ကြီးအပေါ်၊ ကမ္ဘာ့ကုန်ပြတ်ကျော် တတ်နိုင်သည့်အတွက် ရလာသောဘဝင်ကျစိတ်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်တစ်ခု ဖြစ်နိုင်သည်မှာ၊ သူတို့၏စုပေါင်းအသိဉာဏ်ကို အများက အသိအမှတ်ပြု လေးစားလိုသောကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဤသို့သောချွတ်တိများ၊ ချွတ်တိမလေးများ၏လှုပ်ရှားမှုများမှာ၊ ကော်ပီရိုက်ဥပဒေအရ အငြင်းပွားဖွယ်ရာတစ်သိတစ်တန်း ဖြစ်လာနိုင်သည့်တိုင်၊ တက္ကနိုလိုဂျီ လူထုကြားပြန့်ပွားရေးအတွက်မူ အလွန်ထိရောက်သောစွမ်းဆောင်ချက်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ စင်စစ် သူတို့လှုပ်ရှားမှုကို အပြားကမ္ဘာကြီးက မွေးထုတ်လိုက်သလို၊ သူတို့၏ စုပေါင်းချက်များမှာလည်း ကမ္ဘာကိုပြားသထက်ပြားစေသော အပြားခတ်ချက်များဖြစ်ပါသည်။

ဂီ(ခ)များ၏စုပေါင်းအားထုတ်မှု သူတို့၏ ကမ္ဘာကြီးကိုအပြားခတ်ပုံနှင့် သူတို့နှင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်လာသော အငြင်းပွားမှုများကို ရှင်းပြနိုင်ရန်၊ 'တံခါးမရှိ ဓားမရှိ လှုပ်ရှားမှု'၏ အခြေခံပုံသဏ္ဍာန်နှစ်ခုကို၊ မိုးတပ်(ခ)လုပ်ကြည့်ပါမည်။ 'ပညာစုပေါင်းလှုပ်ရှားမှု' (The intellectual common movement)နှင့် 'လွတ်

လပ်သော ဆော့ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှု'(The free software movement)တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ပညာစုပေါင်းလှုပ်ရှားမှုမှာ၊ သိပ္ပံနှင့်ပညာရှင်အသိုင်းအဝိုင်းမှ မြစ်ဖျားခံခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သူ့အလိုလိုရစည်းလာမိသော ပညာရှင်အစုအဝေးများ အနေနှင့်၊ ပုဂ္ဂလိကနတ်ဝပ်များ (နောင်-အင်တာနက်)ထက်တွင် ဆုံစည်းပြီး၊ သင်္ချာပြဿနာတစ်ခုခု သို့မဟုတ်၊ သိပ္ပံသီအိုရီတစ်ခုခုအပေါ် ဦးနှောက်မုန်တိုင်းဆင်လှေရှိသည်မှာ၊ ရှေးမဆွကပင်ဖြစ်သည်။ 'အပါချီ ဝက်(ဘ)ဆာတ'မှာ၊ ဤကဲ့သို့သောပုံသဏ္ဍာန်မျိုးမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်မိတ်ဆွေ၊ တိုင်တီစနစ်ဗီသုကာ(IT system architect) မိုက်အာဂလို ကို၊ သူတို့နှင့်မတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်ပေးကြည့်ဖူးသည်။ 'မိုက်'က ဤသို့ပြန်ဖြေပါသည်။

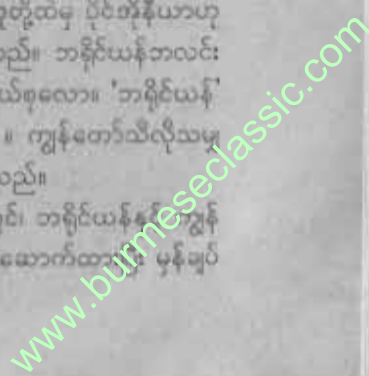
"အိုင်တီသမားဆိုတဲ့သူတွေက၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိပ်တော်ဆင် ထက်ချင်တာများ ကိုယ်တော်ကြောင်း ထက်ကြောင်းကိုလည်း အများသိစေချင်ကြတယ်"

ပထမဆုံး ဝက်(ဘ)ဆာကို စတင်တီထွင်ခဲ့သူ၊ မက်အန်ဒါဆင်က 'မိုက်'၏စကားကို ထောက်ခံသည်။

"တံခါးမရှိ ဓားမရှိ လှုပ်ရှားမှုဆိုတာ၊ ဉာဏ်ရည်တူတွေပေါင်းပြီး ရီငြူးလုပ်တဲ့သိပ္ပံပညာလို့ ဆိုရမယ်ထင်တယ်ဗျာ။ သူတို့က သိပ္ပံတွေရှိချက်သစ်တွေကို ဖော်ထုတ်ချင် ဖော်ထုတ်မယ်။ ပစ္စည်းသစ်တွေ ဝီထွင်ချင်ဟိလွင်မယ်။ ဝီအတွက် သူတို့မျှော်လင့်တဲ့ဆုလက်က ငွေကြေးမဟုတ်ဘူး။ အပေါ်စားကျော်ကြားမှုလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဝုဏ်သိက္ခာပါ။ သူတို့ရီကြီးပမ်းမှုတွေကြောင့် တိရနတ်လုပ်ငန်းမှာ အကျိုးများစရာတွေဖြစ်လာတယ်။ ကမ္ဘာ့ပညာဘဏ်တိုက်ကြီးကို မြည့်ပေးနိုင်တယ်။ အရေးအကြီးဆုံးက၊ သူတို့ရဲ့ ရီငြူးလုပ်ချင်တဲ့ အလေ့အထဗျာ။ ရှိရင်းစွဲပညာကို အမြဲပြန်စိစစ်နေတဲ့ အမြဲပြန်သံနေတဲ့သဘောပေါ့ဗျာ..."

သည်လိုနှင့်၊ ဂီ(ခ)တွေကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားလာသည်။ သူတို့နှင့် စကားစမြည် ပြောကြည့်ချင်လာသည်။ နောက်ဆုံး၊ သူတို့ထဲမှ ပိုင်အိုနီယာဟု ဆိုနိုင်သူတစ်ယောက်နှင့်၊ ကျွန်တော်တွေ့ဆုံရလိုက်ပါသည်။ ဘရိုက်ယန်ဘလင်းဒေါ့(ဖ) ဖြစ်ပါသည်။ 'အပါချီ'သည် အင်ဒီးယန်းမျိုးနွယ်စုလော။ 'ဘရိုက်ယန်'ဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်မှာ သူတို့မျိုးနွယ်စု၏အစ်ကိုကြီးလော။ ကျွန်တော်သိလိုသမျှ သိခွင့်ရတော့မည်ဖြစ်၍၊ ကျွန်တော်မှာ ပျော်နေမိသည်။

ဆန်ဖရန်စစ္စကိုလေဆိပ်အနီးရှိ သူ၏ရုံးခန်းတွင်၊ ဘရိုက်ယန်နှင့် ကျွန်တော်တို့အတူ ဆက်ဆံဖြစ်ကြပါသည်။ သူ့ရုံးခန်းမှာ သံမဏိဖရန်နှင့် ဆောက်တား မှန်ချပ်

တွေ အပြည့်ကာထားသည်။ ယခုအခါ၊ ဘရိုင်ယန်မှာ Collab Net ကုမ္ပဏီ စတင်တည်ထောင်သူနှင့် တက္ကနိုလိုဂျီအရာရှိချုပ်ဖြစ်နေပါပြီ။ သူတို့ကုမ္ပဏီ လေးက၊ တုမူကီကြီးများအတွက် ဆော့ဝဲ(လ)တွေရေးပေးသည်။ အသစ်တီ ထွင်မှုကိုဦးတည်ထားသော၊ တံခါးမရှိ ဝါးမရှိလှုပ်ရှားမှုကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် ဆောင်ရွက်ရန်ဖွဲ့စည်းထားသော၊ စတင်တည်ထောင်ခါစ ကုမ္ပဏီလေးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်က၊ သူ့ကို မေးခွန်းနှစ်ခုမေးသည်။ နှစ်ခုလုံးမှာ ငိုငို ရှမ်းရှမ်း၊ 'မင်ဗား ဘယ်နိုင်ဝံသားလဲ'ဆိုသည်နှင့်၊ 'အွန်လိုင်းဂီ(ခ)ကွန်မြူနတီကို မင်ဗား ဘယ်လိုဖွဲ့စည်းခဲ့တာလဲ' ဆိုသော၊ မေးခွန်းနှစ်ခုသာဖြစ်ပါသည်။ ဘရိုင် ယန်က၊ ပထမမေးခွန်းမှ စဖြေသည်။

"ကာလီဖိုးနီးယားတောင်ပိုင်းက အိုင်ဘီအမ်မှာ၊ ကျွန်တော့်အဖေခွဲအဖေ တွေကြပါတယ်။ ပါဆာဒင်နာမြောက်ပိုင်းက ပြို့ငယ်လေးတစ်ပြို့မှာ ကျွန်တော် လူလားမြောက်ခဲ့ပါတယ်"

ဘရိုင်ယန်က မှန်ချပ်များကိုကျော်၍ အပြင်ကိုငေးရင်း၊ သူ ငယ်ဘဝကို ပြန်လွှမ်းပြသည်။

"ကျွန်တော်နေခဲ့ရတဲ့ကျောင်းက ပညာနဲ့ပတ်သက်ရင် အပြိုင်အဆိုင် သိပ်ကြီးတာပဲ။ ကျောင်းသား မိဘတွေက Jet Propulsion ဓာတ်ခွဲခန်းမှာ အလုပ်လုပ်ကြတာ များတယ်လေ။ ကလေးဘဝကတည်းက သိပ္ပံပညာရှင် မတွေကြားမှာ ကြီးပြင်းခဲ့တာလို့ ဆိုရမှာပေါ့ဗျာ။ တစ်ချို့မှာ ဂီ(ခ)တစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ လုံလောက်တဲ့နောက်ခံကားပေါ့။ အိမ်မှာဆိုရင် ကွန်ပျူတာတွေကြားမှာပဲ ကျွန်တော်နေတယ်။ အဲဒီတုန်းက အိုင်ဘီအမ်လက်ပေဘင်း အကြီးစား ကွန်ပျူ တာကြီးတွေပေါ့ဗျာ။ ပန်(ချ)ကပ် (ကွန်ပျူတာသုံး စက်မောက်ကပ်ပြား) သုံးပြီး တွေးဝယ်စာရင်းတွေ ဘာတွေလုပ်တာပေါ့။ ကျောင်းမှာတော့ အခြေခံပရို ဂရမ်ဘာသာရပ်ကို သင်ရပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အထက်တန်းရောက်တော့ ကွန်ပျူ တာ တွမ်းနေပြီ"

"အင်တာနက်ပေါ်ခါစ၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်ရဲ့ တစ်နေ့မှာပေါ့ဗျာ။ သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်က ပရိုဂရမ်တော်ပီတစ်ခုယူလာတယ်။ အင်တာနက်က 'ခေါင်းလက်'လုပ်ပြီး၊ 'ဖလော်ပီ'နဲ့ကူးလာတာပါ။ အဲဒီပရိုဂရမ်ရဲ့နာမည်က Fractal တဲ့။ ဝိုးကူးလာတာ မဟုတ်ဘူးနော်...။ ဖရိုရတုံ ပရိုဂရမ်ပါ။ ပရိုဂရမ်မှာတစ်စုက စုပေါင်းဖန်တီးလိုက်တာတဲ့။ 'ဖရက်တယ်'(fractal)တွေ ဆိုလို့ရတဲ့ပရိုဂရမ်ပေါ့ဗျာ။ (ဖရက်တယ်ဆိုသည်မှာ ပန်းချီနှင့်သင်္ချာ ပေါင်းစပ် ဖန်တီးရသော လှပသည့်ရှုပ်ပုံများဖြစ်ပါသည်။) ပရိုဂရမ်ဖွင့်လိုက်တယ် ဆို ရင်မိ၊ ဒါကိုဖန်တီးလိုက်တဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်နဲ့သင်္ချာပညာရှင်တွေရဲ့ ဝန်းမေး(လ)

လိပ်စာတွေ တန်းစီပေါ်လာတယ်။ ပရိုဂရမ်တွေထဲမှာကိုပဲ 'ညွှန်ကြားချက်' (code) ပါပြီးသားဆိုတာ၊ ကျွန်တော်သတိပြုလိုက်မိတယ်။ တံခါးမရှိ ဝါးမရှိ စူးစမ်းရှာဖွေရေးလှုပ်ရှားမှုနဲ့၊ ပထမဆုံး စတင်ထိတွေ့ခဲ့ရတဲ့အတွေ့အကြုံ ဆိုပါ တော့ဗျာ။ ဆော့ဝဲ(လ)ရေးတဲ့အလုပ်မှာ စိတ်လှုပ်ရှားစရာတွေ အပြည့်ရှိပါလား ဆိုတာ၊ ကျွန်တော် ပထမဆုံးသတိပြုလိုက်မိတာပေါ့..."

၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ဘရိုင်ယန်တစ်ယောက်၊ အထက်တန်းတောင်ပြီး ဘာဂလေသို့ ရောက်လာသည်။ သူဝါသနာကြီးသောရူပဗေဒကို ဆက်သင် သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ စာသင်ခန်းထဲတွင်သင်ရသမျှနှင့် အင်တာနက်မှရသော စိတ်လှုပ်ရှားမှုကြား၊ အဟပ်ကွာနေသည်ကို တွေ့ရသောအခါ၊ သူ့စိတ်က မချင့် မရဲ ဖြစ်လာသည်။

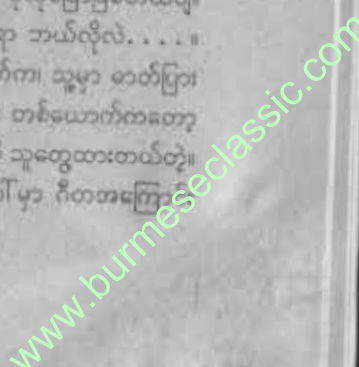
ဘရိုင်ယန်က၊ သူ၏တက္ကသိုလ်စုတ်များ အကြောင်းကို၊ ဤသို့ ပြန်ပြော ပါသည်။

"ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်ရောက်တော့၊ ကျောင်းသားတိုင်းမှာ အီးမေး(လ) လိပ်စာကိုယ်စီ ရှိနေပြီလေ။ ဒီလိပ်စာတွေကိုသုံးပြီး ကျောင်းသားတော်တော် များများနဲ့ ဆွဲကြည့်တယ်။ ဒီလိုနဲ့၊ တွန်လိုင်းပေါ်မှာ ဆွေးနွေးခိုင်းလေးတစ်ခု ဖြစ်လာတယ် ဆိုပါတော့ဗျာ။ ဂီတအကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးကြ ပါတယ်။"

၁၉၉၂ ခုနှစ်ရောက်တော့၊ ကျွန်တော်တို့ဒေသက ဂီတခိုင်းတွေအားလုံးနဲ့ ဆက်လို့ရမယ့် ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင်အင်တာနက် ဓာတ်ခွဲခန်းတစ်ခု၊ လုပ်လိုက် တယ်။ ထယ်သူမဆို ကျွန်တော်တို့ဆွေးနွေးခိုင်းထဲ ဝင်လို့ရတယ်လေ။ အဲသလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ခိုင်းက၊ တဖြည်းဖြည်း ကျယ်ပြန့်လာတာပေါ့။ ဂီတလှုပ်ရှားမှုတွေ အကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ပြောကြဆိုကြတယ်။ DJ တွေ အကြောင်းလည်း ပါတာပေါ့..."

သူပြောသော DJ ဆိုသည်မှာ၊ ခေတ်ပေါ်တေးဂီတဓာတ်ပြားများကို ရေဒီယို၊ ရုပ်သံတို့မှ စီစဉ်တင်ဆက်သူဖြစ်သည်။

"တစ်နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့သူငယ်ချင်းတစ်သိုက် ခုလိုပြောဖြစ်တယ်ဗျာ။ 'ဗဟု... ငါတို့ ကိုယ်ပိုင်ဂီတလှုပ်ရှားမှုတစ်ခုလုပ်ရင်ရော ဘယ်လိုလဲ...။ တို့လည်း DJတွေ မိတ်မယ်လေ။ အဲသလိုနဲ့ တစ်ယောက်က၊ သူ့မှာ ဓာတ်ပြား ရှိတယ်။ နောက်တစ်ယောက်က သူ့မှာအသံစနစ်ရှိတယ်။ တစ်ယောက်ကတော့ အေးအေးဆေးဆေး ဆိုလိုတီးလို့ရမယ့် ကမ်းခြေနေရာကို သူတွေထားတယ်တဲ့။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ စုပေါင်းစပ်ပေါင်းနဲ့၊ တွန်လိုင်းပေါ်မှာ ဂီတအကြောင်း ပြောကြဆိုကြတဲ့ ဆွေးနွေးခိုင်းလေးဖြစ်လာခဲ့တာပေါ့"

၁၉၉၃ ခုနှစ်လောက်အထိ အင်တာနက်မှာ စာပို့စာရင်း(mailing list) တီးမေး(လ)နှင့် FTP မျှသာဖြစ်သေးသည်။ FTP ဆိုသည်မှာ file transfer protocol၏အတိုကောက် ဖြစ်သည်။ အချက်အလက်များကို သိမ်းထားနိုင်သော 'ဖိုင်'များကို သယ်ပို့နိုင်သည့် ပရိုတိုကော့အင်္ဂါတို့ကို ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။

"အပီကာလလောက်မှာပဲ မိုဆေး(ချ)(mosaic)အကြောင်း ကျွန်တော် စကြားဖူးတာပါ"

မိုဆေး(ချ)မှာ မက်အန်ဒါဆင် တီထွင်ခဲ့သော ဝက်(ဘ)ဘရိုဆာ ဖြစ်သည်။ (ဤအကြောင်းကို ဝုတ်ယူရိုက်ချက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။)

"ဘာဝလေဆီလောက်ကျောင်းက ကွန်ပျူတာလက်(ပ)တစ်ခုမှာ ကျွန်တော် အလုပ်ရခဲ့တယ်။ ဘာရယ်မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားတာကို ထဲထဲဝင်ဝင်လေ့လာနိုင်အောင် အလုပ်ဝင်လိုက်တာပါ။ အချိန်ရတဲ့အခါတိုင်း မိုဆေး(ချ)အကြောင်း လေ့လာတယ်။ တခြား ဝက်(ဘ)တက္ကနိုလိုဂီတွေကိုလည်း သူတေသနာလုပ်ကြည့်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အွန်လိုင်းဆွေးနွေးပိုင်းလေးမှာ ဂီတသမားတွေထင် မဟုတ်တော့ဘူး။ လူသစ်တွေတိုးလာပြီ။ ပထမဆုံး မျိုးဆက် ဝက်(ဘ)ဘရိုဆာနဲ့ ဝက်(ဘ)ဆာဗာတွေ တီထွင်ခဲ့တဲ့လူတွေပေါ့ဗျာ"

'ဝက်(ဘ)ဆာဗာ'(web server)ဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာပင့်ကူအိမ်ပေါ်မှ ဝက်(ဘ)ဆိုက်တစ်ခုကို မိမိ၏အိမ်သုံး (သို့မဟုတ်) နှုံးသုံးကွန်ပျူတာတွင် လက်ခံနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးသော၊ ဆော့ဝဲ(လ)ပရိုဂရမ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ 'အမေ့ ဇန်ကွမ်'ဆိုလျှင် အပါအဝင်ဆော့ဝဲ(လ)နှင့် ၎င်း၏ဝက်(ဘ)ဆိုက်ကို 'run'သည်။ အကယ်၍ သင်၏ဝက်(ဘ)ဘရိုဆာက အမေ့ဇန်ကွမ်ကို visitလုပ်မည်ဆိုလျှင် ပထမဆုံး အပါအဝင်လှမ်းခေါ်လိမ့်မည်။ ဘရိုဆာက အပါအဝင်ကို အမေ့ဇန်ဝက်(ဘ)ပေ(ချ) တောင်းလိမ့်မည်။ အပါအဝင်က အမေ့ဇန် ဝက်(ဘ)ပေ(ချ)မှစာသားတွေကို ဘရိုဆာသို့ပို့ပေးလိမ့်မည်။ အပါအဝင်မှာ ဝက်(ဘ)ဆာဗာ အများဆုံးသုံးလေ့ရှိပါသည်။ စင်စစ် 'အင်တာနက်လိုင်းစီးသည်' ဆိုသည်မှာ သင်၏ဝက်(ဘ)ဘရိုဆာနှင့် ဝက်(ဘ)ဆာဗာအမျိုးမျိုးတို့ အပြန်အလှန် ချိတ်ဆက်အလုပ်လုပ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

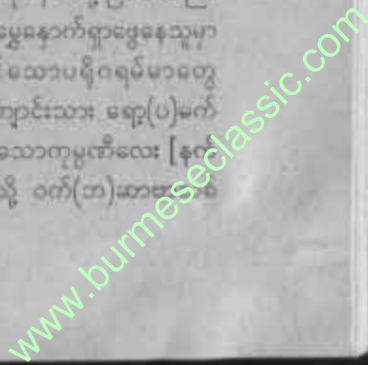
"တစ်(မ)ဘားနတ်လီနဲ့ မက်အန်ဒါဆင်တို့ရဲ့ စကားရည်လှပွဲဖိုရမ်ကို ကျွန်တော် အွန်လိုင်းပေါ်မှာကြည့်ရတာပေါ့။ ကိုယ်တိုင် ဆဲထဲဝင်ဝင်ပါရသလို တကယ်ကို စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတယ်ဗျာ။ ကျွန်တော့်အတွက် Ph.D မလိုတော့ဘူး။ တခြား ဘာဘွဲ့မှလည်း မလိုတော့ဘူး။ ဒီပညာရှင်တွေနဲ့ ကျွန်တော့် ဂီတဆရာတွေကို ကျွန်တော်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မိတယ်ဗျာ။ ကျွန်တော့်တို့ ဂီတသမားတွေလိုပဲ ဒီပညာရှင်တွေကလည်း တစ်ခုတည်းသော ဘုံရည်မုန်းချက်

အတွက် လုပ်နေပါလားဆိုတာ၊ ကျွန်တော် သတိပြုမိလိုက်တယ်။ သူတို့က ပထမဆုံးဝက်(ဘ)ဆော့ဝဲ(လ)ကို ဖွဲ့တီးနိုင်ဖို့ ကြိုးစားနေကြတာလေ။ သူတို့ ဆွေးနွေးပိုင်းထဲ ကျွန်တော်ဝင်လိုက်တယ်။ ဒီအကြောင်းကိုလည်း သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်ကို ပြောပြလိုက်တယ်။ ဒီမောင်က Wired မဂ္ဂဇင်းမှာ လုပ်နေတာ။ Wired မဂ္ဂဇင်းကလည်း ကိုယ်ပိုင်ဝက်(ဘ)ဆိုက်ဖွင့်ဖို့ စိတ်ဝင်စားနေတယ်လို့ သူငယ်ချင်းကပြောတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်းသူတို့နဲ့ဆက်ပြီး အလုပ်လက်ခံလိုက်ပါတယ်။ အလုပ်ချိန် တစ်နာရီအတွက် ၁၀ ဒေါ်လာရပါတယ်။ ကျွန်တော် သူတို့မဂ္ဂဇင်းအတွက် အီးမေး(လ)လည်းတပ်ပေးလိုက်တယ်။ ပထမဆုံး ဝက်(ဘ)ဆိုက်လည်း ဖွင့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဝက်(ဘ)ဆိုက်နာမည်က Hot Wired တဲ့။ ပထမဆုံး အွန်လိုင်းမဂ္ဂဇင်း ဆိုပါတော့ဗျာ..."

သိပ်မကြာမီမှာပင် Hot Wired က၊ တရားဝင်မှတ်ပုံတင်စနစ်တစ်ခုကို စတင်ရန်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ဤအတွက် စကားဝှက် (pass words) လိုလာသည်။ ဤကိစ္စမှာ ထိုစဉ်ကာလလောက်က အခြင်းပွားဖွယ်ရာ အလွန်များသော အယူအဆတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် အပါအဝင်မိုင်းကိုရေးခဲ့သူ အင်းဇရူးလီယိုနတ်၏မှတ်ချက်ကို ကြားမြတ်မြောဖို့လိုလိမ့်မည် ထင်သည်။

အင်ဇရူးလီယိုနတ်၏အဆိုအရ ထိုစဉ်က ဝက်(ဘ)မဟုတ်ဘဲအများစုမှာ အီလီနွိုက်တက္ကသိုလ် NCSA (National Center for Supercomputing Applications)မှ တီထွင်သော ဝက်(ဘ)ဆာဗာပရိုဂရမ်ပေါ်တွင်သာ အမှီသတ်ပြုနေကြရသည်။ မက်နေသည်မှာ NCSA ဝက်(ဘ)ဆာဗာက Hot Wired လိုချင်သောအတိုင်းအတာဖြင့်၊ စကားဝှက်ကို ဖန်တီးပေးနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ခုတော့ ကံကောင်းပါသည်။ NCSA ဆာဗာမှာ အများသုံးနယ်ပယ်မှာပင်ရှိရာ၊ ၎င်း၏ပရိုဂရမ်ညွှန်ကြားချက်(source code)ကို လူတိုင်း လွတ်လပ်စွာအသုံးပြုခွင့်ရှိနေသည်။ ဤအချက်ကိုကိုင်၍ ဘရိုက်ယန်အနေနှင့် ဟက်ကာများ၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟနန်းမျိုးကို အသုံးပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သူက ကုတ်(ပရိုဂရမ်ညွှန်ကြားချက်)အသစ်တစ်ခု ရေးလိုက်သည်။ NCSA ဆာဗာ အသုံးပြုပြီး 'အကွက်'(patch)တစ်ခုဖော်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ Hot Wired အတွက် စကားဝှက်တစ်ခုဖန်တီးဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်း ထိုဆောင်းရာသီက NCSAကုတ်တို့သုံးပြီး ပွေ့နောက်ရှာဖွေနေသူမှာ ဘရိုက်ယန်တစ်ယောက်တည်းမဟုတ်။ ကျမ်းကျင်ထောပရိုဂရမ်မာတွေ တစ်လွှားဟု ဆိုနိုင်သည်။ အီလီနွိုက်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ရော့(ပ)မက်ကူး(လ)ဆိုလျှင် ဆီလီကွန်ဆိုင်းဝမ်းမှ လူသိမများသေးသောကုမ္ပဏီလေး [နတ်စကိပ်(ပ)]အတွက် အလုပ်လုပ်နေသူဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဝက်(ဘ)ဆာဗာ

တစ်ခု တည်ဆောက်နိုင်ရန်၊ ကိုယ့်အစုနှင့်ကိုယ် ကြိုးစားကြရင်းနှင့် တံခါးမရှိ
စားမရှိ စူးစမ်းရှာဖွေရေးသဘောသို့၊ ဧရာဝတီလှည့်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဧရာဝတီ
NCSA လက်(ပ)ကိုယ်တိုင်ပင် အဖီမလိုက်နိုင် ဖြစ်လာသည်။

ဘရိုင်ယန်က သူ့အင်္ဂလိပ်ကို ဆက်ပါသည်။

"အဲဒီအုန်းက၊ ကျွန်တော် ကျောင်းမပြီးသေးဘူး။ ပညာတစ်ပိုင်းတစ်
ဆိုင်ပါတော့ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ Hot Wiredအတွက်၊ ဝက်(ဘ)ဆိုစွဲဖွင့်နိုင်ဖို့ လုပ်ရတဲ့
အလုပ်မှာက ဘာဂလေမှာထက်၊ လေ့လာသင်ယူစရာတွေ ပိုများနေတယ်ဗျ"

ဘရိုင်ယန်တို့၏ ကနဦးဆွေးနွေးပိုင်းလေးမှာ၊ အလုပ်အဖွဲ့သဘောမျိုး
ဖြစ်လာသည်။ သူတို့အားလုံး ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်တက်တက်ကြွကြွနှင့် အလုပ်ထဲ
တွင်နှစ်ထားခဲ့ကြသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင်၊ သူတို့အတွက် စိတ်စနောင့်
စနင်းဖြစ်စရာတစ်ခုလည်း ရှိနေသည်။ သူတို့အလုပ်ကို NCSAသို့ အီးမေး(လ)
ဖြင့်အကြောင်းကြားသည့်တိုင်၊ NCSA က ဘာမျှ မတုံ့ပြန်သေး။ အကယ်၍
NCSAဘက်က မတုံ့ပြန်လျှင်၊ သူတို့အနာဂတ် ဘာဖြစ်မည်နည်း။ တခြားအစု
အဖွဲ့တွေနှင့် ဆက်ကြည့်သည်။ အဖွဲ့တော်တော်များများမှာ အီးကောမတ်(စ)
အတွက် ကြိုးပမ်းနေကြသူများဖြစ်သည်။ အင်တာနက်ပေါ်တွင် အသုံးချ
ဆော့ဝဲ(လ)မျိုးစုံနှင့်၊ သူတို့ကွန်ပျူတာများကို ဆက်စပ်အသုံးပြုနိုင်အောင်
ကြိုးပမ်းနေကြသည့်လူတော်တွေ ဖြစ်သည်။ 'သူတို့၊ ဘာကြောင့် တွန့်ဆုတ်
နေမည်နည်း။'

"ဧရာဝတီတော့ ကိုယ့်အနာဂတ်ကို ကိုယ့်ဘာသာရေးဖို့ ကျွန်တော်တို့
ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်"

ထိုအချိန်ထိ ဘရိုင်ယန်တို့တစ်တွေမှာ၊ အချိန်ပြည့် ဝက်(ဘ)ဆာဗာ
တီထွင်ဖန်တီးသူများ မဟုတ်ကြသေးပါ။ ရသမျှအချိန်ကိုစုစည်းပြီး အသင့်
ဝယ်ယူသုံးနိုင်သော၊ ဝက်(ဘ)ဆာဗာထက် ပိုကောင်းသောအသစ်တစ်ခု ထွင်နိုင်ရန်၊
စိတ်ရှင်းရှင်းဖြင့် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြတော့သည်။ ဤသည်မှာ၊ နက်စကိပ်(ပ)အနေနှင့်
၎င်းတို့၏ဝက်(ဘ)ဆာဗာကို၊ ပထမဆုံးရေးကွက်မတင်မီ အစောကြီးကတည်းက
ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ပင် 'အပါချီပရောဂျက်'၏ ဇာတ်လမ်းအစလည်း ဖြစ်တော့
သည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင်၊ မူလ NCSA ပရိုဂရမ်တစ်ခုလုံးကို
အသစ်ပြန်မေးသည်။ 'အပါချီ'(Apache)ဆိုသောအမည်ဖြင့် ကော်ပိုရေးတစ်ခု
ကို တရားဝင်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

"ကျွန်တော် ဒီနာမည်ကိုယူခဲ့တာ၊ သူ့ရဲ့ဂယက်အနက်ကို ကြိုက်လို့ဗျ။
ဒီအနက်က၊ ကျွန်တော်တို့ယုံကြည်ချက်ကို ကိုယ်စားပြုနိုင်မယ်ထင်တယ်။"

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်းပဲလေ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုစားရက် နောက်ဆုံး
အချိန်ထိ အလဲမလဲခဲ့တာ၊ အပါချီမျိုးနွယ်စုတွေပိုလား။ အစောပိုင်း အင်တာနက်
အင်ဂျင်နီယာတွေ ကျားကုတ်ကျားခဲတည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ အခြေခံပေါ်မှာ၊ ကုမ္ပဏီ
ကြီးတွေလိုနဲ့ဝင်လာမှာ ကျွန်တော်မြင်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကုမ္ပဏီ
က 'အပါချီ' ဖြစ်နေတာ... "

သည်လိုနှင့်၊ ဘရိုင်ယန်နှင့်သူလူများသည် 'ဝီ'သဘောဆောင်သော
ကောက်မှအထက်သို့သွားသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအသစ်တစ်ခုကို၊ တွန်လိုင်းပေါ်တွင်
ထူထောင်မိကြပါသည်။ ဤနေရာတွင် 'ဝီ' သဘော(virtual)ဟု ဆိုရသည်မှာ၊
ဘရိုင်ယန်ကိုယ်တိုင် သူ့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေနှင့်၊ လူချင်းမတွေ့ဖူးသောကြောင့်
ဖြစ်သည်။ သူတို့တစ်တွေမှာ 'တံခါးဖွင့်စူးစမ်းရှာဖွေရေး စကားပြောခန်း' (Open
Source Chat room) ပေါ်တွင်သာ ဆုံဖြစ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့အဖွဲ့ကို
ဘယ်သူပိုင်သည်၊ ဘယ်သူက ကြီးကြပ်သည်ဆိုသည်မျိုးလည်း မရှိပါ။ ဤသို့
ဦးဆောင်ကွပ်ကဲသူ မရှိဘဲ အလုပ်ဖြစ်နေသည်ကိုပင်၊ ကျွန်တော်မှာ နားမလည်
နိုင် ဖြစ်နေရသည်။

"စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးတဲ့အဖွဲ့အစည်း မရှိဘဲ၊ ခင်ဗျားတို့ ဘယ်လို အလုပ်
လုပ်ကြတာလဲဗျ။ အဲဒါ တဆိတ်လောက်ရှင်းပြစမ်းပါဦး... "

"တတ္ကန်လိုဂိုနဲ့စီမံခန့်ခွဲတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။ ဆော့ဝဲ(လ) တီထွင်တဲ့
လုပ်ငန်းတိုင်းမှာ 'ပရိုဂရမ်ညွှန်ကြားချက်တွေ စုထားတဲ့ဘက်တစ်ခု' (a source
code repositry) ရှိတယ်ဗျ။ အဲဒါကို CVS (Concurrent Version System)နဲ့
စီမံခန့်ခွဲပါတယ်။ 'အချိန်ကိုက်ညီနိုင်တဲ့စနစ်' ဆိုပါတော့ဗျာ။ အဲဒီတော့၊
ကျွန်တော်တို့မှာ CVSဆာဗာတစ်ခုတော့ ရှိရတာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ကွန်ပျူတာ
မှာလည်း CVS ပရိုဂရမ်တစ်ခု ရှိတယ်လေ... "

"သိပ်မရှင်းဘူးဗျ။ အဲဒီ CVS နဲ့ ဘယ်လို အလုပ်လုပ်တာလဲ"

"CVSက၊ ကျွန်တော်တို့ ဆာဗာနဲ့ဆက်ပေးတယ်။ ပရိုဂရမ်ညွှန်ကြား
ချက်ကော်ပီကို ဆွဲချပေးတယ်။ အကယ်လို့၊ ကျွန်တော်ရဲ့ 'အကွက်'(patch)ဟာ
သူများနဲ့ရှယ်ယာလုပ်ဖို့လိုရင်၊ patchလို့ခေါ်တဲ့ပရိုဂရမ်ကို 'run' ရတယ်။ သူက
ကျွန်တော်ကို ဖိုင်အသစ်တစ်ခု ဖန်တီးပေးတာပေါ့။ အပြောင်းအလဲအားလုံးကို
ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ်စုထားပေးတဲ့ ဖိုင်ပေါ့ဗျာ။ အဲဒါကို patch file လို့ခေါ်တယ်။
ကျွန်တော်က၊ အဲဒီ patch fileကို အခြားတစ်ယောက်ဆီ ပို့လိုက်ရုံပဲ။ အဲဒီလူက
အဲဒါကိုသုံးပြီး၊ သူ့ရဲ့ကုတ်ကော်ပီမှာ အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေကို၊ ကြည့်လို့
ရတာပေါ့။ လိုအပ်လို့၊ ကျွန်တော် patch file ကို ပြန်ယူချင်လည်း၊ ရတာ
ပဲ။ ဒါကို၊ ဘက်ထဲမှာ မှတ်ထားလိုက်ရင် ပရိုဂရမ်ညွှန်ကြားချက်ရဲ့အစိတ်အပိုင်း

တစ်ခု ဖြစ်သွားရော။ CVS ဆာဗာကား ဘယ်သူတွေ ဘာပို့တယ်ဆိုတဲ့ 'track' တွေကို သိမ်းပေးထားတာပေါ့ဗျာ..."

ဓာတ်ပြားပေါ်မှ အင်္ဂါကြောင်းနှင့် ဆင်ဆင်ဆင်၊ ကွန်ပျူတာဒစ်ပေါ်မှ track ကိုမူ ကွန်ပတ်ကြားဖူးသည်။ အသေးစိတ်အလုပ်လုပ်ပုံကို နားမလည် သည့်တိုင်၊ ဘရိုင်ယန်ပြောပြသော တက္ကနိုလိုဂျီနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုသည်ကိုမူ ကွန်တော် 'ဆင်း' မိလိုက်သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ အလုံးစုံဘဝင်ကျသည်တော့ မဟုတ်သေး။ နောက်ထပ်မေးခွန်းတစ်ခု ထပ်ထုတ်လိုက်သည်။

"ခင်ဗျားတို့ အစအစေးအနေနဲ့ ကိုယ့်အဖွဲ့ဝင်တွေကို ယုံကြည်ဖို့ သင့် မသင့် ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်လဲ"

"အပါချီကိုခွဲတာ လူရှစ်ယောက်တည်းဗျ။ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် အပြည့်အဝယုံကြည်ကြတဲ့ လူရှစ်ယောက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ ဒီရှစ်ယောက်တည်းနဲ့ ကွန်တော်တို့ တံခါးပိတ်ထားပါဘူး။ ဘယ်သူမဆို ကွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးပွဲဖိုရမ် ထဲကို ဝင်လို့ရတယ်။ သူတို့ရဲ့ patch fileတွေ ပို့လိုက်ရုံပဲ။ ဒါကိုကြည့်ပြီး သူရည်ရွယ်ချက်ကို မှန်းလို့ရတာပဲ။ ကွန်တော်တို့အားလုံးရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဆော့ဝဲ(လ)အသစ်တစ်ခု ဟိတွင်ဖို့လေရာ။ ဒီရည်ရွယ်ချက်အတွက် အတူတူ အလုပ်လုပ်ရင်း အချင်းချင်းယုံကြည်မှု တည်ဆောက်လို့ ခုပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ လူ ရှစ်ယောက်ကနေ တစ်ယောက်ကျော်ဖြစ်လာတာပေါ့"

ပညာသို့ပင်ဆီစေး ဘရိုင်ယန်တို့၏အပါချီမှာ ဘီဇနက်အသိုင်းအဝန်းက စတင်စိတ်ဝင်စားလာရသော ပထမဆုံး တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာနေ ပရောဂျက်တစ်ခုဖြစ်သည်ကား။ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်ကြောင့်ပင် အိုင်ဘီအမ်နှင့်သူတို့တစ်တွေ ဆက်စပ်မိခြင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အပါချီက ထောင်နှင့်ချီနေသော ဝက်(ဘ)ဆိုဒ်အမျိုးမျိုးကို တစ်ခု တည်းသောဆာဗာဖြင့်၊ လက်ခံနိုင်အောင် စွမ်းဆောင်ပေးသည်။ ဤစွမ်းဆောင် ရည်ကြောင့်ပင် အပါချီမှာ 'အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှု စီစဉ်ပေးသည့်ဈေးကွက်' (Internet Service Provider Market)တွင်၊ ဩဇာကြီးလာသည်။ ဤအချိန် တွင် အိုင်ဘီအမ်မှာ Go အမည်ရှိ ရင်းကုမ္ပဏီပိုင်ဝက်(ဘ)ဆာဗာကို ဈေးကွက် တင်ကြည့်သည်။ မအောင်မြင်ပါ။ Go အနေနှင့် ဈေးကွက်၏အစိတ်အပိုင်း အနည်းငယ်မျှကိုသာ ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ အပါချီမှာ၊ ပိုကောင်းသော တက္ကနို လိုဂျီကို ကိုင်ထားနိုင်ရုံမျှမက၊ အခမဲ့သုံးစွဲရုံရသော အားသာချက်ရှိနေသည်။

ဤတွင် အိုင်ဘီအမ်က 'မခိုင်လှိုင်ပေါင်း'ဆိုသောပေါ်လစီကို လက်တွေ့ ကျကျ ကျင့်သုံးလိုက်တော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခု သည် မိမိကိုယ်ပိုင်တက္ကနိုလိုဂျီကိုစွန့်လွှတ်ပြီး ကွန်ပျူတာဂီ(ခ)များ၏ တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေးအုပ်စုများနှင့်၊ တရားဝင်ပေါင်းစည်းလာခဲ့ပါသည်။ ဤအပိုင်းကို၊ ဘရိုင်ယန်က ဆက်ပြောပြသည်။

"အဲဒီအချိန်မှာ ကွန်တော်က အပါချီရဲ့ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဖြစ်နေ တော့ အိုင်ဘီအမ်က ပထမဆုံး ကွန်တော်နဲ့ လာဆက်တယ်လေး ကွန်တော် တို့ရဲ့ ဆော့ဝဲ(လ)ပုံစံသစ်ကို သူတို့ယုံတယ်တဲ့။ တန်ဖိုးလည်း ထားတယ်တဲ့။ ဒါကြောင့်၊ သူတို့ကိုယ်ပိုင်ဆော့ဝဲ(လ)ထုတ်လုပ်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေတာကို၊ ရပ်ပစ် လိုက်တော့မယ်တဲ့။ ကွန်တော်တို့အလုပ်မှာ၊ သူတို့လည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါရစေ တဲ့...။ အဲသလို ကမ်းလှမ်းလာပါတယ်"

အပါချီကိုချည်းကပ်ရန်အတွက်၊ အိုင်ဘီအမ်အဖွဲ့ကို ထိုစဉ်က ခေါင်း ဆောင်ခဲ့သူမှာ၊ ဝှန်ဆစ်ဆန်ဖြစ်သည်။ သူကလည်း ဤသို့ နောက်ကြောင်း ဖြန်ပြသည်။

"အဲဒီအချိန်ဟာ တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာနေနဲ့ ပတ်သက်လို့ အကြီးအကျယ်စကားများနေချိန် ပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ အပါချီနဲ့စကားပြောဖို့ ကွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ ကွန်တော်တို့ အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိ ဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့ပါ တယ်။ ဒီလိုနဲ့ အမြတ်အဓိကမထားတဲ့ အပါချီဆော့ဝဲ(လ)ဖောင်ဒေးရှင်းတစ်ခု တည်ထောင်နိုင်ခဲ့တာပေါ့..."

အခြေခံသဘောတူညီချက် ရပြီးသောအခါ၊ အိုင်ဘီအမ်နေနေများနှင့် အပါချီအုပ်စုတို့ တရားဝင်ဆက်ဆံရေးတစ်ရပ်ထူထောင်နိုင်ရန်၊ ဆက်လက် ဆွေးနွေးကြရသည်။ အပါချီ၏ တံခါးဖွင့်စူးစမ်းလေ့လာရေးလုပ်ငန်းများတွင်၊ အိုင်ဘီအမ်ဘက်မှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရုံမျှမက၊ အိုင်ဘီအမ် အင်ဂျင်နီယာများပါ ပူးပေါင်းပါဝင်မည်။ ဤအတွက်၊ အပါချီ၏ အခမဲ့လွတ်လပ်စွာအသုံးပြုနိုင်ရေး 'မူ'ကို၊ မထိခိုက်စေရ။ အိုင်ဘီအမ်ဘက်မှ အပါချီ၏ရိုးရိုးဝက်(ဘ)ဆာဗာ (vanilla web server)ပေါ်တွင်၊ မိမိကိုယ်ပိုင်အသုံးချ ဆော့ဝဲ(လ)တွေ ထုတ် လုပ်သွားမည်။ ဤအတွက် အကျိုးအမြတ်ကိုမူ၊ အိုင်ဘီအမ်က ခံစားခွင့်ရှိစေ ရမည်။

စင်စစ် အိုင်ဘီအမ်အနေနှင့် အပါချီနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် သဘော တူခဲ့ခြင်းမှာ၊ ဖရိုဆော့ဝဲ(လ)များထုတ်လုပ်ရန် ရည်ရွယ်သည်မဟုတ်ပါ။ တက္ကနို လိုဂျီဖြင့်ရေးစာတွက် လိုအပ်သောအကောင်းဆုံးဦးနှောက်များ စုစည်းနိုင်ရေး တွင် တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေးပုံသဏ္ဍာန်သည်သာ အထိရောက်ဆုံးဟု

လူဆင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ အပါအဝင်အားလုံးလည်း အိုင်ဘီအမ်အပါအဝင် မည်သည့်ကုမ္ပဏီကိုမဆို၊ မိမိတို့ညွှန်ကြားချက်(ငွေ)ကို ခေါင်းလှတ် လုပ်ခွင့် ပြုသည်။ အပါအဝင်အားလုံးလည်းကောင်း၊ တောင်းဆိုချက်မှာ မိမိတို့ကုမ္ပဏီကို ဆွဲချအသုံးပြုရင်း ရလာသည့်တွေ့ရှိချက်အသစ်များကို၊ မိမိတို့နှင့်ပြန်လည် ဖလှယ်ပေးရန်သာ ဖြစ်သည်။

“အပါအဝင်အားလုံးတွင် လိုချင်တာက ငွေကြေးအကျိုးအမြတ်ပဟုတ်ဘူးဗျ။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို လိုချင်တာ။ ကျွန်တော်တို့ အိုင်ဘီအမ်အင်ဂျင်နီယာတွေ သူတို့နဲ့ လက်တွဲအလုပ်လုပ်နိုင်တာကိုပဲ သူတို့က ကျေနပ်နေတာ။”

ဆဝမ်ဆန်၏ အပါအဝင်ပတ်သက်သောကောက်ချက် ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင်၊ အိုင်ဘီအမ်က မိမိကိုယ်ပိုင် ဝက်(ဘ)ဘာဝဘစ် (Web Sphere)ဟုအမည်ပေးထားသည်။ ထုတ်လုပ်ရေး အတွက်၊ အပါအဝင်အားလုံးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်ကို ကြေညာလိုက်သည်။ အပါအဝင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကွန်မြူနတီ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအတိုင်းပင်၊ အပါအဝင် ‘ကုမ္ပဏီ’ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်အသုံးပြုခွင့်ရှိစေပြီး၊ ရရှိသော တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုများနှင့် အသစ်တွေ့ရှိချက်များကို၊ ကွန်မြူနတီတစ်ခုလုံးနှင့် ပြန်လည်ဖလှယ် ရမည် ဖြစ်သည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် အိုင်ဘီအမ်အနေနှင့် အပါအဝင်ပေါ်မှ မိမိကိုယ်ပိုင်ဝက်(ဘ)ဘာဝဘစ်ကို ထုတ်လုပ်ပြီး မူပိုင်ခွင့်ခံစားစေနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင်၊ တံခါးမရှိ ဝေးမရှိ ဇူးစမ်းလေ့လာရေးအခြေခံပေါ် မှ၊ ဈေးကွက်ဝင်ဆော့(လ)များ ထုတ်လုပ်သွားရေးဖြစ်ပါသည်။

ယခုအခါ၊ အပါအဝင်မှာ အထောင်မြင်ဆုံး တံခါးမရှိ ဝေးမရှိ ဇူးစမ်းလေ့လာ ရေးပုံထူထပ် ဖြစ်နေပေပြီ။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဝက်(ဘ)ဆိုဒ်အားလုံး၏ သုံးပုံနှစ်ပုံကို ငိုဝင်က မောင်းပေးသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိမည်သည့်နေရာမှမဆို အပါအဝင်ကို အခမဲ့ ဆွဲချအသုံးပြု(down loaded)ရသောကြောင့် ၊ ရုရှား တောင်တာဖရီကနှင့် ဝီယက်နမ်တို့လို နိုင်ငံများမှလူများသည်ပင်၊ ဝက်(ဘ)ဆိုဒ်များဖန်တီးရန် အပါအဝင် ကို အသုံးပြုလာကြသည်။ မိမိတို့ဝက်(ဘ)မကတများအတွက် စွမ်းဆောင်ရည် ပြည့်လုံသူများအနေနှင့်လည်း၊ အပါအဝင်ပေါ်တွင်ချိတ်ထားသော Web Sphereလို ဆော့(လ)မျိုးကို ဝယ်ယူနိုင်သည်။

တံခါးမရှိ ဝေးမရှိ ဇူးစမ်းလေ့လာရေးအခြေခံပေါ်တွင်၊ ဈေးကွက်ဝင် ဆော့(လ)ထုတ်လုပ်ရေးမှာ မနည်းလှသောစွန့်စားမှုများဖြင့်၊ အရင်းတည်ကြံ ရပါသည်။ ဤလမ်းကြောင်းတိုလှ်ခဲသော အိုင်ဘီအမ်အနေနှင့် အပါအဝင်၏ သာမန်ရိုးစိုးပုံစံပေါ်တွင်၊ မိမိတို့ကိုယ်ပိုင်ဈေးကွက်ဝင် ဆော့(လ)ထုတ်လုပ်ရေး ကို၊ မျက်မြည်မမြတ် နှလုံးသွင်းထားရသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ အိုင်ဘီအမ်

အတွက် စွန့်စားရကျိုးနှစ်သည်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ ဝက်(ဘ)ဘာဝဘစ် အဖက် လောကတွင် ခေါင်းဆောင်မှုအခန်းရလာသလို၊ ဝင်ငွေအမြောက်အမြားလည်း ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သည်။ သည်တော့မှ အခြားကုမ္ပဏီ တော်တော်များများမှာ အိုင်ဘီ အမ် လမ်းကြောင်းအတိုင်း လိုက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အခြားကမ္ဘာကြီးတွင်၊ ကုမ္ပဏီအများစုအတွက်၊ ရိုးရိုးသာမန်အဆင့်မျှ လောကနှင့် အနာဂတ်မရှိနိုင်တော့ပါ။ ဆော့(လ)နှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် သာမန်ရိုးစိုးအဆင့်ကိုပင်၊ တံခါးမရှိ ဝေးမရှိ ဇူးစမ်းလေ့လာရေးကွန်မြူနတီ များနှင့် လက်တွဲကြီးပေါင်းနေကြရပြီဖြစ်သည်။ စကားဥပမာအနေနှင့်ပြောရလျှင် ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် ‘ဆော့’ အမွေမှာသော ‘ခရင်’နှင့် ‘ဂင်း’တို့အပေါ်တွင် အရည်ရွှမ်း သော ‘ချယ်ရီသီး’ကို တင်ထားနိုင်သော(သို့မဟုတ်) ‘အကောင်းဆုံး သီးစုံရေခဲမုန့်’ ကို ဘယ်လိုဖန်တီးရမည်ကို သိသောသူများအတွက်သာ အနာဂတ်ရှိနိုင်တော့ မည်ဖြစ်သည်။ ဤသဘောကို Novell ဆော့(လ)ကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌ ဂျက် မက် ဓမန်က ဤသို့ပြောပြသည်။

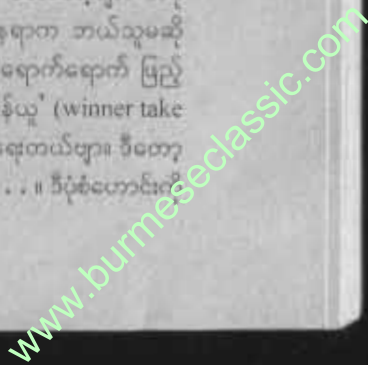
“ဈေးကွက်ဝင် ဆော့(လ)ကုမ္ပဏီတွေအနေနဲ့ ထူးထူးခြားခြား ထင်ထင် ရှားရှားဖြစ်ဖို့ဆိုရင်၊ တံခါးမရှိ ဝေးမရှိ ဇူးစမ်းလေ့လာရေးအခြေခံနဲ့ ကင်းလို့မရ တော့ဘူးဗျ။ ဒီလုပ်ငန်းမှာမှာ ဆော့(လ)လောကရဲ့ အခြေခံအဆောက်အအုံ လို့တောင် ဆိုနိုင်လိမ့်မယ်...”

စင်စစ်၊ အိုင်ဘီအမ်၏ခြေလှမ်းများ၊ ရေစီးကြောင်းအသစ်တစ်ခု စတင် လမ်းဖောက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တံခါးမရှိ ဝေးမရှိ ဇူးစမ်းလေ့လာရေး လှုပ် ရှားမှုသည်လည်း ကမ္ဘာကြီးကို ပြားသထက်ပြားစေသော နောက်ထပ်အပြားခတ် ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ ဤရိုက်ချက်၏အကျိုးဆက်များကို မြင် သလောက်မြင်နေရပြီ ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်တို့လှုပ်ရှားမှုက လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီကို ဘယ်လိုမှ လှုံ့နိုင် စရာမရှိတဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်တွေ၊ ပြည့်ပေးလိုက်တာဗျ...”

ဘရိုင်ယန်၏ မှတ်ချက်ဖြစ်သည်။ ဆက်လက်ပြီး၊ သူက သူတို့စတင်ခဲ့ သောပုံစံသစ်နှင့် ပုံစံဟောင်းတို့၏ခြားနားချက်ကို နှိုင်းယှဉ်ပြသည်။

“ဟိုတုန်းကတော့ အရာရာ စီလီကွန်အိုင်ဒီဂျစ်က စတာပေါ့ဗျာ။ အခု တော့ အိန္ဒိယဖြစ်ပြန်၊ တောင်အာဖရိကဖြစ်ပြန်၊ ဘယ်နေရာက ဘယ်သူမဆို ကျွန်တော်တို့အပါအဝင်ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်သုံးပြီး၊ ထိထိရောက်ရောက် ပြည့် ဆည်းပေးလို့ရပါပြီ။ အရင်ပုံစံဟောင်းကို ‘ပေါက်သူအကုန်ယူ’ (winner take all)လို့ ဆိုကြတယ်ဗျီးလား။ ဆော့(လ)တစ်ခု ကျွန်တော်တို့အဖက်ဖက်မှာ၊ ဒီတော့ ကျွန်တော်ပိုင်တယ်။ စံတော်ဝင် ဆော့(လ)လိုင်စင်ပုံစံပေါ့...။ ဒီပုံစံဟောင်းကို

အထိရောက်ဆုံးယှဉ်ပြိုင်နိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းကတော့ အားလုံးကို 'ပေါက်'အောင်လုပ်ပေးဖို့ပဲဗျာ..."

အရေးအတွက်အရ ပို၍ပို၍များလာသောလူများ ကုမ္ပဏီများအနေနှင့် တံခါးဖွင့်စူးစမ်းရှာဖွေတီထွင်နိုင်ရန်အတွက်၊ အသစ်ဖြစ်ထွန်းလာသော ကမ္ဘာ့ပြော ပလက်ဖောင်းကြီးကို အသုံးပြုလာကြသည်။ ဤသည်ကိုသတ်ပြားသော ဘရိုင် ယန်တို့အုပ်စုက ဤဖြစ်စဉ်ကြီးကို နေ့စဉ်တက်ထွန်းတင်နိုင်ရန် ခြေလှမ်းသစ် တစ်ခု ဖွင့်လိုက်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် Collab Net အမည်ရှိ ကုမ္ပဏီသစ် တစ်ခု တည်ထောင်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကုမ္ပဏီများ အတွင်း ဆော့ဝဲ(လ)တီထွင်မှုများကို မောင်းနှင်စေရန်အတွက်၊ တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေးကို လက်နက်ကိရိယာတစ်ခုပင်ဖြစ်၊ အသုံးပြုနိုင်စေရန် ဖြစ်သည်။ ဤသဘောကို ဘရိုင်ယန်က ယခုလိုရှင်းပြသည်။

"တကယ်တော့ ဆော့ဝဲ(လ)ဆိုတာ၊ ဘယ်တော့မှ တန်ဖိုးကျမသွားတဲ့ 'ရွှေ' လိုဟာမျိုး မဟုတ်ဘူးဗျ။ အချိန်ကြာလာတာနဲ့အမျှ နွမ်းသွားတတ်တဲ့ ရိသွားတတ်တဲ့ ဆလတ်ရွက်လိုဟာမျိုးပါ။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ငိုငြိုးသားဆော့ဝဲ(လ) တစ်ခုကို ကောင်းသထက်ကောင်းအောင် မဖန်တီးနိုင်ရင် အသစ်ပထီထွင်နိုင်ရင် ဆလတ်ရွက်လို နွမ်းသွား ရိသွားမှာပဲ...။ Collab Net ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဆော့ဝဲ(လ)အသစ်တီထွင်မှုတွေ အမြဲရှင်သန်နေစေဖို့ တံခါးဖွင့်စူးစမ်းလေ့လာ ရေးအခြေခံနဲ့ အားပြည့်ပေးဖို့ပါ။ ပြောရရင် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ဆလတ်ရွက် တွေ အမြဲရနိုင်ဖို့ပေါ့"

တံခါးပိတ်အဖွဲ့အစည်းများ(ရေးကွက်ဝင်ဆော့ဝဲ(လ)ကုမ္ပဏီများ) အ တွက်၊ တံခါးဖွင့်စူးစမ်းလေ့လာရေးနည်းနာများ အဆက်မပြတ်ဖန်တီးပေးရေး သည်ပင်၊ ဘရိုင်ယန်တို့ကုမ္ပဏီသစ်၏ ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။

"Collab Net ဟာ၊ ကမ္ဘာ့ကြီးကို အပြားခတ်နေတဲ့ အင်အားစုတွေ အတွက်၊ အဆက်မပြတ်အထောက်အပံ့ပေးနေမယ့် လက်နက်တိုက်ကြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အခန်းကဏ္ဍက မဟာဝီကမ္ဘာကြီးပေါ်မှာ ဆော့ဝဲ(လ) အခြေခံအဆောက်အအုံကြီး တည်ဆောက်ပေးနိုင်ဖို့ပါ။ ဒီလိုတည်ဆောက်နိုင်မှ သာ အိန္ဒိယ ကဖြစ်ဖြစ်၊ တရုတ်က ဖြစ်ဖြစ်၊ ကမ္ဘာ့ဘယ်နေရာက မဆို ပါရဂူ ဖြစ်ဖြစ်၊ သာမန်ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သူမဆို တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေးလှုပ်ရှားမှုကြီးထဲမှာ ပါဝင်ပြည့်ဆည်းနိုင်ကြမှာမို့လား...။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့မစံရှင်ပါပဲ..."

ဘရိုင်ယန်က သူတို့ကုမ္ပဏီသစ်၏ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်ပတ်သက်၍လည်း "ဤသို့ ဆက်ပြောပြသည်။"

"ကျွန်တော်တို့ဖွဲ့စည်းပုံက၊ သမားရိုးကျဖွဲ့စည်းပုံတွေလို အထက်က အောက်ကိုလာတာ မဟုတ်ဘူးဗျ။ ကမ္ဘာ့ဘယ်နေရာက ဘယ်သူမဆို ဘန်းတူ ရည်တူ ပါဝင်ဖြည့်ဆည်းခွင့်ရှိလို့၊ ဘေးတိုက်(အလျားလိုက်)ဖွဲ့စည်းပုံလို့ ဆိုပါ တယ်။ အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့နေရာမှာဆိုရင်၊ အောက်က အထက်ကိုလာတယ်လို့ တောင် မပြောနိုင်တယ်။ အခုဆိုရင် ဆိုက်ဘာပေယူမှာသာ မကတော့ဘူး၊ မြေကြီး ပေါ်က ကုမ္ပဏီလောကမှာတောင်၊ ဒီဖွဲ့စည်းပုံအသစ်အတိုင်း လိုက်လုပ်လာပြီ။ အထက်က အောက်ကိုလာတဲ့ပုံစံဟောင်းဟာ၊ ပြီးကျနေပါပြီ ဗျာ..."

ဆက်လက်ပြီး သူတို့ကုမ္ပဏီ၏အလုပ်လုပ်ပုံကိုလည်း ပြပမာတစ်ခုနှင့် ရှင်းပြသည်။

"ကျွန်တော်က တစ်ခုတစ်ခုကို တီထွင်လိုက်တယ် ဆိုပါတော့ဗျ။ ကျွန်တော်က အဲဒါကို နံရံပေါ် ကော်ဗြီး ခင်ဗျားဆီပေးလိုက်မယ်၊ ခင်ဗျားက ချီယွင်းချက်တွေရှာပြီး ကျွန်တော်ဆီ ပြန်ပစ်လိုက်မယ်။ ကျွန်တော်က ခင်ဗျား ထောက်ပြတဲ့ ချီယွင်းချက်တွေကိုပြင်မယ်။ ပိုကောင်းအောင် ပိုအစွမ်းထက် အောင် ကြိုးစားမယ်။ တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေးဆိုတာ ဒါပဲဗျ။ ဘယ် ဆော့ဝဲ(လ)မှ ချီယွင်းချက် မကင်းလေတော့၊ ဒီနည်းဟာ စိတ်အမှရဆုံးလို့ ကျွန်တော်တို့ ယုံတယ်..."

အိုင်တီအင်မူ ကျွေးဘားဇာတိ ဆော့ဝဲ(လ)ပညာရှင် အိုင်ဗင်းဝလာဝါ စကီးဘာဂါက မျက်မှောက်ခေတ်ကို ဤသို့ သရုပ်ဖော်ပြသည်။

'ပင်ကိုအစွမ်းအစရှိတဲ့ လူတွေ၊ ပူးပေါင်းဖြည့်ဆည်း တီထွင်နေကြတဲ့ ခေတ်သစ်တစ်ခု နေပြီဗျ'

တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေး၏ ပညာစုပေါင်းလှုပ်ရှားမှု ပုံ သဏ္ဍာန်သည်၊ အခြားသောနယ်ပယ်များသို့လည်း လျှင်မြန်စွာ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့ပါ သည်။ သို့နှင့်အမျှ၊ သက်ဆိုင်ရာနယ်ပယ်အလိုက် မီဒီအာသာစုစည်းလာကြ သော စုပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကွန်ဂြိုဟ်များ အလျှိုလျှို ပေါ်ထွက်လာကြ သည်။ ၎င်းတို့ထဲမှ ထင်ရှားသောကွန်ဂြိုဟ်တစ်ခုမှာ 'ဘလော့ဂါ'(blogger) များ၏အစုအဝေး ဖြစ်သည်။ 'ဘလော့'(blog) ဆိုသည်မှာ web logဆိုသော ဝေါဟာရမှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ကွန်ပျူတာကီးဘုတ် (သို့မဟုတ်) ဆဲ(လ)ဖုန်းကိုသုံးပြီး ဝက်(ဘ)ဆိုစ်ပေါ်တွင်စာရေးခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ဤသို့သော ပုံစံသစ်စာရေးသူများကို၊ ဘလော့ဂါဟုခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့

ကိုပင် 'အင်တာနက် ကျေနပ်လစ်များ'ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။

ဘလော့ဂ်များက အရာကိုစွဲအသီးသီးနှင့် ပတ်သက်သူများကို ကိုယ်ပိုင် ထင်မြင်ချက်များ ရေးကြသည်။ အချင်းချင်းဝေဖန်၊ ငြင်းခုံ၊ ဆွေးနွေးကြသည်များ လည်းရှိသည်။ ဤသို့ဖြင့် အင်တာနက် ဝက်(ဘ)ဆိုပေါ်မှာပင် 'တံခါးဖွင့် စူးစမ်းလေ့လာကြသော သတင်းခန်းမများ'(open-source newsroom) ပေါ်လာသည်။ ကျွန်တော့်လို သတင်းနှင့် အလုပ်လုပ်ရသူများအတွက်၊ အဆိုပါ သတင်းခန်းမများနှင့် တင်း၍မရ။ နိစ္စဓူဝ သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းရေး အတွက်၊ ဘလော့ဂ်တွေကို အားကိုးရသည်။ ဘလော့ဂ်များ၏ ရေးသားချက် များတွင် 'ဝေဖန်ရေး မယ်ဖွဲများ' ပါသလောက်ပါသည်တိုင်၊ ကိုင်စီယာသစ် များလည်း မနည်းမနော့ပါတတ်ပါ။ ထိုထက်ပိုအရေးကြီးသည်မှာ၊ ဘလော့ဂ် များသည် 'ခရာမှတ်သူ'တာဝန်(to blow the whistle) ယူတတ်သောကြောင့် လည်းဖြစ်သည်။ C.B.S News မှ သတင်းများတစ်ခုဆိုလျှင်၊ ဘလော့ဂ်များ၏ ဖွင့်ချချက်ကြောင့် အုတ်အော်သောင်းတင်းဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။

ဘလော့ဂ်များ အသုံးပြုကြသည့်ပစ္စည်းများမှာ ကွန်ပျူတာ၊ ဆဲ(လ)ဖုန်း၊ ခပ်ကွပ်တယ်ကင်မရာနှင့် ဝက်(ဘ)ဆိုပေါ်တို့ဖြစ်သည်။ များသောအားဖြင့် တစ်ဦးချင်း စူးစမ်းရှာဖွေသူတွေသာ များသည်။ သို့အတွက် သူတို့ကို 'နိုင်ငံသား ကျေနပ် လစ်'(citizen journalist)ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ သို့နှင့်တိုင် သူတို့တစ်တွေမှာ နယူးယော့တိုင်း(မ)လို၊ CBS လိုနာမည်ကြီး ပုံနှိပ်မီဒီယာများနှင့်အပြိုင် ဩဇာ ကြီးလာသည်။ သူတို့တွင် မည်သည့်အကန့်အသတ်၊ မည်သည့်အထိန်းအချပ်မျှ မရှိရာ ပရမ်းပတာနိုင်သည်များလည်း ရှိသလောက် ရှိသည်။ သို့နှင့်တိုင် ဤသို့ သောထိန်းချုပ်မှုများ မရှိသည့်အတွက်ကြောင့်ပင်၊ လွတ်လပ်ပွင့်လင်းသော သတင်းစီးဆင်းမှုတစ်ရပ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဤအချက်က၊ ကိုင်စီယာသစ်များ ပေါ်ထွက်ရေးအတွက် ရေခဲမြေခဲကောင်းတစ်ခုလိုဖြစ်နေသည်။

နောက်ထပ် ပညာစုပေါင်းလှုပ်ရှားမှုတစ်ခုမှာ 'ဝစ်ကီပီးဒီးယား'(wikipedia)ဖြစ်ပါသည်။ 'ဝစ်ကီ'(wikis)ဆိုသည်မှာ၊ ဟာရိုက်နီစကားဖြစ်၍ quick ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ဝစ်ကီဝက်(ဘ)ဆိုပေါ်တွင် မည်သည့်အသုံးပြုသူ(user) မဆို၊ ဝက်(ဘ)ပေး(ချ)တိုင်းကို မိမိပိုင်ကျွန်ပျူတာမှနေ၍ စိတ်ကြိုက်တည်းဖြတ် နိုင်သည်။ ဤနည်းဖြင့် ဝက်(ဘ)ဆိုပေါ်မှာပင် စွယ်စုံကျမ်းတစ်ခုပေါ်လာတော့ သည်။ သို့အတွက် 'ဝစ်ကီပီးဒီးယား'ဆိုသည်ကို၊ အသုံးပြုသူများကိုယ်တိုင် စုပေါင်းဖြည့်ဆည်းပြုစုကြသော အွန်လိုင်းစွယ်စုံကျမ်းဟု နားလည်နိုင်ပါသည်။ 'လူထုစွယ်စုံကျမ်း'(people's encyclopedia)ဟု ခေါ်ကြသည်များလည်းရှိသည်။

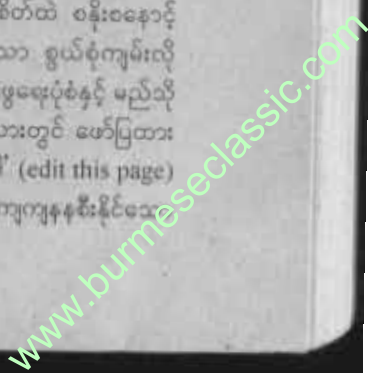
၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၅ ရက်နေ့ထုတ်၊ ယေး(လ)ဂလိုဗယ်အွန်းလိုင်းမှ

အက်ဆေးတစ်ပုဒ်တွင်၊ ဟောင်ကောင်တက္ကသိုလ်မှ ကျေနပ်လစ်ခင် လက်ထောက် ပါမောက္ခ အင်ဒရူးလင်းက၊ ဝစ်ကီပီးဒီးယားဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ဤသို့ ရှင်းပြပါ သည်။

"ဝစ်ကီပီးဒီးယားပရောဂျက်ကို စတင်ခဲ့သူမှာ Bomis.Com အမည်ရှိ စတင်ခါစ အင်တာနက်ကမ္ဘာ့တစ်ခုကို ဦးဆောင်နေသူ၊ ဂျင်ပီဝေါလစ် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝစ်ကီပီးဒီးယားမှာ၊ သူ၏ ပထမဦးဆုံးပရောဂျက် တော့ မဟုတ်။ သူ၏မူလအစီအစဉ်မှာ Ph.Dဘွဲ့ရအယ်ဒီတာများ အကူအညီနှင့် အွန်လိုင်းစွယ်စုံကျမ်းတစ်ခု ပြုစုနိုင်ဖို့ဖြစ်သည်။ ဝေါလစ် အနေနှင့်၊ သူ့စွယ်စုံကျမ်းကို အမေ့အသုံးပြုခွင့်ပြုမည် ဖြစ်သော်လည်း၊ တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ချုပ်ကိုင်ထားသည်။ နှစ်၊ နှစ်မျှကြာသောအခါ ငွေ ကြေးရော အရင်းအမြစ်ပါပြတ်သွားပြီး သူပရောဂျက် တစ်ဝက်တစ် ပျက်နှင့်ရပ်သွားသည်။ ဆောင်းပါးပေါင်း ရာအနည်းငယ်မျှသာ၊ ပြုစု နိုင်ခဲ့သည်။

သို့ဖြင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင်၊ ပြုစုပြီးဆောင်းပါးများကို ဝစ်ကီဝက်(ဘ)ဆိုပေါ်သို့ တင်လိုက်ပြီး၊ မည်သူမဆို ပါဝင်ဖြည့်စွက်တည်း ဖြတ်ကြရန် ဖိတ်ကြားလိုက်သည်။ ဤအကြံတွင်တော့၊ ဝေါလစ်၏ ပရောဂျက်မှာ တစ်ဟုန်ထိုးအောင်မြင်သွားတော့သည်။ ဝစ်ကီဝက်(ဘ) ဆိုင်ရီဖွင့်ပြီး ပထမနှစ်အတွင်းမှာပင်၊ ဆောင်းပါးပေါင်း ၂၀,၀၀၀ ပြုစု နိုင်ပြီး၊ ဘာသာပေါင်း ၀၂ မျိုးအထိ ဘာသာပြန်နိုင်ခဲ့သည်။ နောက်ထပ် နှစ်၊ နှစ်နီးပါးကြာသောအခါ၊ ဆောင်းပါးပေါင်း ၁၀၀,၀၀၀ အထိ ဖြစ်လာသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဧပြီလ ဇာရင်းအရပြောရလျှင်၊ အင်္ဂလိပ် ဘာသာနှင့်ဆောင်းပါး ၂၅၀,၀၀၀ ရှိပြီး၊ အခြားဘာသာပေါင်း ၅၀နှင့် ဆောင်းပါးပေါင်း ၆၀၀,၀၀၀ အထိ ပြုစုပြီးပြီဟု၊ သိရသည်။ Alexa.Com ၏ ဝက်(ဘ)ဆိုပေါ်အဆင့်အတန်း သတ်မှတ်ချက်အရ၊ ဝစ်ကီပီးဒီး ယားမှာ 'အရစ်တန်နစ်ကာ-ကွမ်'လို အဆင့်အလာအွန်လိုင်းစွယ်စုံကျမ်း များထက်ပင်၊ လူကြိုက်များသည်ဟု ဆိုပါသည်။"

အင်ဒရူးလင်း၏အက်ဆေးကိုဖတ်ပြီး၊ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ဝန်းဝန်းနှင့် ဖြစ်ကျန်ရစ်သည်မှာ 'ညီရ၊ နှိုင်းရ၊ အတည်ပြုရခက်သော စွယ်စုံကျမ်းလို ရည်ညွှန်းစာအုပ်မျိုးကို ဤကဲ့သို့သော တံခါးဖွင့်စူးစမ်းရှာဖွေရေးပုံစံနှင့် မည်သို့ ပြုစုနိုင်ပါမည်နည်း' ဆိုသောဝတ္ထု ဖြစ်သည်။ ဝစ်ကီပီးဒီးယားတွင် ဖော်ပြထား သော ဆောင်းပါးတိုင်းတွင် 'ဒီစာမျက်နှာကို တည်းဖြတ်ပါ' (edit this page) ဆိုသောခလုတ်တစ်ခု ပါသည်။ အင်တာနက်လှိုင်းပေါ်တွင်ကျကျနန်းနိုင်သော

မည်သူမဆို၊ အဆိုပါလူတို့ကိုနှိပ်ပြီး ဖြည့်စွက်နိုင်သည်။ ပြင်ဆင်နိုင်သည်။ တည်းဖြတ်၍ ရနိုင်သည်။ ဤမျှလွတ်လပ်လွန်းနေလျှင် ဆောင်းပါးများ၏ အနှစ်သာရ အကြောင်းအရာကို မည်သို့အတည်ပြုကြမည်နည်း။ ကျွန်တော့်သံသယကို အင်အားလင်းက ရှင်းပြပါသည်။

“ဝစ်ကိုမှာ၊ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ချင်းစီရဲ့ အရည်အသွေးကို ခြေရာခံဆန်းစစ်နိုင်တဲ့ဖန်ရှင်တွေ ခိုပါတယ်။ ဖြည့်စွက်ချက်တိုင်း၊ ပြင်ဆင်ချက်တိုင်းကို ထိန်းသိမ်းထားတယ်။ ပြီးတော့မှ အဖြေတစ်ခုပေးရမချင်း၊ အကျေအလည်ဆွေးနွေးကြပါတယ်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပဲ အဖျက်သဘောနဲ့ဝင်လာသူတွေကိုလည်း သတိကြီးကြီးနဲ့ စောင့်ကြပ်ကြည့်ပါတယ်။ ပြောရရင် အသုံးပြုသူတွေကိုယ်တိုင် ဖြည့်စွက်၊ ပြင်ဆင်၊ ပြုစုကြတဲ့ ဆိုရှယ်ဆော့ဝဲ(လ)သဘောမျိုးပါ”

“ဝါတွေအားလုံးကို၊ တက္ကနိုလိုဂျီတစ်ခုတည်းကပဲ ဆောင်ရွက်ပေးတာလား...”

“အဲသလိုတော့ ပြောလို့မရဘူးဗျ။ ဝေါလစ်ကိုယ်တိုင်က၊ တည်းဖြတ်ရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ပေါ်လစီတစ်ခု၊ ချထားတာရှိတယ်။ ‘ဘက်မလိုက်အမြင်’ (Neutral Point of View) လို့ခေါ်တယ်။ အတိုကောက် NPOV ပေါ့ဗျာ။ ဒီပေါ်လစီက ဝစ်ကိုပီးဒီးယားရဲ့ အလုပ်လမ်းညွှန်ပါပဲ။

“ဖြစ်နိုင်ရင်တော့ NPOV ရဲ့ အလုပ်လုပ်ပုံကို၊ ဒီထက် ပိုကျယ်ကျယ် သိချင်သေးတယ်ဗျာ”

“အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ထောက်ခံသူရော၊ ကန့်ကွက်သူပါ နှစ်ဖက်စလုံးက၊ လက်ခံနိုင်စရာရှိမယ့် အချက်အလက်တွေရရှိ အားပြုပါတယ်။ ဝါပေမဲ့၊ ဂလိုဘယ်လိုက်ရေးရှင်းလို အငြင်းပွားစရာတွေသိပ်များတဲ့ အကြောင်းအရာမျိုးတွေမှာတော့၊ ဒီအတိုင်း တစ်သေဝေမတိမ်း မဖြစ်နိုင်ဘူးပေါ့ဗျာ။ အဲဒီအခါမျိုးမှာဆိုရင်တော့၊ မတူတဲ့ထင်မြင်ချက်မျိုးစုံတွေ အကျယ်ပြန့်ဆုံးရနိုင်ဖို့၊ တံခါးကို ပိုကျယ်ကျယ်ဖွင့်လိုက်ပါတယ်။ ပြီးမှတော့ နှစ်ဖက်စလုံးမှာကဲ့ပါ။ နိုင်ငံပေါင်းစုံက ပညာရှင်တွေအများကြီး၊ ဝစ်ကိုဝက်(ဘ)ဆိုဒ်ထဲ ဝင်လာကြတယ်။ ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်မှုတွေလည်း ၉၀ ကျော်လောက် လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ မတူတဲ့သဘောထား ထင်မြင်ချက်တွေကိုလည်း တစ်ပြိုင်နက်ဖော်ပြပေးပါတယ်။ ပြောရရင် ဖွယ်စုံကျမ်းလိုဟာမျိုးကို၊ ခုလို တံခါးဖွင့်ပုံနဲ့ ပြုစုကြတာမျိုးဟာ မိုက်မဲသလိုမျိုး ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ တကယ်လက်တွေ့မှာတော့ တံခါးကျယ်ကျယ်ဖွင့်ရင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ်ငြင်းခုံရင်းနဲ့ပဲ၊ သူ့ဘာသာ ဆက်လက်ရှင်သန်သွားတာကို တွေ့ရပါတယ်”

ရှင်မီဝေါလစ်ကမူ၊ ဝစ်ကိုပီးဒီးယားမျှလောက်နှင့် အားမရသေး။ ‘ဝစ်

ရှင်နာရီ (Wiktionary) ပင် ပြုစုဦးမည်ဟုဆိုသည်။ တံခါးဖွင့်စူးစမ်းလေ့လာရေးပုံစံဖြင့်၊ တွန်လိုင်းပေါ်မှာပင်ဖန်တီးမည့် အဘိဓာန်နှင့် ဝေါဟာရပဒေသာကျမ်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ဆက်လက်ပြီး၊ ‘ဝစ်ကိုကွတ်’ (Wikiquote) ခေါ် အဆိုအမိန့်ကျမ်းများလည်း ပြုစုဦးမည်ဟုဆိုသည်။ သူ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ဝေါလစ်က ယခုလိုပြောပြသည်။

“လူသားရဲ့ အသိပညာတိုင်းကို၊ လူဆိုင်း ရရှိလေ့လာခွင့်ရစေချင်တယ်ဗျာ။ ဒီအတွက် ကျွန်တော်တို့ကြိုးစားကြည့်တာပါ...။”

...

‘လူသား၏ ပညာအားလုံးကို၊ လူသားတိုင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရရှိခံစားခွင့်ရှိစေရမည်’ ဆိုသော၊ ဝေါလစ်၏ကျင့်ဝတ်ဒဿနမှာ လူသားတိုင်းအတွက် နှစ်လိုဖွယ်ရာဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤသည်ကို သံသယဖြစ်စရာမရှိပါ။ သို့နှင့်တိုင်၊ ဤကျင့်ဝတ်ဒဿနကြောင့်ပင် တံခါးမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေး၏ အခြားသောမျက်နှာစာတွင်၊ အငြင်းပွားရေးများ တစ်သီတစ်တန်း ထွက်ပေါ်လာ ရသည်မှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ လူသားတိုင်းအနေနှင့် မိမိတို့၏ ‘အသိဉာဏ်ဆိုင်ရာအရင်း’ (intellectual capital) ကို အခမဲ့အသုံးပြုခွင့်ပြုရမည်ဆိုလျှင်၊ အသစ်အသစ်သော တီထွင်မှုများအတွက် မက်လုံးရှိနိုင်ပါဦးမည်လော...။ ရရှိပြီးသောတီထွင်မှု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ကို ငွေပေး၍၊ နောက်ထပ်တီထွင်မှုအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မလုပ်သင့်ပါသလော...။ ဤသို့ဆိုလျှင် တီထွင်မှုတစ်ခု၏မည်သည့်အပိုင်းကို အခမဲ့ပြန်၍၊ မည်သည့်အပိုင်းကို ဈေးကွက်တင်ကြမည်နည်း။ ယတိပြတ်အဖြေပေးဖို့ မလွယ်လှသော၊ အဆုံးအမပေးခွန်းများ ထွက်ပေါ်လာဖို့ သေချာသည်။ ဤမေးခွန်းများကို မဟာငြင်းခုံပွဲကြီးတစ်ခုဖြစ်အောင် စနက်တံခါးခွံလိုက်သည်မှာ၊ တံခါးမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေး၏ ဒုတိယလှုပ်ရှားမှုပုံသဏ္ဍာန်ဖြစ်ပါသည်။ ‘လွတ်လပ်သော ဆော့ ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှု’ (free software movement) ဖြစ်ပါ၏။ ‘တံခါးဖွင့်ပညာအဖွဲ့’ (open knowledge org.) ၏ဝက်(ဘ)ဆိုဒ်တွင် ဖန့်ဆော့ ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှု၏ မူလအစနှင့်သဘောသဘာဝကို ဤသို့ရှင်းပြသည်။

“ဖန့်ဆော့ဝဲ(လ) သို့မဟုတ် တံခါးဖွင့်ဆော့ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှုကို ၁၉၆၀နှင့် ၁၉၇၀အလွန်နှစ်များအတွင်း စတင်ဖွဲ့(စ်) ဘာဂလေ၊ အမ်ဘိုဒ်တီ စသော အမေရိကန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းကြီးများ၏ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံ ဓာတ်ခွဲခန်းများရှိ ‘ဟက်ကာယာဉ်ကျေးမှု’ (hacker culture) မှ စတင်

www.burmeseclassic.com

လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့စတင်လိုက်သူများမှာ သေးငယ်သော်လည်း နီးနီးကပ်ကပ်ဆိုက်ဆက်ထားသော ကွန်ပျူနက်တီသဘော ရစည်းနေကြ သည့်ပရိတ်ရစ်မာများ ဖြစ်သည်။ သူတို့ကွန်ပျူနက်တီအတွင်းတွင် မည် သည့် 'ပရိတ်ရစ်ညွှန်ကြားချက်'(source code)ကိုမျှ လျှို့ဝှက်ထား။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် စီးဆင်းစေသည်။ အကယ်၍ ပရိတ်ရစ်မာ တစ် ယောက်အနေနှင့် တွေ့ရှိချက်အသစ်တစ်ခုရလျှင် ကွန်ပျူနက်တီသို့ တင်ပြ ဖို့ ထာဝန်ရှိသည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်ပိုင်လျှို့ဝှက်ထားသည်မျိုးကို ကျင့်ဝတ်နှင့်မညီဟု ယူဆသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် ကွန်ပျူနက် တီအတွင်းရှိ အခြားညွှန်ကြားချက်များ၏ တွေ့ရှိချက်အသစ်များကိုလည်း ကွန်ပျူ နက်တီတစ်ခုလုံးနှင့်အတူ ခံစားခွင့်ရှိသည်။ ပြောရလျှင် တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေ၏ အမြင့်ဆုံးပုံသဏ္ဍာန်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဖရီးဆော့ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှုမှာ ဆိုခဲ့ပြီးသော 'ပညာစုပေါင်းလှုပ်ရှားမှု'နှင့် သေဆူယူတူညီသော်လည်း တစ်ထပ်တည်းကျသည်တော့မဟုတ်ပါ။ အပါအဝင် ပညာစုပေါင်းလှုပ်ရှားမှုက မိမိတို့ဆော့ဝဲ(လ)ကို အခမဲ့အသုံးပြုခွင့်ပေးသော် လည်း ယင်းပေါ်တွင်တင်ပြီး ဆင့်ပွားတည်ဆောက်ထားသော မည်သည့် ဈေးကွက်ဝင်ဆော့ဝဲ(လ)ကိုမဆို ပြဿနာမလုပ်ပါ။ အပါအဝင်ပြည့်ဆည်းမှုကို တရားဝင်ဖော်ပြရန်နှင့် ကိစ္စပြီးနိုင်သည်။ ဖရီးဆော့ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှုကမူ ဤသို့ မဟုတ်။ မိမိတို့ဆော့ဝဲ(လ)မှ ဆင့်ပွားလာသော မည်သည့်ဆော့ဝဲ(လ)ကိုမဆို မိမိတို့ကိုသို့ပင် အခမဲ့အသုံးပြုခွင့် ရှိစေရမည်ဟု ရပ်စဲသည်။ သူတို့၏ ရည်မှန်းချက်မှာ သိလောက်ကုမ္ပဏီတို့၏ ပညာလက်ဝါးကြီးအုပ်မှုကို ဆန့်ကျင်ပြီး 'လူတိုင်းအတွက်ပညာ' ရစေဖို့ဖြစ်သည်။

ဖရီးဆော့ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှု၏ လက်တွေ့ခြေလှမ်းများကို 'ဝစ်စတီပီးဒီးယား'က ဤသို့ဖော်ပြတင်ထားပါသည်။

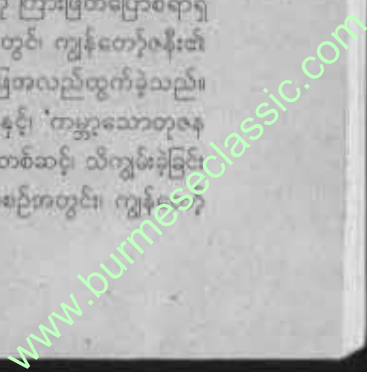
"၁၉၈၄ခုနှစ်က ဖြစ်သည်။ အင်အိုင်တီ သုတေသီတစ်ဦးဖြစ်သူ (ဟက် ကာဟောင်း တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သူ) ရစ်ချပ်စတော့မင်းက GNUခေါ် 'လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကိုင်တွယ်အသုံးပြုနိုင်သော စနစ်တစ်ခု'(a free operating system)ကို တီထွင်လိုက်သည်။ ဆက်လက်ပြီး မိမိ၏ပရိ ဝရစ်ညွှန်ကြားချက်ကို အခမဲ့ရယူပြီး ဖရီးဆော့ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှု လုပ်နိုင်ရန် GPL(GNU General Public Licence)ခေါ် ဖရီးဆော့ဝဲ(လ) ဖောင်ဒေးရှင်းတစ်ခုကိုလည်း ထူထောင်လိုက်သည်။ မိမိ၏ ပရိတ်ရစ်ညွှန်ကြား ချက်ကို အသုံးပြုသူတိုင်း အခမဲ့ကော်ပီပွားခွင့်ရှိသည်။ ပြောင်းလဲခွင့် ရှိသည်။ အဆင့်မြင့်ခွင့်ရှိသည်ဟုလည်း တရားဝင်ကြေညာလိုက်သည်။"

တစ်ခုပဲရှိသည်။ ဤသို့သော ဆင့်ပွားတီထွင်မှုအားလုံး မိမိတို့၏မူလ လိုင်စင်အောက်မှာပင် လုပ်ရမည်။ ဈေးကွက်တင်ရောင်းချခြင်း မပြုရ ဘဲ လူတိုင်း အခမဲ့အသုံးပြုခွင့်ရှိစေရမည်ဟု တန်သတ်ထားသည်။

၁၉၉၁ သို့ရောက်သောအခါ၊ ဟယ်(လ)ဆင်ကီတက္ကသိုလ်မှ လင်းနပ်တော့ဗလက်အမည်ရှိ ကျောင်းသားတစ်ဦးက၊ စတော့မင်း၏ ပဏာမခြေလှမ်းအတိုင်း လိုက်လာသည်။ သူက 'လင်းနပ်အသုံးပြုစနစ်' (Linux Operating Sytem)ကိုတီထွင်ပြီး ဆော့ဝဲ(လ)အင်ဂျင်နီယာများ နှင့်(ခ)များကို ပူးပေါင်းပါဝင်ကြရန် ဖိတ်ခေါ်လိုက်သည်။ ဤတွင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှပရိတ်ရစ်မာများ ပူးပေါင်းပါဝင်လာကြပြီး GNU/ Linux operating Systemကို ကောင်းသထက်ကောင်းအောင် တိုးချဲ့တီထွင် ကြတော့သည်။ ဤစနစ်၏လိုင်စင်အရ မည်သူမဆို မိမိတို့ကွန်ပျူတာ ညွှန်ကြားချက်ကို အခမဲ့အသုံးပြုနိုင်သည်။ တိုးချဲ့တီထွင်နိုင်သည်။ သို့သော်၊ ရရှိသော ဆင့်ပွားပရိတ်ရစ်များကိုမူ လူတိုင်းအတွက် အခမဲ့ ဖြစ်စေရမည်ဟု တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဝိုက်ခရို ဆော့ဝဲပါအဝင် ဆော့ဝဲ(လ)ကမ္ဘာတီကြီးများအတွက်၊ ဖရီးဆော့ဝဲ(လ) လှုပ်ရှားမှုမှာ အကြီးဆုံးစိန်ခေါ်ချက် ဖြစ်လာရတော့သည်။"

ဝိုက်ခရိုဆော့ဝဲ(လ)စနစ်များလိုင်စင်၊ Linux မှာလည်း ကွန်ပျူတာအသေး လေးမှ အကြီးကြီးထိ သုံးနိုင်သည်။ အသေးဆုံးရာတွင် ဓားပွဲတင်ကွန်ပျူတာ၊ ရင်ခွင်ပိုက်ကွန်ပျူတာ၊ လက်ဖဝါးအရွယ်ကွန်ပျူတာမျှသာမက လက်ပတ်နာရီ လို ကွန်ပျူတာပစ်ကျွေးလေးတွေအထိ ဖြစ်သည်။ အကြီးကြီးဆုံးရာတွင်လည်း ထုပါ-ကွန်ပျူတာမှ၊ မိန်းမရိန်လို ဧရာမကွန်ပျူတာကြီးတွေအထိ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် ဈေးပေါ့ပေါ့ပီစီကိုသာသုံးနိုင်သော တီနီယမ်ရာတီတစ်ယောက်သည် ပင်လျှင် ကော်ပိုရိတ်အမေရိကရှိ အကြီးစားဒေတာစင်တာများတွင်၊ သုံးနေ သောစနစ်များ၏ အတွင်းပိုင်းအလုပ်လုပ်ပုံကို လေ့လာနိုင်စရာရှိလာသည်။ Linuxတွင် မိမိတို့၏တက္ကနိုလိုဂျီကို ကောင်းသထက်ကောင်းအောင် ကြံဆောင် ပေးကြမည့် တီထွင်ဖန်တီးသူတွေ၊ ကမ္ဘာအနှံ့ရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံတစ်ခုကို ကြားမြတ်ပြောစရာရှိ လာသည်။ ဤစာအုပ်ရေးနေစဉ်အတွင်း တစ်နေ့လယ်တွင် ကျွန်တော့်ဇနီး၏ မိတ်ဆွေများရှိရာ ဗားနီးနီးယားကျေးလက်သို့ အပန်းဖြေအလည်ထွက်ခဲ့သည်။ [ကျွန်တော့်ဇနီးမှာ သူမိတ်ဆွေ ဘဲ(လ)ဝင်ဇနီးမောင်နှံနှင့်၊ 'ကမ္ဘာ့သောတုဇန အသင်း'(World Leanners)အမည်ရှိ ပညာရေးNGOမှတစ်ဆင့် သိကျွမ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။] ထိုမိတ်ဆွေဇနီးမောင်နှံက နေ့လယ်စာနှင့်အညှိခရီးစဉ်အတွင်း ကျွန်တော့်

စိတ်ကူးကို ပြောပြမိသည်။

“ကျွန်တော် မာလီကိုသွားမလားလို့ စဉ်းစားနေတာ”

“အလုပ်ကိစ္စလား”

“ဆိုပါတော့၊ ဟို... ကမ္ဘာ့အစွန်အဖျားနိုင်ငံလေးကနေ ကမ္ဘာကြီးဘယ်လောက်ပြားသလဲဆိုတာ သွားကြည့်ချင်လို့ပါ”

“ကောင်းတာပေါ့၊ ကျွန်မတို့သွားလေး ပီတာလည်း အဲဒီမှာရှိတယ်လေး။ သူတို့ကုမ္ပဏီက၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေကို တက္ကနိုလိုဂျီဖြစ်ဖြူဖို့၊ ကြီးစားနေတာ တဲ့...”

ကျွန်တော်အိမ်ပြန်ရောက်ပြီး သိပ်မကြာမီမှာပင်၊ မစွပ် ပင်မလာဘဲ(လ) ဝင် ထံမှ အီးမေး(လ)ရောက်လာသည်။ သူတို့သား ပီတာက၊ ကျွန်တော့်ကို တတ်နိုင်သလောက် ကူညီမည်ဆိုသည်ကို အကြောင်းကြားခြင်းဖြစ်သည်။ သူမ၏အီးမေး(လ)တွင် ပီတာအကြောင်းတွေကို ရှမ်းရှမ်းဝေဖော်ပြထားရာ၊ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ လိုချင်သော အချက်အလက်တွေ၊ တစ်ထိုင်တည်း ရလိုက်သလို ဖြစ်သွားသည်။

“ပီတာတို့ပရောဂျက်က၊ ပြိုဟ်တုကတစ်ဆင့် ဝါယာလက်(စ)နက်ဝက် ဖန်တီးဖို့တဲ့၊ မစွတာ မနီးမင်းရေ၊ ပြီးတော့ ပလတ်စတစ်ဆော်ဝါပုလင်းကနေ အင်တာနာတွေလုပ်ပြီး၊ ဝင်းစီးစခရင်နဲ့ ချိတ်မှာဆိုလားပဲ...။ သားရဲ့အပြော အရတော့၊ မာလီမှာ လူတိုင်း Linux ကိုသုံးနေကြပြီတဲ့...”

“မာလီမှာ လူတိုင်း Linux ကိုသုံးနေကြပြီ ဆိုပါလား...”

ပီတာပြောတာ နည်းနည်းတော့များသွားပြီ ထင်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ အတိသလဝတ္တိုပင်ဖြစ်စေ၊ ဤစကားမို့ကို အခြားကမ္ဘာတွင်မှ ကြားနိုင်လိမ့် မည်ထင်ပါသည်။

ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း၊ ဖနီးဆော့ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှုမှာ မိုက်ခရိုဆော့နှင့် အချို့သော ဂလိုဘယ်ဆော့ဝဲ(လ)ကုမ္ပဏီကြီးများအတွက်၊ အလွန်ပြင်းထန်သော စိန်ခေါ်ချက် ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ဤအချက်ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့ထုတ် Fortune မဂ္ဂဇင်းကြီးက ယခုလိုသတင်းပေးသည်။

“Linux မှာ ကမ္ဘာ့ဒေသအသီးသီးမှပရိုဂရမ်မာများ အွန်လိုင်းဘီလ်ဒီက သမားများကြားတွင် အထူးရေပန်းစားနေပြီဖြစ်ပါသည်။ ပြောရလျှင်၊ ဆော့ ဝဲ(လ)တော်လှန်ရေးမှာ Linuxကိုကျော်၍ပင်သွားခဲ့ပြီဟု ဆိုနိုင်လောက်ပါသည်။

ယခုအခါ၊ တံခါးမရှိ မားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေးပုံသဏ္ဍာန်နှင့် ထွက်ပေါ်လာ သော ဆော့ဝဲ(လ)များ၊ အမြောက်အမြားရှိနေပြီဖြစ်သည်။ Source Forge ဝက်(ဘ)ဆိုဒ်အလိုအရ ယခုလောလောဆယ် အခမဲ့အသုံးပြုနေဆဲပရိုဂရမ် ပေါင်း ၈၆,၀၀၀ မျှရှိနေပြီဟုသိရသည်။ အကယ်၍ အသုံးပြုသူတစ်ယောက် အနေနှင့် မိုက်ခရိုဆော့စသောကုမ္ပဏီကြီးများသို့၊ ဝန်ဆောင်ခ မပေးလိုလျှင်၊ အခြားပြောင်းလဲအသုံးပြုနိုင်သော၊ အရည်အသွေးမြင့် ဖနီးဆော့ဝဲ(လ)များ အနံ့အပြားရှိနေပြီဆိုသည့်သဘော ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့်ပင် ဝိုဂဲ(လ) တီးထရိုက်၊ အမေရိကန်စသောကုမ္ပဏီများအနေနှင့်၊ အင်(လ)ထုတ် ဆာဗာ တစ်စိတ်အပိုင်းများနှင့် Linux Operating Systemကို ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပြီး မိမိတို့၏တက္ကနိုလိုဂျီအသုံးစရိတ်ကို သိသိသာသာလျှော့ချလာနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါ သည်...။

ဤနေရာတွင် ပေးသင့်မေးထိုက်သည်မှာ၊ ‘အခကြေးငွေအတွက် မ ဟုတ်ဘဲ၊ ဘာကြောင့် ဆော့ဝဲ(လ)အသစ်များ တီထွင်ရေးသားလာကြပါသနည်း’ ဆိုသောပုစ္ဆာ ဖြစ်သည်။ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအနေနှင့် ပြောနိုင်သည်မှာ၊ ဘယ်လိုမှ လျှော့တွက်လို့မရသော သိပ္ပံနည်းကျစမ်းသပ်ခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ နောက်ထပ် ဖြစ်နိုင်သည်မှာ၊ မိုက်ခရိုဆော့လို ဈေးကွက်တစ်ခုလုံးလွှမ်းမိုးထားနိုင်သော ကုမ္ပဏီများကို မကျေနပ်သောကြောင့်လည်း၊ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ထက်၊ ဤသို့သော တံခါးဖွင့်ဆော့ဝဲ(လ)အဖိုးအစားမှာ ပို၍ သစ်လွင်ရုံမျှမက၊ ဝိုင်းရပ်အန္တရာယ် ပို၍ ခုခံနိုင်သောကြောင့်လည်း၊ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ တံခါးဖွင့် ဆော့ဝဲ(လ)များမှာ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းပရိုဂရမ်မာများ၏ စဉ်ဆက်မပြတ် အဆင့် မြှင့်တင်ထွင်နေမှုကြောင့်၊ ဝိုင်းရပ်စိတ်ဝင်ဖို့မလွယ်ဟုဆိုသည်။ နောက်ထပ် ဖြစ်နိုင် ရရာအကြောင်းများလည်း ရှိပါသေးသည်။ မိုက်ခရိုဆော့၏ဈေးကွက်ဝေစုကို အားနည်းစေလိုသော အခြားကုမ္ပဏီများက၊ Linux နှင့်အခြား ဖနီးဆော့ဝဲ(လ) များတွင် ပါဝင်ကူညီလုပ်ကိုင်ရန်၊ အင်ဂျင်နီယာများကို လခပေးစေခိုင်းကြသည် ဟု သိရသည်။ သို့အတွက်၊ ဖနီးဆော့ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှု၏နောက်ကွယ်မှ အ ကြောင်းရင်းများကို ဆန်းစစ်လိုက်လျှင်၊ ကိုယ်ကျွမ်းမဝသောစူးစမ်းလိုစိတ် သက် သက်ကြောင့်ဟု ပြောလို့မရနိုင်ပါ။ အကြောင်းရင်းပြောကြားစွာက စုပေါင်း ပုံဖော်လိုက်သောလှုပ်ရှားမှုဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

ယခုချိန်အထိ၊ မိုက်ခရိုဆော့ကိုစိန်ခေါ်နေသော ဖနီးဆော့ဝဲ(လ)များထဲ တွင်၊ Linux မှာ နာမည်အကြီးဆုံးဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင် Linuxကို အကြီး အကျယ်အသုံးပြုနေသူများမှာ၊ ကုမ္ပဏီကြီးများ၏ဝေတာဝန်တာများသာ ဖြစ် သည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း မဟုတ်ပါ။ ဤကွက်လပ်ကို ဖြည့်ရန်အတွက်၊

www.burmeseclassic.com

ပိုလီလာမောင်အေးရှင်းအမည်ရှိ အမြတ်နှင့်မဆိုင်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက ၂၀၀၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် Firefox ဖရီးဝက်(ဘ)ဘရိုဆာတစ်ခုကို တီထွင် ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ နယူးယော့တိုင်း(မ) တက္ကသိုလ်တက္ကသိုလ်မှ ရန်ဒဲ(လ)စထ ရော့(စ)၏အဆိုအရ Firefox မှာ အလွန်မြန်စွာမက၊ မိုက်ခရိုဆော့နှင့် တင် တယ်(လ)တီပီ(စ်)ပလိဝါတို့တွင် မတွေ့ရသလောက်သော အစီအစဉ်များ ပါသည်ဟုဆိုရသည်။

နောက်တစ်လလောက်အကြာတွင် အလွယ်တကူတပ်ဆင်အသုံးပြုနိုင် သော Firefox 1.0 ထွက်လာပါသည်။ ၎င်းကိုဆွဲချအသုံးပြု(down load)သူ ပေါင်း ၁၀ သန်းခန့်အထိရှိရာ တကယ့်စံချိန်သစ်ဖြစ်သည်။ Firefox ကို ခွဲလမ်း သူများက နယူးယော့တိုင်း(မ)တွင် ကြော်ငြာတစ်ခုပင်ထည့်ခဲ့သေးသည်။ အဆိုပါကြော်ငြာက 'Firefox ကိုသုံးပြီး နောက်ဖေးရုံးခန်းအမှောင်ရိပ်မှ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်မိသားစုဆီ ရွှေ့ကြစို့' ဟုဆော်ပြလိုက်သည်။ Firefox ၏ အဓိကအားသာချက်မှာ ဝိုင်းရပ်အန္တရ်ဂယ်နည်းခြင်းနှင့် ချောင်းကြည့်ခိုးကြည့်ခိုး မလွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို ပိုလီလာမောင်အေးရှင်းဥက္ကဋ္ဌ မစ်ချဲတေကာ က 'သဘာဝ ခုခံစနစ်'ဟု ဆိုသည်။ Firefox ထွက်ပေါ်လာသည်နှင့် တိုင်ဆုံး တွင်ရှိသော အင်တယ်(လ)၏ဈေးကွက်ဝေစုမှာ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အကျ ဆက် ရောက်ရတော့သည်။ One Stat. Com ကုမ္ပဏီ၏ နိုဝင်ဘာလ နောက်ဆုံး ပတ် ဆာဗေးအရ အင်တယ်(လ)ဈေးကွက်ဝေစုမှာ ၅ ရာခိုင်နှုန်းကျသွားသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ယခုလောလောဆယ် Firefox ၏ဈေးကွက်ဝေစုမှာ ၅ ရာခိုင်နှုန်း မျှသာ ရှိသေးသော်လည်း ဆက်လက်တိုးပွားလာဦးမည်ပုံရှိသည်။

မိုက်ခရိုဆော့အရာရှိများအနေနှင့် ဖရီးဆော့ဝဲ(လ)လှုပ်ရှားမှု၏ ကောင်း ပြတ်မှုနှင့် အလားအလာကောင်းများကို ပုံကြည့်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ သူတို့တွင် လည်း သူတို့အကြောင်းနှင့်သူတို့ ခြေစရာဆိုင်ရာများ ရှိပါလိမ့်မည်။ တံခါးဖွင့် စူးစမ်းလေ့လာရေး ကွန်ပျူနာတီများနှင့် ကာလတစ်ခုကြာမျှ ပြောဆိုဆွေးနွေးပြီး သောအခါ ကျွန်တော်မှာ မိုက်ခရိုဆော့၏အသံကိုလည်း ကြားချင်လာပြန်သည်။ သူတို့တစ်တွေကြား အငြင်းပွားမှုများမှာ အပြားကမ္ဘာကြီးအပေါ်တွင် တစ်စုံ တစ်ရာသက်ရောက်မှု ရှိလိမ့်မည်ဟု ယူဆသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

မိုက်ခရိုဆော့၏ ပထမဆုံးထောက်ကွက်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ 'အကယ်၍ လူတိုင်းလူတိုင်း မိမိသက်ဆိုင်ရာအလုပ်မှ မည်သည့်အကျိုးအမြတ်မှ မရတော့

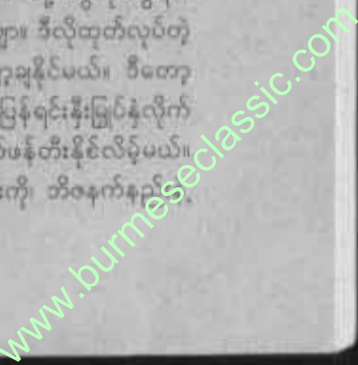
လျှင်၊ အသစ်တီထွင်မှုကို ရှေ့ဆက်တွန်းတင်နိုင်ရန်၊ မည်သည့်အရာက တွန်း အားပေးမည်နည်း။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး တွန်လှိုင်းပေါ်တက်၍ ပြည်သူ လူထုအတွက် ပြည်သူလူထုကိုယ်တိုင်က ဆော့ဝဲ(လ)တွေရေးကြမည်ဆိုသည်မှာ နားထောင်လို့သာ ကောင်းသည်။ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဤမျှ မလွယ်။ တီထွင်ဖန်တီးသူများအနေနှင့် အမတ်မြန်ချီလိုက်မည်ဆိုလျှင် သူတို့ အတွက် နောက်ထပ် ဆက်လက်တီထွင်ချင်ရောမက်လုံး၊ ခန်းခြောက်သွားပေ လိမ့်မည်။ ရှေ့ဆက်တီထွင်မှုများအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် သုတေသနရန်ပုံငွေအတွက် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံစရာ ငွေကြေးအခက်အခဲ ရှိလာနိုင် စရာ ရှိသည်။ စင်စစ်၊ မိုက်ခရိုဆော့အနေနှင့် ရှေးကွက်တွင်အောင်မြင်မှုရနေ သော ပီစီစနစ်ကို တီထွင်နိုင်ခဲ့သည်မှာ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်သုတေသနပိုင်းတွင် ဒေါ်လာ ဘီလီယံနှင့်ချီ၍ မြှုပ်နှံနိုင်ခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့်ပင် အသုံးဆိုင်ဆော့ဝဲ(လ)တစ်ခုကို ဒေါ်လာ ၁၀၀ မျှနှင့် မောင်းချနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

မိုက်ခရိုဆော့ တက္ကသိုလ်တက္ကသိုလ်အရာရှိချုပ် ခရက်(ချ)မန်ဒိုင်းက သူတို့ ကုမ္ပဏီ၏လုပ်ငန်းသဘာဝကို ဤသို့ရှင်းပြပါသည်။

"တံခါးဖွင့်ဆော့ဝဲ(လ) လှုပ်ရှားမှုမှာ စိတ်ဝင်စားစရာတွေ အများကြီး ရှိတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ခံပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခြေခံကျကျပြောရရင် ဈေးကွက်ဝင် ဆော့ဝဲ(လ)ထုတ်လုပ်ရေးကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ယုံတယ်။ ဆော့ဝဲ(လ) လုပ်ငန်းမှာ ဘီဇနက်သဘော မလုပ်ရဘူးဆိုတာမျိုးကို လက်မခံနိုင်ပါဘူး။ ပြောရရင် တီထွင်ဖန်တီးမှုဖြစ်စဉ်ဆိုတာ မင်္ဂလာစက်ဝန်းဈေး ပထမဆုံး အသစ် တစ်ခု တီထွင်လိုက်မယ်။ အဲဒီအတွက် အကျိုးအမြတ်ရမယ်။ ဒီအကျိုးအမြတ် ကိုအသုံးချပြီး နောက်ထပ် တီထွင်မှုအသစ်တွေအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ်။ ကျွန် တော်တို့အနေနဲ့ ဆော့ဝဲ(လ)လုပ်ငန်းကို ဘီဇနက်သဘော မဟုတ်ဘဲ၊ အပျော် သဘောလုပ်နေရင် ဒီမင်္ဂလာစက်ဝန်းလည်ပတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး..."

မန်ဒိုင်းက သူတို့အလုပ်ကို တောဝေပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှုလည်း ဆက်လက် ရှင်းပြသည်။

"တကယ်တော့ ဆော့ဝဲ(လ)ဘီဇနက်မှာ 'အရွယ်အစားတောဝေစေ' (economics of scale)သဘောတွေ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ငွေလုံးငွေရင်း တစ်ခုသုံးပြီး ဆော့ဝဲ(လ)တွေအများကြီး ထုတ်လုပ်မယ်ဘျား။ ဒီလိုထုတ်လုပ်တဲ့ အတွက် တစ်ခုချင်းကုန်ကျစရိတ်ကို သိသိသာသာလျော့ချနိုင်မယ်။ ဒီတော့ ဈေးကွက်မှာ အမြတ်အစွန်းများများရမယ်။ ဒီအမြတ်ကို မြန်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုက် တော့ နောက်ထပ်တီထွင်မှုအသစ်တွေ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖန်တီးနိုင်လိမ့်မယ်။ ဒါဟာ စောစောက ကျွန်တော်ပြောခဲ့တဲ့ မင်္ဂလာစက်ဝန်းကို ဘီဇနက်နည်းနဲ့

လည်ပတ်စေတာပဲ။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ထုတ်လုပ်လိုက်တဲ့ ဆော့ဝဲ(လ) တွေကို အခမဲ့ အသုံးပြုခွင့်ပေးရမယ်ဆိုရင်၊ စက်ဝန်းကိုဆက်မလည်နိုင်တောင် ရုပ်ပစ်ခိုင်းတာနဲ့ အတူတူပဲ။ တစ်နည်းပြောရရင်၊ ကျွန်တော်တို့ ဘီဇနက်လုပ်ငန်း က အရွယ်အစား ဘောဂဗေဒပညာရှိကို၊ ဆွဲထုတ်လိုက်တာပဲ..."

ဘီး(လ)က ကိုယ်တိုင်ကလည်း သူ၏ တရုတ်ပြည်အတွေ့အကြုံနှင့် ဆက်စပ်ပြီး ဤသို့ရှင်းပြသည်။

"ကျွန်တော်တို့ တရုတ်ပြည်ရောက်သွားတော့ သူတို့က ဆော့ဝဲ(လ) ကုမ္ပဏီတွေ စတင်ဖွဲ့စည်းဖက်မက်နေကြတဲ့အချိန်ပေါ့။ ကျွန်တော်၊ သူတို့ကို အခုလိုအကြံပေးခဲ့တယ်။ 'တီထွင်ဖန်တီးမှုကို တွန်းတင်ဆောင်ရွက်ပေးရင်၊ ခင်ဗျား တို့မှာ အရင်းရှင်စနစ်လိုလိမ့်မယ်လို့၊ 'စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်ကို ငြင်းပယ်တာ ဟာ အရင်းရှင်စနစ်မဟုတ်ဘူးလို့၊ 'စီးပွားရေးမှာ ရုပ်ဝတ္ထုမက်လုံးကို အလေး မထားရင်၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးရဲ့တူမူချက် (တစ်နည်း) အရင်းရှင်စနစ်လမ်းကြောင်းကို ဆန့်ကျင်ရာရောက်လိမ့်လို့၊ ကျွန်တော်ပြောတာကို၊ တရုတ်တွေက သဘော ပေါက်တယ်"

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ အပြားကမ္ဘာကြီးထဲသို့ စတင်ဝင်ရောက်လာသည် နှင့်၊ အင်တာနက်ဝက်(ဘ)ဆိုသဖြင့် တွဲဖက်အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဂလိုဘယ်အလုပ် အင်အားစုတစ်ခု စုစည်းစပြုလာနိုင်သည်။ ဤအခြေအနေအထားတွင် အသစ် တီထွင်မှုတစ်ခုကို၊ အလွယ်တကူကော်ပီပွားနိုင်သည်။ ပိုကောင်းအောင် လုပ် နိုင်သည်။ ဘာမျှပြဿနာ မရှိ။ ပြဿနာမှာ မူလဖန်တီးသူအတွက်၊ အကျိုး အမြတ်ဖန်တီးပေးနိုင်၊ မပေးနိုင်ဆိုသောကိစ္စတွင်သာ ရှိသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ် သက်ပြီး မန်ဒိုင်းက၊ စဉ်းစားစရာမေးခွန်းတွေ တစ်သိတစ်တန်းထုတ်ပြသည်။

"အကျိုးအမြတ်မရှိရင်၊ တီထွင်မှုတစ်ခုရဲ့တန်ဖိုးကို ဘာနဲ့ထိန်းမှာလဲ။ ကုမ္ပဏီတွေအနေနဲ့ရော၊ တီထွင်မှုက ဖန်တီးလိုက်တဲ့တန်ဖိုးကို အသုံးပြုခွင့်မရ ရင်၊ နောက်ထပ်တီထွင်မှုတွေအတွက် ဘယ်လိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြမှာလဲ။ တီထွင်မှု ခန်းခြောက်သွားရင် ဆော့ဝဲလီထုတ်လုပ်ရေးရဲ့အနာဂတ်၊ ဘာဖြစ်သွားမလဲ"

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေမှာ၊ အပြားကမ္ဘာ၏သမိုင်းဦးကာလတွင်သာ ရှိနေ ဆဲဖြစ်ရာ၊ မန်ဒိုင်း၏မေးခွန်းများကိုအဖြေပေးဖို့ စောလိမ့်ဦးမည်ထင်ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ၂၁ ရာစုအတွင်း တစ်ချိန်မဟုတ် တစ်ချိန်တွင်၊ အသေအချာအဖြေ ထုတ်ကြရမည်မေးခွန်းများကား အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်တစ်ခု စဉ်းစားဖို့ ရှိသည်မှာ၊ ဖီးဆော့ဝဲ(လ)အနေနှင့် ဈေးကွက်ဝင်ဆော့ဝဲ(လ)ထက်ပင် ကုန်ကျ စရိတ်များသလို ဖြစ်နေမည်လား၊ ဆန်းစစ်ကြဖို့ဖြစ်သည်။ ဧင်စစ် Linuxကို လက်တွေ့ အသုံးပြုနိုင်သူများမှာ လက်တစ်ဆုပ်စာကုမ္ပဏီကြီးများသာ ဖြစ်သည်။

ကျွန်ကုမ္ပဏီအများစု အသုံးပြုနိုင်ဖို့ဆိုလျှင်၊ လက်တွေ့ပြင်ဆင်စရိတ်များ အမှန်ပင် လိုပါလိမ့်မည်။ မိုက်ခရိုဆော့ကမူ 'ဆေးကွက်လေးမညှိစီမံချက်' ဟုဝေဖန်သည်။

မိုက်ခရိုဆော့ကတင်လာသော ဒုတိယထောက်ကြွက်မှာ၊ ပညာပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့်ဆိုင်ပါသည်။ တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးဝမ်းလေ့လာရေး တွင်ကျယ် လာသော အပြားကမ္ဘာကြီးတွင်၊ တီထွင်မှုတစ်ခု၏ မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းကို၊ မည်သူက ပိုင်ဆိုင်မည်နည်းဆိုသောပြဿနာ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါတီထွင်မှု၏ မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းပေါ်တွင် ဆင့်ပွားတည်ဆောက်၍၊ ဈေးကွက်တင်နိုင် မည်နည်းဆိုသည်ကိုလည်း၊ ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ဖို့ရှိလာသည်။ မှန်းဆထားသည် ထက်၊ ပို၍ရှုပ်ထွေးလာနိုင်သော ပြဿနာအထွေထွေကို၊ မည်သူက စီမံခန့်ခွဲ ဆုံးဖြတ်မည်နည်း ဆိုသည်မှာလည်း၊ မေးသင့်မေးထိုက်သောပစ္စည်း ဖြစ်ပါသည်။

"ဒီနေရာမှာ၊ ပြဿနာကို ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာ လူတွေအားလုံးရဲ့ သဘောထားနဲ့ ချဉ်းကပ်ကြည့်ဖို့လိုမယ် ထင်တယ်။ ထားပါပေတော့ဗျာ၊ ဆော့ဝဲ(လ) ဝါမှမဟုတ် တခြားတီထွင်မှုတစ်ခုခုကို၊ အခမဲ့အသုံးပြုခွင့်ပြုလိုက်ပြီဆိုပါကော့...။ ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့သဘောထားဟာ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်နိုင်ပါ့ မလား..."

မန်ဒိုင်း၏မေးခွန်းမှာ၊ ကျွန်တော်အတွက်စဉ်းစားစရာ အမေပွားစွာဖန်တီး ပေးလိုက်သလိုရှိသည်။ ကျွန်တော်မှာ နယူးယော့တိုင်း(မ)ဝတ္ထုဗားရှင်းအတွက် ဆောင်းပါးတွေရေးပေးသူဖြစ်သည်။ ဤအတွက်၊ သူတို့က စာမူခပေးသည်။ ဤသည်ပင်၊ ကျွန်တော်၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ် ဖြစ်သည်။ သို့နှင့် တိုင်၊ တွန်လီငါးသတင်းစာအားလုံး အခမဲ့ဖတ်ရှုခွင့်ရှိသင့်သည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်လျှင်၊ ဝေါ့စထီဂျာနယ် တွန်လီငါးဗားရှင်းအတွက် ငွေပေးလိုလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ လက်တွေ့တွင်မူ၊ ကျွန်တော် ပါဝင်ရေးသားနေသော နယူးယော့ တိုင်း(မ)ကို တွန်လီငါးပေါ်မှာပင် ဖတ်မြင်နေခဲ့သည်မှာ ၂ နှစ်မျှရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သမီးလေး အရွယ်ရောက်လာမည့် နောင်တစ်ချိန် အပြားကမ္ဘာခေတ် တွင် သမီးတို့မျိုးဆက်လူငယ်များက ဝတ္ထုဗားရှင်းသတင်းစာကို ငွေပေး၍ဝယ်လို ချင်မှ ဝယ်လိုပါကော့မည်။ ကျွန်တော်စာအုပ်အသစ်ရော အဟောင်းတွေကိုပါ ကမ္ဘာလုံးသို့ဖြန့်ချိပေးနေသော အမေလန်ကို၊ ကျွန်တော်ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ သို့ သော်၊ ကျွန်တော် အခုရေးနေသောစာအုပ်ကို အမေလန်က၊ တွန်လီငါးပေါ် ဖန်တီး တင်လိုက်လျှင်မူ၊ ကျွန်တော်သဘောထား ပြောင်းသွားဖို့များပါသည်။

ဤကဲ့သို့သောပြဿနာဓာတ်လမ်းတွေကို မန်ဒိုင်းက ဆက်ပြောပြပါသည်။ "နာမည်ကြီး အမေရိကန်မော်တော်ကား ကုမ္ပဏီတစ်ခုပေါ့ဗျာ၊ တရုတ် မော်တော်ကားကုမ္ပဏီတစ်ခု၊ က 'ဝစ်ဂျစ်တယ်တက္ကနိုလိုဂျီ' သုံးပြီး၊ သူတို့ က

လုပ်လိုက်တဲ့ မော်တော်ကားတွေကို၊ စေ့စေ့စပ်စပ်လေ့လာကြတယ်။ ပြီးတော့မှ အစိတ်အပိုင်းပျိုးစုံခဲ၊ ဒီရိုင်းပုံစံတွေကို၊ အချိန်ကိုအတွင်း ပုံတူကူးထုတ်လုပ် ကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ R&D တစ်ပြားမျှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံစရာမလိုဘဲ၊ ဂျီအမ်ကားပုံတူကို တရုတ်တွေ လုပ်လာနိုင်ကြတာပေါ့။ ဒီကိစ္စကို အမေရိကန်ကုမ္ပဏီကသိတာ၊ တာမျှ မကြာသေးဘူး။ အပြားကမ္ဘာမှာ ဒီလိုကိစ္စပျိုးတွေရှိမှာ သေချာတယ်။ ခင်ဗျား ဘယ်လိုဖြေရှင်းမလဲ...”

ကျွန်တော်ဘယ်လိုမှ ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ သေချာသည့် အချက်ကိုပြောရလျှင်၊ တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေးမှာ ကမ္ဘာကို အပြား ခတ်လိုက်သောရိုက်ချက်တစ်ခု အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာပေါ်မှ သန်းပေါင်း များစွာသောလူထုအတွက်၊ ကတ္တန်လိုဂျီ လွတ်လပ်စွာသုံးစွဲခွင့်ရလေရာ၊ မြေညီ ကွင်းမြစ်အောင်ညီလိုက်သလို ဖြစ်သွားသည်။ နောက်တစ်ချက်မှာ၊ တံခါးဖွင့် စူးစမ်းလေ့လာရေး နက်ဝပ်များ၏ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်ဆိုင်သည်။ ၎င်းတို့က၊ ကုမ္ပဏီ များ၏အစဉ်အလာ ထက်၊ အောက်ဖွဲ့စည်းပုံကိုဖြည့်ပြီး၊ အလျားလိုက်ဆက်ဆံရေး ပုံသဏ္ဍာန်ပြောင်းလိုက်သည်။ ဤနှစ်ချက်ကြောင့်သာ အပြားခတ်ရိုက်ချက်ဟု ကျွန်တော် ကောက်ချက်ဆွဲလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်၏ ကောင်းကျိုးဆိုး ပြစ်ကိုမျှ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ယတိပြတ် ဘာမျှမပြောနိုင်ပါ။ စောင့်ကြည့်လေ့လာ ရဦးမည့်သဘော ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၀ ရက်နေ့ထုတ် အီကောနောမစ် မဂ္ဂဇင်းကြီးကပင်၊ 'တံခါးမရှိ ဓားမရှိ စူးစမ်းလေ့လာရေး ပုံသဏ္ဍာန်သည်ပင်၊ အရင်းလွန်ခေတ် ထုတ်လုပ်ရေးပုံသဏ္ဍာန် ဖြစ်မည်လော'ဟု ကြိုတင်မှန်းဆထားသည်။ ကျွန်တော့် သဘောပြောရလျှင်၊ အဆိုပါမှန်းဆချက် မှန်ကန်နိုင်ရန် အထောက်အထားပြပို့ လိုပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍၊ မှန်းဆချက်မှန်ခဲ့လျှင် မြစ်တန်ရာပြဿနာများ အတွက်၊ ကမ္ဘာလုံး၌ စီမံခန့်ခွဲမှုပုံသဏ္ဍာန်တစ်ခုလည်း လိုလိမ့်မည်ထင်ပါ သည်။

ပစ္စပရိုက်ချက်

အပြင်ထွက် ရင်းမြစ်ရှာခြင်း

OUTSOURCING

-Y2K

၁၉၇၇ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်၊ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရခဲ့ပြီးသည်မှစ၍ အိန္ဒိယ သည် အတက်အတုလောကခံများနှင့်၊ ဆက်တိုက်ဆိုသလိုရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ၂၀ရာစုနောက်ပိုင်းသမိုင်းတွင်ပင် န်အကောင်းဆုံးတိုင်းပြည် တစ်ပြည် အဖြစ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် မှတ်ယူနိုင်စရာကားရှိပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် နည်း...။

မကြာသေးခင်အချိန်လောက်ထိ တက်လောကတွင်၊ အိန္ဒိယကို 'ဒုတိယ ဝယ်သူ' (the second buyer) အဖြစ် လူသိများခဲ့သည်။ ပထမပိုင်ရှင်များ ဧဝဝါလီခံလိုက်ရသောအခါ၊ ၎င်းတို့ပိုင်အက်ဆက်များကို လျှော့စေ့နှင့် ထုတ် ရောင်းလိုက်ရရာမှ ဟိုတယ်များ၊ ဝေါက်ကွင်းများ၊ ကုန်တိုက်ကြီးများကို 'ဈေး ပေါင်ကျိုး'နှင့်ဝယ်သူများကို၊ 'ဒုတိယဝယ်သူ'ဟုခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအဓိပ္ပာယ် အရဆိုလျှင်၊ ဘီစီနက်လောကမှမည်သူမဆို ဒုတိယဝယ်သူ ဖြစ်လိုကြပါလိမ့် မည်။ သို့သော်၊ လူတိုင်းဖြစ်နိုင်ကြသည်။ ဖြစ်ခွင့်ရှိသည်မဟုတ်။ မိမိကိုယ်ခံအား နှင့် အခွင့်အခံကောင်းတို့ ကြုံကြိုက်တိုက်ဆိုင်မှသာ၊ ရတနာပုံဆိုင်နိုင်စရာ ရှိသည်။ ဤအတွက် သာဓကပြဖို့လိုမည်ဆိုလျှင်၊ အိန္ဒိယမှာ အကောင်းဆုံး ဥပမာဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ တိုင်တီတော်လှန်ရေးအချိန်ရလာသည်နှင့်အမျှ အဆုံးမဲ့ အပြန်ကျယ်လာသော ဝစ်ဂျစ်တယ်စကြဝဠာကြီးတွင်၊ အဆုံးမဲ့ချမ်းသာကြွယ် ဝမှုကို မန်တီးနိုင်လိမ့်မည်အထင်နှင့်၊ 'မိုက်ဘာ၊ အော့(ပ)တစ်၊ ကေဘယ် ကုမ္ပဏီ'အားလုံးလောက်မှာ၊ အလွန်အကျွံရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါ ကုမ္ပဏီကြီးများဖြန့်ခင်းထားသော ကေဘယ်လင်းများ၏ ပထမဝယ်သူများမှာ အမေရိကန် ရှယ်ယာပိုင်ရှင်များဖြစ်ပါသည်။ ဂျီကွမ်ပူဖေါင်း ဖတ်ခနဲပေါက် သွားသောအခါတွင်ပင်၊ သူတို့ကိုင်ထားသောစတော့များမှာ တာမျှ အဖိုးမတန် တော့သလို၊ သို့မဟုတ် အကြီးအကျယ်တန်ဖိုးကျသွားသလို ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဤအခြေအနေတွင် အိန္ဒိယက ဒုတိယဝယ်သူများအဖြစ် ဝင်လာခြင်းဖြစ်သော ဤသည်ပင်၊ အိန္ဒိယအတွက် ဇာတာစနိုးလတ်တက်စရာ အားအိမ်

ကောင်း ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ (အိန္ဒိယလောက် ရှေ့တန်း မရောက်သည့်တိုင်၊ တရုတ်၊ အရှေ့အာရှနှင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံဟောင်းမှ နိုင်ငံများအတွက်လည်း အခွင့်အခါကောင်းပင်ဖြစ်သည်။) ဤသို့ကြီးကြပ်လာသော အခွင့်အခါကောင်းကို ကျကျနနအသုံးချလိုက်နိုင်သည်မှာ၊ အိန္ဒိယ၏ကျန်းမာသန်စွမ်းသော ကိုယ်ခံအားကြောင့်ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ စင်စစ်၊ ဤကိုယ်ခံအားမှာလည်း ခေတ်သစ် အိန္ဒိယ၏သမိုင်းအမွေဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ပြောရလျှင်၊ အိန္ဒိယမှာ ကုန်ပစ္စည်းတစ်မျိုးမျိုးကို အကောင်းဆုံးစွာထုတ်လုပ်နိုင်လောက်အောင် သဘာဝသယံဇာတ အားကောင်းလှသည် မဟုတ်ပါ။ သို့အတွက် အိန္ဒိယအားရတနာဆက်ဆက်မှာ၊ ပီပီတို့လူထု၏ဦးနှောက်ပါဝါကိုသာ ပညာရေးဖြင့်နှိုးဆွလှူထောင်ပေးခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် အိန္ဒိယ အထက်တန်းလွှာ၏ အစိတ်အပိုင်းအများစုမှာ ခေတ်မီသိပ္ပံပညာ၊ အင်ဂျင်နီယာပညာနှင့် ဆေးပညာတို့ကို ကမ္ဘာ့အဆင့်မီသင်ယူခွင့်ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယ၏ပထမဆုံးဝန်ကြီးချုပ် ဣဝါလတာနေရှက 'အိန္ဒိယနည်းပညာတက္ကသိုလ်' (IIT) ပေါင်း ၇ ခုကို စတင်ထူထောင်ခဲ့သည်။ ဆက်တိုက်ဆိုသလိုပင်၊ 'အိန္ဒိယ စီမံခန့်ခွဲမှုတက္ကသိုလ်' (IIM)ပေါင်း ၆ ခုလည်း ပေါ်ထွက်လာသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် ယင်းတက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်ကြီးများနှင့်အပြိုင် ဩဇာကြီးသောပုဂ္ဂလိကကောလိပ်များ၊ တက္ကသိုလ်များလည်း ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်မှစ၍ ထောင်ပေါင်းများစွာသောအိန္ဒိယလူငယ်များမှာ အဆိုပါတက္ကသိုလ်ကြီးများတွင် ပညာသင်ခွင့်ရရန် အပြိုင်ကြိုးစားလာခဲ့ကြသည်။ ဤသည်၏အကျိုးဆက်အနေနှင့် သန်းတစ်ထောင်ကျော် အိန္ဒိယလူထုကြားတွင် 'ပညာဗဟိုပြု မရစ်တိုက်ရေစီ' (knowledge meritocracy) အလေ့အထတို့ ဖြစ်တည်လာခဲ့သည်။ (အရည်အချင်းအလျှောက် မြှောက်စားသည့် စနစ်မျိုးကို မရစ်တိုက်ရေစီဟုဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။) အိန္ဒိယပြည်ကြီးမှာလည်း စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားသော အင်ဂျင်နီယာများ၊ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံပညာရှင်များ၊ ဆော့ဝဲ(လ)ပညာရှင်များကို အဆက်မပြတ်မွေးထုတ်ပေးနေသော အိုင်တီစက်ရုံကြီးတစ်ခုလို ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ အဆင့်မြင့်ပညာရေးပိုင်းတွင် အားကောင်းမောင်းသန်လှသည့် တိုင်း၊ အိန္ဒိယ၏နိုင်ငံရေးစနစ်မှာမူ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ခရီးဆက်နိုင်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ ဤအခြေအနေကို ဘူးလေးရာစုံဆင့်စေခဲ့သည်မှာ၊ ဝန်ကြီးချုပ်နေမှု၏ ဆိုဗီယက်လိုလားသော ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ သို့ဖြင့် ၁၉၉၀ အလွန်နှစ်များလောက်ထိ၊ အိန္ဒိယမှာ မိမိမွေးထုတ်လိုက်သော အဆင့်မြင့်ပညာတတ်များကိုပင်၊ အလုပ်အကိုင်ရှာမပေးနိုင်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဤ

အခြေအနေတွင် အိန္ဒိယ၏ဦးနှောက်ပါဝါကို၊ ဒုတိယဝယ်သူအဖြစ်ပေါ်ထွက်လာသူမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဖြစ်လာခဲ့သည်။ အိန္ဒိယ အဆင့်မြင့်ပညာတတ်များအနေနှင့် မိမိ၏အစွမ်းအင်ကိုပြသခွင့်ရလိုလျှင် ထွက်တော်မူ နန်းကွာရတော့မလိုရှိနေချိန်တွင် အမေရိကက၊ သူတို့ကို တံခါးဖွင့်ကြိုဆိုလိုက်သည်။ ဤသို့ဖြင့်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်လောက်မှစတင်ရေတွက်လျှင်၊ အမေရိကရောက် အိန္ဒိယဘွဲ့ရပညာတတ်များ၏ အရေအတွက်မှာ ၂၅,၀၀၀ ကျော်မျှထိ ရှိလာသည်။ သူတို့တစ်တွေမှာ အမေရိက၏ပညာရေးတိုက်ကို ပါဝင်ဖြည့်ဆည်းသူများ ဖြစ်လာရာ၊ အိန္ဒိယအတွက် အလွန်နစ်နာသော 'ဦးနှောက်ယိုစီးမှု' (brain drain)ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ကမ္ဘာကြီးပြားလာချိန် ရောက်သော အခါတွင်မူ တစ်ခါက ဦးနှောက်ယိုစီးမှုသည်ပင်၊ 'ဦးနှောက်အကျိုးအမြတ်' (brain gain)ဖြစ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဤအတွက် အမှတ်ပေးကျေးဇူးတင်ကြရမည်မှာ၊ အိန္ဒိယ ပညာရေးစနစ်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

အိန္ဒိယ ပညာရေးစနစ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၆ရက်နေ့ထုတ် ဝေါ့စထရိုဂျာနယ်က၊ ဤသို့မှတ်ချက်ပြုဖူးသည်။

"အိုင်း၊ အိုင်း၊ တီမှာ ထူးချွန်ထက်မြက်သူများ၏နယ်မြေ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်မှာ အိန္ဒိယပညာရေးစနစ်၏ဖန်တီးမှုဟု ဆိုနိုင်သည်။ သူတို့စနစ်က ဝေသမံတို့၏အဆင့်နှင့်ညီအောင် ပညာရေးချိန်ကို ဆွဲမချ။ ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ ပညာရေးချိန်လို့ရောက်အောင် ဝေသမံများကိုဆွဲတင်ယူသည်။ ဤသည်ပင်၊ အိန္ဒိယပညာရေးစနစ်၏ အားကောင်းချက်ဖြစ်ပါသည်။"

Sun Microsystemကို ပူးတွဲတည်ထောင်သူ၊ အိုင်အိုင်တီကျောင်းသားဟောင်း ဗင်းနော့ဒိုစလာ ကလည်း သူပညာသင်ကြားခဲ့ရာ ကျောင်းတော်ကြီးကို၊ ပြန်လွှမ်းပြသည်။

"ကျွန်တော်တို့အိုင်အိုင်တီကို ဝင်ခွင့်ရဖို့၊ အယ်သုမှ လာဘ်ပေးလို့ မရဘူးဘူး။ အယ်သုမဆို အိုင်အိုင်တီကိုတက်ချင်ရင်၊ ဝင်ခွင့်စာပေးပွဲကို အောင်အောင်မြေပဲ...။ စာမေးပွဲကလည်း တကယ်ခက်တာ။ ကျွန်တော်တို့အထင်ပြောရရင်၊ ဟားဗတ်တို့ အမ်အိုင်တီ (မက်ဆာချူးဆက်နည်းပညာတက္ကသိုလ်)တို့ ထက်တောင်၊ ခက်သေးတယ်။ ပြီးတော့၊ သဘောကျစရာတစ်ခုက တက္ကသိုလ်သင်ပြီးညွှန်းတမ်းကို၊ ဘုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းက တာမှဝင်မခွင့်တာဘဲ။ တက္ကသိုလ်ကလည်း အစွက်ဖက်မခံဘူး...။ တက္ကသိုလ်ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်က ကျောင်းသားတွေအတွက် အကောင်းဆုံးပညာရေးကိုပေးနိုင်ဖို့ပဲ...။ ကျွန်တော် ဒေလီအိုင်အိုင်တီက ဘွဲ့ရတော့၊ ဘွဲ့လွန်ဆက်တက်ဖို့ ကာနယ်ကီမီလန်ကိုရောက်လာ

တယ်။ အိုင်အိုင်တီက၊ ကျွန်တော့်ကို ကျကျနနပညာသင်ပေးလိုက်တော့ ကျွန်တော့်အတွက်၊ ဒီမှာ ဘာအခက်ခဲမှ မရှိသလောက်ပဲ... 'အေးအေး' ပေါ့ဗျာ...

နက်စ်ကိပ်(ပ) လူထုကြားရောက်လာချိန်၊ ၁၉၉၆ တစ်ဝိုက်သို့ရောက်သောအခါ ပညာဆက်သင်ရန်၊ သို့မဟုတ် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးထဲ ဝင်ပါနိုင်ရန် နိုဝလာ တို့လို အမိမြေမှခွာစရာမလိုတော့ပါ။ ဤသဘောကို အမေရိကန်ဗွေး ဖိန့်နီယလူမျိုးတစ်ယောက်က ရှင်းပြသည်။ သူ့အမည်မှာ ၁၉၁၁ခုနှစ်၊ ဝေါ့စထရီယု လူငယ်တီဇနက်သမားတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ့မိဘနှစ်ပါးမှာ အိုင်အိုင်တီ ထွက်တွေဖြစ်ပြီး အမေရိကသို့လာရောက် အခြေချနေထိုင်သူများဖြစ်သည်။

"ကျွန်တော့်မိဘများ လက်ထက်ကဆိုရင်တော့ တစ်ပျိုးပေါ့ဗျာ။ အိန္ဒိယ မှာက၊ ဘာအရင်းအမြစ်မှမရှိသလို ဘာအခြေခံအဆောက်အအုံမှ မရှိဘူးလေ။ အိန္ဒိယကတ္တသိုလ်တွေက၊ အရည်အချင်းပြည့် ပညာတတ်တွေအများကြီး များ ထုတ်နိုင်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ သူတို့အများစုဟာ ကုန်လောင်ရှက် ဟင်းသီးဟင်းရွက် တွေလို၊ ဆွေးမြည့်ရိက္ခန်တာများတယ်။ ကျွန်တော့်မိဘတွေလို ကံကောင်း သောတံလို့ လမ်းပွင့်သွားတဲ့သူက အနည်းစုလောက်ပါ။ ခုတော့ ဖိုက်ဘာ အော့(ပ)တစ်ကေဘယ်(လ)လှိုင်းတွေက၊ သမုဒ္ဒရာအစင်းစင်းကိုကျော်ပြီး ကမ္ဘာ ပတ်နေပြီလေ။ လူတိုင်းကံကောင်းလာပြီလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ အရင်တုန်းကလို ပညာဆက်သင်ဖို့ ယေး(လ)ကိုလာစရာမလိုတော့ဘူး။ အလုပ်လုပ်ဖို့ ဂိုးမင်း ဆာ(ချ)ကို၊ လာစရာမလိုတော့ဘူး။ အမိမြေကိုကျော်နိုင်စရာ မလိုတော့ဘူးဗျာ။ ဂလိုဘယ်လိုက်လေးရှင်းဖြစ်စဉ်ကြီးကို အိန္ဒိယကနေ 'ပလပ်ထိုး' လို့ ရနေပါပြီ..."

အိန္ဒိယ၏ဥက္ကဋ္ဌအားနှင့် အမေရိက၏ အဆင့်မြင့်နည်းပညာကို ပေါင်း ကူးပေးနိုင်မည့် ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ကေဘယ်လှိုင်းများ ဖြန့်ဝေပေးအတွက်မှ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံတစ်ခုမျှသာဖြစ်သော အိန္ဒိယအနေနှင့် တတ်နိုင်သည့်တော့ မဟုတ်ပါ။ ဤအတွက် တာဝန်ယူရင်းနှီး မြှုပ်နှံခဲ့ကြသူများမှာ အမေရိကန် ရယ်ယာရှင်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ ပို၍တိတိကျကျဆိုရလျှင် သူတို့၏အလွန် အကျွမ်းကျင်မှုပြုပုံမှာ ပြောရပါလိမ့်မည်။ အလွန်အကျွမ်းကျင်မှုမှာ ဘီလီ နက်အကျိုးစီးပွားဘက်မှကြည့်လျှင် ပြောစရာများရှိသော်လည်း ပညာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက်မှ အပွန်ပင်အကျိုးများစေပါသည်။ တစ်ခေတ်တစ်ခါက မီးရထားလမ်း များပေါ် အလွန်အကျွမ်းကျင်မှုပြုပုံများမှာ အမေရိကန်ဗွေးအရတစ်ခုလုံး အကြီး အကျယ်စနစ်ပွင့်ခဲ့ဖူးသည်။ သို့သော် ဤစနစ်ပွင့်မှုမှာ နိုင်ငံတစ်ခု၏နယ်နိမိတ်ကို မကျော်နိုင်ဘဲ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတစ်ခုတည်းကိုသာ အကျိုးပြုနိုင်ခဲ့သည်။ ယခု အင်ဂျင်တယ်မီးရထားလမ်းများ (ဖိုက်ဘာအော့ပတစ်ကေဘယ်လှိုင်းများ)က

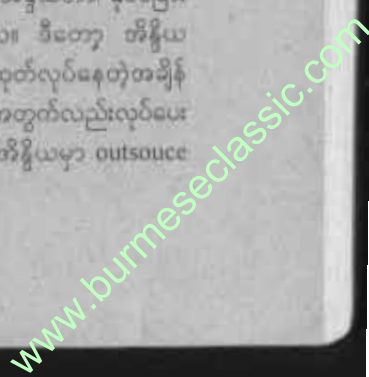
ဤသို့မဟုတ်။ ကမ္ဘာပတ်သွားပြီး ပညာကိုယ်ခံကောင်းသော နိုင်ငံအားလုံးအ တွက်၊ အခွင့်အခါကောင်းတစ်ခု အနီးပေးလိုက်သလိုရှိသည်။ စင်စစ်၊ အိန္ဒိယ ၏အောင်မြင်မှုမှာ အဆိုပါအင်ဂျင်တယ်လှိုင်းကြီးကို ကျကျနနပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စီးလိုက်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဤနောက်ခံထားမှာပင်၊ နာမည်ကျော် outsourcing ပေါ်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ outsourcing ၏တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပာယ်မှာ 'ကုမ္ပဏီပြင်ပ အလုပ် အင်အားစုကိုသုံး၍ ထုတ်လုပ်ခြင်း'ဟု၍ ဖြစ်ပါသည်။ 'အပြင်ထွက် ရင်းမြစ် ရွာခြင်း'ဟု ဆိုလျှင်သလို မြန်မာမှုပြုနိုင်စရာ ရှိပါသည်။ အမေရိကနှင့် ဥရောပကုမ္ပဏီကြီးများ၏ အိုင်တီနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ အိန္ဒိယသို့ ရွှေ့ ပြောင်းလာသည့်ဖြစ်စဉ်ကို ကိုယ်စားပြုသောပေါတာဖြစ်သည်။ ယခုအခါ အိန္ဒိယ၏ထိပ်တန်း အော့(လ)ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သော Wipro ဥက္ကဋ္ဌ ငစ်ဇက် ပေါ(လ)က၊ ဤကာလကို နောက်ကြောင်းမြန်ပြသည်။

"အိန္ဒိယရဲ့ အိုင်တီကော်လုန်ဇော့မှာ outsourcing ရဲ့စုံတော့လို့ ဆိုရ မယ်ဗျ။ ၁၉၈၀ အလွန်နောက်ပိုင်းနဲ့ ၁၉၉၀ အလွန်ရှေ့ပိုင်းကာလတွေကို ပြန်ကြည့်ရအောင်ဗျာ။ အဲဒီအချိန်က 'ထက္ကဆင်အင်စတုမန်'ဆိုရင်၊ ချစ်(ပ)ပြား တချို့ကို အိန္ဒိယမှာတင် ဒီဇိုင်းဆင်ထုတ်လုပ်နေပြီ။ ထကယ်တော့ အမေရိက မှာရှိတဲ့ သူတို့ရဲ့ဒီဇိုင်းနာအများစုက၊ အိန္ဒိယသားတွေလေ။ အခု သူတို့တစ်တွေကို အိန္ဒိယပြန်ပို့ပြီး ဒီကနေပဲ စမ်းသပ်ထုတ်လုပ်ကြည့်တာ။ အရည်အသွေးဘက်မှာ ဘာမျှမထိခိုက်ဘဲ၊ ကုန်ကျစရိတ်ကို သိသိသာသာချွေတာနိုင်တော့၊ တက္ကဆင် အင်စတုမန်အတွက် သိပ်အကျိုးရှိသွားတာပေါ့။ ဒါဟာ outsourcingရဲ့ ပထမ ဆုံးခြေလှမ်းလို့ ပြောရမယ်ထင်တယ်။"

ထိုစဉ်က ပေါ(လ)မှာ ဆက်လားရုံ ကျင့်နုရယ်တီလက်ထရစ်(ဂျီစီး)ဌာနခွဲ တွင်၊ တာဝန်ယူနေချိန်ဖြစ်သည်။ ဂျီစီး၏ အိန္ဒိယ outsource စီမံကိန်းအစကို သူက ယခုလို ပြန်ပြောပြသည်။

"၁၉၈၉ မှာ၊ ဂျီစီးဥက္ကဋ္ဌ ဂျက်ဝဲ(လ၊ချ) အိန္ဒိယရောက်လာတယ်။ အိန္ဒိယမှာရှိတဲ့ပညာရင်းမြစ်ကို သူကိုယ်တိုင်မြင်သွားတော့ ဒါကို ဂျီစီးအတွက် အသုံးချလို့ရနိုင်တယ်လို့ မှတ်ချက်ချခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက အိန္ဒိယဟာ၊ နိုင်ငံခြား တိုက်ရိုက်ကုမ္ပဏီတွေအတွက် ရေပူကွက်ပိတ်ထားတယ်လေ။ ဒီတော့ အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီတွေအနေနဲ့ ပီစီတွေ၊ ဆာဗာတွေကို ကိုယ်တိုင်ထုတ်လုပ်နေတဲ့အချိန် ပေါ့။ ဒီအလုပ်တွေကို သူတို့ဘာသာလုပ်နိုင်မှတော့၊ တို့အတွက်လည်းလုပ်ပေး နိုင်မှာပဲကွဲလို့ ဥက္ကဋ္ဌကပြောတယ်ဗျ။ ဒီလိုနဲ့ ဂျီစီးဟာ၊ အိန္ဒိယမှာ outsource လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့တာပေါ့။"

သူ၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ဂျက်ဝဲ(လ၊ချ)က အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ကို အိန္ဒိယသို့စေလွှတ်လိုက်သည်။ ဤအဖွဲ့ကိုကြီးဆိုဖို့ ပေါ(လ)က တာဝန် ယူရသည်။ ထိုစဉ်က အတွေ့အကြုံကို ပေါ(လ)က လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေး ပြန်ပြော ပြသည်။

“အဲဒီညကို၊ ကျွန်တော် ခုထိမှတ်မိနေသေးတယ်ဗျ။ အချိန်က ညသန်း ခေါင်လောက် ဖြစ်မယ်။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ၊ ကားတန်းကြီးနဲ့ ဂျီအီးအဖွဲ့ကို ကြီးဖို့ ဝေလီလေဆိပ်ကိုသွားခဲ့ကြတယ်။ ပြောရရင် ကျွန်တော်တို့ကားတွေက အတော် ‘န’နေပါပြီ။ ၁၉၅၀ ထုတ် မောရင်ပိုင်နာပီရိုင်းလေ။ ကားအိကားဆွေး ကြီးတွေပေါ့ဗျ။ ဒါပေမဲ့ အိန္ဒိယမှာတော့ အကောင်းဆုံးကားတွေဗျ။ အစိုးရ အရာရှိကြီးတွေမှ စီးနိုင်တဲ့ကားမျိုးပေါ့...။ ပြဿနာက လေဆိပ်က အပြန်မှာ စတော့တာပဲဗျ။ ကျွန်တော်က ကားငါးစင်းပါတဲ့ကားတန်းရဲ့ နောက်ဆုံးကားမှာ စီးလာတာ။ တစ်နေရာရောက်တော့ ‘ဝုန်းခနဲ’ ‘ဝုန်းခနဲ’ ပေါက်ကွဲသံတွေ ကြားပါလေရော။ ‘ဟာ ဘာများဖြစ်ကုန်ပြီလဲ’ ဆိုပြီး ကြည့်လိုက်တော့ ရှေ့ဆုံးက ကားမှာ၊ ဝက်ခေါင်းအဖုံးကြီး မရှိတော့ဘူး။ ကားရှေ့လေကာလည်း စုတ်ပြတ် လိပ်ကောက်သွားပြီ။ တော်ပါသေးရဲ့။ လူတွေတော့ ဘာမှမထိခိုက်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကားတန်းတစ်ခုလုံး လမ်းဘေးလှိုင်းဆင်းပြီး၊ မြင်ရတော့တာပေါ့ဗျ။ အဲဒီအခိုက်မှာပဲ၊ ဂျီအီးကလူတွေ ညည်းညည်းညာညာပြောနေတာ ကျွန်တော် ကြားလိုက်ရတယ်။ “အင်း ဒီလိုနေရာမျိုးကနေ ဒီလိုကားမျိုးစီးပြီး ဆော့ဝဲ(လ) တွေ ထုတ်လုပ်ရမှာပါလား...၊ ဘုရား ...၊ ဘုရား ... တဲ့”

အိန္ဒိယ ကံကောင်းပါသည်။ ဂျီအီးအဖွဲ့အနေနှင့် မင်ညံ့ညံ့ အိန္ဒိယ မော်တော်ကားတွေကို၊ စိတ်ပျက်မသွားမဲ့ပါ။ မိမိတို့လုပ်ငန်းများကို၊ အိန္ဒိယတွင် ရွှေစိုက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ပထမဆုံး Wiproနှင့် ဖက်စ်ဝပ်ဖွဲ့ပြီး ဖရောမရာဂျက် တစ်ခုဖြင့် စတင်ခဲ့သည်။

ထိုသည်၏အရင်ကလည်း အခြားကုမ္ပဏီများအနေနှင့် ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် စမ်းသပ်ခဲ့ကြသည်များ ရှိပါသည်။ ဥပမာ Simon & Schuster ထုတ်ဝေရေး ကုမ္ပဏီဆိုလျှင်၊ မိမိတို့စာအုပ်များကို အိန္ဒိယသို့ပို့ပြီး၊ ကွန်ပျူတာစာပီရိုင်းသည်။ စစ်ထုတ်တယ်အသွင်ပြောင်းပြီး ‘အီလက်ထရောနစ်ဖိုင်’ ဖြစ်အောင် ဖွဲ့ခိုင်းသည်။ ဤသို့ အသွင်ပြောင်းလိုက်သည်နှင့်၊ အလွယ်တကူ ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်လို့ ရလာ ရာ ‘အချိန်နှင့်အမျှ၊ အဆင့်မြင့်ဖို့လိုအပ်သော အဘိဓာန်စာအုပ်များအတွက်

အထူးအဆင်ပြေသည်။ ဤလုပ်ငန်းများကို အမေရိကတွင်လုပ်လျှင်၊ တစ်လ ၁၅၀၀ လာ ၁,၈၀၀ မျှကုန်ကျသော်လည်း၊ အိန္ဒိယတွင်မူ ဒေါ်လာ ၅၀ မျှလောက် နှင့် ကိစ္စပြီးသည်။

၁၉၉၁ ခုနှစ်သို့ရောက်သောအခါ၊ ထိုစဉ်က အိန္ဒိယဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး မန်မိုဘန်ဆင်းက၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို မိတ်ခေါ်နိုင်ရန် အိန္ဒိယစီးပွား ရောက် တံခါးဖွင့်လိုက်သည်။ ထိုမျှမက၊ ဈေးနှုန်းကျဆင်းနေချိန်တွင်ချက်ဖြင့် အိန္ဒိယတယ်လီကွမ်လုပ်ငန်းကို နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများနှင့်၊ လွတ်လပ်စွာယှဉ်ပြိုင် စေခဲ့သည်။ ဤသို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စေရန် ‘ဆင်း’က ကုမ္ပဏီတိုင်း ကို ငြိတ်တုဆက်သွယ်ရေးစနစ်များ ဖွင့်ခွင့်ပေးခဲ့သည်။ သို့ဖြင့်၊ အိန္ဒိယရောက် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများမှာ အိန္ဒိယတယ်လီဖုန်းစနစ်ကိုသုံးပြီး၊ အမေရိက(သို့မဟုတ်) ဥရောပ(သို့မဟုတ်) အာရှရှိ ၎င်းတို့၏ဌာနချုပ်များနှင့် အလွယ်တကူဆက်သွယ် လို့ရလာသည်။ ဤသို့သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများမတိုင်မီက၊ အိန္ဒိယဘူရီ ကရေစီကို ထိုးဖောက်အလုပ်လုပ်နေခဲ့သည်မှာ ‘တက္ကဆပ်အင်စတီတုတ်’ (TI ကုမ္ပဏီ) တစ်ခုသာ ရှိသည်။ TI အနေနှင့် ‘ဆာကစ်ဒီရိုင်းများ’ ထုတ်လုပ်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၅ ခုနှစ်ကပင် အိန္ဒိယတွင်ဖွဲ့ပြီးရေးစင်တာတစ်ခု ဖွင့်နိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလားရှီ TI စင်တာမှာ၊ ကိုယ်ပိုင်ငြိတ်တုဆက်သွယ်ရေး ရရှိသည့်တိုင် အိန္ဒိယ အစိုးရ၏ တရားဝင်ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင်သာ၊ အလုပ်လုပ်ရသည်။ အစိုးရ အနေနှင့် ဒေတာအဝင်အထွက်ကိုစစ်ဆေးခွင့် ရှိသည်။ ၁၉၉၀ နောက်ပိုင်းမှ စ၍၊ ‘ဆင်း’က ဤသို့သောလိန်းချုပ်မှုအားလုံးကို ဖယ်ရှားပေးလိုက်သည်။

တံခါးဖွင့်ပြီးသုံးနှစ်အကြာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင်၊ အိန္ဒိယနှင့်အမေရိကန် ဆရာဝန်များ ပူးတွဲထုထောင်သော Health Scribe India (H.S.I) ကုမ္ပဏီ ပေါ်ထွက်လာသည်။ ၎င်းက၊ အမေရိကရှိ ဆရာဝန်များနှင့်ဆေးရုံများအတွက် လိုအပ်သောဆေးမှတ်တမ်းများကို၊ အိန္ဒိယ ဘင်္ဂလားမှ လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးဖို့ တာဝန်ယူလိုက်သည်။ (အမေရိကဘက်မှကြည့်လျှင် ‘ကုမ္ပဏီပြင်ပ အလုပ် အင်အားစုကိုသုံး၍ ရင်းမြစ်ရှာခြင်း’ outsourcing ဖြစ်ပါသည်။) ထိုစဉ်က ဆရာဝန်များမှာ၊ ဆေးမှတ်တမ်းကို လက်ရေးနှင့်ရေးကြရသည့်အခြေအနေ ဖြစ် သည်။ ဤရေးသားချက်များကို၊ တယ်လီဖုန်းဖြင့်ပို့၍ တစ်ဖက်မှ ပြန်ကူးယူကြ ရသည်။ မှတ်တမ်းတစ်ခုပြုစုပေးပို့နိုင်ရန် ရက်အချို့၊ အချိန်ယူရသည်။ တစ်ခါ တစ်ခါ၊ ရက်သတ္တပတ်နှင့်ချီပြီး ကြာတတ်သည်။ ယခု H.S.I က၊ အချိန်ကို ခွဲနိုင်ဖို့ စနစ်သစ်ကိုသုံးသည်။ တစ်ဖက်မှဆရာဝန်အနေနှင့် ပီစီခလုတ်ကို နှိပ်၍ သူပြောလိုရာကို တိုက်ရိုက်ပြောထည့်နိုင်သည်။ သူ့အသံကို ပီစီက ခံရုံစစ်တယ်အသွင်ပြောင်းပြီး၊ ငြိတ်တုမှတစ်ဆင့် ‘စာသားဖိုင်’အဖြစ် တစ်ဖက်

www.burmeseclassic.com

သို့ပင်ပေးသည်။ သို့ဖြင့် ယခင်က နှစ်ပတ်ကြာသောအလုပ်မှာ နှစ်နာရီတည်းနှင့် ကိစ္စပြီးသွားတော့သည်။ အိန္ဒိယနှင့် ဒေသမဂ်ကမှာ ၁၂ နာရီမျှကွာသည်ဖြစ်ရာ၊ အမေရိကန်ဆရာဝန်များ အိပ်စက်အနားယူနေချိန်တွင်၊ အိန္ဒိယမှ ဆေးမှတ်တမ်းကို အပြီးပြုပေးသည်။ အမေရိကန်ဆရာဝန်တွေ၊ နောက်တစ်နေ့ ဆေးရုံဆရာဝန်သည်နှင့် အိန္ဒိယမှပေးသော 'မှတ်တမ်းဖိုင်'က အသင့်စောင့်ကြီးနေပြီ ဖြစ်သည်။

ဤသည်မှာ ကုမ္ပဏီလောကအတွက်၊ အလွန်ကြီးကျယ်သော မောက်ထွက်မှုကြီးဖြစ်ပါသည်။ H.S.I ဇီဝဖောင်မြင်မှုကိုကြည့်ပြီး ကုမ္ပဏီတော်တော်များများက မိမိတို့၏ရုပ်လုပ်ငန်းများကို အိန္ဒိယသို့ပို့ပြီးလက်ခွဲခိုင်းရန် စိတ်ကူးကြံဆလာကြသည်။ စိတ်ကူးသည်အတိုင်းလည်း လက်တွေ့လုပ်လာကြသည်။ ဤလုပ်ငန်း(outsourcing)၏ အားသာချက်မှာ၊ အချိန်ကိုချွန်ချွန်ပစ်ရုံမျှမက ကုန်ကျစရိတ်ကိုပါ သိသိသာသာ လျော့ချနိုင်သည်။ အိန္ဒိယမှနေ၍ ဆေးမှတ်တမ်းတစ်ခု ပြုစုရသောကုန်ကျစရိတ်မှာ၊ အမေရိကမှာလုပ်သည့် ကုန်ကျစရိတ်၏ဝါးပုံတစ်ပုံမျှသာ ရှိသည်။ ဤသို့ကုန်ကျစရိတ် ချွေတာနိုင်သည့်အချက်ကြောင့်ပင် ကုမ္ပဏီလောကမှာ ပို၍စိတ်ဝင်စားလာခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့နှင့် တိုင်၊ ဤအချိန်ထိ ပြတ်တူဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကိုသာ သုံးနိုင်သေးသည်ဖြစ်ရာ၊ အကန့်အသတ်အချို့ကား အမှန်ပင်ရှိသလောက် ရှိနေပါသေးသည်။

၁၉၉၀ အလွန်နှစ်များကား၊ အိန္ဒိယအတွက် မင်္ဂလာခါသမယများဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ကံကြမ္မာနက်သမီးက၊ အိန္ဒိယကို ဘက်ပေါင်းစုံမှ ပီးမောင်းထိုးပြပြီး ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါထင်လင်းစေခဲ့သည်။ ပထမဆုံး ကံကြမ္မာကောင်းမှာ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ် ဧကတယ်လီင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က၊ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ပုစောင်းကို ဖေသိုးလို့ကောင်းနေချိန် ဖြစ်သည်။ အသံအလျှင်နှင့် သွားနေသော ဂြိုဟ်တုနှစ်ပု၊ အလင်းအလျှင်နှင့်အမြင် ကြီးပမ်းလာသော ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်စုံနှစ်သို့ ပြောင်းလာသည်နှင့်အမျှ၊ အိန္ဒိယမှာ မြန်နှုန်းမြင့်လမ်းမကြီးပေါ် ရောက်လာသည်။ သမုစွာတစ်ဖက်ခြမ်းမှ အမေရိကနှင့်၊ ကောင်းကောင်းမျှတဆက် ဖိလိုက်သည်။ အိန္ဒိယ၏ကံကြမ္မာလမ်းကြောင်းမှာ ဤမျှနှင့် အတက်မရပ်။ Y2K ကွန်ပျူတာအကျပ်အတည်းကြီးနှင့် ဆက်လက်ကြုံလိုက်ရပြန်ရာ၊ မြန်နှုန်းမြင့်ကမ္ဘာထဲသို့ ထဲထဲဝင်ဝင် ပါဝင်ရလိုက်တော့သည်။

အားလုံးသိကြသည့်အတိုင်း၊ ယနေ့ ကွန်ပျူတာများကို 'ကိုယ်တွင်းနာရီ' (internal clocks)များနှင့် ဆက်စပ်တည်ဆောက်ထားရသည်။ ပြောရလျှင်၊ ဤအချက်ကြောင့်ပင် 'ထောင်စုနှစ် ကွန်ပျူတာစက်အိယွင်းမှု'ဖြစ်သော Y2K ပြဿနာ ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ကွန်ပျူတာမှ 'မှတ်တမ်းစုပုံ'များကို

'ဆောင်လုပ်နိုင်ရန်၊ အဆိုပါကိုယ်တွင်းနာရီက နေ့စွဲများကို ဂဏန်းခြောက်လုံးဖြင့် သရုပ်ဖော်ရသည်။ ရက်အတွက် ဂဏန်း နှစ်လုံး၊ လအတွက် နှစ်လုံး၊ နှစ်အတွက် နှစ်လုံးဖြစ်သည်။ ဥပမာ ၀၂/၁၀/၉၉ ဆိုသည်မို့။ ဤတွင် ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀၊ ဇန်နဝါရီလ ၀ ရက်သို့ရောက်လျှင် ၀၁/၀၁/၀၀ ဟုမှတ်ရမလို ရှိလာသည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် '၀၉၀၀ ပြည့်သို့ ပြန် လည်ဆင်းမသွားနိုင်သလော' မေးခွန်းထုတ်ဖို့ ရှိလာသည်။ ပြဿနာရှိနေသည်မှာ ဂဏန်းလေး နှစ်လုံးမျှသာ ဖြစ်သော်လည်း ကမ္ဘာပေါ်ရှိကွန်ပျူတာအားလုံး၏ ကိုယ်တွင်းနာရီများနှင့် ဆက်စပ်စနစ်များအားလုံး ပြင်ဆင်ချိန်ညှိရတော့မလို ဖြစ်လာသည်။ ဤသို့မလုပ်နိုင်လျှင် ကွန်ပျူတာစနစ် တစ်ခုလုံး ရပ်သွားပြီး၊ ကွန်ပျူတာနှင့်မောင်းနေသော လုပ်ငန်းအားလုံး ကျွမ်းထိုး မောက်ခုံဖြစ်တော့မည့်အန္တရာယ်နှင့် ကြုံလာရသည်။

ပြဿနာမှာ ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသည်နှင့်အမျှ၊ အချိန်အား လူအားနှင့် ဝိုင်းဝန်းဖြေရှင်းကြရမည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာလုပ်ကြီးဖြစ်သည်။ ဤအတွက်၊ လိုအပ်သော ဆော့ဝဲ(လ)အင်ဂျင်နီယာ များများစားစားရှိသည့်နိုင်ငံ၊ ပညာရှိမည်နည်း။ ဤသို့ သိပ်များများမရှိလှသည့်နိုင်ငံများထဲတွင်၊ အိန္ဒိယမှာ တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ IIT အပါအဝင် ပုဂ္ဂလိက နည်းပညာကောလိပ်များ၊ ကွန်ပျူတာ ကျောင်းများမှ မွေးထုတ်ပေးခဲ့သောပညာရှင်၊ အထောင်အသောင်းရှိနေသည်မှာ အိန္ဒိယအတွက် မဟာအခွင့်အလမ်းကြီး ဖြစ်လာတော့သည်။

ဤသို့ Y2Kနှင့် တည်တည်ကြီးဝင်ဆောင်မိရာမှ၊ အမေရိကနှင့်အိန္ဒိယတို့ မှာ ချစ်ကြီးသွယ်လာမိတော့သည်။ ချစ်စကိုဗျင်ကြာခိုင်မာစေသော ဤ ဆက်ဆံရေးသစ်ကပင်၊ ကမ္ဘာကြီးကို ပြားသထက်ပြားစေလိုက်သော နောက်ထပ် ရိုက်ချက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်တော့သည်။ Y2Kပြဿနာကို ပူးတွဲဖြေရှင်းကြသော အတွေ့အကြုံမှနေ၍ ပီနီ၊ အင်တာနက်၊ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ဧကတယ်တို့နှင့် မကင်းနိုင်သော ဘီဇနက်လုပ်ငန်းအသီးသီးအတွက်၊ စုပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ပုံသဏ္ဍာန်သစ်တစ်ရပ် ထွက်ပေါ်လာသည်။ အလျားလိုက် တန်ဖိုးဖန်တီးရေး ဖြစ်စဉ်တစ်ခု ပွင့်လာသည်။ ဤသည်ပင်၊ မထင်ကိုကျော်၍ outsourcingလေ့လာ ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ် ဧကတယ်လီင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်မိပြီး ဖြစ်သော ကမ္ဘာကြီးတွင်၊ မိုင်ပေါင်းထောင်ချီဝေးသော နိုင်ငံများသည်ပင် တစ်ခုတည်းသော ကွန်ပျူတာထီးပေါင်းဖိုးကြီးတော်ကံ၊ စုစည်းလာနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။

Y2K လုပ်ငန်းများကို outsourcingသော တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သော Wipro ကုမ္ပဏီဦးဆုံးဖို့ ဝစ်ဗက်ဝေါ(လ) က၊ ထိုစဉ်က အနေအထားကို ဤသို့ ပြန်ပြောပြသည်။

"အင်တာနက်၊ အနောက်က ကုမ္ပဏီတိုင်းဟာ ပြဿနာ ၂၀၀၀ပြည့်

ကို အပြန်ဆုံးကျော်သွားချင်ကြတာ။ Y2Kကိုစွဲ မဖြေရှင်းဘဲလည်း။ ဒီနှစ်ကို အေးအေးညောင်းညောင်း ဖြတ်လို့ မရဘူးလေ။ ဒီကိစ္စကြီးကလည်း အလွန် လက်ပေါက်စိပ်တော့။ သူတို့ချည်း မဖြေရှင်းနိုင်မှန်းလည်း သိနေတယ်။ ဝီလီနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အိန္ဒိယဘက် ဦးလှည့်လာတာပေါ့ဗျာ...။

စင်စစ် Y2K မှာ 'တစ်ခါမျှ မဆုံးမသောလူနှစ်ဦးကို တွေ့ဆုံနိုင်စေရန် ဝီစဉ်ချိန်းဆိုရသည်မို့ (blind date)ဖြစ်မည် ထင်ပါသည်။ အရှေ့နှင့်အနောက် ကို 'ဒိတ်' လုပ်ပေးလိုက်သော 'ဖူးစာရေးနတ်'ဟူ၍ပင် ဆိုနိုင်လောက်သည်။ အိန္ဒိယဘိဇနက်သမား ဂျယ်ရီရို ကမူ၊ သူ့အမြင်ကို ဤသို့ပြောသည်။

"Y2K က၊ လူ့အဖွဲ့မျိုးအတွက် အဓိပ္ပာယ်အဓိကဗျား ပေးတယ်ဗျာ။ အိန္ဒိယ အတွက်တော့ Y2Kက၊ တကယ်ကို မင်္ဂလာအခွင့်အလမ်းပဲ။ Y2Kက၊ ကမ္ဘာပေါ် က ဘယ်ကွန်ပျူတာကိုမဆို ပြန်စီစဉ်လုပ်ခိုင်းနေပြီလေ။ ဒီတော့ တစ်ကမ္ဘာလုံး မဝိုင်းကြ မဝန်းကြရင်၊ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒီဖြစ်စဉ်ကြီးကိုဖြတ်ရင်း ကမ္ဘာက အိန္ဒိယကိုသိလာသလို၊ အိန္ဒိယအနေနဲ့လည်း ကမ္ဘာထွက်ပြီး ကိုယ်စွမ်း တိုယ်စပြုခွင့် ရလိုက်တာပေါ့။ Y2K ကိုဖြတ်ပြီးတဲ့နောက်၊ ကျွန်တော်တို့ ဘယ် တော့မှ၊ နောက်ပြန် မလည်တော့ဘူး...။"

ခရစ်နှစ်၊ နှစ်ထောင်သို့ ဒုတိယဒုတိယ ရောက်သောအခါ၊ Y2K ပြဿနာ ကို ကျော်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်အမျှ Y2K ဆိုသောစကားလုံးလည်း တဖြည်းဖြည်း မှိန်ပျောက်လိုက်လာသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ကမ္ဘာလုံး၌ ဘိဇနက် လုပ်ငန်းအတွက် တွန်းအားသစ်တစ်ခုမှာပင်၊ ပီပီသသပေါ်ထွက်လာခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါ သည်။ 'အီး-ကောမတ်(စ်)'ဖြစ်ပါ၏။ ထိုအချိန်က၊ ဒေါ့တွမ်ဂူမောင်း မပေါက် သေးပါ။ အင်ဂျင်နီယာပညာမှာလည်း ရှားပါးပစ္စည်းမျှသာ ဖြစ်နေပါသေးသည်။ ဒေါ့တွမ်ဂူမောင်းမှာလည်း အားကောင်းမောင်းသန်ရုံမက ဆိုပါလိမ့်မည်။ ဤနောက်ခံကားမှာပင်၊ အိန္ဒိယ outsource လုပ်ငန်း အရှိန်ရလာခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းများကို၊ ဗစ်ဗက်ပေါ(လ)က နောက်ကြောင်းပြန်ပြသည်။

"လူတွေက၊ မစ်ရှင်တစ်ခုနဲ့အလုပ်လုပ်လာကြတာဗျာ။ အဝရင်သန်မေ အတွက်ဆိုရင် ဘယ်ကိုပဲသွားရသွားရ ဝန်မလေးကြတော့ဘူး။ ဘိဇနက်လောက မှာ ပထဝီမရှိတော့ဘူးလေ...။"

သည်လိုနှင့် အမေရိကနှင့် ဥရောပကုမ္ပဏီများမှာ၊ အိန္ဒိယသို့ ဦးလှည့် လာကြသည်။ သူတို့ရောက်ခါတွင်မူ အိန္ဒိယရှိ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေးစနစ်နှင့် ရင် ဆိုင်ကြရသေးသည်။ သို့သော်၊ အခြားမည်သည့်နေရာထက်မဆို ပိုသာသော စွမ်းဆောင်ရည်ဖြည့် အလုပ်အင်အားစုက သူတို့ကိုကြိုနှင့်သည်။

"Y2K က၊ ကျွန်တော်တို့ကို မိတ်ဆက်ပေးလိုက်တာဆိုရင်၊ အီး-ကော

မတ်(စ်)က ကျွန်တော်တို့ကို မင်္ဂလာဆောင်ပေးလိုက်တာလို့ ဆိုရမယ်ဗျာ။ ပေါ(လ)၏ကောက်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ သူပြောသော မင်္ဂလာဆောင် အတွက်၊ အောင်သွယ်တော်ပြားနတ်မောင်မှာ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ် ကေဘယ် လိုင်းများ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤလိုင်းများ၏ကျေးဇူးကြောင့်၊ တက်လားမှအလုပ်စခန်း များနှင့် အမေရိကန်ချစ်ရုံ မိန်းမရိုန်းကွန်ပျူတာကြီးတို့ တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်နိုင် ခြင်း ဖြစ်သည်။ Wipro, Infosys စသော အိန္ဒိယတိုင်တီကုမ္ပဏီများ ကမ္ဘာ ကျော်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြောရလျှင်၊ အီး-ကောမတ်(စ်) လမ်းပွင့်သွားခြင်းဖြစ် ပါသည်။

ဤနေရာတွင် အိန္ဒိယ၏အားသာချက်မှာ၊ ပင်လယ်ရေအောက်မှ ဖိုက် တာအော့ပင်တစ် ကေဘယ်လိုင်းများကို အပြည့်အဝအသုံးပြုလိုက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤလိုင်းများ၏ကျေးဇူးကို ပေါ(လ)က သူ့အတွေ့အကြုံနှင့်ယှဉ်၍ ယခုလို ပြောပြသည်။

"ကျွန်တော့်ရုံးခွဲတစ်ခုက၊ ဘင်လားမြို့ပေါ်က လီလာပဲလေ(စ်)ဟိုတယ် နားမှာရှိတယ်ဗျာ။ ကျွန်တော့်စက်ရုံက၊ ဘင်လားဆင်ခြေဖုံး တိုင်ပီပတ်(စ်)က ဝိုက်ဖီး(လ)မှာရှိတာ။ ရုံးခွဲစက်ရုံ တယ်လီဖုန်းလိုင်းမရှိဘူး။ မုန်းလိုင်းချိတ်ဖို့ဆိုရင် 'ချောဆီ' ထည့်မှရတာ။ ငွေကွန်ကြေးကျများတော့၊ ကျွန်တော် မတတ်နိုင်ဘူး။ ဒီလိုနဲ့ ပင်လယ်အောက်က ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်လိုင်းတွေ အားကိုးရတယ် ဆိုပါတော့ဗျာ။ ရုံးကနေ စက်ရုံကိုဆက်ဆင်ရင်၊ မထမဆုံး ဘင်လားကနေ ကင်တာကိုကို အရင်ဆက်ရတယ်။ အဲဒီမှာ ဂျီဒီးရဲ့မိန်းမရိုန် ကွန်ပျူတာကြီး ရှိတယ်လေ။ ဒီကနေမှ၊ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်လိုင်းတွေသုံးပြီး ဝိုက်ဖီး(လ)က စက်ရုံကို ဆက်ရတာ။ ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံပြောရရင်၊ ပင်လယ်အောက်က လိုင်းတွေက ပိုပြန်တယ်ဗျာ။ ပြီးတော့ ချောဆီလည်းမလိုဘူး...။"

အိန္ဒိယအနေနှင့် ဒေါ့တွမ်ဘွန်း(မ)(ဒေါ့တွမ် စန်းပွင့်ခြင်း)မှသာ အကျိုး ဖြစ်ထွန်းခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ ဒေါ့တွမ်ဘတ်(စ်၊တ်) (ဒေါ့တွမ်ပူးဖေါင်း ပေါက်ကွဲ ဖြစ်မှု)လည်း ပို၍ပင်များသော အကျိုးကျေးဇူးများကိုရရှိခဲ့ပါသည်။ ဤသည်ကို၊ အကြံပြုအားလှည့်ကွက်ဟုဆိုလိုက၊ ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဘွန်း(မ)ကာလက၊ အိန္ဒိယနှင့် ကမ္ဘာကြီးကိုချိတ်ပေးလိုက်သည့် ကေဘယ်လိုင်းများကို၊ ဖြန့်ခင်းပေးခဲ့သည်။ ဘတ်(စ်၊တ်)ကာလက၊ အဆိုပါကေဘယ်လိုင်းများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်မှာ အလွန်အားနီးပါးပျံ့ရစေခဲ့သည်။ ထို့ထက်၊ ဆိုခဲ့ပါဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်လေးဘယ်

လိုင်းများကိုအသုံးပြုပြီး ပညာနှင့်ယှဉ်သောအလုပ်များကို၊ အိန္ဒိယသို့ရွှေ့ပြောင်း လက်ခွဲလုပ်ရန် စိတ်အားထက်သန်လာသော အမေရိကန်တူမတို့များ၊ များသထက် များလာခဲ့သည်။

ဤသို့ အိန္ဒိယဦးနှောက်ပါဝါကို အပြေးအလွှားအလှူအယက် အသုံးပြုလာကြသည့်ဖြစ်စဉ်ကြီးမှာ Y2Kနှင့်ထပ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။ အိန္ဒိယကုမ္ပဏီများမှာ စွမ်းဆောင်ရည်မရှိလှသည့်တိုင်၊ ဈေးချိုအလုပ်အင်အားစု ဖြစ်နေသည်ကို Y2Kက ဖွင့်ပြလိုက်သလိုရှိသည်။ စင်စစ် အမေရိကန်ဖောက်သည်များ၏စိတ်ဓာတ်ကို နှိုးလိုက်သည်မှာ၊ ဈေးချိုသော အကြောင်းတစ်ခုတည်းကြောင့်တော့ မဟုတ်။ ပညာအခြေခံကောင်းသော အိန္ဒိယအလုပ်အင်အားစုမှာ အဓိကဆွဲဆောင်အားဖြစ်သည်။ အကြောင်းမူ ထိုစဉ်က အမေရိကန်အလုပ်သမားအားလုံးလောက်တို၊ အိ-ကောမတ်(၈)ကုမ္ပဏီများက သိမ်းကျုံးကုသပြီး ဖြစ်နေရာ၊ အိန္ဒိယမှာ အင်္ဂလိပ်စကားပြောအင်ဂျင်နီယာများ မောမောသီသီ ခုနိုင့်သည်။ ရှားရှားပါးပါးနေရာတစ်ခု ဖြစ်နေသောကြောင့်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

နောက်ပိုင်း ခေါ်ကွပ်ပူဖောင်း ပေါက်သွားသောအခါ၊ စတော့ဈေးကွက်များမှာ ဓာတ်ဆီအပြည့်ပြည့်ထားသောတင့်ကားတွေလို ဖြစ်လာသည်။ ရုပြုနေသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများမှာလည်း အငွေပျံ့လွှဲလွယ်လွယ်သည်။ ဤတွင်၊ ဘွန်း(မ)ကာလက ရှင်သန်ခဲ့သော၊ အမေရိကန်အိုင်တီကုမ္ပဏီများနှင့် စွန့်စားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ(venture capitalist)အတွက်၊ ဆက်လက်လုပ်ငန်းဆွဲစရာ အရင်းအလှူပေးလောက်ဖြစ်လာရတော့သည်။ သို့ဖြင့်၊ စရိတ်ဆက်သွားပြီး စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်သော အိန္ဒိယအင်ဂျင်နီယာများဘက်သို့ ဦးလှည့်လာကြရသည်။ ဆည်လိုနှင့်၊ အမေရိကန်ဘီဇနက်အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် အိန္ဒိယ ပညာအလုပ်သမားများ၊ မဟာမိတ်ပြုပြီး နောက်ထပ်အဆင့်သစ်တစ်ခုဆီသို့၊ အရှိန်အဟုန်နှင့်ခရီးဆက်ကြတော့မည်စခန်းဆင့်သို့၊ ရောက်လာပါတော့သည်။

ဤနေရာတွင်၊ အိုင်တီနှင့်ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ဆန့်ကျင်သူများ၏ ဝေဖန်ချက်များအပေါ်၊ (ခကားအလျဉ်းသင့်လာ၍)စတိမ္မ ဆန်းစစ်ကြည့်လိုသည်။ ၂၀၀၀ အလွန်နှစ်များ၏အစောပိုင်းကာလက၊ ဝေဖန်သူများ၏အမှားများစွာထဲမှ အလွန်ကြီးမားသောအမှားတစ်ခုမှာ၊ အိုင်တီဘွန်း(မ)နှင့်ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကို တစ်သရောတည်းသဘောထားပြီး၊ ပေါ်ပင်မီးရှူးမီးပန်းအဖြစ် ကြည့်မြင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ခေါ်ကွပ်ပူဖောင်း ပေါက်ကွဲသွားသည်နှင့်၊ ခေါင်းမသုံးသော အဆိုပါဝေဖန်ရေးဆရာများက၊ 'ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း သေပြီ'ဟု ဝမ်းသာအားရထောက်ကြတော့သည်။ တကယ်လက်တွေ့အဖြစ်မှာ သူတို့ ထင်ထားသည်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူ၍ပင်၊ ဆိုနိုင်လောက်ပါသည်။ စင်စစ် ခေါ်ကွပ်

ပူဖောင်းမှာ၊ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏အခြင်းအရာ တစ်ခုမျှသာဖြစ်သည်။ ပူဖောင်းပေါက်သည်နှင့် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းဖြစ်ထင်လျှင် တက်တက်စင်လွဲပါလိမ့်မည်။ လက်တွေ့ဖြစ်ရပ်များက၊ ဖော်ပြနေသည်မှာ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း မပြုရုံမျှမက၊ တာဝန်အား မြင့်ပေးလိုက်သလိုပင်ရှိသည်။

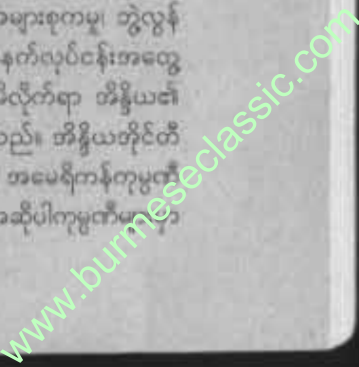
ဆီလီကွန်အိုင်တီပူဖောင်းထဲမှ ထင်ရှားသောစွန့်စားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ၊ အိန္ဒိယ-အမေရိကန်တပြား ပရိုဗွီဒ(ဒ)ဟက်(ခ)၏ Norwest Venture Partners ကုမ္ပဏီမှာ၊ ဆိုခဲ့ပါ အပြောင်းအလဲဖြစ်စဉ်ကြီးကို အောင်မြင်စွာ ဖြတ်သန်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဟက်(ခ)က သူတို့အတွေ့အကြုံကို ဤသို့ပြန်ပြောပြပါသည်။

"ပူဖောင်းလဲပေါက်ရော၊ ယာယီအလုပ်ဝီလံနဲ့ အမေရိကမှာ လာအလုပ်လုပ်နေကြတဲ့ အိန္ဒိယအင်ဂျင်နီယာအများစု၊ ပြည်တော်ပြန်ခဲ့ရတာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီတုန်းက အမေရိကမှာရှိတဲ့ အဓိကကုမ္ပဏီတိုင်းလိုလိုမှာ၊ အိုင်တီဘတ်ဂျက်လျှော့ချရမယ့်အနေအထား ရောက်နေတာ။ စရိတ်ချွတ်ပြီး လက်ခွဲအလုပ်တွေကို ဆက်လုပ်နိုင်ဖို့၊ အိုင်တီမန်နေဂျာတိုင်း ခေါင်းပူအောင်စဉ်းစား နေကြရချိန်ပေါ့။ ဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ၊ ခင်ဗျားဆိုရင်ကော ဘယ်လိုစဉ်းစားမလဲ..."

သူမေးခွန်းအတွက် အဖြေမှန်ကို၊ ဟက်(ခ)ကိုယ်တိုင် တွေ့ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သူက သူ့စဉ်းစားပုံကို ဆက်ပြောသည်။

"ဘွန်း(မ)ကာလက၊ အမေရိကမှာလာအလုပ်လုပ်ပြီး၊ အခု ဘတ်(စ်၊ထ်)ကာလရောက်တော့ အိန္ဒိယပြန်သွားခဲ့ရတဲ့ ဝီဂျေးတို၊ ခင်ဗျား ပြေးမြင်မှာ သေချာတယ်။ ဒါဆိုရင်၊ ခင်ဗျား ဝီဂျေးနဲ့ဆက်သွယ်ပြီး ခုလိုကမ်းလှမ်းကြည့်မှာ သေချာတယ်။ 'ဝီဂျေးရေ၊ ခင်ဗျား အမေရိကမှာ လုပ်ခဲ့တဲ့အလုပ်တွေကို ဘင်္ဂလားကနေ လုပ်ပေးဗျာ။ ဒီအတွက်၊ လခတော့ လျှော့ယူပါ။ ဘယ်နှယ့်လဲ' ပေါ့။ ဝီဂျေးလိုပညာရည်ပြည့်ပြီးသား လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ အဝေးက အလုပ်လုပ်ပေးလို့ရနိုင်တဲ့ ကေဘယ်လိုင်းတွေလည်း အဆင်သင့်ရှိပြီးသားမို့လား..."

Y2K အကျပ်အတည်းကို ဝိုင်းဝန်းအကြံပြုရာခွဲကြသူ၊ အိန္ဒိယ ပရိုဂရမ်မာ အများစုမှာ အိန္ဒိယနည်းပညာကျောင်းထွက်များ ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အဆင့်နှင့် နှိုင်းစာလျှင် သူတို့၏ကျွမ်းကျင်မှုမှာ၊ အမြင့်ဆုံးဟုမဆိုသာပါ။ ခေါ်ကွပ်ပူဖောင်း ပေါက်ပြီး အိန္ဒိယသို့ပြန်ရောက်လာသော ပြည်တော်ပြန်အများစုကမူ၊ တွဲလွန် ဒီဂရီရပြီးသူတွေ များသည်။ ထို့ထက်၊ သူတို့တွင် ဘီဇနက်လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများလည်း ရှိသည်။ ဤအင်အားစုနှစ်ခု ပေါင်းစည်းမိလိုက်ရာ အိန္ဒိယ၏ အိုင်တီအဆင့်မှာ၊ ပို၍ပင်မြင့်မား အားကောင်းလာတော့သည်။ အိန္ဒိယအိုင်တီကုမ္ပဏီများမှာလည်း Y2K ကာလကို အတူဖြတ်သန်းရင်း၊ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများနှင့် ပူးတွဲအလုပ်လုပ်သည့်အတွေ့အကြုံရလာသည်။ အဆိုပါကုမ္ပဏီများမှာ

ယခင်က ထိန်းသိမ်းရေးအဆင့်မြှင့်တင်ရာမှ ယခုအခါ ပို၍ မြင့်မားသောရည်ရွယ်ချက်များ ရှိလာသည်။ ထပ်ဆင့်တိုးတက်မှု (value added) များမြည့်ပေးနိုင်သော အိုင်တီပစ္စည်းများကို ကိုယ်တိုင်ထုတ်လုပ်ဖို့အားသန် လာကြသည်။ ပြောရလျှင် အဆင့်သစ်တစ်ခုသို့ရောက်ဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီ ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများဘက်မှ တမ်း လှမ်းလာသော လက်ခွဲအလုပ်များကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိနေပြီဖြစ် ပါသည်။ ဤသဘောတို့ ဟက်(ခ)က ယခုလို နိဂုံးချုပ်ပြသည်။

“နောက်ဆုံးတော့ အမေရိကန် အိန္ဒိယအိုင်တီကုမ္ပဏီတွေ ‘ဒိတ်’လုပ်နိုင် တယ် ဆိုပါစို့ဗျာ။ ဒါရဲ့အကျိုးဆက်ကတော့ အခုခင်ဗျားတို့ ပြောနေကြတဲ့ outsourcing ပေါ့။”

ကုမ္ပဏီပြင်ပ ရင်းမြစ်ရှာသည့်ဖြစ်စဉ်(outsourcing process)တွင် ပါဝင်လာသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကုမ္ပဏီများ၏ အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း ဟက်(ခ)က ဆက်ပြောသည်။

“ဒေါက်ကွမ်ပူဒေါင်း ပေါက်ပြီးတဲ့နောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကုမ္ပဏီတွေအတွက် အဓိကစဉ်းစားကြရမယ့်ပြဿနာက ‘ငွေမြန်မြန်ပေါ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြ မလဲ’ ဆိုတဲ့ပုစ္ဆာပဲဗျ”

ဘွန်း(မ)ကာလကဆိုလျှင် စတင်ခါကကုမ္ပဏီတစ်ခုတွင် ဒေါ်လာသန်း ၅၀ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုက်ပါက အဆိုပါကုမ္ပဏီ အများပိုင်ဖြစ်လာသည်နှင့် ဒေါ်လာ သန်း ၅၀၀ ဖြစ်လာမည်မှာ သေချာသဘောတရားပင်ရှိသည်။ ယခု ဒေါ်လာ သန်း ၁၀၀ ဖြစ်ဖို့ပင်။ မသေချာ။ အရင်းရှားပါးလာပြီဖြစ်၍ ဒေါ်လာ သန်း ၂၀ မျှလောက်သာ စွန့်စားနိုင်တော့သောကုမ္ပဏီများအတွက် ‘နောက်ထပ်ခွင်’ သစ်တစ်ခု ရှာရတော့မည်ဖြစ်သည်။ သည်လိုနှင့် သူတို့တစ်တွေ၏ နောက်ဆုံး ဦးတည်ရာမှာလည်း outsourcing ဖြစ်လာရတော့သည်။

ဤကာလကြီးကို ဖြတ်သန်းဖူးသော Lucent ကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌ ဟင်နရီ ရှုဗျက် ကလည်း ဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံးကို ကော်ပိုရိတ်စီမံခန့်ခွဲမှုရှုထောင့်မှ ဤသို့ ရှင်းပြသည်။

“ဘီဇနက်ဘောဂဗေဒပညာရေးတွေအတွက် မျက်နှာပျက်စရာကာလကြီး ပေါ့ဗျာ။ ဓလေ့နှုန်းတွေက အကျဘက် တောက်လျှောက်ပြနေတယ်။ ဓလေ့ကျက် ကလည်း တန်ခိုးနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကုမ္ပဏီလည်ပတ်ဖို့ သုံးနေရတဲ့စရိတ်က နည်းတာမဟုတ်ဘူး။ ဒီပုံအတိုင်းဆို ကြားကြားဆက်ထိန်းဖို့ ဘယ်လိုမှ မလွယ် နိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေပြီ။ ကုန်ကျစရိတ်မီအားက ကျွန်တော်တို့ကို လည်ဖျံညှစ်နေတဲ့ အချိန်ပေါ့ဗျာ။”

ခက်ခဲသောကာလများအကြောင်း ပြန်ပြောနေသည်ဖြစ်သော်လည်း။ သူ့အတွင်းမှာ တက်ကြွနေသည်။ ရှေ့ဆက်ပြောသော သူ့စကားတွေမှာ ပို၍ဝင် အားပါနေသေးတော့သည်။

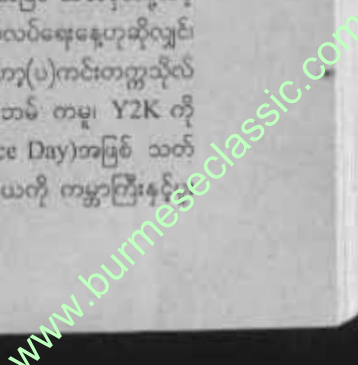
“ဒါပေမဲ့ အဲဒီအချိန်မှာ ကမ္ဘာကြီးက ပြားသလောက် ပြားနေပြီဗျာ။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ကိုကယ်မယ့် အချက်ပဲ။ ဘယ်တုန်းကမှ မစဉ်းစားမိခဲ့တဲ့ လုပ်နိုင်မယ်လည်း မထင်ခဲ့တဲ့ လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့ အကောင်အ ထည်ဖော်ခဲ့ကြတယ်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကို အကြီးအကျယ် ဓာတ်အား သွင်းပစ်လိုက်တာပါ။ Supercharges လုပ်လိုက်တယ် ဆိုပါစို့ဗျာ။”

သူပြောသော ကမ္ဘာ့ပြားဆိုသည်မှာ ရိုက်ဘာအော့(ပ)တစ် ကေတယ် နက်ဝပ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပြီးနိုင်ငံများကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုထက် တိတိကျကျ ဆိုရလျှင် အာရှမှ အိန္ဒိယနှင့်တရုတ်တို့ဖြစ်သည်။ ဥပမာသဘောပြောရလျှင် ကုမ္ပဏီတာဝန်ရှိသူများအနေနှင့် MIT သို့သွားပြီး ပြည်တော်ပြန်မည်ဆို အလွန်စမတ်ကျသော တရုတ်အင်ဂျင်နီယာလေးဦးနှင့် တွေ့မည်။ တရုတ်ပြည် မှနေ၍ သူတို့ကုမ္ပဏီအတွက် အလုပ်တွေလုပ်ပေးဖို့ ကမ်းလှမ်းမည်။ သူတို့ လေးယောက်လုံးအတွက် ပေးနိုင်မည်လခမှာ အမေရိကန်အင်ဂျင်နီယာ တစ် ယောက်လခမျှသာ ဖြစ်သော်လည်း တရုတ်တွေဘက်မှ လက်ခံနိုင်စရာရှိသည်။ ကမ္ဘာဦးပွားရေးထံသို့ ထဲထဝင်ဝင်ပါဝင်ခွင့်ရခြင်း အတွေ့အကြုံနှင့် ပညာဆက် လက်ဆည်းပူးနိုင်ခြင်း သူတို့နိုင်ငံ(တရုတ်)လစာနှုန်းနှင့်ဆိုလျှင် မနိမ့်လှခြင်း စသော မက်လုံးတွေရှိသည်။ ထို့ထက်ပိုအရေးကြီးသည်မှာ တရုတ်နှင့်အမေရိက ကို ကေဘယ်လ်လင်းဖြင့်ချိတ်ထားနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

“အလုပ်တွင်တယ်ဗျာ။ ကုန်ကျစရိတ်လည်း အများကြီးသက်သာသွား တယ်။ ထိုင်နေရတဲ့ကုမ္ပဏီတွေလည်း အလုပ်ဖြစ်ကုန်တယ်။ Outsourcingက ကျွန်တော်တို့ကို အကျပ်အတည်းကာလကြီးထဲက ဆွဲထုတ်လိုက်တာပဲဗျ”

ဟင်နရီ၏ နိဂုံးချုပ်ကောက်ချက်ဖြစ်ပါသည်။

သူတို့တစ်တွေနှင့် ကောင်းစမြည်ပြောပြီးသောအခါ ဖြစ်စဉ်ကြီးတစ်ခု လုံးကို ပြန်သုံးသပ်ကြည့်ရင်း တစ်ခုတစ်ခုကို ကျွန်တော်တွေ့လိုက်မိသည်။ အိန္ဒိယအနေနှင့် Y2K ကို အမှီးသားအားလပ်ရက်တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ဖို့သင့် မည်ထင်သည်။ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့မှာ အိန္ဒိယလွတ်လပ်ရေးနေ့ဟုဆိုလျှင် Y2K မှာ ဒုတိယလွတ်လပ်ရေးနေ့ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဂျွန်ဟော့(ပ)ကင်းတက္ကသိုလ် မှ နိုင်ငံခြားရေးပေါ်လစီကျွမ်းကျင်သူ ခိုက်ကယ် မနိဒီတမ် ကမူ Y2K ကို အိန္ဒိယ၏ ‘အပြန်အလှန်အပိုသဟဲနေ့’(Interdependence Day)အဖြစ် သတ် မှတ်သင့်သည်ဟုဆိုသည်။ အကြောင်းမူ Y2K က အိန္ဒိယကို ကမ္ဘာကြီးနှင့်

ပေါင်းဆောင်ရွက်၊ အပြန်အလှန်အဖို့သဟာ ပြုစေခဲ့သောကြောင့်ဟု ဆိုပါသည်။ အဆိုပါ အပြန်အလှန်အဖို့သဟာပြုမှုကို ပေါင်းကူးဖန်တီးလိုက်သည်မှာ၊ ဖိုက်ဘာ အော့(ပ)တစ် နတ်ဝပ်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤနတ်ဝပ်ကြီး၏ကျေးဇူးကြောင့်ပင်၊ အိန္ဒိယသားတို့အတွက် ရွေးချယ်ခွင့်များစွာ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်ဖြစ်ရာ၊ ပို၍ လွတ်လပ်လာသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။

နောက်တစ်ဖိုးစဉ်းစားမိသည်မှာ၊ အိန္ဒိယလွတ်လပ်ရေးကြေညာခဲ့သည် မှာ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်သန်းခေါင်ယံ ဖြစ်သည်။ Y2K ကလည်း၊ အိန္ဒိယသား တွေကို သန်းခေါင်ယံမှာပင် လုပ်စရာအလုပ်တွေရှိလာစေရန်၊ ဖန်တီးပေးခဲ့ သည်။ သို့သော် အိန္ဒိယသားအားလုံးအတွက်တော့ မဟုတ်။ အကောင်းဆုံး ပညာအလုပ်သမားများအတွက်သာ ဖြစ်သည်။ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်က အိန္ဒိယ နိုင်ငံကို လွတ်လပ်ရေးရစေခဲ့သလို Y2Kက အိန္ဒိယသားတွေကို ပို၍လွတ်လပ် စေခဲ့သည်မှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင်လည်း အိန္ဒိယသား အားလုံးကို လွတ်လပ်စေသည်တော့မဟုတ်။ အကောင်းဆုံးဦးနှောက် ပိုင်ဆိုင် ထားသူများအတွက်သာ ဖြစ်သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ လွန်ခဲ့သောအနှစ် ၅၀ ကနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်လျှင်မူ ပို၍လွတ်လပ်လာကြသည်မှာကား၊ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအဓိပ္ပါယ်အရဆိုလျှင် အိန္ဒိယကံကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်ပါသည်။ စင်စစ် ကံကြမ္မာဆိုသည်ထက်၊ တစ်ချိန်ကစိုက်ပျိုးခဲ့သောအသီးအပွင့်များကို မြန်လည် ရိတ်သိမ်းနိုင်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ဤအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြရမည်မှာ IIT အပါအဝင် အိန္ဒိယ၏ပညာအုတ်မြစ်ကိုချပေးခဲ့ကြသော ယခင်ဖိုးဆက်များဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် လူဝင်(စ)ပတ်(ခ)ရာပြောခဲ့ဖူးသော စကားတစ်ခွန်းရှိသည်။ "ကံကြမ္မာဆိုသည်မှာ ကောင်းစွာပြင်ဆင်ထားသော စိတ်ဓာတ်ကိုသာ မျက်နှာသာပေးတတ်သည်" ဆိုသောစကားဖြစ်ပါသည်။

ဆဋ္ဌမရိုက်ချက်

ကမ်းလွန်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း

(OFF SHORING)

ဂေါ်ဇီလာတွေနဲ့အတူပြေး ခြင်္သေ့တွေနဲ့အတူစား

၂၀၀၁ ခုစင်ဘာ ၁၀ တွင်၊ တရုတ်ပြည် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့သို့ တရားဝင် ဆက်သွယ်လာခဲ့ပါသည်။ ပီကင်းအနေနှင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံစာများစု လိုက်နာကျင့် သုံးလျက်ရှိသော သွင်းကုန်၊ ပို့ကုန်နှင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ ဂလိုဘယ် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို၊ သဘောတူလိုက်နာတော့မည့်အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်ပါသည်။ တရုတ်ပြည်အနေနှင့် မိမိ၏ကစားကွင်းကို ကျန်ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများနှင့် တစ်ပြေးညီ ဖြစ်စေပြီး လွတ်လပ်စွာယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ပြုရန် အခြေခံအရ သဘောတူလိုက်သည့် သဘော ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့၊ တရုတ်ပြည် WTOနှင့်ဆက်သွယ်အပြီး ရက်အနည်းငယ် အကြာမှာပင်၊ ပီကင်းရှိ လောင်စာစက်ရုံတစ်ရုံတွင် ကဏ္ဍလိုလီ၊ စတားပိုလိုလို ပိုစတာတစ်ခု ထွက်ပေါ်လာသည်။ ပိုစတာပါစာသားများမှာ အာဖရိကစကားပုံ တစ်ခုကို၊ မန်ဝရင်တရုတ်စာနှင့် ဘာသာပြန်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဘာသာပြန်သူ မှာ စက်ရုံမန်နေဂျာလည်းဖြစ်၊ တရုတ်အခြေစိုက် အမေရိကန်မော်တော်ကား အစိတ်အပိုင်းများ ထုတ်လုပ်သောကုမ္ပဏီ 'ASIMCO'၏ ခံအားတိုလည်းဖြစ်သူ၊ အမေရိကတွင်ပညာသင်ခဲ့သော တရုတ်လူမျိုး ဂျက်ပါကော်စကီး ဖြစ်သည်။ သူ့စာမှာ ဤသို့

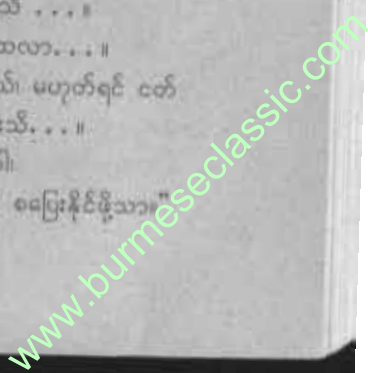
"အာဖရိကရဲ့မနက်ခင်းတိုင်းမှာ၊ ဂေါ်ဇီလာတစ်ကောင် နိုးထလာ. . . .

အမြန်ဆုံးခြင်္သေ့ထက် ပိုမြန်အောင် ပြေးနိုင်ရမယ်၊ မဟုတ်ရင် အသတ် ခံရနိုင်တယ်ဆိုတာ သူ ကောင်းကောင်းသိ

မနက်ခင်းတိုင်းမှာ ခြင်္သေ့တစ်ကောင်လည်း နိုးထလာ. . . .

အနှေးဆုံးဂေါ်ဇီလာကို ကျောအောင်ပြေးနိုင်ရမယ်၊ မဟုတ်ရင် ငတ် သေနိုင်တယ်ဆိုတာ သူ ကောင်းကောင်းသိ. . . .

ခြင်္သေ့လား၊ ဂေါ်ဇီလာလား၊ ဝါက အရေးမကြီးပါ၊ အရေးအကြီးဆုံးက နေမင်းကြီးရောက်လာတာနဲ့ ပြေးနိုင်ဖို့သာ။"

အယ်သုက ခြင်္သေ့ဖြစ်၍၊ အယ်သုက ဂေါ်ဇီလာဖြစ်သည် ဆိုသည်ကို ကျွန်တော် မသိပါ။ ကျွန်တော်သိသည်မှာ၊ တရုတ်ပြည် WTOနှင့်ဆက်သွယ်လာသည်နှင့် တရုတ်ပြည်ရေး၊ ကမ္ဘာကြီးပါ ဝိဇ္ဇာဝိဇ္ဇာမြန်မြန် ပြေးကြရတော့မည် အချက် ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းမူ၊ တရုတ်ပြည် WTOနှင့်ဆက်သွယ်လာသည်က နောက်ထပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ပုံသဏ္ဍာန်တစ်ခုကို အကြီးအကျယ် တွန်းတင်လိုက်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ Offshoring ခေါ် 'ကမ်းလွန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေခြင်း' ဖြစ်ပါ၏။

Offshoring မှာ outsourcing နှင့်မတူပါ။ 'ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်း ရင်းမြစ်ရှာခြင်း' (outsourcing)က သုတေသန၊ ခေါ်(လ)စင်တာ၊ စာရင်းအင်းအလုပ် စသော မိမိကုမ္ပဏီမှ အခိုင်အမာအလုပ်များကို၊ အခြားကုမ္ပဏီတစ်ခုသို့ အကန့်အသတ်နှင့် လက်ခွဲလုပ်ပေးပြီးမှ၊ မိမိ၏ထုတ်လုပ်ရေးလမ်းကြောင်းထဲသို့ ပြန်ပေါင်းစုစေခြင်းဖြစ်သည်။ 'ကမ်းလွန် ရင်းမြစ်ရှာဖွေခြင်း' (offshoring)ကမူ ဤသို့မဟုတ်။ ကုမ္ပဏီတစ်ခုအနေနှင့် ကန်တိုရီ၊ မိမိပိုင်စက်ရုံတစ်ခုကို လုပ်အားခရေးဆွဲသော အခွန်အကောက် သက်သာသော၊ စွမ်းအင်ထောက်ပံ့မှု ရနိုင်သော၊ ကျွန်းမာရေးစောင့်ရှောက်စရိတ် သက်သာသော တရုတ်ပြည်မကြီးသို့ တစ်ခုလုံးရွှေ့ပြောင်းအလုပ်လုပ်စေခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ (မိမိနိုင်ငံကမ်းကိုခွာ၍ နိုင်ငံခြားတွင်ပြောင်းရွှေ့ အခြေစိုက်လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။)

Y2K က၊ တီနိုယနှင့်ကမ္ဘာကြီးကို outsourcing မည်သောအဆင့်သစ် တစ်ခုသို့ ပို့ဆောင်လိုက်သလို၊ တရုတ်ပြည် WTOနှင့်ဆက်သွယ်လာခြင်းကလည်း ပီတင်းနှင့်ကမ္ဘာကြီးကို offshoring မည်သောအဆင့်သစ်တစ်ခုသို့ ပို့ဆောင်လိုက်သလို ရှိပါသည်။ ကုမ္ပဏီတော်တော်များများအနေနှင့် မိမိတို့ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို၊ မိမိတို့နိုင်ငံနယ်နိမိတ်တို့ကျော်ပြီး အခွင့်အသာဆုံးနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ကြကာ၊ 'ဂလိုဘယ်ဆပ်ပလီဇ်ချိန်း' (global supply chain)ကြီးနှင့် ပေါင်းဆုံလာကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အနောက်ရောအရှေ့ပါ ကုမ္ပဏီအများစု၏ ကမ်းလွန်ပစ်ပတ်မှု၊ တရုတ်ပြည်မကြီးဖြစ်ပါသည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ခေါင်းဆောင်ကြီး တီနိုရှောက်ပင်း က၊ 'ချမ်းသာတာဂုဏ်ရှိတယ်' ဆိုသောကြွဝါဒဖြင့် တရုတ်ပြည်ကြီးကို အရင်းရှင်လမ်းကြောင်းပေါ်တင်ပေးခဲ့သည်။ တရုတ်ပြည်အက်မှ တင်းတင်းကျပ်ကျပ်ပိတ်ထားခဲ့သော စီးပွားရေးကို ပထမဆုံးတင်စားပွင့်လိုက်သည်နှင့်၊ စက်မှုနိုင်ငံကြီးများမှ ကုမ္ပဏီများမှာ မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် ကျယ်ပြောလှသော၊ ပို့ကုန်ဈေးကွက်သစ်ကြီးတစ်ခုကို ရင်သပ်ရွှေမောမြင်တွေ့လိုက်ရသည်။ အနောက်နှင့်အာရှမှ ထုတ်လုပ်ရေးသမားတိုင်းကပင်၊ မိမိတို့ထုတ်လုပ်သော အတွင်းခံကောင်းသီ တစ်ဘီလီယံကို

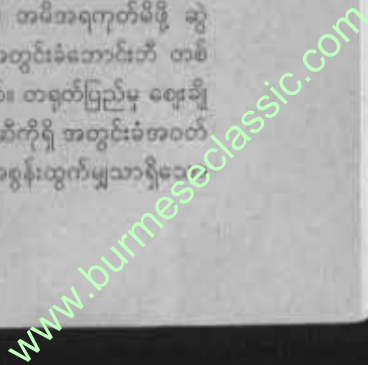
တစ်ခုတည်းသောဈေးကွက်ကြီးတွင် မရောင်းချနိုင်တော့မည်ဟု၊ စိတ်ကူးမဲဖို့ကိုခံကြသည်။ (တရုတ်လူဦးရေမှာ တစ်ဘီလီယံကျော်ရှိသည်။) ဤစိတ်ကူးနှင့်ပင် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတော်တော်များများ၊ တရုတ်ပြည်သို့အပြေးလာပြီး အရောင်းဆိုင်တွေ အပြိုင်ဖွင့်ခဲ့ကြသည်။

သို့နှင့်တိုင် ထိုစဉ်က တရုတ်ပြည်မှာ၊ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအတိုင်း သွားနိုင်သေးသည်မဟုတ်ပါ။ မိမိတို့ဈေးကွက်အတွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာသော နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများကို၊ ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်နိုင်သော ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ အတားအဆီးများ မနည်းမနောရိုနေသဲ ဖြစ်ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ တားဆီးသည်မဟုတ်လျှင်သော်မှ၊ တရုတ်တို့၏ယဉ်ကျေးမှုအခံနှင့် ဗျူရိုကရက်တစ်ယန္တရားကို ဖြတ်တော်နိုင်ရေးမှာ၊ နိုင်ငံခြားဘီဇနက်သမားများအတွက် မသေးလှသောအခက်အခဲများဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ ထိုစဉ်က၊ တရုတ်ပြည်၏ဥပဒေစနစ်မှာလည်း ဘီဇနက်လုပ်ငန်းများအတွက် အားကိုးလောက်သောအနေအထား မရှိလှသေးပါ။ သို့ဖြင့် တရုတ်ပြည်သို့ ကနဦးဝင်ရောက်လာကြသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူအများစုမှာ၊ 'မုန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်မကိုက်' ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

ဆိုခဲ့ပါအခက်အခဲများကို ပထမဆုံး ဖောက်ထွက်စဉ်းစားနိုင်ခဲ့ကြသူများမှာ၊ 'တရုတ်ပြည်တွင် အယ်လိုအလုပ်လုပ်ရမည်' ဆိုသည်ကို ကောင်းကောင်းသိသော၊ ပင်လယ်ရပ်ခြားတရုတ်အမျိုးသားများ ဖြစ်ပါသည်။ ကာလတစ်ခုဖြတ်သန်းအပြီး ၁၉၈၀ အလွန်နှစ်များသို့ရောက်သောအခါ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ (အထူးသဖြင့် ပင်လယ်ရပ်ခြား တရုတ်အမျိုးသားများ)၏စဉ်းစားပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်လာသည်။

"ကိုင်း၊ အခုလောလောဆယ် တို့ပစ္စည်းတွေကို တရုတ်ပြည်မှာ မရောင်းမရဘူးဆိုတော့၊ တို့ ဘာလုပ်ကြမလဲ...။ ဈေးချိုပြီး စည်းကမ်းကောင်းတဲ့ တရုတ်အလုပ်သမားတွေနဲ့ တရုတ်ပြည်မှာပဲထုတ်လုပ်မယ်။ ပြီးမှ နိုင်ငံခြားကို ပို့မယ်။ ဒါဆိုရင်ကော ... မဖြစ်ဘူးလား..."

တရုတ်ခေါင်းဆောင်များ၏အကျိုးစီးပွားနှင့်၊ စရွေးတိုက်အကျဖြစ်နေသော စဉ်းစားချက်ဖြစ်ပါသည်။ တရုတ်ပြည်အနေနှင့်၊ နိုင်ငံခြားထုတ်လုပ်သူများနှင့် ၎င်းတို့၏တက္ကနိုလိုဂျီကို အထူးအာရုံရနေသည်။ အမိအရကုတ်မိဖို့ ဆွဲဆောင်လိုသည်။ ဤသည်မှာ၊ တရုတ်ဈေးကွက်တွင် အတွင်းခံကောင်းသီ တစ်ဘီလီယံရောင်းချနိုင်စေရေး သက်သက်အတွက်မဟုတ်။ တရုတ်ပြည်မှ ဈေးချိုသော လုပ်အားကိုသုံး၍ ဥရောပ၊ အမေရိကနှင့် မက္ကဆီကိုရှိ အတွင်းခံအဝတ်အထည်ကုမ္ပဏီများမှ၊ သတ်မှတ်ထားသောဈေး၏ အစွန်းထွက်မျှသာရှိသော

ရေးနှုန်းမြင့်၊ နောက်ထပ် အတွင်းခံအောင်းဘိ ခြောက်ဘီလီယံကို ကမ္ဘာ့ဈေးကွက် သို့တင်ပို့နိုင်ရန်အထိ ရည်ရွယ်သည်။

သည်လိုနှင့် မိမိတို့နိုင်ငံကမ်းမှခွာပြီး တရုတ်ပြည်မကြီးသို့လာရောက် အခြေစိုက်လုပ်ကိုင်လာကြသော offshoring လမ်းကြောင်းတစ်ခု ပွင့်လာခဲ့တော့ သည်။ အဝတ်အစားပစ္စည်း၊ ဖိလက်ထရောနစ်ပစ္စည်း၊ ပရိဘောဂပစ္စည်း မျက်မှန်ကိုင်၊ မော်တော်ကားအပိုပစ္စည်းမှ ကွန်ပျူတာအပိုပစ္စည်း . . . ။ လူသုံးကုန်ပစ္စည်း အများစုမှာ 'တရုတ်ပြည်တွင် လုပ်သည်' ဖြစ်လာသည်။ ဤသို့ တရုတ်ပြည်မကြီးသို့ ရွှေ့လမ်းပြောင်းရွှေ့လမ်းဖောက်လာကြသော ကုမ္ပဏီတိုင်းလိုလိုမှာလည်း တစ်ဟုန်ထိုး အလုပ်ဖြစ်လာကြသည်။ သူတို့နှင့်အပြိုင်အလုပ်ဖြစ်ဖို့ဆိုလျှင် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လည်း သူတို့လမ်းကြောင်းအတိုင်း လိုက်ရုံသာရှိတော့သည်။ ဤသို့မှ မလုပ်လို လျှင် အရှေ့ဥရောပ၊ ကာရစ်ဘီယံ စသော ဖွံ့ဖြိုးဆဲကမ္ဘာ တစ်နေရာရာတွင် နောက်ထပ် ထုတ်လုပ်ရေးစင်တာတစ်ခု၊ ရှာပုံတော်ဖွင့်ကြဖို့သာ ရှိတော့သည်။ စင်စစ်၊ တရုတ်ပြည်လို အစေအခွင့်သာစေမည့် အနေအထားမျိုးမှာ မရှိသ လောက်ရှားသည်ကို ကမ္ဘာပတ်နေသော ဘီလီယံသမားတိုင်းက ကျကျနနသိရှိ ပြီးဖြစ်ပါသည်။

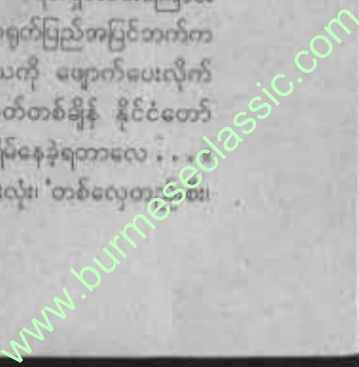
ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့(WTO)နှင့် ဆက်သွယ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့်၊ တရုတ်ပြည်ဘက်မှ မိမိနိုင်ငံသို့လာရောက် အခြေချလုပ်ကိုင်သော၊ နိုင်ငံခြား ကုမ္ပဏီများကို နိုင်ငံတကာဥပဒေ၊ နိုင်ငံတကာဘိဇနက်စံနှုန်းများနှင့်အညီ အကာအကွယ်ပေးသွားမည်ဟု အာမခံလိုက်ရာ ရောက်သွားသည်။ ဤအချက် ကြောင့်ပင်၊ တရုတ်ပြည်မှာ ထုတ်လုပ်ရေးပလက်ဖောင်းတစ်ခုအဖြစ် ပို၍ဆွဲ ဆောင်အား ကောင်းသွားခဲ့သည်။ WTO စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအရ တရုတ်ပြည် အနေနှင့် တရုတ်နိုင်ငံသားမဟုတ်သူများ၊ ကုမ္ပဏီများကို တရုတ်နိုင်ငံသားများ ကဲ့သို့ပင် တစ်သဘောတည်းထားပြီး စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ရရှိခွင့်နှင့်တာဝန်များ ဥပဒေနှင့်အညီ အပ်နှင်းသွားမည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများအနေနှင့် တရုတ်ပြည်ကြီး၏ မည်သည့်နေရာတွင်မဆို၊ စိတ်ကြိုက်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်ပြီး စိတ်ကြိုက်ပစ္စည်းမျိုးစုံ ရောင်းချနိုင်တော့မည်သဘော ဖြစ်သည်။ တရုတ်ပြည် WTOအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာသည်နှင့် မည်သည့် WTOအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံကို မဆို တစ်ခုတည်းသောအခွန်အကောက်၊ တစ်ခုတည်းသောဥပဒေဖြင့် တစ်ပြေး ညီဆက်ဆံရတော့မည်ဖြစ်သည်။ အခြားနိုင်ငံတစ်ခု (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီ တစ်ခုနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုတစ်ခုတစ်ရာ ဖြစ်လာလျှင်လည်း၊ နိုင်ငံတကာသမားမိအဖွဲ့ဖြင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို တရုတ်တို့ဘက်မှ သဘောတူ ညီလိုက်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် တရုတ်အစိုးရဘက်မှလည်း၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံ သူများအတွက်၊ အဆင်ပြေချောမွေ့စေမည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများကို လုပ်ပြခဲ့ သည်။ မောက်သည်နှင့်ရင်းနှီးကျမ်းဝင်သော ဆက်ဆံရေးထူထောင်ခြင်း၊ ရင်း နှီးခြင်းနှံ့မှုဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြေပြစ်သွက်လက်စေရန် ပြောင်းလဲပေး ခြင်း၊ တိုးတက်များပြားလာသော ဝန်ကြီးဌာနပိုင်ဝက်(ဘ)ဆိုက်များက နိုင်ငံခြား သားများကို တရုတ်ဘီလီယံကုန်ထိုးများအတိုင်း၊ လမ်းတွင်သွားနိုင်ရန် အကူ အညီပေးခြင်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။ မော်စီတုံး၏ဩဝါဒအတိုင်းလေးများကို တရုတ်လူမျိုး ဘယ်နှယောက်လောက် ဝယ်ခဲ့ဖူးသည်ကို ကျွန်တော် မသိပါ။ ပီကင်းရှိ အမေရိကန်သံရုံးဝန်ထမ်းတစ်ဦးဆိုမှ ကျွန်တော်သိရသည်မှာ၊ WTO သို့ဝင်ရန် လက်မှတ်ထိုးအပြီး ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင်၊ တရုတ် ဘာသာနှင့်ထုတ်ဝေသော WTOစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းစာတုပ်ပေါင်း၊ နှစ်သန်း ကျော် ပြုတ်ခန့်ကုန်တောင် ရောင်းကောင်းခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ကွယ်လွန်သူ တရုတ်ခေါင်းဆောင်ကြီး 'မော်' က၊ သူ့ခေတ်တွင်ရှိခဲ့သော ကမ္ဘာ့ပြားအင်အားစုများနှင့် အဆက်ဖြစ်ပြီး၊ တရုတ်ပြည်ကြီးကို တံတိုင်းကာခဲ့ သည်။ ဤအတွက် သူစိန်ခေါ်နိုင်ခဲ့သည်မှာ၊ သူ့လူထုသာလျှင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး 'တီနီ' ကမူ ကမ္ဘာ့ပြားအင်အားစုများထဲသို့ စိမ့်ဝင်ယုံ့နဲ့နိုင်စေရန် တရုတ်ပြည်ကြီးကိုတံခါးဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ ဤသည်၏အကျိုးဆက်အနေနှင့် တရုတ်ပြည်ကြီးက၊ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို စိန်ခေါ်နိုင်လိုက်ပါသည်။

တရုတ် WTOသို့ဝင်မီကဆိုလျှင်၊ သံသယနှင့်ယှဉ်သောစိုးရိမ်သောတ အချို့ အမှန်ပင်ရှိခဲ့ဖူးသည်။ တရုတ်ပြည်အနေနှင့် ကုန်သွယ်ရေးအကျိုးအမြတ် များရစေရန်၊ တစ်ဖက်မှ တံခါးဖွင့်ထားစဉ်အတွင်း တရုတ်အစိုးရနှင့် တရုတ် ဗဟိုဘဏ်ကမူ၊ တရုတ်ဘီလီယံလုပ်ငန်းများကို ပြင်းထန်သောနိုင်ငံခြားပြိုင် ဆိုင်မှုများမှ၊ အကာအကွယ်ပေးမြဲပေးထားလိမ့်မည်ဟု ဖုန်းဆဲခဲ့ကြသည်။ WTO သို့ဝင်ရောက်ဖို့လက်မှတ်ထိုးပြီးမှသာ၊ ဆိုခဲ့ပါသံသယအတွေးများလွင့် ပြယ်သွားခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသဘောကို ASIMCO စီအီးဘို ဂျက်ပါတော်စကီး က၊ ယခုလိုပြောပြသည်။

"WTOထဲဝင်လိုက်တဲ့ကိစ္စက၊ တရုတ်ပြည်ကြီး အရင်းရှင်လမ်းကြောင်း ပေါ် ရောက်လာပြီဆိုတာကို အချက်ပြလိုက်တာပဲ။ တရုတ်ပြည်အပြင်ဘက်က ဘီတိုင်းပြည်ကြီးကို စောင့်ကြည့်နေတဲ့သူတွေရဲ့ သံသယကို ဖျောက်ပေးလိုက် တာလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ အရင်ကဆိုရင်၊ တစ်ချိန်မဟုတ်တစ်ချိန် နိုင်ငံတော် တွန်ပြုနစ်စနစ်ဆို ပြန်လည်ထွက်လေမလားလို့၊ အမြဲစိုးရိမ်နေခဲ့ရတာလေ . . . အခု WTO ထဲရောက်လာပြီဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့အားလုံး၊ 'တစ်လှေတည်း'။"

တစ်ခရီးတည်းသွား 'ဖြစ်လာပြီပေါ့ဗျာ . . ."

တရုတ်ပြည်မှာ(မကွမ်းကျင်အဆင့်၊ တစ်ပိုင်းတစ်စကျမ်းကျင် အဆင့်၊ ကွမ်းကျင်အဆင့်) မည်သည့်အဆင့်ဖြစ်စေ၊ လုပ်အားခပေးချီးမြှင့်သော အလုပ် အင်အားစုကြီးကို အလှုံ့ပယ်စုထားနိုင်သည့်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်း၊ ပညာအလုပ်နှင့် အထောက်အကူပစ္စည်းဖွံ့ဖြိုးမှုကို၊ လောဘတကြီးဆာလောင်နေ သော ဝယ်လိုအားအထူးကောင်းလှသည့် ရှေးကွက်ကြီးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အလွန်ကြီးမားကျယ်ပြန့်စွာမက၊ လျှင်မြန်စွာကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးလျက်ရှိသော စားသုံး ဆူရေကွက်ကြီးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်များကြောင့်ပင် တရုတ်ပြည်ကြီး မှာ၊ ကမ်းလွန်ရင်းမြစ်ရှာသည့်ဖြစ်စဉ်ကြီးတွင် ပြိုင်ဘက်ကင်းသည့်ရန်ကြီးတစ်ခု လို ဖြစ်လာတော့သည်။

တရုတ်ပြည်တွင်၊ လူဦးရေတစ်သန်းအထက်နေထိုင်သော မြို့ကြီးပေါင်း ၁၆၀ကျော်ရှိသည်။ ယနေ့တရုတ်ပြည်၏ အရှေ့ဘက်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်ရှိ မြို့ကြီးများကို တစ်မြို့ပြီးတစ်မြို့သွားကြည့်လိုက်လျှင်၊ မည်သည့်အခါကမျှ မကြားဖူး မကြုံဖူးသည့်များကို မြင်ရတွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မျက်မှန်ကောင်း များထဲမှ အများစုကို အဆိုပါမြို့ကြီးများထဲမှ မြို့တစ်မြို့က ထုတ်လုပ်လျက် ရှိသည်။ နောက်တစ်မြို့ကို ဆက်သွားလိုက်ပါ။ တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ မီးခြစ်အများစုကို ခိုင်ခံ့ထုတ်လုပ်ပေးနေသော စက်ရုံကြီးများက စောင့်ကြံနေပါလိမ့်မည်။ နောက် ထပ်တစ်မြို့ကို ခရီးဆက်လိုက်ပါဦး။ ဒဲ(လ)ကုမ္ပဏီအတွက် ကွန်ပျူတာစခရင် များ အလှုံ့ပယ်ထုတ်လုပ်ပေးနေသည်ကို မြင်ရပါလိမ့်မည်။ နောက်တစ်မြို့ဆို လျှင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေ အထူးပြု ထုတ်လုပ်နေသည်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်။

တင်နစ်ချီဟိုမေ အမည်ရှိ ဂျပန်ဘီဇနက်အကြံပေးတစ်ဦးက၊ သူ၏ 'တရုတ်ပြည်ထောင်စု'(The United States of China) ဆိုသော စာအုပ်တွင်၊ ဤသို့ ရေးခဲ့ဖူးသည်-

'ဟောင်ကောင်မြောက်ဘက်ရှိ ဂူကျန်(ပုလဲ)မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ တစ်ခု တည်းမှာပင်၊ ဖိလစ်ပိုင်စာရေးဆရာတစ်ဦးက အစိတ်အပိုင်းများ ထုတ်လုပ် ပေးနေသော စက်ရုံပေါင်း ၅၀,၀၀၀ ကျော်ရှိနေသည်' ဟုဆိုပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် တိုကျိုမြို့တော်တွင်ဆုံခဲ့စဉ်က၊ 'ဘိုမေ'ပြောခဲ့ဖူး သောစကားများကို ကျွန်တော်မှတ်မိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ တရုတ်ပြည်နှင့်ပတ်သက် သော သူ့အမြင်၊ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

"တရုတ်ဟာ၊ ကျွန်တော်တို့အတွက်ခြိမ်းခြောက်မှုပျ။ တစ်ပြိုင်နက်တည်း မှာပဲ အခွင့်အလမ်းလည်း ဖြစ်နေတယ်။ ပြိုင်ဘက်လို့ဆိုနိုင်သလို မောက်သည် ဆိုရင်လည်း မမှားဘူး။ တရုတ်ပြည်ကြီးကို၊ ကမ္ဘာပီးပွားရေးထဲ ဆွဲသွင်းတာ

ကောင်းပါတယ်။ ဒီအတွက် ဘာမှပြောစရာမရှိပါဘူး။ တစ်ခုပဲဗျ၊ တရုတ်ပြည်ကို ရန်သူလိုသဘောမထားဘဲ၊ ခင်ဗျားလုပ်ငန်းကို ခွဲခြန်စဉ်းစားတာက ပိုအကျိုးများ လိမ့်မယ်။ ဘယ်အပိုင်းကို တရုတ်ပြည်မှာ အခြေချမလဲ။ ဘယ်အပိုင်းကို တရုတ် ပြည်ကို ရောင်းမလဲ . . . ဘယ်အပိုင်းကို တရုတ်ပြည်က ပြန်ဝယ်မလဲ . . . ပါကို ဆုံးဖြတ်ဖို့လိုမယ် . . ."

...

တရုတ်ပြည်၊ ကမ္ဘာ့ချေးကွက်သို့တံခါးဖွင့်လိုက်ခြင်းမှာ ကမ္ဘာကြီးကို ပြားအောင်ဖန်တီးလိုက်သော ရိုက်ချက်တစ်ခုတူ၍လည်း ဆိုနိုင်စရာရှိပါသည်။ တရုတ်ပြည်က၊ မိမိကိုယ်ကို ကမ်းလွန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေနေ၏။ ဘူမိနက်သန်အဖြစ် ဆွဲဆောင်နိုင်လေ၊ အခြားဖွံ့ဖြိုးပြီးနောက်ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကိုလည်း ငင်းနှင့်ယှဉ်ပြိုင် လာစေရန်၊ ပိုမိုဆွဲဆောင်နိုင်လေဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အထူးသဖြင့် မလေးရှား၊ ထိုင်း၊ အိုင်ယာလန်၊ မက္ကစီကို၊ ဘရာဇီး(လ)နှင့် ဝိယက်နမ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဤနိုင်ငံများအနေနှင့်၊ အရင်းအားလုံး ပြည်ပကြီးသို့ရွေ့လာကြသည်ကို တစုံ တကြေစောင့်ကြည့်ရင်း၊ စိတ်ထဲက ဤသို့တွေးမိကြပါလိမ့်မည်။

"ဟာ-တကယ့်ကို အကြံပိုင်တဲ့ ငရွေးပဲဟေ့ . . .။ တို့များလည်း ပေါက်ဖေါက်ကြီးလို့ မက်လုံးစတုဖန်တီးနိုင်မှ၊ တော်ကာကျလိမ့်မယ် . . ."

ဤသည်ပင်၊ ကမ္ဘာပြားဖြစ်စဉ်ကြီးအတွက် အပြိုင်ကျကြတော့မည့် တူရုချက်ဖြစ်ပါသည်။ မည်သည့်တိုင်းပြည်က၊ ကုမ္ပဏီများအတွက် အခွန်အ ကောက် အနည်းဆုံး၊ ပညာရေးမတ်လုံး အကောင်းဆုံး၊ ထောက်ပံ့ကူညီမှု အများဆုံး၊ လုပ်အားခ ပေးအချိုးဆုံး ဖန်တီးပေးနိုင်မလဲဆိုသည်ကို၊ အပြိုင် အဆိုင် ပြုသကြတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။ မိမိတိုင်းပြည်ကို၊ ကမ်းလွန်ရင်းမြစ် ရှာဖွေနေ၏အခွင့်အလမ်း အများဆုံးဦးတည်ရာဖြစ်စေရန်၊ သူ့ထက်ငါ အလှူ အယက်ကြီးစားကြတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။

'တရုတ်ရာစု' (The Chinese Century) စာအုပ်ကို ရေးသားပြုစုခဲ့သူ၊ အိုဟိုယိုတက္ကသိုလ်မှ ဘီဇနက်ပါမောက္ခ အိုဒီဂွင်ခါက၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့ထုတ် ဘီဇနက်ပီ(ခ)စာစောင်သို့ ပြောကြားခဲ့သောစကားတစ်ခွန်း ရှိသည်။ စင်စစ် ပါမောက္ခအိုဒီ ပြောပြလိုသည်မှာ၊ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများသို့ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့စကားက၊ ဤသို့ . . .

"ခင်ဗျားတို့အနေနဲ့ လုပ်အားကဲ(labor intensive)ပစ္စည်းတွေ ဆက် ထုတ်ချင်သေးတယ်ဆိုရင်၊ ဒီမှာ(အမေရိကမှာ)ပဲ အချိန်ကုန်ခံမနေနဲ့တော့ . . ."

အမြန်ဆုံး တရုတ်ပြည်ကို သွားကြ။ ဝါပဲရိတယ်။ ဝါက လက်တွေ့ကျတယ်...
တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင်၊ ပါမောက္ခတို့က တရုတ်ထုတ်လုပ်သူများ
အတွက်လည်း စကားလက်ဆောင်ပေးလိုက်သေးသည်။

"ခင်ဗျားတို့အနေနဲ့လည်း၊ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတွေနဲ့ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ဖို့ လုံးဝ
သစ်လွင်တဲ့ ဘီဇနက်ပုံစံတစ်ခု၊ အမြန်ဆုံးဖန်တီးဖို့လိုလိမ့်မယ်..."

တရုတ်ပြည်၏ကမ္ဘာ့ပြားအာနိသင်ကို နောက်ထပ်လောင်စာဖြည့်ပေး
နေသည်မှာ၊ ၎င်းတို့ယ်တိုင်၏ အလွန်ကြီးမားသော ပြည်တွင်းဈေးကွက်ကြီး
တစ်ဟုန်ထိုးဖြိုးလာခြင်း၊ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသဘောကိုလည်း၊ ဆိုခဲ့ပါ ဘီဇနက်
ဝိ(ခ)စာစောင်ပါ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်က၊ ယခုလိုမှတ်ချက်ချခဲ့ပါသည်။

"ပြင်းထန်သောပြိုင်ဆိုင်မှုကြောင့် ဈေးနှုန်းကို အနိမ့်ဆုံးတွင်ထိန်းထား
နိုင်ခြင်း၊ နှစ်စဉ် အင်ဂျင်နီယာပေါင်း ၃၇၀,၀၀၀ မကျော်မွေးထုတ်ပေး
နေသော ပညာရေးရေခဲမြေခဲ၊ တစ်နေ့ ၁၂ နာရီ မညည်းမညှာအလုပ်
လုပ်ဖို့အသင့်ရှိနေသော လူငယ်အလုပ်သမားများ၊ မန်နေဂျာများဖြင့်
ဖွဲ့စည်းထားသည့် အလုပ်အင်အားစု၊ သူမတူသော စွန့်ဦးတီထွင် စိတ်
ဓာတ်၊ ဤအခြင်းအရာအားလုံးက တရုတ်စီးပွားရေးကို 'အရွယ်ပမာဏ
၏ဘောဂဗေဒ'(economic of scale)သဘောတရားဆီသို့ လက်တွေ့
ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ပါသည်"

သူပြောသော 'အရွယ်ပမာဏ၏ဘောဂဗေဒ'ဆိုသည်မှာ၊ စီးပွားရေး
အရွယ်ပမာဏ အမြန်ကျယ်လာသည်နှင့်၊ စီးပွားအခွင့်အလမ်းများ ပိုပွင့်လာခြင်း
ကို ဆိုလိုပါသည်။

တရုတ်ဘီဇနက်ပုံစံသစ်ကို ခံတွင်းမတွေ့နိုင်ကြသူများကမူ၊ အဆိုပါ
တရုတ်စီးပွားရေး၏အရွယ်ပမာဏနှင့် အင်အားကြီးမားလာမှုကိုပင်၊ ဆန့်ကျင်
ဘက်မှ ကြည့်ပြင်အကဲခတ်လျက်ရှိနေသည်။ 'တရုတ်စီးပွားရေး အားကောင်း
လာခြင်းက၊ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးပြင်ကွင်းတစ်ခုလုံးကို အလုပ်သမားထုအတွက်
အခွင့်မသာသော အခြေအနေတစ်ရပ်သို့ တွန်းပို့လျက်ရှိနေသည်။ အနိမ့်ဆုံး
လုပ်ခ၊ အဆိုးဆုံး လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေနှင့် အလျော့ရဲဆုံးအလုပ်သမား
ဥပဒေတို့ဖြင့် စခန်းသွားတော့မည့် အနေအထားသစ်ဖြစ်သည်။ စသဖြင့် မကျေ
မနပ်စေမန်ကြသည်။

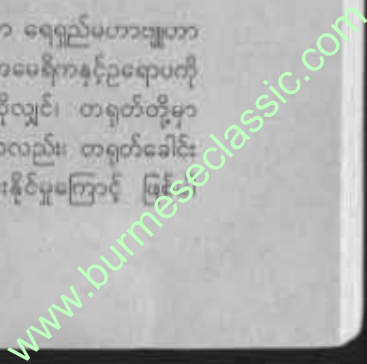
ကျွန်တော်အမြင်ပြောရလျှင်၊ တရုတ်ပြည်၏လက်ရှိအခြေအနေမှာ
သူတို့စိုးရိမ်သလောက် ကျီးလန်စာစားဖြစ်စရာမလိုလှသေးဟု၊ ထင်ပါသည်။
ယနေ့၊ တရုတ်ပြည်ကျင့်သုံးနေသောပေါ်လစီမှာ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို
ထက်နိုင်သမျှ ဆွဲဆောင်ရယူနိုင်ရေး ဖြစ်သည်။ စင်စစ်၊ ဤသည်မှာ တရုတ်

တို့၏ရေတိုမဟာဗျူဟာမျှသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ တရုတ်တို့တွင်၊ ယခုထက်
ပို၍အရေးကြီးသော တိပ်မက်ရှည်ကြီးတစ်ခု၊ ရှိဦးမည်မှာသေချာသည်။

တရုတ်ပြည်သို့ရောက်လာကြသော ဘီဇနက်သမားများ၏အကြီးမားဆုံး
အမှားမှာ၊ ကုန်ထုတ်သတ္တိနှင့် ပစ္စည်းအရည်အသွေးထက်၊ ဈေးချိုသောလုပ်အား
ကိုသာ တစ်ဖက်သတ်တာဝန်ရနေခြင်း၊ ဖြစ်သည်။ ဤအချိန်တွင်၊ တရုတ်တွေ
ကိုယ်တိုင်ကမူ ကုန်ထုတ်သတ္တိနှင့် ပစ္စည်းအရည်အသွေးကိုသာမက၊ မိမိတို့၏
တက္ကနိုလိုဂျီရေးခိုန်ကိုပါ အစွမ်းကုန်ဖြင့်တင်နိုင်ဖို့ အစွမ်းကုန်ကြိုးပမ်းလျက်ရှိနေ
သည်။ အမေရိကန်ကုန်နှင့်ရင်တူတတ်အဖွဲ့၏ လေ့လာချက်စာတမ်းအရ သိရသည်
မှာ၊ ၁၉၉၇ နှင့် ၂၀၀၂ ခုနှစ်အတွင်း အစိုးရမဟုတ်သော တရုတ်ပုဂ္ဂလိက
ပိုင်း၏ကုန်ထုတ်သတ္တိမှာ၊ နှစ်စဉ် ၁၇ ရာခိုင်နှုန်း မှန်မှန်တက်လျက်ရှိသည်ဟု
ဆိုပါသည်။ (အရေးကြီးသောကိန်းဂဏန်းဖြစ်သည်ဖို့၊ ကျွန်တော် နောက်တစ်
ကြိမ်ထပ်ပြောလိုပါသေးသည်။ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်းတိတိဖြစ်ပါ၏။) ဤသို့ သိသိ
သာသာတက်လာခြင်းမှာ၊ တက္ကနိုလိုဂျီသစ်များနှင့် ခေတ်မီဘီဇနက်လုပ်ထုံးလုပ်
နည်းများကို ခံယူအသုံးပြုနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု၊ ဘုတ်အဖွဲ့စာတမ်းက
ကောက်ချက်ချပါသည်။

အဆိုပါ ဘုတ်အဖွဲ့စာတမ်းမှာပင်၊ နောက်ထပ်အရေးကြီးသောမှတ်ချက်
တစ်ခုလည်း ရှိပါသေးသည်။ ဤကာလအတွင်း (၁၉၉၇ မှ ၂၀၀၂ အတွင်း)
တရုတ်ပြည်မှာ၊ ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍမှအလုပ်အကိုင်ပေါင်း ၁၇ သန်းမျှ ဆုံးရှုံး
ခဲ့ရသည်ဟုဆိုသည်။ (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ၂ သန်းမျှသာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရ
သည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ဖို့ ဖြစ်သည်။) တစ်ဖက်မှ ကုန်ထုတ်သတ္တိတက်နေစဉ်
တွင်၊ ကျန်တစ်ဖက်မှ ထုတ်လုပ်ရေးအလုပ်အကိုင်များ ဆုံးရှုံးနေသည်မှာ၊
ဘာကြောင့်ဖြစ်မည်နည်း။ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဘက်သို့ ရွှေ့ပြောင်းသွား
သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍမှ ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍသို့
လှည့်ပြောင်းနိုင်ရန်၊ အခြားဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများအတွက် ဆယ်စုနှစ်များနှင့်ချီ၍
ကြာခဲ့သော်လည်း၊ တရုတ်တို့ကမူ ၇ နှစ်ခန့်သာအချိန်ယူခဲ့ရသည်။ ဤအချက်
နှင့်ပင်၊ တရုတ်ပြည်၏အနာဂတ်အလားအလာကို မှန်းဆနိုင်စရာရှိလိမ့်မည်ဟု
ဘုတ်အဖွဲ့စာတမ်းက မှတ်ချက်ပြုပါသည်။

စင်စစ်၊ တရုတ်တို့အမှန်တကယ်ကြိုက်ကြံနေသော ရေရှည်မဟာဗျူဟာ
မှာ၊ ယခုလောလောဆယ် ထိပ်ဆုံးတွင်ရောက်နေသော အမေရိကန်နှင့်ဥရောပကို
အမိလိုက်ရေးဖြစ်ပါသည်။ ဤရှည်မှန်းချက်အတွက်ဆိုလျှင်၊ တရုတ်တို့မှာ
တာထွက်ကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဤသည်မှာလည်း၊ တရုတ်ခေါင်း
မဆောင်တို့၏အမြင်ကျယ်မှုနှင့်၊ လက်တွေ့ကျကျကျင့်သုံးနိုင်မှုကြောင့် ဖြစ်

သည်။ မိမိတို့၏လူငယ်လူရွယ်များကို အပြားကမ္ဘာကြီး၏အောင်မြင်မှုသော့ချက် ဟုဆိုနိုင်သော သင်္ချာ၊ သိပ္ပံနှင့် ကွန်ပျူတာလိုဘာသာရပ်များဖြင့် လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးရေးတွင် တရုတ်ခေါင်းဆောင်များက အနောက်တိုင်းခေါင်း ဆောင်များထက် ပို၍စူးစိုက်အာရုံပြုကြသည်။ တရုတ်လူထုကို ခေတ်ပြိုင်အိုင်တီ တော်လှန်ရေးကြီးတွင် တရုတ်ပြည်မှပင် ပလပ်အိုး၍ သူများထက်ပိုပြန်ပြန်နှင့် ပိုလွယ်လွယ်ပါဝင်နိုင်စေရန်၊ တရုတ်ခေါင်းဆောင်များက အနောက်တိုင်းခေါင်း ဆောင်များထက် ပိုအလေးထားသည်။ ထို့ထက်၊ ကမ္ဘာနှင့်အဝန်းမှရင်းနှီးမြှုပ်နှံ သူများကို ဆွဲဆောင်နိုင်ရေးအတွက်၊ မက်လုံးများဖန်တီးပေးရာတွင်လည်း တရုတ်ခေါင်းဆောင်များမှာ သူမတူအောင်ထူးချွန်ကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။

သို့နှင့်တိုင်၊ တရုတ်ခေါင်းဆောင်များ၏ တကယ့်ရည်ရွယ်ချက်မှာ ချက်ချင်းလက်ဝင်း ပဒေသာပင်စိုက်ဖို့ မဟုတ်ပါ။ ရှေ့လာမည့်ပျိုးဆက်တစ်ခု တွင် အတွင်းခံများကိုသာမက၊ လေယာဉ်အတောင်ပံကိုပါ တရုတ်ပြည်မှ ဒီဇိုင်း ဆင်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ဖြစ်ပါသည်။ ပြောရလျှင် လက်ရှိဆယ်စုထက် ရှေ့လာ မည့်ဆယ်စုကို၊ ချိန်ပစ်နေခြင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့အတွက်၊ လာမည့်အနှစ် သုံးဆယ်အတွင်း ဘဝဗျင်းမတူသည့်တရုတ်ပြည်သစ်ကို၊ ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင် ကြုံတွေ့ရမော့မည့်သဘော ရှိပါသည်။ 'တရုတ်ပြည်တွင်ရောင်းသည်' ဆိုရာမှ 'တရုတ်ပြည်တွင်လုပ်သည်'၊ 'တရုတ်ပြည်တွင် ဒီဇိုင်းဆင်သည်' 'တရုတ်ပြည် တွင် အိပ်မက်မက်သည်'ဆိုသော အနေအထားသို့ရွေ့သွားတော့မည် ဖြစ်ပါ သည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင်၊ တစ်ကမ္ဘာ လုံးမှထုတ်လုပ်သူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်နေမည့်တိုင်း ဘာတစ်ခုမျှ ကိုယ်ပိုင်မဖန်တီးနိုင်သေးသော တရုတ်ပြည် အဖြစ်မှ၊ ဖွေးချိုသောကုန်ကျစရိတ်၊ မြင့်မားသောအရည်အသွေး၊ သူမတူသော စွမ်းဆောင်မှုများဖြင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးမှ ထုတ်လုပ်သူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး အရာရာထုတ်လုပ်နိုင်တော့မည့် တရုတ်ပြည်ကြီးအဖြစ်၊ အသွင်ပြောင်းတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုများသာ ကြားဝင် မဖောက်ပါက၊ တရုတ်ပြည်ကြီးမှာ အဓိကအကျဆုံးကမ္ဘာ့ပြားအင်အားစု ဖြစ်မြဲဆက်ဖြစ်နေ ပါလိမ့်မည်။

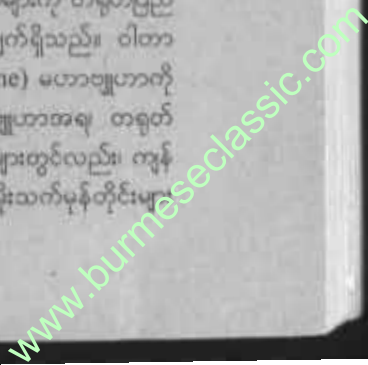
ကျွန်တော့်အနေနှင့်၊ ယခုအစဉ် ယခုအခန်းကိုရေးရန် သူတေသနလုပ် နေစဉ်အတွင်း၊ ဆီလီကျန်ချီငှာမုထုတ်ဝေသော 'မေးပါများစကားရ'(Inquirer) အမည်ရှိ ကွန်လိုင်သတင်းလွှာတစ်ခုကို၊ အမှတ်မထင်တွေ့လိုက်မိသည်။ ကွန် တော့်ကို ဖမ်းစားလိုက်သည်မှာ၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ထုတ် သတင်းလွှာပါဆောင်းပါးတစ်ခု၊ ဖြစ်ပါသည်။ ဆောင်းပါးခေါင်းစဉ်မှာ 'တရုတ် ပြည်သည် အရာရာ၏တော်ချက်မဖြစ်တော့မည်'ဟုဆိုသည်။ အဆိုပါဆောင်းပါး

၏ တရုတ်ပြည်သူ့နေ့စဉ်သတင်းစာကို ကိုးကား၍၊ ဤသို့သတင်းပေးပါသည်။ 'နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီ ၅၀၀ အနက်၊ ၄၀၀ သည် တရုတ်ပြည်မကြီးရှိ ပရောဂျက် ပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော်တွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလျက်ရှိသည်'ဟုဆိုသည်။ စင်စစ်၊ ဤသည် တို့မှာ လွန်ခဲ့သောလေးနှစ်ခန့်က ကိန်းဂဏန်းများမျှသာဖြစ်သည်။ ယခု အဆ များစွာပိုသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။

တရုတ်စိန်ခေါ်ချက်နှင့်ပတ်သက်လျှင် အကောင်းဆုံးနမူနာသွင်းနိုင်သူမှာ၊ တရုတ်ပြည်၏အိမ်နီးချင်း ဂျပန်ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဂျပန်ပို့ကုန်တိုးမြှင့်ရေး အတွက် တရားဝင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော 'ဂျပန်ပြည်ပ ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့' (JETRO) ဥက္ကဋ္ဌ တိုဆာမုဝါတာနာဘီနှင့် တိုကျိုတွင်ဆုံစူးရာ၊ သူက ဤသို့ ပြောပြသည်။

'တရုတ်ပြည်ဟာ၊ ပြန်ပြန်ဆန်ဆန်ကြီးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေပြီဗျ။ ပြီး တော့၊ အဆင့်နိမ့်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရာကနေ အဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံး အရည် အသွေးမြင့်ပစ္စည်းတွေ၊ ထုတ်လုပ်နိုင်ဖို့ကြိုးပမ်းနေတဲ့ဖြစ်စဉ်ထဲမှာ ရောက်နေပြီ။ ဒီတော့၊ ကျွန်တော်တို့ဂျပန်ကုမ္ပဏီတွေအနေနဲ့ ကိုယ်ရဲ့ကမ္ဘာလုံးချီပြိုင်ဆိုင် နိုင်စွမ်းကို ဆက်ထိန်းသိမ်းဖို့ဆိုရင်၊ ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတချို့နဲ့ အလယ် လတ်တန်းစားပစ္စည်းတွေရဲ့ စည်းပတ်လမ်းတချို့ကို၊ တရုတ်ပြည်ရွေ့လုပ်ဖို့ လိုလိမ့်မယ်။ ဒီအချိန်အတွင်း ဂျပန်ပြည်တွင်းမှာက၊ ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး (value added) ပိုမြှင့်နိုင်မယ့်ပစ္စည်းတွေ ထုတ်လုပ်နိုင်ဖို့၊ အားသွန်ကြားပမ်းကြ ရမှာပေါ့ဗျာ။ ဒါမှသာ၊ တရုတ်ရောဂျပုန်ပါ 'ဂလိုဘယ်ဆပူလိုင်းချိန်းကြီးရဲ့ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်လာနိုင်မှာ...'

စီးပွားရေးတန်ဖိုးပုံစံကို နှစ်ပေါင်းပြောက်ပြားစွာရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော ဂျပန်မှာ၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ်ရောက်မှသာ ပြန်လည်ဦးမော့လာနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ ပြန်လည်ဦးမော့လာနိုင်သည်မှာလည်း၊ တရုတ်ပြည်သို့ စက်ပစ္စည်းများ ရိုဘော့နည်းပညာနှင့် အခြားအရေးကြီးသောစက်အစိတ်အပိုင်းများ တင်ပို့နိုင်ခဲ့ ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ခရစ်နှစ် ၂၀၀၃သို့ရောက်သောအခါ၊ ဂျပန်ပို့ကုန်များကို အများဆုံးလက်ခံတင်သွင်းသည်နိုင်မှာ အမေရိကမဟုတ်တော့ဘဲ၊ တရုတ်ပြည် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ဂျပန်အဖိုးရကမူ ၎င်း၏ကုမ္ပဏီများကို တရုတ်ပြည် တွင် အလွန်အကျွံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမဖြစ်စေရန် သတိပေးလျက်ရှိသည်။ ဝါတာ နာဘီ ပြောသော 'တရုတ်အပေါင်းတစ်'(China plus one) မဟာဗျူဟာကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးဖို့လည်း တိုက်တွန်းလျက်ရှိသည်။ ဤဗျူဟာအရ တရုတ် ပြည်တွင် ခြေတစ်ဖက်ချထားစဉ်အတွင်း အခြားအာရှနိုင်ငံများတွင်လည်း ကုန် ခြေတစ်ဖက်ချထားရမည်ဟု ဆိုသည်။ သို့မှသာ၊ နိုင်ငံရေးမိုးသက်မုန်တိုင်းများ

ကြောင့် တရုတ်ပြည်ကြီး ပြားရာပုဂ္ဂိုလ်သွားလျှင်၊ ခုသစ်သောရှီလီမုမည်ဟု ဆိုပါသည်။

ယခုလောလောဆယ်တွင်မူ တရုတ်ပြည်၏အခြားဖြစ်စဉ်ကြီးမှာ ကမ္ဘာ တစ်ဝန်းလုံးမှ ထုတ်လုပ်ရေးကလုပ်များကို အချိန်ပြင်းပြင်းဆောင့်ဆွဲလျက်ရှိနေ သည်မှာ၊ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းပစ္စည်းသုံးသူများ အတွက်မူ ဘုရားမသလိုဖြစ်နေသည်မှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်နေပါသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်ထုတ်၊ 'ဖော်ကျွန်း' မဂ္ဂဇင်းက 'မော်ဂန် စတန်လီဆာဇေးကို ကိုးကားပြီး တရုတ်-အမေရိကန်ကုန်သွယ်ရေးကို ဤသို့ ခန့်မှန်းတင်ပြသည်။

"၁၉၉၀ အလွန်နှစ်များ၏ အလယ်လောက်မှစ၍ ရှေးအိုသော တရုတ် သွင်းကုန်များလိုပင်လာရာ၊ အမေရိကန်စားသုံးများအတွက် ဒေါ်လာ ၆၀၀ ဘီလီယံပိုးပျံ ကုန်ကုစရိတ်သက်သာသွားသည်။ အလားတူ အမေရိကန် ထုတ်လုပ်သူများအတွက်လည်း ၎င်းတို့၏တန်ဖိုးနည်း တုန်ခန်များနှင့်ပတ်သက်လျှင်၊ ဒေါ်လာဘီလီယံနှင့်ချီ၍ သက်သာ သွားသည်။ ဤသို့သက်သာသွားသော စုဆောင်းငွေများကြောင့်သာ၊ အမေရိကန်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ၎င်း၏အတိုးနှုန်းလျော့ချရေး ပေါ်လစီ ကို ရေရှည်ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန်လူထုအတွက် လည်း ကိုယ်ပိုင်အိမ်ဝယ်ရန်၊ မိမိတို့ဘဏ္ဍာရေးကို ပြန်တည်မတ်နိုင်ရန် အခွင့်သာခွဲခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အလားတူ၊ အမေရိကန်ဘီဇနက်လောက အတွက်လည်း အသစ်အသစ်သောတီထွင်မှုများအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ ရန် အဆင်ပြေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။"

ဆိုခဲ့ပါ 'ဖော်ကျွန်း'မဂ္ဂဇင်း၏ကောက်ချက်က ဘာကိုဖော်ပြနေသနည်း ဆိုလျှင်၊ ယနေ့တရုတ်ပြည်၏အောင်မြင်မှုမှာ တရုတ်ပြည်အတွက်သာမက၊ ၎င်း၏ကုန်သွယ်ဘက်များအတွက်ပါ အကျိုးများစေသော နှစ်လမ်းသွားဆက်ဆံ ရေးဆိုသည်ကို၊ သာဓကတင်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တရုတ်ပြည်ကိုဦးတည်သော ကမ်းလှန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေရေးအကြောင်း၊ ပိုသတောပေါက်နားလည်စေရန် ASIMCO ဥက္ကဋ္ဌ ဂျက်ပါကော်စကိုနှင့် ပီကင်း တွင်၊ ကျွန်တော်တွေ့ဆုံကောပြောဖြစ်သည်။ ပါကော်စကိုမှာ ဤဖြစ်စဉ်ကြီး၏ လမ်းသစ်ထွင်သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍၊ လာတော့မည့် ပီကင်း တို့လုပ်ပစ်တွင် 'အရင်းရှင်စနစ်' ဆိုသောဖြိုင်ပွဲတစ်ခု ထည့်သွင်းကျင်းပလျှင်၊ ရှောင်ဆိပ်ရှင်မှာ 'ပါကော်စကို' ဖြစ်ဖို့များပါလိမ့်မည်။ သူသည် Paine Webber မှ၊ ထိပ်တန်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၈ သို့

ရောက်သောအခါ၊ ဩဇာကြီးသော ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုသို့ သူရောက်သွားသည်။ သူတို့ကုမ္ပဏီမှာ၊ ကုမ္ပဏီအစုအဖွဲ့တစ်ခုလုံးကိုကွပ်ကဲနိုင်ရန် လုံလောက်သော အစုရှယ်ယာများကို လိုက်ဝယ်သည့် buy out firm အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ဤကုမ္ပဏီသစ်ကိုလည်း ၂ နှစ်မျှသာလုပ်ခဲ့ပြီး၊ ကျော့ဒိုင်းလိုက်ပြန်သည်။ ထိုစဉ်က သူ့အသက်မှာ ၄၂ နှစ်၊ ဘဝအတွက် စိန်ခေါ်မှုအသစ်တစ်ခုကို ရင်ဆိုင်ရန် အချိန်ရောက်ပြီဟု သူဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

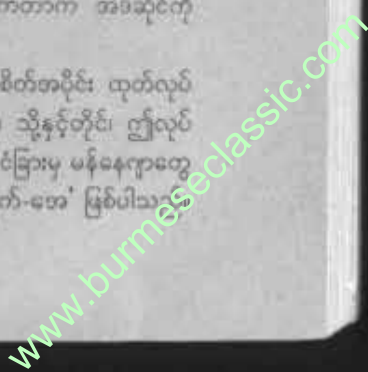
မိတ်ဆွေအချို့နှင့်ပေါင်းပြီး၊ မတည်အရင်း ဒေါ်လာ သန်း ၁၅၀မျှ ရအောင်၊ သူတို့စုလိုက်ကြသည်။ နောက်၊ တရုတ်ကုမ္ပဏီတွေကို လိုက်ဝယ် သည်။ ထိုစဉ်မှစ၍၊ သူ၏တရုတ်ပြည်စွန့်စားပန်း စေတော့သည်။ သူ အကြီးအ ကျယ်ကွဲသည်။ သို့သော် စိတ်မလျော့၊ နောက်တစ်ကြိမ်အရင်းစု၍ နောက် တစ်ခါ ပြန်စသည်။ အခက်အခဲမျိုးစုံကိုဖြတ်ကျော်ပြီး အနှုံး၏သင်ခန်းစာများကို စနစ်တကျလေ့လာသည်။ သည်လိုနှင့်၊ အကြိမ်ကြိမ်အထိနာခဲ့ပြီးမှ နောက်ဆုံး ကမ်းလှန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေရေး၏ ဩဇာကြီးသောစံပြနမူနာ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပါကော်စကိုက၊ သူ၏ရှည်လျားစက်ခဲသောဖြတ်သန်းမှုကို ဤသို့ နောက် ကြောင်းပြန်ပြပါသည်။

"၁၉၉၂-၉၃ လောက်မှာ တရုတ်ပြည်ကို ပထမဆုံးအကြိမ်ဝင်တိုးကြည့် တယ်။ တရုတ်ပြည်မှာ အခွင့်အလမ်းတစ်ခုရဖို့၊ မနည်းလှတဲ့အခက်အခဲတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမယ်ဆိုတာ၊ ကျွန်တော်သိပါတယ်။ အားလုံးကလည်း သတိပေးကြပါ တယ်။"

တရုတ်ပြည်ကြီးတွင် အခွင့်အလမ်းတွေ၊ အလုံပယ်ပေါများလှသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ အလွန်အရေးကြီးသောရှားပါးမှုကြီး တစ်ခု နှင့်လည်းရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ လုပ်တတ်ကိုင်တတ်သောမန်နေဂျာကောင်း ရှားပါးမှု ဖြစ်ပါသည်။ မော်တော်ကား၊ အစိတ်အပိုင်းစက်ရုံတစ်ရုံကို အရင်းရှင်လမ်း ကြော့ဒိုင်းအတိုင်း မည်သို့စီမံခန့်ခွဲရမည်။ ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ ပို့ကုန်အရည်အသွေး ရောက်အောင် ဘယ်ပုံဖန်တီးရမည်ဆိုသည်ကို၊ တျကျနနနားလည်သတော ပေါက်သူ မန်နေဂျာမျိုး၊ မရှိသလောက် ရှားနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

"တရုတ်ပြည်မှာဆိုပွင့်ဖို့က လွယ်တယ်လား၊ ခက်တာက အဲဒီဆိုင်ကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်တဲ့မန်နေဂျာ ရဖို့..."

ပါကော်စကိုအနေနှင့် တရုတ်မော်တော်ကားအစိတ်အပိုင်း ထုတ်လုပ် သောကုမ္ပဏီများ၏ရှယ်ယာအများစုကို၊ ဝယ်ယူနိုင်ခဲ့ပြီ။ သို့နှင့်တိုင်၊ ဤလုပ် ငန်းများကိုဦးဆောင်ရန် မန်နေဂျာကောင်းမရှိ၊ သို့ဖြင့် နိုင်ငံခြားမှ မန်နေဂျာတွေ တင်သွင်းရတော့သည်။ ဤသည်မှာ၊ သူ၏စိမ်းသစ်စီမံချက်-အေ' ဖြစ်ပါသည်။

“ဟန်မကျပါဘူးဗျာ။ နိုင်ငံခြားမန်နေဂျာတွေက ရေးကြီးလွန်းတယ်ဗျာ။ ပြီးတော့ တရုတ်ပြည်မှာ၊ ဘယ်လို အလုပ်လုပ်ရမယ်ဆိုတာ သူတို့ နားမလည်ကြဘူး။”

သည်လိုနှင့် သူ၏ စမ်းသပ်စီမံချက်-စာကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ရတော့သည်။

“ဝီလိုနဲ့၊ အဲဒီနိုင်ငံခြားမန်နေဂျာတွေကို အိမ်ပြန်ပို့လိုက်ရတယ် ဆိုပါတော့ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ဝယ်လိုက်တဲ့ကုမ္ပဏီတွေက မန်နေဂျာဟောင်းတွေကိုပဲ ပုံစံသစ်နဲ့အောင်အောင်ပြောင်းသုံးမယ်လို့ စိတ်ကူးကြည့်ပါတယ်။ ‘စမ်းသပ်စီမံချက်-ဘီ’ဆိုပါတော့။ ဒါလည်း အလုပ်မဖြစ်ပါဘူးဗျာ။ ဝီမန်နေဂျာဟောင်းတွေက စိမ်းကိန်းဗွားရေးနဲ့ အသားကျနေကြတဲ့သူတွေဗျာ။ ရေးကွက်နဲ့ ရင်ဆိုင်ဖူးကြတာမဟုတ်ဘူး။ သူတို့အတွက်သတ်မှတ်ထားတဲ့ ‘ကိုတာ’(quota)ကို ပြည့်မီအောင်လုပ်ပေးရင်ပဲ၊ တာဝန်ကျေလျှင်လုပ်နေကြတာ...။ အများစုက သုံးလို့ မရပါဘူး။ အဲ-သူတို့ကြားမှာ ဝှန်နည်းတီထွင်စီစဉ်ရုံတုလှယ်တမျှကို တော့ တွေ့လိုက်ရတယ်ဗျာ။ သူတို့ကတော့ သိပ်မဆိုးလှဘူးထင်တယ်။ အရင်းရှင်စနစ်ဆိုတဲ့အရာကို တစ်ကျိက်လောက်ပြည်းစမ်းလိုက်ရုံနဲ့၊ သူတို့က ခိုပေပေဖြစ်လာကြပြီ။ ဘာဖြစ်ဖြစ်၊ ရှေ့ဆက်တိုးမယ်ဆိုတဲ့ မာန်လေးတွေပြလာကြတယ်။ ကျွန်တော် သူတို့ကိုမျှော်လင့်ကြည့်မိတယ်။”

သို့နှင့်တိုင်၊ ထိုစဉ်က တရုတ်ပြည်၏အခြေအနေမှာ ‘ဝှန်နည်းတီထွင်’(အဲဒီထရာပရာနော့)စိတ်မိတ်အတွက်၊ အသင့်ရှိသေးသည်တော့ မဟုတ်ပါ။ ဤသဘောကို ပါကော်စကီးက ဆက်ရှင်းပြပါသည်။

“တရုတ်လူမျိုးမှာ ဝှန်နည်းတီထွင်စိတ်ရှိတာတော့ အမှန်ပဲဗျာ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီတုန်းက WTO ထဲ မဝင်ရသေးတဲ့အချိန်ဆိုတော့၊ ဒီစိတ်ဓာတ်နဲ့ အလုပ်လုပ်လို့ရမယ့် စတော့ဈေးကွက်တို့၊ ဘောင်(ဝ)ဈေးကွက်တို့ဆိုတာ မရှိသေးဘူး။ နောက်ပြီးတော့ အရင်းရှင်စနစ်ကိုအကာကွယ်ပေးမယ့် တရားဥပဒေစနစ်လည်း မရှိသေးဘူး။ ဒီအခြေအနေမှာ ဝှန်နည်းတီထွင်စိတ်ရှိပြီးတော့ ‘အဲဒီထရာပရာနော့’(entrepreneur)လို့ပြောဖို့ ခပ်ခက်ခက်ပဲ...။”

ပါကော်စကီး၏အတွေ့အကြုံများမှာ စိတ်ဝင်စားဖွဲ့ကောင်းသလို ရင်မော့ရာလည်း ကောင်းလှပါသည်။

“ကျွန်တော်မှာငွေစရာဆိုလို့ နှစ်မျိုးပဲရှိတယ်ဗျာ။ တစ်မျိုးက အစိုးရပိုင်ကဏ္ဍက မန်နေဂျာတွေ...။ သူတို့က ဗျူဟာရေစီနဲ့ အသားကျပြီးသား အစိုးရစနစ်အကျင့်မျိုးပဲ ရှိတယ်။ နောက်တစ်မျိုးက၊ ပထမအသုတ် ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီလောကက မန်နေဂျာတွေ။ အင်း-သူတို့ကိုတော့ ‘ကောင်းဘွိုင်အရင်းရှင်’(Cowboy Capitalist)လို့ ပြောရမလားပဲ။ ပထမအမျိုးစားက မန်နေဂျာ

တွေကို ခင်ဗျားရွေးလိုက်ရင်-သေချာတယ်။ ဘာတစ်ခုမျှအလုပ်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ‘တရုတ်ပြည်ရဲထူးခြားမှု’ တို့၊ ဘားကိုး ညာကိုးဆိုတဲ့ စကားကြီးစကားကျယ်တွေပြောပြီး ဆင်ခြေပေးကြပါလိမ့်မယ်။ အဲ-ဒုတိယအမျိုးစားက ကောင်းဘွိုင်တွေနဲ့တွေ့ရင်လည်း၊ ခင်ဗျား-ညည အိပ်ပျော်နိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ သူတို့ ဘာလုပ်မယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားမှန်းဆလိုရမှာ မဟုတ်ဘူးလေ...။”

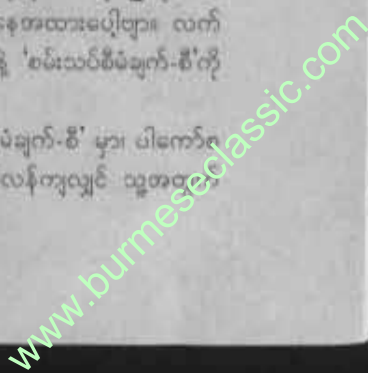
ပါကော်စကီးကိုယ်တိုင်၊ အိပ်ပျက်ညတွေ အတော်များခဲဟန်တူပါသည်။ သူက အဆိုပါကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်တရုတ်၏ ရှယ်ယာအများစုကို ဝယ်လိုက်သည်။ သူတို့အရောင်းအဝယ်စာချုပ်တွင် ‘လုပ်ငန်းအပြိုင် မလုပ်ရ’(non-compete) ဆိုသောစကားရပ်တစ်ခု ပါသည်။ ဤသို့ထည့်ရသည်မှာလည်း နိုင်ငံတကာ သီစနက်လုပ်ထုံးလုပ်နည်း တစ်ခုမျှသာဖြစ်ပါသည်။ တရုတ်ကလည်း ရှော့ရှော့ရှုမပင် လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်သည်။ ‘တို့ကေ’ ပေါ့...။

လက်တွေ့တွင် မတိုကေပါ။ စာချုပ်ချုပ်ပြီး ဘာမှမကြာခင်မှာပင်၊ ထိုတရုတ်က၊ အပြိုင်စက်ရုံတစ်ခု ထောင်လိုက်သည်။ နောက်မှသိရသည်မှာ non-compete ဆိုသောစကားရပ်အတွက် မန်ဒရင်တရုတ်ဘာသာစကား မရှိ၍၊ စာချုပ်၏တရုတ်ဘာသာပြန်တွင် ဆိုစကားရပ်မပါခဲ့ဟု သိရသည်။ ပါကော့စကီးမှာ သက်ပြင်းချစ်မျှလွှဲ၍ ဘာမှမတတ်နိုင်။ ဝီလိုနဲ့အခြေမရှိတွေလည်း ကြုံရသည်။ ဆိုကြပါစို့... သည်လိုနှင့် ‘စမ်းသပ်စီမံချက်-ဘီ’ကိုလည်း ဖျက်သိမ်းလိုက်ရပြန်တော့သည်။

ဤသို့ စမ်းသပ်စီမံချက်နှစ်ခုလုံး နှာခေါင်းကျည်ဗွေ တွေ့ပြီးသောအခါ၊ ပါကော်စကီးတို့ကုမ္ပဏီ၏ငွေကြေးအခြေအနေမှာ သွေးမတိတ်သောအနာလိုဖြစ်လာတော့သည်။ တရုတ်ပြည်ရှိ မော်တော်ကားအစိတ်အပိုင်း ထုတ်လုပ်သောကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းတွင် ရှယ်ယာအများစု ပိုင်ဆိုင်ပြုဖြစ်သည့်တိုင်၊ ‘တရုတ်ပြည်တွင် မည်သို့အလုပ်လုပ်ရမည်’ဆိုသည်ကို လေ့လာသင်ယူရသော သူ၏ ကျွန်ုပ်တို့မှာ မသက်သာ။ အတော်လေးအထိနာပြီးမှ သင်ခန်းစာအချို့ ရခဲ့သည်။

“ခဉ့်ဉ့် ကတော့၊ အခြေအနေအဆိုးဆုံး ဆိုရမှာပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ကုမ္ပဏီတစ်ခုလုံး သိသိသာသာချည့်နဲ့သွားတယ်။ အမြတ်ဆိုလို့ တစ်ပြားမျှ မရသေးဘူး။ သီတိုရီအရပြောရင်၊ ရှယ်ယာအများစုကိုထားနိုင်ပြီဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ခွင့်မှာ၊ စိတ်တိုင်းကျကစားနိုင်တဲ့ အနေအထားပေါ့ဗျာ။ လက်တွေ့မှာတော့ ဘာမှလုပ်လို့ မရသေးဘူး...။ ဝီလိုနဲ့ ‘စမ်းသပ်စီမံချက်-စီ’ကို ရောက်လာခဲ့တယ် ဆိုပါစို့...။”

တတိယကြိမ်ပမ်းချက်(သို့မဟုတ်) ‘စမ်းသပ်စီမံချက်-စီ’ မှာ၊ ပါကော်စကီး အတွက် အသေ/အရှင်ဖြစ်သည်။ ဤတစ်ကြိမ်လန်ကျလျှင် သူ့အတွက်

မျှော်လင့်ချက်မရှိနိုင်တော့။ သို့ရာတွင်၊ အသေအဘာစဉ်းစားချင့်ချိန်ဖို့ အရေးကြီးလာသည်။ ပြီးမှသာမျှော်မှန်မှန်ကန်ကန်နိဂုံးချုပ်နိုင်ဖို့ အထူးလိုအပ်လာသည်။

“ကျွန်တော်စဉ်းစားကြည့်တယ်ဗျား၊ ကျွန်တော် တရုတ်ပြည်ကိုရွှေ့ခဲ့တာဟာ ဘာကြောင့်လဲ၊ ဘာကိုလဲ... ဆိုတာကိုပေါ့၊ ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်ရွှေ့ခဲ့တာ တရုတ်ပြည်တော့၊ တရုတ်ပြည်ပဲဗျ။ ဒါပေမဲ့၊ တရုတ်ပြည်ဟောင်းမဟုတ်ဘူး၊ တရုတ်ပြည်သစ်၊ လက်တွေ့မှာ ကျွန်တော်ရခဲ့တာက တရုတ်ပြည်ဟောင်းက မန်နေဂျာတွေ...။ တရုတ်ပြည်သစ်အတွက်၊ မန်နေဂျာအသစ်တွေ မရှိနိုင်တော့ဘူးလား၊ ကျွန်တော်၊ ဒါကို စဉ်းစားတယ်။ သူတို့ကို ရှာကြည့်တယ်”

ပါကော့စကီးက သူလိုချင်သော တရုတ်ပြည်သစ်အတွက်၊ အလုပ်ဖြစ်နိုင်မည့် မျိုးဆက်သစ်မန်နေဂျာအရည်အသွေးကို၊ ဤသို့ဖွင့်ပြသည်။

“မျိုးဆက်သစ်မန်နေဂျာတွေဟာ ခေတ်ဟောင်းမန်နေဂျာတွေလို၊ အစွဲကြီး အကျင့်ပါနေလို့ မဖြစ်ဘူးဗျား။ စိတ်ကိုဖွင့်ထားနိုင်ရမယ်။ ခေတ်သစ်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာနဲ့ ယဉ်ပါးဖို့လိုတယ်။ တရုတ်ပြည်အတွေ့အကြုံ ရှိသလို၊ နိုင်ငံတကာဘိဇနက်လောကမှာ ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်နေကြတယ် ဆိုတာကိုလည်း သိဖို့လိုတယ်။ ပိုအရေးကြီးတာက၊ တရုတ်ပြည် ဘယ်ကိုဦးတည်သွားနေတယ် ဆိုတာ၊ ကောင်းကောင်းနားလည်ဖို့လိုတယ်...”

၁၉၉၉ ခုနှစ်လောက်ရောက်မှ၊ သူ့ရွာဖွေနေသော မျိုးဆက်သစ်မန်နေဂျာများကို တွေ့ရတော့သည်။ သူတို့တစ်တွေမှာ နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများတွင်၊ အတွေ့အကြုံအထိုက်အသင့်ရှိသော တရုတ်ပြည်မကြီးမှ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၇ နှင့် ၁၉၉၉ ကြားတွင်၊ သူတို့တစ်တွေကို ပါကော့စကီးတို့ကုမ္ပဏီထဲသို့ တစ်စုစည်းစုသိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့ရာမှ၊ မျိုးဆက်ဟောင်းမန်နေဂျာများနှင့် အစားထိုးနိုင်ခဲ့သည်။

မျိုးဆက်သစ်မန်နေဂျာများ၏ အားသာချက်မှာ၊ ကမ္ဘာလုံးရေးကွက်ထိ ချိန်ရွယ်အလုပ်လုပ်တတ်သည်။ ဖောက်သည်နှင့်ဆက်ဆံရေးကို လေးလေးစားစားနည်းသွင်းတတ်သည်။ မျိုးဆက်ဟောင်းမန်နေဂျာများတွင် ရှိဖို့မလွယ်သော အရည်အသွေးများ ဖြစ်ပါသည်။ ပါကော့စကီးက သူတို့တစ်တွေကို၊ ကုမ္ပဏီရှယ်ယာလောင်းထဲသို့ ဆွဲသွင်းသည်။ တစ်နည်းဆိုလျှင်၊ ရှယ်ယာမက်လုံးဖြင့် စုစည်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ASIMCO၏စီမံခန့်ခွဲမှုပိုင်းတွင်၊ အဆိုပါမျိုးဆက်သစ်မန်နေဂျာများ နေရာရလာသည်နှင့်၊ အမြတ်လည်းရလာခဲ့တော့သည်။ ယခုအခါ တရုတ်ပြည် ပြည်နယ် ၉ ခုရှိ၊ မော်တော်ကားအစိတ်အပိုင်းထုတ်လုပ်သောစက်ရုံ ၁၃ ခုမှ၊ နှစ်စဉ် ဝေါ်လာသန်း ၃၅၀ များရောင်းချနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ တရုတ်ပြည်တစ်နံတစ်လုံးတွင် အရောင်းခန်းမ ၃၆ ခု ဖွင့်ထားနိုင်ရုံမျှမက၊

အမေရိကရှိ မောက်သည်များဆီသို့ပင် တင်ပို့နိုင်ပြီဖြစ်သည်။ ပြောရလျှင် သုံးကြိမ်သုံးခါ ဝမ်းသပ်ကြီးစားပြီးတော့မှသာ၊ ပါကော့စကီး၏ ASIMCO မှာ ယခုအနေအထားသို့ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တရုတ်ပြည်တွင် ASIMCO အထူးကျသွားသည်နှင့်၊ ပါကော့စကီးမှာ နောက်ထပ် မြေလှမ်းကျယ်ကြီးတစ်ခုကို လှမ်းလှိုင်ပြန်တော့သည်။ ကမ်းလွန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေမှုမှရသော အမြတ်များကို၊ အမေရိကသို့ပြန်ပို့ပြီး ‘ကမ်းပြန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေ (On-Shoring) ဖို့ ကြိုးစားလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“ကျွန်တော်တို့ မြောက်အမေရိကက၊ မော်တော်ကားအင်ဂျင်ကင်ရှပ်တွေထုတ်လုပ်တဲ့ Federal-Mogul ကော်ပိုရေးရှင်းကို ဝယ်လိုက်တယ်။ သူက မော်တော်ကားအစိတ်အပိုင်းတွေထုတ်လုပ်ပေးတဲ့ ကုမ္ပဏီဟောင်းကြီးပေါ့ဗျား၊ ခုတော့ ဒေဝါလီခံထားရတာပေါ့။ ဝီကုမ္ပဏီဟောင်းအဆိုကြီးကို ဝယ်လိုက်တာ အကြောင်းနှစ်ခုပဲ။ ပထမအကြောင်းက သူ့ရဲ့ဖောက်သည်တွေကိုရချင်လို့။ သူ့ဖောက်သည်တွေထဲမှာ၊ မော်တော်ကားလောကရဲ့ ကြီးသုံးကြီးလို့ ပြောနိုင်တဲ့ ကုမ္ပဏီကြီး ၃ ခု ပါတယ်ဗျ။ ပြီးတော့ Caterpillar နဲ့ Cummins ဆိုတဲ့ ကုမ္ပဏီနှစ်ခုလည်း ပါတယ်။ ဝီနှစ်ခုကတော့၊ အစည်းက ကျွန်တော်တို့နဲ့ အဆက်အသွယ်ရှိပြီးသားပါ။ အဓိကကတော့၊ ကြီးသုံးကြီးနဲ့ချိတ်မိချင်လို့ ဝယ်လိုက်တာပါ။ ဒါက ပထမအကြောင်းရင်းပေါ့...”

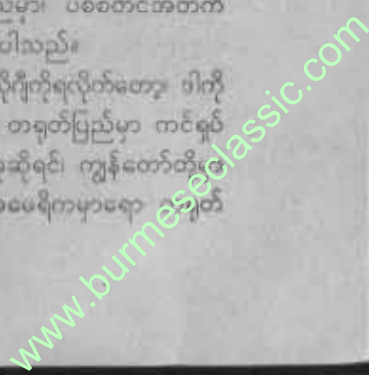
“ဥတိယအကြောင်းကရောဗျား...။”

သူ့အတွက် စကားအပိုနိရစေရန်၊ ကျွန်တော်က ဝင်ထောက်ပေးလိုက်သည်။

“ရှင်းရှင်းပြောရရင် ကင်ရှပ်တက္ကနိုလိုဂျီကို လိုချင်လို့ဗျ။ အဲဒီ တက္ကနိုလိုဂျီကို၊ တရုတ်ပြည်မှာ ပြန်အသုံးပြုချင်လို့။ ခေတ်မီ ခရီးသည်တင်ကားတွေ၊ ထရပ်ကားတွေမှာသုံးတဲ့ တက္ကနိုလိုဂျီအများစုလိုပေါ့ဗျား။ ကင်ရှပ်တက္ကနိုလိုဂျီကိုလည်း လွယ်လွယ်ရနေတော့၊ လူတွေက သိပ်အလေးမထားကြဘူးလေ။ တကယ်က၊ ကင်ရှပ်ဆိုတာ အဆင့်မြင့်အင်ဂျင်နီယာပညာနဲ့ဖန်တီးရတဲ့ တက္ကနိုလိုဂျီဗျ။ သူကောင်းမှ အင်ဂျင်ကောင်းမှာ...”

သူပြောသော ‘ကင်ရှပ်’(cam shaft)ဆိုသည်မှာ၊ ပစ်ခတ်အတက်အကျကိုထိန်းပေးသော အင်ဂျင်အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပါသည်။

“ကင်ရှပ်နဲ့ပတ်သက်လို့ ကျွမ်းကျင်မှုနဲ့တက္ကနိုလိုဂျီကိုရလိုက်တော့၊ ဒါကို တရုတ်စက်ရုံတွေမှာ သုံးလို့ရလာတယ်လေ။ ဝီလိုနဲ့၊ တရုတ်ပြည်မှာ ကင်ရှပ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က ထိပ်တန်းဖြစ်လာတာပေါ့။ ခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က အကောင်းဆုံးကင်ရှပ်တက္ကနိုလိုဂျီလည်း ရှိနေပြီ။ အမေရိကမှာရော တရုတ်

ပြည်မှာပါ မောက်သည်အခြေခံလည်း ကောင်းကောင်းရနေပြီ။ ကိုင်း... ဘာလို့သေးလဲဗျာ..."

ပါကော်ကော်ပြောပြသော ကမ်းလွန်နှင့်ကမ်းပြန် ရင်းမြစ်ရှာဖွေမှုဇာတ်လမ်းများ အတော်အရေးကြီးမည်ထင်ပါသည်။ အကြောင်းမူ၊ ကမ်းလွန် ရင်းမြစ်ရှာဖွေမှုနှင့်ပတ်သက်လျှင်၊ အမေရိကန်အလုပ်သမားထုအတွက် နာဘက်ကချည်းဟူ၍သာ တစ်ဖက်သတ်မြင်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ စင်စစ်၊ ကမ်းလွန်ကို ကမ်းပြန်နှင့်ပေါင်းလိုက်လျှင်၊ ဘယ်သူမှ သာသည်နာသည်မရှိ။ သမီးပေး၍ သမက်ရလိုသာဖြစ်သည်။ နှစ်ဖက်လုံးအတွက် အကျိုးများစရာရှိပါသည်။ မင်စစ်၊ တကယ့်အဖြစ်မှာ စိတ်ခံစားမှုနှင့်ထင်ရာ မြင်ရာလျှောက်ပြောကြသလို၊ ခိုးခိုးရှင်းရှင်းကြီး မဟုတ်ပါ။ ထင်ထားသည်ထက် ပိုမိုနက်ရှိုင်းသိမ်မွေ့တတ်ပါသည်။

ကုမ္ပဏီအများစုအနေနှင့် ကမ်းလွန်စက်ရုံများတည်ဆောက်ကြသည်မှာ 'ရွေးချယ်သောလုပ်အား' တစ်ခုတည်းအတွက်ကြောင့်၊ မဟုတ်ပါ။ အရေးကြီးသော နောက်ထပ်စေ့ဆော်မှုတစ်ခုမှာ၊ ကုန်သွယ်ရေးအတားအဆီးများအတွက် သောကရောက်စရာမလိုဘဲ၊ နိုင်ငံခြားရွေးကောက်ထံသို့ ထိုးဖောက်အခြေချနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဤရည်ရွယ်ချက်အတွက်ဆိုလျှင်၊ တရုတ်ပြည်ကဲ့သို့ အလွန်ကျယ်ပြောသောရွေးကောက်ကြီးများ၊ မက်မောစရာအကောင်းဆုံးဖြစ်နေသည်။ အမေရိကန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဌာန၏အလိုအရ အမေရိကန်ပိုင်ကမ်းလွန်စက်ရုံများမှ ရသော ကုန်ထွက်၏ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးကို နိုင်ငံခြားစားသုံးသူများသို့ရောင်းချရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင်၊ အဆိုပါကမ်းလွန်စက်ရုံများမှာ အမေရိကန်ပို့ကုန်အတွက်လည်း မြန်လည်ကျေးဇူးပြုနေပြန်သည်။ ပင်လယ်ရပ်ခြား ကမ်းလွန်စက်ရုံတစ်ရုံတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသော ၁ ပေါ်လာက၊ မိခင်တိုင်းပြည်၏ ပို့ကုန်တိုးမြှင့်ရေးအတွက်ပါ အကျိုးအမြတ်များဖန်တီးပေးနိုင်သည်။ ဤအချက်ကို လေ့လာချက်အမျိုးမျိုးဖြင့် သက်သေပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအနေနှင့်၊ လုပ်အားစရိတ်ဓမ္မတာရေးအတွက် ကမ်းလွန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေသည်ဆိုရာတွင်၊ လုပ်ငန်းအားလုံး နိုင်ငံခြားသို့ ရွှေ့သွားသည်မျိုးမဟုတ်ပါ။ ၂၀၀၄ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၆ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်သော Heritage Foundation ကုမ္ပဏီ၏ 'အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရင်းမြစ်ရှာဖွေမှုမှရသောဝင်ငွေအပေါ် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း' အမည်ရှိ လေ့လာရေးအစီရင်ခံစာက၊ ကမ်းလွန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေမှု အကျိုးကျေးဇူးများကို ဤသို့ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

"အမေရိကန်ရွေးကောက်ရေး၊ တရုတ်ရွေးကောက်အတွက်ပါ ထုတ်လုပ်ပေးနေသည့် အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများ၏ကုန်ထွက်များ အမေရိကန်ဒေါ်လာများ

ရေးတစ်ခုလုံးကုန်ထွက်၏ ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းမျှရှိသည်။ အမေရိကန်ပို့ကုန်တစ်ရပ်လုံး၏ ၅၆ ရာခိုင်နှုန်းမျှကို ထုတ်လုပ်ပေးနေသည်။ ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍရှိ ဝန်ထမ်းအားလုံးပေါင်း၏ ငါးပုံသုံးပုံခန့်ကို အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေပေးနိုင်ခဲ့သည်။ (စုစုပေါင်း၊ ဝန်ထမ်းပေါင်း ၉ သန်းခန့်ဖြစ်သည်)။ စသည်ဖြင့်။

အကယ်၍ ဂျင်နရယ်မီတာအနေနှင့် ရှန်ဟိုင်းတွင် ကမ်းလွန်စက်ရုံတစ်ခု တည်ဆောက်မည်ဆိုပါစို့၊ တရုတ်ပြည်ရှိ၊ ၎င်းပိုင်စက်ရုံသို့ လိုအပ်သော စက်ပစ္စည်းများပို့ပေးရမည်ဖြစ်ရာ၊ အမေရိကန်ပို့ကုန်လုပ်ငန်းကို ကျေးဇူးပြုရာရောက်ပါသည်။ အပြန်အလှန်ပင်၊ အမေရိကန်ရှိ ၎င်းပိုင်စက်ရုံများသို့လည်း ဈေးချိုသော တရုတ်ပြည်လုပ်အားစိတ်အပိုင်းများ၊ မြန်လည်တင်ပို့နိုင်ပမည်ဖြစ်ရာ၊ နှစ်ဖက်လုံးအတွက် အကျိုးများစရာရှိပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများ တရုတ်ပြည်သို့ရွှေ့ကုန်ကြသည်ကိုသာ အလွန်တကြားပြောဆိုနေကြပြီး၊ မနည်းလှသောကမ်းလွန်အရင်းအနှီးများ နှစ်စဉ်အပေရိကသို့ မြန်လာသည်ကိုမူ တော်တော်များများက၊ မမြင်နိုင်အောင်ဖြစ်နေကြသည်။ စင်စစ် ကျွန်တော်တို့က၊ တရုတ်ရွေးကောက်နှင့် တရုတ်လုပ်အားကိုစိတ်ဝင်စားနေကြသလိုပင်၊ အခြားနိုင်ငံများကလည်း ကျွန်တော်တို့ရွေးကောက်နှင့် ကျွန်တော်တို့လုပ်အားကို၊ စိတ်ဝင်စားနေကြသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သောဆယ်နှစ်ခန့်က Daimler Chrysler အမည်ရှိ ဂျာမန်ကုမ္ပဏီတစ်ခုက၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အသားအားပြည်နယ် ကပ်ခါလိုဇာတွင် မာစီဒီးမော်တော်ကားစက်ရုံတစ်ခု တည်ဆောက်ခဲ့ဖူးသည်။ ဤကိစ္စအတွက် ဆယ်နှစ်ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ပွဲကို၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့က တူင်းပခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါအခမ်းအနားတွင် Daimler Chrysler ဝိမ္မာနိဗ္ဗေဒဆုဘုတ်အဖွဲ့ဝင် ပါမောက္ခ ဂျာဂျင်ဟပ်ဗတ်က ဤသို့ပြောခဲ့သည်။

"စက်ရုံသစ်မှာ အလုပ်အင်အားစုသစ်ကိုသုံးပြီး ထုတ်လုပ်ရေးလမ်းကြောင်းသစ်တွေ ကျွန်တော်တို့ဖွင့်နိုင်လိုက်ပါပြီ။ ဒီအတွက်၊ ကျွန်တော်တို့လုပ်ငန်းဟာ ပေါ်လာသန့်၊ ၆၀၀ဖိုးလောက် အပြန်ကျယ်သွားတယ်။ ဂျာမန်ပြင်ပမှာထုတ်လုပ်တဲ့ 'မာစီဒီး'ဆိုတာကိုလည်း အောင်အောင်မြင်မြင်ပြသနိုင်လိုက်တယ်။ ဝါယာ ကမ်းလွန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေမှုရဲ့ကျေးဇူးလို့ ပြောရပါလိမ့်မယ်"

ASIMCO ၏ တရုတ်အခြေစိုက် ကင်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေးမှာ ဤသဘောပင် ဖြစ်သည်။ တရုတ်ကုန်ကြမ်းပြင်၊ တရုတ်ပြည်မှာပင် အကြမ်းစားမထွင်းနှစ် အလုပ်များကိုဆောင်ရွက်ပြီး၊ တုန်ခရာတစ်ပိုင်းများကို အမေရိကန် ကင်ရှင်စက်ရုံသို့ ပြန်ပို့လိုက်သည်။ အဆိုပါ ကုန်ခရာတစ်ပိုင်းများကိုမူ၊ အမေရိကန်

ကျွမ်းကျင်အလုပ်သမားများဖြင့် အရည်အသွေးပြည့်ကုန်ချောမြစ်တောင်း၊ ဖန်တီးယူသည်။ ဤနည်းဖြင့် ASIMCO သည် အမေရိကစော့ တရုတ်ပြည်ကိုပါ ၎င်း၏ 'ဆပလိုင်အိန်းထဲသို့' သွတ်သွင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤအတွက် အဖန်တကယ်အကျိုးရှိလာသည်မှာ အမေရိကနှင့်တရုတ်ပြည်ရှိ စာသုံးသူများ ကိုယ်တိုင်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

အမေရိကရှိ ကျွမ်းကျင်မကြွင်းနစ်တစ်ဦး၏ ပျမ်းမျှလုပ်ခမှာ တစ်လ ဒေါ်လာ ၃,၀၀၀မှ ၄,၀၀၀ အထိရှိသည်။ တရုတ်စက်ရုံအလုပ်သမားတစ်ဦး၏ ပျမ်းမျှလုပ်ခမှာ တစ်လ ဒေါ်လာ ၁၅၀ မျှသာရှိသည်။ ထို့ထက် ASIMCO မှာ တရုတ်အစိုးရက ကမကထလုပ်သောပင်စင်စီမံချက်တွင်လည်း ပါဝင်ရသေးသည်။ ဤစီမံချက်က ဝန်ထမ်းများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ တိုးတိမ်ပြဿနာနှင့် ပင်စင်ခံစားခွင့်များကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ အဆိုပါ လုပ်ငန်းများကို ထေမီကာမီစေရန်၊ တရုတ်အလုပ်သမားများ ရသေ့လခခ၏ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းကို၊ ဒေသဆိုင်ရာ 'လေဘာဗျူရီ'သို့ မှန်မှန် သွင်းရသည်။ ဤသို့အစိုးရကိုယ်တိုင်က ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးနေသည့်အတွက်၊ တရုတ်ပြည်ရှိ လူမှုဖူလုံရေးစရိတ်မှာ အမေရိကထက်စာလျှင်၊ သိသိသာသာ သက်သာနေသည်။ ဤအချက်မှာလည်း တရုတ်ပြည်တွင်လုပ်ငန်းတိုးချဲ့ရန်၊ အလုပ်သမားသစ်တိုးပေးရန်အတွက် အားကောင်းသော ဆွဲဆောင်မှုတစ်ခုလို ဖြစ်နေပါသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင်၊ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများအတွက် လည်း သိသိသာသာခရိုင်ချွေတာနိုင်သဖြင့်၊ ပြိုင်ဆိုင်မှုအား ပို၍ကောင်းလာ စေသည်။ ဤသဘောကို ASIMCO မှ ပါကော်စကီးက ယခုလိုရှင်းပြပါသည်။

"ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအသစ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့ဗျာ။ ကမ်းလွန်နဲ့ကမ်းပြန် စက်ရုံတွေ ပေါင်းလုပ်ကြတယ်။ ကျွမ်းကျင်မှုဖြင့်တဲ့ အမေရိကန်အလုပ်သမား တွေနဲ့ လုပ်အားခရေမျှမျှတဲ့ တရုတ်အလုပ်သမားတွေ ပေါင်းလုပ်ကြတယ်။ အပြားကမ္ဘာကြီးကို ကုန်ကုန်အသုံးချနိုင်လို့ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်မှု ပုံသဏ္ဍန်အသစ်ပေါ့။ ဒီပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှာ အမေရိကန်က အလုပ် တော်တော်များများ၊ တရုတ်ပြည်ရွေ့ကုန်တော့ ကိုယ့်ဘက်က အဖွဲ့လို့ အမေရိ ကန်တွေထစ်နေကြတာ။ တကယ်တော့ မဟုတ်ဘူးဗျာ။ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီ တွေမှာ ပြိုင်ဆိုင်နိုင်စွမ်း သိသိသာသာတက်လာတယ်။ ကုန်အမှာစာတွေ ပိုရလာတယ်။ လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးအနေနဲ့ ကြီးထွားလာတယ်။ ဘီလနက်သမား တွေကသာ၊ ဒါကိုမသိပေမယ့် မောက်သည်တွေတော့ သဘောပေါက်တယ် ဗျာ။ ကမ္ဘာ့စေ့ကွက်မှာ ပြိုင်ဆိုင်မှုအားကောင်းလာတာဟာ၊ စေ့နှုန်းအကျ တက်ကိုဦးတည်တာမို့ စာသုံးသူအတွက် အကျိုးများတယ်လေဗျာ။ အမေရိကန်

တော်သည်တစ်ယောက်တို့၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကင်စွပ်ထုတ်လုပ်ရေးမဟာဗျူဟာ နဲ့ပတ်သက်ပြီး ရှင်းပြဖူးတယ်ဗျာ။ သူက၊ ဒါကို နားလည်တယ်။ ထောက်ခံတယ်" သို့နှင့်တိုင်၊ ပါကော်စကီးပြောသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှာ လွန်ခဲ့ သော ၂ နှစ်လောက်ကဆိုလျှင်မူ ဖြစ်နိုင်သေးသည်မဟုတ်ပါ။ ယခု တရုတ်ပြည် တွင်လုပ်နေသောအလုပ်ပိုင်းကို ၁၉၈၃(သို့မဟုတ်)၁၉၉၃ လောက်က၊ မည်သူမျှ လုပ်ဖို့ စိတ်ကူးကြမည်မဟုတ်။ ဤနေရာတွင် အပြောင်းအလဲကို အဓိက နေ ဆော်ဖန်တီးလိုက်သူမှာ၊ 'အင်တာနက်'ဟုဆိုရပါလိမ့်မည်။ လူတော်တော်များ များက၊ အင်တာနက်ကြောင့် အမေရိကန်တို့ မည်သို့အကျိုးများလာနိုင်သည်ကို အားရပါးရပြောနေသည့်တိုင်၊ ကျွန်တော်အထင် အင်တာနက်၏ကျေးဇူးပြုမှုမှာ တရုတ်ပြည်အတွက်၊ ပို၍ပင်အကျိုးများလိမ့်မည်ဟု ထင်ပါသည်။ အင်တာနက် မပေါ်မီကဆိုလျှင်၊ ပြင်ပမှ တရုတ်ပြည်အကြောင်း ဘာမျှမသိသလို၊ တရုတ် ပြည်တွင်းမှလည်း ပြင်ပကမ္ဘာအကြောင်း ဘာမျှသိခဲ့သေးသည်မဟုတ်ပါ။ ထိုစဉ် က၊ အင်မတန်မေးရင်းချောက်ကမ်းပါးကို ဆွဲစေနိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသောနည်း လမ်းမှာ၊ ကိုယ်တိုင်ခရီးသွားဖို့ပင်ဖြစ်သည်။ ယခု၊ အင်တာနက်ခေတ်ရောက် သောအခါ အဆိုပါချောက်ကမ်းပါးကြီးကို ကိုယ့်အိမ်မှာကိုယ် ထိုင်နေရင်းမှပင် ကျကုန်ကုန်နိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ 'အင်တာနက်သမားရဲ့ခွဲလျှင်၊ 'ဂလိုဘယ်ဆပလိုင်အိန်းကြီးလည်း ဖြစ်မလာနိုင်ပါ။ ကမ်းလွန်ရင်းဖြစ်ရာဖွေရေး အတွက်လည်း အိပ်မက်ပင် မက်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။

အင်တာနက်ခေတ်၏ ကမ္ဘာ့အခင်းအကျင်းကို ပါကော်စကီးက ဤသို့ ဆက်ပြောပါသည်။

"ကမ္ဘာကြီးပြားသွားပြီဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ ဒါကိုမသိရင်၊ တရုတ်တွေက ကျွန်တော်တို့ကို အပြားစော်သွားလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ အမေရိကမှာ တေး တေးဆေးဆေးထိုင်ပြီး၊ တရုတ်ပြည်နဲ့ဆက်ဆံရေးကို အလေးအနက်မစဉ်းစားရင် နောက်ဆယ်နှစ်၊ ဆယ့်ငါးနှစ်လောက်ကြာတဲ့အခါမှာ ကမ္ဘာကြီးကိုခေါင်းဆောင် နိုင်မှာမဟုတ်တော့ဘူး။ အဲဒါ သေချာတယ်"

ယခုအခါ တရုတ်ပြည်မှာ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်နေပါပြီ။ နှေးကွေးလေးလဲသော စွမ်းဆောင်ရည်မပြည့်သော၊ တံခါးပိတ် ထားသော အစဉ်အလာတရုတ်စီးပွားရေးမှာလည်း ကမ္ဘာလုံးဆီလျှင်ပြိုင်မှုကြီးနှင့် ဝုတ်ဝုတ်ထိရင်ဆိုင်လိုက်ရပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ဤအပြောင်းအလဲကို ထိထိရောက်

ရောက် ဦးဆောင်နိုင်ရန်၊ တရုတ်ခေါင်းဆောင်များအနေနှင့် မိမိတို့၏ အစဉ် အလာစီးပွားရေးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရတော့မည်ဖြစ်သည်။

စင်စစ်၊ တရုတ်ခေါင်းဆောင်များကိုယ်တိုင် WTOအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရေးအတွက် တက်တက်ကြွကြွကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်မှာ၊ WTOလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အသုံးပြုပြီး တရုတ်ဗျူရိုကရေစီကို ခေတ်မီစတင်အသွင်ပြောင်းနိုင်ဖို့ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ပြည်တွင်းထိန်းချုပ်ရေး တံတိုင်းများကိုဖြိုဖျက်နိုင်ဖို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အတ္တနောမတိ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို မကတိဘာဝသဘော ဆောင်စောင့်ဖန်တီးဖို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ တရုတ်ပြည်အနေနှင့် ဂလိုဘယ်လှိုင်း စီးနိုင်ဖို့လိုသည်ကို၊ တရုတ်ခေါင်းဆောင်များကိုယ်တိုင် သဘောပေါက်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့စီးနိုင်ရန်အတွက် တည်ဆဲအဖွဲ့အစည်းများကို၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့လိုသည်ကိုလည်း နားလည်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ပြောရလျှင်၊ အစဉ်အလာ တရုတ်ဗျူရိုကရေစီကို ဖယ်ရှားရေးအတွက် WTO ကို ကုတ်ဖားကန်အားအဖြစ် အသုံးပြုလိုခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

WTOစံနှုန်းများနှင့် ပို၍ပို၍နီးကပ်လာသည်နှင့်အမျှ တရုတ်စီးပွားရေးသည်လည်း အပြားကမ္ဘာထဲတွင် ပို၍ပို၍ထိထင်စင် ဝါဝင်လာနိုင်စရာရှိပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ဤအပြောင်းအလဲမှာ ထင်သလောက် လွယ်ကူချောမွေ့မာလိမ့်မည်တော့ မဟုတ်ပါ။ ဤဖြစ်စဉ်ကြီးကို အစွန်ဆုံးသွားစေသော(သို့မဟုတ်) လုံးဝလမ်းကြောင်းပြောင်းသွားစေနိုင်သော စီးပွားရေး နိုင်ငံရေး၊ အလုပ်အယမ်းများ မနည်းမနော့ရှိနေပါသေးသည်။ အကယ်၍ စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ၊ အကုန်အစင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်လျှင်မဝင်၊ တည်ငြိမ်မှုကို အပြည့်အဝဖန်တီးနိုင်ပြီဟု ဆိုနိုင်ဦးမည်မဟုတ်ပါ။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၏ 'ပွင့်' တစ်ခုအရောက်တွင်၊ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လိုအပ်လာဦးမည်မှာ အသေအများပင်ဖြစ်သည်။ တက်ကြွထက်သန်သော အရပ်အကွေ့အစည်းတစ်ခုပင် မရှိဘဲ၊ သတင်းစီးဆင်းမှု မသန်စွမ်းဘဲ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုများကို အမြစ်ဖြတ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ စနစ်ကျသောတရားဥပဒေ စိုးမိုးမှုမရှိဘဲ၊ စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့်စုံမှုကို အပြည့်အဝဖန်တီးနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ လူထု၏ ဆန္ဒကို ထင်ဟပ်နိုင်စွမ်းရှိသော လွတ်လပ်သည့် နိုင်ငံရေးစနစ်တစ်ခုပင်မရှိဘဲ၊ မလွှဲမရှောင်သာ ကြုံတွေ့လာနိုင်စရာရှိသည့် စီးပွားရေးအတတ်/အကျ လောကဓံများကို ကျော်လွှားနိုင်စွမ်းမရှိပါ။ ဤသို့သော စီးပွားရေးမဟုတ်သည့် ကိန်းရှင်များ မုလာမည့် မြိမ်းခြောက်မှုများကို စနစ်တကျ ရင်မဆိုင်နိုင်သေးသရွေ့၊ တရုတ်ပြည်ကြီးကို 'အမှန်တကယ်ပြားပြီ'ဟု ဆိုနိုင်ဦးမည် မဟုတ်ပါ။ ပြောရလျှင်၊ တရုတ်တို့အတွက် နောက်ထပ် ခရီးရှည်၍တက်ပွဲကြီးတစ်ခုက၊ အသင့်စောင့်ကြိုလျက်ရှိနေပြီဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

“ကွယ်လွန်သူ တရုတ်ခေါင်းဆောင်ကြီး” မော် က၊
သူခေတ်တွင်ရှိခဲ့သော
ကမ္ဘာပြားအင်အားစုများနှင့် အဆက်ဖြတ်ပြီး၊
တရုတ်ပြည်ကြီးကို တံတိုင်းကာခဲ့သည်။
ဤအတွက် သူစိန်ခေါ်နိုင်ခဲ့သည်မှာ၊
သူလူထုသာလျှင် ဖြစ်ခဲ့သည်။
ခေါင်းဆောင်ကြီး “တီနီ” ကမ္မ၊
ကမ္ဘာပြားအင်အားစုများထဲသို့၊
စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့နိုင်စေရန် တရုတ်ပြည်ကြီးကို
တံခါးဖွင့်ပေးခဲ့သည်။
ဤသည်၏အကျိုးဆက်အနေနှင့်၊
တရုတ်ပြည်ကြီးက၊
ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို စိန်ခေါ်နိုင်လိုက်ပါသည်။”

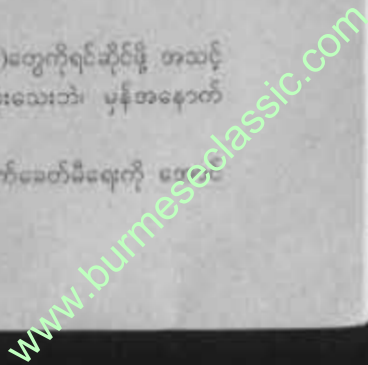
၂၀၀၄ခုနှစ်ခွေဦးရာသီက၊ တရုတ်ပြည်ရှိအမေရိကန်သံတမန်တစ်ဦးက ကျွန်တော့်ကို ယခုလိုပြောခဲ့ဖူးသည်။

“ဒီနေ့တရုတ်တွေဟာ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပြုရေးကို လုပ်နိုင်သေးတာ မဟုတ်ဘူးဗျ။ ဒီအတွက် လွှဲဆော်နေရတဲ့အဆင့်မှာပဲ ရှိသေးတယ်။ ဒီမှာရှိတဲ့ မြေပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ မုန်အကြည် ဖောက်ကြည့်ရသလို၊ ထင်သာမြင်သာမဖြစ်ဖို့ များတယ်။ မုန်အနောက် ဖောက်ကြည့်ရသလို မဝဝါးဝါးပဲ၊ ခင်ဗျား မြင်ရလိမ့်မယ်။ မုန်ဆန်းဆီးနောက်က အရိပ်အယောင်တွေကိုတော့၊ ခင်ဗျား မြင်မှာပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမဲ့၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ကြည်ကြည်လင်လင်တော့ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မယ်”

“အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲဗျ”
ကျွန်တော်က ခပ်စုကြည့်လိုက်ရာ၊ သူက ယခုလိုတွေးတွေးဆဆ ဖြေသည်။

“တုံ့ပြန်လာနိုင်စရာရှိတဲ့ 'ပြန်ပြင်း'(feedback)တွေကိုရင်ဆိုင်ဖို့ အသင့်မဖြစ်သေးဘူးလေဗျာ။ ဒါကြောင့် မုန်အကြည်မသုံးသေးဘဲ၊ မုန်အနောက်က ထားတာ ဖြစ်လိမ့်မယ်ထင်တယ်”

အကယ်၍ တရုတ်ပြည်ကြီးသာ၊ ပဉ္စမမြောက်ခေတ်မီရေးကို အောင်

မြင်စွာဆင်နွှဲနိုင်မည်ဆိုလျှင်၊ ကမ်းထွန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေရေးအတွက် ပိုမိုကြီးမားသောပလက်ဖောင်းကြီး ဖြစ်လာရုံမျှမက၊ အမေရိကနှင့်အပြိုင် နောက်ထပ် ဆူပါပါဝါပင် ဖြစ်တောင်းဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ဤအလားအလာနှင့်ပတ်သက်၍၊ အချို့က အန္တရာယ်အဖြစ်ကြည့်မြင်ကြသည့်တိုင် ကျွန်တော်အမြင်တွင်မူ အပြုသဘောဆောင်မည့်ဖြစ်ထွန်းမှုဟု မုန်းဆဲပါသည်။ ဂုဏ်ထူး ကမ္ဘာစစ်အပြီး အနောက်ဥရောပနှင့်ဂျပန်တို့တွင်၊ လွတ်လပ်သောဈေးကွက် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများ ပေါ်ထွက်လာခဲ့ရာ ကုန်ပစ္စည်းသစ်များ၊ ဘိုင်ဒီယာသစ်များ၊ အလုပ်အကိုင်သစ်များ၊ စားသုံးသူအသစ်များ များစွာပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာကြီးမှာလည်း ပိုမိုချမ်းသာကြွယ်ဝသော အဆင့်သစ်တစ်ခုသို့ ရောက်လာခဲ့ပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ကမ္ဘာကြီးမှာ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးပြားသွားပြီဟု ဆိုနိုင်သေးသည်မဟုတ်ပါ။ အလယ်ခေါင်တွင် တံတိုင်းကြီးတစ်ခု၊ ပြိုင်းရိုင်းမားမတ်ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယတို့က အဆိုပါတံတိုင်းကြီးကိုသာ အရှိန်နှင့်ဖြိုချနိုင်မည်ဆိုလျှင်၊ ကမ္ဘာကြီးမှာ ပို၍ပို၍ပြားလာနိုင်စရာရှိပါသည်။ ပို၍ပို၍ချမ်းသာကြွယ်ဝသော ခေတ်သစ်တစ်ခုနှင့်လည်း ကြုံရရှိဖူးပါလိမ့်မည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတစ်ခုတည်း ရှိသည်ထက်၊ သုံးခုရှိသည်က ပိုကောင်းပါသည်။ သုံးခုရှိသည်ထက် ငါးခုရှိလျှင် ပို၍ပင်ကောင်းနိုင်ပါသေးသည်။

တစ်ခုတော့ရှိသည်။ အပြားကမ္ဘာတွင် ခြင်္သေ့ဖြစ်စေ၊ ဂေါ်ဖီလာဖြစ်စေ အပြေးမြန်စို့တော့ လိုပါလိမ့်မည်။ တရုတ်ပြည်ကြီး ခြင်္သေ့ဖြစ်၊ မမြစ်ကိုမူ စောင့်ကြည့်ကြရပါလိမ့်ဦးမည်။

သတ္တမရိုက်ချက်

ဆပ္ပလိုင်းချိန်း

အာကင်ဆောတွင် ဝူရှိစားခြင်း

အာကင်ဆောပြည်နယ်၊ ဘင်တန်ဒီး(လ)ရှိ ဝေါမတ်ဌာနချုပ်သို့ မရောက်ဖူးခင်က၊ ဆပ္ပလိုင်းချိန်း(Supply Chain)တစ်ခု တယ်ပုံအလုပ်လုပ်သည်ကို ကျွန်တော် မမြင်ခဲ့ မသိခဲ့ဖူးပါ။ ဝေါမတ်မှပို့တံဆွဲများက ကျွန်တော်ကို ၁၊ ၂သန်း စတုရန်းပေကျယ်သော မြန်မာ့ဇုန်စင်တာသို့ခေါ် သွားပါသည်။ ထိုနေရာအရောက်တွင် ကြည့်စင်တစ်ခုပေါ်သို့တက်ပြီး သူတို့တစ်တွေအလုပ်လုပ်ပုံကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

ပထမဆုံးမြင်လိုက်ရသည်မှာ အဆောက်အအုံကြီး၏တစ်ဖက်ခြမ်းသို့ ဝင်ထွက်သွားလာနေသော အပြုမရောင် ဝေါမတ်နောက်တွဲထရပ်ကားကြီးများ ဖြစ်သည်။ ထောင်နှင့်ချီ၍ရှိသော ဆပ္ပလိုင်းဆဲမားအသီးသီးမှ တင်ပို့လိုက်သော ကုန်သေတ္တာကြီးများကို အဆိုပါထရပ်ကြီးများပေါ်မှ ချနေကြသည်။ ထိုနောက်၊ ကုန်တင်ကုန်ချစခန်းအသီးသီးရှိ 'မရွှေလျားစက်ခဲပတ်'ထဲသို့ ကုန်သေတ္တာအကြီးတွေ့ရော၊ အငယ်တွေကိုပါ မတင်ပေးလိုက်သည်။ နောက် ဆောင်းငယ်လေးတွေ ဧရာမမြစ်ကြီးထဲသို့ ပေါင်းစုံစီးဝင်သွားသလို၊ မရွှေလျားစက်ခဲပတ်အငယ်စား အားလုံး ပို၍ကြီးသောမရွှေလျားစက်ခဲပတ်ကြီးထဲသို့ ပေါင်းဆုံသွားကြပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့်၊ တစ်ပတ်တွင် ၃နှစ်ရက်၊ တစ်ရက်တွင် ၃နှစ်ဆယ့်လေးနာရီပတ်လုံး ဆပ္ပလိုင်းသမားမျိုးစုံထံမှ ထရပ်ကားများဖြင့်ရောက်လာသော ကုန်သေတ္တာမျိုးစုံမှာ ၁၂မိုင်ရှည်သော ဧပတ်လမ်းဆောင်းငယ်များကို ဖြတ်ပြီးသကာလ၊ ဝေါမတ်မြစ်ကြီးထဲသို့ မပြတ်စီးဝင်လျက်ရှိနေတော့သည်။

ခင်စစ်၊ ဤအထိမှာ ဆပ္ပလိုင်းချိန်းကြီးတစ်ခုလုံး၏ တစ်ဝက်ခန့်မျှသာ ရှိပါသေးသည်။ ဝေါမတ်မြစ်ကြီးစီးဆင်းရာတစ်လျှောက် ကုန်သေတ္တာအသီးသီးပေါ်မှ 'ဘားကုတ်'(bar codes)များကို ဘီလက်ထရောနစ်ဖုန်းလုံးတစ်စုံက ဖတ်လျက်ရှိသည်။ အဆိုပါမြစ်ကြီးအဆောက်အအုံ၏ တစ်ဖက်ခြမ်းသို့ရောက်သည်နှင့် နောက်ထပ်ဆောင်းပေါင်းတစ်ရာ ကွဲသွားပြန်သည်။ ဆောင်းအသီးသီးရှိ ဘီလက်ထရောနစ်မောင်းတံများက ကုန်သေတ္တာများကိုလှမ်းယူလိုက်ပြီး၊ အမှာစာပို့ထားသော ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်များရှိရာသို့ ဦးတည်ပို့သွားသည်။ သက်ဆိုင်ရာ

ဝေါမတ်စတိုးရောက်တော့မှ၊ နောက်ထပ်ရွေ့လျားစက်ခါးပတ်များဖြင့် အသင့်
ခံစာင့်နေသော ဝေါမတ်ထရပ်ကားများပေါ်သို့ တင်ပေးလိုက်သည်။ သည်လိုနှင့်
ခနာက်ဆုံး၊ ကမ္ဘာမြေတစ်နေရာရာရှိ ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်တစ်ခု၏ ကုန်စည်ခင်း
ကျင်းရာစင်များပေါ်သို့ သက်ဆိုင်ရာကုန်များ ရောက်သွားတော့သည်။

ပြောရလျှင် ဤဖွဲ့နှင့်ပင် ဇာတ်လမ်းဆုံးသေးသည် မဟုတ်ပါ။ ဆိုခဲ့ပါ
ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်မှပစ္စည်းတစ်ခုခုကို၊ မောက်သည်တစ်ယောက်က လှမ်းယူပြီး
ခွေရှင်းကောင်တာထက်သို့ တင်လိုက်မည်။ ငွေကိုင်စာအောက် နံနံစပ်စပ် စစ်
ဆေးလိမ့်မည်။ ဤအပိုက်မှာပင် အချက်ပြနေစစ်တစ်ခု၊ အချိန်ကိုက်ထွက်ပေါ်
လာပါလိမ့်မည်။ ထိုအချက်ပြနေစစ်က၊ ဝေါမတ်နက်ဝပ်များကို မြတ်သန်းပြီး
သက်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ပေးသော မူလဆုလှိုင်းသမားဆီသို့ ရောက်သွား
ပါလိမ့်မည်။ ဆပလှိုင်းသမား၏ ကွန်ပျူတာစနစ်တက်တွင် အချက်ပြနေစစ်
ပေါ်လာသည်နှင့်၊ နောက်ထပ်ပစ္စည်းအသစ်များကို ဝေါမတ်ဆပလှိုင်းချိန်းကြီး
မှတစ်ဆင့်၊ နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်ပို့ဦးမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့်၊ နောက်ထပ်
စက်စနစ်တစ်ခု ဆက်တိုက် လှုပ်ရှားဦးမည့်သဘော ဖြစ်ပါသည်။

သင့်အားအနားရှိဝေါမတ်စတိုးဆိုင် အရောင်းကောင်တာထက်မှ ပစ္စည်း
တစ်ခုကိုယူဖို့ သင် လက်မောင်းကိုဆန့်တန်းလိုက်သည့် အပိုက်မှာပင် ကမ္ဘာကြီး
၏တစ်နေရာရာရှိ စက်ယန္တရားလက်မောင်းတစ်ခု ပေါ်ထွက်လာပြီ။ ဝေါမတ်
ဆပလှိုင်းချိန်းကြီးကို မပြတ်လည်ပတ်စေတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကို၊
'တက်ညီလက်ညီလှုပ်ရှားနေသော ဝေါမတ်ဆင်ဂျီနီ'ဟု ခေါ်ပါသည်။ ဝေါမတ်
ဆင်ဂျီနီမှာ၊ ဘယ်တော့မှဆုံးလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ တစ်နှစ်တွင် ၃၆၅ ရက်၊
တစ်ပတ်တွင် ၇ ရက်၊ တစ်ရက်တွင် ၂၄ နာရီ မပြတ်လည်ပတ်နေမည်ဖြစ်
ပါသည်။ မှာထားသောပစ္စည်းတွေ လွှဲအပ်...၊ အမျိုးအစားခွဲ...၊ ထုပ်ပိုး
...၊ မြန်ချိ...၊ ဝယ်...၊ ထုတ်ထုတ်...။ နောက်တစ်ကြိမ်ထပ်မှာ...၊
လွှဲအပ်...၊ အမျိုးအစားခွဲ...၊ ထုပ်ပိုး... စသဖြင့်။ အရစ်ကုမ္ပဏီအနစ်ဖြင့်
ရောင်းလေ့ရှိသော ခေတ္တပတ်စာသံရောက်ပြီဆိုလျှင် Hewlett-Packard ကုမ္ပဏီ
တစ်ခုတည်းမှပင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိဝေါမတ်စတိုးဆိုင် ၄,၀၀၀မှ၊ ရောင်းချရသော
ကွန်ပျူတာအရေအတွက်မှာ ၄၀၀,၀၀၀မှရှိသည်ဟုဆိုရသည်။ ဤသည်မှာ၊
ဝေါမတ်ချောင်း ဝေါမတ်မြစ်နှင့် ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်တို့ ဆွေချောမွေ့လှည့်ပတ်
စီးဆင်းနေသော၊ ဆပလှိုင်းချိန်းကြီးတစ်ခု၏ အကြမ်းဖျင်းကောက်ကြောင်း
ဖြစ်ပါသည်။

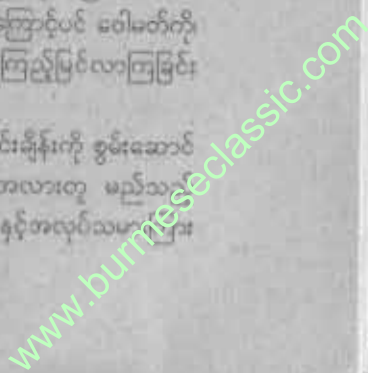
ဤသို့သောဆပလှိုင်းချိန်းကြီး ပိုင်ဆိုင်ထားသောဝေါမတ်အနေနှင့် တစ်
နှစ်တစ်နှစ်လျှင် ကုန်သေတ္တာကာတွန်းပေါင်း ၂,၀၀၀လီယံထိ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း

ရှိ ၎င်း၏စတိုးဆိုင်များသို့ ခုန်မုန်ပို့ပေးနိုင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ အဆိုပါ ဆင်ဖို
နီကြီးကို၊ ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာ လည်ပတ်နေနိုင်သော ဝေါမတ်၏အရည်
အချင်းသည်ပင်၊ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးလိုသော နောက်တစ်ဆင့် ကမ္ဘာပြားရိုက်
ချက် တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကို၊ ကျွန်တော်က 'ဆပလှိုင်းချိန်းဖွဲ့စည်းခြင်း'
(Supply-Chaining)ဟု အမည်ပေးထားသည်။ ဆပလှိုင်းချိန်းဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုသည်
မှာ တန်ဖိုးဖန်တီးရေးအတွက် ဆပလှိုင်းသမားများ၊ လက်လီရောင်းသူများနှင့်
ပေါက်သည်များကြားရှိ အလွှားလိုက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ပုံသဏ္ဍာန်သစ်
တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ ဆပလှိုင်းချိန်းကြီး ဖွဲ့စည်းလိုက်နိုင်ခြင်းမှာ ကမ္ဘာကြီးပြားလာ
ခြင်း၏အကျိုးဆက်ဖြစ်သလို၊ ၎င်းကိုယ်တိုင်သည်လည်း ကမ္ဘာကို ပြားသထက်
ပြားစေသည့် အရေးကြီးသောရိုက်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းမူ ဆပ
လှိုင်းချိန်းများပိုမိုဖွဲ့စည်းပြီး တစ်ဟုန်ထိုးတိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ၊ ကမ္ဘာကိုများကြား
တစ်ခုတည်းသောစံနှုန်းတစ်ခုကို ရွေးချယ်လက်ခံစေရန်၊ ပိုမိုကြီးမားသောတွန်း
အားရှိလာသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အချင်းချင်း ပွတ်တိုက်၊ ထိခိုက်နိုင်စရာ
'ပွိုင့်'များကို ပိုမိုဖယ်ရှားနိုင်သည်နှင့်အမျှ၊ ကုမ္ပဏီတစ်ခု၏စွမ်းဆောင်ရည်ကို
အခြားကုမ္ပဏီများက၊ ပိုမိုမွေးစားယူနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ပြောရလျှင်
ကမ္ဘာလုံးရှိ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက်၊ ပိုမိုကြီးမားသောတွန်းအားတစ်ခု
ထွက်ပေါ်လာစေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စားသုံးသူအနေနှင့်ဆိုလျှင်၊ ဆပလှိုင်းချိန်းကြီးမှာ ကျွန်တော်တို့အတွက်
နှစ်လိုဖွယ်ရာအတိဖြစ်ပါသည်။ တင်းနစ်ဖိနပ်မှအစ လက်(ပ်)တော့အထိ အမျိုး
မျိုးသောပစ္စည်းများကို အချိန်ဆုံးစေ့နှင့်ရနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဤ
အချက်ကြောင့်ပင် ဝေါမတ်မှာ၊ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး လက်လီဈေးကွက်အဆင့်
ရောက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ အလုပ်သမားများအနေနှင့်ဆို
လျှင်မူ ဆပလှိုင်းချိန်းကြီးမှာ ခံတွင်းမတွေ့ရင်စရာ(ပြောရလျှင်) ရန်လိုချင်စရာ
ပင် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ၎င်းက ယှဉ်ပြိုင်ဖို့ ကုန်ကျစရိတ်လျှော့ချဖို့
(အချို့သောကာလများတွင်ဆိုလျှင်) လုပ်ခနှင့်အကျိုးအမြတ်များ မြတ်တောက်
ဖို့ပင်၊ မိဘားပေးနေသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်ကြောင့်ပင် ဝေါမတ်ကို
ကမ္ဘာ့အခြင်းပွားစရာအကောင်းဆုံးကုမ္ပဏီကြီးအဖြစ် ကြည့်မြင်လာကြခြင်း
ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မည်သည့်ကုမ္ပဏီမှ ဝေါမတ်လို၊ မိမိတို့၏ဆပလှိုင်းချိန်းကို စွမ်းဆောင်
ရည်အပြည့်ဆုံးဖြစ်အောင် ဖန်တီးနိုင်သည်မဟုတ်ပါ။ အလားတူ မည်သည့်
ကုမ္ပဏီမှလည်း၊ ဝေါမတ်ဆပလှိုင်းချိန်းလောက် စားသုံးသူနှင့်အလုပ်သမားကြား

တင်းမာမှုများကို ပေါ်ပေါက်စေလိုမည် မဟုတ်ပါ။ ဤသဘောကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်ထုတ် Computer World စာစောင်တွင် Mattel Inc. မှ ကျွဲဇက်အက်(စ)ရီ(သ)ဂျူနီယာက၊ ယခုလို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြထားသည်။

“ဝေါမတ်ကို ဆပလိုင်လုပ်ရသည်မှာ၊ အသွားနှစ်ဖက်ပါသောခါးနှင့် ကစားရသလိုပင်။ ၎င်းမှာ၊ ကုန်စည်ဖြန့်ဖြူးရေးအတွက် အလွန်ထူးကဲသောလမ်းကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်တိုင်၊ အလွန်ကကျီကကြောင်နိုင်သော ဖောက်သည်တစ်ဦးလည်းဖြစ်ပါသည်။ စိတ်ပျက်ချင်စရာကောင်းလောက်အောင် အကောင်းတကွ အကောင်းဆုံးကိုသာ၊ အမြဲတစေ တောင်းဆိုလေ့ရှိသည်။ . . .”

စသဖြင့် . . . ဤသည်ပင်၊ ကမ္ဘာအကြီးဆုံး လက်လီအရောင်းသမားကြီး ဝေါမတ်နှင့်ပတ်သက်သော၊ ဆပလိုင်လုပ်ငန်းများ၏ထင်မြင်ချက်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

ဝေါမတ်အနေနှင့်၊ ဆပလိုင်ဆိုင်ရုံများဖွဲ့စည်းရာတွင် အသေးစိတ်စာရင်းစစ်တမ်းများကို တည်ဆောက်ထားခြင်းကလည်း၊ ဘီဇနက်မူကွဲမှာအတွင်း အခြေခံအားလုံးကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းအမျိုးအစား တစ်ခုချင်းစီ၏ အရောင်းလုပ်ငန်းကို၊ မပြတ်ခြေရာခံနိုင်ရန် ခေတ်အမီဆုံးတက္ကနိုလိုဂျီများကို၊ အစောပိုင်းကပင် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဝေါမတ်၏တိုင်တီအခြေခံအောက်အဖွဲ့မှာ ပြိုင်ဘက်ကင်းအနေအထားတွင် ရှိပါသည်။ သို့နှင့် အမျှ၊ အခြားပြိုင်ဘက်ကုမ္ပဏီများမှာ ဝေါမတ်ပုံစံကိုလေ့လာအတုယူလာကြရသည်။ ဘောစတွန်အခြေစိုက် အဆင့်မြင့်နည်းပညာဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံတူဇွတ်၊ AMR မှ သူတေသနဗီဂိုက်တာ ပက်တီအဘ(လ)၏စကားနှင့် ဖိုရလျှင်၊ ‘ဝေါမတ်မှာ အကောင်းဆုံး အတော်ဆုံး ဆပလိုင်ဆိုင်ရုံများဖွဲ့စည်းပေးတာ’ ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ကမ္ဘာ့စွမ်းဆောင်ရည်အမြင့်ဆုံး ဆပလိုင်ဆိုင်ရုံကြီးကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည့်တိုင်၊ ဝေါမတ်သည်လည်း ဘီဇနက်လောကတိုက်ခိုက်မှုများနှင့် ကင်းနိုင်သည်တော့မဟုတ်ပါ။ သို့နှင့်တိုင်၊ ဝေါမတ်၏ ကမ္ဘာ့ပြားချက်ချက်အခန်းတက္ကကိုမူ၊ အခြားပွားစရာမရှိဟု ယူဆရပါသည်။ ဤအချက်ကို နားလည်သဘောပေါက်စေရန် ကျွန်တော်၏လေ့လာရေးခရီးစဉ်ကို၊ ဘင်တန်ဗီး(လ)သို့ ဦးတည်လိုက်ပါသည်။ ဘယ်လိုကတယ်လို့ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်သွားသည် မသိ၊ လာဝရာဒီယာမှ ထွက်ခွာသောလေယာဉ်ကိုစီးရင်း ‘ဦးည စုရုံးစားရရင်ကောင်းမယ်’ဟူ၍၊ ကျွန်တော်တွေ့နေမိသည်။ ခက်နေသည်မှာ၊ အာကင်ဆောပြည်နယ် အနောက်မြောက်ဘက်ရှိ ဘင်တန်ဗီး(လ)တွင်၊ စုရုံးရနိုင်မရနိုင် ကျွန်တော် ‘မသိ’၊ အကယ်၍ ရနိုင်သည်ဆိုလျှင်ပင်၊ အရသာရှိမရှိ မသေချာ။ အာကင်

ဆောသားတွေ၊ ဝါးရှည်ကို ကျွမ်းကျမ်းကျင်ကျင် ကိုင်နိုင်၊မကိုင်နိုင်က စကားပြောပါလိမ့်မည်။ ဝါးရှည်မနိုင်လျှင်၊ ဘယ်လိုလုပ် စုရုံးတောင်းရနိုင်ပါမည်နည်း။

ဝေါမတ်ဌာနချုပ်တည်ရာ ဟီ(လ)တန်ရင်ကွက်သို့ ရောက်သောအခါ၊ ကျွန်တော်မှာ ကိုယ့်မျက်စိကိုပင် မယုံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်ရတော့သည်။ ‘လာ၊ . . လာ . . .’ ဌာနချုပ်အဆောက်အအုံနှင့်ကပ်လျက်တွင် ဂျပန်အသားတင်ဆိုင်တစ်ခု ချိန်နေပါရောလား . . .’ ကျွန်တော် ဒေရာသောပါးပြေးဝင်လိုက်ပြီး ကောင်တာတွင်ထိုင်နေသောချာတီတို့ကို ဝမ်းသာအားရပြောမိသည်။

“ဘင်တန်ဗီး(လ)မှာ စုရုံးရသကဲ့သို့ . . . အံ့ဩစရာပဲဗျို့။”

ချာတီတို့က အားရပေးရပြန်ပြီ။ ကျွန်တော်စကားကို တုံ့ပြန်ပါသည်။

“မကြာခင် နောက်ထပ်ဂျပန်စားသောက်ဆိုင် ၃ ဆိုင်ဖွင့်ဖို့ အစီအစဉ် ရှိပါတယ်ခင်ဗျ”

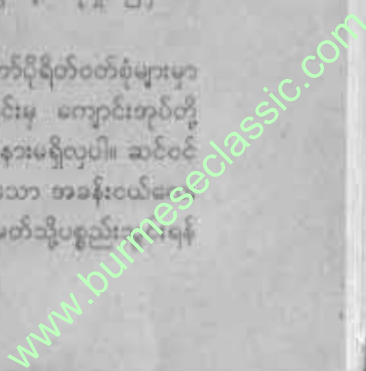
“တော်-အာကင်ဆောမှာ စုရုံးကောင်းကောင်းရနိုင်နေပြီကော . . .”

စိတ်ထဲမှ မုတ်ချက်ချလိုက်ရသည်။

စင်စစ်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ အာကင်ဆောလိုပြည်နယ်ပေါက်စကလေးတစ်ခုတွင်၊ ဂျပန်အစားအစာ စုရုံးအတွက်ဝယ်လိုအားရှိနေသည်မှာ ရှောင်တခင်တိုက်ဆိုင်မှုတော့၊ ဟုတ်ဟန်မထူးပါ။ ဝေါမတ်ဌာနချုပ်တစ်စိုက်ပျားပန်းခတ်ပျ လှုပ်ရှားနေကြသော ပျံကုမ္ပဏီများကိုဝေးရင်း၊ ဘာမျှမဆိုင်ဟု ကျွန်တော် ထင်ထားသောအရာများ၏ အဆက်အစပ်ကို ကျွန်တော် တွေးနေမိသည်။

ဝေါမတ်ဌာနချုပ်အဆောက်အအုံမှာ၊ ကျွန်တော်မျှော်လင့်ထားသည်နှင့် ဘာမျှမဆိုင်ဟု ဆိုရမလိုရှိသည်။ ပြန်လည်မွမ်းမံထားသော ဝိုဒေါင်ကြီးတစ်ခု ထဲတွင် ထော်ပိုရိုတ်ဗုံးခန်းများကို ဖွင့်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ သွတ်ပြားတွေနှင့် ဆောက်ထားသော အဆောက်အအုံကြီးကိုဖြတ်သွားရင်း၊ ကျွန်တော် ရောက်နေသည်မှာ ကုန်လျှောင့်ရုံတစ်ခုလားဟူ၍ပင် တွေးလိုက်မိသေးသည်။ ကျွန်တော်ကို စည်းခံကြိုဆိုဖို့ တာဝန်ပေးထားဟန်ရှိသော ဝေါမတ်ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဝီလ်ဝပ်(လ)က “အဲဒါ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နိုင်ငံတကာရုံးခန်းတွေပေါ့” ဟုရှင်းပြသော “အော် ဌာနချုပ်ပါလား”ဟု သိလိုက်ရသည်။

ဌာနချုပ်ဝန်ထမ်းများ ဝတ်ဆင်ထားသော ကော်ပိုရိုတ်ဝတ်စုံများမှာလည်း၊ ကျွန်တော်သမီး တက်နေသောမူလတန်းကျောင်းမှ ကျောင်းအုပ်တို့ လက်ထောက် ကျောင်းအုပ်တို့လောက်ပင် သားသားနားနားမရှိလှပါ။ ဆင်ဝင်ခန်းကိုကော်လာသည်နှင့်၊ ခန်းမကြီးတစ်ခုကိုခွဲကုန်ထားသော အခန်းဝယ်များစွာကို ကွေ့ရသည်။ ဤနေရာအရောက်တွင်၊ ဝေါမတ်သို့ပစ္စည်းအပ်ရန်

အပြိုင်စေ့စေ့နေကြသော ဆယ့်နှစ်သားများကိုတွေ့ရပါသည်။ တချို့က သူတို့ယူလာသော အင်အားကို မဝယ်ချင့်ဝယ်ချင်အောင် ဆွယ်တရား တောနေသည်။ အချို့ကလည်း ယမင်းရှင်လေးတွေ အမျိုးသမီးဝတ် ရုပ်အင်္ကျီ တွေကိုယ်စီနှင့် ကိုယ့်ပစ္စည်းကို အစွန့်ထုတ်နိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေကြသည်။ ကျွန်တော်မှာ ဖတ်စကပ်ပြို၊ ရှိနေစေ့နှင့် ဆင်တလပ်ကြားမှ လမ်းဆွယ်လေး တွေကို သတိရလိုက်မိသေးတော့သည်။

နာမည်ကျော် ဝေါမတ်ဌာနချုပ်မှာ သားသားနားနား ခန့်ခန့်ထည်ထည် ကြီး မဟုတ်ပါ။ ဤအချက်ကပင် ဝေါမတ်၏ရှယ်ယာပိုင်ရှင်များအတွက် အား တက်စရာဆွဲဆောင်မှု ပြစ်ပါလိမ့်မည်။ သူတို့ကုမ္ပဏီအနေနှင့် သူတို့၏ငွေစ များကို၊ ပကတိသနားသက်သက်အတွက် အချည်းနှီးဖြန်းတီးပစ်ဆိုသည်ကို လက်တွေ့ပြုသလျက် ရှိနေပါတော့သည်။

ကမ္ဘာ့တစ်ခုကပ်ပြင်ကွင်းတစ်ခုလုံးကို နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ပြန်လည်ပုံသွင်း လိုက်သောစဉ်းစားနည်း (ဆိုကြပါစို့-အသစ်ထွင်တွေးနည်း)မှာ၊ ခေတ်ရေစီးပု လွတ်ပြီး အဆက်ပြတ်ကျန်ရစ်သော နေရာမျိုးတွင်မှ၊ ဘာကြောင့် ဘယ်လို ပေါ်လာရပါသနည်း။ အကယ်၍ သင့်တိုင်းပြည်၊ သင့်ကုမ္ပဏီတွင် လောက် လောက် လားလားအားကိုးစရာ သယ်စာတ ဟုတ်၊ ဟုတ်ညားညား မရှိလျှင်၊ ဆက်လက် အသက်ရှင်ရပ်တည်ရန်အလို့ငှာ၊ အသစ်တီအွင်ဖန်တီးနိုင်စေ့ အတွက် မိမိကိုယ်တို့သာ တူးဖော်ကြရတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ အာကင်ဆော ပြည်နယ် အနောက်မြောက်ပိုင်းမှ၊ တောကျကျ ကုမ္ပဏီပေါက်စလေးမျှသာ ဖြစ်သော ဝေါမတ်အနေနှင့် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးလက်လီဖြန့်ချိသူ ဖြစ်လာသည်မှာ ဤသဘောပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဝေါမတ်တွင် အရင်းများများမရှိ၊ ဩစတြေးလီး မရှိ၊ မည်သည့် အားသာချက်မျှ မရှိ။ ဤသို့ တာမမရှိသည့်အတွက်ကြောင့် လည်း သူ့ပြိုင်ဘက်များထက် တက္ကနိုလိုကိုအသစ်ကို၊ ပိုမြန်မြန်နှင့်ပိုမေတ် ကျကျ ပေးတားယူနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ ဝေါမတ်ကို အကြီးဆုံးနှင့်အမြတ်အစွန်းအရဆုံး လက်လီပေး ကွက်ကြီးဖြစ်လာစေရန်၊ ဖန်တီးလိုက်သည့် တီထွင်ဖန်တီးမှုအများစကို ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲခဲ့သူမှာ ၁၉၈၈ မှ ၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ကုမ္ပဏီ စီ-အီး-စို တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ဘေးဖစ်ဂလပ်(စ)ဖြစ်သည်။ ဖော်ကျန်းပုဂ္ဂလိကကြီးက သူ့ကို 'အမြဲလျှော့တွက်မိထားရသော စီ-အီး-စို'ဟု ခေါ်ခဲ့ဖူးသည်။ အကြောင်းမှာ

သူသည်၊ သူ့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဆင်ဝေါလတန်၏စိတ်ကူးကို အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရန် ခပ်ငြိမ်ငြိမ်ခပ်ကပ်ကပ် ကြိုးစားနေခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ဂလပ်(စ)မှာ၊ အသံကျယ်ကျယ်နှင့်မကြွပ်တိုင် တက်မြတ်သုမဟုတ်သည့်တိုင်၊ တိစနက်လောကရှိ သူ့အမန်းကဏ္ဍမှာ သေးငယ်လှသည်မဟုတ်ပါ။ 'Word Processing'နှင့်ပတ်သတ်လျှင်၊ အီး(လ)ဂိတ်၏အမည်ကို တွဲဖက်သုံးစွဲပြီး 'ဆယ့် လိုင်းချိန်း'နှင့်ပတ်သက်လျှင်လည်း၊ ဂလပ်(စ)၏အမည်ကို မမှပျောက်ပစ်လို့ မရနိုင်ဟူ၍ပင်၊ ဆိုနိုင်လောက်သဖြင့်ပါသည်။

၁၉၆၈ ခုလွန်နှစ်များလောက်က၊ အာကင်ဆောပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း တွင် ဝေါမတ်စတင်တည်ထောင်ခဲ့စေ ကာလများအကြောင်းကို၊ ဂလပ်(စ)က ဤသို့ နောက်ကြောင်းပြန်ပြပါသည်။

"အဲဒီတုန်းက၊ ကျွန်တော်တို့ကုမ္ပဏီက ထူထောင်ခဲ့စေလေ။ ဖောက် သည်များများရရှိ ပြိုင်ဘက်တွေထက် ရှေးလျှော့ရောင်းချင်တာပေါ့ ဒဏ္ဍာ...။ ဒါပေမဲ့ မလွယ်ဘူးဗျ။ ကုန်စုံဆိုင်တိုင်းလိုလိုက လက်ကားသမားတစ်ယောက် တည်းဆီက ယူရောင်းရတာဆိုတော့၊ သူများထက် နာတစ်ဖျားသာအောင်လုပ်ဖို့ တောင် မလွယ်လှပါဘူး။ အဲ-လုပ်နိုင်တာဆိုလို့ တစ်ခုပဲရှိတယ်။ ထုတ်လုပ် ရေးသမားနဲ့တိုက်ရိုက်ဆက်ပြီး များများဝယ်ဖို့ပဲ။ ဒါဆိုရင်တော့ ဈေးချိုချိုနဲ့ရ နိုင်တော့ အထိုက်အသင့်လျှော့ရောင်းလို့ ရတာပေါ့။ ဒီနည်းပဲ ရှိတယ်..."

တကယ်တော့လက်တွေ့တွင်မူ၊ သူပြောသောနည်းမှာလည်း အလုပ်ဖြစ်လှ သည်တော့ မဟုတ်ပါ။ ထုတ်လုပ်ရေးသမားအနေနှင့် နေရာစုံပျံ့နှံ့နေသော ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်များသို့ လက်လီစိတ်ပြီး ကုန်မပို့နိုင်ဖြစ်နေသည်။ ဤတွင်၊ ဝေါမတ်က ကိုယ်ပိုင်ဖြန့်ချိရေးစင်တာတစ်ခု တည်ထောင်လိုက်ပြီး၊ ထုတ်လုပ် ရေးသမားအားလုံးက သူတို့ကုန်တွေကို ဝေါမတ်စင်တာသို့ပို့စေမည်၊ ပြီးမှ ဝေါမတ်ပိုင်ဆိုင်မှုကားများနှင့်သုံးယူပြီး ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်များသို့ပို့စေခဲ့သည်။ မူလတန်းဂဏန်းသင်္ချာ သဘောတရားမျှသာ ဖြစ်သော်လည်း၊ ဤနည်းက ဝေါမတ်ကို အလုပ်ဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။ စင်တာထောင်လိုက်သည့် အတွက် ဝေါမတ်၏ကုန်ကုစရိတ်တွင် ဥရားခိုင်နှုန်းပိုကုန်သည်။ သို့ဖြစ်လင့်ကစား၊ လက်ကားသမားဆီမှ မဟုတ်ဘဲ ထုတ်လုပ်သူထံမှတိုက်ရိုက်ဝယ်ယူခြင်း၊ ပျမ်းမျှ ၅ရာခိုင်နှုန်း ဈေးသက်သာသွားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝေါမတ်အနေနှင့် သူ့ပြိုင်ဘက် များထက် ၂ရာခိုင်နှုန်းမျှ ဈေးလျှော့ရောင်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ပြိုင်ဘက်များထက်၊ တတ်နိုင်သလောက် ဈေးလျှော့ရောင်းနိုင်စေရန် ဆိုခဲ့ပါထုတ်လုပ်ရေးသမားများနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ပယ်ယူသည့်စနစ်ကို စတင်အသုံးပြုသည်နှင့်၊ ဝေါမတ်မှာ ဤနေ့စဉ် ပို၍ပို၍ အလုပ်ဖြစ်စေ

www.burmeseclassic.com

အချက်အချာကို အထူးဂရုစိုက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ပထမအချက်မှာ၊ ထုတ်လုပ်ရေးစရိတ်ကို တတ်နိုင်သလောက်လျှော့ချနိုင်စေရန်၊ ထုတ်လုပ်ရေးသမားများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ၊ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်ရှိ ထုတ်လုပ်ရေးသမားမျိုးစုံနှင့် ဝေါမတ်ဖြန့်ချိရေးစင်တာကို ဆက်သွယ်ပေးသော 'ဆပလိုင်ဗီဒီနိုင်း'ကို အကုန်အကျနည်းနည်းနှင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုအနည်းဆုံး ဖြစ်စေရန်၊ ဂရုစိုက်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တတိယနှင့် အရေးကြီးဆုံးအချက်မှာ ဝေါမတ်၏အင်ဖော်မေးရှင်းစနစ်ကို ကောင်းသထက်ကောင်းကောင်း မပြတ်ကြံဆောင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့သော ဆတင်ဗီဒီနိုင်းမူစနစ်၊ ငွယ်တူမြန်ဆန်မှုသာ ဖောက်သည်အဝယ်လိုက်သည့်ပစ္စည်းကို တိတိကျကျထိနိုင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာထုတ်လုပ်ရေးသမားထံသို့ အချိန်မီသတင်းပို့နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ၊ ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်များ၏ အရောင်းကောင်တာတိုင်းတွင် အလိုအပ်ဆုံးပစ္စည်းကို အလိုအပ်ဆုံးအချိန်တွင် အမြဲအဆင်သင့်ရှိနေစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

စင်စစ်၊ အာကင်ဆော့လိုပြည်နယ်ပေါက်စလေးရှိ ဘင်တန်ဗီ(လ)လို မြို့ဝယ်လေးတစ်ခုတွင်သာ အခြေစိုက်နိုင်သောဝေါမတ်အနေနှင့်၊ ပြိုင်ဘက်အားလုံးကိုစိန်ခေါ်နိုင်ဖို့ဆိုလျှင် အသက်သွေးကြောလိုဖြစ်နေသော အင်ဖော်မေးရှင်းကို အပီကိုင်နိုင်ဖို့လိုပါသည်။ အင်ဖော်မေးရှင်းအစွမ်းနှင့်သာလျှင် ၎င်း၏ ဆပလိုင်ဗီဒီနိုင်းကြီးကို သွတ်သွတ်လက်လက် ထက်ထက်မြတ်မြတ် လည်ပတ်စေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသဘောကိုဝေါမတ်ကိုယ်တိုင်က၊ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်း ပို၍ ပို၍ သဘောပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝေါမတ်၏ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဂျေးအလန်က သူတို့ကုမ္ပဏီ၏ အနေအထားပုန်ကို ဤသို့ရှင်းပြသည်။

"ဘင်တန်ဗီ(လ)ဆိုတာ တကယ့်ပေါက်စနည်းလေးပဲ။ ဒီလိုမြို့လေးမှာ ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးတို့ကို ဘယ်သူတို့မှငှားလုပ်လို့ မရဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် ကျရတာ။ ကိုယ်ပိုင်ဆပလိုင်ဗီဒီနိုင်းဖြိုး ကမ္ဘာကြီးနဲ့ ချိတ်ယူရတာ။ ဒီနေရာမှာ သော့ချက်အကျဆုံးက၊ ကုန်ကျစရိတ်ကို အတတ်နိုင်ဆုံးလျှော့ချဖို့နဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်ကို အမြင့်ဆုံးဖြစ်အောင်ကြိုးစားဖို့ပဲ။ အဲဒီအတွက် အင်ဖော်မေးရှင်းကိုကိုင်ရတာ၊ ပြောရရင် လိုအပ်ချက်ကြောင့်လို့ ဆိုပါတော့ဗျာ..."

ဤနေရာအရောက်တွင် 'အရွယ်ပမာဏ'(scale)နှင့် စွမ်းဆောင်ရည် (efficiency)တို့၏အဆက်အစပ်ကို၊ ဂလပ်(စ)က ဝင်ရှင်းပြပါသည်။

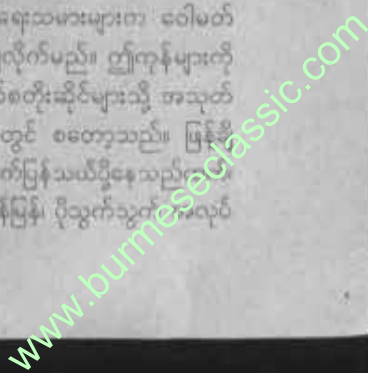
"ကျွန်တော်တို့ဆပလိုင်ဗီဒီနိုင်းကြီး၊ အရွယ်ပမာဏကြီးပြီး အတိုင်းအတာ ကျယ်လာတာနဲ့အမျှ ကုန်များများသယ်လာနိုင်တယ်ဗျာ။ များများသယ်နိုင်

တော့ စရိတ်လည်းကျဉ်းလာတာပေါ့။ ဆပလိုင်ဗီဒီနိုင်းတွေကိုလည်း တတ်နိုင်သလောက်လျော့ပေးဖို့ မိအားပေးလို့ရလာတယ်။ ဒါနဲ့အမျှ၊ ဖောက်သည်တွေကို လျော့ပြားရောင်းလာနိုင်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ရောင်းဖားဟက်ပြီး အမြတ်ပိုရလာတာပေါ့ဗျာ...။ အဲဒါ ဝေါမတ်ရဲ့စွမ်းဆောင်ရည်ပေါ့..."

ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း၊ 'ဆပလိုင်ဗီဒီနိုင်းစလော့'ကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော ဒေးဗင်ဂလပ်(စ)ဖြစ်သည့်တိုင်း၊ 'ဆပလိုင်ဗီဒီနိုင်း'ကိုဒီယာ'ကို စတင်ဖွဲ့ထုတ်ခဲ့သူမှာ ဆင်ဝေါ(လ်)တန်ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ဝေါ(လ်)တန်ကို ဝေါမတ်၏စင်စတီယိုဆိုလျှင် 'လိုအပ်ချက်'မှာ ဝေါမတ်၏မိခင်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထုတ်နုစဉ် အကြောင်းဆက်ပေါင်းဖက်မိတော့မှ 'ဆပလိုင်ဗီဒီနိုင်း'ဆိုသော သားသမီးရတနာ မွေးဖွားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ တစ်နှစ်တည်းမှာပင် ဝေါမတ်အနေနှင့် ဝေါ(လ်) ၂၆၀ ဘီလီယံဖိုးမျှရှိသော ပစ္စည်းမျိုးစုံကိုဝယ်နိုင်ခဲ့ပြီး ဖြန့်ချိရောင်းဝင်တာ ၁၀၈ ခုပါဝင်သော ဆပလိုင်ဗီဒီနိုင်းမှတစ်ဆင့် အမေဇုံကန်ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းရှိ ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်ပေါင်း ၃,၀၀၀ကျော် တင်ပို့နိုင်ခဲ့သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ဤသို့သောစွမ်းဆောင်ရည်မျိုးကို နေ့ချင်းညချင်း ရခဲ့သည်တော့မဟုတ်ပါ။ ဝေါမတ်၏ ကနဦးနေ့ရက်များအကြောင်းကို ဂလပ်(စ)က နောက်ကြောင်းပြန်ပြသည်။

"ခေါင်တ ကျွန်တော်တို့ကုမ္ပဏီက တကယ့်ပီပီပီပေးလေးပဲ။ Searတို့ K mart တို့နဲ့ ၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ ၅ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ပဲရှိမယ်။ ပြိုင်ဘက်တွေနဲ့ယှဉ်လိုက်ရင် ဆင်နဲ့ပစ္စုတ်ဆိတ်လောက်ကွာတာပေါ့။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ကျွန်တော်တို့အလိုချင်ဆုံးဟာ ဈေးကွက်ရှယ်ယာများများရဖို့ပဲ။ ခက်တာက၊ ပြိုင်ဘက်တွေနဲ့ ဈေးပြိုင်လျှော့ရောင်းဖို့ဆိုတာကလည်း။ ကိုယ်က အားမရှိတော့ မတတ်နိုင်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့လုပ်နိုင်တာ တစ်ခုပဲရှိတယ်။ ဖြန့်ချိရောင်းဝင်တာတွေရဲ့ကုန်ကျစရိတ်ကို တတ်နိုင်သလောက်လျှော့ချဖို့ပဲ။ တကယ်လို့ ကုန်ကျစရိတ် ၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဒါမှမဟုတ် ၃ ရာခိုင်နှုန်းလောက်လျှော့နိုင်ရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့လက်လီရောင်းစားကိုလည်း အဲသလောက် လျှော့နိုင်မယ်ပေါ့။"

ဤနေရာတွင် သူတို့၏လုပ်ငန်းသဘာဝကို အထိုက်အသင့်မိတ်ဆက်ပေးဖို့လိုမည် ထင်ပါသည်။ ပထမဆုံး ထုတ်လုပ်ရေးသမားများက ဝေါမတ်ဖြန့်ချိရေးစင်တာများတွင် သက်ဆိုင်ရာကုန်တွေ ချလိုက်မည်။ ဤကုန်များကို ဝေါမတ်ပိုင်ဆိုင်ကားများနှင့် နေရာအနှံ့မှ ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်များသို့ အသုတ်လိုက်ပို့ပို့ရမည်။ ပြဿနာအသော့ချက်မှာ ဤနေရာတွင် စတော့သည်။ ဖြန့်ချိရေးစင်တာနှင့် စတိုးဆိုင်တစ်ခုချင်းကြား ခေါက်တိုခေါက်ပြန်သယ်ပို့နေသည့်အဆင်သင့်ရာလမ်းကြောင်းပြုပြင် ဆွဲထားလျှင် ပိုပြန်ပြန် ပိုသွက်သွက်လာလုပ်

ဖြစ်နိုင်သည်။ ထို့ထက်၊ ထရပ်ကားစရိုင်ဘာများကို ပိုတိုင်းဖုန်းများပေးထားနိုင်လျှင်၊ ဆက်သွယ်ရေးအဆင်ပြေမည်။ လိုအပ်လျှင်လိုအပ်သလို ပြန်ပြန်ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်နိုင်မည်။ ဤအတွက်၊ ပဲခိုဝက်မှု ကုန်ကျစရိတ်သက်သာလျှင်ပင် မဆိုလှ။ ပဲခိုဝက် အများစုပြားပေါင်းလိုက်လျှင် ပေါင်စတာလင်အများကြီးဖြစ်သွားနိုင်သည်။

ဘင်တန်ဇီး(လ)ဦး ဝေါမတ်ဖြန့်ချိရေးစင်တာသို့ သွားရောက်လေ့လာခဲ့စဉ်က၊ မြင်ခဲ့တွေ့ခဲ့သည်များကိုလည်း ပြောပြချင်ပါသေးသည်။ အချို့သော ကုန်သွယ်ရေးကြီးများမှာ၊ ဧည့်လားစက်ခါးပတ်နှင့် မနိုင်လောက်အောင် ကြီးမားလေးလံနေသည်ဖြစ်ရာ၊ အငယ်အားဝန်ဆောင်မှုများ တပ်ဆင်ထားသည့်ထရပ်ကားများပေါ်သို့ ကုန်းဆောင်ကြီးများနှင့် မတင်နေရသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထူးခြားသည်မှာ၊ ဤအလုပ်ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေကြသော ဝန်ထမ်းတိုင်းတွင် နားကြပ်(head phone)များ ကိုယ်စီတင်ထားသည်ကို တွေ့ခြင်းပင်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော့်ကို တာဝန်ယူလိုက်လံပြသပေးနေသော ရိုလင်းဖွဲ့(၁) ကိုစုံစမ်းကြည့်ရာ၊ သူက ယခုလိုရှင်းပြပါသည်။

"ကဲဒီနားကြပ်တွေက ကွန်ပျူတာနဲ့ချိတ်ထားတာပဲ။ ကွန်ပျူတာက လာတဲ့အသံနဲ့ အလုပ်လုပ်ထားချက် ပြည့်မပြည့်သတိပေးနေသလို၊ လိုအပ်တဲ့ ညွှန်ကြားချက်တွေလည်း ပို့ပေးနိုင်ဖို့စဉ်ထားတာပါ။ ကွန်ပျူတာညွှန်ကြားချက်အသံကိုတော့ မိန်းမသံဖြစ်ဖြစ်၊ ယောက်ျားသံဖြစ်ဖြစ် ကြိုက်တဲ့အသံထည့်လို့ရပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်လို ပြောမလား၊ စပိန်လို ပြောမလား၊ ကြိုက်တဲ့ဘာသာစကားကို သုံးလို့လည်းရတယ်"

လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ်ကပင် ယခုလိုနားကြပ်စနစ်ကို မသုံးခဲ့သေး။ လိုအပ်သောညွှန်ကြားချက်များကို စာရွက်နှင့်ပို့ပေးသည်ဟု ဆိုပါသည်။ နားကြပ် ခနစ်၏အားသာချက်မှာ စဉ်ဆက်မပြတ် သတိပေးညွှန်ကြားနိုင်ရုံမျှမက၊ စာရွက်ကိုပတ်စဖောမလိုတော့၍ လက်ရောမျက်စိပါ လုပ်ငန်းတွင်အပြည့်အဝ အသုံးပြုစေနိုင်ခြင်းဟု ဆိုသည်။ 'ဖိတ်'၏အပြောအရ စာရွက်အစား ကွန်ပျူတာအချက်ပြနားကြပ်စနစ်ကို ပြောင်းသုံးလိုက်သည့်အတွက်၊ အလုပ်ပမာဏနှစ်ဆတိုး၍ပြီးသည်ဟု သိရသည်။ ဝေါမတ်၏ဆပလီလင်းချိန်းကြီးတစ်ခုလုံးတွင် ဤကဲ့သို့သော အသေးစားတီထွင်မှုမျိုး သန်းနှင့်ချီရှိသည်ဟုဆိုပါသည်။

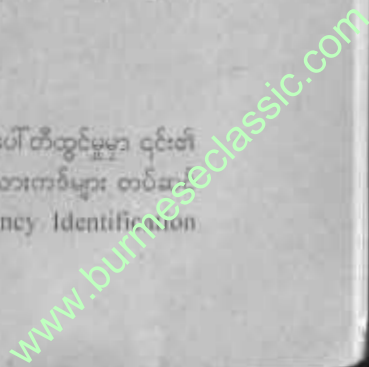
ဂလပ်(၈)၏အလိုအရမူ ဝေါမတ်၏အဓိကအကျဆုံး ဖောက်ထွက်မှုမှာ ထုတ်လုပ်သူနှင့်ရောင်းချသူကြား အလျားလိုက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ပုံသဏ္ဍာန်သစ်တစ်ရပ်၊ ထုထောင်နိုင်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပြောရလျှင် ဆပလီလင်းချိန်းကြီးတစ်ခုလုံးကို ကွန်ပျူတာနှင့်မောင်းခွဲသည်မှာ ဝေါမတ်က စလိုက်သည်

ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ မိမိတို့၏ဆပလီလင်းသမားများ(ထုတ်လုပ်သူများ)နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်ချိတ်ဆက်နိုင်ရန်၊ ကွန်ပျူတာသုံး နက်ဝပ်တစ်ခုဖန်တီးလိုက်သည်နှင့်၊ ကုန်ဝတ်စုံဆင်းမှု မြန်ဆန်ချောမွေ့လာရုံမျှမက ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက်ပါ လမ်းပွင့်သွားစေခဲ့သည်။ ဤစနစ်ကို 'ချက်ချင်းရောင်း ချက်ချင်းမှာစနစ်'(point-of-sale terminals)ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဝေါမတ်အနေနှင့်၊ ဤစနစ်ကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးနိုင်ရန် ၁၉၈၃ခုနှစ်ကတည်းက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့ရသည်။ ဤစနစ်၏ကျေးဇူးကြောင့်ပင် စတိုးဆိုင်တစ်ခုမှပစ္စည်းတစ်ခု ရောင်းလိုက်ရသည်နှင့်၊ သက်ဆိုင်ရာထုတ်လုပ်ရေးသမားဆီမှ အဆိုပါပစ္စည်းကို ချက်ချင်းဆိုသလိုပေးပြီးသား ဖြစ်သွားသည်။ နောင်လေးနှစ်ကြာသောအခါ၊ ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်အားလုံးနှင့်ဌာနချုပ်ကြား ပြိုဟုတ်တုဆက်သွယ်ရေးစနစ် တပ်ဆင်နိုင်ခဲ့ရာ၊ ပို၍ပင်မြန်ဆန်သွက်လက်လာပါသည်။ ဆပလီလင်းချိန်းကြီးတစ်ခုလုံးကို အင်မော်မေးရင်းနှင့် ချောဆီထည့်လိုက်သလို ဖြစ်သွားသည်အတွက်၊ မည်သည့်နေရာတွင်မှ အဖုဖုအထစ်၊ အပိတ်အဆိုမရှိတော့ဘဲ၊ အမြင့်ဆုံးစွမ်းဆောင်ရည် ရလာခဲ့ပါသည်။ ဝေါမတ်အတွက် အဓိကကုန်စည်ထောက်ပံ့ပေးနေသော ထုတ်လုပ်ရေးသမားတိုင်းမှာလည်း၊ ဆိုခဲ့ပါဝေါမတ်နက်ဝပ်၏ကျေးဇူးကြောင့် လက်တွေ့ရေးကွက်ထဲမှ ကုန်စည်အနှုတ်အသိမ်းကိုတိကျကျသိရပြီး မိမိတို့ထုတ်လုပ်မှုကို လိုအပ်သလိုချိန်ညှိလာနိုင်သည်။

၂၀၀၂ခုနှစ်ထုတ် Computer World စာစောင်တွင်၊ ဝေါမတ်နှင့်ပတ်သက်သောဆောင်းပါးတစ်ခု ပါဖူးသည်။ ဆောင်းပါးရေးသူမှာ J.C Williams Group Ltd. အတိုင်ပင်ခံကုမ္ပဏီမှ၊ ရီနာဂရာနော့စတီး ဖြစ်ပါသည်။ သူက ဝေါမတ်ဆပလီလင်းချိန်း၏ကျေးဇူးပြုပုံကို ကိန်းဂဏန်းအတိအကျနှင့်၊ မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဝေါမတ်နှင့် သူ၏ဆပလီလင်းသမားများကြားတွင်၊ အားကောင်းသော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဆက်ဆံရေးတစ်ခု ထူထောင်ထားနိုင်သည့်အတွက်၊ ဝေါမတ်အတွက်ရော ၎င်း၏ဆပလီလင်းသမားများအတွက်ပါ ကုန်ကျစရိတ် သိသိသာသာချွေတာနိုင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ၎င်း၏ဦးတော်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်လျှင်၊ ၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ စရိတ်ချွေတာနိုင်သည်ဟု တွက်ချက်ဖော်ပြထားသည်။

ဝေါမတ်ဆပလီလင်းချိန်း၏ (ယခုချိန်ထိ)နောက်ဆုံးပေါ်တီထွင်မှုမှာ ၎င်း၏ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ကုန်းဘောင်များတွင်၊ RFIDအမှတ်အသားကတ်များ တပ်ဆင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ RFIDဆိုသည်မှာ Radio Frequency Identification

Microchipsကို အတိုကောက် ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ RFIDက ယခင်သုံးစွဲခဲ့သော 'ဘားကုတ်'(bar codes)နေရာတွင် အစားထိုးလာခြင်းဖြစ်သည်။ ဘားကုတ်၏အားနည်းချက်မှာ တစ်ခုချင်း 'တင်'ဖတ်ရ၍ အချိန်ကုန်သလို၊ ဘားကုတ်ပါသောစာရွက် စုတ်ပြတ်ညစ်ပေ စွန်းထင်သည်များလည်း ရှိနိုင်သည်။ သို့အတွက် ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၀ ရက်နေ့မှစ၍ ဘားကုတ်အစား RFID 'အမှတ်အသားကတ်ပြား' (tag)ကိုပြောင်းလဲသုံးစွဲခဲ့သည်။

ဤနေရာတွင် RFIDအကြောင်းကို အကျဉ်းချုပ်ဖတ်ဆက်ပေးဖို့လိုမည်ထင်ပါသည်။ RFIDကုန်ပစ္စည်း၏အလိုအရ RFIDဆိုသည်မှာ၊ ရေဒီယိုလှိုင်းကိုသုံးပြီး လူများ အရာဝတ္ထုများကို သူ့အလိုလိုခြားသတ်မှတ်နိုင်သော တက္ကနိုလိုဂျီသုံးဝေါဟာရဖြစ်သည်။ ခွဲခြားသတ်မှတ်နည်းများ အမျိုးမျိုးရှိသည့်အနက် အသုံးအများဆုံးနည်းမှာ၊ လူ သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ပေးသည့် အမှတ်စဉ်နှင့် အခြားသတင်းအချက်အလက်များကို၊ မိုက်ခရိုချစ်(ပ)ပြားပေါ်တွင်သိမ်းထားပြီး၊ ၎င်းမိုက်ခရိုချစ်(ပ)ပြားကို 'အင်တင်နာ'တစ်ခုနှင့် ချိတ်ထားသည်။ ဤသို့သော ချစ်(ပ)ပြားနှင့် အင်တင်နာအတွဲလိုက်ကို RFID transponder သို့မဟုတ် RFID Tagဟုခေါ်သည်။ ချစ်(ပ)ပြားတွင်သိမ်းဆည်းထားသော အင်ဖော်မေးရှင်းများက အင်တင်နာက ဖတ်သုဆိုပို့ပေးသည်။ 'ဖတ်သုက RFID tagတွင်ပေါ်လာသော ရေဒီယိုလှိုင်းများကို၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်ပုံစံပြောင်းပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကွန်ပျူတာစနစ်ထက်သို့ ပို့ပေးပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဝေါမတ်များ ၎င်း၏ကုန်သေတ္တာနှင့် ကုန်းဆောင်တိုင်းကို ဆပလိုင်ချိန်း၏အဆင့်အသီးသီးတွင်၊ ခြေရာခံစောင့်ကြည့်လာနိုင်သည်။ မည်သည့်ကုန်သေတ္တာတွင် မည်သည့်ထုတ်လုပ်သူကပို့လိုက်သော မည်သည့်ပစ္စည်းပါသည်ကို တိတိကျကျသိရသည်။ ထိုမျှမက၊ ပစ္စည်းတိုင်း၏ 'သက်တမ်းကုန်ဆုံးချိန်'(expiration date)ကိုပါ တစ်ပြိုင်နက်တည်းသိနိုင်သည်။ အကယ်၍ စတိုးဆိုင်တစ်ခုခုက ဝေါမတ်ကုန်သေတ္တာတစ်ခုကို အပူချိန်တစ်ခုခုတွင် လှောင်ထားမည်ဆိုပါကလည်း အပူချိန်များလွန်း(သို့မဟုတ်) နည်းလွန်းသည်ကို RFID tagက ပြောပြနိုင်သည်။ ဤသို့သော tagပြားတစ်ခုလျှင် ဆင့် ၂၀ မျှကုန်ကျရာ ပစ္စည်းတိုင်းကို တင်ဆင်နိုင်သေးသည်တော့မဟုတ်ပါ။ ကုန်သေတ္တာအကြီးစားများကိုသာ တပ်ဆင်နိုင်ပါသေးသည်။ သို့နှင့်တိုင် ဤနည်းမှာ၊ မကြာမီတွင်ကျယ်လာနိုင်စရာရှိသည့် အနာဂတ်လှိုင်း ဖြစ်စွယ်ရှိပါသည်။

ဝေါမတ်ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးဌာန၏ ဒုတိယတာဝန်ခံ ဇွဲလင်းဖွို(ဂ်)က RFID၏အာနိသင်ကို ဤသို့ရှင်းပြပါသည်။

"RFIDကို သုံးလိုက်တော့၊ ကွန်တော်တို့တစ်တွေ ပိုအမြင်စူးလာတာ

ပေါ့ဗျာ။ သောကြာနေ့ဆိုရင်၊ ဘယ်စတိုးဆိုက်က ဘယ်လိုခေါင်းလျှော်ရည်မျိုး ပိုရောင်းရတယ်။ တနင်္ဂနွေဆိုရင် ဘယ်လို၊ စတာမျိုးတွေကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် သတင်းပို့နိုင်တာပေါ့။ ပြီးတော့၊ ဟစ်ပေန်နစ်နယ်ဖွားတွေဟာ တနင်္လာနေ့ထက် စနေနေ့ညတွေမှာ ပိုစေ့ထွက်လေ့ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အကျင့်စရိုက်တွေကိုလည်း ပိုသိလာတယ်။ အဲသလို သတင်းအချက်အလက်တွေနဲ့ ကွန်တော်တို့ရဲ့ ဝယ်လိုအားပုံစံကိုအမြဲကြွေးနိုင်တော့ ဆပလိုင်ချိန်းတစ်ခုလုံး စွမ်းဆောင်ရည်တက်လာတာပေါ့ဗျာ..."

လူငယ်နားသဘာဝအရပြောရရင်၊ ပိုလိုက်တဲ့ပစ္စည်းတွေကို စိစစ်လက်ခံရတဲ့နေရာမှာ 'ပုလင်းလည်ပင်း'(အထစ်အငေါ့)ရှိတတ်တယ်ဗျာ။ လက်ဝင်တာကိုး အခု RFID နဲ့ဆိုတော့ 'တိုကေ သွားပြီ။ တုန့်သေတ္တာမှာကပ်ထားတဲ့ RFID Tag က ကွန်တော်တို့သိချင်တာတွေ အကုန်ပြောပြနိုင်တယ်လေ။ 'ဟုတ်ကဲ့၊ လူကြီးမင်းမှာတဲ့ပစ္စည်း အမျိုးသုံးဆယ်လုံး ပါပါ့မယ်။ အရောင်က ဘယ်လိုပါ။ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်က ဘယ်လို... ' စတာမျိုးပေါ့ဗျာ။ ဒီတော့ မြန်မြန်ဆန်ဆန်နဲ့ လွယ်လွယ်တူကုလက်ခံလို့ ရတာပေါ့။ ပုလင်းလည်ပင်းကို ကျော်လိုက်နိုင်တာပေါ့ဗျာ..."

Procter & Gambleကုမ္ပဏီမှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ တွင်နီသာရင်တန်ကလည်း ဝေါမတ်၏ RFIDနှင့်ပတ်သက်ပြီး Salon.Com.သို့ ဤသို့ပြောပြဖူးသည်။

"ဒီနည်းက ဆပလိုင်ချိန်းကြီးတစ်ခုလုံးကို အကျိုးများစေတာတွေရပါတယ်။ ကိုယ်ရည်ရွယ်တာထက် (ပြောရရင်) မောက်သည်တွေမျှော်လင့်တာထက်တောင် လိုအပ်တဲ့ကုန်တွေကို အချိန်မီစုဝေးနိုင်ပါတယ်။ အရောင်းကောင်တာတွေမှာ ကုန်ပြတ်မသွားအောင်၊ တက္ကနိုလိုဂျီက ဆောင်ကြဉ်းပေးလိုက်တဲ့ သဘောပေါ့..."

ဝေါမတ်တာဝန်ခံများက၊ ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲနှင့် ရှေးကွက်အနှုတ်အသိမ်းတို့၏ အဆက်အစပ်ကိုလည်း ရှင်းမြဲကြပါသေးသည်။ အာကင်ဆောမှာ မကြာခင်ဆိုသလို မုန့်တိုင်းကျတတ်သည်ဖြစ်ရာ မိုးလေဝသကိုလည်း 'ဖက်တာ'တစ်ခုအနေနှင့် ထည့်တွက်ထားရဟန် တူပါသည်။ သူတို့အဆိုအရ ဤနေရာတွင်လည်း RFIDက အတော်လေးကျေးဇူးပြုသည်ဟု သိရသည်။

"မုန့်တိုင်းကျနေတဲ့အချိန်ဆိုရင်၊ လူတွေက Pop-Tarts (သစ်သီးသို့မဟုတ် ယိုတစ်ခုခုဥာပနာထားသော မုန့်တစ်မျိုး) ပိုစားကြတယ်ဗျာ။ သူက မသုံးမပုပ်လွယ်တော့ ကြာကြာသိမ်းထားလို့ရတယ်လေ။ ပြီးတော့ လျှပ်စစ်စားအားသုံးဖို့မလိုတဲ့ ကစားစရာတွေလည်း အဝယ်လိုက်တတ်တယ်။ မုန့်တိုင်း

ကြောင့်မီးပျက်ရင် တီဗွီမကြည့်နိုင်တော့မို့လား။ ဝါကို ကစားသိမ်းတာပေါ့ဗျာ...။
အဲဒါတွေမှာ မုန့်တိုင်းလားတော့မယ်ဆိုရင်၊ လူတွေ ဘယ်ယာပိုသောက်လေ့ရှိ
တယ်ဗျာ။ ဒီတော့ ဝေါမတ်မီးလေဝသပညာရှင်တွေက၊ ဖလိုရိုဒါမှာ မုန့်တိုင်းလား
တော့မယ်လို့ ဌာနချုပ်ကိုသတင်းပို့လိုက်တာနဲ့ RFIDက ဆပွဲလှိုင်းချိန်း တစ်
လျှောက်လုံး သတင်းပို့လိုက်ရော...။ 'ဘီယာ စောစောပို့ Pop-Tartsတွေ
နောက်မှပို့...။' စသဖြင့်ပေါ့ဗျာ...။"

စင်စစ်၊ ဝေါမတ်မှာ ဖောက်သည်နှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည့်
နည်းလမ်းသစ်များကို မဖော်မပန်းရှာဖွေနေသူသာဖြစ်ပါသည်။ မကြာသေးမီက
ပင် ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်တွေ ဘဏ္ဍာလုပ်ငန်းကိုပါတွဲလုပ်လာကြသည်ကို တွေ့နေရ
သည်။ ဟစ်စပန်နစ်လူဦးရေ အများစုနေထိုင်ကြသောဒေသများတွင်၊ လူတွေမှာ
ဘဏ္ဍာတွေနှင့် အဆတ်အစပ်သိင်္မရှိဘူး။ သို့နှင့်အမျှ ငွေပေးချေရောက်စွမ်းတွင်
အဆင်မပြေမှုများရှိနေသည်။ ဤအခက်အခဲကို ကူညီဖြေရှင်းရန် ဝေါမတ်က၊
သူ့ဖောက်သည်များအတွက် ဘဏ္ဍာလုပ်ငန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်စရိတ်သက်
သက်သာသာနှင့် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ဝေါမတ်ဘဏ္ဍာလုပ်ငန်း၏အလားအ
လာကို မခန့်မှန်းနိုင်သေးသည့်တိုင်၊ ဝေါမတ်၏အလုပ်ခွင်သန်မှုကိုမူ အသိ
အမှတ်ပြုရမည်ထင်ပါသည်။

အကောင်းတွေများလွန်းတော့

စင်စစ်၊ ကမ္ဘာကြီးနှင့်အဆက်မြတ်သလိုဖြစ်နေသော ကမ္ဘာကြီးပေါက်စလေးမျှ
သာဖြစ်သည့် ဝေါမတ်မှာ၊ လိုအပ်ချက်အရ မိမိကိုယ်ကိုတုန့်ဆွေဖက်ထုတ်ရင်းမှ
ပင်၊ ကမ္ဘာကြီး၏ ဝေးလံခေါင်းဖျားဒေသများနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်သော ဂလိုဘယ်
ဆပွဲလှိုင်းချိန်းကြီးကို ရရှိလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့စဉ်ဆက်မပြတ် အသစ်တီ
ထွင်နိုင်စေရန်၊ မိမိ၏စိတ်ဓာတ်ကို မောင်းနှင်နေသော ဖက်တာများကိုယ်တိုင်
ကပင်၊ ဝေါမတ်ကို ပြန်လည်စုစည်းပေးသလိုရှိနေသည်။ အာကင်ဆောပြည်နယ်၊
ဘင်တန်းဇီ(လ)ရှိကမ္ဘာကြီးလေးအနေနှင့်၊ လောလောဆယ်ကမ္ဘာလုံးဆီ အခြားပွား
နေကြသည့် လူပိုင်ခွင့် နှင့်အလုပ်သမားအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများဖြင့်
အလှမ်းဝေး အဆက်ပြတ်နေရသည်ဟုဆိုလျှင်၊ တစ်ဆိတ်တိုတစ်ဆိတ်လုပ်
သည်ဟုပြောဖို့ အတော်ခက်ပါလိမ့်မည်။ ဝေါမတ်၏အောင်မြင်မှုများကို
အလွယ်နှင့်ပြင်နိုင်သော်လည်း၊ ဤကောင်မြင်မှုများအတွက် မေးဆပ်ခဲ့ရသည်
များကိုမူ မြင်ကောင်းမှ မြင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ဆပ်ဝေါလတန်အနေနှင့်၊ သူ၏ဝေါမတ်ဆပွဲလှိုင်းချိန်းကြီးကို စွမ်းဆောင်
ရည် မြင့်မထက်မြင့်အောင် ကြိုးစားရင်း၊ အကြင်နာကင်းမဲ့ရာရောက်ခဲ့သည့်
များ ရှိသလောက်ရှိခဲ့ဖူးသည်။ မကြာသေးခင်ကပင်၊ အလုပ်သမားများကို စတိုး
ဆိုင်များထဲတွင် တစ်ညလုံးသော့ခတ်ထားခဲ့သည်။ ဝေါမတ်၏အပြုအမူအချို့
ပွင့်ကုန်သေးသည်။ တရားမဝင် ဝင်ရောက်အခြေချနေထိုင်သူများကို ဝေါမတ်
ဆိုင်များတွင်၊ အစောင့်အခြစ် ခန့်ထားခဲ့သည်များလည်းရှိသည်။ ပလေးဘွိုင်းလို
မဂ္ဂဇင်းမျိုးကို ဝေါမတ်ဆိုင်တွင်မတင်သည့်အတွက်၊ မကျေလည်သူများလည်း
ရှိသည်ဟုကြားရသည်။ ဝေါမတ်၏မြိုင်ဘက်များကလည်း ဝေါမတ်ကိုယူနိုင်
ရန်၊ မိမိတို့၏ဝန်ထမ်းများ၏ ကျန်းမာရေးဆောင်ရွက်စရိတ်နှင့် လုပ်ငဲတွေ
လျှော့ရတော့မည်ဟုဆိုနေကြသည်။ ဤနှစ်များအတွင်း၊ ဝေါမတ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး
လူသိရှင်ကြားဖြစ်လာခဲ့သည့် ဆိုခဲ့ပါသတင်းဆိုးများကို ပြန်လည်စိစစ်ရင်း၊
ဝေါမတ်ကဝန်ရှိသူများဘက်မှ အချိန်မီပြုပြင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရပါ
သည်။ ဖောက်သည်များအတွက် အခစအဆင်မပြေစေရန်၊ ဂလိုဘယ်ဆပွဲလှိုင်း
ချိန်းကြီးကို စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မထက်မြင့်အောင် ကြိုးပမ်းရသည့်အမှုနှင့်၊
တုန့်ကုန်ရိတ်လျှော့ချနိုင်စေရန် ဝန်ထမ်းများ၏လုပ်ငဲနှင့် အကျိုးအမြတ်များကို
ဖြတ်တောက်ရသည့်အမှုကြားတွင်၊ ရှည်လည်းလျှောက်သာ လှားလည်းခွဲသာ
အနေအထားတစ်ခု ဖန်တီးပေးဖို့လိုမည်ထင်ပါသည်။

ယခုလောလောဆယ် ကမ္ဘာကြီးလောကတွင်မူ၊ ဝေါမတ်မှာ တရုတ်ပြည်
ကြီးလိုဖြစ်နေတော့သည်။ ဝေါမတ်အနေနှင့် မိမိ၏ဆပွဲလှိုင်းသမားတစ်ယောက်
ကို၊ နောက်ဆုံးပဲခိုက်မှ မကျန်တော့တောင် ကြိတ်ချေပစ်နိုင်သောအရှိန်အဝါ
အမှန်ပင်ရှိနေပါသည်။ မိမိ၏အရှိန်အဝါကိုသုံးပြီး မြည်တွင်းဆပွဲလှိုင်းသမား
များနှင့် မြည်ပဆပွဲလှိုင်းသမားများကြား၊ အချင်းများစေရန်ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုမည်
ဆိုလျှင်လည်း တစ်ချက်ကလေးမျှ နောက်တွန့်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ သို့နှင့်တိုင်
ဤသို့သောဖိအားများ ရှိနေသည့်ကြားကပင်၊ မိမိတို့လုပ်ငဲများ ဆက်လက်
ရှင်သန်နိုင်ခဲ့သည်ဖြစ်၍၊ ဆပွဲလှိုင်းသမားများကိုယ်တိုင်ကလည်း ဝေါမတ်နှင့်
ကင်းလိုကြသည်မဟုတ်။ ဝေါမတ်ဘက်မှကြည့်လျှင်လည်း ဆပွဲလှိုင်းသမား
အားလုံးကို ကြိတ်ချေပစ်လိုက်လျှင်၊ မိမိအတွက် ဆပွဲလှိုင်းလုပ်ငဲသွမ့်မြစ်
မည်ကို ကောင်းကောင်းသဘောပေါက်ထားပါသည်။ သို့ဖြင့် ကခြေအနေမှာ
ပိုနေပြီကားနေပြီဟုဆိုနိုင်သည့်တိုင်၊ တရုတ်ပြည်ကြီးနှင့်ကုန်သွယ်ရသလိုပင်
ကောင်းတော့ကောင်းတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မျက်စိစပ်တယ်ဆိုသလို ဖြစ်နေရတော့
သည်။

ဤအချိန်တွင် ဝေါမတ်ကိုယ်တိုင်မှာ၊ တရုတ်ပြည်ရှိဆပွဲလှိုင်းသမား

၅,၀၀၀ ဆီမှ၊ ဒေါ်လာ ၁၈ ဘီလီယံဖိုးမျှရှိသော ကုန်စည်များကို ၂၀၀၄ခုနှစ် တစ်နှစ်တည်းအတွင်း စုစည်းနိုင်သည်အနေအထားသို့ ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ တစ်ခုတည်းအခြေစိုက်ပေါ်မတ်မှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဂျာမန်၏ China Business Weekly သို့ပြောကြားသောစကားများကို ကြည့်လိုက်လျှင်၊ ယနေ့ ပေါ်မတ်၏ အခြေအနေကို မှန်းဆနိုင်ရော့ပါသည်။ သူ့စကားမှာ ဤသို့...

"ပေါ်မတ်ကို စီးပွားရေးတစ်ခုအနေနှင့် စဉ်းစားကြည့်ရင်၊ ထရုတ်ပြည်ရဲ့ ဖာဠမပြောက် အကြီးဆုံးကုန်သွယ်သက်လို့ ပြောနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီနေ့ ပေါ်မတ်ဟာ ရုရှား၊ ဩစတြေးလျနဲ့ ကနေဒါတို့ရဲ့ ရေပျာရီတယ်..."

ဆစ်ပေါလ်တန်၏ခေါင်းဆောင်မှုကို ဆက်ခံကြမည့်မိုးဆက်သစ်များ ကမှ၊ လောလောဆယ်ဖြစ်နေသော ပေါ်မတ်၏ပုံရိပ်များနှင့် တကယ့်လက်တွေ့ အခြေအနေကို အသိအမှတ်ပြုထားဟန်ရှိပါသည်။ မြစ်ပျက်နေသောကိစ္စများ နှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ ပေါ်မတ်စီးပွား၏ အိမ်(ခ)လီစကော့ကို ကျွန်တော်ပွင့်ပွင့်လင်း လင်း မေးကြည့်ဖူးသည်။ သူ့ဘက်ကလည်း ဝေလည်ကြောင်ပတ်မလုပ်ဘဲ ခွဲခိုးမြေသည်။ စင်စစ်သူ့ကိုယ်တိုင်ကိုက၊ ဤအကြောင်းတွေကို မြော့ချင်နေ ဟန်တူပါသည်။

"ကျွန်တော်အထင် ပြောမယ်လေ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးအတွက်၊ ကျွန်တော်တို့မှာ ဘာတွေလုပ်ပေးဖို့တာဝန်ရှိမလဲ။ ကျွန်တော်တို့ဖောက်သည်တွေ အတွက် လုပ်ပေးမယ်ဆိုတဲ့ကတိကဝတ်တွေလို့၊ ဖာဒီအလုပ်တွေကိုလည်း တိတိ ကျကျသတ်မှတ် အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ လိုပါတယ်..."

စကော့က၊ စကားလုံးတစ်လုံးကို တိတိကျကျဖွဲ့ချယ်သုံးနှုန်းသွား သည်။ ပေါ်မတ်နှင့်ပတ်သက်သော ကိုယ့်ကိုယ်ကိုဝေဖန်ရေးကိုလည်း သူက ဆက်ပြောသည်။

"ကျွန်တော်တို့က မထိလိုက်ပေမယ့်၊ တမ္ဘာကြီးက ပြောင်းသွားပြီဗျ။ အစကတော့ ထင်တာပေါ့လေ။ ကောင်းတဲ့ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ စတိုးဆိုင်ကောင်း တွေ၊ ဈေးနှုန်းကောင်းတွေ ဖန်တီးပေးနိုင်ရင်၊ လူတွေက ကျွန်တော်တို့ဘက်က ချီးမွမ်းတာ မှားတာတွေကို ခွင့်လွှတ်ပေးလိမ့်မယ်လို့။ ကိစ္စတော်တော်များများ မှာ ကျွန်တော်တို့သက်တော့ ကောင်းသင့်သလောက်ကောင်းအောင် မလုပ်နိုင် တာတွေရှိပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီထက်ပိုကောင်းအောင် ကြိုးစားရမှာပေါ့ ဗျာ..."

ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ နိုင်ငံခြားရွှေသွားသည့်တူရုဇျက်နှင့် ပတ် သက်လျှင်မူ၊ ပေါ်မတ်က ပီပီတို့တွင်တာဝန်မရှိဟု အနိုင်အမာဆိုသည်။

"ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ကတော့၊ အမေရိကမှာလုပ်တဲ့ကုန်တွေကို လိုက်

ဝယ်ရတာက ပိုသက်သာတာပေါ့ဗျာ"

ဂလပ်(ခ)အီစကားဖြစ်ပါသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး သူ့အတွေ့ အကြုံကို၊ ဂလပ်စ်က ဆက်ပြောသည်။

"ကျွန်တော် နှစ်,နှစ်လုံးလုံး အမေရိကတစ်လွှားသွားပြီး၊ ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းတွေ ဒီကမ္ဘာပွားသွားဖို့ တိုက်တွန်းကြည့်ဖူးပါတယ်ဗျာ။ ဒီမှာထုတ်လုပ်တဲ့ မစ္စူဗန်းဆိုရင် ဈေးပိုပေးမယ်လို့တောင် ကမ်းလှမ်းဖူးပါတယ်။ ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းတွေ ဒီမှာပဲရှိနေရင်၊ ကျွန်တော်တို့လူထုအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းတွေ၊ ပိုများမယ်ပိုလာအ။ ဒီလူထုတစ် ကျွန်တော်တို့စတိုးဆိုင်ကပစ္စည်းကို ဝယ်ကြတာလေဗျာ။ ထူတို့ ချောင်လည်လေ၊ ကျွန်တော်တို့ ရောင်းရလေပေါ့။

'ဆန်ယို'ဆိုရင်၊ အာကင်ဆောမှာ စက်ရုံတစ်ရုံရှိတာပေါ့။ 'ဆီးယား'က တွက်၊ အဲဒီစက်ရုံက တီဋွဲ့တွေထုတ်လုပ်ပေးတာလေ။ နောက်တော့ 'ဆီးယား'က ကုန်အမှာတွေ ဖြတ်ပစ်လိုက်တယ်ဗျ။ ဒါနဲ့ 'ဆန်ယို'လည်းစက်ရုံကိုဖျက်ပြီး တစ်ပိုင်းကို မတ္တဆီကိစ္စ၊ တစ်ပိုင်းကို အာရှပို့ လုပ်လိုက်ရတာပေါ့။ တကယ်လို့ သူတို့သာ ဘယ်မှမရွေ့ဘဲ ဒီမှာပဲဆက်လုပ်မယ်ဆိုရင်၊ သူတို့တီဋွဲ့တွေ ကျွန်တော် တို့ ဝယ်ဖို့ကမ်းလှမ်းကြည့်ပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ကပြင်းတယ်ဗျ။ နောက်ဆုံး ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကိုယ်တိုင် ဝင်ဖျောင်းဖျေတော့မှ အဆင်ပြေသွားတယ်။ အခုဆိုရင် 'ဆန်ယို'ဟာ အကြီးဆုံးတီဋွဲ့ထုတ်လုပ်သူ ဖြစ်နေပြီလေ။ အခုလေး တစ်ပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သန်း ၅၀ ပြောက်တီဋွဲ့ကို၊ သူတို့ဆီက ဝယ်လိုက်သေး တယ်။

ဒါပေမဲ့ နေရာတော်တော်များများမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ မတားနိုင်ခဲ့ပါ ဘူးဗျာ။ ထုတ်လုပ်သူတွေကိုယ်တိုင်က ရွှေချင်နေကြတာဗျ။ ကျွန်တော်တို့ ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ...။ သူတို့ကပြောတယ်လေ။ "ကျွန်တော်စက်ရုံကို ခင်ဗျား ဆီရောင်းချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆောက်အအုံနှင့်ဝန်ထမ်းတွေအတွက်တော့ တာဝန်မယူနိုင်ဘူးတဲ့...။ ဒီလိုနဲ့နောက်ဆုံး၊ ကျွန်တော်တို့ထုတ်လုပ်ရေးလုပ် ငန်းတွေ နိုင်ငံခြားရောက်ကုန်ရော ဆိုပါတော့ဗျာ...။"

ဂလပ်(ခ)က၊ ခေါင်းတခါခါနှင့် သူ့ညည်းချင်းကို ယခုလို အဆုံးသတ် လိုက်ပါသည်။

"အင်း-အခုပုံအတိုင်းဆိုရင်တော့၊ တစ်နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဟမ်တာဂါရောင်းရတော့မယ် ထင်ပါရဲ့ဗျာ..."

...

သင့်အနီးအနားရှိ ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်
 အရောင်းကောင်တာထက်မှ ပစ္စည်းတစ်ခုကိုယူဖို့
 သင် လက်မောင်းကို ဆန့်တန်းလိုက်သည့်အခိုက်မှာပင်၊
 ကမ္ဘာကြီး၏တစ်နေရာရာရှိ စက်ယန္တရားလက်မောင်းတစ်ခု
 ပေါ်ထွက်လာပြီ။ ဝေါမတ်ဆပလိုင်ချိန်းကြီးကို
 မပြတ်လည်ပတ်စေတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။
 ဤသည်ကို "တက်ညီလက်ညီလုပ်ရှားနေသော
 ဝေါမတ်ဆင်ဖိုနီ" ဟု ခေါ်ပါသည်။
 ဝေါမတ်ဆင်ဖိုနီမှာ၊ ဘယ်တော့မှဆုံးလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

ဝေါမတ်၏ ကမ္ဘာပြားရိုက်ချက်အာနိသင်ကို မြည်းစမ်းကြည့်ရန်
 အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းမှာ၊ ဂျပန်သို့သွားရောက် လေ့လာကြည့်ခြင်းဖြစ်မည်
 ထင်ပါသည်။

'ကွန်မီဇို၊ မက်သယူး၊ ကဲလ်ထရက် ပယ်ရို' တစ်ယောက်၊ အခြောက်ကြီး
 တွေ တဖြည်းတဖြည်းတစ်ဆင့်ထားသော သူ၏အနက်ရောင်စစ်သင်္ဘောကြီး လေး
 စင်းနှင့်၊ အီဂီ(တိုကျို)ပင်လယ်ကွေ့သို့ ရောက်လာခဲ့သော ၁၈၅၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ
 ၈ ရက်နေ့ကပင်၊ ဂျပန်ပြည်ကြီး တံခါးဖွင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ မရတပ်သမိုင်း
 စင်တာဝက်ဆီဗီ၏အလိုအရ ထိုစဉ်က ဂျပန်လူမျိုးများမှာ၊ ဤတိုသို့သော
 စစ်သင်္ဘောကြီးများရှိသည်တို့ပင် မသိဖြစ်နေရာ၊ မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်လိုက်ရ
 သည်နှင့် မီးခိုးဓမ္မတွေ့မှတ်ထုတ်နေသော ဧရာမနဂါးကြီးတစ်ကောင်ဟူ၍ပင်၊
 ထင်မှတ်မှားခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ မောင်တစ်နှစ်အကြာ ၁၈၅၄ ခုနှစ် မတ်လ
 ၃၁ ရက်နေ့တွင်၊ ဂျပန်အာဏာပိုင်များနှင့် 'ကန်နာဂါ' စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး
 ကွန်မီဇိုပယ်ရို ပြန်သွားခဲ့သည်။ ဤစာချုပ်အရ အမေရိကန်သင်္ဘောများ ရှိမို့ပါ
 နှင့် ဟကိုဒါတ်ဆိပ်ကမ်းများသို့ ဝင်ထွက်ခွင့်ရခဲ့ပြီး၊ ရှိမို့ပါတွင် အမေရိကန်
 ကောင်စစ်ဝန်ရုံး ဖွင့်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

ထိုစဉ်မှစ၍ ဂျပန်နှင့်အမေရိကန်ကြား၊ ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်း
 ပွင့်လာပြီး အာရှအရှေ့ဖျားမှ ဂျပန်နိုင်ငံသည်လည်း အနောက်နိုင်ငံများနှင့်
 တံခါးဖွင့် ဆက်သွယ်လာခဲ့ပါတော့သည်။ ဤအချက်ကပင်၊ ဂျပန်တို့၏ခေတ်
 မီရေးလမ်းကြောင်းကို ခလုတ်ဖြုတ်ပေးလိုက်သလိုရှိသည်။ ကာလကြာရှည်
 တံခါးပိတ်ထားခဲ့သော နိုင်ငံတစ်ခုအနေနှင့်၊ မည်မျှ နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့ရ
 သည်တို့ ဂျပန်များကိုယ်တိုင် သဘောပေါက်လာပြီး၊ အမိလိုက်ဖြစ်စဉ်ကို

အသော့နှင့်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မော်တော်တာမုအစ အီလက်ထရောနစ်
 လှသုံးကုန်ပစ္စည်းများ၊ အလယ် စက်ပစ္စည်းများအထိ... ဆိုနီဇေ(ခ)မင်မှ
 လက်စပ်အထိ နယ်ပယ်များစွာတွင်၊ အနောက်နိုင်ငံများမှ သင်ခန်းစာများကို
 ရနိုင်သမျှရအောင် ယူခဲ့ကြသည်။ နောက်ဆုံး အနောက်တိုက်စားနည်းနှင့်ပင်၊
 အနောက်ကိုအမိလိုက်နိုင်ရုံမျှမက ဖြတ်ကျော်တက်နိုင်သည်အထိ ရောက်လာ
 ခဲ့ပါသည်။

ယခုအချိန်ထိ၊ ဂျပန်တို့အမိ မလိုက်နိုင်သေးသည်မှာ၊ လက်လီဈေး
 ကွက်သာရှိသည်။ အထူးသဖြင့်၊ လျှော့ဈေးဖြင့်ရောင်းချသော လက်လီဈေးကွက်
 ဖြစ်ပါသည်။ ဂျပန်အနေနှင့် 'ဆိုနီ'ကို၊ အခြားဘယ်သူနှင့်မျှ မတူအောင်
 အကောင်းဆုံးဖန်တီးနိုင်ခဲ့သော်လည်း၊ ဆိုနီပစ္စည်းများကို ဈေးနှုန်းချိုချိုနှင့်
 ရောင်းချရေတွင်မျှ ဆက်လက်လေ့လာရဦးမည်သဘောရှိသည်။ ဤအချက်
 ကြောင့်ပင် ဝေါမတ်နှင့်ဂျပန်တို့ ချစ်ကြီးသွယ်မိကြခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ကွန်မီဇိုပယ်ရို၊ ကန်နာဂါစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး နှစ်ပေါင်း
 ၁၅၀ နီးနီးအကြာ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင်၊ လူသိ သိပ်မများလှသည့်တိုင် အခြေပြား
 သောစာချုပ်တစ်ခုကို လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ 'ဆိုင်ယု'နှင့်ဝေါမတ်တို့
 ချုပ်ဆိုကြသောစာချုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအကြိမ် ဝေါမတ်ရောက်လာသည်မှာ၊
 ကွန်မီဇိုပယ်ရိုတုန်းကလို စစ်သင်္ဘောများဖြင့် အင်အားပြသည်မျိုး မဟုတ်ပါ။
 ၎င်း၏နာမည်ဂုဏ်သတင်းနှင့် ရွှေ့ကိုရိုလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ဂုဏ်
 သတင်းကြောင့်ပင်၊ ဆိုင်ယုကိုယ်တိုင်က ဝေါမတ်ကို၊ တကူးတကဖိတ်ကြားခဲ့ခြင်း
 ဖြစ်ပါသည်။ ဂျပန်လက်လီဈေးကွက်တွင် အသည်းအသန်ရုန်းကန်နေရသော
 ဆိုင်ယုအတွက်၊ ဝေါမတ်ဖော်မြူလာကို မွှေးစားဖို့ အရေးကြီးလိုအပ်နေသည်။
 ဂျပန်ကိုယ်တိုင်ကလည်း လျှော့ဈေးစတိုးဆိုင်များနှင့် ပတ်သက်လျှင်၊ ခုခံမှုအား
 ကြီးလှသည်ဟု နာမည်ဆိုးနှင့်ကျော်ကြားနေချိန်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်များသည်
 မင်လျှင်၊ ၂၀၀၃ခုနှစ်စာချုပ်အတွက် ဖေ့ဆော်ပေးလိုက်သော အကြောင်းတရား
 များဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။

ဂျပန်တို့၏နာမည်ကျော် ကျည်ဆန်ရထားဖြင့်၊ တိုကျိုမှ 'နယာရု'သို့
 ကျွန်တော် ခရီးနှင့်ခဲ့သည်။ နယာရုမှာ ဝေါမတ်နည်းတိုသုံးသော၊ ဆိုင်ယု၏
 ပထမဆုံးစတိုးဆိုင် တည်ရှိရာအရပ်ဖြစ်ပါသည်။ နယူးယော့တိုင်း(မ)မှ ထည့်
 ပေးလိုက်သောစကားပြန်က စတိုးဆိုင်နေရာကိုညွှန်ပြပြီး၊ အမေရိကန်ကောင်စစ်
 ဝန်ရုံးရှိရာ ရှိမို့ပါနှင့် မိုင်တစ်ရာခန့်ဝေးသည်ဟု ပြောပြသည်။ အကယ်၍
 ကွန်မီဇိုပယ်ရိုသာ၊ ယနေ့ ဂျပန်သို့ရောက်လာခဲ့လျှင် သူ၏စစ်သင်္ဘောများနှင့်
 အင်အားမပြတော့ဘဲ၊ ဆိုင်ယုစတိုးဆိုင်ထံသို့ တန်းဝင်ပြီးဈေးဝယ်လိမ့်မည်

ထင်ပါသည်။ စတိုးဆိုင်မှလွတ်ယူလာသော အနောက်တိုင်းတေးသံက၊ နေ့စဉ်
 သူတွေကို မဝယ်ချင့်ဝယ်ချင်တောင် ကလူ၏သို့... မြူ၏သို့ ရိုနေသည်။
 ဤနေရာတွင်၊ တရုတ်ပြည်ဖြစ် အမျိုးသားဝတ်စုံတစ်စုံကို ၆၅ ဝေါ်လာနှင့်
 ရနိုင်သည်။ ဝတ်အင်္ကျီအဖြူတစ်ထည်ကို ၅ ဝေါ်လာနှင့်ရသည်။ ဤသို့နေ့ချီလှ
 သည့်အတွက် 'ဝေါမတ် EDLP' ဟုခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ EDLP
 ဆိုသည်မှာ Every Day Low Price ကို အတိုကောက်ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။
 'နေ့တိုင်းလျော့စျေး'ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ဝေါမတ်အဖွဲ့သားတွေ ပထမဆုံး
 တတ်ကျွမ်းခဲ့သော ဂျပန်စကားဖြစ်ပါသည်။

ဝေါမတ်၏ကမ္ဘာ့ပြားသက်ရောက်မှုကို နမာရရှိ ဆိုင်ယုစတိုးဆိုင်တွင်
 အမြည့်အစုံခင်းကျင်းပြသထားသလို ခိုသည်။ 'နေ့တိုင်းလျော့စျေး' သက်သက်မှု
 မဟုတ်ပါ။ အိမ်သုံးပစ္စည်းမျိုးစုံ 'တင်းမနေအောင်ခင်းထားသော အရောင်း
 ကောင်တာများ၊ အဆိုပါ အရောင်းကောင်တာများကြားမှ ကွယ်ဝန်းသော
 လူသွားကြွလမ်း၊ အချို့ဆုံးစေးတွေကို ဖော်ပြထားသည့် စော့နှုန်းအညွှန်း
 ကတ်ပြားကြီးများ၊ ထိုအရာအားလုံးထက် ပို၍အရေးကြီးသည်မှာ ဝေါမတ်
 ဆပုလိုင်အချိန်ကွန်ပျူတာစနစ် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစနစ်၏ကျေးဇူးကြောင့်၊
 စတိုးဆိုင်မန်နေဂျာများအနေနှင့် ကုန်အမျှတအသိမ်းကို မြန်မြန်ဆန်ဆန်လိုတိုး
 ပိုလျှော့လုပ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုင်ယု စီအီးကို မာဆာတိုကီယူချီနှင့် ကျွန်တော် တေးစမြည်ပြော
 ခွင့်ရခဲ့သည်။ သူတို့တစ်တွေ ဘာကြောင့် ဝေါမတ်ဆီသို့ မျက်နှာမူလာကြ
 သည်ကို ကျွန်တော်က သိချင်နေသည်။

"ဝေါမတ်အကြောင်း ပထမဆုံးသိတာ၊ လွန်ခဲ့တဲ့ဆယ်ငါးနှစ်လောက်က
 ငါ့။ ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်တွေကို လေ့လာဖို့ ကျွန်တော် ဝါလက်(စ်)ကိုသွားခဲ့တယ်။
 အဲဒီမှာ တကယ့်ကိုထိရောက်တဲ့နည်းတွေနဲ့ လည်ပတ်နေပါလားဆိုတာ၊
 ကျွန်တော် ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်ခဲ့တာပေါ့။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ
 ငြိသွားတာ နှစ်ခုရှိတယ်။ ပထမတစ်ခုက စော့နှုန်းအညွှန်းဆိုင်းဘုတ်တွေ။
 ထင်းခနဲမြင်သာပြီး၊ ရှင်းခနဲ နားလည်လွယ်တယ်။ ဒုတိယတစ်ခုကတော့
 စျေးလျော့ရောင်းတာပေါ့..."

ဂျပန်လူမျိုးတို့အထင်တွင်၊ လျော့စျေးနှင့်ရောင်းသော စတိုးဆိုင်ဆိုသည်
 မှား၊ ပေါ့ပေါ့ပဲပစ္စည်းများကို ချိုချိုခြမ်းခြမ်းစော့နှုန်းနှင့်ရောင်းခြင်းဟု နားလည်
 ထားသည်။ ဝေါမတ်တွင်ရောင်းနေသည်မှာ တိစွဲအကြည်မှအစ၊ ထိပ်တန်း
 ကွန်စာမုတ်တံဆိပ်နှင့် အပျံစားပစ္စည်းတွေ ဖြစ်နေသည်။ ဝေါမတ်အနေနှင့်
 အရည်အသွေးမြည့် ပစ္စည်းများကို အသက်သာဆုံးစျေးနှင့် ရောင်းချနေခြင်း

ဆိုသည်ကို၊ ကိယူချီတစ်ယောက် ဝေါမတ်သို့ ကိုယ်တိုင်စော့ဝယ်ရောက်မှ သိ
 တော့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

"ဝေါမတ်စတိုးဆိုင်မှာ ကျွန်တော်မိတ်ပုံတွေ တများကြီးရိုက်ခဲ့တယ်။
 ဆိုင်ယုကိုပြန်ရောက်တော့ ကျွန်တော့်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကို အဲဒီမိတ်ပုံတွေ
 ပြတာပေါ့။ 'ကြည့်ကြဟေ့... ကမ္ဘာကြီးရဲ့ဟိုဘက်ခြမ်းက ဝေါမတ်ဟာ၊ ဒီလို
 အလုပ်လုပ်နေကြတာတွေ လို့လည်း ကြားလိုက်မိသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အားမရ
 ပါဘူးဗျာ။ မိတ်ပုံကြည့်ရုံလောက်နဲ့ ဝေါမတ်အကြောင်း၊ သူတို့ ဘယ်ကောင်း
 ကောင်း သိနိုင်ပါမယ်။ မဟုတ်ဘူးလား..."

သည်လိုနှင့် ဝေါမတ်၏အဖမ်းစားခံလိုက်ရသော ကိယူချီတစ်ယောက်
 ဝေါမတ်နှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့တော့သည်။ နောက်ဆုံး ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ
 ၃၀ ရက်တွင်၊ ဖက်ဖော်လုပ်ကိုင်ဖွဲ့ သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်သည်အထိ
 ခြေလှမ်းကျခဲ့သည်။ သဘောတူညီချက်အရ ဝေါမတ်က ဆိုင်ယု၏အစိတ်အ
 ပိုင်းအချို့ကိုဝယ်လိုက်ပြီး၊ ဝေါမတ်ဘက်မှလည်း စားသုံးသူများအတွက်
 အကောင်းဆုံးပစ္စည်းများကို၊ အချို့ဆုံးစေးနှင့်ရနိုင်မည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်
 ချိန်းကြီးဖြင့် မည်သို့မည်ပုံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်ကို သင်ကြားပေးဖို့၊
 သဘောတူခဲ့သည်။ ဆိုင်ယုဘက်မှဝေါမတ်ကို ပြန်သင်ပေးရမည့် တစ်ခုတော့
 ရှိသည်။ ငါးအစိမ်းများကို ရောင်းချနည်းဖြစ်ပါသည်။ ဂျပန်ရှိ ဒီပတ်တမန်စတိုး
 ကြီးများတွင် သားဝါးကော်ရှင်များ ဖွင့်ထားလေ့ရှိပြီး တစ်နေကုန်ရောင်းချလေ့
 ရှိသည်။ နေ့မြင်လာလေ၊ ငါးတွေမှာ လက်ဆတ်မှုနည်းလာလေ၊ အလိုလို
 စျေးကျလာလေ ဖြစ်တော့သည်။ သူ့အလိုလိုဖြစ်လာသော လျော့စျေးနှင့်ရောင်း
 နည်းဟု ဆိုရမည်ထင်ပါသည်။ ကိယူချီက၊ အဆိုပါဂျပန်နည်းဂျပန်ဟန် လျော့
 စျေးရောင်းနည်းကို ဟာသစ္စကံ၍၊ ယခုလို မှတ်ချက်ပြုသည်။

"ငါးအစိမ်းရောင်းနည်းကိုတော့ ဝေါမတ်က မကျွမ်းဘူးဗျာ။ အဲ
 အရောင်းမြှင့်တင်ရေးတို့ ကြော်ငြာလုပ်ငန်းတို့ကျတော့လည်း၊ ကျွန်တော်တို့က
 မကျွမ်းပြန်ဘူး။ အပြန်အလှန်သင်ကြရတာပေါ့ဗျာ... မဟုတ်ဘူးလား..."

ဝေါမတ်ကိုသာ အချိန်နည်းနည်းပေးလိုက်လျှင်၊ မကြာမတင်ကာလ
 အတွင်း ဝေါမတ်ဆူရီစားနိုင်လိမ့်မည် ထင်ပါသည်။

အငွေပိုက်ချက်

အတွင်းပြန်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း
(INSOURCING)

ခပ်ကြောင်ကြောင် ဘောင်ဘီအညိုနဲ့ 'မောင်' တွေရဲ့ စွမ်းဆောင်ချက်

ယခုစာအုပ်အတွက် သုတေသနလုပ်ရသည့်အမှုမှာ ကျွန်တော်အဖို့ မျော်စရာကြီးဖြစ်ပါသည်။ ဘာသလွန်စေမမြဲဘဲ၊ ကျွန်တော်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ပွက်သွားခဲ့သည်များကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရသည်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလှသည်။ ဤအရာများထဲမှ မထင်မှတ်ဘဲ စိတ်ဝင်စားစရာအကောင်းဆုံး ဖြစ်နေသည်မှာ ပြည်ထဲကားကြီးကိုပြန်မပြီး UPS ကိုပြန်ကြည့်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ UPS ဆိုသည်မှာ United Parcel Services ခေါ် ကုန်ဖြန့်ဖြူးဝေခန်းဆောင်မှုလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ဤဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းမှ 'မောင်' များမှာ ပြည်တွင်းဖြစ်ဘောင်းဘီညီတို့တို့ပွေ့ဝတ်ပြီး အရပ်ဆိုးဆိုး ထရပ်ကားညီကြီးတွေကိုမောင်းကြဲရသည့် အယ်လီမအထင်ကြီးစရာမရှိစေသာ၊ ခပ်ကြောင်ကြောင်ဝန်များဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်အိပ်ပျော်နေစဉ်အတွင်းမှာပင် ကမ္ဘာ့စက်ဝန်းကြီးတစ်ပတ်လည်သွားရာ အဆိုပါလေးကန်ကန် ထုံထိုင်းထိုင်းဝန်များသည်၊ အလွန်ကြီးမားသော ကမ္ဘာ့ပြားအင်အားစုကြီး ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်လျှင်လည်း ကျွန်တော်ကို ပထမဆုံးသတင်းပေးလိုက်သူမှာ ကျွန်တော်၏အိမ်နီးချင်းပြုဆရာ (အင်ဖိုဆစ်-စီး-အီး-ဘို) နန်ဝန်နလီခါနီပင် ဖြစ်ပါသည်။

"တွမ်းရေ Fed Ex နဲ့ UPS ကိုလည်း ခပ်ဗျားရဲ့ကမ္ဘာ့ပြားအင်အားစုထဲမှာထည့်သင့်မယ် ထင်တယ်ဗျာ။ ဒီမောင်တွေအလုပ်က ဝန်စည်လယ်တွေဖြန့်ချိပေးရုံသက်သက် မဟုတ်ဘူးနော်။ ဝေဟင်ပုံပို့ဆောင်ပေးလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုလုံးကို ထာဝန်ယူထားတာ..."

ဤကောင်းလုံးများကို မိတ်ဆွေကြီး နလီခါနီက အင်အားစုတစ်ဖွဲ့တယ်လီဖုန်းဖြင့်တကွတက အကြောင်းကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဝန်ခံရလျှင် သူ့စကားတွေမှာ ကျွန်တော်ခေါင်းထဲသို့ ချက်ချင်းဝင်ခဲ့သည်တော့ မဟုတ်ပါ။ ထုံးစံအတိုင်း မုတ်စုစာအုပ်တွင်ပေးပြီး ပိုင်တွဲထားရုံမျှသာရှိခဲ့သည်။ သည်လိုနှင့် လကနည်းပယ်အကြာတွင် ကျွန်တော် တရုတ်ပြည်သို့ခရီးထွက်ခဲ့သည်။

စံတော်ချိန်ရန်များကို ဂျက်လေယာဉ်နှင့်တစ်ဟုန်ထိုး ဖြတ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်မှာ သမီးသမီးဖြစ်နေရတော့သည်။ သို့ဖြင့် CNN အင်တာနေရှင်နယ်ကိုကြည့်ရင်း၊ ဝီကင်းမြို့တော်၏နံနက်ခင်းကို တိုတယ်ခန်းထဲမှာပင် အချိန်ဖြုန်းနေလိုက်သည်။ သည်လိုနှင့် တစ်နေရာအရောက်တွင်၊ UPS ကြော်ငြာဝင်လာရာ သူတို့၏ကြွေးကြော်သံသစ်က ကျွန်တော်အာရုံကို ဖမ်းဆုပ်လိုက်တော့သည်။ "ကမ္ဘာကြီးနဲ့ အချိန်ကိုက်၊ တစ်ပြိုင်တည်း လှုပ်ရှားကြစို့..." ဟု၏။

နလီခါနီ၏စကားကို ဖျတ်ခနဲသတိရလိုက်မိသည်။ ဟုတ်သကော...။ UPS မှာ ဝန်စည်လယ်တွေ၊ ကုန်ပစ္စည်းတွေ ဖြန့်ဝေပေးရုံသက်သက် မဟုတ်ပါလား...။ ကမ္ဘာ့စက်ဝန်းကြီးအသေးအားလုံးအတွက် ဂလိုဘယ်ဆပူလှိုင်းချိန်းကြီးကို အချိန်ကိုက် တစ်ပြိုင်တည်းမောင်းပေးနေသော အင်အားစုကြီးဖြစ်နေပါပကော...။ သည်လိုနှင့် နောက်တစ်နေ့တွင်၊ အတ္တလန်တာဂျီ UPS ဌာနချုပ်သို့သွားရန် အပျိုငုံမင့်ယူလိုက်သည်။ ဝီကင်းမှ ပြန်ရောက်သည်နှင့် ထိုနေရာသို့ အရောက်သွားခဲ့သည်။

UPS ဌာနချုပ်မှာ ကမ္ဘာလုံးဆီဖြန့်ချိပေးဖို့ဌာနကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဌာနချုပ်အဆောက်အအုံနှင့်ကပ်လျက်ရှိသော လူးဝစ်ဇီး(လ)နိုင်ငံတကာလေဆိပ်ဆီလျှင်၊ ညစဉ်ညတိုင်း UPS ကုန်တင်လေယာဉ်များနှင့် ခွပ်ယက်ခတ်နေတော့သည်။ ကမ္ဘာ့နေရာစေသအသီးသီးမှ ကုန်ပစ္စည်းများနယ်လာသော လေယာဉ်ပျံတွေ ဆိုက်လာမည်။ နောက်၊ အဖိုးစားစားရွှေထုတ်ခြုံခြားပြီး နာရီအနည်းငယ်မျှအကြာမှာပင် ပြန်ထွက်မည်။ သည်လိုနှင့် တစ်ညလုံး လေယာဉ်တွေ အဝင်အထွက်ပြတ်သည်မရှိ။ (UPS ကုန်တင်လေယာဉ်အုပ်စုတွင် လေယာဉ်အစင်းပေါင်း ၂၇၀ ရှိရာ၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဆယ်တစ်ခုခြောက်အကြီးဆုံး လေကြောင်းလိုင်းကြီး ဖြစ်ပါသည်။) ဌာနချုပ်လေ့လာရေးခရီးတွင် ကျွန်တော်သတိပြုလိုက်မိသည်မှာ ကျွန်တော်တွေရသော UPS မှာ 'ကျွန်တော်တို့ခင်များလက်ထက်က 'UPS မဟုတ်တော့' ဆိုသည့်အချက်ဖြစ်ပါသည်။ UPS အနေနှင့် ယခင်ကလိုပင်၊ နေ့စဉ်ကုန်ပစ္စည်းပေါင်း ၁၃.၅ သန်းကို သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးရာမှ၊ ဒေါ်လာ ၃၆ ဘီလီယံမျှရရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်မှာ အလွယ်နှင့် မြင်သာထင်သာသောအချက် ဖြစ်သည်။ ဤသည်၏နောက်ကွယ်တွင်ရှိနေသော အလွန်အမင်းကြီးလှသည့်အပြောင်းအလဲကြီးကိုကား၊ တော်တော်များများ သတိပြုလိုက်မိမည် မထင်ပါ။ ၁၉၀၇ ခုနှစ်က၊ ဆီဘာတယ်မြို့တွင် စတင်ထူထောင်ခဲ့သော သာမန်ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီလေးအနေနှင့်၊ မိမိကိုယ်ကို စိုင်းနမစ်အဖြစ်ဆုံး ဆပူလှိုင်းချိန်းမန်နေဂျာအဖြစ်၊ အသွင်ပြောင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါအပြောင်းအလဲကို အနည်းငယ်ချဲ့၍ စဉ်းစားကြည့်ပါ။

အကယ်၍ သင့်တွင် နှစ်ကာလအကန့်အသတ်နှင့် အာမခံချက်ပါသော တိုရိုတာ လက်(ပ)တော့တစ်လုံး ရှိသည်ဆိုပါစို့။ သတ်မှတ်ထားသောကာလမတိုင်မီ သင့် လက်(ပ)တော့ပျက်လျှင် တိုရိုတာသို့ သင် အကြောင်းကြားရပါလိမ့်မည်။ တိုရိုတာက သင့်ကို UPSစတိုးတစ်ခုခုသို့ သင့်လက်ပံတော့ပို့ပေးရန် ညွှန်ကြားပါလိမ့်မည်။ UPS မှတစ်ဆင့် တိုရိုတာသို့ပို့ပေးပြီး တိုရိုတာမှ လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ကာ သင့်ထံသို့ပြန်ပို့ပေးပါလိမ့်မည်။ စင်စစ် ဤသည်မှာ သင်၏အထင် မှသာဖြစ်သည်။ ကကယ်ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို တိုရိုတာရော၊ UPS ကပါ သင့်ကို ပြောပြလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ UPS စာနေနှင့် သင့်လက်(ပ)တော့ကို တိုရိုတာသို့ ပို့ပေးသည်မဟုတ်။ UPS ဌာနချုပ်ရှိ ပြင်ဆင်ရေးဌာနတွင်သာ ပြင်ဆင်ပြီး သင့်ထံ ပြန်ပို့လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် UPS ဌာနချုပ်တွင်ရောက်စဉ်က သန့်ရှင်းသပ်ရပ်သောခန်းမကြီးတစ်ခုတွင် မီးခိုးပြာရောင်ဝတ်စုံနှင့် UPS ဝန်ထမ်းများ မားသားကောက်(စ) ဖြတ်တင်နေကြသည်ကို တွေ့ခဲ့ရပါသည်။

အကြောင်းကား ဤသို့...။ တိုရိုတာအနေနှင့် ရှေးမဆွကပင်၊ မိမိ၏ ပုံရိပ်ကိုထိန်းသိမ်းရာတွင် ပြဿနာတစ်ခုရှိနေခဲ့သည်။ ဖောက်သည်အဖွဲ့က ပျက်နေသောကွန်ပျူတာတွေ ပြင်ရာတွင် ကြားလွန်းသည်ဟု စောဖကတတ် ကြမြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် တိုရိုတာမှ UPSကိုအကူအညီ တောင်းရတော့ သည်။ ပိုမိုပြန်ဆန်အောင် ဘယ်ပုံလုပ်ကြမလဲပေါ့...။ UPS က ဤသို့ ပြန်ဆွေးနွေးသည်။

"ဖောက်သည်က ကျွန်တော်တို့ဆီပို့ ကျွန်တော်တို့က ခပ်ဗျားဆီပို့၊ ခင်ဗျားတို့ကပြင်ပြီး ကျွန်တော်တို့ဆီပြန်ပို့၊ ကျွန်တော်တို့ကမှ ဖောက်သည်ဆီ ပြန်ပို့...။ ကြာရောပေါ့ဗျား...။ ကြားအဆင့်တွေဖောက်နိုင်ရင် ဘယ်လိုလဲ...။" နောက်ဆုံး၊ UPSကိုယ်တိုင်ပြင်ဆင်ရေးဌာနဖွင့်ပြီး တိုက်ရိုက်ပြန်ပို့ဖို့ဖြစ် လာသည်။ ဤအတွက် UPSဝန်ထမ်းများ၏ကျွမ်းကျင်မှုကို တိုရိုတာက အာမခံ ပေးသည်။ အိုတေ...။ အကယ်၍ သင့်ကွန်ပျူတာပျက်လျှင် UPS သို့ပို့ (ပထမရက်) UPSက ပြင် (ဒုတိယရက်) တတိယရက်ရောက်သည်နှင့် ပြင်ပြီး ကွန်ပျူတာ၊ သင့်ထံသို့ရောက်လာပါလိမ့်မည်။ သည်လိုနှင့် ကြာလှချည်းဆိုသော ဖောက်သည်တွေ အသံတိတ်သွားတော့သည်။

ယခုဖော်ပြခဲ့သည်မှာ ယနေ့ UPSဆောင်ရွက်နေသောအလုပ်များ၏ ငွေတံဆိပ်အဆင့် (ဒုတိယအတန်းအစား)မျှသာရှိပါသေးသည်။ ရွှေတံဆိပ်အဆင့် (ပထမအတန်းအစား)အလုပ်များကို မပြောမီ၊ စာဖတ်သူမိတ်ဆွေကို မေးခွန်းတစ်ခု

ကြားဖြတ်မေးလိုပါသေးသည်။ "အခုတလော ပါပါဂျွန်ပီဇာပုဂံကားဖြစ်ပါသလား၊ အကယ်၍ စော့ဖြစ်လျှင်ထော်မှ၊ ပါပါဂျွန်အမှတ်တံဆိပ်ပါသော ဆပူလိုင်း ထရပ်ကားကြီးများကိုမှ၊ မကြာခင်ဆိုသလို တွေ့လိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ ခရမ်း ချဉ်း၊ ဝီဇာ၊ စားပြန်ရည်၊ ကြက်သွန်နီစသည်တို့ကို ပစ်ကပ်ကားအပြည့်တင် လာသော ဒီဇိုင်းကားတွေကို၊ 'ဘယ်သူက လွတ်လာတာလဲ'ဟု မေးခွန်းကြည့် လိုက်လျှင် သူတို့အားလုံးက UPSဟုဖြေကြမှာသေချာသည်။ ယခုအခါ UPSမှာ ကုမ္ပဏီတော်တော်များများ၏ အတွင်းစည်းထဲသို့ဝင်လာပြီး သက်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီ တံဆိပ်ပါယာဉ်များကိုလွှဲယူကာ၊ ပို့ဆောင်ပြန်ဖြန့်ဖြူးပေးပို့ပေးပြီး အချိန်မီဖြစ်စေရန် အာမခံဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။ ပါပါဂျွန်ကိစ္စတွင်လည်း မုန့်ဖုတ် ဌာနများမှ၊ ပီဇာပုဂံကုမ္ပဏီကို အရောင်းဆိုင်များဆီသို့ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အချိန်မီ ပို့ဆောင်ပေးလျက်ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်။

စင်စစ်၊ UPS၏ဖောက်သည်များမှာ ပါပါဂျွန်ကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်း မ ဟုတ်ပါ။ အကယ်၍ စာဖတ်သူမိတ်ဆွေအနေနှင့် တင်းနစ်မီနပ်တစ်ရုံဝယ်ဖို့ ရှေ့ပင်းမော(လ)သို့မသွားရင် ဖြစ်နေမည်ဆိုပါစို့။ အွန်လိုင်းပေါ်တက်ပြီး 'နိုက်(ခ)-ကွမ်'မှတစ်ဆင့် နိုက်(ခ)ဖန်တစ်ရုံမှာလို့ရပါသည်။ သင့်အမှာ ကေးမှာ UPSသို့ရောက်သွားပြီး UPSဝန်ထမ်းများက 'တင်တာကီ'ရှိဂေါင်ထဲ မှ၊ နိုက်(ခ)ဖန်တစ်ရုံကို သင့်အတွက် ရွှေ့ချယ်၊ စစ်ဆေး ထုပ်ပိုးပြီး သင့်အိမ် အရောက် ပို့ပေးပါလိမ့်မည်။ အလားတူပင်၊ 'ဂျော့ကီ-ကွမ်'မှ အတွင်းခံဝယ်လျှင် လည်း၊ UPS ကပင် ကြားခံဆောင်ရွက်ပေးပါလိမ့်မည်။ UPS ဝိုပေါင်ရှိ ရောက်ပီဝစည်းများကိုစီမံခန့်ခွဲနေသော UPSဝန်ထမ်းများက သင်အလိုရှိသော အတွင်းခံကို ထုပ်ပိုး လေဘယ်(လ)ကင်ပြီး သင့်ဆီပို့ပေးမည်ဖြစ်သည်။ အကယ် ၍၊ ဥရောပ (သို့မဟုတ်) လက်တင်အမေရိကရှိ သင်၏ အိမ်ပို့ ပရင်တာ ပျက်သွားမည်ဆိုပါစို့၊ သက်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီသို့ သင်အကြောင်းကြားလိုက်သည် နှင့်၊ UPSစက်ပြင်ဆရာများ သင့်အိမ်တံခါးဝထိရောက်လာပြီး လိုအပ်သော ပစ္စည်းများဖြင့် အစားထိုးပြင်ဆင်ပေးသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍၊ ကနေဒါ မှလူတစ်ယောက်အနေနှင့် 'ဖလော်ရီယာရှိ' ဆက်ရက်(ခ,တ)ယာတောမှ၊ အပူ ပိုင်းရေချိုင်းကိုမှ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်စားချင်သည်ဆိုလျှင်လည်း၊ UPSကပင် သူ့ဆရာကို ကူညီဖြည့်ဆည်းပေးပါလိမ့်မည်။ သူ့စားချင်သောငါး၊ ကလေးပျက် အဝပျက်၊ ကျန်းကျန်းမာမာမုန့်နှင့်နီရန် ကောင်းစွာထုပ်ပိုးပြင်ဆင်ပြီး၊ သူ့ဆီ အရောက်ပို့ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ လိုအပ်လျှင်၊ ထိုငါးကို အပျော့စားစိတ်ငြိမ်ဆေး ပင် ကျွေးလိုက်ဦးမည်ဟုဆိုသည်။ 'ကျွန်တော်တို့က သူ့စားချင်တဲ့ငါးကို ပုံစံ မပျက် သူ့ဆီပို့ပေးချင်တာကိုး...။' UPS ပြောရောဆိုခွင့်ရှိသူ၊ ဝတ်(ဗ)ဟုန်း

www.burmeseclassic.com

သဘောထားဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ဆိုလျှင် UPS လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးနေသော လုပ်ငန်းများ၏ သဘောသဘာဝမှာ ဘာဖြစ်မည်နည်း။ ကျွန်တော်အနေနှင့် 'အတွင်းပြန်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း'(insourcing)ဟု အမည်ပေးလိုသည်။ လုံးဝသစ်လွင်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် အလျားလိုက်တန်ဖိုးပန်တီးရေးပုံသဏ္ဍာန်ဟု ဆိုချင်သည်။ အပြားကမ္ဘာကြီးတွင်သာ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နိုင်စေရာရှိပြီး ၎င်းကိုယ်တိုင်ကပင် ကမ္ဘာကြီးကို ပြားသထက်ပြားစေအောင်ပန်လိုက်သည့် နောက်ထပ်ရိုက်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ အပြားကမ္ဘာတွင် ဆပွဲလှိုင်းချိန်းကြီး၏ အရေးပါပုံကို ပြီးခဲ့သည့်အခန်းမှာ ကျွန်တော်ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးပါပြီ။ သို့နှင့်တိုင် ဤမျှရှုပ်ထွေးကျယ်ပြန့်သော ဝလိုဘယ်ဆပွဲလှိုင်းချိန်းမျိုးကို လက်တွေ့တည်ထောင် အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ဆိုသည်မှာ ကုမ္ပဏီတိုင်းအတွက်လွယ်လှသည် ကိစ္စ မဟုတ်ပါ။ စင်စစ် မဝါမတ်လိုကုမ္ပဏီမျိုးမှာ မရှိသလောက်၊ ရှားပါသည်။ ဤအချက်ကြောင့်ပင် 'အတွင်းပြန်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း' မွေးဖွားသန်စင်လာနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အတွင်းပြန်ရင်းမြစ်ရှာဖွေဆိုလျှင် ကမ္ဘာကြီးပြားနေဖို့လိုပါသည်။ ဤသို့ ပြားနေမှသာ အသေးလေးများက လုပ်ငန်းကြီးများကိုဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ကုမ္ပဏီသေးလေးများအနေနှင့် ကမ္ဘာပတ်လည်ပြန်ကြည့်နိုင်ပြီး မိမိတို့ ပစ္စည်းကို ဘယ်မှာရောင်းမည်၊ ဘယ်မှာထုတ်လုပ်မည်၊ ဘယ်နေရာမှာ ကုန်ကြမ်းရှာမည်စသည်တို့ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ သို့နှင့်တိုင် အဆိုပါကုမ္ပဏီလေးများအနေနှင့် ကိုယ်ပိုင်ဝလိုဘယ်ဆပွဲလှိုင်းချိန်းကြီးတစ်ခု ထူထောင်ပြီး အလုပ်လုပ်ဖို့လောက်အထိလည်း၊ တတ်နိုင်သိုင်းမည်မဟုတ်ပါ။ အလားတူပင် ဤမျှကျယ်ပြန့်ရှုပ်ထွေးနက်ရှိုင်းလှသော ဆပွဲလှိုင်းချိန်းအလုပ်ကို ကုမ္ပဏီကြီးထော်တော်များများ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ခေါင်းခြောက်ခံလုပ်ချင်ကြသည် မဟုတ်ပါ။ သူတို့အတွက် အဓိကလုပ်ငန်းမှာ ဆပွဲလှိုင်းချိန်းမဟုတ်ဟုလည်း ခံယူထားဟန်ရှိပါသည်။ ဥပမာ-နိုက်(စ)ဆိုလျှင် ၎င်း၏ငွေကြေးနှင့်စွမ်းအင်ကို ဆပွဲလှိုင်းချိန်းထက်ပိုကောင်းသော တင်းနစ်ဖိနပ်ထုတ်လုပ်နေထိုင်၊ သုံးဖို့သာ အားသန်သလိုမျိုးဖြစ်သည်။

ဤတွင် UPS လို အစဉ်အလာ ကုန်စည်ဖြန့်ဖြူးရေးကုမ္ပဏီများအတွက် ကမ္ဘာလုံးဆီဘီလနက်အခွင့်အလမ်းသစ်တစ်ခုပင်၊ ဖန်တီးပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားတော့သည်။ UPS အနေနှင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် 'ဟစ်ပြိုင်နက် အချိန်ကိုက် ကုသန်းရောင်းဝယ်ရေး' နယ်ပယ်ထဲသို့ ဝင်လာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာလုံးဆီထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ကုန်စည်ဖြန့်ဖြူးရေးကုမ္ပဏီ ၂၅ ခုကို ခေါ်လာ တစ်ဘီလီယံ

သုံးပြီးဝယ်လိုက်သည်။ ဤကုမ္ပဏီများ၏အလုပ်များကို စုစည်းပြီး အပြားကမ္ဘာကြီး၏အစွန်းတစ်ဖက်မှ အခြားတစ်ဖက်ကို ဆပွဲလှိုင်းချိန်းကြီးဖြင့် ချိတ်ဆက်နိုင်လိုက်သည်။ သို့ဖြင့် ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀ သို့ရောက်သောအခါ သူတို့လုပ်ငန်းမှာ အဆင့်သစ်တစ်ခုသို့ ခုန်ကူးပဲ့တက်နိုင်ရန်၊ အဆင်သင့်ဖြစ်လာတော့သည်။

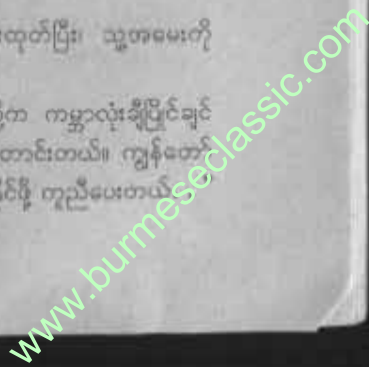
ဤနေရာတွင် UPS ၏အလုပ်ကို 'အတွင်းပြန်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း'ဟု အမည်ပေးရသည်မှာ အကြောင်းရှိ၍ဖြစ်ပါသည်။ UPS အင်ဂျင်နီယာများအနေနှင့် ဖောက်ဆိုက်ကုမ္ပဏီများ၏အတွင်းစည်းထဲသို့ ထိုးဖောက်ဝင်လာပြီးမှ ထုတ်လုပ်မှု၊ ထုပ်ပိုးပြင်ဆင်မှုနှင့် ပြန်ဖြူးမှုဖြစ်စဉ်များကို စိစစ်သည်။ ပြီးမှ လိုအပ်သလို ဒီဇိုင်းဆင်ပြီး သို့မဟုတ် ပြန်လည်ဒီဇိုင်းဆင်ပြီး ဖောက်ဆိုက်ကုမ္ပဏီအတွက် ဝလိုဘယ်ဆပွဲလှိုင်းချိန်းကြီးကို စိမ့်ခန့်ခွဲပေးသည်။ လိုအပ်လျှင် တာရှားရေးအရပင် ထောက်ပံ့ကူညီပေးသည်။ ပြောရလျှင် ကုမ္ပဏီတွင်သို့ဝင်၍ ကုမ္ပဏီအတွက်ရင်းမြစ်ရှာပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအခါ မိမိထုတ်လုပ်လိုက်သောပစ္စည်းကိုပင် လက်ဖျားနှင့်မတို့လိုသောကုမ္ပဏီတွေ၊ အခြောက်အမြားပိုနေပြီဖြစ်သည်။ (ဤကိစ္စကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဖွင့်ဟဝန်ခံသည်မျိုးတော့ မရှိပါ။) ထုတ်လုပ်ရေးသက်သက်ကိုသာ မိုးကပ်(စ)လုပ်လိုပြီး၊ ပြန်ချိရေးအတွက် ခေါင်းစားမခံလိုက်သည့်သဘောဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ဤသဘောကြောင့်ပင်၊ UPS အတွက် အခွင့်အလမ်းကြီးတစ်ခု ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ခက်ခဲမှု ရှိမခါ၊ ရှိမခါမှ ဗားသုံး သုဆီအထိ ရှည်လျားသောခရီးစဉ်ကြီးကို၊ UPS က ကြီးကြပ်တာဝန်ယူပေးသည်။ ထိုမျှမက၊ ပစ္စည်းပြင်သည့်ကိစ္စ၊ ငွေပေးချေရေးကိစ္စများကိုပင် တာဝန်ယူပေးသည်။ ဤသို့၊ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် UPS အနေနှင့် မိမိ၏ ဖောက်ဆိုက်ကုမ္ပဏီများနှင့်ရော၊ ဖောက်ဆိုက်ကုမ္ပဏီ၏ ဖောက်ဆိုက်များနှင့်ပါ ယုံကြည်စိတ်ချရသော ရင်းရင်းနှီးနှီးဆက်ဆံရေးကို ထူထောင်ထားရသည်။ ဤအချက်ကြောင့်ပင် တစ်ဖုထူးသောရိုက်ချက်အသစ် ဖြစ်လာရသည်ဟုယူဆနိုင်မည်ထင်သည်။

"ကျွန်တော်တို့ရဲ့ဖောက်ဆိုက်နဲ့ ပါတနာအများစုဟာ၊ အယ်သုတွေလို ခင်ဗျားထင်လဲ..."

UPS ဥက္ကဋ္ဌ မိုက်ဝအက်(ဝ)ခရူးက မေးခွန်းထုတ်ပြီး သူ့အမေးကို သူကိုယ်တိုင် ပြန်ဖြေသည်။

"အသေးစား သီလနက်လုပ်ငန်းတွေဟာ၊ သူတို့က ကမ္ဘာလုံးဆီပြိုင်ချင်ကြတယ်။ အဲဒီအတွက်၊ ကျွန်တော်တို့ကို အကူအညီတောင်းတယ်။ ကျွန်တော်တို့က၊ သူတို့ကို အကောင်ကြီးတွေနဲ့ လက်ရည်တူယှဉ်နိုင်ဖို့ ကူညီပေးတယ်။"

သူပြောသည့်စကားမှာ မှန်လောက်စရာရှိပါသည်။ အကယ်၍ သင့် ကုမ္ပဏီမှာ အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်လျှင် (သို့မဟုတ်) သင့်လုပ်ငန်းမှာ ကိုယ့်အိမ်မှာသာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မျိုးဖြစ်နေလျှင်၊ သင့်အနေနှင့် UPSနှင့် ဆက်ပြီး၊ ၎င်းကို သင့်လုပ်ငန်း၏ ဂလိုဘယ်ဆယ့်လှိုင်းချိန်းမန်နေဂျာအဖြစ် တာဝန်ပေးနိုင်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် သင့်လုပ်ငန်းအသေးလေးကို လုပ်ငန်းကြီး များလုပ်ကိုင်နိုင်စေပါလိမ့်မည်။ ဤသို့ အသေးလေးများက အလုပ်ကြီးများ လုပ်ကိုင်လာနိုင်သည်နှင့်အမျှ သင် ကွင်လည်ရသောပြင်ကွင်းမှာလည်း ပို၍ အမြန်ကျယ်လာမည်မှာ သေချာသည်။ UPS၏စွမ်းဆောင်မှုမှာ ဤမျှမက သေးပါ။ လုပ်ငန်းကြီးများကို လုပ်ငန်းသေးတွေလို သွက်သွက်မြန်မြန်ဆောင်ရွက် ခေနိုင်စေအတွက်လည်း UPSက အကူအညီပေးနိုင်ပါသေးသည်။ အကယ်၍ သင့်ကုမ္ပဏီသည် အိပ်(ချ)-ပီ လိုလုပ်ငန်းများစွာပေးပေါ်ပေးထားသော ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတစ်ခုဖြစ်မည် ဆိုပါစို့။ UPS၏အကူအညီကိုသာယူလိုက်လျှင် ကမ္ဘာကြီး၏ မည်သည့်နေသသို့မဆို၊ ဝေသခံကုမ္ပဏီလေးများကဲ့သို့ပင် အမြန် ဆုံးဖြတ်ချိမ်းပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။

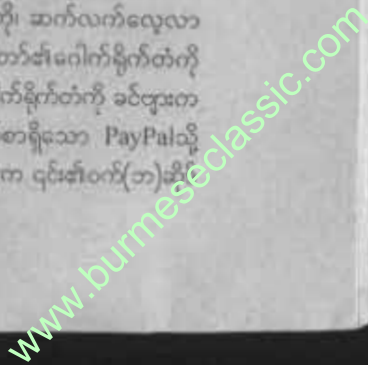
ဤသို့ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကို ကမ္ဘာ့အနှံ့ များများ မြန်မြန်နှင့် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မြန်မြန်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဖောက်သည်များအတွက် အထူးအထူး အပီတိအဆိုးများကိုလည်း ကူညီလယ်ဖယ်ညှိပေးရာရောက်ပါသည်။ ကုန်စည် သယ်ယူပို့ဆောင်ရာတွင် တစ်ခုတည်းသောစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း၊ တစ်ခုတည်း သောလေဘယ်နှင့် တစ်ခုတည်းသောဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကို ပို၍ပို၍ကျင့်သုံး လာကြသည်နှင့်အမျှ ကုန်သွယ်ရေးမှာ ပို၍ဟာဗိုန်ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ UPS အနေနှင့် ၎င်း၏ကုန်သွယ်ရေးအားလုံးကို၊ အလွန်စေတီကျသောလေဘယ် ကိုယ်စီ တပ်ပေးနိုင်သည်ဖြစ်ရာ၊ ၎င်း၏နက်ဝပ်အတွင်း မည်သည့်နေရာရှိ မည်သည့်ကုန်သွယ်ရေးကိုမဆို၊ အလွယ်တကူခြေရာခံနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ ပြောရ လျှင် UPSကြောင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှု ပိုမိုမြန်ဆန်ချောမွေ့လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုမျှမကသေးပါ။ UPSနှင့်အကောက်ခွန်ဌာနတို့ပူးတွဲပြီး ဆော့ဖ်(လ) ပရိုဂရမ်တစ်ခု ဒီဇိုင်းဆင်ထားလိုက်သေးသည်။ ဤပရိုဂရမ်ကိုအသုံးပြုပြီး အကောက်ခွန်ဌာနအနေနှင့် UPSသို့အချိန်မရွေးအကြောင်းကြား အကူညီ တောင်းနိုင်ပါသည်။ 'ဖီမယ် ကားလီ(စ)ဆိုတဲ့လူ ကိုလံဘီယာကနေ မီယာပီကိုပို့ လိုက်တဲ့ကုန်သွယ်ရေးကို ကျွန်တော်တို့ စစ်ဆေးချင်တယ်... (သို့မဟုတ်)... 'ဆိုမောဆိုတဲ့လူ၊ ဂျာမနီကနေ အမေရိကန်ကိုပို့လိုက်တဲ့ ကုန်သွယ်ရေးကို ရှာပေးပါ...' စသဖြင့်။ ဤသို့ဆိုလျှင် UPS တွန့်ပျူတာက သက်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေးကို UPS ဌာနအုပ်တွင်စောင့်နေသော အကောက်ခွန်အရာရှိ

ရှိရာသို့ သူတို့လိုလမ်းကြောင်းပြောင်း ပို့ပေးပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက် ရွှေလျား စက်ခင်းပတ်ထဲမှရွှေတုတ်ပြီး၊ အသေးစိတ်စစ်ဆေးနိုင်ရန် ကွန်တိန်နာတစ်ခု ထဲသို့ထည့်ပေးပြီး၊ အကောက်ခွန်အရာရှိထံပို့ပေးပါလိမ့်မည်။ ဤနည်းကြောင့်၊ စစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုရောက်လာသလို၊ ကုန်စည်စီးဆင်းမှုကိုလည်း နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှု မဖြစ်စေတော့ဟုဆိုပါသည်။ ဤသည်တို့မှာ UPSနှင့် ၎င်း၏ဖောက်သည်များကြား၊ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရာမှ ထွက်ပေါ်လာသော အကျိုးကျေးဇူးများဖြစ်ပါသည်။

နောက်တစ်သက်တစ်ခုကို ပြောပါဦးမည်။ Plow and Hearth(P & H) မှာ၊ ကျေးလက်နေထိုင်မှုဆိုင်ရာပစ္စည်းများကို အထူးပြုရောင်းချသော၊ အင် တာနက်လက်လီအရောင်းကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့တွင် P & H ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက် UPSသို့ရောက်လာပြီး သူတို့ကြိုတင်စောင့်ရှောက်သော အခက်အခဲတစ်ခုကို ဖွင့်ဟတိုင်ပင်လာသည်။ သူတို့မြန်မြန်လိုက်သော ပရို ဘောဂတော်တော်များများမှာ၊ ဖောက်သည်ဆီအရောက်တွင် ကျိုးပဲ့ပျက်စီးနေ သည်ဟု ဆိုသည်။ 'ဤအတွက် UPSက၊ ဘယ်လိုအကူအညီပေးနိုင်မည် နည်း၊ ပေါ့... UPSက၊ ၎င်း၏ထုပ်ပိုးခြင်းဆင်ရေးအင်ဂျင်နီယာများကို လွှတ်လိုက်သည်။ သူတို့က P & Hအုပ်စုတွင် ဆယ်မီနာတစ်ခုခေါ်ပြီး အ ရပ်ရပ်အခြေအနေကို လေ့လာသည်။ ဦးတော့မှ ဆယ့်လှိုင်းသမား ရွေးချယ်ရေး နှင့်ဆိုင်သောအကြံတွေ ပေးသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ၊ ဆယ့်လှိုင်းသမားများထံမှ ပစ္စည်းဝယ်ဖို့ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပစ္စည်းအရည်အသွေးကိုသာမက၊ ထုပ်ပိုးစနစ်နှင့် မြန်မြန်ချိမ်းပေးပို့ပေးမှုကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ဖို့ဖြစ်ပါသည်။ ကုန်သွယ်ရေးအမျိုး အစားနှင့် အသုံးပြုသောထုပ်ပိုးပစ္စည်း အရည်အသွေးကိုပါ၊ အလေးထားစဉ်းစား ဖို့ အကြံပေးလိုက်သည်။ အကျိုးဆက်မှာ P & Hအနေနှင့်၊ ၎င်းတို့ရင်ဆိုင်နေ ရသောအခက်အခဲကို၊ အချိန်တိုအတွင်းကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဤနေရာတွင် UPSဘက်မှ လိုအပ်သလိုအကြံပြုနိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ P & Hအတွင်း စည်းထဲ ထဲထဲဝင်ဝင် လေ့လာနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် အတွင်းပြန်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း၏အကျိုးဆက်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

eBay ရောင်းသူ UPS၊ Pay Pal နှင့် eBay ဝယ်သူများကြား၊ ယနေ့ ခေတ်စားနေသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးပုံသဏ္ဍာန်ကို၊ ဆက်လက်လေ့လာ ကြည့်ပါဦးမည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်သည်၊ ကျွန်တော်၏ဂေါက်ရိုက်တံကို eBay မှတစ်ဆင့်ရောင်းဖို့ ကမ်းလှမ်းထားပြီး၊ အဆိုပါဂေါက်ရိုက်တံကို ခင်ဗျားက ဝယ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားသည်ဆိုပါစို့၊ ခင်ဗျားအမည်နှင့်လိပ်စာရှိသော PayPalသို့ ကျွန်တော် အီးမေး(လ)ပို့လိုက်မည်။ ဤအချိန်မှာပင် eBayက ၎င်း၏ဝက်(ဘ)ဆို

ပေါ်မှ 'ပရိတ်ရပ်သင်္ကေတ'(Icon)ကို ကျွန်တော်တို့ သိ ပို့ပေးမည်။ ၎င်းကိုသုံးပြီး ခင်ဗျားဆီပို့ရန် UPSစာပို့လေဘယ်ကို 'ပရင့်တောက်'ဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ပရင့်တောက်တွင် UPS၏ 'လမ်းကြောင်းရှာ ဘားကုတ်'(tracking bar code) ပါသွားပြီဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤဆည်နှင့်တစ်ချိန်တည်းမှာပင် UPSက ၎င်း၏ ကွန်ပျူတာစနစ်မှတစ်ဆင့် လေဘယ်ပါဘားကုတ်နှင့်ညီသောနံပါတ်ကို မြေရာ ခံပေးပြီး ခင်ဗျားဆီသို့ အီးမေး(လ)ဖြင့်ပို့ပေးပါလိမ့်မည်။ ဤသို့ဖြင့်၊ ပစ္စည်း ဝယ်ယူနိုင်ခင်ဗျားအနေနှင့် ကွန်လိုင်းပေါ်မှာပင်၊ ပစ္စည်းကို စိတ်တိုင်းကျစစ်ဆေး ဝယ်ယူနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ရှုပ်ထွေးသောဖြစ်စဉ်ကို စာနှင့်ရောပြရသည်မှာ အချိန်ကြာသော်လည်း၊ တကယ်လက်တွေ့တွင်မူ လျှပ်တစ်ပြက်အချိန်အတွင်းမှာ ပင်၊ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်သွားနိုင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

အကယ်၍၊ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြီးထဲသို့ UPS စင်မလာလျှင်လည်း အခြား တစ်စုံတစ်ယောက်ဝင်လာမည်မှာ၊ အသေအချာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဆွေလှိုင်းချိန်းကြီးကိုသုံးပြီး၊ လူတွေ ပို၍ပို၍အလုပ်လုပ်လာကြသည်နှင့် သံကြီး ကွင်းဆက်၏အားအနည်းဆုံးနေရာ၊ ဟာတွက်ပျော့တွက် ချိသည့်နေရာတိုင်းသို့ တိုးဝင်လာကြမည့်သူတွေ၊ သဘာဝကျရွာရှိလာပါလိမ့်မည်။ ဤသဘောကို UPS မှ ဆွေကွက်ဖွင့်တယ်ဟာဝန်ခံ ကပ်(ဒ)-ကူဟန်တ၊ သူတို့အတွေ့အကြုံနှင့် ယှဉ်၍ ဤသို့ပြောပြပါသည်။

"တက္ကဆပ်-စက်တစ်တစ်အပိုင်း ထုတ်လုပ်သူတွေက၊ မလေးရှားဖောက် သည်တွေနဲ့ပတ်သက်ရင် စိုးရိမ်တာတစ်ခုရှိတယ်ဗျ။ မဆွေငွေအန္တရယ်ဆိုပါတော့ ဗျာ။ အကြွေးဆုံးမှာ စိုးရိမ်ကြတာပေါ့။ ပြောရရင်၊ ဆွေလှိုင်းချိန်းကြီးမှာပေါ် လာတဲ့ ပျော့ကွက်တစ်ခုပေါ့။ ဒီပျော့ကွက်ထဲကို ကျွန်တော်တို့ တိုးဝင်လိုက် တယ်။ သူတို့နဲ့ မလေးရှားဖောက်သည်တွေကြားမှာ၊ ယုံကြည်လောက်တဲ့ကြားလူ အဖြစ် တာဝန်ယူမယ်ပေါ့...။ ယုံကြည်မှုဆိုတာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆက်ဆံမှုနဲ့တည့် ဆောက်ရသလို နေ့စဉ်တွေ အထိန်းအချုပ်တွေနဲ့လည်း တည့်ဆောက်ရတာပို လား။ ဒီနစ်ခုလုံးသာ ကျွန်တော်တို့မှာရှိရင်၊ နစ်မက်လုံးရဲ့ယုံကြည်မှုကို ရနိုင် ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့လက်ထဲမှာ ကုန်တွေရှိတယ်လေဗျာ။ ပြီးတော့ မလေးရှား ဖောက်သည်တွေနဲ့လည်း ဆက်ဆံနေရတယ်။ သူတို့ငွေမချေရင် ကျွန်တော်တို့ ကုန်မလွှဲဘူးပေါ့...။ ကျွန်တော်တို့ကိုင်ထားတဲ့ကုန်တွေက ယုံကြည်မှုအတွက် အာမခံပစ္စည်းပေါ့...။ မဟုတ်ဘူးလား...။ ဝါကြောင့်၊ ဒီအလုပ်ကို ကျွန်တော်တို့ အသေအချာလုပ်နိုင်မယ်လို့တွက်တယ်။ တကယ်လည်း အောင် အောင်မြင်မြင်လုပ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်...။"

၁၉၉၇ နောက်ပိုင်း၊ လူးဝင်(စ်)ဇ(လ)ရှိ UPSဌာနချုပ်နှင့် နီးနီးကပ်ကပ်

ဆက်သွယ်အလုပ်လုပ်ကြသော ကုမ္ပဏီပေါင်း ၆၀ကျော်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်အမျှ၊ အဆိုပါ ပုဂ္ဂလိကများမှာ မိမိတို့ထုတ်လုပ်လိုက်သောပစ္စည်းများကို ဂိုဒေါင်သွင်းစရာမလိုတော့ဘဲ၊ UPS ဝဟိုသို့တိုက်ရိုက်ပို့ပြီး ၎င်းမှတစ်ဆင့်ဖြန့်ချိ လာနိုင်ခဲ့သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ပိုကောင်းသောထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဝိစွမ်း ဆောင်ရွက်မှုဖြင့်သောဆယ့်လှိုင်းချိန်းက ပေးလိုက်သောအကျိုးအမြတ်များမှာ၊ ဤမျှမကသေးပါ။ ၂၀၀၀ ခုနှစ်အရောက်တွင်၊ နာမည်ကျော် ဖွဲ့စည်းတာကုမ္ပဏီ ကြီးသည်ပင်လျှင် ၎င်း၏ပိတ်ဆို့နေရေးနေသော ဖြန့်ချိရေးနက်ဝပ်တစ်ခုလုံး ကို UPSသို့လွှဲအပ်ခဲ့ပါသည်။ ဖွဲ့(စ်)၏အကွင်းစည်းထဲသို့ UPSကိုဝင်လာစေပြီး ပြဿနာများကိုဖော်ထုတ်စေကာ၊ ဆယ့်လှိုင်းချိန်းကနဲ့လုံးကို အဆင်ပြေချောမွေ့ စေရန် ဖန်တီးစေခဲ့သည်။

ဤအကြောင်းများကို 'Prestige Ford' ပိုင်ရှင် ဂျယ်ရီမေးနီး(လ)က၊ ဤသို့ ပြန်ပြောပြပါသည်။

"ဖွဲ့(စ်)ရဲ့အရောင်းကုန်သည်အများစုကို ဥက္ကဋ္ဌပေးနေတာက၊ ထုတ်လိုက် တဲ့တာတွေကို စက်ရုံကနေ အရောင်းခန်းမရောက်ဘောင်ပို့ပေးရတဲ့ ဖြန့်ချိရေး စနစ်လို့ ပြောရမယ်ဗျ...။"

ဂျယ်ရီပြောသော ဖြန့်ချိရေးစနစ်၏ဥက္ကဋ္ဌပေးပုံကို ၂၀၀၄ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ထုတ်၊ ဘီဇန်ကီ(ခ)မဂ္ဂဇင်းတွင် ဤသို့ဖော်ပြခဲ့ဖူးသည်။

'စက်ရုံမှထုတ်လုပ်လိုက်သောကားများ၊ အရောင်းခန်းမရောက်ဖို့ဆိုလျှင် အထစ်အငေါ့မရှိလျှင်သော်မှ တစ်လခန့်အထိကြာတတ်သည်။ ဖွဲ့(စ်) ကုမ္ပဏီအနေနှင့် မိမိ၏အရောင်းကုန်သည်များကို မည်သည့်ပစ္စည်း မည်သည့်အချိန် ရောက်လာမည်ဆိုသည်ကိုပင်၊ အတိအကျမပြော နိုင်အောင် ဖြစ်နေရသည်။ ဂျယ်ရီ၏အပြောအရ UPSနှင့်ချိတ်ဆက် ပြီးတော့မှသာ၊ ဤအခြေအနေဆိုးကြီးကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

UPSအင်ဂျင်နီယာတွေက၊ အမေရိကပြောက်ပိုင်းကဖြန့်ချိရေး နက်ဝပ်တစ်ခုလုံးကို၊ ပြန်ဒီဇိုင်းဆင်မစ်လိုက်တယ်ဗျ။ ထုတ်လုပ်လိုက်တဲ့ စက်ရုံကနေ၊ ဒေသဆိုင်ရာ၊ အမျိုးအစားခွဲတို့ပဟို ရောက်သည်အထိ လမ်းကြောင်းတစ်ခုလုံးကို ပြေပြစ်သွက်လက်ဖောက် အကုန်ပြန်ပြင် လိုက်တယ်။ အမေရိကမှာရှိတဲ့ ဖွဲ့(စ်)စက်ရုံတွေကထုတ်တဲ့၊ မော်တော် ကားပေါင်း ၄ သန်းလုံးရဲ့လေကာတိုင်းမှာ၊ ဘားကုတ်တွေကပ်ပေးလိုက် တယ်။ ဒီတော့ ကုန်သေတ္တာတွေ စစ်သလို၊ ကားတစ်စင်းစီကို နှုလွယ် တကူမြေရာခံလို့ ရလာတာပေါ့ဗျာ။

ဤသည်၏အကျိုးဆက်မှာ သိသိသာသာအဖို့ကုန် သက်သာ သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဘီစနက်(ခ)မဂ္ဂဇင်း၏ တွက်ချက်ဖော်ပြချက် အရ မူလကြာချိန်၏ ၄၀ရာခိုင်နှုန်း (ပျမ်းမျှတွက်လိုက်လျှင်) ၁၀ ရက် အချိန်ကုန်သက်သာသွားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဖွဲ့(ဒ်)ကုမ္ပဏီ၏ နှစ်စဉ်အသုံးစရိတ်ကိုလည်း ဖော်လှယ်သန်းနှင့်ချီ၍ သက်သာစေပြီး ၎င်း၏အရောင်းကုန်သည် ၆,၅၀၀လုံးအတွက်လည်း ဝယ်အား ကောင်းသည့်မို့ဝယ်ကို ပိုအဆင်ပြေပြေ ရွေးချယ်လာနိုင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဒီတော့ ကျွန်တော်အနေနဲ့ UPS ကို တစ်စုပဲပြောစရာရှိတော့ တာပေါ့ဗျာ...။ ဒီမှာ-ကားအစိတ်အပိုင်းတွေကိုရော ခင်ဗျားတို့ ဝိနည်းနဲ့ လုပ်မပေးနိုင်ဘူးလားပေါ့...။

ဣယ့်ရီက သူ့ခကားကိုရယ်ရယ်မောမောနှင့် အဆုံးသတ်လိုက် ပါသည်။

UPS အနေနှင့် မာရီလင်းပြည်နယ် တီမီနီယမ်တွင် 'သင့်တင့်(ခ)' (သုခမိန်အဖွဲ့)တစ်ခု ထူထောင်ထားပါသည်။ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာသုတေသနအဖွဲ့ သဘောမျိုးဖြစ်သည်။ ၎င်းက ဆပလူလိုင်အီချိန်းကြီးအတွက် 'အယ်(လ)ဂို ရီသမ်'ကို ဖော်ထုတ်ပေးသည်။ (အယ်လဂိုရီသမ်ဆိုသည်မှာ ပြဿနာ ဖော်ထုတ်ဖြေရှင်းရာတွင် လိုက်နာရမည့်လုပ်နည်းစနစ်ဖြစ်သည်။) ဤအလုပ် မှာ 'သင်္ချာပညာ'ကို အထူးပြုအသုံးပြုရပြီး 'ကုန်စည်စီးဆင်းမှု တက္ကနီလိုဂျီ' (package flow technology)ဟုခေါ်ပါသည်။ UPS ထရပ်တားများ သင်္ဘော များ၊ လေယာဉ်ပျံများ၊ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှ နေ့စဉ်ရောက်လာသည့်ပစ္စည်းများကို အမျိုးအစားခွဲသည့်အလုပ်စသည်တို့နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် ဆက်စပ်ပေးစဉ်အခါ ရသောတက္ကနီလိုဂျီမျိုး ဖြစ်သည်။ ဤတက္ကနီလိုဂျီကြောင့်ပင် UPS အနေနှင့် ၎င်း၏ဆပလူလိုင်အီချိန်းကြီးကို နာရီပိုင်းအတွင်း လိုအပ်သလိုပြုပြင်ပြောင်းလဲ နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ UPS စီအီးတို့ ကက်(စ)နယူးကား အဆိုပါတက္ကနီလိုဂျီနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယခုလိုရှင်းပြသည်။

"ဆပလူလိုင်အီချိန်းကြီးကို အကောင်းဆုံးအလုပ်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ဆို ရင် သော့ချက်အကွဲအကွဲက သင်္ဘောပဲဗျ။ ဒါ့ကြောင့်ပင် ကျွန်တော်တို့ 'သင့်တင့်(ခ)' ထဲက လူ ၆၀ကျော်မှာ အင်ဂျင်နီယာတွေနဲ့ သင်္ချာဘွဲ့ရတွေအများစု ဖြစ်နေ တာပေါ့။ အဲဒီထဲမှာ Ph.D တွေလည်းအများကြီးပါတယ်...။"

UPSအနေနှင့်၊ မိုးလေဝသပညာရှင်များနှင့် မဟာဗျူဟာမြောက် အန္တရာယ် သရုပ်ခွဲစစ်ဆေးသူများကိုလည်း စုစည်းထားရပါသေးသည်။ ၎င်းတို့၏

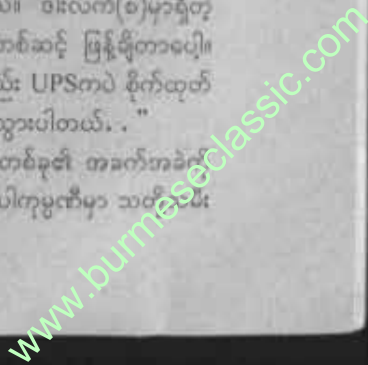
တာဝန်မှာ နိဂ္ဂဓူဝပြောင်းလဲနေသော ကမ္ဘာ့လေထုနှင့် အခါအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော မိုးသက်မုန်တိုင်းများကို ကြိုတင်ထောက်လှမ်းနိုင်ဖို့ ဖြစ်သည်။ ဆပလူလိုင်အီချိန်းကြီးကို ပိုသွက်ပိုမြန်အောင် ချောဆီထည့်သည့်အ နေနှင့်၊ ဝါယာလက်(စ)တက္ကနီလိုဂျီကိုလည်း တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်အသုံးပြုရပါ သည်။ ပုဂ္ဂလိကပိုင်းမှ ဝါယာလက်(စ)တက္ကနီလိုဂျီအသုံးပြုမှုတွင် UPS မှာ ထိပ်ဆုံးဟုဆိုနိုင်သည်။ UPSဝိုင်တာများ နေ့စဉ်အသုံးပြုကြသော 'ဖုန်းခေါ်(လ)' များသည်ပင်လျှင်၊ နေ့တိုင်းတစ်သန်းကျော်သည်ဟုဆိုရသည်။ ဤသည်မှာ လည်း ဆန်းလှသည့်တော့မဟုတ်ပါ။ UPSပိုင် ကုန်တင်ကားစင်းစေ့ ၈၈,၀၀၀မှ နေ့စဉ်သယ်ဆောင်ဖြန့်ချိပေးနေသော ကုန်စည်တန်ဖိုးမှာ၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးGDP ၏ ၂ရာခိုင်နှုန်းအထိရှိပါသည်။

ထိုမျှမကသေးပါ။ UPSတွင် 'UPS Capital'ခေါ် သင်္ဘောဇေလက်ပိုး တစ်ဖက်လည်း ရှိပါသေးသည်။ အကယ်၍၊ သင့်ကုမ္ပဏီမှာ ငွေကြေးအခက်အခဲ ကြုံနေရသော ဘီစနက်လုပ်ငန်းလေးတစ်ခုဖြစ်နေလျှင်၊ UPSသို့ အကူအညီ တောင်းနိုင်ပါသည်။ UPSက ငွေကြေးထောက်ပံ့ပြီး သင့်ဆပလူလိုင်အီချိန်းကို လိုအပ်သလိုကူညီပြင်ဆင်ပေးပါလိမ့်မည်။ ဤသဘောကို အက်(စ)နယူး က ဆက်လက်ရှင်းပြပါသည်။

"အနေပါဗျာ တိုင်အိုတက်(ခ)ကုမ္ပဏီလေးတစ်ခုရှိတယ်ဗျ။ သူက 'သွေးကော်'(blood adhesive)တစ်မျိုးကို ခရောင်းတယ်။ ခွဲစိတ်ကုသရာမှာ အပဲနဲ့မချုပ်တော့ဘဲ ကော်ကပ်တဲ့အစားထိုးပစ္စည်းတစ်ခုပေါ့။ သူ့ရဲ့အားနည်း ချက်က ပျက်စီးပုပ်သိုးလွယ်တယ်လေ...။ အဲဒီကုမ္ပဏီလေးက ဆေးရုံ တော်တော်များများနဲ့ချိတ်နိုင်တော့၊ ဈေးကွက်တော်တော်ရှိပါတယ်။ ပြဿနာက မှာတဲ့ပစ္စည်းကို အချိန်မီမပို့နိုင်တာ။ ဒီကြားထဲ သူတို့ပစ္စည်းက ပုပ်နိုင်သိုးနိုင် တော့ ပိုဆိုးတာပေါ့။ ဒီကုမ္ပဏီလေးအနေနဲ့ အရှေ့နဲ့အနောက်ကမ်းခြေမှာ ဖြန့်ချိရောင်းတာတွေတော့ ရှိပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ သိပ်အလုပ်မဖြစ်လှပါဘူး။

ရောက်လွယ်အောင် ပြောရရင် အဲဒီကုမ္ပဏီလေးက ကျွန်တော်တို့ UPSကို အကူအညီလာတောင်းတယ်ဆိုပါတော့ဗျာ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့လည်း သူတို့ချဲ့ဖြန့်ချိရောင်းစနစ်တစ်ခုလုံးကို ပြင်ပစ်လိုက်တယ်။ ဝါးလက်(စ)မှာရှိတဲ့ အဖေးခန်းပဟိုမှာ ပစ္စည်းတွေစုလိုက်ပြီး၊ အဲဒီကမှတစ်ဆင့် ဖြန့်ချိတာပေါ့။ ဗြုပြင်ပြောင်းလဲရေအတွက် လိုအပ်တဲ့ငွေကြေးကိုလည်း UPSကပဲ စိုက်ထုတ် ပေးပါတယ်။ အချိန်တိုအတွင်းမှာပဲ အစစအိုကေသွားပါတယ်...။"

အလားတူပင်၊ မွန်ထရိုရယ်အခြေစိုက်ကုမ္ပဏီတစ်ခု၏ အခက်အခဲကို လည်း UPSမှ တာဝန်ယူဖြေရှင်းပေးခဲ့ဖူးသည်။ အဆိုပါကုမ္ပဏီမှာ သတိပေး

များအတွက် ခေါင်းစည်းပုဒ်နှင့်မျက်နှာလွှားစာများ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည်။ ၎င်းက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ်တင်ပို့ရောင်းချလို သော်လည်း နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ရသည့်အတွက် နောင်နှေးကြန့်ကြာမှုများရှိနေ သည်။ ဤအတွက် UPSက မည်သို့ကူညီနိုင်မည်နည်းဟု ဆိုလာသည်။

“တစ်ခုတစ်စည်းတည်း အခွန်ကောက်တဲ့ပုံစံကို ကျွန်တော်တို့ ဒီဇိုင်း ဆင်လိုက်တယ်ဗျာ။ ဒီခေတ်သစ်အရ ခေါင်းစည်းပုဒ်တွေ မျက်နှာလွှားစာတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု နယ်စပ်ဖြတ်စရာမလိုတော့ဘူး။ နယူးယောက် ဝီဂေါင်ကို တန်းပို့ပြီး အဲဒီကမှ ပြန်ချီပေါ့...။ ဒီအပိုင်းကို ကျွန်တော်တို့ကပဲ တာဝန် ယူတာပါ။ အင်တာနက်က အမှာစာပို့ အင်တာနက်ကနေပဲ ဖောက်သည် တွေဆီပို့ ပြီးတော့ ကျသင့်တဲ့ငွေ ကောက်၊ နောက် သူတို့ကုမ္ပဏီပိုင်ဘက်ကို တံလက်ထရောနစ်နည်းနဲ့ လွှဲ...။ အသေးစိတ်စာရင်းစယားတွေလည်း မရှုပ်တော့ဘူး။ ကုန်စည်စီးဆင်းမှုလည်း မြန်သွားတာပေါ့ဗျာ...။ ကျွန်တော်တို့ အဘိုးအဘွားများလက်ထက်ကဆိုရင်၊ ဒီအသေးစိတ်စာရင်းစယားတွေက သိပ် ဂုဏ်ပေးတာကလား။ နောက်တန်းစားတစ်ခုလုံး ဒီစာရင်းစယားတွေထဲ နစ်နေ ကြရတာ။ အခု ဒီလိုရကွမ်း ခံစရာမလိုတော့ဘူး။ ဆပလိုင်ဒ်ချိန်းကြီးရဲ့ ကျေးဇူးလို့ ပြောရမှာပေါ့...”

စင်စစ်၊ ဆပလိုင်ဒ်ချိန်းကြီး၏ အဓိကကျေးဇူးပြုမှုမှာ၊ ဖောက်သည်ကို လုပ်ပိုင်ခွင့်များပို၍ အပ်နှင်းလိုက်သည့်သဘော၊ ဖြစ်ပါသည်။ ဖောက်သည် အနေနှင့်၊ မိမိစိတ်ကြိုက်ပစ္စည်းကို တွက်လိုင်းမှစိတ်ကြိုက်မှာယူနိုင်ပြီး ထုတ် လုပ်သူများဘက်မှလည်း ဖောက်သည်အကြိုက်ပစ္စည်းကို ဒီဇိုင်းဆင်ထုတ်လုပ် ပေးကြရသည်။ ဤနေရာတွင် UPS၏အခန်းကဏ္ဍမှာ ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ များကို တစ်ဖက်မှကူညီရင်း၊ ဖောက်သည်အကြိုက်ပစ္စည်းများကို ဖောက်သည် ထံသို့ အိမ်ကိုင်ရာဆောင်ပို့ပေးရသည့်တာဝန်ဖြစ်သည်။ ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ များအနေနှင့်လည်း ဆပလိုင်ဒ်ချိန်းကြီးထံ အမေလိုင်ကုမ္ပဏီမှလို့တော့ဘဲ၊ အဆုံးရောက်မှ UPSနှင့်ချိတ်လိုက်ရုံသာလျှင်တော့သည်။ UPSက၊ ၎င်းတို့ကို ‘အတွင်းပြန်ရင်းမြစ်ရှာ’ ဖော်ပြသည်။ ဤနေရာတွင် နက်စကီပ်(ပ)၏ ကမ္ဘာ့ပြား ခိုက်ချက်ကို အသုံးပြုလိုက်နိုင်သောကြောင့်သာ၊ UPSအနေနှင့် ယခုအဆင့်သို့ ရောက်လာနိုင်ခဲ့သည်ကို အသိအမှတ်ပြုဖို့လိုလိမ့်မည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်မတိုင် မီကဆိုလျှင်၊ UPS၏ဖောက်သည်များ ဆပလိုင်ဒ်သမားများနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ကို၊ ခေါ်(လ)စင်တာများမှတစ်ဆင့်၊ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။ ခရစ္စမတ်မတိုင်မီ ချက်သတ္တပတ်များဆိုလျှင်၊ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရခြင်းပေါင်း ၆၀၀,၀၀၀ မျှပင်ရှိရာ၊ ကုန်ကျစရိတ်မှာ မနည်းလှဟုဆိုရပါလိမ့်မည်။ တယ်လီဖုန်းတစ်ခါ

ခေါ် ပျမ်းမျှ ၂.၁၀ ခေါ်လာဝန်းကျင်ကုန်ကျသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း၊ အင်တာနက်ကို ကျကျနုနုအသုံးပြုနိုင်တော့မှသာ၊ ကုန်ကျစရိတ် သိသိသာသာ ချွေတာနိုင်တော့သည်။ မေးမြန်းစုံစမ်း ၅ ဆင့်မှ ၁၀ ဆင့်သာ ကုန်ကျတော့ သည်ဟုဆိုပါသည်။

“ဝန်ဆောင်ခ သက်သာလာတော့၊ ကျွန်တော်တို့ဘက်က ဝန်ဆောင်မှု ပိုပေးလာနိုင်တာပေါ့ဗျာ...”

UPS ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ကင်စတင်းနတ်၏မှတ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ သူ ပြောသည့်အတိုင်းပင်၊ UPSမှာ တစ်နေ့လျှင် မေးမြန်းစုံစမ်းမှုပေါင်း ၇သန်း မျှကို ပြန်လည်ဖြေကြားနိုင်ခဲ့သည်။ အချို့သောနေ့ကြီးရက်ကြီးများဆိုလျှင် ၁၂ သန်းခန့်ပင်ရောက်သွားသည်။

နက်စကီပ်၏ကျေးဇူးမှာ ဤမျှသာ မဟုတ်သေးပါ။ UPS ဒရိုင်းဘာ တိုင်းကို၊ DIADနည်းပညာလက်နက် တပ်ဆင်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသေးသည်။ DIAD ဆိုသည်မှာ Driver Daelivery Information Acquisition Device ကို အတိုကောက်ယူထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒရိုင်းဘာများအတွက်၊ မြန်ချီရေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူနိုင်စေရန်၊ တီထွင်ထားသောပစ္စည်း ဖြစ်ပါ သည်။ UPS ဒရိုင်းဘာများ၏လက်ထဲတွင် မြင်တွေ့နေရသော၊ အညီရောင် ‘အီလက်ထရောနစ်ကလစ်ဘုတ်’ ကလေးများမှာ၊ DIADပင်ဖြစ်သည်။ ယခု အချိန်အထိ၊ နောက်ဆုံးဒီဂရယ် DIADဆိုလျှင်၊ မိမိတားပေါ်တွင် ဘယ်လို ပစ္စည်းကို တယ်နေရာတင်ထားသည်ကစ၊ ပြောပြနိုင်သည်။ မည်သည့်နေရာ တွင် ရပ်ရမည် မည်သည့်နေရာသို့ ပို့ရမည်၊ စသည်တို့ကိုလည်း လမ်းညွှန်ပေး သည်။ ထိုမျှမက၊ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို နေရာမှားချစ်လျှင်၊ DIADတွင် တပ်ဆင် ထားသော GPSစနစ်က၊ ချက်ချင်းသတိပေးဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။

UPSက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးသော ‘အတွင်းပြန်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း’ မှာ၊ ဆပလိုင်ဒ်ချိန်းကြီးကို အသုံးပြုရသည်မှန်သော်လည်း၊ ဆပလိုင်ဒ်ချိန်းစီမံ စနစ်ခွဲမှုထက် များစွာပိုပါသည်။ အကြောင်းပူ ၎င်းက၊ အခြားကုမ္ပဏီများ၏ ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးကို တတိယပါတီအနေနှင့် ကြားဝင်ကူညီရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤလိုကူညီနိုင်ရန်အတွက်၊ UPSအနေနှင့် ၎င်း၏ဖောက်သည်များ သာမက၊ ဖောက်သည်၏ဖောက်သည်များနှင့်ပါ ရင်းရင်းနှီးနှီးကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့လိုပါသည်။ ယခုအခါ၊ UPS နှင့်၎င်း၏ဝန်ထမ်းများမှာ ဖောက်သည်ကုမ္ပဏီများ၏ အခြေခံအဆောက်အအုံတွင်၊ နက်နက်နိုင်းနိုင်းပါဝင် လုပ်ကိုင်နေကြပြီဖြစ်ပါသည်။ တစ်ယောက်က ဘယ်နေရာတွင်ဆုံး၍၊ နောက် တစ်ယောက်က ဘယ်နေရာမှစသည်ဟု ပြောလို့မဖြစ်နိုင်လောက်အောင်

တစ်သားတည်း ဖြစ်နေပါပြီ။ စင်စစ်၊ UPSနှင့်သူ့လူများမှာ သင့်ပစ္စည်းတွေကို တစ်ပြိုင်နက်လှုပ်ရှားစေရုံမျှမက၊ ဖောက်သည်များ ဆပွဲလှိုင်းသမားများအပါအဝင် သင့်ကုမ္ပဏီတစ်ခုလုံးကိုပါ၊ တစ်ပြိုင်နက်လှုပ်ရှားစေသောအင်အားစုဖြစ်ပါသည်။ ဤသဘောကို အက်(စ)နယူးက ယခုလိုရှင်းပြသည်။

“တကယ်က၊ ကျွန်တော်တို့အလုပ်ဟာ ရောသည့်နေ့ဖောက်သည်ရဲ့ဆက်ဆံရေးမျိုး မဟုတ်တော့ဘူးလေ။ ခင်ဗျားတယ်လီဖုန်းကို ကျွန်တော်က မြေမယ်။ ခင်ဗျားဖောက်သည်တွေကို ကျွန်တော်စကားပြောမယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အင်အားပေးရှင်းတွေကို ကျွန်တော်အသုံးချမယ်။ ဒီတော့ အမေရိကန်ကြီးတာက၊ ခင်ဗျား ကျွန်တော်ကို ယုံဖို့ပဲ။ ပြိုင်ဘက်တွေနဲ့ပတ်သက်ရင် ကျွန်တော် ပီပီခန့်ပေးမယ်။ အဲဒီအတွက် တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းက၊ ကျွန်တော်တို့ကုမ္ပဏီကို တည်ထောင်ခဲ့သူတွေပြောခဲ့သလို၊ ‘ကျုပ်တို့ကို ယုံပါ’ လို့ပဲ ပြောရလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ခင်ဗျားတို့လုပ်ငန်းထဲမှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပါဝင်ပတ်သက်ရတော့မှာကိုး...။ ဒီတော့ ‘ယုံကြည်မှု’က သိပ်ကို အရေးကြီးတဲ့လိုအပ်ချက်လို့ ပြောရမှာပေါ့..”

မိမိတို့လုပ်ငန်းကို ကမ္ဘာလုံးဆီအဆင့်ရောက်စေလိုသော မိမိတို့၏ ဝလိုဘယ်ဆပွဲလှိုင်းချိန်းကို သွက်လက်ထက်မြက်စေချင်သော ကုမ္ပဏီအားလုံးအတွက်၊ UPSက စွမ်းဆောင်ရည်အပြည့်ရှိသော ပလက်ဖောင်းကြီးတစ်ခုကို အန်တီးပေးထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူတို့လုပ်ငန်းအနေနှင့် အကန့်အသတ်မဲ့ အလားအလာများ အပြည့်ရှိသည်ဟုလည်း၊ UPSက မှန်းဆထားသည်။ သူတို့မှန်းဆချက်မှန်မမှန်ကို အချိန်က အဖြေပေးပါလိမ့်မည်။ ယခုလောလောဆယ်ထိ သူတို့အလုပ်မှရသောအမြတ်အစွန်းမှာ ခပ်ပေါ့ပေါ့ဟုဆိုနိုင်သည့်တိုင်၊ သိပ်နည်းလှသည်တော့လည်း မဟုတ်ပါ။ ၂၀၀၉ခုနှစ် တစ်နှစ်တည်းမှာပင် အတွင်းပြန်ရင်းမြစ်ရွာသည့်အလုပ်မှ၊ ဝင်ငွေစုစုပေါင်း ခေါ်လာ ၂.၄ ဘီလီယံ မိုးမျှော်စွမ်းပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ၊ ခပ်ဆရာဆရာ အညှီရောင်ထရပ်ကားကြီးများကို မောင်းနေသော ခပ်ကြောင်ကြောင် ဘောင်းဘီညိုဝတ် သူတို့တုပ်စုမှာ အလုပ်ကြီးအကိုင်ကြီးတစ်ခု ဆောင်ရွက်နေကြသည်ကိုမူ၊ ကျွန်တော် ရင်ထဲ အသည်းထဲမှ လှိုက်လှိုက်လှလှကြီးသတ်ပြုလိုက်မိပါသည်။ သူတို့တစ်တွေ၏ အဆိုပါအလုပ်ကြီးအကိုင်ကြီးမှာ၊ အပြားကမ္ဘာတွင်သာ လက်တွေ့ဖြစ်နိုင်သလို၊ ဆိုအလုပ်ကြီးအကိုင်ကြီးကြောင့်ပင် ကမ္ဘာကြီးပို၍ပို၍ ပြားလာနိုင်သည်ကိုလည်း၊ အမှန်ပင် ဆင်ခြင်မိပါသည်။

နဝပရိုက်ချက်

သတင်းပေးခြင်း
(In-forming)
ဂိုဝဲ(လ)၊ ယာဟူးနှင့် MSN ရှာဖွေများ

“မကြာသေးမီက စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် လူတစ်ယောက်နှင့်ဆုံဖြစ်သည်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် ကျွန်တော်သူငယ်ချင်းမှာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့ကုသွားတော့သည်။ ကျွန်တော်ကမူ မယုံတစ်ဝက်ယုံတစ်ဝက်နှင့် သူ့အကြောင်းကို စပ်စုကြည့်ချင်နေသည်။ သို့ဖြင့် ‘ဂိုဝဲ(လ)’ကိုသုံးပြီး စုံစမ်းကြည့်ရာ မိနစ်အနည်းငယ်အကြာမှာပင်၊ သူ့အတိတ်ဇာတ်လမ်းကို ရှင်းရှင်းကြီး သိလိုက်ရတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်ဆုံခဲ့သော အနီပုဂ္ဂိုလ်မှာ၊ ပြစ်မှုကြီးတစ်ခုနှင့် အဖမ်းအဆီးခံခဲ့ရဖူးသည်ဆိုပါလား။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ကျွန်တော်သူငယ်ချင်းကိုမူ သက်ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဤအတွက် ဂိုဝဲ(လ)ကိုကျေးဇူးတင်ပါသည်။”

ဂိုဝဲ(လ)အသုံးပြုသူတစ်ဦး၏ထောက်ခံစာ

“ဘာသာပြန်အလုပ်ကို၊ ကျွန်တော် သဘောကျနှစ်ခြိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်ပတ်ကနာအဖိုးသမီးက၊ ကျွန်တော်အတွက် အကူဝန်ထမ်းနှစ်ယောက် ရှာပေးသည်။ ဖြစ်ချင်တော့ ဝန်ထမ်းသစ်များနှင့် ကျွန်တော်တို့ဆက်ဆံရေးမှာ အဖူးအထစ်တစ်ခုနှင့် စလိက်ရသလိုဖြစ်သွားသည်။ ကျွန်တော်ပတ်ကနာက၊ ဝန်ထမ်းတွေကို ၁၀ နာရီအရောက်လာဖို့မှာသည်။ ဝန်ထမ်းရေးရာဌာနက သူတို့ကို ၈ နာရီခွဲတွင်လွှတ်လိုက်သည်။ ဝန်ထမ်းသစ်များမှာ စပိန်လိုသာပြောတတ်သည်။ ကျွန်တော်မိခင်ဘာသာစကားမှာ အင်္ဂလိပ်၊ မြင်သစ်လိုတော့ နည်းနည်းပြောတတ်သည်။ စပိန်လို တစ်လုံးမျှ မတတ်။ သို့ဖြင့် ‘ဂိုဝဲ(လ)’၏ဘာသာပြန်ဝန်ဆောင်မှုကို အကူအညီယူရတော့သည်။ ချက်ချင်းဆိုသလို အဆင်ပြေသွားပါသည်။ ကျွန်တော်ဝန်ထမ်းသစ်တွေနှင့် ကျကျနုနုစကားပြောနိုင်ပြီ။ ပထမဆုံး၊ ကျွန်တော်တို့တက်မှ

အချိန်အချက်အလက်တွေကို တောင်းပန်ရသည်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ကြား ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ယူသည်။ ပြီးမှ ဘဝနာရီတွင် တစ်ခေါက်ပြန်လာဖို့ မေတ္တာရပ်ခံရသည်။ အားလုံး ဟိုကေ ပါသည်။ ကျေးဇူးပါ ဂိုဏ်(လ)။”

ဂိုဏ်(လ)အသုံးပြုသူတစ်ဦး၏ ထောက်ခံစာ

“ဂိုဏ်(လ)၏ကျေးဇူးကြောင့် အချစ်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ခဲ့ပါပြီ။ ကာလကြာရှည်ကွဲနေသော ကျွန်မအစ်ကိုကို ရှာပုံတော်ဖွင့် ရင်း၊ မတ္တမီကိုဝက်(ဘ)ဆိုခံတစ်ခုတွင် အမျိုးသားဝတ်လစ် လစ် ကမြဲမြဲဖျော်နေသူများကို အမှတ်မထင်တွေ့လိုက်ရ သည်။ ကျွန်မ သွေးလန့်သွားခဲ့ရသည်။ ကျွန်မအစ်ကိုမှာ ယောက်ျားပိုင်းလုံးတစ်ယောက် ဖြစ်နေပါပေကော...။ သူ့ကို သိက္ခာမဲ့သောအလုပ်ထဲမှ ဆွဲထုတ်ရန်၊ သူ့ရဲ့စာနဲ့သို့ ကျွန်မ အပြေးအလွှား သွားခဲ့ရသည်။ သူ့အလုပ်လုပ်ရာကလပ်တွင် ကျွန်မတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက် ဆုံဖြစ်ကြပါသည်။ အစ်ကို လုပ်ဖော်တိုင်ဖက် တစ်ယောက်နှင့်လည်း ရင်းနှီးခွင့်ရခဲ့သည်။ နဖူးစာရွာလည်သည်ဟု ဆိုရမည်လား မသိတော့ပါ။ အစ်ကို သူ့ယေချင်းနှင့်ကျွန်မတို့၊ ပြီးခဲ့သည့်ရက်သတ္တပတ်ကပင် လက်ထပ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဂိုဏ်(လ)သာမကျညီလွှင်၊ အစ်ကိုနှင့် မြန်တွေ့နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ထက်၊ အံ့ဩဖွယ်ကောင်း လှသော ပုရိသတို့၏ဝတ်လစ်စလစ် ဖြေဖျော်ရေးလုပ်ငန်း၏ သဘာဝကိုလည်း သိခွင့်ရလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မချစ်သူနှင့် လည်း ဆုံစည်းခွင့်ရခဲ့မည် မဟုတ်ပါ။ ကျေးဇူးပဲ ဂိုဏ်(လ) ရေ...။”

ဂိုဏ်(လ)အသုံးပြုသူတစ်ဦး၏ ထောက်ခံစာ

ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ မောင်းတီးနီးဗျားရှိ ဂိုဏ်(လ)ဌာနအုပ်မှာ စိတ် ဝင်စားစရာအတိဖြစ်ပါသည်။ အချိန်တိုအတွင်း၊ ခေတ်ရှေ့ပြေးနေသော ကစား နည်းမျိုးစုံကို ပျော်ပျော်ကြိုးဝင်ခွင့်လို့ရသည်။ ထောင့်တစ်ထောင့်တွင် ပတ်ဒါ လည်နေသောကမ္ဘာလုံးကြီးကို တွေ့ရသည်။ ၎င်းက ထုတ်လွှတ်နေသော အ လင်းတန်းများထာ၊ ဂိုဏ်(လ)ရှာဖွေအသုံးပြုသူများ နေထိုင်ရာအရပ်များကို မီးမောင်းထိုးပြနေသည်။ ပျော်လင့်ထားသည့်အတိုင်းပင် မြောက်အမေရိက၊ ဥရောပ၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန်နှင့် တစ်စုတည်းကမ်းရိုးတန်းပေးသူများ ပေါ်တွင်

မီးမောင်းကြီးက ဝဲလျက်...။ အရှေ့ အလယ်ပိုင်းနှင့် အာဖရိကပေးသူမှာမူ အမှောင်ထဲတွင် ဖြစ်သက်ဆဲ...။

နောက်တစ်ထောင့်တွင်၊ နရာမ-စခရင်ကြီးတစ်ခုကို တွေ့ရပြန်သည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှ ဂိုဏ်(လ)ပရိသတ်တွေ၊ ယခုလောလောဆယ် အာတွေရှာကြည့် နေကြသည်ကို၊ စခရင်ထက်တွင်ပြသလျက်ရှိသည်။ ကျွန်တော် ထိုနေရာကို ရောက်ချိန်မှာ ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀ ဖြစ်သည်။ ဂိုဏ်(လ)ပရိသတ်တွေ မည်သည့် အကြောင်းအရာမျိုး အများဆုံးရှာဖွေကြသည်ကို ကျွန်တော်စစ်စစ်ကြည့်လိုက် ရာ၊ ကျွန်တော်အိမ်ရှင်က ခပ်တိုးတိုးဖြေသည်။ သူ့မျက်နှာက ရယ်ကျဲကျဲ...။

- “Sex”
- “ဒုတိယကဇောဗျာ”
- “God”
- “ဂါဖြင့် ထတိယ”
- “Job”
- “ရကော ရကြရဲ့လား”
- “ယင့်အင်း မရတာများတယ်”

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ပြင်တူရယ်မိကြသည်။ စတုတ္ထ အရာကြမ်း အကြောင်းအရာကို ဆက်မေးလိုက်ရာ၊ သူ့အမြေကြောင့် ကျွန်တော်မှာ ငိုရ ရယ်ရမလို့ ဖြစ်သွားတော့သည်။

- “ပရော်-မက်ရှင်နယ်-နပန်းပွဲ...” ဆိုပါလား။
- “ထားပါတော့ဗျာ။ ခင်ဗျားပြောတဲ့ Sex တို့ God တို့ Job တို့အပြင်၊ တခြားဘာအကြောင်းအရာကိုကော စိတ်ဝင်စားကြသေးလဲ...။”

“ဟုတ်တဲ့ မျက်နှာပြုနည်းနည်းစာအုပ်”

အင်း နပန်းပွဲထက်စာလျှင်၊ ချက်နည်းပြုနည်းကမူ တော်လိမ့်မည် ထင်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျက်နှာရိပ်မျက်နှာကကို ကြည့်နေသောအိမ်ရှင်က၊ အားတက်သရော ဆက်ရှင်းပြသည်။

“လူတွေက ခရစ်သေတ္တာကို ဖွင့်လိုက်တယ်ဗျာ။ အထဲမှာ ဘာတွေရှိလဲ ကြည့်တယ်။ အဲဒီထဲက အမယ်သုံးမျိုးလောက်ကို ဂိုဏ်(လ)ထံထည့်ပြီး အယ်လို ဟင်းလျာမျိုးထွက်မလဲ စောင့်ကြည့်ကြတယ်...။”

တစ်ခုတော့ ကံကောင်းပါသည်။ မည်သည့်စကားလုံး၊ မည်သည့် အကြောင်းအရာကိုမျှ တာရှည်တာမော တစ္ဆေတလမ်းကြည့်ကြသည်မျိုး မရှိပါ။ အချိန်တစ်ချိန်အတွင်း၊ အကြောင်းအရာတစ်မျိုးတည်းကို စွဲစွဲလမ်းလမ်းရှာ ဖွေကြသည်မျိုးမှာ၊ စုစုပေါင်းရှာဖွေမှုအားလုံး၏ ၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂ ရာခိုင်နှုန်း

အထိသာရှိသည်ဟုဆိုရသည်။ စင်စစ်၊ ဂိုဂဲ(လ)မှရှာဖွေကြသည်မှာ ပြောစမှတ် ပြုလောက်အောင် ပဝေသာစုံလှပါသည်။ အသုံးပြုကြသော ဘာသာစကားတွေ မှာလည်း မနည်းမနောရှိသည်။ ဤအချက်ကြောင့်ပင် 'ဂိုဂဲ(လ)ရှာစက်'မှာ အလွန်ကြီးမားသော ကမ္ဘာ့ပြားရိုက်ချက်ကြီး ဖြစ်လာဟန်ရှိပါသည်။ လူအများစု ကြီးစားနေနှင့် အလွန်များပြားသော အကြောင်းအရာများနှင့် အလွန်များပြားသော အခြားလူများအကြောင်း အင်မော်မေးရှင်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်နိုင်စွမ်း မှာ သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက် ယခုလို တစ်ကြိမ်တစ်မျှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ဟူ၍ပင် ဆိုနိုင်ကောင်းပါသည်။

"အကယ်လို့ လူတစ်ယောက်ဟာ အရာတစ်ခုဖြစ်ဖြစ်၊ အင်တာနက် တေးတစ်ခုဖြစ်ဖြစ် ဆိုက်နိုင်ရင်၊ အဲဒီလူဟာ ကမ္ဘာ့အိမ်ယားက ခုတ်တံ တစ်ယောက် ဖြစ်ဖြစ်၊ တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခ တစ်ယောက်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဒါမှမဟုတ် ဝိဇ္ဇာကိုမောင်နေတဲ့ ကျွန်တော်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သူမဆို အင်မော်မေးရှင်းတစ်ခု လုံးကို ရနိုင်တဲ့အခြေခံ အတူတူရှိနေပါပြီ...။ ပြောရင်၊ မြေညီစက်ခဲထိုးညှိ လိုက်သလိုပေါ့ဗျာ...။ အင်း... ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တန်းကနေဆိုရင် ဘာမှမဆိုဝေတော့တော့လို့ ပြောရတော့မှာပေါ့။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်တို့အတွက် အကောင်းဆုံးအခွင့်အလမ်းဆိုတာ ဗာကြည့်တိုက်ပဲ ရှိတယ်လေ။ အခုခေတ် ချာတိုက်တွေဆိုရင်၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးက အင်မော်မေးရှင်းအားလုံးကို အလွယ်တကူ ရှာလို့ရပြီပေါ့ဗျာ။ အဲဒါ ဂိုဂဲ(လ)ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်ပါပဲ..."

ဂိုဂဲ(လ)ကို စတင်ထုထောင်သူ၊ မူးရှားဇာတိ သာဂျီဘရင်၏ ကောက် ချက်ဖြစ်ပါသည်။ သူပြောသလိုပင် ဂိုဂဲ(လ)၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ၊ တာသာ စကားမျိုးစုံနှင့်ရှိနေသော ကမ္ဘာ့ပညာဘက်တိုက်ကြီးကို၊ အလွယ်တကူဖွင့်နိုင်ဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုလောလောဆယ်တွင် အဆိုပါဘက်တိုက်ကြီးကို ဖွင့်နိုင်မည် သောမှာ၊ လက်ဖဝါးအရွယ် ကွန်ပျူတာ(Palm Pilot)တစ်ခု (သို့မဟုတ်) ဆဲ(လ) မုန်းတစ်လုံးပင်ဖြစ်သည်။ ဤအရာတစ်ခုခုသာ ပိုင်ဆိုင်နိုင်လျှင် မည်သည့် နေရာမှ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို၊ ကမ္ဘာလုံး၌လောကကြီးတစ်ခုလုံး ဖိတ်ထောင် ထဲ ထည့်နိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍၊ ဂိုဂဲ(လ)ဌာနချုပ်သို့ အလည်အပတ်ရောက်ခဲ့လျှင်၊ အချိန် တိုင်းလိုလို၊ ကြားနေရမည့်စကားလုံးနှစ်ခုမှာ 'အရာရာတိုင်း'(everything) နှင့် 'လူတိုင်း'(everyone)ဆိုသောဝေါဟာရများ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဂိုဂဲ(လ)၏ တရားဝင်သမိုင်းကို လွန်ကြည့်လိုက်သောအခါ Google ဆိုသော home page မှစတင်သည်ကိုတွေ့ပါလိမ့်မည်။ ဤစကားမှာ google ဆိုသော 'စကားမန်'မှ လာခြင်းဖြစ်သည်။ 'တစ်' နောက်၊ သို့ညအလုံး ၁၀၀ ကို ကိုယ်စားပြုသည့်

ကိုန်းဂဏန်းသင်္ကေတတစ်ခုကို၊ ညွှန်းသည်။ ဤသင်္ကေတအပင် ဂိုဂဲ(လ)၏ မစ်ရှင်ကို ထင်ဟပ်လျက်ရှိပါသည်။ သင့်အတွက် အလွန်ကြီးမားကျယ်ပြန့်ပြီး အကန့်အသတ်မရှိသော အင်မော်မေးရှင်းပမာဏကြီးကို၊ ဝက်(ဘ)ဆိုပေါ်တွင် အသင့်အသုံးချနိုင်စေရန်စုစည်းပေးဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ သည်လိုနှင့် လူတိုင်း လူတိုင်း၊ မိမိ၏လက်ချောင်းထိပ်မှားဖြင့် ကမ္ဘာ့ပညာဘက်တိုက်ကြီးကို ဖွင့်နိုင် ကြဖို့ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့သော 'ကမ္ဘာလုံး၌လောကကြီးကို မည်သည့် နေရာမှ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ၊ အချိန်မရွေး၊ အသုံးချနိုင်စေရော' ဆိုသည့် တိုင်ပီယာထက်ပိုကြီးသော ကမ္ဘာ့ပြားရိုက်ချက်မျိုး ဖွင့်နိုင်မည်မထင်တော့ပါ။

"ကမ္ဘာ့ပြားကို တကယ်တမ်းအပြားခတ်နိုင်ဖို့ဆိုရင်၊ ပညာရှာဖွေရေးမှာ တစ်ပြေးညီရှိဖို့ လိုလိမ့်မယ်ဗျာ..."

ဂိုဂဲ(လ)စီအီးကို အာရစ်ရှမစ်၏သဘောထားအမြင် ဖြစ်ပါသည်။ ဂိုဂဲ(လ)၏လက်ရှိအနေအထားနှင့် အနာဂတ်ရည်မှန်းချက်များကို သူက ယခု လိုဆက်ပြောသည်။

'အခုလောလောဆယ်မှာတော့ ကွန်ပျူတာမသုံးတတ်ရင် ဂိုဂဲ(လ)ကို အသုံးမပြုနိုင်ဘူးပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမဲ့၊ ခပ်ဗျာမှာ ကွန်ပျူတာအပိုင်မရှိလည်း ခလုတ်နှိပ်တက်တယ်ဆိုရင်ပဲ၊ ဂိုဂဲ(လ)ကို အသုံးပြုလို့ရနိုင်ပါတယ်။ အခုဆိုရင် ဘာသာစကားပေါင်းတစ်ရာနဲ့၊ ဂိုဂဲ(လ)ကိုအသုံးပြုလို့ရနိုင်ပါတယ်။ ဝိအေရေ အတွက်ကို ဆက်တိုးချဲ့ဖို့လည်း အစီအစဉ်ရှိပါတယ်။ ပြီးတော့ ဂိုဂဲ(လ) 'အိုင်ပေါ့(ထ်)(IPod)သာရှိရင် အသံရှုရှာလို့ရအောင်လည်း တီထွင်ထားပါတယ်။ ကွန်ပျူတာ မသုံးတတ်သူတွေအတွက် အထူးအစီအစဉ်ပေါ့...။ အရေးကြီး တာက၊ လူတွေရဲ့လက်ထဲကို တက္ကနိုလိုဂျီတီထွင်မှုပစ္စည်းတွေ ရေးချိုချိုနဲ့ ထည့်နိုင်ဖို့ဗျာ...'

ဤသို့ တစ်ဦးချင်းပညာရှာသောအလုပ်မှာ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေ အကောက်အယူနှင့် မည်သို့အဝင်ခွင့်ကျဖြစ်နိုင်ပါမည်နည်း၊ ကျွန်တော်က ဤအမှုကို 'သတင်းပေးခြင်း'(in-forming) ဟုအမည်ပေးထားသည်။ စင်စစ် 'သတင်းပေးခြင်း'မှာ 'တံခါးဖွင့်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း'(opening sourcing)၊ 'အပြင် ထွက်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း'(outsourcing)၊ 'အတွင်းပြန်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း'(insour- cing)၊ 'ဆပလီလှမ်းဆက်ဆံခြင်း'(supply chaining)၊ 'ကမ်းလှန်ရင်းမြစ် ရှာခြင်း'(off shoring)တို့နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူသော တစ်ဦးချင်းပညာရှာဖွေနေ ဖြစ်ပါသည်။ 'သတင်းပေးခြင်း'ဖြင့် 'မိမိကိုယ်ပိုင်ဆပလီလှမ်းဆက်'ကို တည် ဆောက်တစ်ဆင့်နိုင်သည့်အာနိသင်၊ ရှိလာပါသည်။ အင်မော်မေးရှင်း၊ ပညာ နှင့် မြေပျော်ရေးတို့ပါဝင်သောဆပလီလှမ်းဆက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ 'သတင်းပေးခြင်း'ကို

'မိမိတတ္ထနှင့် မိမိကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း' (self-collaboration) ဟု လည်းဆိုနိုင်စရာ ရှိပါသည်။ စာကြည့်တိုက်၊ ရုပ်ရှင်ရုံ နက်ဝပ်တယ်လီဗေးရှင်းတို့သို့ သွားစရာမလိုဘဲ၊ မိမိကိုယ်ကိုလမ်းညွှန်ပြီး မိမိကိုယ်ကို ပါဝါအပ်ကာ သူတေသနမှူးလုပ်လို့ရသည်။ အယ်ဒီတာလုပ်လို့ရသည်။ မိမိနှစ်သက်ရာဖြေ ဖျော်ရေးတစ်ခုခုကို ရွေးချယ်ခံစားနိုင်သည်။ 'သတင်းပေးခြင်း' မှာ ပညာရှာဖွေ သည့်အမှုလည်းဖြစ်ပါသည်။ စိတ်တူကိုယ်တူလူများ အသိုင်းအဝိုင်းများကို ရှာဖွေရာလည်းရောက်သည်။ ဝိုက်(လ)၏အံ့ဩလောက်သော ကမ္ဘာလုံးချီ လူ ကြိုက်များမှုမှာ လူများအနေနှင့် ဤသို့သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးပုံစံသစ်ကို မည်မျှအာရုံကျနေကြောင်း ဖော်ပြရာရောက်ပါသည်။

"ရှာတဲ့အလုပ် ပိုလွယ်ပြီး၊ ပိုတိကျလာတာနဲ့အမျှ ဝိုက်(လ)ကိုအသုံးပြု မယ့်သူတွေ ပိုများလာမှာသေချာတယ်။ ဒါနဲ့အမျှ၊ ပိုအာရုံသက်ထက်တဲ့ ကမ္ဘာ့ ပြားရိုက်ချက် ဖြစ်လာမှာပေါ့ဗျာ..."

ဝိုက်(လ)ကို စတင်တည်ထောင်သူ၊ နောက်တစ်ဦးဖြစ်သူ လာရီပေ(ချ)၏ ကောက်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှပင်၊ ပို၍ပို၍အရေအတွက် များလာ သောလူများမှာ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ဘာသာစကားဖြင့်၊ မိမိကိုယ်ကိုသတင်းပေးနေ ကြပြီဖြစ်သည်။ လာရီပေ(ချ)က ဝိုက်(လ)၏ပရိသတ်အနေအထားကို ဤသို့ ဆက်ရှင်းပြသည်။

'ကျွန်တော်တို့ရှာဖွေတွေ့ရှိတဲ့ အသုံးပြုသူပေါင်းရဲ့ သုံးပုံတစ်ပုံလောက်ပဲ အမေရိကန်မှာ အခြေစိုက်နေကြသူတွေပါ။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားသုံးပြီး ရှာ တဲ့သူဆိုရင် တစ်ဝက်တောင်မရှိပါဘူး။ ဒီတော့အများစုက အာသာစကားမျိုးစုံ သုံးပြီး ရှာတဲ့သူတွေလိုပြောနိုင်တာပေါ့။ လူတွေက ပီတိထားမိုးထားတဲ့ အရာ မျိုးတွေကိုရှာဖွဲ့ ပိုအာရုံကျကြတယ်ဗျာ။ အဲဒါ၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးရဲ့တူညီချက်ပဲ။'

ဝိုက်(လ)အပါအဝင် အဓိကရှာဖွေတော်တော်များများက မကြာသေး ခင်ကပင်၊ အသုံးပြုသူအတွက် နောက်ထပ်စွမ်းဆောင်ရည်အသစ်များ ဖြည့် ပေးခဲ့ကြသည်။ ယခင်ကလို အင်မော်မေးရှင်းကို၊ ဝက်(သ)ဆိုဒ်ပေါ်တွင်သာ ရှာဖွေနိုင်ရုံသက်သက်မျှ မဟုတ်တော့ဘဲ၊ မိမိတွန့်ပျူတာထံ ထည့်သိမ်းပြီး မေ့လျော့နေသောစာအုပ်များ၊ ဝီဘီမေး(လ)များကိုပါ ပြန်ရှာလို့ရလာသည်။ ဤသို့ မိမိမှတ်ဉာဏ်ကို ပြန်လည်ရှာဖွေနိုင်ခြင်းမှာလည်း 'သတင်းပေးခြင်း'ပင်ဖြစ်ပါ သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်နောင်ပိုင်းက၊ ဝိုက်(လ)၏ရှေ့လှုပ်ငန်းအစီအစဉ် ကြေညာချက်တစ်ခု ထွက်လာသည်။ ၎င်းတို့အနေနှင့်၊ ခေမီနီကန်တက္ကသိုလ်နှင့် စတင်းဒီ(ဖ)တက္ကသိုလ်ရှိစာကြည့်တိုက်များမှ စာအုပ်အားလုံးကို၊ 'စတင်'တင် တော့မည်ဟုဆိုသည်။ ဤအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ပြီးပါက တွန့်လှိုင်း

ပေါ်မှာပင်၊ စာအုပ်ပေါင်း ထောင်သောင်းချီ၍ ရှာဖွေဖတ်ရှုနိုင်တော့မည်ဖြစ် သည်။

ရှာဖွေမှုများ၏ ကနဦးကာလကဆိုလျှင်၊ လူတစ်ယောက်အနေနှင့် မိမိ ရှာဖွေနေသောအင်မော်မေးရှင်းကို အမှတ်မထင်တွေ့လိုက်ရသည်နှင့် 'ယူရီးကား' ဟုထင်ဖော်ပီမတတ် ဝမ်းသာအားရဖြစ်ရသည်။ (ယူရီးကား၊ eureka ဆိုသည်မှာ တစ်ခုခုရှာတွေ့၍ ဝမ်းသာအားရဖြစ်ကြောင်းသောကောင်း ဖြစ်သည်။) ထိုစဉ်က အင်မော်မေးရှင်းရရှိဆိုသည်မှာ ကြက်ကန်းဆန်အိုးတိုးသလို ကံကောင်းထောက် မမှ၊ ကဆင်မြေနိုင်သည်အနေအထားဖြစ်သည်။ ဤကာလနှင့်ဆက်စပ်၍ လက်ရှိအခြေအနေကို 'ယာဟူး'ပူးတွဲတည်ထောင်သူ ဂျယ်ရီယန်းက ယခုလို ရှင်းပြပါသည်။

"ခုတော့ အနေအထားတွေပြောင်းသွားပြီဗျာ။ ခင်ဗျားလိုချင်တဲ့ အင် မော်မေးရှင်းကို ယုံယုံကြည်ကြည်ရှာလို့ရနေပါပြီ။ ပြဿနာဆိုလို့ တက္ကနီလိုဂျီ ကိုင်နိုင်၊ မကိုင်နိုင်ဆိုတာပဲ ရှိတော့တယ်။ ဟိုတုန်းကလို၊ ခလုတ်တွေအများကြီး လျှောက်နိုင်နေစရာ မလိုတော့ဘူးလေ။ ကိုယ်ရှာချင်တဲ့အင်မော်မေးရှင်း အသေ အချာရှိနေပြီဆိုတာသိတော့၊ ခလုတ် တစ်ချက် နှစ်ချက် နှိပ်ရုံနဲ့ အဆင်ပြေပါ တယ်။"

ဤသည်ကို ဂျယ်ရီယန်းက 'အင်မော်မေးရှင်းကို ဒီမိုကရေစီဇာတ်သွင်း ခြင်း'ဟု ဝီပြုဟန်ပြုသည်။ ၎င်း၏ လူမှုရေးသက်ရောက်မှုများကိုလည်း ဆက် ပြောပြသည်။

"ဒီနေ့စားသုံးသူတွေဆိုရင် ပိုကျွမ်းလာပြီ။ ပိုတော်လာပြီလို့ ပြောနိုင် တာပေါ့။ သူတို့လိုချင်တဲ့ အင်မော်မေးရှင်းတွေ ပစ္စည်းတွေ၊ ဝန်ဆောင်မှုတွေကို အရင်ကလို သမားရိုးကျနည်းတွေမသုံးတော့ဘဲ၊ ရှာဖွေတွေ့သုံးပြီး ပိုပြန်ပြန်နဲ့ လွယ်လွယ်ရှာနိုင်ပြီလေ။ အလုပ်တို့၊ ကျန်းမာရေးတို့၊ အပန်းဖြေအနားယူတာ တို့နဲ့ဆက်စပ်နေတဲ့ကိစ္စတွေကို ကောင်းကောင်းသတင်းရနေပြီ။ အရင်ကဆိုရင်၊ မြို့ကြီးတွေမှ အင်မော်မေးရှင်းရဖို့ လွယ်တာကလား။ အခုတော့ မြို့ငယ်လေး တွေလည်း နောက်ကျ မကျန်ရစ်တော့ပါဘူး။ ဒီလိုနဲ့လူတိုင်းဟာ ကိုယ်စိတ်ဝင် စားရာဘာသာရပ်မှာ ကျွမ်းကျင်သူတစ်ပိုင်းဖြစ်လာနိုင်သလို၊ ကိုယ်နှစ်ိတ်ဝင် စားမှုရှင်း တူတဲ့သူတွေနဲ့လည်း လွယ်လွယ်ကူကူချိတ်ဆက်လာနိုင်ပါတယ်။"

၁၉၉၀ အလွန်နှစ်များသို့ ရောက်သောအခါ၊ ရာနှင့်ထောင်နှင့်ချီသော web page အသစ်များ အင်တာနက်ထဲသို့ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဝင်လာနေသည်။ ထိုအချိန်အထိ လက်ရှိရှာဖွေမှုများမှာ၊ သော့ချက်စကားလုံးအနည်းငယ်မျှကိုသာ ရှာဖွေရည်ရွယ်သည်ဖြစ်ရာ၊ ပြောင်းလဲလာသောအခြေအနေကို အမီလိုက်နိုင်

သလိုရှိနေသည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင်၊ တောင်းဖို့(၅)တက္ကသိုလ်မှ ကွန်ပျူတာသိပ္ပံနှင့် ဆွဲရေးကြံသော အရပ်နှင့် ပေ(ချ)သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးက၊ ဤအနေအထားကို လှည့်ပြောင်းနိုင်ရန် စားထုတ်ခဲ့ကြသည်။ web page တစ်ခု၏အဆင့်အတန်းကို ၎င်းနှင့်ဆိုင်ဆက်နိုင်သော အခြား web page အရေအတွက်နှင့်၊ တိုင်းတာနိုင်သည့်သင်္ချာဖော်မြူလာတစ်ခုကို တီထွင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ဖော်ပြလာ၏နောက်ကွယ်မှအယူအဆမှာ၊ web page တစ်ခုနှင့်ဆက်သွယ်လာသော လူအရေအတွက် ပိုများလေ၊ အဆိုပါ web page ၏အရေပါမူပိုမြင့်လေဆိုသော အကောက်အယူ ဖြစ်သည်။

ဂိုဂဲ(လ)ကို ပြိုင်ဘက်ရှာစက်များကြား နံပါတ် တစ် ခွဲစေသည့် မောက်ထွက်မှုမှာ ဆိုခဲ့ပါ page အဆင့်အတန်းတိုင်းတာသည့် တက္ကနိုလိုဂျီနှင့် Page စာသားစိစစ်မှုတို့၊ ပေါင်းစပ်ပေးလိုက်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဂိုဂဲ(လ)အနေနှင့် အခြားရှာစက်များထက် နောက်ကျပြီးမှ ရှေးကွက်ထဲမောက်လာသော်လည်း လူတွေက ၎င်း၏တိကျမှုနှင့်အဆင်ပြေလွယ်ကူမှုကို ပို၍တန်ဖိုးထားကြသည်။ ရှာစက်တစ်ခုအနေနဲ့ အခြားရှာစက်များထက် နှာတစ်ဖျားသာလိုက်သည်နှင့်၊ အသုံးပြုသူများစုမှာ အဆိုပါရှာစက်ကိုသာ အလှအယက်သုံးလာကြတော့သည်။ ယခုအခါ ဂိုဂဲ(လ)အနေနှင့် ၎င်း၏စွမ်းဆောင်ရည်ကို ဆက်လက်ထိန်းထားနိုင်ရန်၊ ၎င်း၏ရှာစက် အယ်(လ)ဂိုဂဲသစ်ကို သင်္ဘောညာရှင်များနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် အားဖြည့်လျက်ရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၄ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်းက ကျွန်တော်တို့မိသားစု၊ ပီကင်းတွင်ရောက်နေခဲ့ကြသည်။ ဝမ်းနစ်အရွယ် ကျွန်တော်သမီး နာတာလီက ပို့စကပ်တွေ တစ်ထပ်ကြီးကိုကိုင်ထားသည်။ အမေရိကတွင်ကျန်ရစ်ခဲ့သော သူမစိတ်ဆွေတွေဆီပို့ဖို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဒါကိုမြင်သောကျွန်တော်စနိုး 'အန်း'က၊ သမီးကို ယခုလိုသတိပေးသည်။

"ဟဲ့ သမီး၊ သူငယ်ချင်းတွေရဲ့လိပ်စာ သမီးမှာပါခဲ့လို့လား..."

နာတာလီက၊ သူမ အမေကို ၁၉ ရာစုတွင် ငှက်တုတ်ကျန်ရစ်ခဲ့သော ရှေးဟောင်းလူတစ်ယောက်လို၊ တဖုံတသြကြည့်ရင်း ခေါင်းခါပြသည်။

"ဟင့်အင်း၊ မာမီ မပါဘူး"

နွတ်ကဖွင့်ပြောသည်တိုင် သမီးစိတ်ထဲကမူ 'အောက်လိုက်တာ မာမီရယ်'ဟု ပြောနေလိမ့်မည်ထင်ပါသည်။

"သမီး ဂိုဂဲ(လ)မှာ ရှာလိုက်မယ်လေ၊ ဒါဆို၊ သူတို့ဖုန်းနံပါတ်တွေ

ထွက်လာမှာ။ ဖုန်းနံပါတ်သိမှတော့ လိပ်စာရပြီပေါ့..."

'အန်း'မှာ၊ ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် သမီးကိုငေးလျက်။ နာတာလီ မျက်နှာမှာ မချီမချည်။ ဒီတံတောက်နေသော သူမ ပီခင်တို့ စိတ်ထဲမှပြောင်ချင်နေဟန်တူပါသည်။

ရင်စမ်း နာတာလီ၏ ဂိုဂဲ(လ)အသုံးပြုပြီး၊ သူငယ်ချင်းတွေလိပ်စာ ရှာပုံတော်မှာလည်း 'သတင်းပေးခြင်း'တစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ 'အန်း'တို့မျိုးဆက်အနေနှင့် ဘယ်လိုမှ မစဉ်းစားမိသော ဖိုင်းဒီယာဖြစ်သည်။ နာတာလီတွင် 'တိုင်ပေါ့(၅)'(iPod)တစ်ခု ပါလာသည်ကိုလည်း၊ ကျွန်တော်သတိပြုလိုက်မိသည်။ ဤတိုင်ပေါ့(၅)လေးကလည်း၊ သူမကို အခြားနည်းလမ်းတစ်ခုဖြင့် သတင်းပေးပါလိမ့်ဦးမည်။ ဤတစ်ကြိမ် သတင်းပေးမည်မှာ ပညာတော့မဟုတ်ဖြေဖျော်ရေးဖြစ်သည်။ တိုင်ပေါ့(၅)အကူအညီဖြင့် သူမကိုယ်တိုင်သည်ပင်၊ သူ၏ဂီတအယ်ဒီတာ ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ သူမစိတ်ကြိုက်သီချင်းတွေကို တိုင်ပေါ့(၅)ထဲသို့ဆွဲချပြီး တရုတ်ပြည်တစ်နံတစ်လျား သယ်ဆောင်သွားပါလိမ့်မည်။

အကြောင်းသင့်လာ၍ ရုပ်သံလွှင့်လှုပ်ငန်း၏ သဘောသဘာဝကို ကျွန်တော် စဉ်းစားမိလိုက်သည်။ လူတစ်ယောက်အနေနှင့် ကြော်ငြာများရှိက ကူးပြီး နက်ဝပ်တယ်လီဇ်ရှင်း၊ (သို့မဟုတ်) ရေဒီယိုမှထုတ်လွှင့်ပြသလိမ့်မည်။ သူကြော်ငြာကို တစ်စုံတစ်ဦးက၊ စောင့်ကြည့်နားထောင်လိမ့်မည်ဆိုသော မျှော်လင့်ချက်နှင့်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအခြေခံတိုင်ဒီယာနှင့်ပင်၊ ရုပ်သံလွှင့်လှုပ်ငန်းကြီး တစ်ခုလုံးကို လည်ပတ်စေခဲ့သည်မှာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာခဲ့ပါပြီ။ ယခု ဤပုံစံဟောင်းကြီးနှင့် ရှေ့ဆက်ချိ၍ မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။

ကမ္ဘာ့ပြားကမ္ဘာ့နိုလိုဂျီများမှာ ဖြေဖျော်ရေးလောကသို့ အစိန်အဟုန်နှင့် ထိုးဖောက်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ သို့နှင့်အမျှ ကမ္ဘာ့ပြားမှာ လျှင်မြန်စွာကျွန်းကျွန်းသွားရတော့သည်။ ယခုအခါ Ti Vo တစ်ခုသာပိုင်လျှင်၊ သင်လည်း သင့်ကိုယ်ပိုင် တီဗွီအယ်ဒီတာဖြစ်နိုင်ပေပြီ။ Ti Vo က၊ မိမိတို့ စိတ်ကြိုက်တစ်စာစဉ်များကို မိမိတို့ဘာသာကူးယူစေနိုင်သည်။ မကြည့်ချင်သောကြော်ငြာများကိုလည်း ကျော်ကူး၍ ရသည်။ သင်ကြည့်လိုသောအရာကို သင်ကြည့်ချင်သည့်အချိန်တွင် သင့်စိတ်ကြိုက်ကြည့်နိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။ ပာဝင်ကလို တီဗွီချယ်နယ်လီဇ်ကို မှတ်စရာ မလိုတော့ပါ။ ထုတ်လွှင့်ချိန်ကိုစောင့်နေစရာ မလိုတော့ပါ။ ဖျင်းရိ ငြိုးငွေဖွယ်ရာကြော်ငြာတွေကိုလည်း ဒုက္ခခံကြည့်နေစရာမလိုတော့ပါ။ Ti Vo က၊ သင့်စိတ်ကြိုက်ဖြေဖျော်ပွဲများနှင့် သင်စိတ်ဝင်စားသောကြော်ငြာများကိုသာ ရွေးချယ်တစ်ဆက်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဂိုဂဲ(လ)က၊ သင်ရှာဖွေလိုသောအရာများကို ခြေရာခံပေးသလိုပင်။ Ti Vo ကလည်း မည်သည့်ဖြေဖျော်ပွဲမျိုးကို သင့်တီဗွီတွင်သိမ်းထားလိုသည်၊ တန်ထားချင်သည်၊ ပြန်ရစ်ကြည့်ချင်သည်တို့ကို ကောင်းကောင်းသိပါသည်။ ဤတွင်၊ ညက်စမ်းပမောဋီတစ်ပုဒ် ထွက်ပေါ်လာရတော့သည်။ 'တီဗွီသမိုင်းတွင်၊ မည်သည့်တစ်ဆက်မှုကို အကြိမ်ကြိမ် ထပ်ရစ်ကြည့်ကြသနည်း' ကိုယ့်တင်ဆက်မှုကို၊ လူတယ်နယောက်တိုင်ကြည့်နေကြသည်ကို သိဖို့မလွယ်သော သမားရိုးကျ တီဗွီအစီအစဉ်အရဆိုလျှင်၊ ဘယ်လိုမှအဖြေပေးဖို့မလွယ်လှသော မေးခွန်းဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သော သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင်၊ Ti Vo က ဤမေးခွန်းကိုအလွယ်တကူ ဖြေသွားခဲ့သည်။ ဂျစ်စတင်တင်းဘားလီတီနှင့် ဂျက်နက်ဂျက်ဆင်တို့၏ နှိုးပွဲဖြစ်သည် ဆိုသတင်း၊ အကြောင်းမူ ဂျက်နက်ဂျက်ဆင်တစ်ယောက် ဆိုရင်းကရင်း၊ 'ရွှေရင် ဖုံးတုံ့ မဖုံးတုံ့' ဖြစ်သွားသောကြောင့်ဟူ၏။ မိမိစိတ်ကြိုက်အတွက်ကို အကြိမ်ကြိမ်ပြန်ရစ်ကြည့်လို့ခြင်းမှာလည်း၊ Ti Vo၏အထူးကြီးသော စွမ်းဆောင်ရည်တစ်ခုပင်။ ဆိုနိုင်လိမ့်မည်ထင်ပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် မည်သူမဆို၊ မိမိကြည့်လိုသည်အရာကို ကြည့်လိုသည် အချိန်တိုင်း၊ အကြိမ်ကြိမ် ထပ်ကျောကြည့်နိုင်သည့် အနေအထားတစ်ခုသို့ ရောက်လာခဲ့တော့သည်။ ဤအနေအထားက တစ်ကြိမ်သာကြည့်ခွင့်ရပြီး၊ ထိုတစ်ကြိမ်တွင်လည်း ကြော်ငြာများကြားဖြတ်ခံနေတတ်သည့် အခွင့်အလာရှုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းကို၊ အဓိပ္ပာယ်ကင်းပဲ့စေသလိုဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဤတွင် ပရိသတ်အများစုမှာ၊ Google, Yahoo, Ti Vo စသောကုမ္ပဏီများနောက်သို့သာ လိုက်လာကြတော့သည်။ ဤကုမ္ပဏီများက အသုံးပြုသူများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး၊ သူတို့အကြိုက် ဖြေဖျော်ပွဲများနှင့်ကြော်ငြာများကိုသာ၊ ရွေးချယ်တင်ဆက်လာကြသည်။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကို ဖောက်သည်ဆိုသို့ တွန်းခွံ့နေချွဟာမှ၊ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နေစနစ်တစ်ခုထူထောင်ပြီး ဖောက်သည်ကိုယ်တိုင်က ရွေးချယ်ဆွဲယူစေကာ၊ မိမိတို့ဘက်မှ ဖောက်သည်အကြိုက်ကို လျှပ်စီးလက်သလိုပြန်နှုန်းဖြင့်၊ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးနေချွဟာသို့ ရွေ့လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဗျူဟာသစ်က ဗျူဟာဟောင်းထက်၊ အဆများစွာအလုပ်ဖြစ်သည်ကိုလည်း လက်တွေ့ဖော်ပြချက်များက၊ သာဓကတင်သလိုဖြစ်လာတော့သည်။

"တကယ်တော့၊ ရှာဖွေတဲ့အလုပ်ဆိုတာ ဟစ်ဦးချင်းကိစ္စလေ။ ဒီအလုပ်က လူတစ်ယောက်ချင်းစီကို ဘာနဲ့မျှမတူအောင် လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းလိုက်သလို ဖြစ်သွားတာ..."

ဂိုဂဲ(လ)စီအီးဆို အားရစ်ရှုမင်၏မှတ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ သူက ဗျူဟာ

သစ်၏စွမ်းဆောင်ရည်ကို၊ ဗျူဟာဟောင်းနှင့်ဆက်စပ်ရှင်းပြသည်။
 "အဟောင်းကို ပဋိလောမလုပ်ကြည့်ရင်းနဲ့၊ ကသစ်ပေါ်လာတာလို့ ပြောနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီကို သူတို့စိတ်ကြိုက်အင်မော်မေးရှင်းကိုင်စေပြီး၊ သူတို့စိတ်ဆံ အကောင်းဆုံးလို့ထင်တာကို၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးလိုက်တာဟာ ဗျူဟာသစ်ပေါ့...။ ဗျူဟာဟောင်းနဲ့ ဘာမှ မဆိုင်တော့လောက်အောင် ကွာသွားပြီလို့ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။ ဥပမာ-ရေဒီယိုကို ကြည့်၊ တစ်ယောက်က အများကိုသွားတာ။ တီဗွီလည်း ဒီအတိုင်းပဲ...။ အဲတယ်လီဖုန်းကတော့ တစ်ဦးချင်း၊ တစ်ယောက်ချင်းဆက်သွယ်မှုပေါ့...။ အခု ရှာဖွေတဲ့ကတော့ လူတစ်ဦးချင်းစီပေါ့ဗျာ။ အစွမ်းကုန်ဖော်ထုတ်ခွင့် ပေးလိုက်တာလို့ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ကွန်ပျူတာတစ်လုံးရှိရင်ပဲ၊ ကမ္ဘာကြီး တစ်ခုလုံး စားပွဲပေါ်တင်ကြည့်လို့ရနေပြီလေ..."

စင်စစ်၊ ဂိုဂဲ(လ)မှာ ရှာဖွေသက်သက်မျှ မဟုတ်။ အမြတ်အစွန်း အမြောက်အမြားဖန်တီးပေးနိုင်သော ထိရောက်လုပ်ငန်းတစ်ခုလည်းဖြစ်ပါသည်။ ဂိုဂဲ(လ)တည်ထောင်သူများအနေနှင့်၊ 'ပစ်မှတ်ချိန်ကြော်ငြာပုံစံ' (targeted advertising model)ကို ဖန်တီးလိုက်သည်။ ဤပုံစံက သင့်အတွက် ခေါင်းစဉ်တစ်ခုကိုရှာဖွေရာတွင်၊ အသုံးတည့်နိုင်မည့်ကြော်ငြာတစ်ခုကို ရွေးချယ်ပြသပါလိမ့်မည်။ ဤတွင် ဂိုဂဲ(လ)က၊ သင်လို ဂိုဂဲ(လ)အသုံးပြုသူတစ်ယောက် ကလစ်နှိပ်သောအရေအတွက်အလိုက် ကြော်ငြာရှင်များကို ကျသင့်စေတောင်းခံမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဂိုဂဲ(လ)အနေနှင့်၊ သင် ဘာကိုစိတ်ဝင်စားသည်၊ ဘာကိုရှာဖွေနေသည်ကို ကောင်းကောင်းသိသည်ဖြစ်ရာ၊ သင့်ကို ကြော်ငြာရှင်နှင့်ဆက်သွယ်ပေးသည့်သဘောဖြစ်သည်။ အကယ်၍၊ သင်သည် မာရီလန်းပြည်နယ် ဘက်(သ)ဒေါမြို့တွင် လမ်းလျှောက်ရင်း၊ ဆူရီစားချင်စိတ်ပေါက်လာသည် ဆိုပါစို့။ သင့်ဆဲ(လ)ဖုန်းဖြင့်၊ ဂိုဂဲ(လ)သို့ SMSအမှာစကားပါးလိုက်ပါ။ ဆူရီရနိုင်သည့် ကြော်ငြာစာရင်းကို သင်ထံသို့ပြန်ပို့ပေးပါလိမ့်မည်။ ဤသည်ကား ဂိုဂဲ(လ)၏ နောက်ထပ်စွမ်းဆောင်ရည်တစ်ခုပင် ဖြစ်တော့သည်။

သတင်းပေးခြင်းအမျှအတွက် ပိတ်ဆို့မှုများ၊ မဟာမိတ်များ၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ရှာဖွေသည့်အလုပ်လည်း အကျုံးဝင်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာနယ်နိမိတ်များနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအကန့်များကိုကျော်ပြီး၊ ဂလိုဘယ်တွင်ပြုနုတ်ဖွဲ့စည်းနိုင်စေရန် သတင်းပေးခြင်းအမှုက၊ စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်သည်။ ဤသည်မှာလည်း နောက်ထပ်အရေးကြီးသော ကမ္ဘာ့ပြားရိုက်ချက်တစ်ခုပင်ဖြစ်တော့သည်။ ယခုအခါ လူများအနေနှင့် မည်သည့်ဘာသာရပ်၊ မည်သည့်ပရောဂျက်နှင့် မည်သည့်အကြောင်းအရာတွင်မဆို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်၊ လုပ်ငန်းကိုင်

ဖက်များကို တောနင်းစွာရွေနေစေပြန်သည်။ ဤသို့ရှာပုံတော်ပွင့်နိုင်ရန် 'ယာဟူးဂရု' လိုမုခ်ဝများကို ကားကိုကြရသည်။ ယာဟူးတွင်အသုံးပြုသူပေါင်း သန်း ၃၀၀ ရှိပြီး တက်ကြွသောအုပ်စုပေါင်း ၄ သန်းမျှအထိရှိသည်။ ဤအုပ်စုများသို့ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှဆက်သွယ်လာသူပေါင်းမှာ တစ်လ၊တစ်လတွင် ၁၃ သန်းမျှရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။

“ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးတဲ့နယ်ပယ်မှာ အင်တာနက်ဟာ အခြားအကျယ်ဖွံ့ဖြိုးလာတယ်။ ဒီတုရုချက်အတွက် အကောင်းဆုံးစံပြနမူနာကတော့ 'ယာဟူးဂရု'လို့ပြောနိုင်ပါတယ်...”

ယာဟူး၏ခေါင်းကိုင်ဖေဖေတစ်ဦးဖြစ်သူ ကျယ်ရီယန်း၏စကား ဖြစ်ပါသည်။ သူက အွန်လိုင်းကွန်ပျူနက်တီတွေ ပေါ်ပေါက်လာပုံကို ဆက်ရှင်းပြသည်။

“ယာဟူးက ဖိုရမ်တွေလုပ်ပေးတယ်။ ပလက်ဖောင်းတွေ ခင်းပေးတယ်။ ပထမီနဲ့အချိန်ကိုကျော်ပြီး ပုဂ္ဂလိကတွေ၊ ပုဂ္ဂလိကတစ်ပိုင်းတွေနဲ့ လူတွေကို အင်တာနက်ပေါ်မှာစုရုံးနိုင်အောင် ဖန်တီးပေးတယ်။ စားသုံးသူတွေဆိုရင်လည်း သူတို့အတွက် အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို၊ ဆွေးနွေးကြပို့ စုရုံးလာကြတယ်။ ကွန်ပျူတာနဲ့သားမချိတ်နိုင်ရင် ကယ်လိုမုခ်ဝဖြစ်နိုင်တဲ့ ကယ်လိုမုခ်ဝလက်တွေ့မကျတဲ့ နည်းတွေပေါ်လာ...။ ဘုံပြဿနာတစ်ခုခုက စည်းစိမ်လှုံ့ဆော်လိုက်လို့ တစ်ခါမျှ မတွေ့ဖူးမကြုံဖူးတဲ့သူတွေ အုပ်စုဖွဲ့လာကြတယ်။ တူညီတဲ့အကျိုးစီးပွားအတွက် အချင်းချင်းမျှဝေလှည့်ကြတာတွေ ရှိလာတယ်။ အပြန်အလှန်တုံ့ပြန်နိုင်တဲ့ပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်ထွန်းလာတာနဲ့အမျှ ရှိပြီးသား ကွန်ပျူနက်တီတွေကိုယ်တိုင်လည်း အွန်လိုင်းပေါ်မှာ ပိုပြီးကြီးထွားရှင်သန်လာတယ်။ အင်မော်ပေးရှင်းကိုမျှဝေဖို့ စည်းစိမ်ဖွဲ့စည်းဖို့ စိတ်ဝင်စားတဲ့အုပ်စုတွေ အတွက် 'အွန်လိုင်းပေါ်က အိမ်'(virtual home)သဘောမျိုးထိ ဖန်တီးပေးလာနိုင်တယ်။ တက်ကြွထက်သန်တဲ့ ကွန်ပျူနက်တီတွေဖြစ်လာဖို့ သိင်္ဂီတန်ဖိုးရှိတဲ့ တူရုချက်တွေလိုဆိုရမှာပေါ့ဗျာ။ တချို့အုပ်စုတွေက အွန်လိုင်းပေါ်မှာပဲရှိကြတဲ့ 'ဝီဂရု'(virtual group)တွေမျိုး တချို့ကျတော့လည်း တကယ်စွမ်းကမ္ဘာထဲက ကွန်ပျူနက်တီသဘောထိ ထင်ဟပ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီအုပ်စုတွေကို ချက်ချင်းဆိုသလို စုစည်းနိုင်သလို၊ ချက်ချင်းဖျက်သိမ်းပစ်လိုက်လို့လည်း ရတယ်။ အကြောင်းအရာပြောင်းပြီး ဆွေးနွေးကြတာတွေရှိသလို၊ အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်း 'တည်'ဆွေးနွေးကြတာတွေလည်း ရှိတယ်။ စားသုံးသူတွေကိုယ်တိုင် ထုတ်လုပ်သူ ဖြစ်လာတဲ့အချိန်ရောက်တော့၊ ဒီတူရုချက်ဟာ ပိုပြီးတောင် အရှိန်ရလာပါတယ်။ လူတွေဟာ သူတို့ကြိုက်တဲ့အချိန်၊ သူတို့ကြိုက်တဲ့နေရာမှာ သူတို့စိတ်ကြိုက်ကွန်ပျူနက်တီတွေ အပြင်းအစိုင်း ထုထောင်လာကြတော့တာပေါ့။”

သတင်းပေးခြင်း၏ နောက်ထပ် မျက်နှာစာတစ်ရပ်လည်း ရှိပါသေးသည်။ လူတစ်ယောက်၏ ငုပ်နေသော အထိတ်အဝင်ကို ပြန်လည်ဖော်နိုင်စွမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ရှာဖွေမှုများက ကမ္ဘာကြီးကို အခြားခေတ်လိုက်သည်ဆိုသည်မှာ ချိုင့်ဝှမ်းများ၊ တောင်ကုန်းများကို ဆွဲညှိလှုံ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တံတိုင်းများ၊ ကျောက်ဆောင်များကို ဖြိုဖျက်ခွဲလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤတွင် ချိုင့်ဝှမ်းများ၊ တောင်ကုန်း၊ တံတိုင်းနှင့်ကျောက်ဆောင်များတွင် ပုန်းအောင်းနေသူများအတွက်၊ ပုန်းဖရာခိုစရာမရှိ ဖြစ်လာရတော့သည်။ သို့အတွက် ဘဝတွင်ဦးသားစွာ အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်းသည်သာ အကောင်းဆုံးဟုဆိုရတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းမူ၊ သင်ပြသမျှအပြုအမူတိုင်းမှာ တစ်နေ့မဟုတ်တစ်နေ့ အသေအချာဖော်ထုတ်ခံရနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာကြီးပိုပြီးလာသည်နှင့်အမျှ၊ သာမန်လူများကို အရာရာထိုးဖောက် မြင်နိုင်စွမ်းသော နတ်မျက်စိ တပ်ပေးလိုက်သလို ရှိလာသည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ် ဆောင်းဦးပေါက်က၊ ကျွန်တော့်သမီးငယ် အော်လီ၊ တက္ကသိုလ်တက်မည်ပြုသောအခါ သူမနှင့်အတူနေရမည့် အခန်းဖော်များအကြောင်းကို၊ ခရေစတိုင်းကျောပြောပြလေရာ ကျွန်တော့်မှာ စာအားသင့်နေရသည်။ 'သူတို့နှင့် စကားပြောရ၍လား၊ ဝါမှမဟုတ် သူတို့ဆီက အိမ်ပေး(လ)ရလို့လား' ပေါ့...။ အော်လီကို မေးကြည့်တော့မှ ကျွန်တော်ထင်တာတွေ တစ်ခုမျှမဟုတ်ကြောင်း သိရတော့သည်။ “သမီးက ဝိုဂ်(လ)ကနေ ရှာကြည့်တာ...။ သမီးကကားကိုကြားရတော့မှ 'အကြမ်း... အင်တာနက်ခေတ်မှာ ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိပါလား' ဆိုသည်ကို သဘောပေါက်လိုက်ရတော့သည်။

“ဒီခေတ်မှာ အရာရာခိုးဖြောင့်တာ အကောင်းဆုံးပဲဗျ။ ဒီပြုမှာနာမည်ပျက်လို့ တခြားပြုပြောမယ်စိတ်မကူးနဲ့။ ခင်ဗျားအတိတ်က ခင်ဗျားနောက်ကို အရိုပ်ရိုလိုက်နေမှာပဲ။ အ-ဝိုဂ်(လ)ကိုသာသုံးလိုက်မူ ခင်ဗျားပြောင်းမယ်ပြီကို ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်မရောက်ခင်၊ ခင်ဗျားအကြောင်းက ရောက်နှင့်နေမှာ သေချာတယ်။ လူတိုင်းဟာ အလွတ်စုံထောက်တွေဖြစ်နေပြီဆိုတာ မမေ့နဲ့ပေါ့ဗျာ”

ဥပဒေလိုက်နာရေးနှင့်တိလနက်ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့(LRN)ကို ဦးဆောင်နေသူ ဒေါ်ဂါဆစ်(ဒ)မန်၏သတိပေးစကား ဖြစ်ပါသည်။ သူ့စကားကို ကြားရသည်နှင့်၊ စာရေးဆရာကြီး မတ်တွန်း၏စကားတစ်ခွန်းကို ဖျတ်ခနဲ အမှတ်ရလိုက်မိသည်။ “ဘယ်တော့မှ မုသားမပြောနဲ့၊ ဝါဆိုရင် ကိုယ့်စကားကို ကိုယ်ပြန်လန်နေစရာ မလိုတော့ဘူး”ဟူ၏။ စက်မှုခေတ်ကပြောခဲ့သော သူ့စကားမှာ အင်တာနက်ခေတ်တွင်မူ ပိုအသုံးတည့်နေဟန်တူပါသည်။

ထူပါပါဝါရှာစက်များခေတ်တွင် လူတိုင်း 'ဆယ်လစ်ကရစ်တီ' ဖြစ်လာ

ကြပါပြီ။ ဂိုဂဲ(လ)က အင်မော်မေးရှင်းကို တန်းညှိပစ်လိုက်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤသဘောကို ဝါယာလက်(စ)တက္ကနိုလိုဂျီ ရောင်းချသော Airespace ကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌ အလန်ကိုဟန်က၊ ယခုလိုပြောပြသည်။

“ဂိုဂဲ(လ)ကိုသာသုံးတတ်ရင် အရာရာ ရှာလို့ရတယ်ဗျာ။ ဂိုဂဲ(လ)ကို ကျွဲ(ခ)လို့ပြောရင် လွန်စွာကုမယ် မထင်ဘူး ဟုတ်တယ်။ ကျွဲ(ခ)က နေရာ တိုင်းမှာရှိတယ်။ အရာအားလုံး တို့မြင်တယ်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ အယ်ပြီဿနာကို မဆို၊ ခင်ဗျားသိချင်ရင် ဂိုဂဲ(လ)ကိုမေးကြည့်...”

အထက်ပါစကားကို ‘ကိုဟန်’ပြောပြီး လအချို့အကြော CNET News Com.တွင် ဘီဇနက်သတင်းတစ်ပုဒ်ကို အမှတ်မထင်ဖတ်လိုက်ရသည်။ သတင်းက ဤသို့...။

“နယ်တစ်တစ် ရှာဖော် ဂိုဂဲ(လ)က၊ ၎င်းအနေနှင့် Keyhole ကုမ္ပဏီကို ဆည်းပူးလေ့လာနေပြီဟု၊ ဗဟုပုဒ်က ထုတ်ဖော်ပြောကြားလိုက်သည်။ Keyholeမှာ ငြိတ်တုမုပေးပို့သောပုံများကို ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှ ကြည့်လို့ရမည်။ ဝက်(ဘ)အခြေခံ ဆော့ဝဲ(လ)တစ်ခုကို အထူးပြုပြုနေသော ကုမ္ပဏီဖြစ်သည်။ ဤဆော့ဝဲ(လ)က အာကာသပုံများကို အနီးကပ် ဆွဲယူလေ့လာနိုင်အောင်၊ ဖန်တီးပေးသည်။ အချို့သောပုံများဆိုလျှင် လမ်းပေါ်ရွာခင်းလိုပင် အနီးဆုံးထိဆွဲယူ၍ ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ကုမ္ပဏီမှ လောလောဆယ်ထုတ်ပြန်သော ပုံများမှာ ကြည့်လပ်ပြတ်သားပူပိုင်းတွင် ထိပ်တန်းအဆင့် မဟုတ်သော်လည်း အနီးကပ်အသေးစိတ်လေ့လာ ကြည့်ရှုနိုင်သည့် မြို့တော်များ၏စာရင်းကိုမူ ၎င်းတို့ဝက်(ဘ)ဆိုဒ်က ထုတ်ပြန်ကြေညာထားသည်။

ယခုအခါ Keyholeကုမ္ပဏီအနေနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ မြို့တော်နယ်နိမိတ်အများစုကို အာကာသပုံရိပ်များ ကြည့်ကြည့် လင်လင်ကြည့်နိုင်စေရန်၊ ဆုံးချက်ချိန်ပြီးပြီဟုသိရသည်။ ၎င်းတို့၏ ဆုံးချက်နယ်ပယ်ကိုလည်း ဆက်လက်ချဲ့ထွင်သွားမည်ဟု သတင်းရရှိပါကြောင်း...။”

ဒသမဂိုက်ချက်

စတီးဂျိုက်

ခပ်ဂျစ်တယ်၊ ဝိုဘိုင်၊ ပါစင်နယ်နှင့် ဗာကျူယယ်

“တိုင်ပက်(HP)၏ ထူးခြားမှုမှာ ဝါယာ မပါခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ အင်တာနက်နှင့် အခြားသော အငယ်စားကိရိယာများကို ဝါယာလက်(စ)နည်းလမ်းလေးသွယ်ဖြင့် ဆက်သွယ်ပေးနိုင်သည့် ပထမဆုံး ‘ထက်ဖဝါးအရွယ်ကွန်ပျူတာ’(palm top)ဖြစ်ပါသည်။ လက်မ ၃၀ အကွာအဝေးထိဆိုလျှင် တိုင်ပက်မှာ (ဖီလက်ထရာနစ်ဘီဇနက်ကပ်လိုပင်) အခြားလက်ဖဝါးအရွယ်ကွန်ပျူတာဆီသို့ အနီးအောက်မှကိုင်ဖြည့် ထရန်စမစ်တာကိုသုံးပြီး၊ အင်မော်မေးရှင်းထုတ်လွှင့်နိုင်သည်။ ပေ ၃၀အကွာအဝေးအတွက်ဆိုလျှင် ၎င်းကို Blue tooth လျှပ်စစ်ပတ်လမ်းစနစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းတပ်ဆင်နိုင်သည်။ ပေ ၁၅၀ သို့မရောက်သော အခါတွင်မူ Wi-Fi အင်တာနာတစ်ခု ပေါ်လာသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံး ထုတ်လွှင့်ပေးပို့ဖို့ဆိုလျှင်လည်း၊ တိုင်ပက်တွင် ဂုတ်ဖဲတစ်ချပ် ခိုပါသေးသည်။ ဆဲ(လ)ဖုန်းတစ်ခုလို အသုံးပြုနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။”

[နယူးယော့တိုင်း(မ) ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်တွင် ဖော်ပြထားသော HP၏ ဖိပ်ဆောင်ကွန်ပျူတာသစ်နှင့်ပတ်သက်သော ဓမ္မသားချက်မှ-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၀၅။]

တိုကျိုမှမစ်ရှီမာသို့သွားသော ရထားပေါ်မှာဖြစ်ပါသည်။ ရထားပြားတင်း မှမြင်ရသောရှုခင်းမှာ လက်ဖျားခါလောက်သည်။ ကျွန်တော့် ဘယ်ဘက်တွင် တံငါရွာများ၊ ညာဘက်တွင် နင်းဝတ်သရဖူဆောင်းထားသော ဖိုဂျီယာမ...။ ဧပြီလမ်းကပ်ဖတ်တွင်ထိုင်နေသော ကျွန်တော့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၊ နယူးယော့ တိုင်း(မ) တိုကျိုကျွန်တော်ကြီးအက်၊ ဂျစ်ဘရုကမူ၊ ရှုခင်းကို စိတ်ဝင်စားဟန်မရှိ။ ကျွန်ပျူတာတစ်လုံးနှင့် ဗျာန်ဝင်စားနေသည်။ ကျွန်တော့်တွင်လည်း ကျွန်ပျူတာ ပါပါသည်။ သို့သော်၊ သူ့ကျွန်ပျူတာက ဝါယာလက်(စ)ဆက်သွယ်ရေးစနစ်ဖြင့် အွန်လိုင်းပေါ်တက်လို့ရသည်။ ဝါယာ မပါဘဲ၊ အွန်လိုင်းနှင့်ချိတ်မရသော ကျွန်တော့်လက်(ပ)တော့ကမူ စာရိုက်ရုံသာအသုံးပင်သည်။ ပြောရလျှင်၊ တို့ အရင်ရက်များအတွင်း တိုကျိုမြို့လယ်ခေါင်တွင် ကားအတူစီးစဉ်ကပင် သူ့ ကျွန်ပျူတာအစွမ်းကိုသိခဲ့ရပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ကားနောက်ခန်းတွင် ထိုင်နေသော 'ဂျင်က' ယာယုကိုသုံးပြီး ကျွန်တော့်ဆီ အီးမေး(လ)ပို့သည်။ ဂျပန်၏ ဝါယာ လက်(စ)ထိုးဖောက်နိုင်စွမ်းတို့၊ ကျွန်တော့်မှာ ပါးစပ်အဟောင်းသား ဝေးနေရ တော့သည်။

အကယ်၍ သင့်ကျွန်ပျူတာတွင်၊ ဝါယာလက်(စ)ကပ် တပ်ထားနိုင်လျှင် (သို့မဟုတ်) ဂျပန်လုပ် ဆဲ(လ)ဖုန်းတစ်မျိုးမျိုး သင့်လက်ထဲတွင်ရှိလျှင်၊ မည်သည့် နေရာမှမဆို အွန်လိုင်းပေါ်တက်လို့ရသည်။ မြေအောက် ရထားဘူတာရုံမှ ကျေးလက်ဒေသဆီ 'စပီ'နှင့် နှင်နေသော၊ ကျည်ဆန်ရထားပေါ်သို့ ဆက်သွယ် မည်လား... ဖြစ်သည်။ ဝေးလံခေါင်ဖျားကျွန်းကလေးများနှင့် တောင်ပေါ် ကျေးရွာများအထိပင်၊ ဝါယာလက်(စ)က ခရီးဆန်နိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။ ဝါယာ လက်(စ)နည်းပညာအရာတွင် ဂျပန်က ကျွန်တော်တို့အမေရိကန်ကို ကျော် တက်သွားလေပြီကော...။

သနိုးသနိုးဖြစ်နေသော ကျွန်တော်စိတ်ကို၊ 'ဂျင်က' ခိုင်မီသလား မသိ။ အနာဟောင်းကို လာဆွဲသည်။

"တွစ်ရေ... ကျွန်တော်အွန်လိုင်းပေါ်ရောက်နေပြီဗျ... ဟဲ... ဟဲ...။" ဖျတ်ခခဲ ဖျတ်ခခဲ ပျောက်သွားသော ဂျပန်ကော့လက်ရှုခင်းများကို၊ ကျွန်တော် စိတ်မဝင်စားနိုင်တော့ပါ။ သူ့အသံက နားစည်ကို၊ မသက်မသာ လာရိုက်နေသည်။

"ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း အယ်(လ)မာအက်တာဆိုတဲ့ မောင်လေး...။ တိုင်း(မ)မဂ္ဂဝင်းက ကော်လံစားပေါ့။ သူ့မိန်းမ ကလေးမွေးလို့ဗျ။ ကျွန်တော် အခု သူ့ဆီကို ကွန်ဂရက်ကျလေးရှင်းလုပ်နေတာ...။ မနေညက သမီးလေး မွေးတယ်..."

'ဂျင်က ကျွန်ပျူတာအန်သားပြင်ကိုကြည့်ရင်း၊ ဝေးကြော ရှည်နေသည်။ "ကိုင်း... နောက်ဆုံးသတင်းတွေ၊ ဖတ်လိုက်စားမဗျာ။ ဟောစီမှာ နယူးယော့တိုင်း(မ) သတင်းခေါင်းစဉ်တွေ...။ ဘာတဲ့..."

နောက်ဆုံး သည်းမခံနိုင်တော့သည်နှင့်၊ သူ့ဝကားကို ခွတ် ဝင်ဖြတ်ရ သည်။

"ဂတ်ဒို(လ)ကို ကျွန်တော်မေးစရာရှိတယ်ဗျာ။ ဂျပန်ကား သွက်သွက် လက်လက် ဘယ်သူပြောနိုင်လဲ..."

ပြောနေစဉ်မှာပင်၊ ရထားဂတ်ဒိုလ်က ကျွန်တော်တို့ရှိရာသို့ တန်းတန်း မတ်မတ်ရောက်လာသည်။ ရထားမြန်နှုန်းကိုပေးပေးဖို့ ဂျင်ကိုပြောလိုက်ရာ၊ သူတို့နှစ်ယောက် ဂျပန်လိုအတန်ကြာပြောပြီးမှ၊ ဂျင်က ကျွန်တော့်ကို ဘာသာ ပြန်ပြောသည်။

"တစ်နာရီ ကိုလိုမီတာ ၂၄၀ တဲ့..."

ကျွန်တော် ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်သည်။ 'တစ်နာရီ ၂၄၀ ကိုလိုမီတာ၊ ဒါမှမဟုတ် တစ်နာရီ ၁၅၀မိုင် ခရီးနှင့်နေသောကျည်ဆံရထားပေါ်မှနေ၍၊ ကာဝက်စတန်မှ သူ့ပိတ်ဆွေဆီ၊ ဂျင်တစ်ယောက် အီးမေး(လ)ဆက်နေခြင်း ပါလား...။' ဝါရှင်တန်ဆင်ခြေဖုံးရှိ ကျွန်တော့်အိမ်မှ၊ မြို့လယ်ခေါင်သို့ ကား မောင်းလာတိုင်း၊ ဆဲ(လ)ဖုန်းက အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ်လောက် နှောင့်ယှက်တတ် သည်ကို သတိရမိသည်။ တပြန်ပနေကတွေ့ခဲ့ရသော ဂျင်၏ပိတ်ဆွေ တော့(ဝ) အာအန်ကို ဖျတ်ခခဲအပူတိုရလိုက်သည်။ ကျွန်တော် သူ့ဆီရောက်သွားတော့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဂျပန်လုပ်ဆဲ(လ)ဖုန်းတစ်လုံးဖြင့် အလုပ်ရှုပ်နေသည်။ သူတို့ ဆဲ(လ)ဖုန်းတွေက မည်သည့်နေရာမှမဆို၊ အင်တာနက်နှင့်ချိတ်လို့ရသည်။ အခုလည်း ဘယ်ကိုဆက်နေသည် မသိ။ ကျွန်တော့်မှာ စိတ်မရှည်စွာစောင့်နေ ရသည်။ သူက ဆဲ(လ)ဖုန်းကီးပက်(ဂ)တို့၊ လက်မနှင့်ကျွမ်းကျင်ကျင် နိုင်ရင်း ကျွန်တော့်ကိုရှင်းပြသည်။

"ကျွန်တော်က အဖော်တမ်း ရေလွှာလှိုင်းစီးတဲ့သူဗျ။ ကျွန်တော့်အိမ် နားက ကမ်းခြေမှာ၊ လှိုင်းဘယ်လောက်ကြီးလဲဆိုတာ ခုံစမ်းနေတာ။ အဲဒီလို သိနိုင်ဖို့ လစဉ်ကြေး တစ်လ ၃၀၀ လာပေးထားတယ်လေ။ သူတို့က ကျွန်တော် ဆီ မှန်မှန်သတင်းပို့ပါတယ်။ အခုလို လှိုင်းအခြေအနေကိုသိထားမှ၊ ဒီနေ့ တယ်နေရာမှာ လှိုင်းစီးရမယ်ဆိုတာ၊ ဆုံးဖြတ်လို့ရမှာပို့လား..."

ဂျပန်၏အောင်မြင်မှုများကို ခြင်းစားမိတိုင်း၊ စိတ်ချည်ပေါက်လာတတ် သော ကျွန်တော့်မှာ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲဝင်ရမလားပင် စဉ်းစားလိုက်မိသည်။ အတယ်၍များ ကျွန်တော်သာ သမ္မတလောင်းဖြစ်လျှင်၊ အခုလိုမိန့်ခွန်းခြေ

ရွေးကောက်ပွဲ ပဲဆွယ်လိုက်မည်။

“ကျုပ်သာသမ္မတဖြစ်ရင် ကျုပ်တို့အမေရိကားရဲ့ဆဲ(လ)ဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးဟာ၊ လေးနှစ်အတွင်း ဂါနာကိုမီစေရမယ်။ ရှစ်နှစ်အတွင်း ဂျပန်ကို မီစေရမယ်။ ကျုပ် ရဲခဲကြီးကတိပေးတယ်ဗျာ...။ အဲ...။ တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ဒီရှစ်နှစ်အတွင်းမှာ ဂျပန်ဘက်က ဘာတီထွင်မှုမှမလုပ်ပါဘူး။ ငြိမ်ငြိမ်လေး ထိုင်စောင့်နေပါမယ်လို့တော့ သဘောတူရလိမ့်မယ်။ ဒါမှ ကျုပ်တို့ အမီလိုက်နိုင်မှာမို့လား...။”

ကျွန်တော့် အဖိုးဖွင့်မော်တော်ကား ဆန်ပါပေါ်တွင်လည်း၊ ကျွန်တော့် ရွေးကောက်ပွဲကြွေးကြော်သံကို စတင်ကာဖြင့်ကပ်ထားလိုက်ဦးမည်။ “အခု ကျွန်တော်ပြောတာ ခင်ဗျားတို့ကြားထား...။”ဟု၍။

ဝါယာလက်(စ)တက္ကနီလိုဂျီအရာတွင် အမေရိကားနေနှင့် အခြားနိုင်ငံများကို အနေနှင့်အမြန်ဆိုသလို အမီလိုက်နိုင်မည်ကို၊ ကျွန်တော် သိပါသည်။ ယခုပင် လိုက်သလောက်လိုက်နေပြီ ဖြစ်သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ ယခု ကျွန်တော် ဖော်ပြမည့် စသမရိုက်ချက်မှာ ဝါယာလက်(စ)အကြောင်း မဟုတ်ပါ။ ယခု ရိုက်ချက်မှာ ‘စတီးရိုက်(steroids)များအကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။ (စတီးရိုက်ဆိုသည်မှာ ဟော်မုန်း၊ ဝိတာပင်ကိုသို့သော မစ္စာကိုယ်မှ သဘာဝအတိုင်း ထုတ်ပေးသည့် အားဖြည့်ခြင်ပေါင်းတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။) အရေးကြီးသော တက္ကနီလိုဂျီအသစ်များကို စတီးရိုက်ဟု တင်စားခေါ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့က ဖော်ပြပြီးသောရိုက်ချက်များကို ‘တာတိုချပ်ချပ်’သွင်းလိုက်သလို အားဖြင့်ပေးလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အပြင်ထွက်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း၊ ကမ်းလွန်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း၊ တံခါးဖွင့်ရင်းမြစ်ရှာခြင်း၊ ဆပူလှိုင်းချိန်းပွဲစည်းခြင်း၊ အတွင်းမြန်ရင်းမြစ်ရှာခြင်းနှင့် သတင်းပေးခြင်း... စသော မှူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပုံသဏ္ဍာန်အားလုံးကို တက္ကနီလိုဂျီသစ်များဖြင့် အားဖြည့်သွားသည်ကို ယခုရိုက်ချက်တွင် မီးမောင်းထိုးပြသွားပါမည်။ HPစီဘီအို ကာလီဖီကိုရီးနား၏စကားနှင့်ပြောရလျှင်၊ ဆိုခဲ့ပါအရာအားလုံးကို ခပ်ဂျစ်တယ်၊ မိုဘိုင်း၊ ဗာကျူးယယ်နှင့် ပါဝင်နယ်မြစ်အောင် ဆောင်ကြဉ်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ခပ်ဂျစ်တယ်ဟုဆိုရာတွင်၊ ပီစီစင်းဒါးနှင့်နက်စကပ်(ပ)၏ အလုပ်စီးဆင်းမှုတော်လှန်ရေးကို ညွှန်းသည်။ ခါတ်ပုံပညာမှအစ၊ ဖြေဖျော်ရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ စာစီစာရိတ်၊ ဝိသုတာဒီဇိုင်းအလယ်၊ အိမ်တွင်း မြက်ခင်း ရေဖြန်းစနစ်အဆုံး၊ အရာအားလုံးကို ခပ်ဂျစ်တယ်အသွင်ပြောင်းလိုက်သည့် တက္ကနီလိုဂျီဖြစ်ပါသည်။ ဗာကျူးယယ်(virtual)ဆိုသည်မှာ ဆိုခဲ့ပါခပ်ဂျစ်တယ်အနှစ်သာရများကို

ပုံပေါ်အသုံးပြုပြီး၊ ကွန်ပျူတာ၊ အင်တာနက်၊ ဂျီဟက်ဂျာ၊ ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ်ကေဘယ်လိုင်းများမှတစ်ဆင့်၊ မကြုံမစည်အပ်ဟူ၍ပင် ဆိုနိုင်လောက်သော မြန်နှုန်းဖြင့်၊ ထုတ်လွှင့်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤအတွက် ကေးဇူးတင်ရမည်မှာ ခပ်ဂျစ်တယ်ပိုက်လိုင်းများ ပရိုတိုကောများစသည်တို့ဖြစ်သည်။ မိုဘိုင်း(mobile) ဟုဆိုရသည်မှာ၊ ဤအရာအားလုံးကို မည်သည့်နေရာမှ မည်သူမှဆို၊ မည်သည့်ပစ္စည်းကိုမှဆိုသုံးပြီး ဆောင်ရွက်နိုင်စေသည့်၊ ဝါယာလက်(စ) တက္ကနီလိုဂျီတို့ ညွှန်းပါသည်။ ပါဝင်နယ်(personal)ဟုဆိုရသည်မှာ သင်ကိုယ်တိုင် သင့်အတွက်၊ သင့်ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုခဲ့ပါပူးပေါင်းဆောင်မှု ပုံသဏ္ဍာန်သစ်အားလုံးကို၊ စတီးရိုက်များ (တက္ကနီလိုဂျီအသစ်များ)ဖြင့် ‘တာတိုချပ်ချပ်’သွင်းပြီးသောအခါ၊ ကျွန်တော်တို့၏ အပြားကမ္ဘာကြီးမှာ မည်သို့ဖြစ်လာမည်နည်း၊ ဖြစ်ရပ်လေးတစ်ခုကို ပုံစံထုတ်ပြု၍ အဖြေပေးပါမည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် နွေရာသီက၊ ဂျွန်ဟော့(ပ)ကင်းတက္ကသိုလ်အမိပတ် ဘီး(လ)ဘရော့ဒီ ပြောပြသော သူ့ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်လေး ဖြစ်ပါသည်။ သူ့စကားအရင်းအတိုင်း ကျွန်တော်ပြန်ပြောပါမည်...။ ဤသို့...။

“ဦး(လ)မှာကျွန်ုပ်တို့ ဆေးပညာ နိုးနေစေလှယ်ပွဲတစ်ခုမှာပေါ့ဗျာ...။ ဆရာဝန်တစ်ယောက်က ကျွန်တော်တို့ ဂျွန်ဟော့(ပ)၏ ကော့လီလ် သူ့တေသနတွေ့ရှိချက်တစ်ခုကို ကိုးကားပြီး၊ စာတမ်းတင်တယ်ဗျာ။ ဒီလူက၊ သူ့ရဲ့ ပရောစတိတ်ကင်ဆာကုသရေးရဲ့ ပတ်သက်တဲ့ကုထုံးအသစ်တို့၊ အမွှမ်းတင်ပြောတာပေါ့။ မလောလောဆယ်သုံးနေကြတဲ့ ခွဲစိတ်ကုသနည်းကို၊ ဒီမောင်က ဘဝင်မကျဘူးတဲ့လေ။ ဒီနည်းက၊ ကင်ဆာပျံ့နှံ့နှုန်းကို အနည်းအကျဉ်းလောက်ပဲ ထားနိုင်သတဲ့။ ဒါကြောင့် သူက နည်းသစ်တွင်ရတာတဲ့။ ခက်တာက သူတင်ပြတဲ့နည်းများကို အငြင်းပွားစရာတွေ တစ်သိကြီးရှိနေတာ။ ဒါပေမဲ့ ဒီဆရာဝန်က၊ ဒေါက်တာ ပက်ထရစ်ဂျေ(လ)ရဲ့ ဂျွန်ဟော့(ပ)ကင်းသူတေသန စာတမ်းကို ကိုးကားပြီး၊ သူ့နည်းကို ကျားကန်နေတာဗျာ။

သူ့စကားကိုနားထောင်ရင်း ကျွန်တော်စိတ်ထဲက တွေးနေမိတယ်။ ‘ဒီလူ မပြောတာ၊ ဒေါက်တာပက်ထရစ်ဂျေ့ရှိချက်နဲ့ မတူပါဘူး’ပေါ့။ ကျွန်တော်လည်း မသင်္ကာဖြစ်လာတာနဲ့၊ လက်ထဲမှာပါလာတဲ့ PDA(personal digital assistant) ကိုသုံးပြီး အွန်လိုင်းပေါ်၊ ချုတ်ချင်းတက်လိုက်တယ်။ ဂျွန်ဟော့(ပ)တင်း ဖော်ကွန်းတိုက်ထဲဝင်ပြီ။ သူ့တေသနစာတမ်းတွေ ရှာရတာပေါ့ဗျာ။ ဘာမျှ မကြာလိုက်ပါဘူး။ ဒေါက်တာပက်ထရစ်ဂျေ့ လေ့လာချက်စာတမ်းကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီဆရာဝန် ကိုးကားတာနဲ့ ဘာမျှမဆိုင်ပါဘူး။ ဒီလူ အလကားပြီးနေတာ။ ကျွန်တော်လည်း ဒီစာတမ်းမှူးရင်းကို၊ ကျွန်တော် PDAထဲ ချက်ချင်းဆွဲချင်တာ

တာပေါ့...။ ဒီအလုပ်တွေအားလုံး အစည်းအဝေးခန်းမထဲမှာတင် တစ်ကိုင် တည်းလုပ်တာနော်...။ အဲဒီဆရာဝန်ရဲ့စာတမ်းပြီးလို့ မေးခွန်းထုတ်ခိုင်းလည်း ရောက်ရော၊ PDAထဲက၊ ဒေါက်တာပက်ထရစ်ရဲ့ ခုရင်းစာတမ်းကို တစ်ကြောင်း လောက်ပဲ ဖတ်ရပါသေးတယ်။ အဲဒီလူရဲ့မျက်နှာတစ်ခုလုံး ချက်ချင်း ရဲသွား တော့တာပဲဗျို့။ တကယ့်ကို မှန်လာပြန်ကြီးအတိုင်းပဲ...။

ဘီး(လ)ဘရော့ဒီဇိုက်ကိရိယာတွေဖြစ်ရပ်က ပေါ်ပြနေသည်မှာ၊ ဝါယာ လက်(စ)တက္ကနိုလိုဂျီ၏ကျေးဇူးကြောင့်၊ မည်သည့်နေရာမှ မည်သူပဲဆို၊ မည်သို့ သောပစ္စည်းကိုမဆို သုံးပြီး၊ မိမိလိုအပ်သည့်အင်ဖော်မေးရှင်းကို ချက်ချင်းရှာဖွေ အသုံးပြုနိုင်ပြီဆိုသောအချက် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကား ကျွန်တော်ပြောပြလို သော 'စတီးရွိုက်'ပင်၊ ဖြစ်တော့သည်။

ဤအရာအားလုံးကို အမှန်တကယ်ဖြစ်စေသည့် စတီးရွိုက်များကား အာတွေနည်း...။

ကွန်ပျူတာသုံးစွဲမှုနှင့် ပတ်သက်လျှင် စွမ်းရည်သုံးမျိုးဖြင့် ခွဲခြားကြည့် နိုင်ပါသည်။ အထွက်အချက်စွမ်းရည်၊ သို့လျှင်သိမ်းဆည်းနိုင်မှုစွမ်းရည်နှင့် အဝင်အထွက်စွမ်းရည်တို့ ဖြစ်သည်။ 'အဝင်အထွက်စွမ်းရည်'(input/ output capability)ဆိုသည်မှာ ကွန်ပျူတာမှတ်တမ်းထဲသို့ အင်ဖော်မေးရှင်း အသွင်း၊ အထုတ်လုပ်သောမြန်နှုန်းကို ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။ ထုထည်ကြီးမားသော 'မိန်းဖရိန်'ကွန်ပျူတာကြီးများ ပေါ်ပေါက်လာသည်မှစ၍၊ ဆိုခဲ့ပါစွမ်းရည် သုံးရပ်လုံးမှာ မှန်မှန်တိုးတက်လာခဲ့သည်။ ဤသို့အပြန်အလှန် ကေအုလူးပြုခဲ့ကြ သည့် တိုးတက်မှုတွင် အရေးကြီးသော စတီးရွိုက်တစ်ခုပါဝင်ပါသည်။ ဤသည် ၏အကျိုးဆက်အနေနှင့်၊ တစ်နှစ်ပြီးတစ်နှစ် ဒစ်ဂျစ်တိုက်လုပ်လာနိုင်သည်၊ ပုံဖော်လာနိုင်သည်။ အချက်အလက်များကို လျင်မြန်စွာထည့်သွင်းစီစဉ်လာ နိုင်သည်။ ပို၍များပြားသော စာလုံးများ၊ ဒေတာများ၊ ဂီတများနှင့် ဖြေဖျော် ရေးများကို ယခင်ကထက်ပို၍ ထုတ်လွှင့်လာနိုင်ခဲ့သည်။

ဤအချက်ကို MIPSနှင့် တိုင်းတာပြနိုင်ပါသည်။ MIPSဆိုသည်မှာ တစ်စက္ကန့်တွင် ညွှန်ကြားချက်တစ်သန်း ထုတ်ပေးနိုင်သည်ကိုညွှန်းသည်။ (millions of instruction per second) ကွန်ပျူတာဖိုက်ခရိုချစ်(ပ)၏ ထွက်ချက်စွမ်းရည်ကို တိုင်းတာသောယူနစ်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်က အင်တယ်(လ)၏ ၄၀၀၄ ဖိုက်ခရိုပရိုဆက်ဆာမှာ (.06) MIPS (သို့မဟုတ်)

တစ်စက္ကန့်တွင် ညွှန်ကြားချက် ၆၀,၀၀၀ ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ ယနေ့ အင် တယ်(လ) Pentiumမှာ၊ တစ်စက္ကန့်တွင်ညွှန်ကြားချက်ပေါင်း ၁၀.၈ ဘီလီယံ ထုတ်ပေးနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်က အင်တယ်(လ)၏ ၄၀၀၄ ဖိုက်ခရို ပရိုဆက်ဆာတွင် ၂,၃၀၀ ထရပ်စတုဂံရှိပါသည်။ ယနေ့ Itanium 1 တွင်၊ ထရပ်စတုဂံပေါင်း ၄၁၀ သန်းကို ထုတ်ပေးထားနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ဤကာလအတွင်း၊ ဒေတာအသွင်းအထုတ်နှုန်းမှာလည်း မယုံနိုင် လောက်အောင် ခုန်ပျံ့တက်သွားသည်။ ယခင်က ကျွန်တော်၏နောက်ဆုံးပေါ် ဒစ်ဂျစ်တယ်ကင်မရာမှ ခေါတ်ပုံတစ်ပုံကို၊ ဒေါင်းလုတ်၊လုပ်ရန် တစ်မိနစ်ခန့် အချိန်ယူရသည်။ ယနေ့ USB 2.0 Disk drive နှင့် Pentium ပရိုဆက်ဆာကို သုံးလိုက်သောအခါ၊ ဤအလုပ်ကို တစ်စက္ကန့်မရှိတစ်ပုံမှာပင် ပြီးသွားသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင်၊ သို့လျှင်သိမ်းဆည်းနိုင်မှု စွမ်းရည်မှာလည်း သိသိ သာသာတက်လာသည်။ ဖိုက်ခရိုဆော့(ပ)တက္ကနိုလိုဂျီ အရာရှိချုပ် ခရတ်မန်ပိုင်ဇ် ၏အဆိုအရ၊ သို့လျှင်သိမ်းဆည်းနိုင်မှုစွမ်းရည်မှာ ထပ်ညွှန်းနှုန်းနှင့်တက်နေ သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဤသည်မှာ မည်သည့်အရာနှင့်မှ မနှိုင်းယှဉ်သာသော တော်လှန်ပြောင်းလဲမှုဟု လူကညွှန်းသည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင်၊ ကွန်ပျူတာအရွယ်ပမာဏမှာ အလွယ်တကူ သယ်ဆောင်သွားနိုင်လောက်သည်အထိ သေးကွဲသွားပြီး၊ လူအများဝယ်ယူ သုံးစွဲနိုင်လောက်အောင် ရှေးနှုန်းလည်းသက်သာလာသည်။ သီချင်းပုဂံရေ ထောင်နှင့်မျိုးတည့်ထားသော 40 gigabyte ရှိ 'တိုင်ပေါ့(တ)'(iPod)တစ်လုံးကို ဆယ်ကျောက်သက်တစ်ယောက် မှန်ဖိုးမျှလောက်နှင့်ဝယ်နိုင်ပြီဆိုလျှင်၊ လွန်ခဲ့ သောခင်းနှစ်ခန့်က မည်သူမျှယုံကြည်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ယခုကတော့မူ၊ တာမျှ မထူးဆန်းတော့သော သာမန်ထမင်းစားရေသောက်ကိစ္စမျှ ဖြစ်နေပေပြီ။

ဖိုက်ဘာအော့(ပ)တစ် တက္ကနိုလိုဂျီတိုးတက်လာသည်နှင့်၊ ဖိုက်ဘာ တစ်မျှင်တည်းကပင်၊ တစ်စက္ကန့်တွင် 1 terabit မျှသယ်နိုင်တော့မည်ဖြစ်သည်။ ကေတယ်တစ်ခုတွင် ဖိုက်ဘာမျှင် ၄၈ ခုပါလျှင်၊ တစ်စက္ကန့် 48 terabit သယ်နိုင်မည်သော တွင်ဖြစ်သည်။ ဤတက္ကနိုလိုဂျီကို အထူးပြုလေ့လာနေသော 'လူးဆင့်'၏စီအီးအိုဟောင်း ဟင်နရီဂျွန်၏အဆိုအရ 'ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ပုံနှိပ်စာမူ အားလုံးကို ကေဘယ်တစ်ခုခေါင်းတည်းဖြင့်၊ တစ်မိနစ်အတွင်း သယ်ဆောင် ထုတ်လွှင့်နိုင်ပြီ'ဟုဆိုပါသည်။ ဤသို့ထုတ်လွှင့်မှုစွမ်းရည် အကြီးအကျယ်ဖြင့် လာသည့်တိုင်၊ ကုန်ကျစရိတ်တိုးမလာဟုလည်း သိရသည်။ ယခုအခါ 'ကွမ် တမ်ခန့်ကူးမှု'(quantum leap)ဆိုသည်ကို၊ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပြောဆိုနေ ကြပြီဖြစ်ပါသည်။

'လက်ခံကားနှင့်သံလွင်ပင်' (The Lexus and the Olive Tree) စာအုပ်တွင်၊ ၁၉၉၉ခုနှစ်က မြစ်ရပ်တစ်ခုကို ကျွန်တော် သရုပ်ဖော်ခဲ့ဖူးသည်။ မောပန်းနွမ်းနယ်နေသော ဘီစနက်သမားတစ်ယောက်၊ တစ်ညတာနားခိုရန် လမ်းဘေးမိုတယ်တစ်ခုတွင် ဝင်ရောက်ခံစမ်းသည့်ဇာတ်လမ်းတို့လေး ဖြစ်ပါသည်။ မိုတယ်ကောင်တာထက်တွင် ဦးကဲမျှားနေသောစာရေးမကိုး သူက ယခုလိုမေးလိုက်သည်။ 'room service ရနိုင်ပါ့မလားခင်ဗျာ' သူ ပင်ပန်းလှပြီ စားသောက်စရာတွေကို အခန်းပွပ် ပျာလိုသည်။ သို့အတွက်မေးရခြင်းဖြစ်သည်။ စာရေးမအဖြေက တုန်းတိတ်... 'ရတယ်... ' 'အခန်းထဲက တီဗွီတွေမှာရော ဖြေဖျော်နေအစီအစဉ်တွေ ခံခဲ့လား။' ဝီတစ်ခါမေးခွန်းကိုပူ 'ဝီလူဘာကြောင်တာလဲ' ဆိုသောအကြည့်မျိုးဖြင့်တုံ့ပြန်ပြီး၊ ဝေါသတစ်ဝက်နှင့်ဖြေသည်။ 'ဘာသာစကားမျိုးစုံနဲ့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားမျိုးစုံကို၊ ကြိုက်တဲ့အချိန်ကြည့်လို့ရတယ်။ နေ့ဖြစ်ဖြစ်၊ ညဖြစ်ဖြစ်...'

ဤအကြောင်းကို ကျွန်တော်ရေးခဲ့သည်မှာ အင်တာနက်ဆက်သွယ်မှု၏လှပမှုပြင်တွင်းကို သရုပ်ဖော်စေလို၍ဖြစ်သည်။ ယခု ပြန်ပြောရာတွင်ပူ ဤသဘောမျှ မကတော့ပါ။ အင်တာနက်နှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်စရာမလိုတော့ဘဲ၊ အစစအဆင်ပြေနိုင်ပြီကိုညွှန်းလို၍ ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမူ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း သို့လျှောက်သိမ်းဆည်းနိုင်စွမ်း အဆက်မပြတ်တိုးမြှင့်လာသလို ဤသို့ သို့လျှောက်သိမ်းဆည်းပေးသော ပစ္စည်းများမှာလည်း ပို၍ပို၍ငယ်လာသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ပြောရလျှင်၊ သင့်စိတ်ကြိုက် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားပေါင်း မြောက်မြားစွာကို သင့်အင်္ကျီအိတ်ထဲတွင်ထည့်ပြီး၊ ကမ္ဘာမြေအနှံ့ ခြေဆန်နိုင်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ထပ် အမာထည့် စတီးရွိုက်တစ်ခုအကြောင်း၊ ဆက်ပြောပြချင်ပါသည်။ 'ဖိုင်အမျိုးမျိုး၊ ရှယ်ယာလုပ်ကြည့်ခြင်း'(file sharing)ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်ကုန်ပစ္စည်းတွင် သိမ်းထားသောသိချင်းနှင့်၊ ခင်ဗျားကုန်ပစ္စည်းပုသိချင်းတို့၊ အပြန်အလှန်ဖလှယ်နားဆင်နိုင်သည့် တီထွင်မှုပစ္စည်းဖြစ်သည်။ စင်စစ်၊ အဆိုပါဖိုင်ရှယ်ယာလုပ် ကို စတင်လမ်းဖောက်ခဲ့သည်မှာ၊ 'နက်(ပ)တော'(Napster)ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ How Stuff works.com က နက်(ပ)တော၏ဇာတ်လမ်းအကျဉ်းကို ဤသို့ရှင်းပြသည်။

"နက်(ပ)တောမှာ ထီထွင်ပြီးသမျှ ဝက်(ဘ)ဆိုစ်များထဲတွင်၊ လူကြိုက်အများဆုံးဖြစ်ဖွယ်ရှိပါသည်။ တစ်လအတွင်းမှာပင် နက်(ပ)တောသို့ ဝင်ကြည့်သူပေါင်း သန်းမြောက်ဆယ်ထိဖြစ်လာသည်။ ဤသို့ အပြင်ဆုံးအောင်မြင်မှုရနေမိန့်မှာပင်၊ ကော်ပီရွိုက်ဥပဒေ ခိုးဖောက်ရာရောက်

သည်ဆိုပြီး အပိတ်ခံလိုက်ရသည်။ သို့ဖြင့်၊ နက်(ပ)တောမှာ ၂၀၀၃ ခုနှစ်အထိ တရားဝင်ပိတ်ပင်(ဘ)ဆိုစ်အဖြစ်၊ မရပ်တည်နိုင်တော့ပါ။ သို့နှင့်တိုင်၊ ၎င်းက စတင်ခဲ့သော၊ 'ဖိုင်ရှယ်ယာတက္ကနိုလိုဂျီ'(file sharing technology)ဟု ဆက်လက်ရှင်သန်ကျွန်ရစ်ရုံမျှမက၊ ပို၍ပင်ခေတ်သီဆန်းကြယ်လာနေပါတော့သည်။"

ဆိုခဲ့ပါ တက္ကနိုလိုဂျီဖောက်ထွက်မှုများကို၊ စားသုံးသူအတွက် အဆင်သင့်အသုံးပြုနိုင်စေခဲ့သည့် နောက်ထပ်အမာထည့် စတီးရွိုက်တစ်ခုမှာ၊ 'ရည်ရွယ်ချက်မျိုးစုံနှင့် သုံးနိုင်သောပစ္စည်းများ'(multipurpose devices) ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်အစားအရ ပို၍ငယ်လာသည့်တိုင်၊ ပါဝါအရ ပိုမြင့်လာသည့် လက်(ပ)တောများ၊ ဆဲ(လ)ဖုန်းများစသော တစ်ကိုယ်ရေသုံး၊ လက်ကိုင်ပစ္စည်းများဖြစ်သည်။ ဤပစ္စည်းလေးများက၊ သင်၏ချိန်းဆိုချက်များ၊ ဖုန်းခေါ်(လ)များကိုသိမ်းပေးထားနိုင်သလို၊ အီးမေး(လ)ပို့လို့လည်း ရသည်။ မိတ်ပုံရိုက်လို့လည်းရသည်။ ဗီစီယိုကင်ရောအဖြစ်ပင် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ခပ်ကုန်တယ်အသွင်ပြောင်းထားသော ဒေတာအားလုံးကို၊ ပူးပေါင်းမျိုးစပ်စေ၍၊ ပို၍အသုံးပြုဖွဲ့လွယ်အောင်နှင့် ပိုစေ့အိုချီခရောင်းချနိုင်ရန် စီစဉ်တင်ဆက်နိုင်သည်မှာ၊ အလွန်လျှင်မြန်စွာ ကြီးထွားပွံ့ခြားလာသော နောက်ထပ်စတီးရွိုက်တစ်ခု၏ကျေးဇူးကြောင့်ပူ၊ ဆိုရပါလိမ့်မည်။ VoIPဟု လူသိများသော အသံသုံး အင်တာနက်ပရိုတိုကောလ်ဆောင်မှု ဖြစ်ပါသည်။ VoIP က၊ သင်၏ဖုန်းခေါ်(လ)မှုကသံကို 'ဒေတာအထုပ်ကလေးများ'(data packets)အဖြစ် အသွင်ပြောင်းပေးပြီး၊ အင်တာနက် နက်(ပ)တစ်ဆင့်ပို့ပေးသည်။ ထို့နောက် အဆိုပါဒေတာအထုပ်ကလေးများကို အသံအဖြစ်ပြန်ပြောင်းပေးပြီး၊ သင် ဆက်သွယ်လိုရာတစ်ဖက်သို့ ပို့ပေးသည်။ မည်သူမဆို၊ တယ်လီဖုန်းကုမ္ပဏီ၊ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကအော်ပရေတာတစ်ဦးဦးသို့၊ ပုံမှန် နှစ်စဉ်ကြေး လစဉ်ကြေး ပေးထားလျှင်၊ အကန့်အသတ်မရှိသော ဒေသတွင်းနှင့်ရပ်ဝေး ဖုန်းခေါ်(လ)များကို အင်တာနက်မှတစ်ဆင့်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝီစီ(သို့မဟုတ်) လက်(ပ)တော(သို့မဟုတ်) PDAသို့ ပို့ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

VoIP မှာ၊ တစ်ကိုယ်ရေသုံးဖြစ်သလို ဦးသဘောဟုလည်း ဆိုနိုင်စရာရှိပါသည်။ အကြောင်းမူ၊ သင် မမြင်ရသောပိုက်လိုင်းများက၊ သင် မခေါင်းရှုပ်ခံစရာမလိုသောနည်းလမ်းများဖြင့်၊ သင်လိုရာ ဆောင်ရွက်ပေးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့်နေရာက မဆို၊ လာသော ဘီစနက်(သို့မဟုတ်) ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဖုန်းခေါ်(လ)များကို၊ ဒေသတွင်းဖုန်းခေါ်(လ)လိုပင် ဈေးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့်၊ အသုံးပြုစေနိုင်ပါသည်။ ဤစတီးရွိုက်က၊ လူတို့၏ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု

မှုကို အားမြှင့်ပေးနေသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ မည်သို့သော အတိုင်း အတားအဆီး အားမြှင့်ပေးနိုင်သည်ကိုမူ၊ မုန်းဆိုး မလွယ်လောက်အောင် ရှိသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့ထုတ်၊ သီရိဇနတ်(ခ)မဂ္ဂဇင်းပါ သတင်းတစ်ပုဒ်ကို၊ ဖတ်ကြည့်ဆင်ခြင်ကြည့်စေချင်သည်။ VoIPကုမ္ပဏီ Skype အကြောင်းဖော်ပြထားသော သတင်းဆောင်းပါးဖြစ်ပါသည်။

‘အဲဒီရစ်ဆန်တာသားပြန်အဖွဲ့မှာ၊ အတော်ခြေရာကြီးသော သီရိဇနတ်လုပ်ငန်းလေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ နယူးဇီလန် သရက်လင်အခြေစိုက် အဆိုပါ အဖွဲ့လေးမှာ၊ ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ပြန်ကျနေသော မရီးလန်းဘာသာပြန်သမား ၅၀၀၀အပေါ် အချိန်ပြုလုပ်ပတ်နေရသည်။ သူတို့တစ်တွေက၊ ဘာသာပေါင်း ၇၅ မျိုးနှင့်ရှိနေသော သီရိဇနတ်မှတ်တမ်းမှတ်ရာများကို၊ အမေရိကန်မေဂါကံသည်များအတွက် တာသာပြန်ပေးရသည်။ သို့အတွက်၊ ဘာသာပြန်သမားများနှင့် ဆက်သွယ်ရသော တယ်လီဖုန်းခသည်ပင်၊ တစ်လ၊တစ်လ ဝေါ်လာ ၁,၀၀၀ ပျံ့ကုန်ကျနေတော့သည်။ ဤအခြေအနေတွင်၊ အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် အသံဖြင့်ဆက်သွယ်နိုင်သည်ဆိုသော Skype၏တက္ကနိုလိုဂျီအကြောင်း ကြားလိုက်ရသောအခါ၊ အဆိုပါ ဘာသာပြန်အဖွဲ့မှ မန်နေဂျာ ကလော်ဒီယာဝိတ်မန်မှာ ထခွန်မတတ်ဝမ်းသာသွားတော့သည်။ Skypeနှင့်သဘောတူစာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး ၆ လပျံ့တကြာမှာပင်၊ အဲဒီရစ်ဆန်၏တယ်လီဖုန်းခရိတ်မှာ ၁၀ရာခိုင်နှုန်း သက်သာသွားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုထက်ပိုကောင်းသော အကျိုးကျေးဇူးတစ်ခုမှာ၊ အဲဒီရစ်ဆန်ဝန်ထမ်းများသည် မရီးလန်းဘာသာပြန်သမားများနှင့် ပို၍ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခွင့်၊ ရလာခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဆွေးနွေးခွင့်ရလာသည်နှင့်အမျှ၊ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည် ပိုကောင်းလာရုံမျှမက၊ ပိုမိုသွက်လက်ဖြစ်ဆန်လာသည်ဟု သိရသည်။ ‘ကျွန်မတို့ လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး အကြီးအကျယ်ပြောင်းလွှားတယ်ရှင်’ဟူ၍၊ အမျိုးသမီးမန်နေဂျာ ‘ဝိတ်မန်’က ဆိုပါသည်။

ပြောရလျှင် VoIP မှာ၊ တယ်လီဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုလုံးကို တော်လှန်ပြောင်းလဲလိုက်သလို၊ ရှိသည်။ ဤလုပ်ငန်း၏ ကနဦးကာလကဆိုလျှင်၊ ‘တယ်လော့ကံဝေးဝေးပုလူနှင့် စကားပြောသည်၊ တယ်လော့ကံကြာကြာ စကားပြောသည်’ ဆိုသော၊ နေရာနှင့်အချိန်ပေါ်မူတည်၍၊ ဝန်ဆောင်ခသတ်မှတ်လေ့ရှိသည်။ စားသုံးသူများအတွက်ရွေးချယ်စရာ VoIP ပေါ်လာသောအခါ၊ ‘နေရာနှင့်အချိန်ဆိုသော အတားအဆီးကို၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်၍’

တယ်လီဖုန်းကုမ္ပဏီများမှာ အပိုဆောင်းပေးနိုင်သည့် တန်ဖိုးအပေါ်တွင်သာ၊ မြှင့်ဆိုင်ရတော့သည်။ အသံနှင့်ဆက်သွယ်ရသော ယခင်ပလက်ဖောင်းဟောင်းက၊ အသစ်တီထွင်မှုကို အထောက်အကူမပြုနိုင်ပါ။ ယခု အင်တာနက်ပလက်ဖောင်းသစ်က၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် အသစ်တီထွင်မှုကို၊ လမ်းဖွင့်ပေးလိုက်သလိုရှိပါသည်။

သင့်တွင်၊ ဆက်သွယ်စရာလူစာရင်းရှိလျှင်ပင် မိမိဆက်သွယ်လိုသူ၏ အမည်ကို၊ ‘ကလစ်’နှစ်ကြိမ်နှိပ်လိုက်ရုံနှင့် အစစ ရှိကေသွားသည်။ အကယ်၍ သင်နှင့်ဆက်သွယ်သူ၏ IDကိုစုံစမ်းဖို့လိုမည်ဆိုလျှင်လည်း၊ သင့် စခရင်ထက်တွင် သူပေါ်လာမည်ဖြစ်သည်။ သင်၏ ဝီဘီ (သို့မဟုတ်)၊ လက်(ပ)တော့ (သို့မဟုတ်)၊ PDA နှင့် စကားပြောနေစဉ်မှာပင်၊ ဝီဘီယိုကွန်ဖရင့်လုပ်လို့ရသည်။ ဤကွန်ဖရင့်ကဲ့သို့၊ နောက်ထပ် တစ်ယလူ (သို့မဟုတ်)၊ စတုတ္ထလူပါဝင် ဆွေးနွေးလေ့ရှိလျှင်လည်း၊ အလွယ်တကူဖိတ်လို့ရသည်။ သင်တို့အချင်းချင်း ‘ဖိုင်’များကို လဲလှယ်ကြည့်လို့လည်း ရသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင်၊ စာသားဖြင့်သတင်းပေးပို့နိုင်သလို၊ မှတ်တမ်းမှတ်ရာတစ်ခုကိုလည်း၊ အတူတူလေ့လာသုံးသပ်လို့ရသည်။ ဤသို့သော VoIP၏ ပြောမဆုံးပေါင်အာနိသင်များကို၊ ဆစ်ကိုကုမ္ပဏီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ နိုက်ဇာ(လ)ဝီက၊ ဤသို့ အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြပါသည်။

‘တယ်လော့ကံဝေးတဲ့နေရာနဲ့ ပြောပြော၊ တယ်လော့ကံကြာကြာ ပြောပြော၊ ဘာမှအရေးမကြီးတော့ဘူးဗျာ၊ အရေးကြီးတာက အသံနှင့်ဆက်သွယ်ပြီး တန်ဖိုးသစ်တွေမန်တီနိုင်ဖို့ပဲ။ VoIP မှာ အဲဒီအားသာချက် အပြည့်ရှိတယ်။’ ဆက်လားတွင်နေသူဖြစ်စေ၊ ပီကင်းတွင်နေသူဖြစ်စေ၊ နယူးယော့စာရွက်ဝါများတွင်၊ စာရင်းပေးသွင်းထားနိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍၊ သင့်အနေနှင့် စာရင်းကိုင်တစ်ယောက် ရှာမည်ဆိုပါစို့၊ ပီကင်းမှ ‘ဟန်ချို’ဖြစ်စေ၊ မော်စကိုမှ ‘ဝလာဒီမာ’တော်စတိုင်ဖြစ်စေ၊ နယူးယော့မှ ‘အားနက်(စ)’နှင့် ‘ယန်း’ကိုဖြစ်စေ၊ သင်နှစ်သက်ရာအမည်ကို၊ ကလစ်နှစ်ချက် ဆက်နှိပ်လိုက်ရုံနှင့် ရရှိသည်။ ထိုမင်ရင်ပြင် (သို့မဟုတ်)၊ ရင်ပြင်နီ (သို့မဟုတ်)၊ ယူနိုက်စကွဲလား... မည်သည့်နေရာမှ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမဆို၊ အချိန်မရွေးဆက်သွယ်နိုင်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

VoIPနှင့်ဆက်စပ်နေသော၊ နောက်ထပ် စတိုးရွက်တစ်ခုအကြောင်း ထပ်ပြောလိုပါသေးသည်။ ကာရိုချပ်ဂျာကို တာတီပါဝါသွင်းပေးလိုက်သလိုရှိသည်။ ‘ဝီဘီယိုကွန်ဖရင့်’ဆိုင်ရာတိုးတက်မှုများ ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ဝီဘီယိုကွန်ဖရင့်ပုံစံကို ဝီရိင်းဆင်ကြည့်သူများမှာ၊ HPနှင့်ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သော Dream Worksတို့ဖြစ်သည်။ အရပ်နှင့်အသံကို Dream Worksက တာ

ယူပြီး HPက ကွန်ပျူတာတက္ကနိုလိုဂျီနှင့် အသေးချဲ့တက္ကနိုလိုဂျီဖြင့် ပြည့်စုံစွာ ဆည်းပေးလိုက်ရာ၊ ထူးခြားဆန်းပြားသော ဖောက်ဖျက်မှုတစ်ခု ထွက်ပေါ်လာတော့သည်။

ဒီစီယိုကွန်ပရင့်တက်မည့်အဖွဲ့အနေနှင့်၊ စခရင်အပြားကြီးပါသောတီဗွီ ၆၅ ဇာပွဲရှည်ကြီးတွင်နေရာယူရသည်။ သူတို့ကို ကပ်ပရာတွေက အသင့်ချိန်ထားသည်။ သူတို့နှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင် တီဗွီစခရင်ထက်တွင်၊ တစ်ဖက်မှ ပါဝင်ဆွေးနွေးကြမည့်အဖွဲ့တို့၊ အတိုင်းသားမြင်ရပါလိမ့်မည်။ မည်မျှဝေးကွာသောနေရာများမှ လူများဖြစ်စေ၊ စားပွဲတစ်လုံးတည်းတွင်အတူထိုင် ဆွေးနွေးရသလိုမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့သော ဒီစီယိုကွန်ပရင့်ဆွေးနွေးပွဲမျိုး အစမ်းသရုပ်ပြရာတွင် ကံအားလျော်စွာ ကျွန်တော်ပါဝင်ခွင့်ရခဲ့ဖူးသည်။ ကျွန်တော်တို့ထံမှ တစ်ဝက်မှာ ဆန်တာဘာဘရာမှဖြစ်၍၊ ကျန်တစ်ဝက်မှာ မိုင်ပေါင်း ၅၀၀ကျော်အကွာမှ ဖြစ်သည်။ သို့နှင့်တိုင်၊ တကယ့်အပွဲပိုင်းတစ်ခုတွင် မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်စကားပြောနေရသလို တစ်ဖက်မှအသက်ရှူသံကိုပင်၊ ကြားနေရသလား ထင်ရသည်။ မျက်နှာပင်လိုက်ပုံ မျက်နှာအမူအရာ လေယူလေသိမ်းမှုအစ၊ တကယ့်လူအတိုင်း ထိတွေ့မိစားရပါသည်။

၂၀၀၅ခုနှစ် နောက်ဆုံးထား၍၊ ဆိုခဲ့ပါဒီစီယိုကွန်ပရင့်ပုံစံကို ဖော်လာ ၂၅၀,၀၀၀ဖြင့်၊ ဈေးကွက်တင်တော့မည်ဟုဆိုသည်။ ဤတက္ကနိုလိုဂျီအေးကေးဇူးကြောင့် 'အပြင်ထွက်ရင်းမြစ်စာခြင်း'နှင့်၊ 'တမ်းလွန်ရင်းမြစ်စာခြင်း'တို့ ပိုမိုအဆင်ပြေလွယ်ကူပြီး ပိုစွမ်းဆောင်ရည်မြင်လာလိမ့်မည်ဟု မှန်းဆရပါသည်။

အချို့ပေါ်သကာလောင်းလိုက်သည်။ 'ဖဟာစတီးရွိုက်ကြီး'အကြောင်း ဆက်ပါတော့မည်။ အရာရာကို 'မိုဘိုင်း'ဖြစ်စေမည် ဝါယာလက်(စ)တက္ကနိုလိုဂျီဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းက၊ ဖစ်ကွန်တယ်အသွင်းပြောင်းနိုင်သည့် အရာအားလုံးကို ဦးဆောင်ဆောင်စေသည်။ တစ်ကိုယ်ရေသုံးဖြစ်စေသည်။ ဤအရာအားလုံးကိုလည်း မည်သည့်နေရာမှမဆို ဖန်တီးနိုင်စေပါသည်။

'ဆက်သွယ်ရေး၏ သဘာဝအခြေအနေမှာ ဝါယာလက်(စ)သာ ဖြစ်သည်'ဟု Airspace ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အလန်ကိုဟန်က ဆိုဖူးသည်။ ဝါယာလက်(စ)တက္ကနိုလိုဂျီမှာ 'အသံ'မှစသည်။ အကြောင်းမှ လူသည် မည်သည့်နေရာမှ မည်သည့်နေရာသို့မဆို၊ အချိန်မရွေး ဖုန်းဆက်လိုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤသဘာဝကြောင့်ပင်၊ လူတို့ပိုင်ဆိုင်ဖူးသမျှ တယ်လီဖုန်းများထဲတွင်၊

ဆဲ(လ)ဖုန်းမှာ အရေးကြီးဆုံးဖြစ်လာဟန် တူပါသည်။ ၂၁ ရာစုခေတ်ဦးသို့ ရောက်သောအခါ၊ တူညီသောမျှော်လင့်ချက် တူညီသောစိတ်ဆန္ဒများဖြင့် ဒေတာများကို၊ ဆက်သွယ်ဖလှယ်ဖို့ အားသန်လာကြသည်။ ဆဲ(လ)ဖုန်းသုံး၍ အင်တာနက်ထဲဝင်နိုင်ခြင်း၊ ဝီဒီယို(လ)သုံးနိုင်ခြင်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ အမှတ်တံဆိပ်လွှဲလင့်ချက်မှာ ဝါယာလက်(စ)တက္ကနိုလိုဂျီကို ပိုအလိုရှိလာခြင်းနှင့်၊ ကမ္ဘာကြီးကို ပြားသထက်ပြားအောင်စွမ်းဆောင်နိုင်ဖို့ ဖြစ်သည်။ ဝေါမတ်က ထိထွင်လိုက်သော RFIDချစ်(ပ)လို့ ဝါယာမပါဘဲ စက်အချင်းချင်း စကားပြောနိုင်ဖို့ ဖြစ်ပါသည်။

ကွန်ပျူတာခေတ်ဦး(ဂလိုဘယ်လိုက်ရေးရှင်း ပုတီးယခေတ်)က၊ သင်၏ လုပ်ငန်းခွင်မှာ ရုံးခန်းဖြစ်သည်။ ရုံးခန်းထဲတွင် ဧရာမခန်းဖရိုန့် ကွန်ပျူတာကြီးရှိသည်။ သင့်အနေနှင့် အဆိုပါကွန်ပျူတာကြီးရှိရာသို့ လာရပြီ။ သင့်အတွက် အင်မော်ပေးရှင်းတွေသွင်းနိုင်၊ လုပ်နိုင်စေရန် ကွန်ပျူတာဖော်ပရေတာကို၊ မျက်နှာချိုသွေးရသည်။ ပမာပြုရလျှင်၊ နတ်ကွန်းဆီသွားပြီး နတ်ဝင်သည်ကို 'ပသ'ရသလိုမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ နောက်တော့ ပီစီ၊ အင်တာနက်၊ ဝီဒီယို(လ)လက်(ပ)တော့နှင့် အရိုဆာတွေ ဆာဗာတွေ ပေါ်လာသည်။ သင့်အနေနှင့် နက်ဝင်ထဲသိမ်းထားသမျှ အင်မော်ပေးရှင်းတွေ ဒေတာတွေကို၊ သင့်ကိုယ်ပိုင် ပီစီ စခရင်ထက်သို့ ဆွဲချအသုံးပြုလိုရလာသည်။ ဝါ့နှင့်အမျှ၊ ရုံးခန်း၏တူပုံ နောင်မှလွတ်လာကာ အိမ်မှာတွင်လည်းကောင်း၊ ပင်လယ်ကမ်းခြေအနားယူစခန်းမှလည်းကောင်း၊ ဟိုတယ်မှလည်းကောင်း အလုပ်လုပ်လိုရလာသည်။

ယခု ဂလိုဘယ်လိုက်ရေးရှင်း ဟက်ယခေတ်ထဲသို့ ချင်းနှင်းဝင်ရောက်လာပြီဖြစ်ပါသည်။ လူတစ်ဦးချင်း အနေနှင့်မသတ်လည်းကောင်း၊ စက်တစ်ခုအနေနှင့်မသတ်လည်းကောင်း၊ မည်သည့်နေရာမှ မည်သည့်နေရာသို့မဆို အသံများ ဒေတာများကို ပို့လွှတ်နိုင်ပြီဖြစ်သည်။ ဤအတွက် ကေးဇူးတင်ကြရမည်မှာ ဒစ်ဂျစ်တယ်အသွင်းပြောင်းခြင်း ပစ္စည်းကိရိယာများကို သေးသထက်သေးအောင် ချဲ့ယူခြင်း၊ ဦးဆောင်ဆောင်လာစေခြင်း၊ တစ်ကိုယ်ရေသဘောဖြစ်လာခြင်းနှင့် ဝါယာလက်(စ)တက္ကနိုလိုဂျီတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကိုဟန်၏စကားနှင့်ဆိုရလျှင် 'ကိုယ်သွားလိုရာသို့ ကိုယ့်အလုပ်စားပွဲကို သယ်သွားနိုင်ပြီဖြစ်သည်။'

မည်သည့်နေရာမှ မည်သည့်နေရာသို့မဆို၊ အင်မော်ပေးရှင်းကို မြန်မြန် ဆန်ဆန်တွန်းနိုင်၊ ဆွဲနိုင်သော အရည်အချင်းရှိသည့်လူတွေ၊ ပိုများလာလေ ယှဉ်ပြိုင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးတို့တွင်ရှိသော အတားအဆီးများ ပျောက်ကွယ်သွားလေဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဘီဇနက်လုပ်ငန်းများမှာလည်း၊ တုံ့ပြန်လှုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းပို

ရိယာပါလိမ့်မည်။ ခင်ဗျားအနေနှင့် ဘက်လားထွင်ရှိစေ၊ အခြား မည်သည့်နေရာတွင်ရှိစေ ကိစ္စမရှိ။ ကျွန်တော်က ခင်ဗျားကို လှမ်းဆက်၍ ရသလို၊ ခင်ဗျားကလည်း ကျွန်တော်တို့ အချိန်မရွေးပြန်ဆက်လို့ ရသည်။ ဤသည်မှာ ဝါယာလက်(စ)တက္ကနိုလိုဂျီဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။ တစ်ချိန်က လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုပင်၊ ယနေ့ ဝါယာလက်(စ)တက္ကနိုလိုဂျီမှာလည်း ကုမ္ပဏီတိုင်းအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက် ဖြစ်လာပါတော့သည်။ စားသုံးသူအက်မှဆိုလျှင်လည်း ဝါယာလက်(စ)တက္ကနိုလိုဂျီ၏ကျေးဇူးကြောင့်ပင်၊ အင်ဖော်မေးရှင်းဖြစ်စေ၊ မြေဖျော်ရေးဖြစ်စေ၊ ယေတာဖြစ်စေ၊ ဂိမ်းဖြစ်စေ၊ စတော့ပေါက်ရေးဖြစ်စေ၊ မိမိလိုသမျှ အကြောင်းအရာကို မည်သည့်နေရာဒေသမှမဆို အချိန်မရွေးလိုသလို ရယူအသုံးချနိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့သော အရပ်ရပ်အခြေအနေကို စုစည်းအကဲဖြတ်၍ 'မိုဘိုင်းလ်' ဟု တက္ကနိုလိုဂျီအရာရှိချုပ် ပက်မာစရိုဗီရိယာ က "ကျွန်တော်တို့အားလုံး 'မိုဘိုင်း ဝါ'(mobile me)ခေတ်ကြီးထဲသို့ အရှိန်အဟုန်နှင့်ဝင်ရောက်လာကြပြီ" ဟုပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။

သို့နှင့်တိုင်၊ ကျွန်တော်တို့ အလေးထားပြောဆိုနေကြရသော ဝါယာလက်(စ)တက္ကနိုလိုဂျီမှာ အစွမ်းတန်ဖွဲ့ပြီးသေးသည်တော့ မဟုတ်ပါ။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်အနီးအနားရှိ တိုင်းပြည်တွင်း၊ ဒေသတွင်းအဆင့်မျှလောက်သာ ရှိပါသေးသည်။ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ချုပ်မိုးပျောက်အဆင့် ရောက်လာစေရေးအတွက် 'မိုဘိုင်း ဝါ' တော်လှန်ရေးက၊ ဆက်လက်ဖြည့်ဆည်းရဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤတော်လှန်ရေးကြီး၊ ကမ္ဘာမြေအနှံ့ အမှန်တကယ်ပျံ့နှံ့သွားမှသာလျှင် အပြည့်အဝအားရှိသော ကမ္ဘာ့ပြားရိုက်ချက်ကြီး ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ မည်သည့်နေရာမှ မည်သူပင်ဖြစ်စေ မည်သည့်နေရာသို့မဆို၊ အချိန်မရွေး လွတ်လွတ်လပ်လပ်ဆက်သွယ်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

နာမည်ကြီး ဂျပန်ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သော NIT Do Co Mo အကြောင်း လေ့လာသိရှိနိုင်ရန်၊ ၎င်းကုမ္ပဏီရုံးစိုက်ရာ တိုကျိုဌာနချုပ်သို့ ကျွန်တော်တစ်ဖန် အချိန်ဖြုန်းခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ကျွန်တော်တို့အမေရိကထက် နှာတစ်ဖျားမက သာနေပြီဖြစ်သော ဂျပန်ဆဲ(လ)ဖုန်းထုတ်လုပ်ရေးတွင် Do Co Mo မှာ ဦးဆောင်မှုရနေသောထိပ်တန်းကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ Do Co Mo ဆိုသည်က Do Communications Over the Mobile Network ဆိုသည်ကို အတိုကောက်ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ 'မိုဘိုင်းနက်ဝပ်ပေါ့' တွင် ဆက်သွယ်ကြပါဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။ ဂျပန်ဘာသာနှင့်ဆိုလျှင် 'နေရာအနှံ့ (anywhere) ဟုလည်း အဓိပ္ပါယ်ရသေးသည်။

ကျွန်တော်၏ Do Co Mo ဌာနချုပ် လေ့လာရေးအစီအစဉ်ကို စည်

လမ်းညွှန်လုပ်ပေးသူမှာ လူတစ်ယောက်မဟုတ်ပါ။ ရိုဘော့တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထိုရိုဘော့က ကျွန်တော်တို့၊ ဂျပန်ဖက်ရှင်အပြည့်နှင့် ဦးညွတ်စွတ်ဆက်ပြီး အရောင်းပြခန်းတစ်လျှောက်၊ လှည့်လည်ပြသသည်။ သူတို့အရောင်းပြခန်းတွင် အသားပေးဓာတ်ဆက်ထားသည်မှာ၊ လက်ကိုင်ပီဒီယိုဆဲ(လ)ဖုန်းကလေးများ ဖြစ်သည်။ ဖုန်းဆက်သွယ်စကားပြောသူ၏မျက်နှာကို ဖုန်းစခရင်ထက်တွင် အပြန်အလှန်မြင်နေရ၍ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်ရင်း စကားပြောပြောနိုင်သည့် ချစ်စရာတို့ထွင်ပူစွည်းမလေး ဖြစ်သည်။

"ဒီနေ့ ဂျပန်လူငယ်တွေကတော့ ဖုန်းလေးတွေကို အားအပူးပွဲနေကြပြီဗျာ..."

Do Co Mo ၏ 'နေရာအနှံ့တိုလျက်ဌာန' (Ubiquitous Business Department) မှ၊ ဝီဒီယာ VP ဖြစ်သူ တစ်ဖန်မစ်ဆူရိုဘိ ဖြူဖြူကြွကြွစကားသံ ဖြစ်ပါသည်။ သူက သူတို့ပစ္စည်း၏အားသာမှုကို တွေ့ကို ဆက်ပြောပြသည်။

"လူတိုင်းက ဖုန်းလေးတွေဆွဲထုတ်ပြီး ကိုယ်တွေ့မျှင်တဲ့သူကို ခေါ်ကြတယ်လေး မျက်နှာချင်းဆိုင် စကားပြောရတဲ့အရသာကို၊ ဒီပစ္စည်းလေးက မေးနိုင်တာကိုးဗျာ။ အဲ... တစ်ခုတော့ ရှိရဲ့၊ တချို့က စကားပြောဖို့သာ လိုတာ။ မျက်နှာချင်းဆိုင်ချင်ကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုလူမျိုးတွေအတွက်လည်း Do Co Mo တက္ကနိုလိုဂျီက အဆင်ပြေအောင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားမျက်နှာကို တစ်ဖက်လှမမြင်စေချင်ရင်၊ ခင်ဗျားကိုယ်တော် တာတွန်းဓာတ်ကောင် တစ်ယောက်ယောက်နဲ့ အစားပျိုးပေးလိမ့်မယ်။ ဖုန်းကီးပပ်ကိုသာ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်နဲ့ပဲ၊ အဲဒီတာတွန်းဓာတ်ကောင်က ခင်ဗျားခေါ်သဖြစ်စေချင်ရင်၊ ခေါ်သထွက်ပြုလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျား ပျော်စေချင်ရင် ပျော်ပြုလိမ့်မယ်။ ကိုင်း... အာလိုသေးလဲဗျာ..."

"ဒီဖုန်းတွေရဲ့ ဖန်ရှင်ကကော..."

"ပုံမှန်ဆိုရင်တော့ မိုဘိုင်းဖုန်းပေါ့ဗျာ။ ဝီဒီယိုကင်မရာအနေနဲ့လည်း သုံးလို့ရတယ်။ အဲ... လိုအပ်မယ်ဆိုရင် ပီစီကနေနဲ့လည်း သုံးလို့ရတာပေါ့...။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ရှိတယ်..."

"ဆိုပါဦး..."

"ဒီဖုန်းလေးတွေကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်သုံးနိုင်ဖို့ ခင်ဗျားလက်မတော့ သွက်နှိုက်လိမ့်မယ်။ ဂျပန်က အထက်တန်းကျောင်းသူလေးတွေဆိုရင် လက်မနဲ့ ဖုန်းကီးပပ် နှိပ်တာ၊ ပီစီနဲ့စာရိုက်တာထက်တောင် ပြန်သေး။ ဒီက ကလေးတွေကို၊ ကျွန်တော်တို့က 'လက်မ မျိုးဆက်' လို့ ခေါ်တယ်ဗျာ..."

"ဒါထက် နေပါဦး။ ခင်ဗျားဌာနကို ဘာကြောင့် 'နေရာအနှံ့' လို့ အမေရိကန်

ပေးထားရတာတန်း..."

"အခုဆိုရင် အင်တာနက်ဟာ၊ ကမ္ဘာပတ်နေပြီဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးအမြင်ပဲလေ။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကနေ နောက်တစ်ဆင့်တက်ဖို့လိုပြီ ဆင်တယ်ဗျ။ ဒီနေ့ အင်တာနက်ဆက်သွယ်နေတာ၊ လူစာချင်းချင်းကြားမှာပဲ သုပ်နိုင်တာပိုလား။ အခု ကျွန်တော်တို့ဝမ်းသပ်နေတာက လူနဲ့စက် ဆက်သွယ် နိုင်ဖို့၊ စက်အချင်းချင်း ဆက်သွယ်နိုင်ဖို့၊ ဒီဖြစ်စဉ်အသစ်ထဲကို ကျွန်တော်တို့ ခလုမ်းနေပြီ။ ရည်ရွယ်ချက်က ကမ္ဘာကြီးရဲ့ဘယ်နေရာက မဆို၊ ဘီဇနက်လုပ် နိုင်ဖို့၊ ပျံကြောင့်လဲ၊ ကျွန်တော့်ဌာနကို 'နေရာအနှံ့'တို့၊ 'ပေါ့ပေါ့လောလော'တို့ အမိပျိုယ်ရတဲ့ Ubiquitousဆိုတဲ့စကားလုံးနဲ့ နာမဝိသေသနပြုထားတာပါ။"

ကျွန်တော် သဘောပေါက်သလိုလို ရှိသွားသည်။ သို့သော် မစ်ဆူရှီက သူ့စကားကို မရပ်။

"ခင်ဗျားသိတဲ့အတိုင်း၊ လူငယ်တိုင်း PCနဲ့အလုပ်လုပ်နေကြပြီပေါ့ ဘု။ ဒါလောက်နဲ့ မလုံလောက်တော့ဘူးဗျ။ PCဆိုတာ၊ မိုးရဲ့အဆင်တန် ဆာ...။ ကိုယ့်ရဲ့ကိုယ်ပိုင်ဗဝမှာ PCကြီး တဖြတ်တည်းလို့မှ မရတာ။ ဒီတော့ 'မိုဘိုင်းဖုန်း နေမှုစကိုပ် (mobile phone lifestyle)ဘက် ငွေ့လာရ ဘာပေါ့။ အခုဆိုရင်၊ ဒီမိုဘိုင်းဖုန်းလေးနဲ့ ငွေ့ပေးငွေ့ယူလုပ်လို့ရပြီ။ ခင်ဗျားဖုန်း မှာ စမတ်ကပ်တစ်ခုသာထည့်လိုက်၊ 'အင်တာနက်ဆိုင်(virtual shop) ဒါမှ မဟုတ်၊ စမတ်ဆိုင်တွေမှာ ရော့ဝယ်လို့ရပြီ။ ငွေ့သိမ်းကောင်တာတွေမှာလည်း စမတ်ကပ်ဒီဂျစ်(ဖတ်စက်)တွေ ထားပေးတော့မယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဒီဖုန်းလေးဟာ ခင်ဗျားအတွက်၊ ခရက်တစ်ကပ်ဖြစ်လာပြီ ဆိုရတော့မှာပေါ့။ ပြောရမယ်ဆိုရင် မိုဘိုင်းဖုန်းဟာ လူတိုင်းအတွက် မရှိမဖြစ် 'ဘဝကိယာ' ဖြစ်လာနေပြီဗျ။"

'ဘဝကိယာ ဆိုပါလား၊ ဘဝ၏မြန်နှုန်းကို လိုသလိုပြောင်းပေးနိုင်မည့် ခွင့်ပေးပေါ့၊ မစ်ဆူရှီ၏စကားက ကျွန်တော့်ကို သိမ်းပိုက်သွားသည်။

"ဘဝကိယာ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်တယ်၊ ဘဝကိယာ။ ကျန်းမာရေးဘက်က ကြည့်၊ ဒီဖုန်းလေးနဲ့ ခင်ဗျားဆေးမှတ်တမ်းကို ဖတ်လို့ရတယ်။ စီးပွားရေးဘက်ကဆိုရင်လည်း ဒါလေးနဲ့ ငွေ့ပေးငွေ့ယူလုပ်လို့ရပြီလေ။ ခင်ဗျားမှာ မိုဘိုင်းဖုန်းလေးမှ မရှိရင် ခင်ဗျားဘဝကို ဘယ်လိုလုပ် ဝိယာချိန်းလို့ ရတော့မှာလဲ..."

အသေအခွာ စဉ်းစားကြည့်လိုက်သောအခါ မိုဘိုင်းဖုန်းယဉ်ကျေးမှုတွင် လည်း မထိခံသာမလန့်သာအချို့ ရှိတောင်းရှိနိုင်ပါလိမ့်မည်။ အွန်လိုင်းပေါ်မှ ရမ္မာတိဆွယ်တိစွဲများကို မိုဘိုင်းဖုန်းနှင့်ခံစားလို့ရနိုင်ရာ၊ လူငယ်တွေအတွက် အခါခပ်သိမ်းမိတ်ဆွေကောင်း မဖြစ်နိုင်။ ဖုန်းကိမ်းနှိပ်ရင်း၊ စိတ်နှင့်လူမကပ်သော

ဝန်ထမ်းပျက်တွေလည်း ရှိနိုင်ရာ၊ တီဇနက်လောက အတွက် အခါခပ်သိမ်း တွန်းအား မဖြစ်နိုင်။ ထို့ထက် တရားဥပဒေနှင့်မညီသော၊ လူ့စည်းကမ်းနှင့် ဆန့်ကျင်သော ခါတ်ပုံသီးခြားမှုများလည်း၊ ရှိကောင်းရှိနိုင်သေးသည်။ ဥပမာ လူတစ်ယောက် စာအုပ်ဆိုင်ထဲဝင်၊ ဟင်းချက်နည်းစာအုပ်ကို ဆွဲလှန်၊ လိုချင် သော ချက်ပြုတ်နည်းပုံတွေ ဖုန်းကင်မရာနှင့်မသိမသာခိုက်။ နောက် ခပ်တည် တည်ပြန်ထွက်၊ ဆိုတာမျိုးတွေ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သေးသည်။ တစ်ခုတော့ ခတ်ပါသေး၏။ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေက မိတ်ပုံတစ်ခါခိုက်လျှင် 'ကလစ်'ခနဲ မြည် တတ်ရာ၊ စာအုပ်ဆိုင်ပိုင်ရှင်နားပါးလျှင် ရိပ်မိနိုင်ပါသည်။ ဤမိုဘိုင်းဖုန်းလေး များကိုပင် ကင်မရာအဖြစ်သာမက၊ ကော်ပီကူးစက်အဖြစ်ပါအသုံးပြု၍ ရနိုင် သေးသည်။ ကမ္ဘာမြေအနှံ့ ကော်ပီများဖြန့်ချိနိုင်သည်ဖြစ်ရာ၊ တည်ဆဲမူပိုင်ခွင့် ဥပဒေများနှင့် တိုးမိတိုက်မိနိုင်စရာရှိပါသည်။

ယခုလောလောဆယ်တွင် Do Co Moအနေနှင့် အခြားဂျပန်ကုမ္ပဏီ များနှင့်လက်တွဲပြီး အစီအစဉ်တစ်ခု အကောင်အထည်ဖော်နေသည်ဟု သိရ သည်။ သူတို့အစီအစဉ်တစ်ခုက ယခုလို စွမ်းဆောင်ပေးလိမ့်မည်ဟုဆိုသည်။ အကယ်၍ သင်လမ်းလျှောက်လွှားရင်း၊ တိုက်ခိုက်တွင်ကျင်းပမည့် မက်ဒေါ့နား ဂီတဆည်းဆာပွဲတော့ကို တွေ့မည်ဆိုပါစေဘူ။ ပွဲတော့ပါဘားကုတ်ကို၊ သင့် ဖုန်းဖြင့် 'စကင်'တင်လိုက်ပြီး၊ ကြိုတင်လက်မှတ်ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ 'မက်ဒေါ့နား CD အသစ်ထွက်ပြီ' ဆိုသော နောက်ထပ်ကြော်ငြာတစ်ခုကို ထပ်တွေ့မည် ဆိုပါတော့...။ ကြော်ငြာပါဘားကုတ်ကို သင့်ဖုန်းဖြင့် 'စကင်'တင်လိုက် လျှင်၊ နမူနာသိချင်တွေထွက်လာပါလိမ့်မည်။ သင် နှစ်သက်လျှင် နောက်ထပ် 'စကင်'တင်လိုက်ပါ။ အယ်(လ)ဘစ်တစ်ချပ်လုံး သင်ဝယ်ပြီးသားဖြစ်သွားပါပြီ။ သင့်အိမ်အရောက် ချက်ချင်းလာပို့ပါလိမ့်မည်။ ဂျပန်အမျိုးသမီးနှင့်အိမ်ထောင် ကျသွားသော ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေပြောသလို၊ 'ဂျပန်တွေမှာ မိုဘိုင်းဖုန်းတွေနှင့် အင်ဖော်မေးရှင်းအလှူပယ်ရနေကြပြီ'ဆိုသောစကားမှာ၊ အပြည့်အဝပုန်လောက် စရာ ရှိပါသည်။ သူငယ်ချင်း၏စကားကို 'ဖုတ်ခနဲ'ပြန်လည်ကြားယောင်မိ သည်။ 'ငါ ဂျပန်ဆွေမျိုးတွေနဲ့အတူရှိနေတုန်း၊ တစ်ယောက်ယောက်မှာ မေးစရာ တစ်ခုရှိနေပြီဆိုရင် ဘာလုပ်လဲသိလား။ မိုဘိုင်းဖုန်းလေးဆီ လက်လှမ်းလိုက်ကြ တာကွ။ တကတည်း ဖုန်းကိုင်ပွေးလာကြသလား၊ အောက်မေ့ရတယ်...။"

ဤအကြောင်းများကိုရေးရသည်မှာ ကျွန်တော်အတွက်မောစရာကောင်းလှပါသည်။ ယခုရေးနေသော စာပေမိုက်ချက်(စတိုးရှိုက်များ)က အခြားသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုပုံသဏ္ဍာန်များကို မည်မျှမည်မျှဖြည့်ပေးနိုင်သည့် အကြောင်း အကျယ်အပြန့်ဖော်ပြရန်မှာ အတော်မလွယ်ကူလှသောကိစ္စ ဖြစ်သည်။

ဤစတိုးရှိုက်များက တံခါးဖွင့်ရင်းဖြစ်ရာထိထွင်မှုများကို ပို၍ တံခါး ကျယ်ကျယ်ဖွင့်စေပါသည်။ အကြောင်းမူ ၎င်းတို့က ပို၍များသောလူများကို ပို၍များသောနေရာများမှ ပို၍များသောနည်းလမ်းများဖြင့် မည်သည့်အခါက နှင့်မျှမကွဲအောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်စေသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ဤ စတိုးရှိုက်များက အပြင်ထွက်ရင်းဖြစ်ရာခြင်းကို အားဖြည့်ပေးပါသည်။ အကြောင်းမူ ၎င်းတို့က မည်သည့်ကုမ္ပဏီ၏ ဌာနတစ်ခုခုကိုမဆို အခြားကုမ္ပဏီ များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် များစွာလွယ်ကူစေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစတိုးရှိုက်များက ဆပလိုင်ချိန်းကြီးကိုလည်း အားဖြည့်ပေးပါသည်။ အကြောင်းမူ ဌာနချုပ်များအနေနှင့် ဝန်ထမ်းတိုင်း ကုန်ပစ္စည်းတိုင်းနှင့် 'အခု ဖြစ်၊ အခုဆို အချိန်'(real time)တွင် ဆက်သွယ်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစတိုးရှိုက်များက အတွင်းပြန်ရင်းဖြစ်ရာခြင်းကိုလည်း အားဖြည့်ပေးပါသည်။ အကြောင်းမူ UPSလို ကုမ္ပဏီများအနေနှင့် ၎င်းတို့၏ဒီဂျစ်ဘာတိုင်းကို PDA များကိုယ်စီတစ်ဆင့်ပေးပြီး ရိုဒေါင်းများ မှောက်သည်များနှင့် အပြန်အလှန်ဆက် သွယ်နိုင်စေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ပို၍သိသာထင်ရှားလှသည်မှာ အဆိုပါ စတိုးရှိုက်များ၏ 'သတင်းပေးခြင်း'ကို အားဖြည့်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လူတိုင်း မိမိကိုယ်ပိုင်ပညာဆပလိုင်ချိန်းကို မိမိကိုယ်တိုင် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုခဲ့ပါစတိုးရှိုက်များ၏ အာနိသင်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ရိုးရှိုက်(စ)အမှု ဆောင်အရာရှိချုပ် ဘာ ရွန်ရှို(စ)က အံ့ဖွယ်ဥပမာတစ်ခုနှင့် ယခုလိုရှင်းပြသည်။ "ဆိုကြပါစို့ဗျာ။ ခြိတ်သွားလေကြောင်းလိုင်းပိုင် ဘိုးရင်း(၇၇၇)လေယာဉ် နဲ့ အတ္တလန်တိတ်ကိုဖြတ်ပျံနေတယ် ဆိုပါစို့...။ ဂရင်းလန်ကျွန်းပေါ် တစ်နေရာမှာတော့ ခင်ဗျားစီးလာတဲ့ လေယာဉ်ရဲ့ ရိုးရှိုက်(စ)အင်ဂျင်ကို မိုးကြိုး ပစ်ခဲရော ဆိုပါတော့...။ ခရီးသည်တွေရော လေယာဉ်ပျံရော ကျီးလန် စာစား ဖြစ်ကုန်ကြမှာပေါ့...။ မဟုတ်ဘူးလား..."

သူဥပမာက မထိတ်သာမလန့်သာ။ ကျွန်တော်စိတ်ဝင်တစား နားစွင့်နေမိသည်။

"အခု အဲဒီလိုထိတ်လန့်စရာ မလိုတော့ဘူးဗျာ။ ဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေ အတွက် ရိုးရှိုက်(စ)က မြင်ဆင်ထားပါတယ်။ ရိုးရှိုက်(စ)အင်ဂျင်တိုင်းကို

ရေးပါ။ ဒါမှမဟုတ် ရေဒါအချက်ပြစနစ်သုံးပြီး ဗြိတိတို့နဲ့ဆက်ထားတယ်လေ။ အဲဒီတစ်ဆင့် ဆင့် အင်ဂျင်အခြေအနေနဲ့ အင်ဂျင်အလုပ်လုပ်ပုံကို ရိုးရှိုက်(စ) တော်ပရေရင်းခန်းထဲက ကွန်ပျူတာဆီ မြတ်သတင်းပို့ပေးနေတာလား။ အခုဆိုရင် ရိုးရှိုက်(စ)အင်ဂျင်တိုင်း ဒီနည်းနဲ့ အလုပ်လုပ်နေကြပါပြီ။ အဲဒီ အတွက် ခင်ဗျားကေးဇူးတင်ချင်သလောက်ရင် ရိုးရှိုက်(စ)ကွန်ပျူတာရဲ့ မှတ်ဉာဏ်အတွက် တင်ပေါ့ဗျာ။ သူက ရှုပ်ထွေးတဲ့ကယ်(လ)ဂိုနိုသစ်ပေါ် အခြေခံ တည်ဆောက်ထားတာ။ ခရီးစဉ်တစ်လျှောက်လုံး အင်ဂျင်အခြေအနေကို သူက ခြေရာခံနိုင်တယ်။ ရိုးရှိုက်(စ)အင်ဂျင်နီယာတွေဆီကိုလည်း real timeနဲ့ သတင်း ပို့ပေးနေတယ်လေဗျာ..."

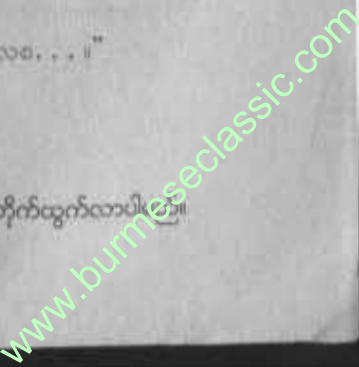
အမြဲတမ်းလို ခရီးတွက်နေတတ်သော ကျွန်တော့်အတွက် သတင်း ကောင်းပင်ဖြစ်သည်။ လမ်းခုလတ် လေယာဉ်စက်ချိယွင်း၍ ခရီးစဉ်ရသည်များ ကို ကျွန်တော်မကြာခဏဆိုသလို ကြုံဖူးသည်။ ဝါမျိုးကြုံရလျှင် ကျွန်တော်တို့ ခရီးသည်တွေအတွက် အချိန်ရော ငွေပါ အလွန်ကုန်တတ်သည်။ အခု ဒီလို အခက်ခဲမျိုးတွေကို လွန်မြောက်နိုင်ပြီဆိုပါလား...။

"ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ အင်ဂျင်အလုပ်လုပ်ပုံကို အပြင်စောင့်ကြည့်နိုင်ပြီ ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့အင်ဂျင်နီယာတွေအနေနဲ့ အဝေးတနေစစ်ဆေးပြီး ဘာ လုပ်ရမယ်ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပြီပေါ့ဗျာ။ အရင်တုန်းကလို ပြဿနာရှိပြီဆို တာနဲ့ လေယာဉ်လှီးဆိုက်၊ အင်ဂျင်နီယာအဖွဲ့ခေါ် စစ်ဆေးဆိုတာမျိုး လုပ်စရာ မလိုတော့တော့လေ။ ခရီးသည်တွေအတွက် အချိန်ရော ငွေရော အများကြီးသက် သာသွားတာပေါ့..."

သူဥပမာကို ကျွန်တော်သဘောအကျကြီး ကျသွားသည်။ အင်ဂျင်က ကွန်ပျူတာကို စကားပြော၊ ကွန်ပျူတာက လူတွေကို စကားပြော၊ လူတွေက အင်ဂျင်ကို စကားပြော၊ နောက်လူတွေအချင်းချင်း စကားပြော...။ ဤ အရာအားလုံးကိုလည်း မည်သည့်နေရာမှ မည်သည့်နေရာသို့မဆို လုပ်နိုင်ပြီး မည်မျှဟန်ကျလိုက်ပါသနည်း။ ကမ္ဘာပြားရိုက်ချက်အားလုံးကို နောက်ဆုံးရိုက် ချက် စတိုးရှိုက်များက တာရိုမုတ်ချင်သွင်းလိုက်သည်နှင့် ပေါ်ထွက်လာသော မင်္ဂလာမြင်ကွင်းအချို့ ဖြစ်ပါသတည်း။

"အခု ကျွန်တော်ပြောတာ ခင်ဗျား ကြားပါလေစ...။"

"ကမ္ဘာပြောပြီ" (ဒုတိယတွဲ) ဆက်တိုက်ထွက်လာပါပြီ။

"ဂီဂဲ(လ)ကဲ့သို့သော ရာဇကများက
 ကမ္ဘာကြီးကို အပြားခတ်လိုက်သည်ဆိုသည်မှာ
 ချိုင့်ဝှမ်းများ၊ တောင်ကုန်းများကို ဆွဲညှိလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။
 တံတိုင်းများ၊ ကျောက်ဆောင်များကို ဖြိုချထုခွဲလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။
 ဤတွင် ချိုင့်ဝှမ်းများ၊ တောင်ကုန်း၊ တံတိုင်းနှင့်
 ကျောက်ဆောင်များတွင် ပုန်းအောင်းနေသူများအတွက်၊
 ပုန်းစရာခိုရာမရှိ ဖြစ်လာရတော့သည်။
 သို့အတွက်
 ဘဝတွင်ရိုသားစွာ အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်းသည်သာ
 အကောင်းဆုံးဟု ဆိုရတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။
 အကြောင်းမူ သင်ပြသမျှ အပြုအမူတိုင်းမှာ
 တစ်နေ့မဟုတ် တစ်နေ့ အသေအချာ
 ဖော်ထုတ်ခံရနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။
 ကမ္ဘာကြီး ပိုပြားလာသည်နှင့်အမျှ
 သာမန်လူများကို
 အရာရာ လိုးဖောက်ပြင်နိုင်စွမ်းသော နတ်မျက်စိ
 ဟပ်ပေးလိုက်သလို ရှိလာသည်။ "

The World Is Flat

Thomas L. Friedman

အရပ်ရပ်အခြေအနေအောက်တွင်၊
 အပြောင်းအလဲ လှိုင်းလှမ်းကြီးများကြားတွင်
 နှစ်မြှုပ်မကျန်ရစ်ဘဲ၊
 လှိုင်းထန်လေဆန်ခရီးကို
 အောင်မြင်စွာဆန်တက်နိုင်ရေးမှာ၊
 ကျွန်တော်တို့ခေတ်၏ အကြီးဆုံးစိန်ခေါ်မှုဟု
 ဆိုနိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။
 ဤစိန်ခေါ်မှုကြီးကို တုံ့ ပြန်ရန်ဆိုနိုင်ရေးမှာ
 လွယ်လိမ့်မည်မဟုတ်သလို၊
 ရှောင်တိမ်း၍ရန်ပိုင်ဖွယ်ရာလည်း မမြင်ပါ။
 မလွဲမရှောင်သာ ဖောက်ထွက်ရန်ဆိုကြရမည်သာဖြစ်ပါသည်။
 စင်စစ်၊ ယခုစာအုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ၊
 ဤခရီးကြမ်းကြီးကို မဆုတ်မနစ်ဆက်နိုင်ရန်အတွက်၊
 အသုံးဝင်နိုင်ဖွယ်ရာ ညွှန်းဘောင်တစ်ခုကို
 ပေးနိုင်ဖို့ ဖြစ်ပါသည်။